Land- en tuinbouwcijfers 2004

L E I , Wageningen UR

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT (LEI)

Burgemeester Patijnlaan 19, Postbus 29703, 2502 LS 's-Gravenhage – Rabobank 0300090641
tel. 070 335 8116, fax. 070 335 82 05, e-mailadres: ria.lemson@wur.nl

Prijs € 37,50 per exemplaar (franco per post). Abonnementsprijs € 30,00.
Prijzen incl. 6 % Btw en incl. administratie- en verzendkosten binnen Nederland.

ISBN 90-5242-585-x
ISSN 1386-9566
Kengetal J-29/2004

LEI en CBS aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie in deze uitgave.

Voorbericht

Met deze gezamenlijke publicatie bieden het LEI (onderdeel van Wageningen UR) en het CBS, op verzoek van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, jaarlijks een veelzijdige en handzame bron van gegevens over de ontwikkeling van de land- en tuinbouw in Nederland.

Daarnaast staan ook onze websites tot uw dienst voor meer en aanvullende gegevens, welke van tijd tot tijd worden geactualiseerd, te weten:
CBS: www.cbs.nl en LEI: www.lei.wur.nl

Eventueel kan telefonisch contact worden opgenomen met het CBS
tel. 0900-0227, of met het LEI tel. 070 3358129.

Graag richten wij een woord van dank aan alle personen en instellingen die aan de publicatie hebben bijgedragen.

De Directeur van het LEI	De Directeur-generaal van de Statistiek
prof. dr. ir. L.C. Zachariasse	drs. G. van der Veen
’s-Gravenhage juni 2004	Voorburg / Heerlen juni 2004

VERKLARING DER TEKENS

*	= voorlopig cijfer
.	= de gegevens ontbreken
-	= nul
0(0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
1995-2003	= 1995 tot en met 2003
1995/2003	= het gemiddelde over de jaren 1995 tot en met 2003
2002/'03	= oogstjaar, boekjaar beginnend in 2002 en eindigend in 2003
■	= nadere specificatie beschikbaar

AFKORTINGEN

CBS	= Centraal Bureau voor de Statistiek
LEI	= Landbouw-Economisch Instituut
Min. van L.N.V.	= Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
aje	= arbeidsjaareenheid
Bss	= Bruto standaard saldi
BTW	= belasting over de toegevoegde waarde
c.i.f.	= cost, insurance, freight
ECU	= European Currency Unit (Europese Valuta-eenheid)
EGE	= Europese grootte-eenheid
e.m.	= en meer
e.o.	= en ouder
f.o.b.	= free on board
gve	= grootvee-eenheid
NEG	= Nederlandse variant EU-bedrijfstypering op basis nge
Nge	= Nederlandse grootte-eenheid
w.o.	= waaronder
w.v.	= waarvan

Door afrondingen kan het voorkomen dat totalen licht afwijken van de som van de gespecificeerde getallen.
Verbeterde cijfers zijn als zodanig niet gekenmerkt.

KEY TO SYMBOLS

*	= provisional figure
.	= data not available
-	= nil
0 (0,0)	= less than half the unit employed
a blank	= category not applicable
1995-2003	= 1995 to 2003 inclusive
1995/2003	= the average for the years 1995 up to and including 2003
2002/'03	= crop year, financial year etc. beginning in 2002, terminating in 2003
■	= further specification available

ABBREVIATIONS

CBS	= Central Bureau of Statistics
LEI	= Agricultural-Economics Research Institute
Min. van L.N.V.	= Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality
aje	= labour year units (AWU)
Bss	= Dutch standard gross margin for farm typology (SGM)
BTW	= VAT (value added tax)
c.i.f.	= cost, insurance, freight
ECU	= European Currency Unit
EGE	= European size unit (ESU)
e.m.	= and more
e.o.	= and older
f.o.b.	= free on board
gve	= cattle units
NEG	= Dutch version of Community Typology (DCT) (on bases of dsu)
Nge	= Dutch size unit (dsu)
w.o.	= among which
w.v.	= of which

Detailed items in tables do not necessarly add to totals because of rounding.
Revised figures are not marked as such.

INHOUD

Voorbericht 3

Verklaring der tekens 4

Indeling van tabellen en figuren 6

Hoofdstukken
1. Algemeen 11
2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen 21
3. Gewasarealen 61
4. Veestapel 95
5. Productie 117
6. Prijzen van productiefactoren en -middelen 141
7. Prijzen van producten 149
8. Inkomen en financiering 167
9. Voorzieningsbalansen 193
10. In- en uitvoer 203
11. Europese Unie 215
12. Diverse gegevens 231

Trefwoordenregister 259

Kaart met landbouwgebieden, ingedeeld in 14 groepen 265

CONTENTS

Preface 3

Key to symbols and abbreviations 4

Classification of tables and graphs 8

Chapters
1. General statistical data about the Netherlands 11
2. Agricultural holdings, production factors and means of production 21
3. Area under crops 61
4. Composition of livestock 95
5. Production 117
6. Prices of production factors and means of production 141
7. Prices of agricultural and horticultural products 149
8. Income and financing of agricultural and horticultural holdings 167
9. Supply balance sheets 193
10. Imports and exports 203
11. European Community 215
12. Miscellaneous 231

Topic index 259

Map of agricultural districts, 14-groups classification 265

Indeling van tabellen en figuren

1. Algemeen

11. Bevolking 11
12. Beroepsbevolking 13
13. Bodemgebruik 14
14. Nationaal inkomen 16
15. Prijzen 17
16. Verbruik 18
17. Diverse gegevens 19

2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen

Toelichting 21

21. Bedrijfstypering en bedrijfsgrootte 23
22. Gebruik van de cultuurgrond 28
23. Arbeid 37
24. Bedrijfsopvolging, -beëindiging en schoolopleiding 42
25. Overheidsactiviteiten t.a.v. landbouwbedrijven 43
26. Agrarische bouwwerken en land- en tuinbouwmachines 45
27. Veevoeder 49
28. Mest, mineralen en bestrijdingsmiddelen 52
29. Energie 58

3. Gewasarealen

31. Akkerbouwgewassen 61
32. Tuinbouwgewassen open grond 69
33. Tuinbouwgewassen onder glas 84

4. Veestapel

41. Rundvee 95
42. Paarden 102
43. Schapen en geiten 103
44. Varkens 105
45. Pluimvee 109
46. Struisvogelachtigen 115
47. Konijnen en edelpelsdieren 115

5. Productie

51. Akkerbouwproducten (oogstraming) 117
52. Tuinbouwproducten 123
53. Melk en zuivelproducten 135
54. Vee en vlees, excl. vleespluimvee 137
55. Eieren en vleespluimvee 139
56. Wol 140

6. Prijzen van productiefactoren- en middelen

61. Koop- en pachtprijzen 141
62. Prijzen van meststoffen en voedermiddelen 144
63. Prijzen van energie 146
64. Prijsindexcijfers 148

7. Prijzen van producten

71. Akkerbouwproducten 149
72. Tuinbouwproducten 155
73. Melk en zuivelproducten 157
74. Vee en vlees, excl. vleespluimvee 161
75. Eieren en vleespluimvee 164
76. Wol 165
77. Prijsindexcijfers 166

8. Inkomen en financiering

Toelichting 167

81. Productiewaarde 168
82. Productiekosten en resultaten per product 170
83. Bedrijfsresultaten 174
84. Financiering 190
85. Exploitatiegegevens andere agrarische bedrijven 191

9. Voorzieningsbalansen

Toelichting 193

91. Akkerbouwproducten 194
92. Veehouderijproducten 199

10. In- en uitvoer

Toelichting 203

101. Nederlandse handel, totaal 204
102. Agrarische handel, per land en productgroep 204
103. Akkerbouwproducten 207
104. Tuinbouwproducten 209
105. Vee en dierproducten 211
106. Overige agrarische producten 213

11. Europese Unie

111. Algemeen 215
112. Agrarische productie 220
113. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd 224
114. Uitvoer EU-landen 226
115. Uitgaven Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw 230

12. Diverse gegevens

121. Landbouwcoöperatie 231
122. Mengvoederindustrie 232
123. Landbouwonderwijs 235
124. (Omrekenings)normen 236
125. Maten en gewichten 245
126. Overige gegevens 249

Classification of tables and graphs

1. General statistical data about the Netherlands

11. Population 11
12. Economically active population 13
13. Land utilization 14
14. National income 16
15. Prices 17
16. Consumption 18
17. Miscellaneous 19

2. Agricultural holdings, production factors and means of production

Explanation 21

21. Farm classification and size 23
22. Utilization of cultivated land 28
23. Labour 37
24. Farm succession, - termination and agricultural education 42
25. Government activities in regard to agricultural holdings 43
26. Agrarian buildings and machineries 45
27. Feeding stuffs 49
28. Manure, minerals and pesticides 52
29. Energy 58

3. Area under crops

31. Arable crops 61
32. Horticultural crops in the open 69
33. Horticultural crops under glass 84

4. Composition of livestock

41. Cattle 95
42. Horses 102
43. Sheep and goats 103
44. Pigs 105
45. Poultry 109
46. Ostriches 115
47. Rabbits and high-bred furned animals 115

5. Production

51. Arable products (crop estimates) 117
52. Horticultural products 123
53. Milk and dairy products 135
54. Livestock and meat, excluding table poultry 137
54. Eggs and table poultry 139
55. Wool 140

6. Prices of production factors and means of production

61. Purchase prices and rents 141
62. Prices of fertilizers and feeding stuffs 144
63. Prices of energy 146
64. Indices of prices 148

7. Prices of agricultural and horticultural products

71. Arable products 149
72. Horticultural products 155
73. Milk and dairy products 157
74. Livestock and meat, excl. table poultry 161
75. Eggs and table poultry 164
76. Woolprices 165
77. Indices of prices 166

8. Income and financing of holdings

Explanation 167

81. Production value 168
82. Production costs and results per product 170
83. Financial results 174
84. Financing 190
85. Exploitation data other agrarian holding 191

9. Supply balance sheets

Explanation 193

91. Arable products 194
92. Livestock husbandry products 199

10. Imports and exports

Explanation 203

101. Foreign trade of The Netherlands, total 204
102. Agricultural trade, by country and group of products 204
103. Arable products 207
104. Horticultural products 209
105. Animals and animal products 211
106. Other agricultural products 213

11. European Union

111. Various data on EU 215
112. Agricultural production 220
113. Self sufficiency and consumption per capita 224
114. Foreign trade of EU-countries 226
115. Payments of the European Agricultural Garantee and Guidance Fund (EAGGF) 230

12. Miscellaneous

121. Agricultural cooperations 231
122. Compound feed industry 232
123. Agricultural education 235
124. (Conversion) standards 236
125. Measures and weights 245
126. Remaining data 249

1. Algemeen

11. Bevolking

11-a. Inwoners naar provincie, 1 januari
Inhabitants by province, January 1st

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2003	2004*
	x 1 000							
Groningen	536	554	561	554	558	563	573	574
Friesland	554	584	598	599	610	625	640	642
Drenthe	401	418	429	441	455	470	481	482
Overijssel 1)	977	1 018	1 045	1 020	1 050	1 078	1 101	1 105
Flevoland 2)	29	66	121	212	262	317	352	360
Gelderland	1 621	1 694	1 745	1 804	1 865	1 919	1 960	1 967
Utrecht 3)	858	896	936	1 016	1 063	1 108	1 152	1 162
Noord-Holland	2 285	2 308	2 312	2 376	2 464	2 518	2 573	2 586
Zuid-Holland 3)	3 025	3 084	3 151	3 220	3 325	3 398	3 440	3 452
Zeeland	327	348	355	356	366	372	378	379
Noord-Brabant	1 941	2 051	2 113	2 189	2 276	2 356	2 400	2 407
Limburg	1 044	1 069	1 086	1 104	1 130	1 141	1 142	1 139
Centraal Persoonsregister 4)	2	2	1	1				
Nederland	13 599	14 091	14 454	14 893	15 424	15 864	16 193	16 255
w.o. mannen	6 772	6 994	7 150	7 358	7 627	7 846	8 015	8 044
Tot. bevolking per km2 land	409	415	426	439	455	468	479	481

Bron: CBS Statline.
1) T/m 1985 incl. Noordoostelijke Polder.
2) T/m 1985 Zuidelijke IJsselmeerpolders, incl. Almere, Dronten, Lelystad en Zeewolde.
3) Per 1 januari 1989 is de gemeente Woerden ingedeeld bij de provincie Utrecht.
4) Het Centraal Persoonsregister is per 1 oktober 1994 opgeheven. De hierin ingeschreven personen zijn per die datum tot de bevolking van 's-Gravenhage gaan behoren.

11-b. Inwoners naar gemeentetype
Inhabitants by type of municipality

Gemeentegroep naar 1) stedelijke gemeenten	Bevolking op 1-1-1993	%	Bevolking op 1-1-1998	%	Bevolking op 1-1-1999	%	Bevolking op 1-1-2000	%
	x 1 000							
Zeer sterk stedelijk	2 751	18,1	2 749	17,6	2 764	17,5	2 773	17,5
Sterk stedelijk	3 287	21,6	3 743	23,9	3 974	25,2	4 079	25,7
Matig stedelijk	3 191	20,9	3 222	20,6	3 201	20,3	3 271	20,6
Weinig stedelijk	3 169	20,8	3 435	21,9	3 404	21,6	3 393	21,4
Niet stedelijk	2 840	18,6	2 505	16,0	2 418	15,3	2 348	14,8
Centraal Persoonsregister 2)	1	0,0						
Nederland	15 239	100,0	15 654	100	15 760	100	15 864	100

Bron: CBS Maandstatistiek van de bevolking.
1) Indeling m.i.v. 1992, waarvoor het criterium "concentratie van menselijke activiteiten" is gehanteerd.
2) Het Centraal Persoonsregister is per 1 oktober 1994 opgeheven. De hierin ingeschreven personen zijn per die datum tot de bevolking van 's-Gravenhage gaan behoren.

11-c. Leeftijdsopbouw en geslacht, 1 januari
Age structure and sex

	gesl.	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
		in % van het totaal aantal mannen resp. vrouwen							
0-14 jaar	m	26,3	23,3	20,4	18,9	19,0	19,2	19,2	19,2
	v	24,9	21,9	19,1	17,6	17,8	17,9	18,0	18,0
15-19 jaar	m	8,8	9,1	8,8	7,7	6,2	6,1	6,1	6,1
	v	8,3	8,6	8,3	7,2	5,8	5,6	5,6	5,7
20-24 jaar	m	8,5	8,7	9,0	8,8	7,6	6,2	6,1	6,1
	v	8,1	8,2	8,5	8,2	7,2	5,9	5,9	5,9
25-39 jaar	m	22,2	24,0	25,2	25,3	25,7	24,7	23,7	23,1
	v	20,5	22,2	23,6	23,7	24,1	23,3	22,5	22,0
40-49 jaar	m	11,2	11,5	12,2	14,5	15,5	15,2	15,3	15,4
	v	11,1	10,9	11,3	13,4	14,5	14,5	14,7	14,8
50-64 jaar	m	13,8	14,0	14,5	14,6	15,3	17,5	18,1	18,5
	v	14,9	14,9	15,1	14,6	15,0	16,9	17,4	17,8
65 jaar en ouder	m	9,2	9,5	9,7	10,3	10,7	11,2	11,4	11,5
	v	12,3	13,4	14,2	15,2	15,6	15,9	15,9	15,9
		absoluut (x 1 000)							
Totale bevolking	m	6 772	6 994	7 150	7 358	7 627	7 846	7 972	8 015
	v	6 827	7 097	7 304	7 534	7 797	8 018	8 133	8 177

Bron: CBS Maandstatistiek van de bevolking ■.

11-d. Geboorte en sterfte per 1 000 inwoners naar provincie
Birth and death rates per 1 000 inhabitants, by province

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002
G e b o o r t e								
Groningen	12,7	12,4	11,7	12,0	11,3	11,5	11,7	11,4
Friesland	14,5	14,3	13,0	12,5	12,4	12,8	12,5	12,5
Drenthe	13,0	12,7	12,2	12,2	11,6	12,3	12,3	12,0
Overijssel	14,1	14,3	13,4	13,6	12,6	13,8	13,4	13,4
Flevoland				18,0	15,5	15,7	15,9	15,4
Gelderland	13,2	13,0	12,2	13,2	12,5	13,2	12,7	12,7
Utrecht 1)	13,0	12,9	12,5	13,9	13,1	14,4	14,1	14,0
Noord-Holland	10,9	11,8	11,6	13,1	12,4	13,3	13,0	12,8
Zuid-Holland 1)	11,7	12,8	12,5	13,6	12,3	12,9	12,7	12,6
Zeeland	14,2	13,3	12,3	12,6	11,9	12,0	11,5	11,2
Noord-Brabant	13,3	13,1	12,2	13,2	12,4	12,9	12,3	12,2
Limburg	11,1	11,5	11,3	12,4	11,0	10,7	10,4	10,1
N e d e r l a n d	13,0	12,8	12,3	13,2	12,3	13,0	12,6	12,5
Per 1 000 vrouwen van 15-49 jaar	53,6	50,5	46,6	49,9	47,3	52,4	51,3	51,2
Netto vervangingsfactor 2)	0,80	0,77	0,74	0,77	0,74	0,83	0,83	0,83
S t e r f t e								
Groningen	9,4	9,2	9,7	9,7	9,6	9,7	10,0	9,7
Friesland	9,2	8,8	9,0	9,4	9,6	9,2	9,3	9,3
Drenthe	7,7	8,1	8,8	9,1	9,7	9,6	9,2	9,7
Overijssel	8,3	7,7	8,5	8,6	8,8	9,1	9,0	9,0
Flevoland				4,9	5,5	5,4	5,3	5,5
Gelderland	8,4	7,9	8,4	8,6	8,6	8,8	8,7	8,9
Utrecht 1)	7,5	7,8	7,9	8,1	8,2	8,2	8,1	7,9
Noord-Holland	8,7	8,7	9,0	9,1	9,0	8,9	8,8	8,8
Zuid-Holland 1)	8,6	8,7	9,0	9,0	9,1	9,1	9,0	9,0
Zeeland	10,0	9,2	9,3	9,4	9,7	9,9	10,1	10,3
Noord-Brabant	6,6	6,7	7,1	7,4	8,0	8,1	8,1	8,3
Limburg	7,6	7,5	8,2	8,6	8,8	9,3	9,5	9,6
N e d e r l a n d	8,3	8,1	8,5	8,6	8,8	8,8	8,7	8,8

Bron: CBS Maandstatistiek van de bevolking ■.
1) Per 1 januari 1989 is de gemeente Woerden ingedeeld bij de provincie Utrecht.
2) Deze factor geeft de tendens van de toekomstige bevolkingsontwikkeling aan volgens de geboorte- en sterfteverhoudingen in de beschouwde periode. Bij een waarde groter dan 1 zal de bevolking op den duur toenemen, bij een waarde kleiner dan 1 afnemen.

12. Beroepsbevolking

12-a. Arbeidsmarkt-gegevens 1)
Labour market data

	1990	1995	1995	2000	2002	2003*	2004*	2005*
			Na revisie					
Bevolking x 1 000 personen	14 952	15 459	15 459	15 926	16 149	16 225	16 285	16 337
w.o. 15-64 jaar	10 305	10 569	10 569	10 801	10 935	10 975	10 998	11 019
w.o. in volledig dagonderwijs	1 144	1 145	1 145	1 052	1 297			
werkend (12 uur of meer per week)	5 553	5 870	6 230	7 145	7 345	7 290	7 223	7 289
Participatiegraad 20-64 jaar (%)	62	65	68	73	74	74	75	75
w.v. mannen	79	79	81	85	85	85	85	85
vrouwen	45	50	55	60	62	63	64	66
Beroepsbevolking 2) x 1 000 pers.	6 013	6 432	6 794	7 451	7 690	7 736	7 788	7 889
Arbeidsvolume x 1 000 arbeidsjaren	5 203	5 380	5 663	6 426	6 521	6 456	6 375	6 416
w.v. overheid	702	667	704	731	771	783	783	787
bedrijven	4 501	4 713	4 958	5 695	5 750	5 674	5 592	5 630
Arbeidsduur voltijdswerknemers 3) in uren per jaar	.	.	1737	1717	1 719	1 719	1 719	1 719
Werkgelegenheid x 1 000 personen	6 257	6 610	7 143	8 123	8 349	8 296	8 222	8 297
Werkloze beroepsbevolking x 1 000 p.	419	533	533	269	302	396	515	550
Idem in % van de beroepsbevolking	7,0	8,3	7,8	3,6	3,9	5,1	6,5	7,0
Vacatures x 1 000 4)	115	55	55	188	135			

Bron: Centraal Planbureau.
1) Vanaf 1995 gereviseerde cijfers i.v.m. aansluiting op Nationale Rekeningen (CBS).
2) Inclusief personen ouder dan 65 jaar.
De beroepsbevolking is gelijk aan de som van het aantal werkzame personen met een baan van 12 uur of meer per week en de werkloze beroepsbevolking.
3) Contractuele arbeidsduur (excl. feest-, vakantie- en ADV-dagen); incl. uitzendkrachten.
4) Excl. het aantal vacatures bij overheid en onderwijs. Vóór 1994 ook excl. het aantal vacatures bij sociale werkplaatsen, uitzendbureaus en uitleenbedrijven.

12-b. Totale arbeidsvolume werkzame personen, naar bedrijfstakken en sectoren
Total labour input active persons, by branches of industry and sectors

	1995	1998	1999	2000	2001*	2002*
	1000 arbeidsjaren					
Bedrijfstakken						
Land- en tuinbouw	228	229	229	227	218	214
Bosbouw 1)	5	5	5	5	5	5
Visserij 1)	4	4	4	4	4	4
Landbouw, bosbouw en visserij, totaal	237	238	238	236	227	223
Delfstoffenwinning	9	9	9	8	8	8
Industrie	962	972	972	972	967	946
voedings- en genotmiddelen	144	135	136	136	135	133
Energie- en waterleidingbedrijven	41	37	36	34	33	33
Bouwnijverheid	416	452	467	478	489	485
Handel, horeca en reparatie	1 097	1 169	1 208	1 237	1 252	1 255
Vervoer, opslag en communicatie	355	373	386	403	412	410
Financiële en zakelijke dienstverlening	956	1 206	1 260	1 293	1 304	1 295
Overheid	704	713	722	731	750	771
Zorg en overige dienstverlening	886	998	1 012	1 030	1 064	1 095
Totaal arbeidsvolume	5 663	6 166	6 309	6 423	6 506	6 521
Sectoren						
Vennootschappen	3 564	3 972	4 110	4 208	4 267	4 262
Overheid	941	972	980	988	1 005	1 028
Huishoudens incl. instellingen zonder winstoogmerk	1 158	1 223	1 218	1 227	1 233	1 231

Bron: CBS Arbeidsrekeningen.
1) Raming LEI.

13. Bodemgebruik

13. Bodemgebruik in Nederland
Land utilization The Netherlands

	1981	1985	1989	1993	1996	1996 1)	2000 1)
	km^2						
Landbouwgrond 2)	24 133	23 974	23 991	23 755	23 508	23 604	23 260
Bossen	2 955	3 003	3 098	3 108	3 233	3 441	3 501
Bebouwde grond	2 836	2 950	2 970	3 093	3 201	3 048	3 183
Verkeer	1 289	1 328	1 306	1 331	1 340	1 125	1 130
Recreatie	710	782	761	809	827	862	889
Natuurlijk terrein	1 560	1 497	1 407	1 409	1 379	1 343	1 333
Bouwterreinen	326	254	215	237	235	217	327
Overige gronden	119	133	134	137	150	160	159
Water 3)	3 376	3 414	5 977	7 148	7 653	7 726	7 745
Totaal	37 305	37 334	39 858	41 028	41 526	41 526	41 528

zie volgende pagina

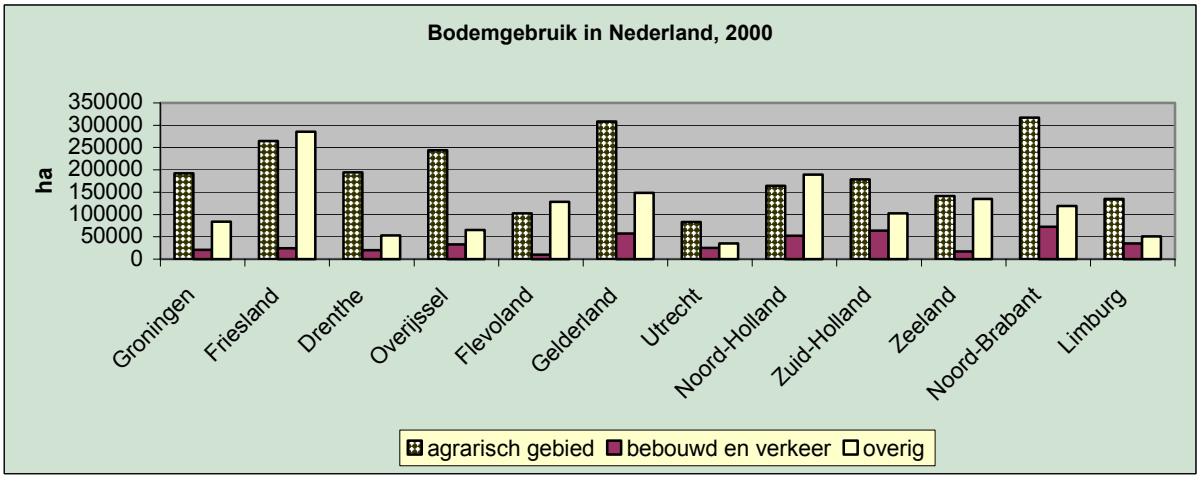

13. Bodemgebruik per provincie, (slot)
Land utilization by province (end)

	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland
	ha					
Specificatie 2000 1)						
Landbouwgrond 2)	192 296	264 947	194 703	243 627	102 842	308 122
w.o. glastuinbouw	98	94	367	102	261	671
Totaal bebouwd	14 552	15 309	13 175	22 751	6 755	41 603
w.o. woongebied	10 437	11 283	9 703	15 781	4 672	28 937
w.o. bedrijfsterrein	2 932	2 809	2 068	4 948	1 451	7 809
Semi-bebouwd	3 757	2 627	2 116	2 716	2 674	4 214
Verkeer	6 377	8 731	6 769	10 135	3 434	15 630
Recreatie	3 627	4 607	4 420	6 228	3 775	12 118
Bos	6 924	11 766	33 034	36 026	17 662	95 465
Droog natuurlijk terrein	2 309	14 962	6 565	3 521	487	19 003
Nat natuurlijk terrein	3 758	11 978	3 418	7 668	4 301	1 351
Binnenwater	6 694	65 054	3 838	9 413	99 300	16 145
Buitenwater	56 499	174 107	0	0	0	0
Totaal	296 793	574 088	268 038	342 085	241 230	513 651

	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
	ha					
Landbouwgrond 2)	83 272	164 401	178 300	141 500	316 958	135 082
w.o. glastuinbouw	251	1 752	9 214	124	1 135	912
Totaal bebouwd	20 181	41 262	50 450	9 918	55 450	26 925
w.o. woongebied	14 198	29 382	33 483	6 619	37 713	18 932
w.o. bedrijfsterrein	3 209	7 957	12 474	2 602	12 172	5 513
Semi-bebouwd	1 935	6 173	8 583	3 871	6 118	3 789
Verkeer	5 115	11 252	13 086	7 412	17 057	8 042
Recreatie	4 997	12 272	14 597	3 957	12 066	6 215
Bos	18 705	13 172	8 171	3 628	73 183	32 390
Droog natuurlijk terrein	1 235	13 797	9 091	3 621	6 550	2 116
Nat natuurlijk terrein	719	3 219	3 479	4 895	4 548	746
Binnenwater	7 785	71 655	41 659	14 034	16 246	5 617
Buitenwater	0	68 707	17 159	100 561	0	0
Totaal	143 944	405 910	344 575	293 397	508 176	220 922

Bron: CBS Bodemstatistiek ■.
1) Cijfers volgens vernieuwde methodiek van inventariseren; in verband daarmee niet goed vergelijkbaar met de cijfers van voorgaande jaren.
2) Omvat de oppervlakte cultuurgrond uit de Landbouwtelling, tuinen voor eigen gebruik, cultuurgrond van niet-telplichtigen, verspreide bebouwing, water smaller dan 6 meter enz.
3) I.v.m. gemeentelijke indeling van Waddenzee, Noordzee en IJsselmeer is de oppervlakte water vanaf 1989 aanzienlijk groter dan voordien.

14. Nationaal inkomen

14-a. Nationaal inkomen (netto-toegevoegde waarde), totaal en per hoofd
National income, total and per capita

	1995	1997	1998	1999	2000	2001*	2002*
	mln euro						
Nationaal Inkomen (NNI) tegen marktprijzen	260 178	287 624	295 441	318 239	342 787	359 360	365921
	euro						
- per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen	16 829	18 429	18 814	20 130	21 529	22 400	22 660
	indexcijfers 1995=100						
- per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen	100,0	105,8	106,4	111,3	114,3	113,5	111,0

Bron: CBS Nationale rekeningen.

14-b. Nationaal inkomen, toegevoegde waarde 1) in percentage van het Bruto Binnenlands Product, naar bedrijfstak en sector
National income, value added as percentage of the Gross Domestic Product

	1990	1995	1998	1999	2000	2001*	2002*
	% van BBP						
Bedrijfstakken							
Landbouw, bosbouw en visserij	4,1	3,3	2,8	2,6	2,6	2,5	2,3
Delfstoffenwinning	2,9	2,4	2,2	1,8	2,4	2,7	2,4
Industrie	17,7	16,7	15,5	14,9	14,8	14,0	13,4
Energie- en waterleidingbedrijven	1,8	1,8	1,6	1,5	1,3	1,4	1,6
Bouwnijverheid	5,6	5,0	5,0	5,2	5,3	5,4	5,5
Handel, horeca en reparatie	14,5	14,0	13,9	14,2	14,0	13,7	13,7
Vervoer, opslag en communicatie	6,5	6,7	6,9	6,7	6,7	6,6	6,6
Financiële & zakelijke dienstverl.	18,8	21,5	23,3	24,2	24,3	24,2	24,4
Overheid	12,2	11,4	10,6	10,6	10,4	10,5	10,8
Zorg en overige dienstverlening	10,0	10,3	10,2	10,3	10,3	10,7	11,5
Sector							
Vennootschappen	62,7	62,6	62,8	62,8	63,4	62,8	62,7
Overheid	14,0	13,6	12,7	12,7	12,5	12,6	13,0
Huishoudens incl. IZW-huishoudens	17,5	16,9	16,5	16,5	16,4	16,3	16,4
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	94,1	93,1	92,0	92,0	92,2	91,7	92,2

Bron: CBS Nationale rekeningen.
1) bruto, basisprijzen

15. Prijzen

15-a. Gezinsconsumptie, prijsindexcijfers (CPI) 2000=100
Consumer price indices (CPI)

	totaal bestedingen, alle huishoudens	voedingsmiddelen						huisvesting, water, electr.tt gas	totaal afgeleide reeks 1)
		totaal	brood, en granen	vlees	melk, kaas en eieren	groenten en aardappelen	fruit		
Wegingscoëfficiënt 2)	100,00	10,03	1,63	2,32	1,55	1,08	0,88	21,81	
2001	104,2	107,5	104,4	109,7	107,6	109,4	110,1	105,0	103,1
2002	107,6	111,3	107,9	110,8	112,8	114,7	115,1	108,5	106,4
2003	109,9	112,8	110	111,3	115,4	115,1	115,4	112,5	108,4
Specificatie 2003									
	108,4	111,0	109,1	108,8	113,6	114,9	111,0	110,9	106,9
januari	109,0	111,6	108,9	109,5	113,9	117,9	111,0	110,9	107,5
februari	109,9	112,8	109,3	109,9	113,5	124,9	113,7	111,0	108,5
maart	110,0	113,4	110,1	111,4	115,0	118,0	119,4	111,1	108,6
april	110,0	113,2	110,4	111,9	116,0	111,3	120,5	111,1	108,5
mei	109,5	113,6	110,9	112,5	116,5	110,3	120,5	111,1	108,0
juni	109,7	113,2	110,9	112,6	116,0	107,9	120,3	114,1	108,3
juli	110,0	113,8	110,5	112,8	116,0	115,4	116,1	114,1	108,6
augustus	111,0	114,7	110,6	112,1	116,8	123,6	119,5	114,1	109,6
september	110,7	113,1	110,7	111,5	116,8	114,3	112,7	114,1	109,3
oktober	110,4	111,9	109,1	111,2	116,4	113,3	112,0	114,1	109,0
november	109,7	110,7	109,4	111,5	114,6	109,6	108,2	114,1	108,4
december *	104,2	107,5	104,4	109,7	107,6	109,4	110,1	105,0	103,1

Bron: CBS.
1) Consumentenprijsindex alle huishoudens 'afgeleid' is gelijk aan de gewone CPI, exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van productgebonden belastingen (bijv. BTW, en accijns op alcohol en tabak) en subsidies.
2) De wegingscoëfficient geeft het aandeel in de totale consumptieve uitgaven in 2000 weer.

15-b. Koopkracht van de gulden / euro, indexcijfers 1995=100 1)
Purchasing power of the guilder / euro, indices 1995=100

jaar	index	jaar	index	jaar	index	jaar	index
1971	271,3	1981	128,6	1991	108,9	2001 1)	85,3*
1972	250,7	1982	123,0	1992	105,7	2002 1)	82,4*
1973	229,5	1983	120,3	1993	103,7		
1974	204,3	1984	118,1	1994	101,4		
1975	186,3	1985	116,4	1995 1)	100,0		
1976	171,1	1986	117,0	1996 1)	98,4		
1977	160,3	1987	116,4	1997 1)	96,6		
1978	152,3	1988	115,8	1998 1)	95,1		
1979	144,7	1989	114,4	1999 1)	93,0		
1980	135,7	1990	112,1	2000 1)	89,4		

Bron: LEI, berekend uit de CBS-gegevens over de prijsindexcijfers van het Nationaal inkomen (netto, marktprijzen).
1) Vanaf 1995 gereviseerde cijfers. De cijfers vóór 1995 zijn nog niet herzien.

16. Verbruik

16-a. Voedingsmiddelen, gemiddeld verbruik 1) per jaar per hoofd van de bevolking
Foodstuffs, consumption per capita

	eenheid	1980	1985	1990	1995	1999	2000	2001	2002*
Plantaardige producten									
Tarwebloem en -meel	kg	54	53	66	62	69	66	68	.
Brood	kg	57	59	60	59	60	60	60	60
Aardappelen (basis vers)	kg	83	83	87	83	78	77	89	89
Suiker (op basis wit)	kg	.	.	.	33	33	33	33	.
Groenten 2)	kg	53	56	63	94	.	.	.	.
Vers fruit, incl. zuidvrucht'n	kg	66	66	73	64	.	.	.	.
Melk en zuivelproducten									
Consumptiemelk en consumptiemelkproducten	kg	.	.	136	132	127	126	120	121
Room	kg	.	.	2,9	2,4	2,7	2,2	2,2	1,9
Kaas	kg	13,5	13,5	13,6	14,2	14,3	14,5	14,6	14,6
Kwark	kg	.	.	1,6	1,9	2,7	2,8	3,0	3,0
Gecondenseerde melk	kg	.	.	8,2	6,7	6,5	6,6	6,5	6,4
Eetbare oliën en vetten									
Boter	kg	3,6	4,0	3,4	3,5	3,3	3,3	3,3	3,2
Margarine	kg	12,6	11,7	9,8	8,1	6,8	6,6	6,4	6,2
Halvarine	kg	2,5	2,6	2,9	3,0	3,1	3,0	2,9	3,0
Spijsvetten en –oliën	kg	10,6	10,5	19,3	21,8	24,9	24,9	27,6	27,4
Vlees 3)									
Rund- en kalfsvlees	kg	22,2	19,1	19,4	20,3	19,6	19,2	18,9	19,2
Varkensvlees	kg	39,5	43,3	44,9	44,2	43,6	43,6	42,4	42,5
Ander vlees	kg	2,9	2,2	2,5	2,6	2,6	2,7	2,4	.
Geslacht pluimvee	kg	8,9	12,7	17,2	20,4	21,4	21,6	22,1	22,5
Kippeneieren	stuks	190	200	176	175	180	180	181	184
Dranken									
Bier	liters	86	85	91	86	84	83	81	79
Wijn	liters	12,9	15,0	14,5	16,6	18,6	18,8	18,9	19,0
Frisdranken	liters	60	66	71	81	88	91	90	87
Gedistilleerd (pure alc.)	liters	2,7	2,2	2,0	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7

Bron: CBS, diverse productschappen, brancheverenigingen en Ministerie van Financiën.
1) Voor binnenlands verbruik beschikbaar gekomen hoeveelheden; de werkelijke consumptie kan a.g.v. voorraadvorming afwijken.
2) Vanaf 1980 excl. verbruik uit particuliere tuinen. T/m 1990 alleen 'verse groenten'.
3) Op basis karkasgewicht. De werkelijke consumptie bedraagt ongeveer de helft.

16-b. Consumptieve binnenlandse bestedingen door gezinshuishoudingen, mutaties t.o.v. voorgaand jaar
Consumptive inland spendings by families, percentage change with regard to preceding year

	1996	1997	1998	1999	2000	2001*	2002*
Goederen, totaal	%						
- waarde	5,0	4,5	6,2	6,0	6,3	5,7	3,3
- hoeveelheid	4,3	2,8	4,8	4,6	3,3	0,8	1,1
Voedings- en genotmiddelen							
- waarde	2,5	4,2	3,1	2,7	2,7	7,1	4,3
- hoeveelheid	1,7	2,1	0,9	1,0	1,3	0,2	0,7
Voedingsmiddelen							
- waarde	2,6	3,5	3,4	2,3	2,6	7,3	4,3
- hoeveelheid	1,5	1,9	1,2	0,6	1,3	0,0	0,7
Genotmiddelen							
- waarde	2,4	5,5	2,4	3,3	2,9	6,8	4,2
- hoeveelheid	2,0	2,4	0,3	1,9	1,3	0,5	0,6
Duurzame consumptiegoederen							
- waarde	3,0	4,9	10,7	8,3	6,4	3,5	2,9
- hoeveelheid	3,7	5,0	9,7	8,3	5,6	0,4	1,7
Overige goederen							
- waarde	11,4	4,1	2,7	6,0	10,1	7,8	3,0
- hoeveelheid	8,3	0,4	1,7	2,6	1,5	1,9	0,4
Diensten, totaal							
- waarde	7,1	6,1	7,0	7,3	7,4	6,5	5,0
- hoeveelheid	3,9	3,6	4,7	4,8	3,7	1,7	0,8
Totale consumptie huishoudens, (incl. IZW-huishoudens)							
- waarde	6,0	5,3	6,6	6,6	6,8	6,1	4,2
- hoeveelheid	4,1	3,2	4,7	4,7	3,5	1,2	0,9

Bron: CBS Nationale rekeningen; LEI-bewerking.

17. Diverse gegevens

17-a. Overheidsuitgaven en -inkomsten 1)
Government expenditures and -income

	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
	mln euro						
U i t g a v e n							
Landbouw, jacht en visserij	902	1 642	1 108	1 361	1 500	1 655	1 537
Totaal uitgaven	102 241	93 498	95 550	99 608	105 164	115 383	122 733
I n k o m s t e n							
Landbouw, jacht en visserij	311	285	311	356	372	573	525
Totaal inkomsten	76 282	86 593	91 221	96 730	106 728	114 909	117 850
S a l d i							
Landbouw, jacht en visserij	-592	-1 357	-797	-1 004	-1 128	-1 083	-1 013
Totaal	-25 959	-6 905	-4 329	-2 877	1 565	-474	-4 883

Bron: CBS Statistisch Jaarboek.
1) Totalen lopende en kapitaalrekening.
Het saldo van de lopende en de kapitaalrekening te zamen geeft de toename of afname van financiële middelen weer (het vorderingentekort of -overschot).

17-b. Spaargelden 1)
Savings

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	mln euro						
Stortingen	25 616	29 434	43 557	55 190	84 414	91 283	122 438
Terugbetalingen	23 335	29 082	40 023	52 246	83 569	82 206	110 586
Spaarverschil	2 281	353	3 534	2 945	845	9 077	11 852
Bijgeschreven rente	2 224	2 311	2 522	3 477	3 057	3 500	4 480
Besparingen	4 505	2 664	6 056	6 422	3 902	12 577	16 332
Spaartegoed (ultimo)	52 189	64 980	81 032	104 824	134 245	167 766	184 959

Bron: CBS, Statistiek van de Spaargelden 1992; Sparen en lenen in Nederland 1996; Financiële maandstatistiek.

17-c. Gefailleerde ondernemingen
Adjudications in bancruptcy

	1995	2000	2001	2002	2003
Totaal	4783	3579	4330	4963	6386
w.o. land-, tuin- en bosbouw	118	57	61	72	122

Bron: CBS Statline.

17-d. CAO-lonen per uur, inclusief bijzondere beloningen, indexcijfers
CAO-wages per hour, indices

CAO-sectoren	2000	2001	2002	2003
	2000 = 100			
Landbouw en visserij	100	103,4	107,7	110,7
Industrie en Bouwnijverheid	100	104,2	108,2	111,1
Commerciële dienstverlening	100	104,3	107,6	110,5
Niet-commerciële dienstverl.	100	104,8	109,1	112,5
Totaal Cao-sectoren	100	104,4	108,2	111,2

Bron: CBS, Statline.
N.B.: De uitkomsten hebben betrekking op volwassenen en jeugdige werknemers.

17-e. Hypotheken op landelijke eigendommen, nieuwe inschrijvingen naar provincie
Mortgages on agricultural properties

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002
	mln euro							
Groningen	52	73	167	50	56	162	250	205
Friesland	30	147	85	102	110	447	304	294
Drenthe	72	149	63	87	77	296	447	250
Overijssel 1)	10	130	25	38	98	121	172	193
Flevoland				12	10	143	61	101
Gelderland 2)	103	215	138	164	218	346	331	421
Utrecht	20	15	30	63	185	70	293	170
Noord-Holland	67	268	97	95	177	441	310	276
Zuid-Holland	165	103	157	182	280	196	477	379
Zeeland	18	22	26	32	53	57	81	61
Noord-Brabant	165	260	151	228	159	208	222	145
Limburg	36	136	69	56	83	177	181	180
Gespreide ligging					350	571	1291	790
Nederland	738	1 518	1 009	1 109	1 856	3 236	4 419	3 465

Bron: CBS Statline.
1) T/m 1989 incl. N.O.P.
2) T/m 1989 incl. Z.IJ.P.

17-f. Waterschappen, opbrengsten van de omslag 1)
District water boards, proceeds of polder boards

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003	2004*
	mln euro								
Groningen en Drenthe	17	25	29	35	39	65	49	51	53
Friesland	7	14	16	19	29	39	45	43	47
Overijssel en Flevoland	9	13	22	42	59	53	88	92	95
Gelderland	11	16	27	31	44	60	76	79	84
Utrecht	1	2	7	11	14	18	26	22	26
Noord-Holland	16	27	39	43	68	86	95	90	106
Zuid-Holland	20	37	55	62	82	117	144	156	167
Zeeland	10	13	15	18	25	28	33	35	39
Noord-Brabant	13	19	24	28	42	57	71	76	79
Limburg	4	5	7	15	25	29	31	33	37
Interprovinciale waterschappen 2)	14	25					.	.	.
Nederland	120	194	243	303	426	549	658	678	734
Rijksbijdragen 3) Waterhuishouding en waterkeringen	4	44	105	74	27	.	.	.	.
	1980=100								
Omslagheffing, indexcijfers	62	100	125	156	220	283	339	349	378
	aantal								
Waterschappen	810	331	255	141	88	56	52	47	36

Bron: CBS Statline.
1) Excl. de verontreinigingsheffing.
2) M.i.v. 1985 zijn de interprovinciale waterschappen ingedeeld bij de provincie waar het zwaartepunt van het waterschap qua oppervlakte is gelegen.
3) Subsidie van het Rijk aan Waterschappen sinds 1969.

2. Bedrijven, productiefactoren en -middelen

Toelichting

Bedrijfsomvang: n g e en b s s

De economische omvang van een agrarisch bedrijf en van de afzonderlijke productierichtingen binnen een bedrijf kan worden uitgedrukt met de daarvoor ontwikkelde Nederlandse grootte-eenheden (nge's).
Eerder dienden daarvoor de zgn. standaardbedrijfseenheden, die tot stand kwamen op basis van gestandaardiseerde netto-toegevoegde waarden, berekend in een basisperiode bij een doelmatige bedrijfsvoering en onder normale omstandigheden.

De n g e is een eenheid die niet op de netto-toegevoegde waarde maar op de saldi per diersoort en per ha gewas is gebaseerd. Daartoe worden bruto standaard saldi (bss) berekend door de opbrengsten met bepaalde bijbehorende specifieke kosten te verminderen. De b s s wordt in het kader van de EU-typologie zeer regelmatig herzien. De bss is uitgedrukt in ECU (lopende prijzen). Om praktische redenen wordt de bedrijfsomvang niet in bss uitgedrukt maar in nge. De nge wordt bij een herziening zodanig aangepast dat de reële ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde voor het Nederlandse landbouwbedrijf wordt weergegeven. De bss-1996, de bss-1998 en de bss 2000 zijn vermeld in tabel 124-a.

De Nederlandse land- en tuinbouwbedrijven telden in 1999 gemiddeld 48 nge per volwaardige arbeidskracht. In het algemeen geldt dat grotere bedrijven meer nge per arbeidskracht bevatten. Per bedrijfstype zijn er echter grote verschillen. Akkerbouw- en veehouderijbedrijven hebben gemiddeld meer dan 50 nge per volwaardige arbeidskracht. Daarentegen tellen tuinbouwbedrijven gemiddeld minder dan 36 nge per volwaardige arbeidskracht. Ook binnen de genoemde sectoren doen zich op dit punt grote verschillen voor.

Voor de tabellen uit de landbouwtelling is gebruik gemaakt van de volgende b s s in de nevenvermelde jaren:

bss-1982	t/m 1986	*bss-1988*	1992	*bss-1994*	1997 en 1998	*bss-2000*	vanaf 2003
bss-1984	1987 en 1988	*bss-1990*	1993 en 1994	*bss-1996*	1999 en 2000		
bss-1986	1989, 1990, 1991	*bss-1992*	1995 en 1996	*bss-1998*	2001 en 2002		

Bedrijfstypering: NEG-typologie

Agrarische bedrijven kunnen worden getypeerd met behulp van de verdeling van het aantal bss per bedrijf over de verschillende bedrijfsonderdelen. In EU-verband is op basis van bss een gemeenschappelijke typologie ontwikkeld. In de NEG-typologie worden 8 hoofdtypen onderscheiden (akkerbouwbedrijven, tuinbouwbedrijven, blijvende teeltbedrijven, graasdierbedrijven, hokdierbedrijven, en 3 combinaties daarvan). Een bedrijf behoort tot een bepaald bedrijfstype als 2/3 of meer van de totale bss waarde van het aangegeven bedrijfsonderdeel afkomstig is. Voor de onderscheiden types zie tabel 21-a.

In 1998 is een naamswijziging aangebracht binnen het hoofdbedrijfstype akkerbouwbedrijven. De in voorgaande jaren onderscheiden bedrijfstypen "graanbedrijven en graan/hakvruchtbedrijven" zijn vervangen door respectievelijk de typen "maaidorsbare gewassenbedrijven en maaidors/hakvruchtenbedrijven". In verband hiermee is de nummering aangepast .
De peulvruchtgewassen, een drietal handelsgewassen (koolzaad, karwijzaad en blauwmaanzaad) en het braakland zijn m.i.v. 1998 op een andere wijze ingedeeld binnen de NEG-typering. Dit betekent inhoudelijk een verandering voor het bedrijfstype "overige akkerbouwgewassen"

In de landbouwtelling opgenomen bedrijven

De gegevens van de landbouwtelling hebben betrekking op bedrijven, waarvan de exploitanten hun bestaan geheel of gedeeltelijk in de landbouw vinden en waarvan de bedrijfsgebouwen resp. de hoofdbedrijfsgebouwen in Nederland zijn gelegen.
Van 1970 t/m 1987 werden de uitkomsten van bedrijven kleiner dan 10 sbe niet in de tabellen opgenomen. Vanaf 1988 is die ondergrens gesteld op 3 nge.
In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn in 1992 een aantal bedrijven (in totaal 811) meegeteld, die door de aanwezige hokcapaciteit boven de 3 nge-grens uitkwamen.

Landbouwtelling 2003

De uitkomsten van de Landbouwtelling 2003 zijn voorlopig: de later te publiceren definitieve uitkomsten zullen weinig verschillen met de hier gepubliceerde.

Cultuurgrond

Voor zover niet anders vermeld, is bij de tabellen met oppervlaktegegevens sprake van "gemeten maat".

Braaklegging

In 1993 is de Mac Sharry-regeling in werking getreden. Als gevolg daarvan is akkerland uit productie genomen. Voornamelijk de bedrijven van grote economische omvang maken van de regeling gebruik.
De bestemming van de braakgelegde grond kan als volgt worden ingedeeld:
a. Groenbemestingsgewassen (groene braak)
b. Gewassen met eindbestemming non food/non feed
c. Zwarte braak (niet in gebruik).
Wijzigingen in de voorwaarden voor braaklegging hebben invloed op het totaal-areaal gehad.
M.i.v. de Landbouwtelling 2002 zijn de gewassen onder a. en b. bij akkerbouwgewassen ingedeeld.

Landbouwgebiedsindeling 1991 (zie kaartbijlage)

Met ingang van 1992 is een nieuwe landbouwgebiedsindeling in gebruik genomen. Deze is niet meer gebaseerd op grondsoort maar op uiterlijke verschijningsvorm van de landbouw in het betreffende gebied, waarbij is uitgegaan van de overheersende productie-richting. Een uitgebreide beschrijving van de nieuwe landbouwgebiedsindeling is te vinden in de CBS-publikatie "Landbouwgebiedsindeling 1991".

Hoofd-/nevenberoep

Een hoofdberoepsbedrijf is een bedrijf waarvan het bedrijfshoofd het grootste deel van zijn dagtaak aan het agrarisch bedrijf besteedt. Onder een nevenberoepsbedrijf wordt verstaan een bedrijf van een bedrijfshoofd die twee beroepen uitoefent en daarbij minder dan de helft van zijn dagtaak aan het agrarisch bedrijf besteedt. Ook een bedrijf van een rustende landbouwer of tuinder werd tot en met 1985 tot de nevenberoepsbedrijven gerekend. Vanaf 1986 behoort deze groep tot de hoofdberoepsbedrijven.

Arbeidsjaareenheden (aje's)

In 1975 zijn de gegevens per werknemer uit de arbeidskrachtentelling omgerekend tot arbeidsjaareenheden op basis van 2 250 uur per aje en in latere jaren op basis van 2 000 uur per aje waarbij een persoon maximaal voor 1 aje is geteld.

Niet-regelmatig werkzame gezinsarbeidskrachten.

Van 1971 tot 1983 worden hiertoe gerekend personen die in het kalenderjaar, voorafgaande aan de telling niet iedere week op het bedrijf hebben gewerkt. Van 1983 t/m 1986 is het kalenderjaar vervangen door de periode april t.m. maart voorafgaande aan de telling. Bijzondere omstandigheden zoals vakanties en ziekten worden buiten beschouwing gelaten.
Met ingang van 1987 worden de niet-regelmatig werkzame gezinsarbeidskrachten niet meer apart geteld en tot de regelmatig werkzame gezinsarbeidskrachten gerekend.

Niet-regelmatig werkzame niet-gezinsarbeidskrachten

Onder niet-regelmatig werkzame niet-gezinsarbeidskrachten worden verstaan diegenen, die op de laatste werkweek voor de teldatum op het bedrijf hebben gewerkt.

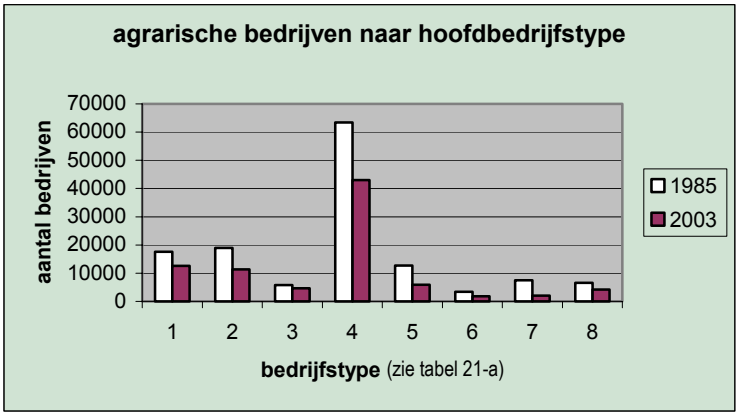

21. Bedrijfstypering en bedrijfsgrootte

21-a. Bedrijven naar (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Holdings by (main) type of holding (DCT)

no. bedrijfstype		1985	1990	1995	2000 [1)]	2002	2003*
1	Akkerbouwbedrijven 1)	17 560	16 265	14 663	13 749	12 756	12 612
	w.v.						
131	(111) maaidorsbare gewassenbedr.	402	416	577	1 037	1 021	1 115
141	(121) gesp. hakvruchtenbedr.	5 253	5 013	4 898	3 923	3 398	2 963
142	(122) maaidors/hakvruchtenbedr.	1 496	1 200	1 184	1 658	1 546	1 470
143	(123) akkerbouwgroentenbedr.	235	167	150	161	210	207
1 448	(1248) ov. hakvruchtenbedr.	6 193	5 914	4 969	4 354	3 783	3 676
1 449	(1249) ov. akkerbouwbedr.	3 981	3 555	2 885	2 616	2 798	3 181
2	Tuinbouwbedrijven	18 907	17 965	15 889	13 281	11 793	11 324
2 011	w.v. opengrondsgroentenbedr.	2 812	2 503	2 006	1 459	1 236	1 203
2 012	glasgroentenbedrijven	4 751	4 222	3 612	2 644	2 333	2 185
2 013	ov. groentenbedrijven	765	520	346	239	193	200
2 021	opengrondsbloem(bollen)bedr.	2 780	2 546	2 352	2 274	2 049	2 004
2 022	glasbloemenbedrijven	5 408	6 026	5 760	5 264	4 744	4 575
2 023	ov. bloemenbedrijven	638	735	720	605	579	558
2 033	paddestoelbedrijven	767	788	670	516	438	400
2 039	ov. tuinbouwbedrijven	874	625	423	280	221	199
3	Blijvende teeltbedrijven	5 753	5 762	5 750	5 146	4 761	4 668
321	w.v. fruitbedrijven	3 078	2 814	2 753	2 211	1 986	1 872
348	boomkwekerijbedrijven	2 402	2 639	2 512	2 429	2 298	2 298
349	ov. blijvende teeltbedr.	273	309	485	506	477	498
4	Graasdierbedrijven	63 381	58 326	54 613	47 075	44 376	42 999
411	w.v. sterk gesp. melkveebedr.	39 451	28 787	26 945	22 309	20 544	20 586
412	gespecialiseerd melkveebedr.	5 781	7 165	4 066	2 559	1 997	1 367
437	ov. melkveebedrijven	2 602	3 336	2 012	1 951	1 456	904
438	kalvermesterijbedrijven	1 507	1 251	1 170	1 281	1 119	1 166
439	ov. rundveebedrijven	2 006	3 605	3 332	1 788	1 450	1 175
441	schapenbedrijven	738	2 146	890	803	563	353
442	rundvee/schapenbedrijven	390	813	272	166	87	44
443	geitenbedrijven	42	163	137	246	292	294
4 448	graslandbedrijven	2 311	3 146	3 396	3 151	3 517	3 483
4 449	ov. graasdierbedrijven	8 553	7 914	12 393	12 821	13 351	13 627
5	Hokdierbedrijven	12 756	11 807	10 414	8 382	7 198	5 917
5 011	w.v. fokvarkensbedrijven	4 257	3 497	2 880	2 093	1 834	1 657
5 012	vleesvarkensbedrijven	3 839	3 708	2 974	2 417	1 971	1 585
5 013	ov. varkensbedrijven	1 879	2 011	1 884	1 553	1 298	1 098
5 021	legkippenbedrijven	1 543	1 376	1 269	1 161	1 018	785
5 022	slachtpluimveebedrijven	698	740	723	654	635	460
5 023	ov. pluimveebedrijven	21	26	17	16	13	2
5 031	varkens/pluimveebedr.	243	212	180	121	90	45
5 032	ov. hokdierbedrijven	276	237	487	367	339	285
6	Gewassencombinaties	3 390	2 806	2 484	2 095	1 919	1 839
601	w.v. tuinbouw/blijvende teeltbedr.	541	469	414	360	313	291
609	ov. gewassencombinaties	2 849	2 337	2 070	1 735	1 606	1 548
7	Veeteeltcombinaties	7 538	6 157	4 561	3 109	2 533	1 989
71	w.v. graasdiercombinaties	984	731	573	436	473	436
72	ov. veeteeltcombinaties	6 554	5 426	3 988	2 673	2 060	1 553
8	Gewassen-/veeteeltcombinaties	6 614	5 815	4 828	4 646	4 244	4 153
81	w.v. akkerbouw-/veeteeltcomb.	4 031	3 613	3 107	3 074	2 786	2 746
82	ov. combinaties	2 583	2 202	1 721	1 572	1 458	1 407
Totaal		135 899	124 903	113 202	97 483	89 580	85 501

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk ter zake Akkerbouwbedrijven.

21-b. Bedrijven naar nge-klasse en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by dsu-class and main type of holding (DCT)

…nge-klasse	3 tot 12	12 tot 16	16 tot 20	20 tot 24	24 tot 32	32 tot 40	40 tot 50	50 tot 70	70 tot 100	100 tot 150	150 en meer	totaal
Akkerbouwbedrijven												
1990	4 117	970	774	607	1 077	1 027	1 290	2 415	2 282	1 203	503	16 265
1995	3 790	851	689	595	924	789	1 003	1 873	1 992	1 407	750	14 663
2000	3 522	918	670	546	878	717	799	1 585	1 757	1 375	982	13 749
2002	3 408	814	666	521	878	714	771	1 395	1 500	1 183	906	12 756
2003*	3 443	871	677	514	869	708	834	1 343	1 451	1 078	824	12 612
Tuinbouwbedrijven												
1990	1 841	674	651	607	1 185	1 148	1 244	2 190	2 690	2 796	2 939	17 965
1995	1 149	456	448	416	785	741	887	1 607	2 017	2 645	4 738	15 889
2000	813	330	338	294	603	551	639	1 241	1 446	1 988	5 038	13 281
2002	659	289	259	263	480	435	567	959	1 195	1 714	4 973	11 793
2003*	594	246	249	241	452	424	522	945	1 135	1 595	4 921	11 324
Blijvende teeltbedrijven												
1990	1 188	419	367	350	620	541	512	755	533	289	188	5 762
1995	872	304	281	234	453	423	489	726	818	624	526	5 750
2000	747	284	242	239	463	371	404	722	692	503	479	5 146
2002	710	248	215	204	378	338	393	698	595	459	523	4 761
2003*	615	223	222	179	357	293	375	679	630	497	598	4 668
Graasdierbedrijven												
1990	15 282	2 911	2 295	2 339	4 389	4 908	6 186	10 405	6 720	2 314	577	58 326
1995	13 329	2 833	2 159	1 693	2 499	2 292	2 905	6 780	9 814	7 636	2 673	54 613
2000	11 584	2 431	1 913	1 488	2 241	1 828	2 296	5 299	8 432	6 859	2 704	47 075
2002	11 158	2 323	1 788	1 341	2 068	1 719	2 017	4 454	7 589	6 984	2 935	44 376
2003*	10 770	2 211	1 641	1 263	2 060	1 656	2 034	4 352	7 455	6 705	2 852	42 999
Hokdierbedrijven												
1990	2 030	670	595	512	1 019	1 029	1 408	2 260	1 354	607	323	11 807
1995	1 084	388	401	382	677	631	875	1 838	2 022	1 291	825	10 414
2000	391	266	242	229	515	427	533	1 195	1 643	1 567	1 374	8 382
2002	277	160	186	205	402	403	447	985	1 433	1 428	1 272	7 198
2003*	331	172	206	186	341	331	408	936	1 167	987	852	5 917
Gewassencombinaties												
1990	608	212	180	162	280	208	210	340	296	206	104	2 806
1995	324	143	126	135	223	182	199	294	343	286	229	2 484
2000	271	105	87	77	147	163	151	250	248	295	301	2 095
2002	189	81	80	68	154	135	148	221	270	240	333	1 919
2003*	185	63	90	73	121	128	145	204	259	243	328	1 839
Veeteeltcombinaties												
1990	1 207	401	312	275	481	509	697	1 062	752	339	122	6 157
1995	663	317	226	212	350	284	303	613	716	561	316	4 561
2000	220	154	153	142	244	195	197	403	503	513	385	3 109
2002	163	120	120	113	199	166	161	270	401	460	360	2 533
2003*	196	128	100	131	177	133	117	210	274	297	226	1 989
Gewassen-/veeteeltcombinaties												
1990	2 148	487	328	254	417	342	380	627	479	251	102	5 815
1995	1 603	405	296	232	321	237	223	399	473	372	267	4 828
2000	1 417	367	241	230	355	240	188	320	400	423	465	4 646
2002	1 234	310	239	195	304	221	222	298	353	418	450	4 244
2003*	1 196	348	248	237	325	248	196	302	312	360	381	4 153
T o t a a l												
1990	28 421	6 744	5 502	5 106	9 468	9 712	11 927	20 054	15 106	8 005	4 858	124 903
1995	22 814	5 697	4 626	3 899	6 232	5 579	6 884	14 130	18 195	14 822	10 324	113 202
2000	18 965	4 855	3 886	3 245	5 446	4 492	5 207	11 015	15 121	13 523	11 728	97 483
2002	17 798	4 345	3 553	2 910	4 863	4 131	4 726	9 280	13 336	12 886	11 752	89 580
2003*	17 330	4 262	3 433	2 824	4 702	3 921	4 631	8 971	12 683	11 762	10 982	85 501

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

21-c. Bedrijven naar nge-klasse en (hoofd)bedrijfstype (NEG), 2003*
*Holdings by dsu-class and (main) type of holding (DCT), 2003**

NEG-type	bedrijven met ... nge											totaal
	3 tot 12	12 tot 16	16 tot 20	20 tot 24	24 tot 32	32 tot 40	40 tot 50	50 tot 70	70 tot 100	100 tot 150	150 en meer	
1	3 443	871	677	514	869	708	834	1 343	1 451	1 078	824	12 612
131	760	116	52	26	27	22	22	33	28	22	7	1 115
141	476	107	106	93	168	138	236	397	494	385	363	2 963
142	394	160	156	127	185	121	101	105	75	36	10	1 470
143	65	14	24	10	19	13	12	20	11	6	13	207
1448	237	135	122	106	224	232	318	627	730	559	386	3 676
1449	1 511	339	217	152	246	182	145	161	113	70	45	3 181
2	594	246	249	241	452	424	522	945	1 135	1 595	4 921	11 324
2011	216	68	55	73	91	89	93	115	137	111	155	1 203
2012	49	19	31	25	60	55	88	184	182	322	1 170	2 185
2013	17	6	16	10	16	13	14	23	25	30	30	200
2021	180	70	67	58	110	88	104	162	189	226	750	2 004
2022	103	59	63	49	123	118	148	324	445	717	2 426	4 575
2023	15	16	6	17	31	44	43	76	77	70	163	558
2033	7	3	8	2	11	8	24	38	51	83	165	400
2039	7	5	3	7	10	9	8	23	29	36	62	199
3	615	223	222	179	357	293	375	679	630	497	598	4 668
321	328	98	93	77	135	137	154	292	292	171	95	1 872
348	235	104	117	93	192	137	178	335	289	253	365	2 298
349	52	21	12	9	30	19	43	52	49	73	138	498
4	10 770	2 211	1 641	1 263	2 060	1 656	2 034	4 352	7 455	6 705	2 852	42 999
411	112	91	115	163	507	678	1 179	3 277	6 341	5 832	2 291	20 586
412	36	20	16	27	51	57	96	205	333	316	210	1 367
437	342	89	72	46	99	49	40	39	53	34	41	904
438	61	45	42	31	98	75	91	162	258	208	95	1 166
439	504	117	90	70	89	52	46	77	50	52	28	1 175
441	246	33	19	9	15	14	11	2	4			353
442	29	3	4	2	2	1		2		1		44
443	13	8	2	7	22	20	33	76	78	28	7	294
4448	2 189	355	239	155	192	98	71	59	37	25	63	3 483
4449	7 238	1 450	1 042	753	985	612	467	453	301	209	117	13 627
5	331	172	206	186	341	331	408	936	1 167	987	852	5 917
5011	15	13	9	12	35	84	137	350	462	330	210	1 657
5012	267	123	160	135	212	164	139	175	115	56	39	1 585
5013	7	3	10	4	20	23	51	216	303	277	184	1 098
5021	18	19	13	18	30	35	34	99	142	147	230	785
5022	6	5	7	9	23	18	33	51	102	119	87	460
5023											2	2
5031			1		1	1	2	11	12	7	10	45
5032	18	9	6	8	20	6	12	34	31	51	90	285
6	185	63	90	73	121	128	145	204	259	243	328	1 839
601	25	15	16	8	19	25	28	40	42	26	47	291
609	160	48	74	65	102	103	117	164	217	217	281	1 548
7	196	128	100	131	177	133	117	210	274	297	226	1 989
71	43	25	21	26	40	27	23	33	57	61	80	436
72	153	103	79	105	137	106	94	177	217	236	146	1 553
8	1 196	348	248	237	325	248	196	302	312	360	381	4 153
81	1 039	281	189	182	225	173	113	164	128	112	140	2 746
82	157	67	59	55	100	75	83	138	184	248	241	1 407
Totaal	17 330	4 262	3 433	2 824	4 702	3 921	4 631	8 971	12 683	11 762	10 982	85 501

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

21-d. Bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha) en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by size (ha) and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha cultuurgrond									totaal bedrijven
	0,00	0,01-<1	1-<5	5-<10	10-<20	20-<30	30-<50	50-<100	100 e.m.	
Akkerbouwbedrijven										
1990	-	-	1 779	2 430	2 688	2 311	3 773	2 791	493	16 265
1995	-	2	1 516	2 348	2 529	1 914	3 110	2 695	549	14 663
2000	-	-	1 278	2 243	2 545	1 751	2 692	2 565	675	13 749
2002	-	-	1 181	1 966	2 444	1 573	2 372	2 498	722	12 756
2003*	-	2	1 064	1 970	2 474	1 554	2 304	2 479	765	12 612
Tuinbouwbedrijven										
1990	415	5 860	8 653	1 677	979	226	114	39	2	17 965
1995	356	4 822	7 805	1 448	906	315	159	72	6	15 889
2000	310	3 459	6 612	1 249	887	343	265	128	28	13 281
2002	296	3 169	5 619	1 089	803	365	247	171	34	11 793
2003*	280	2 945	5 333	1 079	812	362	275	188	50	11 324
Blijvende teeltbedrijven										
1990	-	1 168	2 475	1 018	833	172	77	18	1	5 762
1995	-	1 079	2 456	999	897	202	82	32	3	5 750
2000	-	834	2 179	928	847	220	100	32	6	5 146
2002	2	816	1 953	851	754	233	105	38	9	4 761
2003*	-	770	1 924	827	778	218	97	43	11	4 668
Graasdierbedrijven										
1990	537	611	8 128	10 030	15 245	12 362	9 238	2 046	129	58 326
1995	428	660	9 079	8 633	11 902	10 842	10 096	2 785	188	54 613
2000	588	646	7 750	6 883	8 485	8 247	10 343	3 795	338	47 075
2002	770	611	7 443	6 164	7 095	6 857	10 379	4 605	452	44 376
2003*	739	688	7 238	5 716	6 672	6 464	10 172	4 806	504	42 999
Hokdierbedrijven										
1990	1 737	2 050	4 626	2 081	1 154	128	29	2	-	11 807
1995	1 257	1 594	4 146	1 918	1 238	204	47	10	-	10 414
2000	851	962	3 268	1 602	1 272	297	107	23	-	8 382
2002	715	820	2 625	1 361	1 190	329	119	38	1	7 198
2003*	649	701	2 165	1 073	968	260	79	21	1	5 917
Gewassencombinaties										
1990	-	184	660	577	636	362	272	100	15	2 806
1995	-	152	500	423	526	350	333	166	34	2 484
2000	-	113	407	306	417	300	284	220	48	2 095
2002	-	97	299	245	391	270	322	221	74	1 919
2003*	-	101	252	235	366	271	305	238	71	1 839
Veeteeltcombinaties										
1990	24	116	1 296	1 580	2 247	604	239	46	5	6 157
1995	20	103	851	1 139	1 545	555	278	60	10	4 561
2000	20	45	362	615	1 056	530	359	109	13	3 109
2002	19	29	248	441	755	475	388	159	19	2 533
2003*	16	30	255	382	584	316	264	126	16	1 989
Gewassen-/veeteeltcombinaties										
1990	1	57	1 043	1 503	1 446	794	648	287	36	5 815
1995	-	41	850	1 142	1 165	615	615	323	77	4 828
2000	-	27	680	993	1 083	637	650	453	123	4 646
2002	1	31	554	852	941	589	667	474	135	4 244
2003*	-	31	523	858	961	583	638	431	128	4 153
T o t a a l										
1990	2 714	10 046	28 660	20 896	25 228	16 959	14 390	5 329	681	124 903
1995	2 061	8 453	27 203	18 050	20 708	14 997	14 720	6 143	867	113 202
2000	1 769	6 086	22 536	14 819	16 592	12 325	14 800	7 325	1 231	97 483
2002	1 803	5 573	19 922	12 969	14 373	10 691	14 599	8 204	1 446	89 580
2003*	1 684	5 268	18 754	12 140	13 615	10 028	14 134	8 332	1 546	85 501

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

21-e. Bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha) en naar provincie, 2003*
*Holdings by size (ha) and by province, 2003**

	bedrijven met ... ha cultuurgrond										totaal
	0,00	0,01-<1	1-<5	5-<10	10-<15	15-<20	20-<30	30-<50	50-<100	100 e.m.	bedrijven
Groningen	60	77	422	352	218	166	381	818	967	307	3 768
Friesland	117	97	780	662	376	293	669	1 852	1 446	193	6 485
Drenthe	84	101	624	508	313	261	477	909	840	226	4 343
Overijssel	172	240	1 868	1 763	1 160	860	1 540	1 947	610	68	10 228
Flevoland	13	32	147	92	108	133	422	643	508	90	2 188
Gelderland	383	953	3 660	2 570	1 514	1 094	1 575	1 904	776	103	14 532
Utrecht	69	131	584	496	333	310	600	662	202	17	3 404
Noord Holland	73	570	1 286	834	567	472	726	1 012	583	102	6 225
Zuid Holland	75	1 804	3 477	841	504	385	727	1 041	534	113	9 501
Zeeland	37	64	536	483	384	306	439	711	689	135	3 784
Noord Brabant	403	851	3 869	2 561	1 653	1 084	1 837	1 945	806	127	15 136
Limburg	198	348	1 501	978	661	460	635	690	371	65	5 907
Nederland	1 684	5 268	18 754	12 140	7 791	5 824	10 028	14 134	8 332	1 546	85 501

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking.

21-f. Persoonlijke ondernemingen, naar leeftijd (oudste) bedrijfshoofd en hoofdbedrijfstype (NEG)
Self-employed farmers by age of eldest holder/manager and main type of holding (DCT)

	totaal	jonger dan 25 jaar	25-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-64 jaar	65 jaar en ouder
1975	160 621	1 855	7 590	30 513	44 232	60 428	16 003
1980	142 660	1 389	5 181	25 165	38 167	57 090	15 668
1985	133 560	1 355	4 581	21 350	32 811	56 863	16 600
1990	122 291	881	4 251	18 465	29 466	50 983	18 245
1991	119 665	809	4 031	18 474	28 512	49 812	18 027
1992	118 119	732	3 618	18 433	27 656	49 279	18 401
1993	116 447	662	3 300	18 133	26 960	48 286	19 106
1994	112 704	861	3 727	18 861	26 741	46 154	16 360
1995	109 791	424	2 610	17 481	25 392	44 880	19 004
1996	107 102	326	2 151	16 635	24 336	44 194	19 460
1997	104 178	195	1 584	15 192	23 630	43 381	20 196
1998	100 857	229	1 666	15 438	22 788	41 411	19 325
1999	97 151	192	1 360	14 833	22 167	39 779	18 820
2000	93 182	164	1 054	13 830	21 608	38 034	18 492
2001	88 640	140	929	12 952	21 259	35 707	17 653
2002	85 575	115	481	10 627	21 281	34 389	18 682
2003*	81 996	78	387	9 176	21 178	33 135	18 042
Specificatie 2003*							
1	12 124	16	44	1 136	2 949	5 126	2 853
2	10 022	11	93	1 632	2 930	4 275	1 081
3	4 321	11	51	673	1 182	1 736	668
4	42 386	32	145	4 024	10 280	16 804	11 101
5	5 342	5	27	901	1 854	1 979	576
6	1 776	2	13	250	514	748	249
7	1 972	-	4	219	539	830	380
8	4 053	1	10	341	930	1 637	1 134

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

22. Gebruik van de cultuurgrond

22-a. Agrarische bedrijven naar bedrijfsgrootte (ha), totaal en naar hoofdberoep 1)
Holdings by size (ha) and by main occupation

	bedrijven met ... ha cultuurgrond									bedrij-ven totaal	opper-vlakte totaal
	0,00	0,01 tot 1	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 20	20 tot 30	30 tot 50	50 tot 100	100 en meer		
	Alle bedrijven (aantal)										ha
1975	4 264	14 529	35 814	30 677	43 995	19 244	10 860	2 860	351	162 594	2 081 964
1980	3 834	12 200	30 955	26 101	37 259	18 783	12 015	3 469	378	144 994	2 020 237
1985	3 650	11 410	29 216	22 937	32 179	18 448	13 455	4 139	465	135 899	2 019 023
1990	2 714	10 046	28 660	20 896	25 228	16 959	14 390	5 329	681	124 903	2 005 608
1991	2 797	9 838	28 546	20 208	24 058	16 456	14 474	5 505	724	122 606	1 990 856
1992	2 727	9 853	28 875	19 478	23 053	16 006	14 458	5 707	779	120 936	1 985 513
1993	2 446	9 411	29 190	19 302	22 383	15 810	14 493	5 877	812	119 724	1 987 651
1994	2 191	8 921	27 955	18 723	21 598	15 361	14 660	5 947	828	116 184	1 971 431
1995	2 061	8 453	27 203	18 050	20 708	14 997	14 720	6 143	867	113 202	1 964 747
1996	1 951	8 081	26 483	17 515	19 988	14 637	14 735	6 345	932	110 667	1 981 688
1997	1 829	7 567	25 403	17 241	19 233	14 268	14 843	6 555	980	107 919	1 965 121
1998	1 691	7 010	24 588	16 488	18 443	13 696	15 038	6 861	1 058	104 873	1 972 758
1999	1 585	6 515	23 830	15 783	17 481	13 093	15 054	7 084	1 120	101 545	1 966 951
2000	1 769	6 086	22 536	14 819	16 592	12 325	14 800	7 325	1 231	97 483	1 955 527
2001	1 792	5 474	21 289	13 797	15 593	11 352	14 560	7 588	1 338	92 783	1 930 924
2002	1 803	5 573	19 922	12 969	14 373	10 691	14 599	8 204	1 446	89 580	1 949 445
2003*	1 684	5 268	18 754	12 140	13 615	10 028	14 134	8 332	1 546	85 501	1 929 757
	Hoofdberoep agrariër (aantal bedrijven) 1)										ha
1975	2 278	9 708	23 113	25 564	41 842	18 835	10 612	2 731	299	134 982	1 944 264
1980	2 195	8 297	19 988	20 399	34 729	18 382	11 772	3 344	323	119 429	1 856 592
1985	2 213	7 728	18 466	16 579	29 258	17 959	13 209	4 005	403	109 820	1 845 016
1990	1 801	7 289	19 466	15 491	22 914	16 478	14 123	5 176	612	103 350	1 860 698
1991	1 896	7 243	19 285	14 855	21 687	15 984	14 183	5 377	656	101 166	1 851 193
1992	1 801	7 065	19 236	14 258	20 647	15 490	14 164	5 563	717	98 941	1 843 137
1993	1 669	6 803	19 224	13 988	19 962	15 236	14 178	5 757	756	97 573	1 843 115
1994	1 570	6 602	18 750	13 509	19 133	14 791	14 363	5 805	767	95 290	1 827 805
1995	1 512	6 306	18 347	12 915	18 228	14 377	14 394	5 984	813	92 876	1 820 281
1996	1 452	6 356	18 856	12 532	17 219	13 689	14 068	6 084	860	91 116	1 806 318
1997	1 419	6 084	19 418	13 403	17 009	13 590	14 356	6 381	921	92 581	1 880 323
1998	1 289	5 743	19 121	12 952	16 290	13 055	14 571	6 655	1 002	90 678	1 844 530
1999	1 261	5 413	18 656	12 442	15 401	12 479	14 539	6 866	1 054	88 111	1 836 857
2000	1 430	5 061	17 804	11 697	14 556	11 689	14 335	7 116	1 156	84 844	1 829 840

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) m.i.v. 1986 incl. bedrijven van rustend agrariërs.

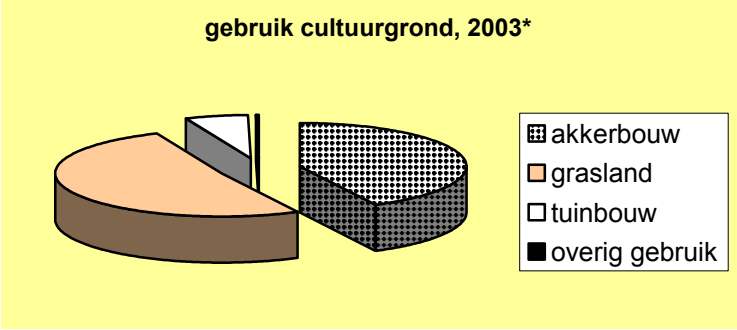

22-b. Agrarische bedrijven naar grondgebruik, provincie en 14 groepen van landbouwgebieden
Holdings according to land utilization, by province and 14 groups of agricultural districts

	bedrijven met:							bedrijven zonder cultuur grond
	cultuur-grond	akker-bouw	grasland	snel groeiend hout	tuinbouwgewassen			
					open grond 1)	onder glas	open grond en/of onder glas	
1975	158 330	77 330	122 271	.	39 673	17 572	46 268	4 264
1980	141 160	69 159	106 629	.	32 719	15 772	39 766	3 834
1985	132 249	67 355	96 550	.	31 575	14 986	38 482	3 650
1990	122 189	63 576	88 273	.	25 642	14 413	33 098	2 714
1991	119 809	62 316	86 532	.	25 487	14 263	32 976	2 797
1992	118 209	61 582	85 193	.	25 112	14 018	32 656	2 727
1993	117 303	61 031	85 291	.	24 416	13 783	31 965	2 446
1994	113 993	59 871	82 586	.	23 574	13 506	31 082	2 191
1995	111 141	58 508	80 532	.	22 732	13 044	30 072	2 061
1996	108 716	57 948	78 419	.	22 087	12 548	29 170	1 951
1997	106 090	57 271	80 149	600	21 591	12 211	28 488	1 829
1998	103 182	55 585	73 917	612	21 013	12 003	27 908	1 691
1999	99 960	53 609	71 665	1 083	20 390	11 623	27 061	1 585
2000	95 714	51 725	67 698	789	18 767	11 071	25 197	1 769
2001	90 991	48 947	64 615	791	17 216	10 345	23 273	1 792
2002	87 777	48 769	62 237	1 497	17 139	9 876	23 017	1 803
2003*	83 817	46 608	59 649	1 525	16 333	9 458	21 965	1 684
Specificatie 2003* naar provincie								
Groningen	3 708	2 239	2 668	53	295	82	346	60
Friesland	6 368	2 393	5 896	69	230	81	274	117
Drenthe	4 259	2 894	3 252	111	290	162	390	84
Overijssel	10 056	6 625	9 281	297	385	168	461	172
Flevoland	2 175	1 865	602	8	1 191	119	1 276	13
Gelderland	14 149	8 181	11 713	256	1 948	983	2 458	383
Utrecht	3 335	1 134	2 922	39	425	164	499	69
Noord-Holland	6 152	1 956	3 389	14	2 277	1 221	2 899	73
Zuid-Holland	9 426	1 898	3 933	34	2 673	4 390	5 748	75
Zeeland	3 747	3 137	1 877	27	1 084	135	1 135	37
Noord-Brabant	14 733	10 338	10 424	366	3 600	1 230	4 119	403
Limburg	5 709	3 948	3 692	251	1 935	723	2 360	198
14-groepsindeling van landbouwgebieden								
Bouwhoek en Hogeland	2 029	1 183	1 493	12	267	66	310	20
Veenkoloniën en Oldambt	3 797	2 890	2 301	109	296	178	419	51
Noordelijk Weidegebied	10 176	4 019	9 706	136	264	142	327	207
Oost. Veehouderijgebied	15 265	10 900	13 646	445	897	324	1 026	270
Centr. Veehouderijgebied	4 592	2 484	4 147	58	245	108	278	175
IJsselmeerpolders	2 597	2 226	742	8	1 375	130	1 465	14
Westelijk Holland	10 247	1 801	3 432	23	3 868	5 211	7 357	80
Waterland/Droogmakerijen	1 139	289	993		97	45	122	16
Holl./Utrechts weidegebied	4 333	886	3 919	29	431	206	502	80
Rivierengebied	4 690	1 924	3 113	58	1 564	813	2 028	133
Zuidw. akkerbouwgebied	5 970	4 812	2 966	48	1 946	403	2 168	67
Zuidwest Brabant	2 372	1 298	1 382	67	1 152	464	1 306	38
Zuid. veehouderijgebied	15 327	10 915	10 848	483	3 648	1 325	4 366	522
Zuid-Limburg	1 283	981	961	49	283	43	291	11

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor indeling groepen van landbouwgebieden zie legenda op kaartje (bijlage).
1) M.i.v. 1986 is een deel van de oppervlakte groenten open grond (erwten groen te oogsten, poot- en plantuien, zaaiuien en zilveruitjes (in 1986 22 026 ha) bij akkerbouwgewassen ondergebracht.

22-c. Oppervlakte cultuurgrond naar grondgebruik, provincie en 14 groepen van landbouwgebieden
Area of cultivated land according to land utilization, by province and 14 groups of agricultural districts

	akker-bouw-gewassen 1)	grasland	tuinbouwgewassen		snel-groeiend hout	braak-land 2)	totale opper-vlakte cultuur-grond	aantal bedrijven
			open grond 1)	onder glas				
	ha							
1975	674 756	1 286 195	106 787	7 906	.	6 320	2 081 964	162 594
1980	704 710	1 197 592	104 075	8 760	.	5 099	2 020 237	144 994
1985	726 125	1 164 290	114 670	8 973	.	4 965	2 019 023	135 899
1990	799 434	1 096 496	93 967	9 773	.	5 939	2 005 608	124 903
1991	796 524	1 079 857	98 605	9 988	.	5 882	1 990 856	122 606
1992	804 871	1 063 609	100 662	10 144	.	6 227	1 985 513	120 936
1993	801 513	1 063 788	100 798	10 320	.	11 232	1 987 651	119 724
1994	796 300	1 050 558	99 917	10 235	.	14 421	1 971 431	116 184
1995	796 352	1 048 234	98 663	10 158	.	11 340	1 964 747	113 202
1996	807 221	1 052 121	98 359	10 046	2 816	11 125	1 981 688	110 667
1997	808 756	1 030 489	101 675	10 076	2 699	11 425	1 965 121	107 919
1998	810 078	1 031 771	105 492	10 347	2 698	12 371	1 972 758	104 873
1999	802 221	1 018 013	109 177	10 565	3 933	23 043	1 966 951	101 545
2000	806 169	1 011 887	101 432	10 529	3 511	22 000	1 955 527	97 483
2001	797 542	992 974	99 754	10 527	3 384	26 744	1 930 924	92 783
2002	824 080	999 793	105 189	10 541	4 133	5 709	1 949 445	89 580
2003*	820 087	985 708	105 564	10 539	4 192	3 667	1 929 757	85 501
Specificatie 2003* naar provincie								
Groningen	98 642	61 240	2 068	62	938	335	163 285	3 768
Friesland	38 508	188 276	1 590	116	102	185	228 776	6 485
Drenthe	85 249	64 595	2 042	246	735	316	153 181	4 343
Overijssel	64 230	144 596	1 796	125	377	226	211 351	10 228
Flevoland	66 551	11 372	11 155	179	22	97	89 377	2 188
Gelderland	74 969	163 130	8 763	717	676	359	248 613	14 532
Utrecht	8 064	59 217	2 120	167	89	53	69 712	3 404
Noord-Holland	40 254	71 603	21 780	1 036	29	471	135 173	6 225
Zuid-Holland	45 539	75 555	11 523	5 669	119	256	138 661	9 501
Zeeland	103 434	15 207	7 876	148	61	335	127 061	3 784
Noord-Brabant	137 418	98 906	21 767	1 217	563	653	260 523	15 136
Limburg	57 230	32 010	13 084	857	482	381	104 044	5 907
14-groepsindeling van landbouwgebieden								
Bouwhoek en Hogeland	45 181	40 546	2 120	114	86	171	88 217	2 049
Veenkoloniën en Oldambt	125 628	42 843	1 879	283	1402	439	172 474	3 848
Noordelijk Weidegebied	48 550	270 071	1 671	90	304	224	320 910	10 383
Oost. Veehouderijgebied	116 168	192 124	3 990	154	647	384	313 467	15 535
Centr. Veehouderijgebied	15 049	45 569	759	39	162	33	61 611	4 767
IJsselmeerpolders	79 192	13 723	12 903	187	22	136	106 163	2 611
Westelijk Holland	32 467	60 090	25 429	6 290	57	510	124 843	10 327
Waterland/Droogmakerijen	4 519	26 564	774	43		25	31 925	1 155
Holl./Utrechts weidegebied	6 106	89 977	1 371	130	54	45	97 683	4 413
Rivierengebied	22 876	57 440	8 032	752	322	245	89 668	4 823
Zuidw. akkerbouwgebied	157 941	27 606	15 588	554	149	517	202 355	6 037
Zuidwest Brabant	15 181	13 037	6 672	374	74	211	35 549	2 410
Zuid. veehouderijgebied	133 636	95 324	22 847	1 519	884	666	254 875	15 849
Zuid-Limburg	17 595	10 794	1 529	10	30	60	30 018	1 294

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor indeling groepen van landbouwgebieden zie legenda op kaartje (bijlage).
1) M.i.v. 1986 is een deel van de oppervlakte groenten open grond (erwten groen te oogsten, poot- en plantuien, zaaiuien en zilveruitjes (in 1986 22 026 ha) bij akkerbouwgewassen ondergebracht.
2) Zie toelichting Hoofdstuk 2.

22-d. Oppervlakte cultuurgrond naar hoofdbedrijfstype (NEG) en grondgebruik, 2003*
Area of cultivated land by main type of holding (DCT) and land utilization

	akker-bouw-bedrij-ven	tuin-bouw-bedrij-ven	blijvende teelt-bedrijven	graas-dier-bedrij-ven	hok-dier-bedrij-ven	gewassen combi-naties	vee-teelt-combi-naties	gewassen veeteelt-combi-naties	totaal
hoofdbedrijfstypenr:	1	2	3	4	5	6	7	8	
	ha								
Granen	138 071	4 377	1 354	16 937	4 342	9 760	2 563	17 875	195 278
Aardappelen	118 503	3 640	254	7 464	1 864	11 113	1 684	14 124	158 645
Suikerbieten	72 572	2 185	678	8 030	2 301	6 026	1 234	9 761	102 787
Snijmais	19 217	1 449	710	162 605	6 868	2 471	8 617	15 074	217 011
Groenbemesting[1)]	12 607	1 018	741	6 023	368	965	408	7 968	30 099
Ov. akkerbouw	73 124	2 699	747	9 766	9 941	6 633	2 297	11 062	116 268
Totaal akkerbouw	434 093	15 367	4 484	210 825	25 685	36 967	16 803	75 863	820 087
Glasteelten	2	10 035	409	1	1	80	2	9	10 539
Opengrondsteelten	17 918	40 808	26 787	1 862	766	11 858	1 113	4 451	105 564
w.v.									
Groenten	17 007	15 283	206	1 402	666	7 487	818	2 855	45 725
Pit- en steenvr.	134	148	15 217	171	24	1 063	92	572	17 421
Klein fruit	3	12	357	10	2	39	10	17	449
Fruit,ak.bw.matig	41	1	337	11	4	475	2	33	904
Bloembollen	201	21 823	15	138	13	1 699	96	553	24 538
Bloemkwekerijen	36	2 249	33	20	5	208	10	45	2 607
Boomkwekerijen	27	166	10 537	89	52	649	76	300	11 896
Vaste planten	7	950	79	7	1	162	9	40	1 255
Tuinbouwzaden	462	176	6	14		76		36	770
Totaal tuinbouw	17 921	50 843	27 196	1 863	767	11 938	1 115	4 460	116 103
Blijvend grasland	9 181	2 876	1 096	730 169	8 560	2 612	16 643	19 865	791 004
Tijdelijk grasland	10 728	1 865	476	158 140	2 079	1 412	5 583	14 421	194 704
Braakland [1)] en snel groeiend hout	2 098	885	1 716	1 806	197	419	227	510	7 859
Totaal cultuurgrond	474 022	71 836	34 967	1 102 803	37 289	53 348	40 373	115 120	1 929 757

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Bovenstaande gegevens zijn excl. de teeltoppervlakte champignons.
Voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.
1) M.i.v. 2002 zijn “groene braak” en “natuurbraak” tot de groenbemestingsgewassen gerekend.

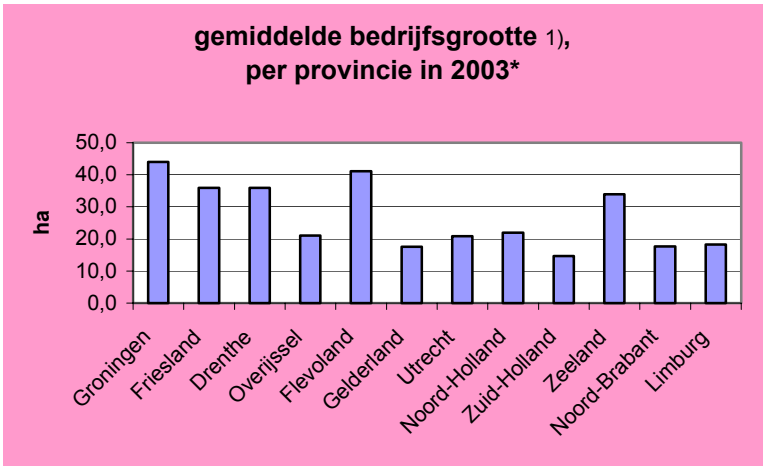

1) bedrijven met cultuurgrond

22-e. Agrarische bedrijven naar aandeel grond in eigendom, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by part of ownership, size (ha) and main type of holding (DCT)

	bedrijven met cult.gr. geheel in eigendom	bedrijven met ... procent cultuurgrond in eigendom				bedrijven met cult.gr. geheel gepacht
		80-100%	50-79%	20-49%	minder dan 20%	
1970	68 931	15 987	25 475	18 793	10 920	40 833
1975	67 255	13 983	22 623	16 286	8 959	29 224
1977	65 017	14 128	22 021	15 733	8 747	24 701
1979	64 561	14 001	21 252	15 017	7 899	21 805
1983	63 442	13 317	19 801	13 681	7 349	17 435
1985	62 305	14 027	19 929	13 102	6 868	16 018
1987	60 996	14 383	19 251	12 693	6 834	14 432
1993	60 530	13 557	16 418	10 662	5 305	10 831
1995	58 710	12 758	15 257	9 878	4 641	9 897
1997	58 715	15 074	14 028	8 714	4 349	8 148
1998	53 215	15 038	14 277	8 610	4 427	7 615
1999	49 903	14 951	14 440	8 901	4 644	7 121
Specificatie 1999						
0,01 tot 1 ha	5 481	379	86	49	10	510
1 tot 5 ha	17 407	1 778	1 489	1 153	377	1 626
5 tot 10 ha	9 005	1 535	2 031	1 351	653	1 208
10 tot 15 ha	4 728	1 247	1 562	991	530	729
15 tot 20 ha	2 858	1 586	1 400	803	474	573
20 tot 30 ha	4 516	2 659	2 717	1 411	818	972
30 tot 50 ha	4 069	3 738	3 208	1 879	1 130	1 030
50 tot 100 ha	1 629	1 740	1 681	1 061	573	400
100 en meer ha	210	289	266	203	79	73
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	4 854	1 973	2 193	1 668	1 125	2 043
Tuinbouwbedrijven	9 467	1 281	931	754	351	1 059
Blijvende teeltbedrijven	3 264	566	533	367	148	467
Graasdierbedrijven	22 100	8 690	8 131	4 479	2 280	2 712
Hokdierbedrijven	5 801	752	743	395	161	212
Gewassencombinaties	824	340	420	337	186	224
Veeteeltcombinaties	1 624	652	646	287	105	98
Gewassen-/veeteeltcomb.	1 969	697	843	614	288	306

Bron: CBS Landbouwtelling ■.

22-f. Oppervlakte agrarische bedrijven naar aandeel grond in eigendom, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Area of holdings by part of owned land, size (ha) and main type of holding (DCT)

	oppervlakte geheel in eigendom	oppervlakte waarvan ... procent in eigendom				oppervlakte geheel gepacht
		80-100%	50-79%	20-49%	minder dan 20%	
	ha					
1970	597 642	225 712	320 039	247 705	175 923	575 576
1975	621 995	236 006	337 055	252 345	173 799	460 766
1977	620 489	256 887	347 026	259 271	175 601	401 007
1979	609 840	286 481	352 990	258 988	163 530	361 654
1983	631 464	281 776	359 355	257 242	159 078	319 797
1985	643 249	313 343	373 900	259 812	155 365	273 354
1987	633 767	338 118	383 714	258 466	154 842	245 356
1993	660 787	379 504	379 693	245 848	133 355	188 464
1995	672 945	383 120	372 248	238 902	123 279	174 253
1997	727 839	410 613	361 468	224 857	121 036	151 819
1998	661 161	422 899	385 105	230 804	126 720	146 070
1999	621 109	425 739	402 597	244 967	135 244	137 295
Specificatie 1999						
0,01 tot 1 ha	3 269	181	55	33	7	273
1 tot 5 ha	44 486	4 902	4 828	3 775	1 284	4 455
5 tot 10 ha	62 624	11 882	14 967	9 821	4 811	8 560
10 tot 15 ha	57 531	15 376	19 398	12 089	6 472	8 906
15 tot 20 ha	49 235	27 712	24 441	13 951	8 168	10 002
20 tot 30 ha	110 563	65 871	67 547	34 919	20 247	24 113
30 tot 50 ha	154 925	142 945	123 289	72 492	43 489	38 958
50 tot 100 ha	103 931	114 330	111 030	69 393	37 220	25 438
100 en meer ha	34 546	42 540	37 042	28 493	13 546	16 591
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	121 596	91 940	94 800	72 562	44 980	59 471
Tuinbouwbedrijven	25 754	7 269	12 162	11 134	6 206	6 282
Blijvende teeltbedrijven	16 857	5 883	6 182	3 615	1 941	2 618
Graasdierbedrijven	369 187	267 467	230 532	118 580	62 227	52 461
Hokdierbedrijven	25 912	7 960	8 491	4 459	1 907	1 285
Gewassencombinaties	11 797	9 788	11 435	10 385	5 948	5 980
Veeteeltcombinaties	20 124	14 062	13 854	5 761	2 593	2 057
Gewassen-/veeteeltcomb.	29 881	21 370	25 140	18 471	9 441	7 141

Bron: CBS Landbouwtelling ■.

22-g. Oppervlakte cultuurgrond (ha) naar eigendom en pacht
Area of cultivated land according to owned and rented land

	in eigendom	erfpacht	pacht				overige exploitatie-vormen	totaal
			reguliere pacht	teelt-pacht	eenmalige pacht	los land van 1 ha of minder		
1993	1 278 536	75 445		606 404			27 266	1 987 651
1995	1 287 208	74 445		561 558			41 536	1 964 747
1997	1 287 277	111 830	419 626	29 923	81 610	7 328	27 526	1 965 121
1998	1 289 848	105 583	406 190	33 115	100 313	7 532	30 177	1 972 758
1999	1 278 591	96 016	401 858	33 763	115 430	7 931	33 360	1 966 951
Specificatie 1999								
Akkerbouwbedrijven	260 735	36 992	132 967	15 251	29 571	1 742	8 090	485 349
Tuinbouwbedrijven	42 823	2 057	7 635	5 068	9 497	332	1 394	68 809
Blijvende teeltbedrijven	25 749	2 051	5 593	1 112	1 851	126	613	37 096
Graasdierbedrijven	770 633	42 745	202 935	5 438	56 588	4 389	17 725	1 100 454
Hokdierbedrijven	39 477	1 071	5 207	672	2 636	164	788	50 015
Combinatiebedrijven	139 173	11 100	47 522	6 222	15 286	1 177	4 750	225 229

Bron: CBS Landbouwtelling ■.

22-h. Bedrijfsverkaveling naar 14 groepen van landbouwgebieden
Parcelling of holdings by 14 groups of agricultural districts

	gemiddeld aantal kavels per bedrijf			gemiddelde kavelgrootte in ha gemeten maat		
	1993	1997	1999	1993	1997	1999
Bouwhoek en Hogeland	3,0	4,5	4,6	11,0	8,7	8,2
Veenkoloniën en Oldambt	5,4	5,2	6,6	6,4	7,4	6,0
Noordelijk Weidegebied	3,3	4,0	5,3	7,0	6,6	5,2
Oostelijk Veehouderijgebied	3,4	3,6	4,2	4,3	4,4	4,2
Centraal Veehouderijgebied	2,8	3,0	3,4	3,3	3,4	3,2
IJsselmeerpolders	1,9	2,1	3,3	20,1	18,8	11,8
Westelijk Holland	1,9	2,1	2,7	4,7	4,9	3,9
Waterland/Droogmakerijen	2,9	3,7	4,5	7,2	6,6	5,4
Hollands/Utrechts weidegebied	2,8	3,0	4,2	6,2	6,6	4,7
Rivierengebied	2,9	2,9	3,2	4,6	5,1	4,9
Zuidwestelijk akkerbouwgebied	3,9	4,0	4,4	6,5	6,8	6,5
Zuidwest Brabant	3,3	3,4	3,4	3,2	3,5	3,7
Zuidelijk veehouderijgebied	4,1	3,6	4,1	3,1	3,6	3,5
Zuid-Limburg	7,3	7,6	7,4	2,4	2,5	2,7
Nederland	3,4	3,5	4,1	5,0	5,3	4,8

Bron: CBS Landbouwtelling ■.

22-i. Verbrede landbouw; aantal bedrijven naar soort activiteit, naar provincie, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Extended agriculture; holdings by sort of activity, by province, size and main type of holding (DCT)

	bedrijven met					Totaal
	agrotoerisme	huisverkoop land- en tuin-bouw-producten	zorgtaken	beheers-landbouw in Relatienota-gebieden	overige vormen natuurbeheer en / of natuur productie	aantal landbouw-bedrijven
1998	2 955	4 101	318	2 343	1 513	104 873
1999	3 493	3 171	271	3 317	1 875	101 545
Specificatie 1999						
Groningen	94	90	9	167	108	4 325
Friesland	217	104	12	442	252	7 364
Drenthe	158	96	18	227	111	5 121
Overijssel	396	216	37	360	148	11 827
Flevoland	83	63	10	12	31	2 381
Gelderland	553	472	60	583	173	17 623
Utrecht	190	122	13	171	132	3 957
Noord-Holland	320	233	22	281	285	7 403
Zuid-Holland	317	288	22	291	301	11 960
Zeeland	339	231	9	188	100	4 370
Noord-Brabant	548	656	39	289	122	17 973
Limburg	278	600	20	306	112	7 241
Bedrijfsgrootte						
zonder cult.grond	25	9	2	2	8	1 585
0,01 tot 1 ha	96	184	14	3	6	6 515
1 tot 5 ha	602	621	47	144	75	23 830
5 tot 10 ha	526	438	54	354	116	15 783
10 tot 15 ha	376	374	23	303	116	9 787
15 tot 20 ha	320	294	18	320	142	7 694
20 tot 30 ha	548	475	26	661	416	13 093
30 tot 50 ha	626	487	50	992	600	15 054
50 tot 100 ha	319	248	30	480	333	7 084
100 ha en meer	55	41	7	58	63	1 120
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	575	550	25	278	181	13 856
Tuinbouwbedrijven	188	655	29	24	23	14 144
Blijvende teeltbedrijven	114	439	17	21	23	5 345
Graasdierbedrijven	1 943	720	141	2 564	1 455	48 763
Hokdierbedrijven	196	137	14	68	23	8 961
Gewassencombinaties	114	324	12	54	42	2 331
Veeteeltcombinaties	125	121	17	117	39	3 428
Gewassen-/veeteeltcombinaties	238	225	16	191	89	4 717

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Agrotoerisme omvat o.a. de volgende activiteiten: minicamping, logies met ontbijt, hotel, appartementen, huisjes, trekkershut, groepsaccommodatie, kampeerboerderij, ligplaatsen voor pleziervaartuigen.
Huisverkoop betreft producten van eigen bedrijf of van andere bedrijven
Onder zorgtaken moet worden verstaan: kinderopvang, opvang van gehandicapten, demente bejaarden, ex-psychiatrische patiënten, delinquenten, verslaafden e.a.,
Bij beheerslandbouw gaat het om overeenkomsten met de Dienst Landelijk Gebied (ministerie van L.N.V.).
Bij overige vormen van natuurbeheer /-productie bestaan overeenkomsten met natuurbeschermingsorganisaties of bijv. met de provincie.

22-j. Verbrede landbouw 1**); aantal bedrijven naar soort activiteit, naar provincie, bedrijfsgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)**
Extended agriculture; holdings by sort of activity, by province, size and main type of holding (DCT)

	bedrijven met					Totaal aantal landbouw-bedrijven
	agrotoerisme, verblijfsrecreatie	stalling van goederen en/of onderbrenging van dieren	verwerking land- en tuin-bouwproducten	huisverkoop land- en tuin-bouwproducten	zorgtaken	
2003	2 462	3 835	1 105	5 380	372	85 501
Specificatie 2003						
Groningen	63	82	33	165	13	3 768
Friesland	163	229	74	186	22	6 485
Drenthe	129	130	36	174	18	4 343
Overijssel	273	397	82	337	35	10 228
Flevoland	44	82	57	129	9	2 188
Gelderland	399	621	122	821	97	14 532
Utrecht	92	296	64	214	21	3 404
Noord-Holland	238	381	137	440	31	6 225
Zuid-Holland	198	410	198	554	41	9 501
Zeeland	329	283	59	431	7	3 784
Noord-Brabant	328	674	154	1 082	54	15 136
Limburg	206	250	89	847	24	5 907
Bedrijfsgrootte						
zonder cult.grond	50	85	13	53	5	1 684
0,01 tot 1 ha	86	156	26	436	13	5 268
1 tot 5 ha	419	809	126	1 181	78	18 754
5 tot 10 ha	325	652	93	688	41	12 140
10 tot 15 ha	256	459	83	575	35	7 791
15 tot 20 ha	192	321	83	423	33	5 824
20 tot 30 ha	344	517	173	635	41	10 028
30 tot 50 ha	465	506	262	800	81	14 134
50 tot 100 ha	275	286	201	504	38	8 332
100 ha en meer	50	44	45	85	7	1 546
Hoofdbedrijfstype						
Akkerbouwbedrijven	386	661	176	896	26	12 612
Tuinbouwbedrijven	144	201	146	1 264	37	11 324
Blijvende teeltbedrijven	118	98	62	907	17	4 668
Graasdierbedrijven	1 428	2 236	537	1 174	222	42 999
Hokdierbedrijven	83	204	34	190	15	5 917
Gewassencombinaties	77	90	64	443	15	1 839
Veeteeltcombinaties	49	93	30	152	15	1 989
Gewassen-/veeteeltcombinaties	177	252	56	354	25	4 153

Bron: CBS Landbouwtelling ■.
N.B.: Agrotoerisme omvat o.a. verblijfsrecreatie, ontvangst van bezoekers, verhuur van recreatiegoederen, dieren en andere voorzieningen.
Bij verwerking van land- en tuinbouwproducten op het bedrijf gaat het om zuivelproducten, groenten, fruit en andere producten.
Huisverkoop betreft producten van eigen bedrijf of van andere bedrijven.
Onder zorgtaken moet worden verstaan: kinderopvang, opvang van gehandicapten, demente bejaarden, ex-psychiatrische patiënten, delinquenten, verslaafden e.a..

1) m.u.v. beheerslandbouw en natuurbeheer

23. Arbeid

23-a. Arbeidskrachten voor land- en tuinbouwwerkzaamheden per provincie, regelmatig werkzaam, 2003*
Labour force in agriculture and horticulture, regularly active

	gezinsarbeidskrachten 1)		niet-gezinsarbeidskrachten		totaal arbeidskrachten	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
Groningen	5 284	2 731	1 115	362	6 399	3 093
Friesland	8 960	4 500	1 818	422	10 778	4 922
Drenthe	5 744	3 090	1 699	899	7 443	3 989
Overijssel	13 920	7 751	2 336	739	16 256	8 490
Flevoland	3 145	1 861	1 651	681	4 796	2 542
Gelderland	18 719	10 281	5 319	2 714	24 038	12 995
Utrecht	4 457	2 387	1 481	432	5 938	2 819
Noord-Holland	9 064	4 346	7 112	4 089	16 176	8 435
Zuid-Holland	13 552	6 458	15 326	6 928	28 878	13 386
Zeeland	4 956	2 533	1 121	605	6 077	3 138
Noord-Brabant	19 341	11 150	7 813	5 919	27 154	17 069
Limburg	7 839	4 510	3 964	4 027	11 803	8 537
Totaal Nederland	114 981	61 598	50 755	27 817	165 736	89 415

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

23-b. Regelmatig werkzame arbeidskrachten, naar positie t.o.v. het gezin en naar geslacht
Regular workers, by situation compared to the family

	1995		2000		2002		2003*	
	totaal	w.o. 20 uur e.m./ week	totaal	w.o. 20 uur e.m./ week	totaal	w.o. 20 uur e.m./ week	totaal	w.o. 20 uur e.m./ week
Gezinsarbeidskrachten 1)	214 952	152 983	194 352	135 745	178 395	122 012	176 579	118 400
w.v. bedrijfshoofden	147 648	120 540	134 941	109 547	128 038	102 130	124 668	100 776
mannen	127 632	106 971	108 451	90 330	99 823	81 923	97 007	80 906
vrouwen	20 016	13 569	26 490	19 217	28 215	20 207	27 661	19 870
w.v. echtgenoten	48 001	23 482	34 208	17 745	28 997	13 707	29 435	11 672
mannen	1 524	670	5 424	3 189	1 840	971	1 834	1 048
vrouwen	46 477	22 812	28 784	14 556	27 157	12 736	27 601	10 624
w.v. kinderen	17 072	7 959	21 422	6 868	17 821	4 756	18 315	4 271
mannen	14 112	7 257	16 041	5 934	13 261	4 004	13 551	3 651
vrouwen	2 960	702	5 381	934	4 560	752	4 764	620
w.v. overige familieleden 2)	2 231	1 002	3 781	1 585	3 539	1 419	4 161	1 681
mannen	1 457	745	2 573	1 209	2 296	1 048	2 589	1 183
vrouwen	774	257	1 208	376	1 243	371	1 572	498
Niet-gezinsarbeidskrachten	61 210	48 848	87 747	56 982	79 774	51 282	78 572	48 700
mannen	44 509	37 846	57 890	42 180	51 244	36 923	50 755	35 269
vrouwen	16 701	11 002	29 857	14 802	28 530	14 359	27 817	13 431
Totaal arbeidskrachten	276 162	201 831	282 099	192 727	258 169	173 294	255 151	167 100
mannen	189 234	153 489	190 379	142 842	168 464	124 869	165 736	122 057
vrouwen	86 928	48 342	91 720	49 885	89 705	48 425	89 415	45 043

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
2) Inwonend.

23-c. Arbeidskrachten - regelmatig werkzaam - en arbeidsjaareenheden
Workers and labour year units

	1979	1985	1989	1995	2000	2002	2003*
	1 000 personen						
Gezinsarbeidskrachten 1)							
mannen	170,7	170,5	164,5	144,7	132,5	117,2	115,0
vrouwen	75,2	75,0	73,6	70,2	61,9	61,2	61,6
totaal	245,9	245,5	238,1	215,0	194,4	178,4	176,6
Niet-gezinsarbeidskrachten							
mannen	33,8	36,7	40,9	44,5	57,9	51,2	50,8
vrouwen	4,3	7,1	11,2	16,7	29,9	28,5	27,8
totaal	38,1	43,8	52,1	61,2	87,7	79,8	78,6
Totaal arbeidskrachten							
mannen	204,6	207,2	205,4	189,2	190,4	168,5	165,7
vrouwen	79,5	82,1	84,8	86,9	91,7	89,7	89,4
totaal	284,1	289,3	290,2	276,2	282,1	258,2	255,2
	1 000 arbeidsjaareenheden						
Gezinsarbeidskrachten 1)							
mannen	151,3	147,2	136,3	115,9	103,1	90,4	88,7
vrouwen	44,3	43,1	40,1	37,7	35,9	34,9	32,7
totaal	195,5	190,2	176,4	153,6	139,0	125,3	121,3
Niet gezinsarbeidskrachten							
mannen	31,4	32,1	33,8	37,8	43,1	37,9	36,4
vrouwen	3,1	4,9	7,4	10,6	15,9	15,4	14,5
totaal	34,4	37,0	41,2	48,4	59,1	53,4	51,0
Totaal arbeidskrachten							
mannen	182,7	179,3	170,1	153,7	146,2	128,3	125,1
vrouwen	47,4	47,9	47,5	48,3	51,8	50,3	47,2
totaal	229,9	227,2	217,6	202,0	198,0	178,7	172,3

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: M.i.v. 1983 zijn uitwonende meewerkende kinderen bij gezinsarbeidskrachten, daarvoor bij niet-gezinsarbeidskrachten geteld.
1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

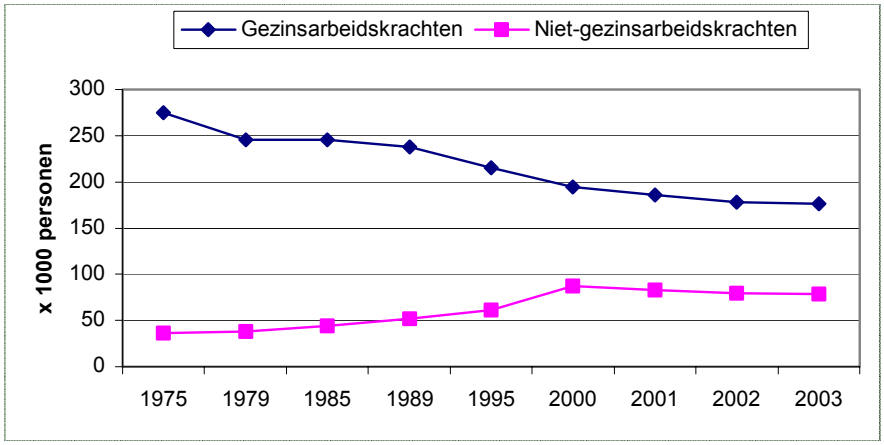

23-d. Arbeidskrachten (personen), regelmatig werkzaam, naar werkduur per week, 2003*
Workers by hours of work a week

	totaal	waarvan werkzaam gedurende				
		38 uur en meer	30 tot 38 uur	20 tot 30 uur	10 tot 20 uur	< 10 uur
	mannen					
Gezinsarbeidskrachten	114 981	68 640	8 183	9 965	12 567	15 626
w.v. bedrijfshoofden	97 007	65 343	7 317	8 246	8 079	8 022
echtgenoten	1 834	676	137	235	333	453
kinderen (in- en uitwonend)	13 551	2 112	470	1 069	3 511	6 389
ov. inwonende familieleden	2 589	509	259	415	644	762
Niet-gezinsarbeidskrachten	50 755	24 168	7 606	3 495	5 859	9 627
Totaal	165 736	92 808	15 789	13 460	18 426	25 253
	vrouwen					
Gezinsarbeidskrachten	61 598	11 017	6 715	13 880	13 345	16 641
w.v. bedrijfshoofden	27 661	7 562	4 343	7 965	4 519	3 272
echtgenoten	27 601	2 998	2 163	5 463	7 415	9 562
kinderen (in- en uitwonend)	4 764	298	98	224	987	3 157
ov. inwonende familieleden	1 572	159	111	228	424	650
Niet-gezinsarbeidskrachten	27 817	4 012	3 629	5 790	7 760	6 626
Totaal	89 415	15 029	10 344	19 670	21 105	23 267
	mannen en vrouwen					
Gezinsarbeidskrachten	176 579	79 657	14 898	23 845	25 912	32 267
w.v. bedrijfshoofden	124 668	72 905	11 660	16 211	12 598	11 294
echtgenoten	29 435	3 674	2 300	5 698	7 748	10 015
kinderen (in- en uitwonend)	18 315	2 410	568	1 293	4 498	9 546
ov. inwonende familieleden	4 161	668	370	643	1 068	1 412
Niet-gezinsarbeidskrachten	78 572	28 180	11 235	9 285	13 619	16 253
Totaal	255 151	107 837	26 133	33 130	39 531	48 520

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

23-e. Arbeidskrachten (arbeidsjaareenheden), regelmatig werkzaam, naar werkduur per week, 2003*
Workers by hours of work a week, in labour year units

	totaal	waarvan werkzaam gedurende				
		38 uur en meer	30 tot 38 uur	20 tot 30 uur	10 tot 20 uur	< 10 uur
	mannen					
Gezinsarbeidskrachten	88 694	68 640	7 160	6 228	4 713	1 953
w.v. bedrijfshoofden	80 932	65 343	6 402	5 154	3 030	1 003
echtgenoten	1 124	676	120	147	125	57
kinderen (in- en uitwonend)	5 307	2 112	411	668	1 317	799
ov. inwonende familieleden	1 332	509	227	259	242	95
Niet-gezinsarbeidskrachten	36 408	24 168	6 655	2 184	2 197	1 203
Totaal	125 102	92 808	13 815	8 413	6 910	3 157
	vrouwen					
Gezinsarbeidskrachten	32 652	11 017	5 876	8 675	5 004	2 080
w.v. bedrijfshoofden	18 444	7 562	3 800	4 978	1 695	409
echtgenoten	12 281	2 998	1 893	3 414	2 781	1 195
kinderen (in- en uitwonend)	1 289	298	86	140	370	395
ov. inwonende familieleden	639	159	97	143	159	81
Niet-gezinsarbeidskrachten	14 544	4 012	3 175	3 619	2 910	828
Totaal	47 197	15 029	9 051	12 294	7 914	2 908
	mannen en vrouwen					
Gezinsarbeidskrachten	121 346	79 657	13 036	14 903	9 717	4 033
w.v. bedrijfshoofden	99 375	72 905	10 203	10 132	4 724	1 412
echtgenoten	13 405	3 674	2 013	3 561	2 906	1 252
kinderen (in- en uitwonend)	6 595	2 410	497	808	1 687	1 193
ov. inwonende familieleden	1 971	668	324	402	401	177
Niet-gezinsarbeidskrachten	50 953	28 180	9 831	5 803	5 107	2 032
Totaal	172 299	107 837	22 866	20 706	14 824	6 065

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

23-f. Arbeidskrachten - regelmatig werkzaam 1) - naar positie t.o.v. het gezin en naar hoofdbedrijfstype
Workers by situation compared to the family and by main type of holding

	gezinsarbeidskrachten				niet-gezins-arbeids-krachten	totaal arbeidskrachten		aantal bedrijven
	bedrijfs-hoofden	echtge-noten	kinde-ren 2)	ov.inw. familie			w.o. vrouwen	
	personen							
1975	172 260	89 336	27 092	6 433	36 378	331 499	100 796	162 594
1979	157 185	75 808	24 210	6 898	38 332	302 433	87 615	148 674
1987	151 496	65 455	24 790	3 707	47 767	293 214	84 608	132 013
1991	146 393	59 754	21 687	3 241	57 202	288 277	87 707	122 606
1992	148 543	57 098	21 988	3 281	61 035	291 945	90 299	120 936
1993	150 793	52 767	21 299	2 993	61 314	290 166	89 217	119 724
1994	149 526	48 875	19 416	3 104	61 078	281 999	86 629	116 184
1995	147 648	48 001	17 072	2 231	61 210	276 162	86 928	113 202
1996	145 462	46 495	22 068	3 705	64 207	281 937	91 230	110 667
1997	145 521	43 184	21 376	4 456	67 943	282 480	93 798	107 919
1998	143 482	39 628	19 205	4 180	79 884	286 379	96 865	104 873
1999	139 839	35 972	19 371	4 244	70 781	270 207	91 236	101 545
2000	134 941	34 208	21 422	3 781	87 747	282 099	91 720	97 483
2001	129 770	31 853	20 472	4 037	83 074	269 206	87 462	92 783
2002	128 038	28 997	17 821	3 539	79 774	258 169	89 705	89 580
2003*	124 668	29 435	18 315	4 161	78 572	255 151	89 415	85 501
Specificatie 2003*								
Akkerbouwbedrijven	16 958	3 919	2 272	392	4 360	27 901	8 231	12 612
Tuinbouwbedrijven	18 486	3 694	3 136	831	49 894	76 041	30 289	11 324
Blijvende teeltbedrijven	6 574	1 638	1 065	337	8 353	17 967	5 526	4 668
Graasdierbedrijven	61 641	15 117	8 878	2 023	8 117	95 776	32 537	42 999
Hokdierbedrijven	9 312	2 002	1 085	196	4 055	16 650	5 657	5 917
Gewassencombinaties	2 769	720	563	123	2 330	6 505	2 294	1 839
Veeteeltcombinaties	3 159	881	507	103	450	5 100	1 830	1 989
Gewassen-/veeteeltcomb.	5 769	1 464	809	156	1 013	9 211	3 051	4 153

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) T/m 1987 incl. niet-regelmatig werkzame personen.
2) In 1975 en 1979 zijn uitwonende kinderen begrepen onder niet-gezinsarbeidskrachten.

23-g. Bedrijfsverzorgingscijfers
Figures of services in agriculture

jaar	aantal verenigingen	aantal leden	personeel 1) per 31 december						personeel los in het jaar
			bedrijfs-verzorgers	agra-hulpen	medewerkers agrarische en ov. sectoren	combi-werkers	uitzend-krachten	staf, werk-verdelers adm.pers.	
1990	109	55 545	1 526	.	.	668	.	147	1 749
1991	109	56 376	1 596	.	.	617	.	154	1 867
1992	109	56 365	1 610	.	.	690	.	162	1 608
1993	107	55 752	1 533	.	.	679	.	166	2 263
1994	93	55 273	1 489	.	.	753	.	161	2 208
1995	80	53 240	1 434	40	550	790	621	173	2 648
1996	78	53 483	1 636	41	800	973	1 386	188	
1997	24	52 551	1 925	88	1 439	1 257	5 985	233	
1998	24	51 582	2 003	78	1 341	1 356	7 445	254	
1999	22	48 267	1 811	94	875	1 403	8 000	295	
2000	18	46 270	1 972	21	699	1 262	7 119	331	
Specificatie 2000									
CBAB	10	18 111	1 298	-	278	609	3 666	160	
CVAB	1	18 538	404	-	384	531	1 549	126	
Brabant	5	6 921	206	21	-	45	560	28	
Limburg	1	1 725	48	-	27	60	987	12	
Zeeland	1	975	16	-	10	17	357	5	

Bron: Landelijk Contactorgaan Bedrijfsverzorging.
1) Full-time en parttime.

23-h. Bedrijfsverzorging, aantal gefactureerde uren 1)
Services in agriculture, number of invoiced hours

	1980	1985	1990	1995	1998	1999	2000
	1 000 uur						
Inval bij ziekte	812	1 222	1 261	1 073	989	1 010	912
Overig werk bedrijfs-verzorgers	1 121	1 362	2 016	2 054	1 880	1 731	1 733
Combibaan-werk	-	298	784	1 071	1 248	1 233	1 178
Werk door medewerkers agrarische en ov. sectoren	.	.	.	539	954	954	855
Uitzendwerk	.	.	.	419	2 427	3 143	3 685
Totaal	1 933	2 882	4 061	5 156	7 498	8 070	8 363
w.o. in primaire sector	.	.	.	.	5 345	5 576	6 058

Bron: Landelijk Contactorgaan Bedrijfsverzorging / LEI.
1) Daadwerkelijk gewerkte uren, d.w.z. excl. vakantie, ziekte, cursussen e.d. van de bedrijfsverzorgers zelf.

24. Bedrijfsopvolging, -beeindiging en schoolopleiding

24-a. Bedrijfsopvolging van bedrijfshoofden met agrarisch hoofdberoep naar aantal opvolgers van 16 jaar e.o. en naar hoofdbedrijfstypen (NEG)
Succession of main occupation managers by number of successors and main type of holding (DCT)

	hoofdberoeps-bedrijven excl. rustend agrariërs	hoofdberoeps bedrijven excl. rustend agrariërs 50 jaar e.o.	waarvan			
			zonder opvolger	met ... opvolger(s)		
				1	2	3 of meer
Akkerbouwbedrijven						
1993	10 937	6 122	3 539	2 264	288	31
1996	10 975	7 041	4 324	2 356	324	37
2000	11 319	7 256	5 094	1 874	252	36
Tuinbouwbedrijven						
1993	14 075	6 219	3 461	2 192	465	101
1996	13 004	6 600	3 825	2 177	523	75
2000	12 570	5 487	3 871	1 296	283	37
Blijvende teeltbedrijven						
1993	3 991	1 819	1 064	621	113	21
1996	4 224	2 216	1 393	676	128	19
2000	4 465	2 166	1 577	505	71	13
Graasdierbedrijven						
1993	42 590	24 778	12 348	11 105	1 167	158
1996	41 643	26 440	14 767	10 234	1 282	157
2000	40 800	26 179	17 381	7 855	831	112
Hokdierbedrijven						
1993	8 398	3 447	1 775	1 481	167	26
1996	7 817	3 602	1 936	1 449	196	21
2000	7 252	3 003	1 826	1 039	124	14
Gewassencombinaties						
1993	2 078	1 092	554	451	71	16
1996	1 962	1 112	600	417	82	13
2000	1 870	928	594	276	53	5
Veeteeltcombinaties						
1993	4 277	2 583	1 284	1 125	148	26
1996	3 446	2 157	1 082	893	168	14
2000	2 766	1 662	950	609	89	14
Gewassen-/veeteeltcomb.						
1993	3 284	2 090	1 305	665	96	24
1996	3 515	2 450	1 646	678	109	17
2000	3 802	2 603	1 855	625	96	27
T o t a a l						
1993	89 630	48 150	25 330	19 904	2 515	403
1996	86 586	51 618	29 573	18 880	2 812	353
2000	84 844	49 284	33 148	14 079	1 799	258

Bron: CBS Landbouwtelling ■.

24-b. Aantal nieuwe en beëindigde bedrijven
Holdings, established and ended

	akkerbouw bedrijven		rundvee bedrijven		intensieve veehouderij		tuinbouw bedrijven		gemengde bedrijven	
	nieuw	gestopt	nieuw	gestopt	nieuw	gestopt	nieuw	gestopt	nieuw	gestopt
1990	175	510	607	982	64	115	502	695	84	214
1991	106	303	368	636	303	115	64	352	78	193
1992	329	350	451	764	77	131	245	430	106	397
1993	169	398	285	649	50	231	223	501	81	342
1994	136	391	152	774	49	205	176	490	52	266
1995	101	517	124	1555	51	154	64	546	36	327
1996	216	509	126	1545	44	216	98	594	55	431
1997	62	589	135	1400	40	186	137	512	25	319
1998	56	702	130	1703	49	299	235	558	41	482

Bron: CBS.

24-c. Bedrijven naar agrarisch dagonderwijs van bedrijfshoofden, 1996
Holdings by agricultural education of managers

	totaal bedrijven	agrarisch onderwijs				ander onderwijs				
		voort-gezet lager	middel-baar	hoger	uni-versi-teit	voort-gezet lager	middel-baar	hoger	uni-versi-teit	geen voort-gezet
Persoonlijke ondernemingen										
	107102	33 254	35 310	3 263	2 150	7 050	5 736	2 124	955	17 260
specificatie naar bedrijfstype										
1	14 170	3 294	5 738	914	371	716	694	402	163	1 878
2	14 079	6 083	4 246	321	269	773	809	263	105	1 210
3	5 274	1 698	1 744	141	86	346	352	150	55	702
4	52 531	16 021	16 870	1 294	1 029	3 212	2 451	924	447	10 283
5	9 609	2 525	3 142	267	170	1 145	857	170	100	1 233
6	2 342	706	862	100	45	122	139	62	24	282
7	4 283	1 415	1 333	84	84	362	200	52	23	730
8	4 814	1 512	1 375	142	96	374	234	101	38	942
naar leeftijdsklasse										
< 40 jr	28 493	4 964	14 728	1 757	518	2 333	2 259	783	267	885
40-49 jr	24 922	7 695	8 177	838	588	2 262	2 011	805	353	2 193
50 jr	53 687	20 595	12 406	668	1 044	2 455	1 466	536	335	14 182
Bedrijven met rechtspersoonlijkheid										
	3 565	918	1 232	243	107	182	278	152	78	375

Bron: CBS Landbouwtelling ■.
N.B.: Voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

25. Overheidsactiviteiten t.a.v. landbouwbedrijven

25-a. Ruilverkavelingen, herinrichtingen en aanpassingsinrichtingen naar provincie, 1 januari 2003
Re-allotments by province

	aangevraagd	in voorbereiding 1)	in uitvoering 1)	lijst van geldelijke regelingen vastgelegd
	ha			
Groningen		9 240	199 095	110 425
Friesland		19 965	84 355	219 885
Drenthe		54 325	112 260	111 695
Overijssel	12 415	47 030	48 050	147 850
Flevoland				60
Gelderland	2 070	39 610	91 760	188 725
Utrecht		16 800	65 985	29 755
Noord-Holland		4 350	45 685	70 940
Zuid-Holland		24 010	56 440	84 165
Zeeland	2 450	37 650	47 340	64 155
Noord-Brabant		76 905	64 085	247 265
Limburg	14 250	32 210	35 275	102 620
Totaal	31 185	358 760	803 905	1 377 540

Bron: Dienst Landelijk gebied; voordien Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden.
1) Door dubbeltellingen wijkt de som van de provinciale oppervlakten af van vermeld totaal. Bij de provincies Groningen en Drenthe gaat het om een gezamenlijke oppervlakte van 2 projecten, zijnde 41 460 ha.

25-b. Investeringen voor landinrichtingswerken
Investments in land developments

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002
	mln euro							
Totale investering	129	175	195	140	150	166	135	133
w.v. – integrale landinrichtings-projecten	102	118	144	119	128	127	100	100
- ontsluiting, waterbeheersing e.d.	27	57	51	21	22	39	35	33

Bron: Dienst Landelijk Gebied; voordien Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden.

25-c. Verleende borgstellingen van het Borgstellingsfonds voor de landbouw
Securities of the Security Fund for agriculture

	1990		1995		2000		2001		2002	
	aan-tal	mln euro	aan-tal	mln euro	aan-tal	mln euro	aan-tal	mln euro	aan-tal	mln euro
Sector landbouw 1)	160	13,6	168	22,9	47	9,0	44	8,2	47	9,3
Sector tuinbouw	358	46,1	234	40,3	208	91,0	164	85,0	124	77,6
Totaal	518	59,8	402	63,1	255	100,0	208	93,2	171	87,0
Specificatie sector landbouw:										
weidebedrijven	58	5,1	34	3,9	9	1,1	12	2,0	14	2,2
varkensbedrijven	30	2,3	78	11,4	10	2,4	12	2,5	16	3,2
pluimveebedrijven	15	1,5	31	5,0	17	3,3	12	2,8	12	3,0
ov. veehouderijbedr.	13	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-
akkerbouwbedrijven	29	2,5	13	1,2	7	1,0	6	0,6	3	0,7
loonbedrijven	11	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-
overige bedrijven	4	0,5	9	0,9	4	1,2	2	0,3	2	0,2
nertsenhouderij 2)	-	-	3	0,4						
Netto-garantiebedrag 3)		12,9		22,6		8,5		7,9		9.3
Specificatie sector tuinbouw:										
glasgroentenbedrijven	132	19,4	61	11,7	74	36,0	58	33,8	34	21,1
glasbloemenbedrijven	88	11,7	74	14,5	79	37,8	61	37,4	36	24,1
potplantenbedrijven	32	4,7	22	4,2	13	5,8	9	3,8	26	23,9
groentenbedrijven open grond	13	1,1	8	0,6	6	1,2	7	1,1	5	1,3
bloembollenbedrijven	13	1,3	21	2,6	11	3,1	9	3,8	6	1,9
fruitteeltbedrijven	18	2,0	7	0,9	2	0,3	-	-	-	-
champignonbedrijven	27	2,8	12	1,8	7	3,0	4	0,6	1	0,7
boomkwekerijbedrijven	13	0,9	13	2,0	10	1,1	13	3,4	12	3,7
ov. tuinbouwbedrijven	10	0,8	15	1,6	6	2,8	3	1,6	4	0,9
witlofteelt 2)	12	1,4	1	0,3						
Netto-garantiebedrag 3)		42,9		38,5		85,5		81,7		74,8

Bron: Stichting Borgstellingsfonds voor de landbouw.
1) Incl. visteelt.
2) M.i.v. 1996 onder overige bedrijven.
3) Netto-garantiebedrag is het totaal bedrag van de sector, verminderd met de geherfinancierde borgstellingsposten.

25-d. Besluit stimulering investeringen varkenshouderij
Degree promotion investments pig farming

Jaar	ingediende aanvragen	afgewezen aanvragen	goedgekeurde aanvragen	restant vorig jaar	aangegane verplichtingen
	aantal				mln gld
1996	49	20	9	-	0,2
1997	149	37	35	20	0,7
1998	31	13	39	41[1)]	0,6

Bron: Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de landbouw (O. en S. Fonds).
N.B.: Het Besluit is op 22 maart 1996 in werking getreden.
1) in 1997 werden 56 aanvragen ingetrokken.

26. Agrarische bouwwerken en land- en tuinbouwmachines

26-a. Bouwvergunningen verleend in de agrarische sector, naar soort bouwwerk 1)
Building licences in agriculture

	totaal gebouwen		nieuwbouw, herbouw en uitbreiding				herstel en verbouw	
	bouwkosten mln €	aantal werken	bouwkosten mln €	aantal werken	inhoud 1 000 m^3 2)	oppervlak 1 000 m^2 2)	bouwkosten mln €	aantal werken
1989	490	6 024	462	5 667	30 354	7 059	28	357
1990	598	7 098	565	6 628	32 333	7 259	33	470
1991	565	6 540	538	6 176	33 675	7 493	27	364
1992	573	6 263	544	5 880	34 371	7 480	29	383
1993	412	4 325	388	4 028	22 134	4 723	25	297
1994	395	3 966	379	3 731	20 065	4 216	16	235
1995	386	3 843	372	3 627	20 633	4 262	14	216
1996	424	3 755	408	3 570	23 162	4 858	16	185
1997	650	4 521	628	4 264	39 986	8 308	22	257
1998	677	4 743	651	4 464	42 489	8 856	26	279
1999	713	4 796	693	4 529	48 128	9 986	21	267
2001	671	3 339	485	2 156	33 869	7 075	186	1 183
2002	559	2 679	421	1 770	22 234	4 291	137	909
Specificatie 2002								
naar agrarische sector								
land- en tuinbouw	557	2 672	420	1 768	22 218	4 286	137	904
bosbouw	0	2	-	-	-	-	0	2
visserij	1	5	1	2	16	5	0	3
naar soort bouwwerk								
kassen	125	344	92	208	12 645	2 551	33	136
schuren en stallen (alg.)	202	1 133	155	777	4 879	825	48	356
rundveestallen	95	575	61	317	1 559	285	34	258
varkensstallen	64	237	54	176	1 389	288	10	61
pluimveehokken	24	110	20	82	746	147	4	28
wagen- en werktuigschuren	27	208	21	163	706	123	6	45
mestkelders	0	5	-	-	-	-	0	5
overig en onbekend	21	67	18	47	311	72	3	20

Bron: CBS.
1) Bouwwerken met een bouwsom van 45 000 euro en meer, excl. BTW volgens de NEN 2631, uitgave 1979.
2) Het totaal van de inhoud en het vloeroppervlak is excl. soort bouwwerk "Geen gebouw" en "Mestkelders".

26-b. Aantal trekkers op land- en tuinbouwbedrijven 1), naar provincie
Tractors by province

	1970	1975	1979	1985	1990	1995	1999
Groningen	10 286	10 959	11 681	12 419	11 311	10 601	9 569
Friesland	11 231	13 048	14 651	15 218	15 852	14 998	12 598
Drenthe	8 270	9 658	10 652	11 281	11 454	10 398	9 347
Overijssel	14 258	17 586	19 555	21 867	22 392	20 977	17 630
Flevoland	4 679	5 606	6 181	6 838	7 168	6 667	5 873
Gelderland	19 010	22 605	25 517	27 602	27 768	26 302	22 398
Utrecht	4 781	5 488	6 011	6 516	6 488	6 174	5 549
Noord-Holland	15 164	15 852	16 297	16 828	15 721	13 414	11 670
Zuid-Holland	17 060	18 157	17 271	15 905	15 204	12 829	10 063
Zeeland	8 559	8 438	8 933	9 523	9 242	10 958	8 304
Noord-Brabant	18 092	21 769	24 413	26 941	27 253	26 677	24 227
Limburg	11 051	11 633	11 795	12 434	12 375	12 601	12 302
Nederland	142 441	160 799	172 957	183 373	182 228	172 596	149 530

Bron: CBS Mechanisatietelling ■.
1) Exclusief loonbedrijven.

26-c. Bedrijven met maaidorsers 1), naar provincie
Holdings with combines, by province

	1970	1975	1979	1985	1990	1995	1999
Groningen	961	955	961	1 195	911	891	811
Friesland	54	60	60	65	101	187	123
Drenthe	466	421	358	256	409	400	374
Overijssel	167	153	107	99	102	188	197
Flevoland	438	452	425	518	655	405	381
Gelderland	177	151	122	62	147	180	277
Utrecht	10	14	10	10	7	48	29
Noord-Holland	367	383	368	389	394	415	330
Zuid-Holland	359	348	350	391	379	407	337
Zeeland	547	567	577	634	868	625	706
Noord-Brabant	441	382	298	307	333	427	446
Limburg	253	185	166	101	179	226	270
Nederland	4 240	4 071	3 802	4 028	4 484	4 399	4 281

Bron: CBS Mechanisatietelling ■.
1) Exclusief loonbedrijven.

26-d. I n v o e r van land- en tuinbouwmachines (c.i.f.)
Import of agricultural and horticultural machineries

Productgroep	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002
	mln euro						
Landbouwtrekkers (excl. rupstrekkers)	127,2	105,8	155,2	150,0	163,1	138,8	166,3
2-wielige trekkers	1,6	0,9	0,7	0,7	0,8	0,6	1,2
Gebruikte trekkers	24,8	17,3	17,9	18,6	18,7	17,9	15,7
Bodembewerkingmachines							
ploegen	5,9	4,9	1,7	2,7	3,1	6,2	2,6
schijfeggen	0,3	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
eggen, cultivators e.d.	7,0	5,1	5,4	11,4	8,9	7,9	5,5
zaai-, plant- en strooimachines	4,6	3,6	3,8	4,5	3,5	3,1	3,2
meststoffen-verspreidmachines	4,3	2,3	2,6	3,4	2,4	3,3	3,7
andere machines en toestellen	14,7	5,8	9,4	10,2	11,4	17,8	7,6
delen en onderdelen	22,1	25,0	22,1	25,3	23,5	36,6	66,4
Oogst-, dors-, sorteermachines e.d. excl. gazonmaaiers							
cyclomaaiers, (motor)grasmaaiers e.a.	12,5	9,3	15,2	13,0	19,2	10,1	11,6
hark- en zwadkeerders e.a.	27,1	9,0	9,5	10,0	9,5	7,0	11,1
opraap- en andere persen	6,2	5,7	11,0	7,1	6,8	5,5	4,9
maaidorsers	8,9	6,7	7,0	3,3	6,9	6,2	4,0
dorsmachines (m.u.v. maaidorsers)	0,5	0,1	0,6	0,6	0,3	0,2	0,1
aardappeloogstmachines	4,7	7,3	5,8	5,6	6,6	7,7	7,6
bietenrooiers en -koppers	3,1	0,3	0,6	1,2	1,7	0,2	1,0
andere oogstmachines wortels en knollen	1,7	1,0	0,7	0,4	0,2	0,2	0,6
veldhakselaars met eigen beweegkracht		12,9	16,9	12,9	12,2	9,1	12,2
veldhakselaars zonders eigen beweegkracht		0,6	0,3	0,6	0,4	0,6	0,6
andere oogst- en dorsmachines	13,8	2,1	2,1	2,9	3,1	1,4	1,7
reinigings- en sorteermachines	5,1	2,0	6,0	7,5	3,2	3,8	8,6
delen en onderdelen (incl. van gazonmaaiers)	43,6	49,5	64,0	53,2	51,6	50,1	55,8
Melkveehouderijmachines							
melkmachines	2,4	1,0	0,7	2,1	2,2	2,1	3,7
andere machines en toestellen v. zuivelbedr.	1,6	1,9	4,6	3,5	2,8	3,5	0,9
delen van melkveehouderijmachines	18,2	21,8	19,9	14,5	22,3	30,7	26,8
Persen, molens e.d. voor bereiding v. dranken							
persen, molens e.d.	1,1	0,9	0,7	1,5	1,3	0,5	0,7
delen van persen, molens e.d.	0,4	1,0	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1
Overige machines en toestellen							
machines voor bereiding van diervoeders	4,0	3,0	8,7	5,2	4,1	4,8	5,1
broedmachines, kunstmoeders pluimveeteelt	1,4	0,2	0,1	0,3	0,2	0,8	0,2
pluimveehouderij-machines	4,4	5,9	7,5	6,0	4,2	4,7	6,9
andere machines	15,5	13,6	12,0	13,3	15,6	14,1	15,2
delen machines v.d. pluimveehouderij/-teelt	5,8	4,9	5,6	5,3	7,5	11,7	7,7
delen van andere machines	6,1	13,1	19,2	19,6	21,9	19,3	17,7
Reinigings- en sorteermachines voor zaden, granen en gedroogde peulvruchten	1,2	0,9	0,6	0,5	0,9	0,6	1,1
Totaal	401,6	345,8	438,3	417,2	440,5	427,4	478,2

Bron: Eurostat; bewerking LEI.

26-e. U i t v o e r van land- en tuinbouwmachines (c.i.f.)
Export of agricultural and horticultural machineries

Productgroep	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002
	mln euro						
Landbouwtrekkers (excl. rupstrekkers)	6,7	6,7	12,9	12,4	21,8	27,6	32,7
2-wielige trekkers	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1
Gebruikte trekkers	23,9	23,4	19,2	23,8	28,4	33,8	34,7
Bodembewerkingmachines							
ploegen	0,8	0,7	1,4	0,9	1,0	3,1	0,9
schijfeggen	0,1	0,9	0,7	0,7	1,9	1,5	1,8
eggen, cultivators e.d.	24,0	13,8	8,1	8,6	8,0	10,3	2,6
zaai-, plant- en strooimachines	7,9	3,7	5,6	8,9	7,6	5,1	4,1
meststoffen-verspreidmachines	14,9	15,1	15,0	16,1	14,7	18,4	15,3
andere machines en toestellen	14,3	13,6	15,8	19,1	23,3	34,0	18,5
delen en onderdelen	23,4	16,7	23,0	24,2	22,2	31,4	33,0
Oogst-, dors-, sorteermachines e.d. excl. gazonmaaiers							
cyclomaaiers, (motor)grasmaaiers e.a.	50,1	40,9	43,1	46,4	42,9	42,0	44,3
hark- en zwadkeerders e.a.	16,1	10,5	8,3	8,0	8,4	8,9	10,0
opraap- en andere persen	11,3	17,2	19,9	20,9	14,0	20,8	20,3
maaidorsers	2,7	1,1	3,0	1,6	4,0	3,6	4,8
dorsmachines (m.u.v. maaidorsers)	0,6	0,4	0,3	0,4	0,4	0,7	0,5
aardappeloogstmachines	5,0	3,5	3,0	2,2	0,5	2,2	2,1
bietenrooiers en -koppers	2,1	4,7	3,9	4,1	5,6	4,9	11,1
andere oogstmachines wortels en knollen	2,5	2,3	1,3	1,4	0,9	1,1	1,2
veldhakselaars met eigen beweegkracht		2,6	3,4	4,2	8,5	5,8	6,8
veldhakselaars zonders eigen beweegkracht		2,7	2,1	2,2	2,1	1,8	1,4
andere oogst- en dorsmachines	16,3	10,1	8,1	10,8	16,8	17,2	11,8
reinigings- en sorteermachines	19,5	24,7	25,7	37,2	31,6	44,1	55,3
delen en onderdelen (incl. van gazonmaaiers)	50,0	66,7	84,8	81,4	71,9	70,4	93,1
Melkveehouderijmachines							
melkmachines	1,6	1,9	11,8	20,5	30,4	29,8	23,2
andere machines en toestellen v. zuivelbedr.	10,9	36,0	10,0	11,8	21,7	16,2	21,4
delen van melkveehouderijmachines	17,2	17,5	19,3	20,8	19,1	20,0	22,5
Persen, molens e.d. voor bereiding v. dranken							
persen, molens e.d.	0,2	1,3	0,8	1,0	3,3	1,0	0,2
delen van persen, molens e.d.	0,4	0,2	0,1	0,0	0,1	0,4	0,1
Overige machines en toestellen							
machines voor bereiding van diervoeders	15,4	14,5	14,5	11,4	15,3	15,4	21,6
broedmachines, kunstmoeders pluimveeteelt	9,9	9,3	11,2	9,5	11,5	11,6	11,4
pluimveehouderij-machines	14,7	22,1	26,4	34,9	35,5	42,0	38,6
andere machines	25,5	37,7	40,9	46,2	48,8	54,0	55,4
delen machines v.d. pluimveehouderij/-teelt	11,2	13,8	19,4	15,4	18,6	19,1	15,9
delen van andere machines	23,8	24,5	30,9	32,9	35,8	45,6	45,3
Reinigings- en sorteermachines voor zaden, granen en gedroogde peulvruchten	0,8	0,5	1,7	2,9	2,0	1,3	1,3
Totaal	423,9	461,1	495,9	542,9	578,7	645,4	663,0

Bron: Eurostat; bewerking LEI.

27. Veevoeder

27-a. Beschikbaar gekomen krachtvoedergrondstoffen
Available raw materials for concentrates

	1980/'81	1985/'86	1990/'91	1995/'96	1999/'00	2000/'01	2001/'02
	1 000 ton						
Granen	2 535	2 456	2 126	3 684	2 641	4 148	4 650
binnenland	614	552	537	825	1 053	1 288	1 213
invoer	1 921	1 904	1 589	2 859	1 587	2 859	3 437
Graanafvallen	1 203	768	884	1 206	1 086	1 191	1 057
binnenland	420	377	742	984	910	1 023	912
invoer (als zodanig)	783	391	142	222	176	168	144
Peulvruchten 1)	158	665	1 035	718	536	342	155
binnenland	-	30	34	-	-	-	-
invoer	158	635	1 001	718	536	342	155
Veekoeken 2)	4 456	6 195	5 195	6 546	5 572	6 167	5 899
binnenland	867	865	1 068	1 441	1 394	1 418	1 027
invoer (als zodanig)	3 589	5 330	4 127	5 105	4 178	4 749	4 873
Dierlijke eiwitten	237	403	503	361	334	206	62
binnenland	156	155	235	185	296	129	6
invoer	81	248	268	176	38	77	56
Mager melkpoeder	211	287	189	199	201	177	143
binnenland	100	26	41	11	39	42	41
invoer	111	261	148	188	162	135	102
Weipoeder	235	315	341	430	283	330	244
binnenland	116	144	186	242	96	86	76
invoer	119	171	155	188	187	244	168
Gedroogde bietenpulp 3)	738	723	742	438	335	267	202
binnenland	355	119	208	81	95	49	47
invoer	383	604	534	357	240	218	155
Citruspulp	1 048	767	176	140	442	429	342
binnenland	-	-	-	-	-	-	-
invoer	1 048	767	176	140	442	429	342
Grasmeel e.d.	283	243	318	263	231	180	161
binnenland	99	107	186	175	198	156	143
invoer	184	136	132	88	33	24	17
Melasse	516	608	693	606	491	480	341
binnenland	10	10	10	10	10	10	10
invoer	506	598	683	596	481	470	331
Maniokwortelen (tapioca)	2 274	2 851	2 867	1 413	1 463	1 388	664
binnenland	-	-	-	-	-	-	-
invoer	2 274	2 851	2 876	1 413	1 463	1 388	664
Oliehoudende zaden	193	242	459	306	159	190	211
binnenland	-	230	453	8	3	-	-
invoer	193	12	6	298	156	190	211
Plantaard./dierlijke vetten	298	374	463	540	517	519	432
binnenland	135	104	88	100	134	-	-
invoer	163	270	375	440	383	519	432
Vinasse	130	184	169	141	131	133	121
binnenland	51	137	140	108	109	104	94
invoer	79	47	29	33	22	29	27
Diversen	785	1 244	1 172	1 159	1 293	1 215	859
binnenland	612	955	99	392	349	361	339
invoer	175	289	1 073	767	944	854	521
Totaal beschikbaar	15 300	18 325	17 332	18 150	15 715	17 361	15 542

Bron: Productschap voor Veevoeder.
NB. Invoer incl. buitenlandse grondstoffen via handel.
1) Incl. lupinezaad.
2) Incl. maisglutenvoermeel.
3) Incl. gemelasseerde bietenpulp; m.i.v. 2000/'01 schattingen.

27-b. Verbruik van krachtvoeders in product gewicht en voederwaarde
Consumption of raw materials for concentrates in product-weight and food-value

	1999/'00			2000/'01			2001/'02*		
	product x 1 000 ton	%	VEM x mrd eenheden	product x 1 000 ton	%	VEM x mrd eenheden	product x 1 000 ton	%	VEM x mrd eenheden
Granen	2 640	16,8	2 719	4 118	25	4 316	4 650	25	4 805
Peulvruchten	535	3,4	558	342	2	355	155	2	159
Maalderijproducten	1 097	7	892	1 190	7	967	1 057	7	860
Bijproducten zetmeelbereiding	1 326	8,4	1 220	1 282	8	1 184	1 118	8	1 028
Bijproducten suikerbereiding	835	5,3	642	757	5	573	553	5	422
Bijproducten alcoholbereiding	131	0,8	109	409	2	341	244	2	204
Citruspulp	442	2,8	428	429	3	415	342	3	331
Tapioca	1 463	9,3	1 356	1 388	8	1 287	664	8	616
Oliehoudende zaden	159	1	216	191	1	259	213	1	290
Plantaardige vetten en oliën	78	0,5	274	126	1	442	123	1	432
Bijproducten olie-bereiding	4 627	29,4	4 239	4 495	27	4 148	5 049	27	4 833
Dierlijke eiwitten	335	2,1	350	216	1	226	64	1	68
Gras- en luzernemeel	231	1,5	170	180	1	133	161	1	119
Dierlijke vetten en oliën	369	2,3	1 204	337	2	1 100	196	2	640
Zuivelproducten	494	3,1	506	534	3	540	467	3	470
Overige	953	6,1	577	463	3	11	487	3	112
Totaal krachtvoeders	15 715	100.0	15 461	16 457	100	16 296	15 543	100	15 388

Bron: LEI.
N.B.: cijfers over boekjaar juli/juni

27-c. Productie van mengvoeder naar diersoort
Production of compound feed according to species of animals

periode 1)	rundvee	varkens	slacht-pluimvee	leg-pluimvee	overige	kunstmelk-voeder 3)	totaal
	1 000 ton						
1970/'71	2 066	3 833	1 034	1 154	146	362	8 595
1975/'76	3 714	4 749	963	1 313	184	467	11 390
1980/'81	4 697	6 219	1 111	1 861	182	500	14 570
1985/'86	5 151	7 241	1 274	1 917	335	616	16 534
1990	4 040	7 710	1 329	1 994	518	639	16 231
1991	4 155	7 311	1 442	2 041	520	665	16 133
1992	4 046	7 678	1 517	2 019	518	694	16 472
1993	4 121	8 008	1 514	1 952	519	695	16 809
1994	4 079	7 773	1 499	1 966	713	745	16 775
1995	4 037	7 481	1 557	1 867	735	779	16 456
1996	3 804	7 459	1 645	1 937	763	745	16 352
1997	3 656	7 054	1 769	1 971	774	716	15 940
1998	3597	6 951	1 717	2 010	767	732	15 774
1999	3 646	6 729	1 701	1 878	754	761	15 469
2000	3 541	6 001	1 783	1 816	731	742	14 613
2001 *	3 600	5 820	3470		760	750	14 400
2002 2)	3 450	5 250	3250		750	750	13 450
2003 2)	3 350	4 700	2600		750	720	12 120

Bron: Productschap voor Veevoeder; kunstmelk vanaf 1991 Stigevo.
1) t/m 1987/'88 cijfers per seizoenjaar.
2) raming.
3) uitsluitend kunstmelk voor kalveren.

27-d. Verbruik van krachtvoeder per melkkoe op melkveebedrijven (NEG-typering)
Consumption of concentrates for cattle per cow-in-milk at dairy farms (DCT)

mei/april	grotere sterk gespecialiseerde melkveebedrijven			grotere minder sterk gespecialiseerde melkveebedrijven
	noordelijk klei- en veenweidegebied	westelijk weidegebied	zandgebieden	
	kg per melkkoe			
1990/'91	2 105	2 190	2 030	2 375
1991/'92	2 045	2 335	2 135	2 280
1992/'93	2 145	2 315	2 185	2 470
1993/'94	2 145	2 320	2 205	2 540
1994/'95	2 250	2 375	2 325	2 555
1995/'96	2 170	2 100	2 215	2 505
1996/'97	2 170	2 210	2 215	2 460
1997/'98	2 225	2 255	2 210	2 485

Bron: LEI.

27-e. Productie van ruwvoer
Production of roughage

	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
	mln kg droge stof						
Graskuil	4 288	4 336	3 663	4 252	4 004	4 765	4 081
Hooi	433	445	398	299	303	367	473
Snijmaïskuil 1)	.	.	2 543	2 854	2 915	3 045	3 123

Bron: CBS Statline.
1) opbrengst alle bedrijven.

27-f. Oppervlakte gemaaid grasland 1) naar gebruik
Area of mowed grassland according to utilization

	totale oppervlakte grasland	gemaaide oppervlakte grasland 2)		verwerking van het gemaaide gras			
		totaal	in % van totale oppervlakte	hooi	kuilvoer	zomerstalvoedering	overige doeleinden
	1 000 ha		%	in % van gemaaide oppervlakte			
1975	1 286	1 330	103	43,0	50,9		6,1
1980	1 198	1 613	135	15,5	70,6		13,9
1985	1 083	1 790	165	6,5	74,7	17,7	1,4
1990	1 004	1 857	185	8,9	79,3	9,9	1,9
1995	953	1 891	198	9,2	81,8	7,5	1,6
1996	958	1 789	187	6,0	84,1	7,8	2,1
1997	931	1 960	211	6,6	83,4	8,7	1,3
1998	927	1 926	208	5,0	83,9	9,5	1,6
1999	899	2 029	226	6,5	86,3	6,5	0,7
2000	905	1 943	215	5,0	88,0	6,0	1,0
2001	903	1 866	207	6	85	7	2
2002	929	1 979	213	6	87	5	2
2003	975	1 778	183	9	81	9	1

Bron: CBS Steekproef graslandgebruik.
1) M.i.v. 1984 hebben de cijfers alleen betrekking op de oppervlakte grasland op bedrijven met rundvee.
2) Als een oppervlakte meer dan eenmaal is gemaaid, is elke snede geteld. Niet meegeteld is de gemaaide oppervlakte grasland in de boomgaard, waarvan het gras na het maaien blijft liggen.

28. Mest, mineralen en bestrijdingsmiddelen

28-a. Mest- en mineralenproductie van de veestapel 1)
Manure and mineral production of livestock

	1970	1980	1990	1995	1999	2000	2001	2002*
	mln kg							
Mest:								
Rundvee (als dunne mest)	54 447	64 943	60 852	55 531	50 514	51 284	51 979	50 066
w.o. in de weideperiode	27 223	32 472	32 916	29 644	27 170	24 445	24 649	23 775
w.v. in de opslag	.	.	.	10 247	9 531	7 520	7 696	9 681
w.v. in de wei	.	.	.	19 397	17 640	16 924	16 953	14 094
Rundvee (als vaste mest)	.	.	.	1 023	1 068	1 144	1 126	1 057
Vleesstieren (als dunne mest)	1 652	2 274	2 654	2 652	1 645	1 356	1 295	1 085
Vleeskalveren (als dunne mest)	964	1 281	1 925	2 471	2 812	2 958	2 703	2 725
Schapen en geiten 1)	607	877	1 885	1 848	1 776	1 712	1 656	1 556
w.o. in de weideperiode	522	755	1 579	1 541	1 431	1 363	1 295	1 179
Varkens (als dunne mest)	8 783	14 634	16 356	16 146	14 660	14 127	13 389	12 272
w.o. fokvarkens 2)	3 260	5 200	7 223	7 241	6 531	6 322	5 929	5 563
Pluimvee (als dunne mest) 3)	.	.	1 489	905	509	528	350	276
Pluimvee (als vaste mest) 3)	1 103	1 739	863	1 198	1 587	1 577	1 594	1 587
Stikstof (als N-totaal) 4)	356	483	539	571	444	415	416	384
Fosfaat (als P2O5)	170	230	226	209	191	183	185	172
Kalium (als K2O)	401	534	607	628	571	531	545	512

Bron: CBS Meststatistieken.
1) Inclusief lammeren; in 1970 en 1980 alleen schapen. In stalperiode: vaste mest. In weideperiode: dunne mest.
2) In 1970 alleen opfokvarkens van 50 kg en meer; overige jaren alle opfokvarkens.
3) T/m 1980 is er vanuit gegaan dat alle pluimveemest vast is. M.i.v. 1984 is onderscheid gemaakt in dunne en vaste mest.
4) Vanaf 1997 verminderd met gasvormige verliezen van N20, NO en N2.

28-b. Binnenlandse afzet van kunstmeststoffen
Inland sales of chemical fertilizers

juli/juni	stikstofmeststoffen herleid tot N		fosforzuurmeststoffen herleid tot P_2O_5		kalimeststoffen herleid tot K_2O		kalkmeststoffen herleid tot CaO	
	mln kg	kg/ha	mln kg	kg/ha	mln kg	kg/ha	mln kg	kg/ha
1975/'76	452,7	218	80,7	39	101,3	49	230,2	111
1980/'81	482,8	239	82,8	41	113,5	56	220,2	109
1985/'86	499,7	248	81,3	40	119,8	59	246,7	122
1990/'91	400,1	199	74,1	37	94,1	47	230,2	114
1991/'92	391,8	195	78,6	39	92,8	46	203,5	100
1992/'93	389,9	196	68,3	34	81,9	41	185,7	94
1993/'94	371,6	186	68,9	34	84,0	42	177,4	89
1994/'95	405,8	203	61,8	31	68,5	34	171,1	86
1995/'96	388,9	198	66,2	34	73,7	37	183,3	93
1996/'97	405,3	205	64,6	33	64,2	32	183,8	93
1997/'98	402,9	205	71,4	36	66,7	34	175,1	89
1998/'99	383,3	194	65,3	33	56,0	28	142,2	72
1999/'00	339,5	173	62,2	32	51,7	26	174,7	89
2000/'01	298,3	153	52,3	27	49,1	25	153,0	78
2001/'02	292,2	151	48,0	25	52,6	27	155,4	80
2002/'03	290,6	149	52,4	27	.	.	.	.

Bron: LEI.

28-c. Binnenlandse afzet van NPK-, NK-, NP- en PK-meststoffen, uitgedrukt in N, P_2O_5 en K_2O
Inland sales of N, P and K in mixed fertilizers

juli/juni	N		P_2O_5		K_2O		totaal N + P_2O_5 + K_2O	
	mln kg	in % van totaal N	mln kg	in % van totaal P_2O_5	mln kg	in % van totaal K_2O	mln kg	% van totaal afzet kunstmest
1975/'76	48,5	10,7	43,5	53,9	38,2	37,7	130,2	20,5
1980/'81	57,1	11,8	55,4	66,9	47,6	41,9	160,1	23,6
1985/'86	63,3	12,8	58,8	72,2	38,2	31,9	160,3	23,0
1990/'91	80,7	20,2	58,4	78,7	28,0	29,7	167,0	29,4
1991/'92	69,6	17,8	57,4	73,4	34,9	37,6	161,9	28,8
1992/'93	61,3	15,7	54,6	79,9	37,7	46,1	153,6	28,4
1993/'94	59,7	16,1	55,7	80,9	38,5	45,8	153,9	29,3
1994/'95	52,3	12,0	34,0	55,1	25,0	36,5	111,3	21,2
1995/'96	56,4	14,5	40,4	61,1	20,6	27,9	117,4	22,2
1996/'97	57,3	14,1	37,7	58,4	15,8	24,6	110,8	20,8
1997/'98	56,1	13,9	40,5	56,8	20,1	30,1	116,7	21,6
1998/'99	57,5	15,0	40,9	62,5	17,3	30,9	115,6	22,9
1999/'00	54,3	16,0	44,4	71,3	17,9	34,7	116,7	25,7
2000/'01	44,2	14,8	45,1	86,3	16,8	34,2	106,1	26,6
2001/'02	55,5	19,0	41,3	86,1	15,1	28,8	111,9	28,5
2002/'03	57,9	19,9	43,5	82,9	.	.	.	.

Bron: LEI.

28-d. Binnenlandse afzet van kunstmest naar soort (in % van het totaal N, P_2O_5, K_2O en Ca0)
Inland sales of chemical fertilizers by type

	juli/juni							
	1985 /'86	1990 /'91	1995 /'96	1998 /'99	1999 /'00	2000 /'01	2001 /'02	2002 /'03
	%							
Stikstofmeststoffen								
Kalkammonsalpeter	68,4	62,5	71,5	73,7	74,0	74,3	64,6	58,9
Stikstofmagnesia	14,7	12,2	9,1	6,4	5,1	3,2	2,9	2,1
overige enkelvoudige meststoffen	.	.	.	.	.	7,7	13,5	19,1
NPK-, NP- en NK-meststoffen 1)	16,9	25,3	19,4	19,9	20,9	14,8	19,0	19,9
Fosforzuurmeststoffen								
Superfosfaat	25,1	18,3	13,1	10,9	27,7	13,7	13,9	17,1
NPK-, NP- en PK-meststoffen	74,9	81,8	86,9	89,1	72,3	86,3	86,1	82,8
Kalimeststoffen								
Kaliumchloride 40%	13,9	4,5	3,6	3,1	3,2	2,3	2,1	.
Kaliumchloride 60%	36,6	44,4	45,2	36,9	34,7	34,8	40,2	.
Patentkali 30%	9,5	8,1	11,5	12,0	11,7	11,4	14,1	.
Kaliumsulfaat	1,9	3,0	6,4	11,7	10,7	16,6	13,9	.
overige enkelvoudige meststoffen	.	.	.	.	.	0,8	0,9	.
NPK-, NK- en PK-meststoffen 1)	38,1	40,0	33,3	36,2	39,8	34,2	28,8	.
Kalkmeststoffen en andere producten met zuurbindende waarde (ZBW)								
Kalkmergel	9,5	9,2	15,9	11,4	16,6	14,9	18,8	.
Koolzure magnesiakalken	38,1	30,9	24,8	25,0	22,0	19,7	18,2	.
Schuimaarde	29,0	46,5	46,4	51,3	52,7	54,2	53,2	.
Diversen	23,4	13,4	12,9	12,3	8,8	11,2	9,8	.

Bron: LEI.
1) t/m 1999/2000 incl. enkelvoudige meststoffen.

28-e. Voorzieningsbalans van stikstofmeststoffen
Supply balance sheet of nigrogenous fertilizer

juli/juni	1985 /'86	1990 /'91	1995 /'96	1996 /'97	1997 /'98	1998 /'99	1999 /'00	2000 /'01
	mln kg N							
Productie	1 570,7	1 807,3	1 798,5	1 786,0	1 727,8	1 729,1	1 693,8	1 515,5
Invoer	208,7	135,5	144,7	164,7	131,6	140,7	131,5	121,5
Uitvoer	1 241,3	1 526,8	1 505,6	1 493,3	1 452,1	1 517,3	1 468,6	1 330,8
Voorraadmutatie	+38,4	+15,9	+48,6	+52,1	+4,5	- 30,8	+17,2	+7,9
Afzet	499,7	400,1	388,9	405,3	402,9	383,3	339,5	298,3

Bron: LEI.

28-f. Mineralenbalans voor cultuurgrond
Mineral balance sheet

	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002*
	mln kg N						
STIKSTOF							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	462	476	426[2)]	430[2)]	386	389	371
Kunstmest	403	395	393	373	330	291	291
Depositie	82	76	78	76	67	63	63
Overige 1)	38	37	39	38	39	38	38
Totaal	985	984	936	917	822	781	763
Afvoer							
Gewasopbrengst	497	448	424	417	414	400	429
Netto belasting	488	536	512	500	408	381	334
	mln kg P						
FOSFOR							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	95	86	79[2)]	81[2)]	74	74	70
Kunstmest	33	27	31	28	27	23	23
Depositie	2	2	2	2	2	2	2
Overige 1)	7	5	4	4	5	4	4
Totaal	137	120	116	115	108	103	99
Afvoer							
Gewasopbrengst	62	55	55	56	58	55	61
Netto belasting	75	65	61	59	50	48	38
	mln kg K						
KALIUM							
Aanvoer naar de bodem							
Dierlijke mest	502	510	466[2)]	479[2)]	432	442	421
Kunstmest	82	57	55	46	43	41	41
Depositie	10	10	10	10	10	10	10
Overige 1)	5	10	8	8	9	9	8
Totaal	599	587	539	543	494	502	480
Afvoer							
Gewasopbrengst	445	422	398	404	396	380	429
Netto belasting	154	165	141	139	98	122	51

Bron: CBS.
1) Retourstroom gewassen, biologische stikstofbinding, overige organische meststoffen en bestrijdingsmiddelen
2) Na verrekening met de hoeveelheid in mest die door het natte najaar van 1998 pas in 1999 is aangewend (14 mln kg N, 3 mln kg P en 10 mln kg K).

28-g. Bestrijdingsmiddelengebruik in de landbouw (in actieve stof)
Pesticides for agricultural purposes, utilization

	totaal gebruik x 1 000 kg			gebruik in kg per ha		
	1995	1998	2000	1995	1998	2000
A k k e r b o u w g e w a s s e n						
Wintertarwe	336	404	328	2,7	3,2	2,7
Zomergerst	51	45	60	1,6	1,2	1,4
Bruine bonen	5	5	5	2,3	2,5	4,0
Veldbonen	.	.	2	.	.	2,7
Erwten groen te oogsten	13	8	12	1,8	1,8	2,0
Koolzaad	.	.	1	.	.	1,2
Vlas	.	.	7	.	.	1,7
Graszaad	40	40	36	1,8	1,4	1,6
Pootaardappelen	784	667	599	20,8	16,7	14,3
Consumptie-aardappelen	927	1 197	1 066	11,6	14,2	12,2
Zetmeelaardappelen	652	628	617	10,6	11,0	12,1
Suikerbieten	414	395	395	3,6	3,5	3,6
Snijmais	681	432	163	3,1	2,0	0,8
Poot- en plantuien	.	99	109	.	21,9	20,6
Zaaiuien	201	306	298	17,3	23,2	21,3
Cichorei	.	14	14	.	3,3	3,0
G r o e n t e n o p e n g r o n d						
Aardbeien	17	17	16	9,8	8,5	9,0
Asperges	14	15	17	6,1	6,6	8,3
Prei	27	30	24	7,0	8,3	7,6
Schorseneren	20	24	.	13,5	13,3	.
Sluitkool	7	7	6	2,3	2,4	2,4
Spruitkool	16	23	35	3,6	5,0	7,3
Stambonen	11	15	9	2,4	3,0	2,5
Waspeen en bospeen	15	10	13	4,7	3,4	4,2
Winterpeen	20	28	24	4,4	5,8	5,0
Witlofwortel	11	12	14	2,9	2,9	3,4
P i t- e n s t e e n v r u c h t e n						
Appelen	471	372	232	30,8	29,0	18,1
Peren	159	134	104	26,9	25,1	17,3
B o o m k w e k e r i j g e w a s s e n						
Bloemkwekerijgewassen open grond	.	10	16	.	4,8	6,7
Bos- en haagplantsoen	6	6	20	2,8	2,4	8,6
Laan- en parkbomen	8	8	6	3,4	2,8	2,1
Rozenstruiken	.	.	17	.	.	28,1
Sierconiferen	12	11	9	8,4	5,8	3,7
Vaste planten	2	5	9	3,3	5,4	7,5
B l o e m b o l l e n e n -k n o l l e n						
Hyacinten	41	53	50	42,1	44,5	44,3
Tulpen	235	278	224	29,3	27,7	23,1
Narcissen	33	35	35	23,4	22,1	19,1
Irissen	21	24	24	29,3	36,4	35,3
Lelies (bollen)	407	442	528	123,5	115,4	104,2
G r o e n t e n o n d e r g l a s						
Tomaten	18	43	30	14,9	32,6	26,5
Komkommers	15	11	9	18,9	15,4	13,7
Paprika	19	19	16	18,9	18,8	13,5
B l o e m e n o n d e r g l a s						
Rozen	78	58	57	84,6	62,7	61,4
Anjers	4	2	2	22,4	18,8	19,2
Chrysanten	38	30	32	49,8	40,2	41,4
Freesia's	4	2	3	13,0	9,9	11,3
Orchideeën	.	1	1	.	5,3	5,7
Gerbera's	.	5	7	.	20,8	29,0
Lelies (snijbloemen)	4	4	2	16,9	18,5	6,3
Potplanten, - bloei	.	6	9	.	11,1	14,3
Potplanten, - blad	6	5	4	11,0	12,3	7,5
Perkplanten	.	4	7	.	9,5	14,3
C h a m p i g n o n s 1)						
Insekten en mijten	2	1	1	19,1	6,3	10,4
Schimmelziekten	2	2	1	22,3	18,4	14,2
Overige ontsmetting	46	33	24	420,3	333,1	255,8

Bron: CBS, Gewasbescherming in de land- en tuinbouw
N.B.: Vermelde gegevens zijn exclusief grondontsmettingsmiddelen, bolontsmetting, glasreiniging en kasontsmetting.
Bacteriepreparaten zijn eveneens niet opgenomen.
1) gemiddeld ca 7,5 teelten per jaar

28-h. Verbruik van chemische bestrijdingsmiddelen (in actieve stof) per groep van middelen
Pesticides for agricultural purposes

	1990	1995 1)	1998	1999	2000	2001	2002
	1 000 kg						
Mijten / insectenbestrijdingsmiddelen	840	553	463	411	290	276	239
Schimmelbestrijdingsmiddelen	4 726	4 490	5 807	5 199	4 925	3 951	3 779
Onkruidbestrijdings- en loofdodingsmiddelen	4 091	3 982	4 045	3 869	3 500	3 093	4 032
Grondontsmettingsmiddelen	8 938	2 388	1 183	1 469	1 402	986	1 200
Groeiregulatoren	.	196	264	204	214	181	232
Overige middelen	1 673	1 002	915	840	1051	938	1 053
Totaal	20 268	12 611	12 677	11 992	11 382	9 425	10 535

Bron: Ned. Stichting voor Fytofarmacie (Nefyto) en Regeling Administratievoorschriften Bestrijdingsmiddelen (RAB, sinds 1992).
1) Vanaf 1995 exclusief hulpstoffen.

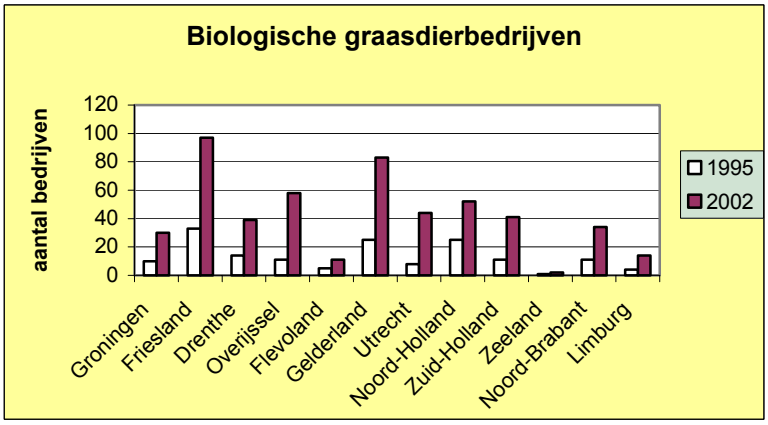

28-i. Biologische landbouw 1)**, bedrijven en oppervlakten naar hoofdbedrijfstype**
Biological agriculture, holdings and areas by main type of holding

	Akkerbouw-bedrijven	Tuinbouw-bedrijven	Blijvende teeltbedrijven	Graasdier-bedrijven	Hokdier-bedrijven	Combinaties van bedrijven	Totaal
	bedrijven						
1991	91	106	39	139	-	64	439
1995	106	122	40	158	12	83	521
1996	109	128	45	188	11	73	554
1998	88	103	42	353	10	109	705
1999	85	128	47	373	21	132	786
2000	105	144	51	434	31	141	906
2001	120	141	56	507	41	159	1 024
2002	155	137	68	505	46	177	1 088
	oppervlakte (ha)						
1991	3 037	322	138	4 363	-	1 367	9 227
1995	5 117	316	175	5 383	11	1 787	12 790
1996	4 525	370	200	7 071	13	2 158	14 333
1998	5 083	324	163	11 234	54	2 801	19 661
1999	4 722	491	231	12 818	99	3 150	21 511
2000	5 704	702	309	16 162	142	3 854	26 874
2001	6 866	518	327	19 292	273	3 733	31 009
2002	8 596	650	442	20 049	303	5560	35 599

Bron: CBS Landbouwtelling ■.
N.B.: Biologisch-Dynamische (BD-) en Ekologische (Eko-) landbouw gebruiken geen chemisch-synthetische middelen in het veevoer en geen chemische bestrijdingsmiddelen. Vee krijgt meer bewegingsruimte. BD-landbouw houdt ook rekening met kosmische krachten (gebruikmaking van speciale preparaten en inzaai bij een gunstige stand van de hemellichamen).
1) geheel biologische bedrijven.

28-j. Toepassing biologische bestrijders 1) bij vruchtgroenten onder glas
Application of biological control in cultivation under glas

Gewas / bestrijder	aantal uitgezette bestrijders (x 1000)			% behandelde oppervlakte		
	1995	1998	2000	1995	1998	2000
Tomaten						
galmug tegen bladluis	2 334	3 261	2 076	34,0	27,3	29,6
lieveheersbeestje tegen bladluis	-	-	-	.	-	-
roofmijt tegen spint	189	7 425	2 698	6,4	7,4	11,4
roofmijt tegen varenrouwmug/trips	-	6 715	-	-	-	-
roofwants tegen witte vlieg	4 606	3 785	4 433	81,4	85,3	86,6
sluipwesp tegen bladluis (Aphelinus)	106	81	17	15,8	7,6	7,8
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius col.)	228	593	48	12,9	9,4	8,3
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	-	516	1 197	-	27,1	33,3
sluipwesp tegen mineervlieg (Digl./Dac.)	1 332	4 551	3 820	50,2	76,3	78,4
sluipwesp tegen mineervlieg (Opius)	-	176	-	-	2,6	-
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	124 641	110 121	75 468	100,0	97,4	92,4
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmoc.cal.)	-	14 181	18 398	-	54,1	61,7
sluipwesp/galmug tgn mineervlieg (Op./Digl.)	-	285	-	-	7,4	-
sluipwespen tegen bladluis (Encarsia/Ertemocerus)	-	3 938	5 244	-	5,8	12,1
Komkommers						
fluweelmijt	-	-	-	-	-	.
galmug tegen bladluis	1 815	-	75	25,6	-	1,9
galmug tegen spint	-	-	331	-	-	5,7
roofkever tegen witte vlieg	48	-	-	12,5	-	-
roofmijt tegen spint	18 920	12 982	10 517	75,5	74,7	50,2
roofmijt tegen trips (Amblyseius californicus)	-	163	100	-	1,8	4,2
roofmijt tegen trips (Amblyseius cucumeris)	1 157 192	2 498 767	2 938 437	84,4	93,2	94,4
roofmijt tegen trips (Amblyseius degenerans)	-	84 152	46 848	-	7,2	8,8
roofwants tegen trips	1 305	420	767	15,7	7,1	16,4
roofwants tegen witte vlieg	63	-	12	8,1	-	4,0
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	5 338	2 466	954	66,2	30,9	22,9
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	-	81	9	-	2,1	4,3
sluipwesp tegen mineervlieg (Digl./Dac.)	-	141	62	-	5,5	.
sluipwesp tegen mineervlieg (Eulophus)	-	-	-	.	-	-
sluipwesp tegen rups	-	-	-	.	-	-
sluipwesp tegen witte vlieg (Encarsia)	114 215	101 925	91 861	98,0	93,7	89,0
sluipwesp tegen witte vlieg (Eretmoc.cal.)	2 199	4 434	11 775	-	28,1	33,0
sluipwespen tegen bladluis (Encarsia/Ertemocerus)	-	18 904	21 990	-	18,6	18,4
Paprika						
gaasvlieg tegen bladluis (Chrysopa)	152	-	100	7,7	-	3,4
gaasvlieg tegen bladluis (Episyrphus)	-	-	-	-	-	.
galmug tegen bladluis	11 420	7 723	3 620	73,3	36,5	27,7
galmug tegen spint	-	2	15	-	.	.
lieveheersbeestje tegen bladluis	26 022	14 876	3 504	66,1	34,8	8,7
roofkever tegen bladluis	-	76	62	-	6,2	8,8
roofmijt tegen spint	45 036	39 816	41 291	98,8	97,6	93,4
roofmijt tegen trips (Amblyseius californicus)	-	4 905	4 229	-	24,7	54,1
roofmijt tegen trips (Amblyseius cucumeris)	591 512	975 772	866 753	67,8	85,4	90,8
roofmijt tegen trips (Amblyseius degenerans)	1 160	3 033	2 552	47,0	78,2	84,9
roofmijt tegen trips (Amblyseius fallacis)	-	123	-	-	1,2	-
roofmijt tegen varenrouwmug/trips	-	1 475	-	.	0,2	.
roofwants tegen rupsen	-	194	-	-	7,0	.
roofwants tegen trips	10 981	4 354	3 983	84,2	79,4	67,2
roofwants tegen witte vlieg	178	224	67	6,0	3,1	8,7
sluipwesp tegen bladluis (Aphelinus)	426	63	81	16,2	4,0	17,5
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius colemani)	22 080	7 675	5 111	96,3	88,1	71,6
sluipwesp tegen bladluis (Aphidius ervi)	-	344	189	-	9,8	16,0
sluipwesp tegen mineervlieg	462	1 022	2 033	30,4	51,5	42,4
sluipwesp tegen rups	14 473	82 529	-	11,1	6,9	.
sluipwesp tegen witte vlieg	7 630	1 422	1 432	38,6	23,1	19,0

Bron: CBS, Gewasbescherming in de land- en tuinbouw.
1) Al dan niet in combinatie met chemische insectenbestrijding.

29. Energie

29-a. Energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven, naar (hoofd)bedrijfstype, gemiddeld per bedrijf
Energy-consumption of agricultural and horticultural holdings, by (main)type of holding, on average by holding

	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
	GJ						
Gemiddeld energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven	1 553	1 592	1 662	1 665	1 735	1 774	1 756
w.v. aardgas 1)	1 303	1 350	1 405	1 383	1 436	1 458	1 428
overige energie voor verwarming	30	19	20	16	20	22	24
elektriciteit	95	107	119	130	136	147	152
motorbrandstoffen	125	116	119	135	143	148	152
Akkerbouwbedrijven	254	230	249	291	301	318	314
w.v. aardgas	3	5	4	3	4	4	4
overige energie voor verwarming	15	11	19	6	7	8	9
elektriciteit	26	32	33	38	37	41	41
motorbrandstoffen	210	181	194	244	252	264	260
Opengrondsgroentenbedrijven	341	333	440	244	278	316	320
w.v. aardgas	31	38	123	26	36	42	40
overige energie voor verwarming	17	4	7	3	4	4	5
elektriciteit	118	115	151	61	67	78	81
motorbrandstoffen	175	175	158	154	172	191	195
Glasgroentenbedrijven	16 520	17 542	18 544	19 488	20 748	21 907	21 903
w.v. aardgas 1)	16 104	17 097	18 093	19 046	20 254	21 398	21 351
overige energie voor verwarming	21	46	19	3	3	3	3
elektriciteit	266	273	315	327	382	387	437
motorbrandstoffen	129	126	117	113	109	118	113
Bloem(bollen)bedrijven	1 009	1 699	1 190	1 132	1 415	1 440	1 507
w.v. aardgas	456	1 149	633	496	714	711	736
overige energie voor verwarming	74	6	17	13	17	18	20
elektriciteit	180	259	242	283	306	323	345
motorbrandstoffen	298	285	299	339	379	388	405
Glasbloemenbedrijven	13 341	14 279	15 034	14 223	14 590	14 869	14 724
w.v. aardgas 1)	12 746	13 481	14 165	13 373	13 628	13 817	13 630
overige energie voor verwarming	27	11	5	12	14	16	18
elektriciteit	396	621	713	687	771	848	884
motorbrandstoffen	173	167	150	150	178	189	192
Champignonbedrijven	2 257	2 796	3 133	2 720	3 507	3 340	2 977
w.v. aardgas	1 590	2 055	2 402	2 040	2 792	2 654	2 331
overige energie voor verwarming	96	69	31	52	64	63	62
elektriciteit	439	504	594	521	538	519	488
motorbrandstoffen	132	168	107	106	113	104	96
Fruitteeltbedrijven	217	207	193	184	186	183	179
w.v. aardgas	-	-	-	-	-	-	-
overige energie voor verwarming	1	-	0	1	1	1	1
elektriciteit	58	75	73	73	72	73	72
motorbrandstoffen	158	132	119	110	112	109	106
Boomkwekerijbedrijven	234	162	203	203	229	270	266
w.v. aardgas	43	20	25	25	35	41	39
overige energie voor verwarming	7	3	3	3	4	4	5
elektriciteit	18	9	12	12	12	15	15
motorbrandstoffen	166	131	164	164	179	210	208
Overige tuinbouwbedrijven	2 589	2 160	1 996	2 307	3 067	3 277	3 241
w.v. aardgas	2 175	2 005	1 751	1 862	2 593	2 762	2 715
overige energie voor verwarming	74	28	23	0	0	0	0
elektriciteit	146	71	106	312	331	364	373
motorbrandstoffen	194	56	117	133	144	151	152

zie volgende pagina

29-a. Energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven, naar (hoofd)bedrijfstype, gemiddeld per bedrijf (slot)
Energy-consumption of agricultural and horticultural holdings, by (main)type of holding, on average by holding (end)

	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
GJ							
Graasdierbedrijven	207	185	184	200	204	214	220
w.v. aardgas	44	26	24	23	30	32	31
overige energie voor verwarming	9	4	6	5	6	6	7
elektriciteit	56	53	55	62	59	64	66
motorbrandstoffen	98	102	100	110	110	112	116
Hokdierbedrijven	749	719	737	784	1 001	1 112	1 131
w.v. aardgas	413	430	426	420	541	584	574
overige energie voor verwarming	135	90	83	92	133	155	169
elektriciteit	158	167	194	232	277	318	332
motorbrandstoffen	42	33	35	40	50	55	57
Varkensbedrijven	788	716	683	718	908	1 052	1 046
w.v. aardgas	465	444	413	399	550	634	610
overige energie voor verwarming	128	79	76	102	130	154	166
elektriciteit	146	160	162	183	191	223	229
motorbrandstoffen	48	32	31	34	37	41	42
Legkippenbedrijven	452	431	604	543	596	656	700
w.v. aardgas	53	71	188	95	131	143	145
overige energie voor verwarming	75	14	7	6	7	8	9
elektriciteit	302	308	352	390	404	448	485
motorbrandstoffen	23	38	56	52	55	57	62
Combinaties	409	333	324	345	398	493	542
w.v. aardgas	172	131	95	89	128	159	160
overige energie voor verwarming	43	28	39	25	30	39	47
elektriciteit	71	71	73	81	82	103	116
motorbrandstoffen	123	104	117	150	158	192	218

Bron: CBS / LEI.
1) aardgas incl. warmte van warmte-/krachtinstallaties

29-b. Totaal energieverbruik op land- en tuinbouwbedrijven 1)
Total energy-consumption of agricultural and horticultural holdings

	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002
PJ							
Glastuinbouw	137	136	137	134	131	125	119
w.v. aardgas, warmte en ov. energie	132	130	132	128	124	119	112
elektriciteit	3	4	4	5	5	5	5
trekkergasolie	2	2	1	2	1	1	1
Land- en tuinbouw, zonder glas-tbw	39	36	37	35	39	39	38
w.v. aardgas, warmte en ov. energie	19	18	17	14	18	18	18
elektriciteit	8	8	8	9	8	8	8
trekkergasolie	13	11	11	12	12	12	12
Totaal land- en tuinbouw	176	172	174	169	169	165	157
w.v. aardgas, warmte en ov. energie	151	148	149	142	142	137	130
elektriciteit	11	12	12	13	13	14	14
trekkergasolie	14	12	12	14	14	14	14

Bron: CBS/LEI Energieverbruik in de land- en tuinbouw.
1) In de Landbouwtelling opgenomen bedrijven.

29-c. Agrarische bedrijven met productie van duurzame energie, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Farms with production of durable energy, by province and main type of holding (DCT)

	aantal bedrijven naar wijze van productie								totaal bedrijven met productie van energie
	wind-energie	zonne-collectoren	zonne-panelen	bio massa	energie teelt	grond buizen	warmte-pomp	koude- en warmte-opslag	
2003*	405	270	328	30	14	68	892	409	2 183
Specificatie									
Groningen	21	18	30	2	2	1	45	13	116
Friesland	112	78	102	4	0	1	121	34	393
Drenthe	4	8	16	3	1	2	37	16	73
Overijssel	3	19	24	2	0	12	86	15	145
Flevoland	162	11	7	1	0	1	24	10	204
Gelderland	11	52	35	8	1	5	122	44	257
Utrecht	3	6	25	1	0	2	72	13	107
Noord-Holland	61	34	34	1	1	0	111	82	285
Zuid-Holland	6	15	18	0	3	3	70	104	206
Zeeland	7	2	7	4	3	1	14	4	38
Noord-Brabant	14	18	25	0	1	30	141	51	262
Limburg	1	9	5	4	2	10	49	23	97
Hoofdbedrijfstype									
Akkerbouwbedrijven	163	23	22	5	7	0	9	0	217
Tuinbouwbedrijven	22	11	14	2	2	15	32	217	299
Blijvende teeltbedrijven	1	4	3	5	0	1	4	3	20
Graasdierbedrijven	158	198	270	8	2	5	740	170	1 382
Hokdierbedrijven	14	10	2	4	0	40	69	16	135
Gewassencombinaties	21	10	5	3	3	0	5	0	42
Veeteeltcombinaties	8	7	5	0	0	2	17	0	36
Gewassen-/veeteeltcombinaties	18	7	7	3	0	5	16	3	52

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

3. Gewasarealen

31. Akkerbouwgewassen

31-a. Oppervlakte akkerbouwgewassen
Area under arable crops

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003*
	1 000 ha						
Granen	223,5	182,9	193,0	184,7	198,9	203,8	195,3
w.v. wintertarwe	128,1	121,4	135,1	125,6	120,5	113,2	105,9
zomertarwe	14,1	6,7	5,5	9,8	16,2	22,7	24,1
wintergerst	12,3	6,8	9,9	3,1	3,6	2,7	3,1
zomergerst	41,1	32,1	30,4	32,5	43,5	54,3	51,9
rogge	9 7	4,6	8,6	8,2	6,0	3,6	3,5
haver	18,1	11,3	3,4	2,9	2,4	2,5	2,5
triticale	.	.	.	2,6	6,6	5,0	4,2
Peulvruchten	8,2	25,3	26,3	10,9	8,8	10,1	11,8
w.v. groene erwten (droog te oogsten) en schokkers	3,1	18,8	10,9	0,7	0,8	1,1	2,1
kapucijners en grauwe erwten	0,9	1,1	0,8	0,4	0,4	0,6	0,8
bruine en witte bonen	3,4	3,2	3,7	2,2	1,1	1,6	2,3
veldbonen 1)	0,7	2,3	3,2	0,5	0,7	0,5	0,6
erwten, groen te oogsten 2)	.	.	7,7	7,1	5,9	6,3	6
Handelsgewassen	15,1	17,5	14,5	8,5	6,0	5,1	6,1
w.v. kool- en raapzaad	7,9	10,1	8,4	1,5	0,9	0,5	1
karwijzaad	2,9	2,2	0,3	1,2	0,1	0,2	0,1
blauwmaanzaad	0,2	0,7	0,3	1,4	0,6	0,4	0,4
vezelvlas en lijnzaad	4,1	4,4	5,5	4,4	4,4	4,1	4,5
Graszaad 3)	19,3	15,6	26,3	21,9	22,0	17,9	21,6
Knol- en wortelgewassen	295,2	301,8	303,3	297,0	292,1	274.8	262,1
w.v. cons. aardappelen							
op kleigrond	58,3	62,7	60,9	61,7	61,8	50,7	48,5
op zand- en veengrond	10,6	12,1	16,0	18,5	25,6	26,5	22,1
pootaardappelen -NAK-aangeg.							0
op kleigrond	28,3	28,7	30,1	32,4	34,7	34,1	35,4
op zand- en veengrond	4,9	5,3	5,5	5,4	7,1	4,9	3,9
zetmeelaardappelen	70,6	60,2	62,8	61,3	51,0	49,0	48,8
suikerbieten	120,6	130,5	125,0	116,1	111,0	108,9	102,8
voederbieten	1,7	2,2	3,0	1,6	0,9	0,7	0,6
Groenvoedergewassen	141,4	179,7	207,8	225,1	211,9	220,4	223,3
w.v. luzerne	2,2	3,1	6,0	5,8	6,6	6,0	6,3
snijmais	139,1	176,6	201,8	219,2	205,3	214,4	217
Groenbemestingsgewassen	0,4	0,8	7,3	12,2	2,6	24,3	30,1
Uien 2)	.	.	12,9	16,1	20,0	21.1	23,2
w.v. poot- en plantuien	.	.	3,0	3,7	5,3	5,4	6
zaaiuien	.	.	9,2	11,7	14,0	14,9	16,4
zilveruitjes	.	.	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9
Korrelmais	0,5	0,4	4,0	9,0	20,3	23,7	24,5
Corn cob mix	.	.	.	5,0	7,2	6,7	7,1
Cichorei	.	.	.	.	4,8	4,3	4,8
Hennep	.	.	.	.	0,8	2,1	1,5
Overige akkerbouwgewassen w.o. opp. overige gewassen uit vorengenoemde groepen	1,1	2,5	4,1	6,0	10,9	9,8	8,8
Totaal	704,7	726,1	799,4	796,4	806,2	824,1	820,1

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) M.i.v. 2002 incl. “tuinbonen, droog te oogsten”.
2) T/m 1985 opgenomen bij groenten open grond.
3) T/m 1986 incl. oppvl. met suiker- en voederbietenzaad, klaverzaad en overige landbouwzaden.

31-b. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen, naar gewas
Holdings with arable crops

	1975	1980	1985	1990	1995	2002	2003*
Granen	39 648	26 194	19 599	20 124	18 893	18 914	17 582
w.v. wintertarwe	10 514	14 516	12 547	13 854	12 354	10 396	9 378
zomertarwe	9 679	3 590	1 669	1 441	2 165	3 556	3 942
wintergerst	2 237	2 913	1 518	2 057	811	668	666
zomergerst	22 338	11 623	7 730	7 231	6 907	7 990	7 902
rogge	10 766	4 692	2 071	2 986	2 398	938	911
haver	9 460	4 473	3 018	1 175	993	598	607
mais(korrel-) 1)	524	214	81	.	.	.	.
mengsels van granen 1)	248	53	83	.	.	.	.
triticale	.	.	.	.	839	1 302	1 077
Peulvruchten	4 291	2 832	6 226	4 587	1 098	1 869	2 214
w.v. groene erwten 2)	1 840	947	4 628	2 708	194	295	558
schokkers	310	251	67	31	.	6	6
kapucijners en grauwe erwten	374	287	326	249	94	141	176
bruine en witte bonen	2 983	1 690	1 372	1 367	716	402	528
veldbonen 3)	14	289	632	873	158	143	151
erwten, groen te oogsten 4)	.	.	.	1 600	1 229	992	930
Handelsgewassen	3 840	2 036	2 394	1 868	1 341	778	875
w.v. kool- en raapzaad	1 323	496	762	729	113	63	127
karwijzaad	812	587	379	71	236	34	35
blauwmaanzaad	943	94	241	106	446	103	110
kanariezaad 1)	28	2	.	.	.	.	.
vezelvlas en lijnzaad	1 389	970	888	1 031	738	608	637
teunisbloem 5)	.	.	328	.	.	.	.
ov. handelsgewassen 1)	202	139	136	.	.	.	.
Graszaad 6)	4 025	3 569	2 986	4 083	2 930	2 231	2 472
Knol- en wortelgewassen	56 621	39 308	35 062	30 152	25 512	19 818	18 374
w.v. consumptie-aardappelen							
op kleigrond	14 324	13 268	12 196	10 100	8 435	5 283	4 983
op zand- en veengrond	20 074	11 875	9 194	6 021	4 542	4 129	3 371
pootaardappelen (NAK aangeg.)							
op kleigrond	3 873	3 818	3 483	3 072	2 741	2 214	2 152
op zand- en veengrond	925	860	803	745	605	528	394
zetmeelaardappelen	7 004	5 898	4 750	4 300	3 735	2 469	2 278
suikerbieten	30 148	21 522	20 747	20 879	19 189	15 532	14 626
voederbieten	10 521	4 753	4 244	3 495	2 025	701	592
koolrapen 1)	40	83	119	.	.	.	.
landbouwwortelen 1)	98	79	68	.	.	.	.
ov. hakvruchten 1)	38	11	48	.	.	.	.
Groenvoedergewassen	35 077	42 460	44 764	42 761	39 531	29 541	28 485
w.v. luzerne	695	439	480	560	567	616	623
klaver 1)	34	11	2	.	.	.	.
snijmais	34 415	42 041	44 321	42 274	39 085	29 053	28 007
ov. groenvoedergewassen 1)	33	31	36	.	.	.	.
Groenbemestingsgewassen	182	370	634	1 205	1 990	6 819	6 577
Uien 4)	.	.	.	.	3 766	3 454	3 546
w.v. poot- en plantuien	.	.	.	1 007	976	974	1 014
zaaiuien	.	.	.	3 062	3 030	2 753	2 840
zilveruitjes	.	.	.	98	95	83	91
Korrelmais	524	214	81	677	1 744	3 738	3 652
Corn cob mix	.	.	.	.	719	877	850
Cichorei	.	.	.	.	.	860	930
Hennep	.	.	.	.	.	145	95
Overige akkerbouwgewassen	.	.	.	.	1 527	1 923	1 762
Totaal akkerbouwgewassen	77 319	69 159	67 355	63 576	58 508	48 769	46 608

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) M.i.v. 1987 opgenomen bij Overige akkerbouwgewassen.
2) Groene erwten droog te oogsten; van 1991 t/m 2001 incl. bedrijven met schokkers.
3) M.i.v. 2002 incl. “tuinbonen, droog te oogsten”.
4) T/m 1985 opgenomen bij groenten open grond.
5) M.u.v. 1985 t/m 1989 opgenomen bij Overige akkerbouwgewassen.
6) T/m 1986 incl. bedrijven met suiker- en voederbietenzaad, klaverzaad en overige landbouwzaden.

31-c. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen naar areaalgrootte en (groep van) gewassen
Holdings with arable crops by size of area and (group of) crops

	bedrijven met een areaalgrootte van ... ha							totaal	
	minder dan 2	2 tot 3	3 tot 4	4 tot 5	5 tot 7	7 tot 10	10 en meer	bedrij-ven	oppervl. in ha
Granen									
1990	3 419	2 286	1 859	1 636	2 324	2 427	6 173	20 124	192 996
1995	2 800	2 029	1 591	1 459	2 236	2 296	6 482	18 893	184 661
2000	2 641	2 079	1 868	1 637	2 451	2 448	6 773	19 897	198 869
2002	2 432	1 890	1 633	1 472	2 267	2 378	6 842	18 914	203 825
2003*	2 154	1 744	1 529	1 288	2 140	2 214	6 513	17 582	195 278
Peulvruchten 1)									
1990	1 090	877	717	627	644	392	240	4 587	18 601
1995	358	219	173	109	137	64	38	1 098	3 812
2000	205	209	228	230	356	201	164	1 593	8 812
2002	274	225	261	300	380	245	184	1 869	10 126
2003*	312	316	329	303	422	329	203	2 214	11 766
Handelsgewassen									
1990	169	243	266	291	374	254	271	1 868	14 555
1995	161	156	217	218	255	176	158	1 341	8 522
2000	85	90	125	148	243	138	128	957	5 960
2002	52	64	123	113	184	133	109	778	5 121
2003*	59	76	88	134	212	162	144	875	6 135
Graszaad									
1990	273	556	615	565	766	641	667	4 083	26 314
1995	107	281	443	404	577	487	631	2 930	21 893
2000	165	247	324	380	529	462	666	2 773	21 968
2002	95	211	273	308	418	395	531	2 231	17 918
2003*	68	194	274	316	492	425	703	2 472	21 599
Consumptieaardappelen 2)									
1990	6 598	1 592	1 287	1 050	1 676	2 019	3 923	18 145	112 481
1995	3 861	1 290	1 088	978	1 512	1 840	4 176	14 745	117 956
2000	2 426	1 012	984	930	1 445	1 726	4 503	13 026	129 242
2002	1 836	888	821	797	1 277	1 498	3 990	11 107	116 171
2003*	1 678	690	720	670	1 113	1 390	3 689	9 950	109 851
Zetmeelaardappelen									
1990	159	243	294	231	453	525	2 395	4 300	62 838
1995	132	189	256	203	381	421	2 153	3 735	61 345
2000	83	151	176	187	314	335	1 672	2 918	50 958
2002	64	97	132	134	228	267	1 547	2 469	48 986
2003*	56	92	87	123	185	267	1 468	2 278	48 794
Suikerbieten									
1990	3 777	3 144	2 460	1 896	2 990	3 015	3 597	20 879	124 995
1995	3 629	2 811	2 174	1 845	2 739	2 685	3 306	19 189	116 081
2000	2 865	2 398	1 879	1 731	2 482	2 507	3 236	17 098	110 998
2002	2 232	2 019	1 805	1 485	2 328	2 429	3 234	15 532	108 894
2003*	1 988	1 916	1 664	1 490	2 256	2 293	3 019	14 626	102 787
Snijmais									
1990	10 729	6 904	5 375	4 346	5 907	4 667	4 346	42 274	201 811
1995	7 733	5 608	4 825	3 880	5 962	5 283	5 794	39 085	219 217
2000	5 028	3 632	3 355	2 994	4 942	4 662	6 623	31 236	205 321
2002	4 127	2 998	2 822	2 574	4 255	4 710	7 567	29 053	214 403
2003*	3 802	2 726	2 564	2 395	3 981	4 566	7 973	28 007	217 011
Zaaiuien									
1990	1 033	670	535	351	292	128	53	3 062	9 172
1995	682	585	530	433	470	220	110	3 030	11 659
2000	371	476	535	517	560	333	176	2 968	13 988
2002	242	404	473	452	558	368	256	2 753	14 916
2003*	240	355	476	408	619	415	327	2 840	16 377

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) M.i.v. 1997 incl. bedrijven met erwten groen te oogsten.
2) Incl. vroege aardappelen en pootaardappelen.

31-d. Aantal bedrijven met akkerbouwgewassen naar areaalgrootte, provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with arable crops by size of area, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha akkerbouwgewassen							totaal	
	0,01 tot 6	6 tot 10	10 tot 20	20 tot 30	30 tot 50	50 tot 75	75 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in 1 000 ha
1975	51 784	7 909	8 070	3 879	3 922	1 244	511	77 319	674,8
1980	43 082	7 889	7 954	3 811	4 334	1 467	622	69 159	704,7
1985	40 031	8 747	8 214	3 660	4 352	1 652	699	67 355	726,1
1990	33 388	9 891	9 113	3 723	4 352	2 058	1 051	63 576	799,4
1995	27 825	10 017	9 766	3 686	4 007	2 038	1 169	58 508	796,4
1996	26 794	10 020	10 062	3 747	4 056	2 051	1 218	57 948	807,2
1997	25 854	10 039	10 364	3 770	3 933	2 082	1 229	57 271	808,8
1998	24 305	9 820	10 431	3 699	4 001	2 050	1 279	55 585	810,1
1999	22 352	9 537	10 775	3 739	3 946	1 966	1 294	53 609	802,2
2000	20 663	9 159	10 922	3 767	3 867	2 007	1 340	51 725	806,2
2001	18 315	8 724	11 054	3 768	3 717	1 982	1 387	48 947	797,5
2002	17 943	8 435	11 226	3 830	3 704	2 075	1 556	48 769	824,1
2003*	16 522	7 982	11 136	3 755	3 565	2 048	1 600	46 608	820,1
Specificatie 2003*									
Groningen	319	201	358	220	368	368	405	2 239	98,6
Friesland	826	546	552	159	125	108	77	2 393	38,5
Drenthe	527	394	779	330	354	255	255	2 894	85,2
Overijssel	3 127	1 489	1 480	263	165	54	47	6 625	64,2
Flevoland	116	111	406	382	468	250	132	1 865	66,6
Gelderland	4 078	1 640	1 801	362	190	51	59	8 181	75,0
Utrecht	643	249	200	22	17	1	2	1 134	8,1
Noord Holland	698	288	348	187	223	120	92	1 956	40,3
Zuid Holland	653	263	295	168	250	158	111	1 898	45,5
Zeeland	541	324	638	422	598	378	236	3 137	103,4
Noord Brabant	3 626	1 813	3 189	851	522	211	126	10 338	137,4
Limburg	1 368	664	1 090	389	285	94	58	3 948	57,2
Hoofdbedrijfstype									
Akkerbouwbedrijven	1 781	1 515	2 528	1 455	2 202	1 599	1 306	12 386	434,1
Tuinbouwbedrijven	1 308	212	236	84	66	21	16	1 943	15,4
Blijvende teeltbedrijven	656	106	89	18	10	2	2	883	4,5
Graasdierbedrijven	8 903	4 418	5 954	1 320	598	124	47	21 364	210,8
Hokdierbedrijven	1 647	640	741	142	51	8	4	3 233	25,7
Gewassencombinaties	339	186	370	212	216	111	76	1 510	37,0
Veeteeltcombinaties	673	282	371	130	65	17	9	1 547	16,8
Gewassen-/veeteeltcombinaties	1 215	623	847	394	357	166	140	3 742	75,9

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

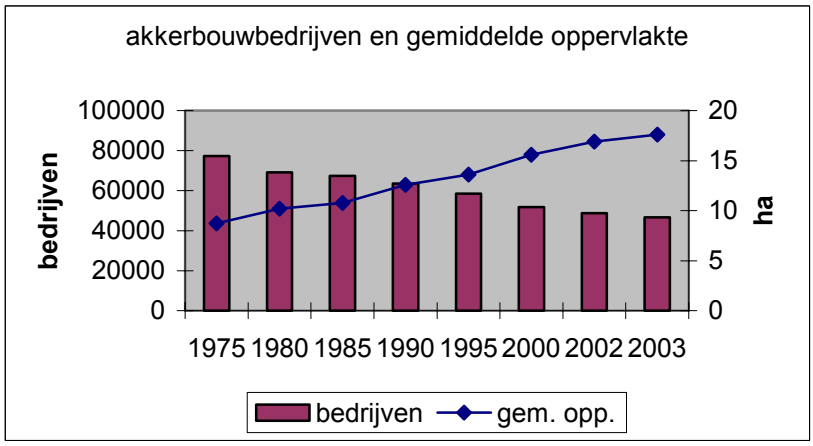

31-e. Aantal bedrijven met granen naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with cereals by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha granen					totaal	
	0,01 tot 5	5 tot 10	10 tot 15	15 tot 30	30 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in 1 000 ha
1975	25 983	6 768	3 139	2 972	786	39 648	244,3
1980	13 664	5 725	2 933	2 941	931	26 194	224,1
1985	9 420	4 449	2 394	2 492	844	19 599	183,6
1990	9 200	4 751	2 468	2 712	993	20 124	193,0
1995	7 879	4 532	2 983	2 681	818	18 893	184,7
1996	7 801	4 431	3 039	2 680	901	18 852	189,2
1997	7 431	4 224	3 010	2 586	991	18 242	189,3
1998	7 598	4 560	2 999	2 555	1 003	18 715	191,9
1999	6 910	4 205	2 775	2 281	791	16 962	168,1
2000	8 225	4 899	3 171	2 628	974	19 897	198,9
2001	7 576	4 815	2 990	2 681	1 073	19 135	202,4
2002	7 427	4 645	2 935	2 782	1 125	18 914	203,8
2003*	6 715	4 354	2 851	2 521	1 141	17 582	195,3
Specificatie 2003*							
Akkerbouwbedrijven	1 850	2 296	1 981	1 984	947	9 058	138,1
Tuinbouwbedrijven	390	153	75	46	12	676	4,4
Blijvende teeltbedrijven	172	57	21	12	3	265	1,4
Graasdierbedrijven	2 382	745	218	104	32	3 481	16,9
Hokdierbedrijven	546	223	58	29	4	860	4,3
Gewassencombinaties	357	259	178	113	56	963	9,8
Veeteeltcombinaties	257	117	40	20	5	439	2,6
Gewassen-/veeteeltcomb.	761	504	280	213	82	1 840	17,9

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

31-f. Aantal bedrijven met aardappelen naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with potatoes by size of area and main type of holding (DCT)

Bedr. type no.	bedrijven met ... ha aardappelen									totaal	
	0,01 tot 1	1 tot 3	3 tot 5	5 tot 7	7 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	20 tot 30	30 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in 1 000 ha
1975	23 805	6 444	3 472	2 603	2 715	2 740	1 023	727	347	43 876	151,2
1980	12 923	5 207	3 189	2 411	2 935	2 996	1 363	1 064	559	32 647	172,8
1985	9 246	4 435	3 000	2 207	2 764	2 937	1 374	1 134	584	27 681	169,0
1990	4 735	3 494	2 702	2 027	2 453	2 791	1 381	1 249	840	21 672	175,3
1995	2 530	2 676	2 398	1 794	2 189	2 519	1 378	1 297	1 041	17 822	179,3
1996	2 400	2 662	2 483	1 861	2 192	2 544	1 431	1 280	1 116	17 969	185,2
1997	2 254	2 424	2 327	1 734	2 056	2 352	1 367	1 336	1 123	16 973	179,9
1998	1 904	2 294	2 344	1 779	2 186	2 369	1 371	1 310	1 114	16 671	181,3
1999	1 722	2 136	2 156	1 709	2 022	2 322	1 310	1 301	1 166	15 844	179,8
2000	1 469	1 927	2 160	1 660	1 981	2 300	1 304	1 284	1 189	15 274	180,2
2001	1 227	1 517	1 769	1 381	1 711	1 969	1 165	1 195	1 169	13 103	163,9
2002	1 104	1 663	1 824	1 458	1 716	1 965	1 139	1 178	1 191	13 238	165,2
2003*	1 056	1 371	1 556	1 265	1 608	1 723	1 051	1 118	1 202	11 950	158,6
Specificatie 2003*											
1	211	526	710	666	965	1211	791	900	1001	6 981	118,5
2	208	138	73	43	57	39	18	18	17	611	3,6
3	40	34	15	5	4	2	-	-	1	101	0,3
4	340	247	301	179	176	113	39	28	12	1 435	7,5
5	27	81	111	63	47	31	5	2	-.	367	1,9
6	74	111	121	112	152	126	69	75	74	914	11,1
7	44	52	54	37	42	20	10	11	2	272	1,7
8	112	182	171	160	165	181	119	84	95	1 269	14,1

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor betekenis der bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

31-g. Oppervlakte gekeurde pootaardappelen naar ras en klasse
Area under inspected seed potatoes by variety and classes

Ras	1999		2000		2001		2002		2003	
	A	G	A	G	A	G	A	G	A	G
Totaal	39 193	97	39 803	97	38 280	95	37 550	96	38 784	95
w.o.										
Agata	488	99	691	99	906	99	1 158	98	1 213	99
Agria	2 504	97	2 598	95	2 285	93	1 969	95	2 020	94
Anosta	239	98	235	98	210	98	169	99	149	95
Arinda	274	98	424	99	472	100	477	96	517	96
Asterix	681	98	783	98	943	98	1 004	96	982	90
+ Berber	226	97	267	98	306	99	323	95	273	98
Bildtstar	290	96	249	90	238	87	170	92	148	97
Bintje	4 579	99	4 417	98	3 408	97	3 011	97	2 761	96
Desiree	2 931	97	2 764	98	2 617	93	2 523	98	3 016	93
Diamant	1 390	98	1 226	94	934	90	756	96	702	97
+ Dore	94	100	87	96	75	92	72	96	81	96
Draga	371	99	330	100	289	98	271	100	252	99
Eigenheimer	134	99	79	98	77	91	78	93	95	98
Elkana	372	85	296	88	144	90	62	93	37	100
Escort	163	99	159	98	173	98	131	95	103	98
Estima	305	98	320	98	325	96	355	95	325	94
Felsina	636	100	718	97	825	97	795	97	699	94
+ Fresco	253	99	273	100	272	94	238	100	187	100
Irene	149	97	126	93	92	95	80	99	95	100
+ Jaerla	848	95	813	96	680	91	589	87	475	89
Karnico	275	96	290	88	190	92	125	89	103	99
Kondor	1 165	94	1 155	95	1 187	89	1 145	83	1 124	82
Lady Rosetta	647	99	644	97	690	98	674	99	730	99
Liseta	448	99	465	100	471	96	460	100	482	98
Marfona	929	98	909	99	783	98	661	96	520	97
Monalisa	1 147	96	1 132	100	1 205	96	1 207	99	1 056	98
Mondial	666	100	700	99	577	97	585	99	648	96
Nicola	820	99	612	98	604	97	552	98	497	95
+ Premiere	727	96	788	99	786	89	732	95	665	95
+ Primura	239	97	246	100	274	99	227	96	202	99
Redstar	189	100	225	97	197	93	219	88	242	91
Romano	420	97	349	97	308	97	296	100	261	97
Santana			395	99	433	98	365	98	367	98
Sante	417	97	480	97	499	90	396	91	286	81
Saturna	374	93	392	93	258	86	229	99	313	93
+ Sirtema	99	97	51	100	52	100	72	99	83	99
Spunta	3 090	98	3 352	99	3 711	97	3 891	98	4 456	95
Timate	473	100	415	99	332	99	313	98	318	99
Victoria	.	.	493	95	647	94	738	95	740	91

(Voorlopig) goedgekeurde oppervlakte in ha

Totaal		38 149	39 003	37 046	35 999	36 843
w.v.	klasse S	2 564	3 759	3 586	2 913	1 882
	klasse SE	1 782	3 723	3 584	5 184	2 866
	klasse E	18 144	9 896	11 216	9 979	12 831
	klasse A1 1)	14 661	20 779	17 943	16 982	15 078
	klasse A2					3 207
	klasse B	531	421	367	575	417
	klasse C	148	132	83	182	129
	eigen gebruik	318	293	267	184	432

Bron: Nederlandse Algemene Keuringsdienst.
A = aangegeven ha; G = goedgekeurd in %; + = vroege rassen.
1) t/m 2002 klasse A

31-h. Consumptie-aardappelen naar ras en resistentie tegen aardappelmoeheid
Ware potatoes by variety and resistance to potato-sickness

Consumptie-aardappelras	Areaal in ha	Areaal %	Aantal bedrijven	Gemiddeld areaal in are
Resistent tegen aardappelmoeheid 1)				
Agria	6 040	8,2	978	618
Saturna	3 012	4,1	505	596
Bildtstar	2 450	3,3	1 167	210
Premiere	1 515	2,1	559	271
Asterix	1 445	2,0	284	509
Nicola	1 188	1,6	457	260
Sante	1 115	1,5	334	334
Turbo	810	1,1	169	479
Gloria	543	0,7	445	122
Aziza	339	0,5	80	424
Fresco	318	0,4	132	241
Overig AM-resistent	5 445	7,4	2 194	248
Totaal resistente rassen	24 220	32,8		
Vatbaar voor 1) aardappelmoeheid				
Bintje	41 789	56,6	6 697	624
Eigenheimer	1 128	1,5	981	115
Dore	1 038	1,4	1 166	89
Irene	898	1,2	872	103
Overig niet AM-resistent	2 666	3,6	1 675	159
Totaal vatbare rassen	47 519	64,3		
Niet opgenomen in rassenlijst 1995				
Russet Burbank	893	1,2	107	835
Marijke	850	1,2	181	470
Felsina	366	0,5	97	377
Totaal consumptie-aardappelen	73 849	100	12 263	602

1) Volgens Beschrijvende rassenlijst landbouwgewassen 1995.

31-i. Aantal bedrijven met suikerbieten naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with sugar beets by size of area and main type of holding (DCT)

Bedr. Type no.	bedrijven met ... ha suikerbieten									totaal	
	0,01 tot 1	1 tot 3	3 tot 5	5 tot 7	7 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	20 tot 30	30 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in 1 000 ha
1975	3 558	11 133	5 696	3 460	3 052	2 235	624	291	99	30 148	136,5
1980	1 280	6 456	4 360	3 046	3 010	2 340	663	291	76	21 522	120,6
1985	833	5 534	4 249	2 964	3 138	2 632	866	411	120	20 747	130,5
1990	749	6 172	4 356	2 990	3 015	2 321	762	403	111	20 879	125,0
1995	693	5 747	4 019	2 739	2 685	2 087	700	381	138	19 189	116,1
1996	815	5 911	4 042	2 765	2 672	2 084	699	363	146	19 497	116,6
1997	758	5 671	3 953	2 665	2 691	2 047	683	350	141	18 959	114,1
1998	659	5 273	3 808	2 689	2 625	1 990	694	370	148	18 256	113,0
1999	525	4 764	3 618	2 503	2 684	2 193	799	456	200	17 742	119,7
2000	564	4 699	3 610	2 482	2 507	1 990	676	399	171	17 098	111,0
2001	491	4 409	3 442	2 395	2 478	1 914	664	413	193	16 399	109,1
2002	412	3 839	3 290	2 328	2 429	1 886	727	416	205	15 532	108,9
2003*	345	3 559	3 154	2 256	2 293	1 757	658	425	179	14 626	102,8
Specificatie 2003*											
1	120	1 554	1 672	1 401	1 600	1 357	535	345	152	8 736	72,6
2	21	185	115	70	54	27	5	4	1	482	2,2
3	20	98	51	24	7	4	2	1	-	207	0,7
4	93	665	503	255	183	92	26	9	1	1 827	8,0
5	31	328	188	61	34	20	2	2	-	666	2,3
6	20	215	224	162	157	99	27	18	10	932	6,0
7	5	108	71	40	34	15	2	1	-	276	1,2
8	35	406	330	243	224	143	59	45	15	1 500	9,8

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor betekenis der bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

31-j. Aantal bedrijven met snijmais naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with green-maize by size of area and main type (DCT)

.	bedrijven met ... ha snijmais									totaal	
	0,01 tot 1	1 tot 3	3 tot 5	5 tot 7	7 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	20 tot 30	30 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in 1 000 ha
1979	6 080	19 415	8 114	3 507	2 147	1 070	292	148	74	40 847	127,8
1980	5 697	19 373	8 736	3 968	2 398	1 277	342	159	91	42 041	139,1
1985	4 500	17 996	10 010	5 269	3 527	2 025	557	287	150	44 321	176,6
1990	3 037	14 596	9 721	5 907	4 667	2 855	871	454	166	42 274	201,8
1995	2 084	11 257	8 705	5 962	5 283	3 853	1 284	508	149	39 085	219,2
1996	1 891	10 533	8 476	5 847	5 253	3 993	1 448	534	164	38 139	222,9
1997	1 766	10 141	8 342	5 772	5 530	4 178	1 608	598	206	38 141	232,0
1998	1 668	9 408	7 678	5 556	5 222	4 157	1 508	544	181	35 922	219,9
1999	1 520	8 321	7 213	5 419	5 256	4 601	1 823	655	221	35 029	230,7
2000	1 331	7 329	6 349	4 942	4 662	4 519	1 397	531	176	31 236	205,3
2001	1 058	6 202	5 509	4 376	4 569	4 750	1 420	642	223	28 749	203,9
2002	1 158	5 967	5 396	4 255	4 710	5 073	1 549	687	258	29 053	214,4
2003*	1 094	5 434	4 959	3 981	4 566	5 285	1 628	755	305	28 007	217,0
Specificatie 2003*											
Akkerbouwbedrijven	126	463	587	427	398	403	107	59	37	2 607	19,2
Tuinbouwbedrijven	54	140	70	24	26	20	2	4	3	343	1,4
Blijvende teeltbedrijven	22	94	47	18	10	10	2	-	-	203	0,7
Graasdierbedrijven	586	3 342	3 190	2 719	3 442	4 189	1 358	592	216	19 634	162,6
Hokdierbedrijven	139	505	291	200	151	131	23	5	3	1 448	6,9
Gewassencombinaties	29	95	78	61	56	41	8	10	7	385	2,5
Veeteeltcombinaties	57	292	238	188	193	188	51	30	9	1 246	8,6
Gewassen-/veeteeltcombinaties	81	503	458	344	290	303	77	55	30	2 141	15,1

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

31-k. Bedrijven en oppervlakten onder de Mac Sharry-regeling, 1995
Holdings and areas under MacSharry regulation

	totaal landbouw telling	Mac Sharry			totaal landbouw telling	Mac Sharry		
		voeder-gewassen	akkerbouw-gewassen	braak		voeder-gewassen	akkerbouw-gewassen	braak
	bedrijven				ha			
Totaal	113 202	10 073	50 026	2 226	1 964 747	203 009	369 686	12 107
Bedrijfstype								
Akkerbouwbedrijven	14 663	530	12 997	1 850	496 570	4 299	154 234	10 386
Tuinbouwbedrijven	15 889	24	858	11	60 435	201	3 264	55
Blijvende teeltbedrijven	5 750	22	434	9	36 263	237	1 913	26
Graasdierbedrijven	54 613	7 526	20 951	78	1 111 730	169 580	127 324	362
Hokdierbedrijven	10 414	309	4 181	13	48 094	2 231	20 731	36
Gewassencombinaties	2 484	108	1 424	77	50 057	1 111	10 748	312
Veeteeltcombinaties	4 561	671	2 714	15	62 148	8 505	14 182	75
Gewas/veeteeltcombinaties	4 828	666	3 574	137	99 449	8 950	27 197	747
Onbekend	-	217	2 893	26	-	7 895	10 092	107

Bron: CBS.

32. Tuinbouwgewassen open grond

32-a. Oppervlakte tuinbouwgewassen 1) naar (groep van) gewassen
Area under horticultural crops by (group of) crops

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003*
	ha							
Groenten 2)								
open grond	43 783	44 624	53 429	42 279	44 005	42 067	44 683	45 725
onder glas	4 683	4 658	4 559	4 453	4 405	4 200	4 287	4 320
Zaai-uien 2)	9 865	10 880	12 552					
Fruit								
open grond	31 892	25 276	23 323	23 251	23 123	20 606	19 570	18 773
onder glas	117	56	39	32	34	30	38	71
Bloembollen	13 010	14 307	15 055	16 319	18 086	22 543	24 221	24 538
Bloemkwekerij-gewassen								
open grond	1 059	1 204	1 691	2 103	2 499	2 552	2 684	2 607
onder glas	3 060	3 976	4 275	5 140	5 518	5 927	5 823	5 769
Boomkwekerij-gewassen 3)								
open grond	5 089	6 163	6 643	8 741	9 774	12 641	13 401	13 151
onder glas	40	65	95	143	197	369	390	379
Tuinbouwzaden	2 089	1 622	1 977					
groentenzaden	.	.	.	871	627	469	255	378
bloemzaden	.	.	.	402	549	554	375	392
T o t a a l	114 693	112 836	123 643	103 735	108 816	111 958	115 727	116 103
Paddestoelenteelt	70	66	81	105	109	95	93	90
Pot- en containerveld van boomkwekerijgewassen	.	.	.	419	785	975	1 036	934

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) M.i.v. 1997 oppervlakte platglas onder "tuinbouw open grond".
2) M.i.v. 1986 zijn erwten (groen te oogsten) en uien onder akkerbouwgewassen gerangschikt.
3) Incl. vaste planten.

32-b. Oppervlakte tuinbouwgewassen open grond 1) in ha, naar groep van gewassen en regio
Area (ha) horticultural in the open by group of crops and by region

	groen-ten 2)	fruit	bloem-bollen 3)	bloem kwekerij-gewassen	boom-kwekerij-gewassen 4)	tuin-bouw-zaden	zaai-uien 5)	totaal
1975	43 783	31 892	13 010	1 059	5 089	2 089	9 865	106 787
1980	44 624	25 276	14 307	1 204	6 163	1 622	10 880	104 075
1985	53 429	23 323	15 055	1 691	6 643	1 977	12 552	114 670
1990	42 279	23 251	16 319	2 103	8 741	1 273		93 967
1995	44 005	23 123	18 086	2 499	9 774	1 176		98 663
1996	43 076	22 908	18 649	2 448	10 090	1 187		98 359
1997	44 652	22 960	19 664	2 416	10 685	1 299		101 675
1998	46 307	22 431	21 355	2 432	11 713	1 254		105 492
1999	48 195	22 028	22 714	2 605	12 311	1 323		109 176
2000	42 067	20 606	22 543	2 552	12 641	1 023		101 432
2001	41 599	19 717	22 618	2 379	12 672	769		99 754
2002	44 683	19 570	24 221	2 684	13 401	629		105 189
2003*	45 725	18 773	24 538	2 607	13 151	770		105 564
Specificatie 2003*								
Groningen	1 525	99	215	15	198	16		2 068
Friesland	846	58	498	8	164	16		1 590
Drenthe	671	27	910	220	208	5		2 042
Overijssel	359	108	604	52	673	0		1 796
Flevoland	6 536	1 438	2 828	60	276	17		11 155
Gelderland	862	5 257	375	226	2 037	6		8 763
Utrecht	47	1 756	21	25	271	0		2 120
Noord-Holland	6 074	1 019	13 699	506	327	156		21 780
Zuid-Holland	5 208	1 088	2 990	755	1 387	96		11 523
Zeeland	2 437	4 234	483	166	175	380		7 876
Noord-Brabant	13 622	1 479	778	427	5 434	26		21 767
Limburg	7 538	2 210	1 137	147	2 003	50		13 084

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) M.i.v. 1997 incl. gewassen onder platglas.
2) M.i.v. 1986 excl. erwten (groen te oogsten) en uien.
3) Excl. leeg bollenland.
4) Incl. vaste planten.
5) M.i.v. 1986 opgenomen onder akkerbouwgewassen.

32-c. Aantal bedrijven met tuinbouwgewassen open grond naar areaalgrootte 1), provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with horticultural crops in the open by size of area, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha tuinbouwgewassen open grond										totaal	
	0,01 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 4	4 tot 5	5 tot 7	7 tot 10	10 tot 15	15 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
1975	8 934	7 224	8 020	4 654	2 892	1 932	2 390	1 801	1 182	641	39 670	106 787
1980	6 341	5 402	6 232	3 840	2 541	1 852	2 372	1 984	1 443	712	32 719	104 075
1985	5 503	4 774	5 544	3 597	2 663	1 934	2 693	2 255	1 676	936	31 575	114 670
1990	4 491	3 920	4 668	2 905	2 042	1 625	2 027	1 744	1 313	907	25 642	93 967
1995	3 701	3 185	3 860	2 419	1 777	1 459	2 017	1 662	1 424	1 228	22 732	98 663
1996	3 571	3 091	3 635	2 347	1 743	1 384	1 945	1 693	1 410	1 268	22 087	98 359
1997	3 354	2 990	3 495	2 214	1 625	1 349	1 963	1 748	1 481	1 372	21 591	101 675
1998	3 096	2 755	3 395	2 121	1 652	1 304	1 901	1 804	1 515	1 470	21 013	105 492
1999	2 899	2 566	3 239	2 045	1 570	1 282	1 847	1 749	1 574	1 619	20 390	109 177
2000	2 631	2 391	3 043	1 883	1 432	1 191	1 711	1 553	1 396	1 536	18 767	101 432
2001	2 330	2 131	2 729	1 808	1 292	1 018	1 517	1 442	1 382	1 567	17 216	99 754
2002	2 200	2 026	2 606	1 764	1 326	1 084	1 570	1 525	1 345	1 693	17 139	105 189
2003*	2 065	1 829	2 445	1 600	1 232	1 057	1 580	1 473	1 349	1 703	16 333	105 564
Specificatie 2003*												
Groningen	32	22	41	23	29	25	39	39	22	23	295	2 068
Friesland	30	27	26	23	20	17	24	24	12	27	230	1 590
Drenthe	42	32	48	18	22	23	33	19	19	34	290	2 042
Overijssel	96	56	70	38	24	18	23	21	8	31	385	1 796
Flevoland	20	19	44	96	170	127	207	174	163	171	1 191	11 155
Gelderland	356	286	372	202	115	99	139	126	129	124	1 948	8 763
Utrecht	65	56	78	50	22	22	25	30	43	34	425	2 120
Noord Holland	255	212	271	178	168	109	213	215	214	442	2 277	21 780
Zuid Holland	529	478	582	252	104	111	154	152	137	174	2 673	11 523
Zeeland	83	71	129	111	87	87	114	131	137	134	1 084	7 876
Noord Brabant	370	347	526	402	333	279	419	354	281	289	3 600	21 767
Limburg	187	223	258	207	138	140	190	188	184	220	1 935	13 084
Hoofdbedrijfstype												
1	157	79	160	246	334	261	445	352	269	218	2 521	17 918
2	982	697	828	468	284	251	401	375	358	773	5 417	40 808
3	383	600	882	511	280	233	344	417	435	446	4 531	26 787
4	184	108	133	79	63	52	54	32	19	5	729	1 862
5	38	36	47	26	25	19	25	12	14	1	243	766
6	166	185	228	146	122	127	162	173	176	202	1 687	11 858
7	41	35	55	38	33	33	31	19	14	8	307	1 113
8	114	89	112	86	91	81	118	93	64	50	898	4 451

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.
1) De oppervlakte erwten (groen te oogsten) en uien zijn m.i.v. 1986 tot het akkerbouw-areaal gerekend.

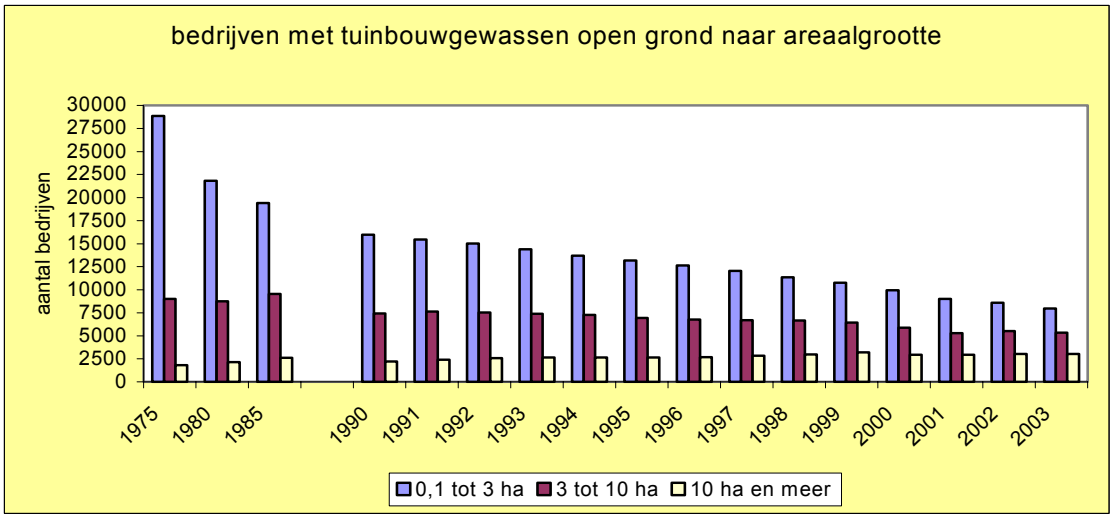

32-d. Oppervlakte (ha) groenten open grond 1) in naar gewas en regio
Area (ha) vegetables in the open by crop and region

	aard-beien	asper-ges	bloem-kool	kool, alle soor-ten 1)	peen, alle soor-ten	prei	schor-sene-ren	spruit-kool	stam-bonen	wit-lof-wor-telen	overige groenten 3)	totaal
1975	2 281	2 388	2 476	2 717	2 659	1 284	.	4 913	5 548	2 089	17 430	43 783
1980	1 850	2 336	2 259	2 710	2 676	1 645	.	5 584	4 153	3 243	18 167	44 624
1985	1 891	2 819	2 294	3 058	4 630	2 459	792	6 113	4 887	5 389	19 097	53 429
1990	1 867	2 663	2 368	2 578	5 980	2 873	1 395	4 803	3 920	5 919	7 913	42 279
1995	1 763	2 324	2 430	3 456	7 949	3 854	1 480	4 388	4 678	3 889	7 795	44 005
1996	1 595	2 281	2 351	3 635	7 601	3 642	1 608	4 235	4 478	4 020	7 630	43 076
1997	1 817	2 243	2 174	3 603	7 178	3 746	1 646	4 197	4 576	4 615	8 857	44 652
1998	1 968	2 304	2 250	3 710	7 756	3 641	1 839	4 622	4 852	4 242	9 124	46 307
1999	1 863	2 219	2 287	3 811	8 913	3 724	1 601	5 207	4 840	4 759	8 971	48 195
2000	1 746	2 084	2 160	3 390	7 714	3 184	1 138	4 834	3 627	4 199	7 991	42 067
2001	1 721	2 117	2 175	3 464	7 849	3 226	1 104	4 394	3 668	3 767	8 115	41 599
2002	1 734	2 173	2 269	3 719	7 891	3 319	1 169	3 890	3 810	3 692	11 017	44 683
2003*	1 915	2 423	2 326	3 855	8 268	3 241	1 339	4 232	4 199	3 566	10 358	45 725
Specificatie 2003*												
Groningen	3	22	9	87	826	15	-	330	17	38	179	1 525
Friesland	1	1	121	192	306	11	-	18	0	5	192	846
Drenthe	2	42	6	19	197	32	-	5	176	-	192	671
Overijssel	15	39	7	5	163	5	0	0	20	21	84	359
Flevoland	9	2	143	155	2 390	22	12	227	593	2 048	936	6 536
Gelderland	116	33	21	55	67	100	19	27	62	33	330	862
Utrecht	3	6	1	1	0	0	-	0	3	0	33	47
Noord Holland	18	11	1 333	2 401	732	8	1	109	4	178	1 278	6 074
Zuid Holland	3	9	180	71	241	12	0	2 986	161	450	1 096	5 208
Zeeland	4	22	133	96	502	5	0	324	229	416	706	2 437
Noord Brabant	1 433	862	154	594	2 044	1 533	861	113	2 190	343	3 495	13 622
Limburg	310	1 377	219	179	801	1 496	446	91	744	37	1 838	7 538

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) M.i.v. 1995 incl. broccoli
2) T/m 1994 stam- èn stokbonen (groen te oogsten).
3) T/m 1985 incl. erwten (groen te oogsten) en uien; nadien zijn deze gewassen onder "akkerbouwgewassen" geplaatst.

32-e. Aantal bedrijven met groenten open grond naar areaalgrootte en gewas, 2003*
Holdings with vegetables in the open by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal	
	0,01 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 tot 15	15 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
aardbeien	351	96	88	62	71	53	11	19	751	1 915
andijvie	140	37	29	26	15	10	2	2	261	355
asperges	172	233	308	164	141	75	20	7	1 120	2 423
bloemkool	169	72	56	30	55	50	21	42	495	2 326
broccoli	74	8	15	11	20	23	13	20	184	1 165
knolselderij	82	17	36	32	64	72	16	11	330	1 328
kroten	123	10	11	8	13	11	3	5	184	334
prei	188	71	116	94	122	116	44	39	790	3 241
schorseneren	11	2	20	50	105	84	12	5	289	1 339
sla	145	34	27	27	19	27	11	25	315	1 361
sluitkool (bewaar)	122	33	67	63	93	85	12	14	489	1 571
sluitkool (herfst/vroege)	127	54	95	59	74	41	5	9	464	1 119
spinazie	69	16	14	24	56	60	17	6	262	1 037
spruitkool	78	9	17	36	52	99	58	75	424	4 232
stamsperziebonen 1)	49	9	25	65	161	212	67	36	624	4 145
tuinbonen 1)	72	12	25	22	62	84	9	5	291	1 113
was- en bospeen	90	14	29	65	199	170	36	14	617	2 829
winterpeen	109	23	101	175	339	251	47	48	1 093	5 439
witlofwortel	25	5	27	59	220	233	39	25	633	3 566
andere groenten	447	203	249	155	214	216	69	32	1 585	4 887

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) groen te oogsten

32-f. Oppervlakte contractteelt groenten open grond, naar gewas
Area of vegetables in the open on contract, by crop

	1996	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
	ha						
P e u l v r u c h t e n							
stamslabonen	5 251	5 780	5 115	4 064	4 383	5 117	5 280
doperwten	6 407	5 172	5 828	5 547	5 289	6 278	5 986
kapucijners	150	140	173	185	239	270	285
tuinbonen	1 009	794	521	625	740	922	851
snij-en spekbonen	32	35	24	4	5	8	8
K o o l g e w a s s e n							
spruitkool	100	123	128	85	55	55	55
witte kool	227	254	215	212	203	203	204
rode kool	113	34	35	80	71	85	92
savooie kool	44	48	20	15	40	28	27
boerenkool	378	310	282	213	269	235	245
B l a d-, s t e n g e l-, en v r u c h t g e w a s s e n							
spinazie	1 593	1 821	1 983	1 972	2 177	1 889	1 806
kervel	3	2	6	8	13	13	12
prei	187	209	209	149	143	137	113
andijvie	8	13	7	11	11	39	35
suikermaïs	264	291	355	511	445	452	470
diversen	30	23	30	30	23	24	31
W o r t e l- en k n o l g e w a s s e n							
grove peen	455	403	510	458	466	482	444
fijne peen Asd Bak	1 755	1 025	1 354	1 488	1 747	2 388	2 416
Parijse broei	691	840	752	720	610	600	580
knolselderij	518	330	315	344	296	301	313
schorseneren	1 147	1 185	1 046	829	811	1 160	1387
kroten	32	49	53	57	49	46	45
diversen	104	586	591	280	338	145	163
T o t a a l	20 498	19 467	19 552	17 887	18 423	20 877	20 848

Bron: Productschap Tuinbouw.

32-g. Aantal bedrijven met groenten open grond naar areaalgrootte 1) **en hoofdbedrijfstype (NEG)**
Holdings with vegetables in the open, by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha groenten open grond								totaal	
	0,01 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 4	4 tot 5	5 tot 10	10 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
1975	5 810	4 086	4 164	2 170	1 213	824		2 084	20 351	43 783
1980	3 784	2 926	3 208	1 897	1 278	925	1 871	710	16 599	44 624
1985	3 094	2 334	2 839	1 983	1 518	1 168	2 391	966	16 293	53 429
1990	2 032	1 692	2 191	1 624	1 253	961	1 961	740	12 454	42 279
1995	1 407	1 106	1 549	1 290	1 049	910	1 969	963	10 243	44 005
1996	1 323	1 029	1 439	1 218	1 036	837	1 946	960	9 788	43 076
1997	1 256	971	1 336	1 106	977	836	1 984	1 075	9 541	44 652
1998	1 132	852	1 239	1 070	995	819	1 969	1 129	9 205	46 307
1999	1 024	729	1 100	988	887	743	1 939	1 285	8 695	48 195
2000	875	638	1 004	837	802	660	1 680	1 101	7 597	42 067
2001	708	549	829	741	706	578	1 494	1 165	6 772	41 599
2002	683	514	792	782	703	636	1 597	1 229	6 936	44 683
2003*	640	452	696	684	680	602	1 619	1 225	6 598	45 725
Specificatie 2003*										
Akkerbouwbedrijven	86	47	108	214	299	253	751	470	2 228	17 007
Tuinbouwbedrijven	263	196	298	220	140	145	365	389	2 016	15 283
Blijvende teeltbedrijven	82	24	22	8	6	7	7	2	158	206
Graasdierbedrijven	60	32	61	56	48	36	76	23	392	1 402
Hokdierbedrijven	15	22	27	21	23	20	31	15	174	666
Gewassencombinaties	82	80	111	91	84	67	229	228	972	7 487
Veeteeltcombinaties	17	18	30	23	23	21	38	19	189	818
Gewassen-/veeteeltcombinaties	35	33	39	51	57	53	122	79	469	2 855

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) De oppervlakte erwten (groen te oogsten) en uien zijn m.i.v. 1986 tot het akkerbouw-areaal gerekend.

32-h. Aantal bedrijven met witloftrek naar areaalgrootte
Holdings with chicoryforcing, by size of area

	bedrijven met ... ha witloftrek						totaal	
	0,01 tot 1,0	1,0 tot 2,0	2 tot 3	3 tot 4	4 tot 5	5 en meer	bedrij-ven	oppervlakte witloftrek in ha
1980/'81	.	.	.	.	.	.	1 445	2 508
1985/'86	362	253	173	104	81	191	1 164	3 794
1990/'91	94	96	73	52	44	253	612	4 956
1991/'92	62	84	58	54	44	249	551	4 231
1992/'93	55	69	63	41	47	213	488	3 975
1993/'94	51	51	62	40	39	210	453	3 733
1994/'95	39	50	45	41	36	194	405	3 370
1995/'96	38	48	43	44	37	180	390	3 233
1996/'97	43	33	42	38	25	174	355	3 126
1997/'98	18	28	36	30	26	182	320	3 497
1998/'99	31	44	36	26	21	131	289	2 389
1999/'00	25	29	29	26	19	150	278	3 092
2001/'02	15	15	12	21	11	126	200	3 055
2002/'03*	16	12	16	22	12	106	184	2 732

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: De oppervlakte betreft de oppervlakte witlofwortelen, waarvan witlof is getrokken.

32-i. Oppervlakte fruit open grond naar gewas en regio
Area fruit in the open by crop and region

	pit- en steenvruchten				klein fruit	akkerbouw-matig geteeld fruit	totaal
	appelen	peren	overige	totaal			
	ha						
1975	21 896	6 935	2 349	31 180	712	.	31 892
1980	17 212	5 742	1 783	24 736	540	.	25 276
1985	15 568	5 608	1 610	22 786	537	.	23 323
1990	16 321	5 121	1 294	22 736	515	.	23 251
1995	15 298	5 885	1 071	22 254	472	397	23 123
1996	15 137	5 934	930	22 002	348	558	22 908
1997	15 191	6 026	792	22 008	342	609	22 960
1998	14 682	5 939	804	21 425	378	627	22 431
1999	14 191	6 020	730	20 940	467	620	22 028
2000	12 839	6 019	701	19 560	410	637	20 606
2001	11 718	6 097	675	18 489	402	825	19 717
2002	11 177	6329	737	18 244	463	863	19 570
2003*	10 296	6 386	738	17 421	449	904	18 773
Specificatie 2003*							
4 Nrd. provincies	140	55	14	209	42	41	292
Flevoland	1 138	288	10	1 436	2	-	1 438
Gelderland	3 193	1 612	328	5 133	111	13	5 257
Utrecht	885	760	90	1 735	21	0	1 756
Noord-Holland	372	577	51	1 000	18	-	1 019
Zuid-Holland	500	530	53	1 083	5	-	1 088
Zeeland	1 801	1 890	56	3 747	25	461	4 234
Noord-Brabant	807	393	31	1 232	90	157	1 479
Limburg	1 461	280	105	1 846	134	230	2 210

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-j. Aantal bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte en gewas
Holdings with pome and stone fruit by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas						totaal	
	0,01 tot 1	1 tot 2	2 tot 4	4 tot 8	8 tot 16	16 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
Appelen								
1985	1 369	726	698	857	533	80	4 263	15 568
1990	876	554	551	795	638	109	3 523	16 321
1995	676	418	460	661	600	136	2 951	15 298
2000	447	309	385	539	469	144	2 293	12 839
2002	394	263	348	452	437	113	2 007	11 177
2003*	366	227	331	432	392	98	1 846	10 296
Peren								
1985	1 907	826	608	265	58	9	3 673	5 608
1990	1 326	696	581	260	54	6	2 923	5 121
1995	1 062	614	612	346	77	13	2 724	5 885
2000	713	499	495	398	121	14	2 240	6 019
2002	566	430	474	393	146	23	2 032	6 329
2003*	495	374	446	407	154	27	1 903	6 386
Ov. pit- en steenvruchten 1)								
1985	2 174	327	121	23	5	-	2 650	1 610
1990	1 530	287	90	24	3	2	1 936	1 294
1995	1 225	225	80	16	4	2	1 552	1 071
2000	807	153	43	8	6	1	1 018	701
2002	704	159	46	15	9	-	933	737
2003*	643	140	42	12	12	2	851	738

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) W.o. kersen, morellen en pruimen.

32-k. Aantal bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with pome and stone fruit by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha pit- en steenvruchten							totaal		
	0,01 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 4	4 tot 5	5 tot 10	10 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
1975	2 018	1 538	1 650	980	638	475	2 190		9 489	31 180
1980	1 315	1 142	1 276	671	460	320	1 138	642	6 964	24 736
1985	1 098	943	1 060	549	379	270	999	657	5 955	22 786
1990	698	664	801	444	280	257	911	757	4 812	22 736
1995	536	535	691	362	222	218	760	823	4 147	22 254
1996	501	506	601	354	230	210	763	807	3 972	22 002
1997	480	450	599	323	207	198	750	829	3 836	22 008
1998	402	425	561	329	191	198	693	818	3 617	21 425
1999	371	385	521	301	188	187	686	801	3 440	20 941
2000	327	353	464	283	186	187	620	747	3 167	19 559
2001	272	290	430	282	169	144	606	703	2 896	18 489
2002	307	279	413	263	170	151	589	677	2 849	18 244
2003*	247	242	375	239	142	154	544	666	2 609	17 421
Specificatie 2003*										
Akkerbouwbedrijven	23	5	13	8	7	1	8	1	66	134
Tuinbouwbedrijven	35	18	27	11	1	5	5	1	103	148
Blijvende teeltbedrijven	54	136	219	174	96	113	445	621	1 858	15 217
Graasdierbedrijven	54	28	29	13	6	5	3	-	138	171
Hokdierbedrijven	5	3	4	1	-	-	2	-	15	24
Gewassencombinaties	35	22	42	20	21	17	55	24	236	1 063
Veeteeltcombinaties	13	7	7	8	4	7	2	-	48	92
Gewassen-/veeteeltcombinaties	28	23	34	4	7	6	24	19	145	572

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

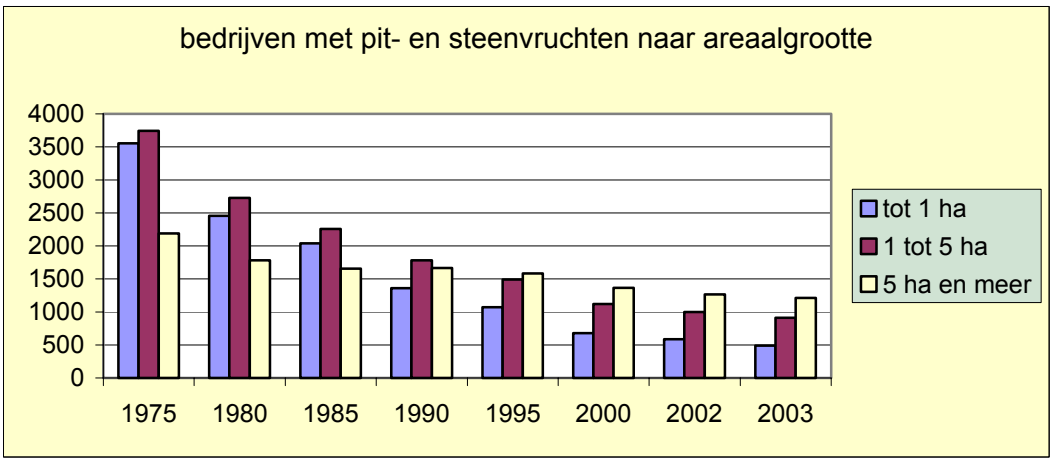

32-I. Oppervlakte appelen en peren naar regio en ras 1)
Area of apples and pears by region and variety

Perioden	Productieregio Noord	Productieregio West	Productieregio Midden	Productieregio Zuid	Nederland
	ha				
appels					
1992/'93	3 165	3 845	7 689	1 908	16 607
1993/'94	3 091	3 831	7 604	1 955	16 480
1994/'95	2 811	3 503	7 140	1 856	15 307
1995/'96	2 796	3 445	7 059	1 838	15 137
1996/'97	2 798	3 510	7 013	1 869	15 191
1997/'98	2 587	3 316	6 994	1 786	14 682
1998/'99	2 545	3 175	6 721	1 750	14 191
1999/'00	2 153	2 873	6 129	1 684	12 838
2000/'01	1 879	2 654	5 571	1 614	11 718
2001/'02	1 800	2 551	5 225	1 601	11 177
2002/'03*	1 651	2 301	4 884	1 461	10 296
Specificatie 2002/'03*					
Cox's Orange Pippin	84	175	196	42	495
Delbarestivale (Delcorf)	21	84	170	43	318
Elstar	760	804	2 089	632	4 284
Gala	11	20	28	7	75
Golden Delicious	59	156	284	166	665
Jonagold	525	716	1528	395	3 178
Rode van Boskoop	55	194	322	109	680
Overige appelrassen	98	143	239	64	602
peren					
1992/'93	768	2 038	2 512	274	5 592
1993/'94	791	2 124	2 552	263	5 732
1994/'95	799	2 212	2 610	266	5 885
1995/'96	823	2 288	2 598	266	5 934
1996/'97	849	2 338	2 560	278	6 026
1997/'98	822	2 261	2 587	269	5 939
1998/'99	887	2 264	2 608	261	6 020
1999/'00	847	2 296	2 617	260	6 019
2000/'01	920	2 262	2 653	263	6 097
2001/'02	908	2 360	2 797	265	6 329
2002/'03*	921	2 419	2 766	280	6 386
Specificatie 2002/'03*					
Beurre Hardy	0	43	0	2	48
Conference	653	1 548	1 902	219	4 323
Doyenne du Comice	175	439	388	39	1 042
Triomphe de Vienne	3	79	104	4	190
Overige perenrassen	13	182	116	8	344
Stoofperen	61	128	242	7	438

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) areaal aan het eind van het seizoen

32-m. Oppervlakte klein fruit, naar soort en (hoofd)bedrijfstype (NEG)
Area with small fruit, by crop and (main) type of holding (DCT)

	frambozen	zwarte bessen	rode bessen	blauwe bessen	bramen	overig klein fruit	totaal klein fruit	aantal bedrijven
	are							
1997	4 596	48 400	17 389	19 827	2 519	2 597	95 328	660
specificatie								
1	177	2 874	1 160	675	81	320	5 287	30
2	187	39	882	313	146	262	1 829	80
3	2 300	21 072	10 592	14 447	1 557	1 024	50 992	313
w.o. 321	1 894	21 043	8 851	11 127	1 136	909	44 960	268
348	17	6	129	-	9	40	201	6
349	389	23	1 612	3 320	412	75	5 831	39
4	201	909	371	102	168	42	1 793	36
5	244	2 111	526	625	83	5	3 594	17
6	1 159	19 876	2 387	2 344	206	451	26 423	117
7	160	7	787	237	183	187	1 561	23
8	168	1 512	684	1 084	95	306	3 849	44

Bron: CBS landbouwtelling ■.
N.B.: Voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

32-n. Oppervlakte bloembollen naar gewas en regio
Area of flower bulbs by crop and region

	hyacinten	tulpen	narcissen	krokussen	gladiolen	lelies	irissen	overig bijgoed	totaal
	ha								
1975	859	5 766	1 708	.	2 006	590	.	2 081	13 010
1980	818	6 330	1 519	.	2 384	1 062	.	2 194	14 307
1985	954	6 588	1 588	.	1 937	1 533	1 027	1 430	15 055
1990	976	6 828	1 709	.	2 038	2 413	807	1 547	16 319
1995	980	8 031	1 405	.	1 846	3 298	720	1 807	18 086
1996	1 067	8 747	1 473	.	1 569	3 289	677	1 828	18 649
1997	1 099	9 393	1 532	.	1 680	3 407	664	1 889	19 664
1998	1 184	10 050	1 589	602	1 903	3 831	664	1 531	21 355
1999	1 158	10 099	1 769	675	2 027	4 503	724	1 761	22 714
2000	1 130	9 705	1 843	628	1 643	5 069	675	1 850	22 543
2001	1 171	10 050	1 880	627	1 454	4 952	619	1 865	22 618
2002	1 189	10 560	2 020	676	1 514	5 067	648	2 547	24 221
2003*	1 191	11 021	2 030	722	1 284	4 944	594	2 753	24 538
Specificatie 2003*									
Groningen	-	158	3	-	-	38	-	16	215
Friesland	-	147	-	1	-	309	-	43	498
Drenthe	1	15	4	0	-	790	-	100	910
Overijssel	-	16	-	1	16	526	-	46	604
Flevoland	-	1 821	6	9	263	424	26	279	2 828
Gelderland	0	16	28	5	89	136	2	99	375
Utrecht	-	0	0	-	-	12	-	9	21
Noord-Holland	667	7 269	1 311	646	242	1 587	524	1 452	13 699
Zuid-Holland	518	1 178	622	54	146	111	9	352	2 990
Zeeland	2	215	-	-	168	8	32	58	483
Noord-Brabant	2	156	20	6	98	348	0	146	778
Limburg	-	30	37	-	262	654	0	154	1 137

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-o. Aantal bedrijven met bloembollen naar areaalgrootte en gewas
Holdings with flower bulbs by size of area and crop

		bedrijven met ... ha bloembollen							totaal	
		0,01 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 en meer	bedrij-ven	opper-vlakte in ha
Hyacinten										
	1999	24	18	43	41	53	55	26	260	1 158
	2000	23	17	41	35	49	52	26	243	1 130
	2001	15	15	38	32	44	51	22	217	1 171
	2002	20	14	28	36	44	51	32	225	1 189
	2003*	16	17	29	39	39	52	32	224	1 191
Tulpen										
	1999	208	122	219	218	363	393	273	1 796	10 099
	2000	175	116	188	198	353	375	259	1 664	9 705
	2001	166	107	167	165	304	376	277	1 562	10 050
	2002	128	95	156	174	289	346	321	1 509	10 560
	2003*	132	70	153	150	280	355	334	1 474	11 021
Narcissen										
	1999	159	98	135	103	117	76	22	710	1 769
	2000	151	97	114	107	112	87	22	690	1 843
	2001	129	85	113	95	127	83	27	659	1 880
	2002	126	77	110	88	124	89	36	650	2 020
	2003*	114	77	98	89	128	85	34	625	2 030
Krokussen										
	1999	93	74	113	59	41	17	2	399	675
	2000	84	73	97	56	50	17	1	378	628
	2001	78	46	99	57	45	22	2	349	627
	2002	67	60	84	59	45	24	4	343	676
	2003*	54	56	86	61	45	27	5	334	722
Gladiolen										
	1999	43	20	50	63	79	62	60	377	2 027
	2000	44	26	42	36	61	58	53	320	1 643
	2001	34	21	33	39	36	42	45	250	1 454
	2002	29	18	42	39	41	39	48	256	1 514
	2003*	26	12	30	23	29	41	42	203	1 284
Lelies										
	1999	61	33	62	78	101	116	146	597	4 503
	2000	53	27	70	74	98	123	158	603	5 069
	2001	61	34	58	49	78	109	154	543	4 952
	2002	51	34	47	48	88	96	151	515	5 067
	2003*	45	34	49	53	87	99	147	514	4 944
Irissen										
	1999	63	40	69	37	47	36	6	298	724
	2000	53	38	60	40	44	32	6	273	675
	2001	45	28	47	43	32	31	9	235	619
	2002	43	30	50	27	33	25	13	221	648
	2003*	40	24	32	36	31	22	12	197	594
Ov. bijgoed										
	1999	298	157	142	79	86	69	27	858	1 761
	2000	273	144	148	74	92	65	33	829	1 850
	2001	266	134	130	76	83	74	37	800	1 865
	2002	255	133	130	79	122	113	48	880	2 547
	2003*	241	108	119	79	126	124	54	851	2 753

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-p. Aantal bedrijven met bloembollen naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with flower bulbs by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha bloembollen							totaal	
	0,01 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 en meer	bedrij-ven	opper-vlakte in ha
1975	1 882	1 257	1 449	713	598	616		6 515	13 010
1980	1 098	769	1 031	600	612	519	287	4 916	14 307
1985	834	570	737	518	573	534	362	4 128	15 055
1990	639	428	660	449	518	551	446	3 691	16 319
1995	462	320	468	346	436	498	559	3 089	18 086
1996	470	328	408	328	422	496	588	3 040	18 649
1997	415	294	388	331	417	522	611	2 978	19 664
1998	363	256	377	317	437	554	666	2 970	21 355
1999	355	263	334	313	418	532	695	2 910	22 714
2000	308	238	312	265	394	500	693	2 710	22 543
2001	312	220	272	234	324	459	686	2 507	22 618
2002	289	181	290	257	373	485	699	2 574	24 221
2003*	275	153	261	211	378	499	709	2 486	24 538
Specificatie 2003*									
Akkerbouwbedrijven	9	9	16	17	18	8	1	78	201
Tuinbouwbedrijven	220	118	190	138	193	346	664	1 869	21 823
Blijvende teeltbedrijven	5	1	1	-	3	-	-	10	15
Graasdierbedrijven	14	5	13	5	13	4	2	56	138
Hokdierbedrijven		1	2	1	2	-	-	6	13
Gewassencombinaties	17	15	30	29	103	91	36	321	1 699
Veeteeltcombinaties	1	2	4	6	14	4	-	31	96
Gewassen-/veeteeltcomb.	9	2	5	15	32	46	6	115	553

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-q. Aantal bedrijven met tulpenbroei, naar grootteklasse
Holdings with tulipforcing, by size class

	bedrijven met ... stuks (x 1 000) tulpenbroei											totaal	
	1 tot 100	100 tot 200	200 tot 300	300 tot 400	400 tot 500	500 tot 600	600 tot 700	700 tot 800	800 tot 900	900 tot 1 000	1 000 en meer	bedrij-ven	aantal gebroei-de tulpen x 1 000 st
1985/'86	184	183	138	106	73	65	41	30	33	13	156	1 022	521 460
1986/'87	191	162	151	122	82	79	49	28	30	18	159	1 071	562 274
1987/'88	188	162	145	134	88	74	38	34	25	19	183	1 090	592 788
1988/'89	174	151	148	109	84	88	49	42	33	14	171	1 063	610 420
1989/'90	163	161	130	107	84	71	47	39	34	21	183	1 040	663 359
1990/'91	133	154	138	97	75	65	49	34	31	17	190	983	621 662
1991/'92	133	166	146	105	74	95	44	51	29	17	215	1 075	718 627
1992/'93	140	151	134	105	77	76	35	53	35	12	221	1 039	772 072
1993/'94	149	142	136	100	85	72	51	55	30	17	229	1 066	751 628
1994/'95	131	139	127	93	74	72	48	48	36	13	221	1 002	834 131
1995/'96	141	131	123	113	61	65	44	51	34	27	244	1 034	998 401
1996/'97	136	128	109	105	61	55	50	45	40	26	266	1 021	916 382
1997/'98	117	113	118	92	60	60	40	39	46	24	291	1 000	1 055 132
1998/'99	112	116	90	102	65	54	54	43	35	31	296	998	1 036 545
1999/'00	115	108	93	89	55	54	47	34	40	24	309	968	1 149 717
2001/'02	99	83	82	76	51	51	41	34	35	19	327	898	1 073 099
2002/'03*	76	89	54	53	58	48	35	34	27	20	335	829	1 242 591

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-r. Aantal bedrijven met narcissenbroei, naar grootteklasse
Holdings with daffodilforcing, by size class

	bedrijven met ... ton narcissenbroei									totaal	
	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	20 tot 25	25 tot 30	30 tot 35	35 tot 40	40 en meer	bedrij-ven	gebroeide narcissen x 1 000 kg
1985/'86	119	104	79	54	33	34	16	7	22	468	6 188
1986/'87	94	123	78	51	33	28	21	11	24	463	7 005
1987/'88	84	120	71	44	40	22	16	9	17	423	5 535
1988/'89	111	101	74	43	33	24	14	8	23	431	6 529
1989/'90	89	106	73	39	41	20	10	6	20	404	7 579
1991/'92	99	110	71	40	39	21	14	5	23	422	8 209
1992/'93	102	100	68	44	34	15	12	3	20	398	12 941
1993/'94	67	84	63	29	32	10	9	1	14	309	3 845
1995/'96	69	55	39	15	33	8	6	4	12	253	3 132
1996/'97	74	56	44	20	23	8	8	1	15	270	3 462
1997/'98	59	60	44	25	20	8	4	1	17	250	3 146
1998/'99	64	61	38	24	20	5	10	2	14	253	3 099
1999/'00	57	54	41	32	19	9	9	4	16	254	3 421
2001/'02	57	52	45	17	16	13	9	3	15	227	3 153
2002/'03*	64	52	33	17	19	6	9	6	15	221	3 021

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-s. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with floriculture in the open by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha bloemkwekerijgewassen						totaal	
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 en meer	bedrij-ven	opper-vlakte in ha
1975	2 041	710	421	165	26	15	3 378	1 059
1980	1 585	669	478	208	39	28	3 007	1 204
1985	1 328	682	621	358	90	45	3 124	1 691
1990	1 212	695	694	444	112	100	3 257	2 103
1995	1 015	648	651	475	153	147	3 089	2 499
1996	957	637	604	468	149	148	2 963	2 448
1997	867	568	581	443	135	146	2 740	2 416
1998	776	525	580	438	146	153	2 618	2 432
1999	680	480	547	465	132	188	2 492	2 605
2000	575	427	500	445	145	159	2 251	2 552
2001	525	368	481	401	149	173	2 097	2 379
2002	417	339	467	385	146	201	1 955	2 684
2003*	389	302	441	379	130	209	1 850	2 607
Specificatie 2003*								
Akkerbouwbedrijven	23	11	16	8	1	2	61	36
Tuinbouwbedrijven	287	239	336	306	102	189	1 459	2 249
Blijvende teeltbedrijven	16	15	17	7	3	-	58	33
Graasdierbedrijven	10	1	13	3	1	1	29	20
Hokdierbedrijven	4	2	5	1	-	-	12	5
Gewassencombinaties	41	22	46	41	18	14	182	208
Veeteeltcombinaties	2	2	3	1	1	1	10	10
Gewassen-/veeteeltcombinaties	6	10	5	12	4	2	39	45

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-t. Oppervlakte boomkwekerijgewassen en vaste planten open grond naar regio
Area of arboricultural crops and perennial plants by region

	bos- en haag-plantsoen	laan- en park-bomen	vrucht-bomen	roze-struiken	sier-coniferen	ov. sier-heesters en klimplanten	vaste planten	totaal	w.o. opp pot-/con-tainerteelt
	ha								
1980	1 428		1 582	604	1 074	1 211	265	6 163	.
1985	1 480		1 953	605	1 013	1 188	405	6 643	.
1990	2 066	1 797	1 255	553	1 337	1 204	531	8 741	419
1995	2 218	2 408	1 088	637	1 454	1 264	705	9 774	785
1996	2 240	2 480	1 151	654	1 437	1 312	815	10 090	738
1997	2 289	2 632	1 236	722	1 501	1 414	890	10 685	799
1998	2 277	2 955	1 339	716	1 822	1 657	948	11 713	844
1999	2 333	3 008	1 368	676	2 074	1 745	1 108	12 311	904
2000	2 287	3 158	1 251	612	2 340	1 787	1 207	12 641	975
2001	2 364	3 241	1 018	510	2 448	2 015	1 076	12 672	1 044
2002	2 326	3 482	1 214	491	2 650	1 949	1 289	13 401	1 036
2003*	2 384	3 457	1 128	486	2 547	1 893	1 255	13 151	934
Specificatie 2003*									
4 Nrd. provincies	233	83	12	16	550	219	128	1 242	72
Flevoland	8	66	156	-	9	19	17	276	8
Gelderland	121	1 270	163	3	273	132	74	2 037	109
Utrecht	37	80	5	6	61	39	43	271	40
Noord-Holland	9	11	17	5	30	67	187	327	29
Zuid-Holland	41	54	32	23	190	696	351	1 387	268
Zeeland	11	28	67	2	9	17	42	175	4
Nrd.-Brabant	1 692	1 466	266	103	1 106	543	257	5 434	302
Limburg	230	398	409	330	319	161	155	2 003	102

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-u. Aantal bedrijven met boomkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en gewas
Holdings with arboricultural crops by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas							totaal	
	0,01 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
Bos- en haagplantsoen									
2000	302	178	207	104	106	94	35	1 026	2 287
2002	253	150	204	97	89	102	37	932	2 326
2003*	229	147	172	104	99	96	45	892	2 384
Laan- en parkbomen									
2000	264	99	93	47	79	81	76	739	3 158
2002	242	76	92	61	74	75	86	706	3 482
2003*	226	77	96	54	65	80	91	689	3 457
Vruchtbomen									
2000	136	50	43	35	32	31	36	363	1 251
2002	123	36	37	29	32	22	33	312	1 214
2003*	94	33	38	28	24	23	32	272	1 128
Rozenstruiken									
2000	124	45	66	44	42	18	8	347	512
2002	90	44	43	29	30	18	9	263	491
2003*	70	30	43	34	28	20	6	231	486
Sierconiferen									
2000	853	358	310	131	97	49	32	1 830	2 340
2002	723	305	282	116	86	76	35	1 623	2 650
2003*	694	284	249	107	85	69	36	1 524	2 547
Ov. sierheesters en klimplanten									
2000	872	512	382	116	62	28	6	1 978	1 787
2002	731	458	371	140	79	35	8	1 822	1 949
2003*	709	421	377	114	92	36	9	1 758	1 893

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-v. Aantal bedrijven met boomkwekerijgewassen open grond naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with arboricultural crops by size of area and main type of holding (DCT)

bedr. type no.	bedrijven met ... ha boomkwekerijgewassen								totaal	
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 en meer	bedrij-ven	opper-vlakte in ha
1975	640	562	792	551	247	191	182		3 165	4 895
1980	661	587	874	744	295	234	167	75	3 637	5 898
1985	638	597	889	778	309	250	170	78	3 709	6 238
1990	561	572	957	877	380	370	222	115	4 054	8 210
1995	555	556	873	903	378	378	292	139	4 074	9 069
1996	568	529	889	905	387	374	292	148	4 092	9 275
1997	554	511	951	884	376	394	315	158	4 143	9 794
1998	517	518	893	918	369	410	347	177	4 149	10 766
1999	491	511	880	953	417	436	343	195	4 226	11 204
2000	495	476	871	916	430	404	339	215	4 146	11 435
2001	448	463	776	878	440	375	324	227	3 931	11 596
2002	369	478	755	850	416	370	343	231	3 812	12 112
2003*	361	436	677	831	394	356	344	237	3 636	11 896
Specificatie 2003*										
Akkerbouwbedrijven	11	14	4	3	2	1	1	-	36	27
Tuinbouwbedrijven	124	55	50	22	7	9	5	-	272	166
Blijvende teeltbedrijven	120	262	478	665	312	293	301	223	2 654	10 537
Graasdierbedrijven	18	24	23	19	6	4	1	-	95	89
Hokdierbedrijven	5	5	8	14	5	2	1	-	40	52
Gewassencombinaties	65	55	81	75	35	26	22	9	368	649
Veeteeltcombinaties	10	5	10	8	10	3	2	-	48	76
Gewassen-/veeteeltcomb.	8	16	23	25	17	18	11	5	123	300

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-w. Aantal bedrijven met vaste planten open grond naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with perennial plants by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha vaste planten open grond				totaal	
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 1	1 en meer	bedrijven	oppvl. in ha
1975	608	105	64	34	811	194
1980	640	114	78	56	888	265
1985	702	177	128	98	1 105	405
1990	621	191	155	139	1 106	531
1995	575	195	165	196	1 131	705
				0		
1996	609	231	188	232	1 260	815
1997	596	253	193	243	1 285	890
1998	530	244	202	262	1 238	948
1999	585	249	237	316	1 387	1 108
2000	530	207	206	335	1 278	1 207
2001	452	195	208	302	1 157	1 076
2002	412	176	210	374	1 172	1 289
2003*	373	194	198	343	1 108	1 255
Specificatie 2003*						
Akkerbouwbedrijven	4	1	3	2	10	7
Tuinbouwbedrijven	192	121	135	254	702	950
Blijvende teeltbedrijven	113	27	16	23	179	79
Graasdierbedrijven	4	6	3	2	15	7
Hokdierbedrijven	2	2	-	-	4	1
Gewassencombinaties	44	27	34	46	151	162
Veeteeltcombinaties	4	4	2	3	13	9
Gewassen-/veeteeltcomb.	10	6	5	13	34	40

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

32-x. Oppervlakte groentezaden open grond naar gewas (ter keuring aangeboden)
Area of vegetable seeds in the open by crop (presented for inspection)

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
	ha								
Andijvie	.	2	5	8	7	7	6	5	5
Asperge	.	.	.	.	.	4	5	4	4
Augurken	12	7	6	4	1	0	2	0	1
Bloemkool	31	33	13	22	26	22	51	37	43
Bonen, stamsla-	371	210	193	165	188	110	73	59	76
stamsnij-	16	7	4	6	1	6	4	0	0
stoksla-	96	48	58	17	28	11	38	8	1
stoksnij-	39	35	58	95	56	65	37	32	82
pronk-	230	71	66	17	68	63	28	18	35
tuin-	405	291	397	275	144	98	182	199	225
Broccoli	.	12	6	8	0	1	2	6	11
Erwten / peulen	291	224	507	271	166	40	109	142	139
Kervel	16	13	20	13	4	0	0	0	4
Komkommers	9	7	12	20	15	15	14	21	15
Kool, sluit-	36	16	7	3	1	4	3	6	8
Koolrabi	.	.	.	2	4	12	5	5	8
Paprika	.	.	.	5	4	4	3	4	3
Peen	114	98	21	15	19	9	7	8	4
Prei	.	.	.	.	.	6	8	9	7
Radijs / rammenas	35	11	4	9	7	5	4	4	5
Selderij	.	.	.	2	0	1	1	2	2
Sla	15	18	28	23	26	32	20	20	21
Spinazie	311	212	168	170	123	234	221	246	261
Tomaten	9	10	11	6	4	6	7	7	8
Tuinkers	123	78	78	99	68	17	18	19	21
Uien	14	9	11	15	23	8	10	15	8
Veldsla	45	43	31	20	13	1	4	1	1
Wit-, rood- en groenlof	5	5	3	1	2	2	3	2	2
Diversen	218	49	87	25	11	14	9	10	13
Totaal	2 441	1 509	1 794	1 316	1 010	795	874	886	1012

Bron: NAK-G.

33. Tuinbouwgewassen onder glas

33-a. Oppervlakte tuinbouwgewassen onder glas 1) naar groep van gewassen en regio
Area horticultural crops under glass by group and by region

	groenten		fruit	bloem-kwekerij-gewassen	boom-kwekerij-gewassen 2)	totaal glas-areaal	w.v. ver-warmd
	warm	koud					
	ha						
1975	3 589	1 094	117	3 060	40	7 907	6 567
1980	3 858	800	56	3 976	65	8 760	7 767
1985	3 880	679	39	4 275	95	8 973	8 024
1990	4 007	446	32	5 140	143	9 773	9 021
1995	4 044	361	34	5 518	197	10 154	9 497
1996	3 873	374	36	5 556	204	10 042	9 333
1997	3 849	354	44	5 541	284	10 072	9 359
1998	3 981	326	29	5 684	325	10 344	9 644
1999	3 927	355	43	5 921	316	10 561	9 677
2000	3 879	322	30	5 927	369	10 526	9 680
2001	3 984	287	32	5 845	376	10 524	9 742
2002	4 018	270	38	5 823	390	10 538	9 777
2003*	4 053	267	71	5 769	379	10 539	9 737
Specificatie 2003*							
Groningen	14	2	0	42	4	62	57
Friesland	89	1	-	22	3	116	110
Drenthe	86	1	0	155	3	246	240
Overijssel	52	3	0	53	18	125	108
Flevoland	19	2	-	154	5	179	173
Gelderland	99	23	31	530	34	717	622
Utrecht	75	5	22	56	10	167	135
Noord Holland	78	29	2	909	18	1 036	935
Zuid Holland	2 161	86	3	3 284	136	5 669	5 384
w.o. Z.H.glasdistrict 3)	1 867	28	1	2 661	31	4 588	4 487
Zeeland	101	6	1	38	2	148	134
Noord Brabant	738	74	5	291	109	1 217	1 059
Limburg	541	35	8	237	35	857	780

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) W.o. kassen bedekt met plastic en betreedbare plastic tunnels.
M.i.v. 1997 is platglas onder Tuinbouw open grond gerangschikt.
2) Incl. vaste planten.
3) Zonder Rotterdam

33-b. Aantal bedrijven met tuinbouwgewassen onder glas naar areaalgrootte, provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with horticultural crops under glass by size of area, province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met … ha tuinbouwgewassen onder glas							totaal	
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,5	0,5 tot 0,75	0,75 tot 1	1 tot 2	2 tot 3	3 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
1975	11 095		4 727		1 557	129	63	17 571	7 907
1980	5 833	2 837	2 639	1 932	2 102	296	133	15 772	8 760
1985	5 473	2 392	2 396	1 903	2 313	350	159	14 986	8 973
1990	4 945	2 111	2 171	1 834	2 637	469	246	14 413	9 773
1991	4 789	2 055	2 129	1 817	2 690	518	265	14 263	9 988
1992	4 609	2 030	2 025	1 769	2 761	541	283	14 018	10 144
1993	4 437	1 994	1 969	1 690	2 798	584	311	13 783	10 320
1994	4 341	1 948	1 901	1 633	2 775	592	316	13 506	10 235
1995	4 109	1 862	1 789	1 594	2 745	621	324	13 044	10 158
1996	3 864	1 787	1 709	1 508	2 706	638	336	12 548	10 046
1997	3 690	1 752	1 637	1 445	2 671	657	367	12 219	10 072
1998	3 567	1 686	1 585	1 411	2 603	727	424	12 003	10 344
1999	3 375	1 644	1 455	1 350	2 553	753	493	11 623	10 561
2000	3 200	1 528	1 356	1 237	2 402	784	564	11 071	10 526
2001	2 980	1 339	1 211	1 123	2 267	801	624	10 345	10 524
2002	2 882	1 188	1 125	1 029	2 172	796	684	9 876	10 538
2003*	2 734	1 135	1 097	915	2 042	832	703	9 458	10 539
Specificatie 2003*									
Groningen	27	17	9	7	14	5	3	82	62
Friesland	34	14	5	5	6	6	11	81	116
Drenthe	57	12	6	12	31	19	25	162	246
Overijssel	83	35	9	11	12	7	11	168	125
Flevoland	18	6	14	10	41	14	16	119	179
Gelderland	351	167	133	111	142	49	30	983	717
Utrecht	65	24	24	9	21	9	12	164	167
Noord Holland	494	180	123	87	207	65	65	1 221	1 036
Zuid Holland	946	410	494	507	1 177	467	389	4 390	5 669
Zeeland	57	27	13	8	15	9	6	135	148
Noord Brabant	427	151	151	87	224	116	74	1 230	1 217
Limburg	175	92	116	61	152	66	61	723	857
Hoofdbedrijfstype									
1	22	2	-	-	-	-	-	24	2
2	1 642	918	993	862	1951	812	692	7 870	10 035
3	803	152	78	44	77	19	10	1 183	409
4	15	1	-	-	-	-	-	16	1
5	3	-	-	1	-	-	-	4	1
6	196	53	23	6	14	1	1	294	80
7	8	2	1	-	-	-	-	11	2
8	45	7	2	2	-	-	-	56	9

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor betekenis der bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

33-c. Oppervlakte groenten onder glas (ha) naar areaalgrootte en gewas
Area vegetables under glass by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal	
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 0,75	0,75 tot 1	1 tot 1,5	1,5 tot 2	2 tot 3	3 en meer	opper-vlakte in ha	bedrij-ven
	ha									
Tomaten										
alle soorten										
2003*	3	7	9	33	103	121	256	724	1257	543
- rond										
2001	2	3	12	23	47	50	84	137	359	260
2002	2	2	9	20	38	47	75	131	326	235
- vlees-										
2001	0	0	2	7	15	14	21	45	103	63
2002	0	0	1	4	12	10	26	43	97	51
- tros										
2001	0	1	5	21	68	81	134	372	682	273
2002	1	1	5	16	66	76	140	417	722	276
- cherry										
2001	0	0	-	-	7	7	14	51	80	40
2002	1	-	-	-	7	5	17	52	82	40
Komkommers										
2001	3	10	29	53	128	122	128	187	660	473
2002	3	9	26	52	115	118	137	200	658	464
2003*	4	7	26	46	94	104	164	195	639	441
Aardbeien o.glas										
2001	15	22	29	20	11	10	8	4	120	284
2002	16	23	30	23	16	8	10	8	133	299
2003*	14	22	29	23	24	10	11	4	137	294
Aardbeien in tunnels 1)										
2001	17	17	12	4	4	-	-	-	53	224
2002	16	15	12	6	5	-	5	-	59	224
2003*	16	16	15	6	6	2	2	-	63	230
Paprika										
2001	3	6	20	69	180	201	324	391	1 194	678
2002	2	7	16	64	166	198	305	476	1 235	647
2003*	3	6	13	44	142	177	293	537	1 213	602
Radijs										
2001	1	3	15	15	23	34	18	46	155	125
2002	1	5	12	15	15	30	17	51	146	114
2003*	1	4	11	11	14	28	10	61	139	97
Aubergines										
2001	1	3	2	7	8	12	16	22	71	67
2002	1	1	4	5	11	15	18	22	77	76
2003*	1	2	6	5	8	13	26	24	85	72
Overige groenten										
2001	35	78	92	79	97	36	55	43	516	909
2002	35	67	89	70	100	41	38	53	492	852
2003*	30	63	83	66	94	41	36	57	469	799
Groentenzaden										
2001	10	13	25	12	13	7	2	30	113	197
2002	9	16	18	10	11	3	7	30	104	182
2003*	7	16	21	10	12	5	13	39	123	180
Opkweekmat.groenten										
2001	7	5	4	5	12	-	24	108	165	167
2002	5	4	5	3	7	2	22	109	157	144
2003*	5	4	6	8	9	3	23	135	193	152

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Meloenen onder "overige groenten".
1) Teelt in betreedbare plastic tunnels.

33-d. Aantal bedrijven met groenten onder glas naar areaalgrootte en gewas
Holdings with vegetables under glass by size of area and crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas								totaal	
	0,01 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 0,75	0,75 tot 1	1 tot 1,5	1,5 tot 2	2 tot 3	3 en meer	bedrij-ven	opper-vlakte in ha
Tomaten										
alle soorten										
2003*	91	17	15	38	84	71	105	122	543	1257
- rond										
2001	78	9	19	27	38	29	36	24	260	359
2002	77	6	15	24	31	27	32	23	235	326
- vlees-										
2001	12	1	3	8	12	8	9	10	63	103
2002	7	1	1	5	10	6	11	10	51	97
- tros										
2001	10	2	9	24	55	48	54	71	273	682
2002	10	4	8	19	54	45	56	80	276	722
- cherry										
2001	16	1	-	-	6	4	6	7	40	80
2002	17	-	-	-	6	3	7	7	40	82
Komkommers										
2001	66	27	46	61	106	71	54	42	473	660
2002	72	25	41	60	96	69	57	44	464	658
2003*	80	17	43	53	78	60	68	42	441	639
Aardbeien o.glas										
2001	126	64	50	24	10	6	3	1	284	120
2002	131	65	51	27	14	5	4	2	299	133
2003*	121	63	50	27	21	6	5	1	294	137
Aardbeien in tunnels 1)										
2001	146	49	20	5	4	-	-	-	224	53
2002	144	45	21	7	5	-	2	-	224	59
2003*	142	47	26	8	5	1	1	-	230	63
Paprika										
2001	61	16	31	78	151	117	137	87	678	1 194
2002	50	19	26	73	138	115	127	99	647	1 235
2003*	61	15	21	50	119	103	123	110	602	1 213
Radijs										
2001	17	8	26	18	19	20	8	9	125	155
2002	15	13	20	18	13	18	7	10	114	146
2003*	11	10	18	13	12	17	4	12	97	139
Aubergines										
2001	21	8	4	8	6	7	7	6	67	71
2002	30	3	6	6	9	9	8	5	76	77
2003*	22	4	9	6	7	8	11	5	72	85
Overige groenten										
2001	312	212	153	94	83	22	23	10	909	516
2002	301	182	147	83	85	25	16	13	852	492
2003*	279	172	136	77	81	24	16	14	799	469
Groentenzaden										
2001	81	38	42	15	11	4	1	5	197	113
2002	75	45	31	12	9	2	3	5	182	104
2003*	63	47	36	12	10	3	5	4	180	123
Opkweekmat.groenten										
2001	106	15	6	6	10	-	10	14	167	165
2002	91	11	8	4	6	1	9	14	144	157
2003*	88	11	9	9	8	2	9	16	152	193

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Meloenen onder "overige groenten".
1) Teelt in betreedbare plastic tunnels

33-e. Aantal bedrijven met groenten onder glas naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with vegetables under glass by size of area and main type of holding (DCT)

bedr. type no.	bedrijven met ... ha groenten onder glas								totaal	
	0,01 tot 0,10	0,10 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 0,75	0,75 tot 1	1 tot 1,50	1,50 tot 2	2 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
1975	1 522	2 046	2 338	1 787	1 053	734	188	101	9 769	4 683
1980	1 122	1 417	1 472	1 375	1 095	912	256	203	7 862	4 658
1985	944	1 201	1 161	1 148	1 044	937	301	238	6 974	4 559
1990	657	820	809	862	882	954	338	330	5 652	4 453
1995	456	609	596	647	663	852	421	442	4 686	4 405
1996	392	590	566	599	619	786	420	439	4 411	4 247
1997	366	520	549	549	582	762	403	463	4 194	4 203
1998	367	512	516	509	550	699	409	513	4 075	4 306
1999	320	418	489	467	483	646	390	554	3 767	4 282
2000	289	384	425	402	420	557	357	599	3 433	4 200
2001	255	357	344	355	377	506	333	644	3 171	4 271
2002	242	331	311	319	338	465	336	659	3 001	4 287
2003*	235	302	287	318	283	413	299	688	2 825	4 320
Specificatie 2003*										
1	8	5	1	-	-	-	-	-	14	1
2	146	231	267	310	280	409	299	688	2 630	4 286
3	20	17	1	1	-	-	-	-	39	4
4	5	-	1	-	-	-	-	-	6	1
5	1	-	-	-	-	-	-	-	1	0
6	33	37	14	6	2	4	-	-	96	22
7	4	2	1	1	-	-	-	-	8	2
8	18	10	2	-	1	-	-	-	31	4

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor de betekenis van de bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

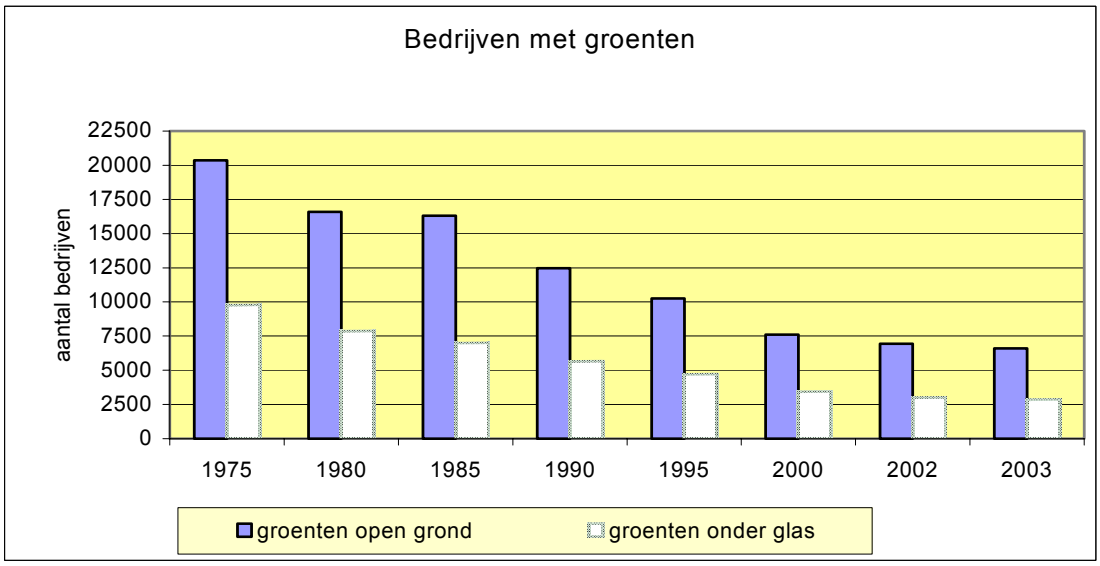

33-f. Oppervlakte bloemkwekerijgewassen onder glas naar gewas en regio
Area with floricultural crops under glass by crop and by region

	snijbloemen								
	alstroemeria	anjer	anthurium	chrysant	fresia	gerbera	lelie	orchidee	roos
	ha								
1975	.	428	.	428	.	52	.	.	650
1980	.	466	.	490	366	230	137	.	766
1985	.	358	.	518	320	267	149	189	758
1990	83	250	36	738	322	208	210	185	889
1995	118	191	72	772	277	194	212	208	919
1996	115	164	78	745	279	208	227	197	913
1997	113	139	88	747	251	212	218	204	906
1998	117	119	83	757	241	219	238	206	931
1999	124	109	85	813	232	235	249	201	950
2000	119	86	90	774	221	253	276	212	932
2001	120	67	90	753	215	256	271	194	921
2002	106	57	86	755	200	253	272	222	907
2003*	98	47	95	702	198	246	266	216	853
Specificatie 2003*									
4 Nrd. provincies	11	0	2	27	2	21	1	3	69
Flevoland	9	2	0	7	0	2	4	4	76
Gelderland + Utrecht	8	3	2	173	42	16	4	3	46
Noord-Holland	20	6	5	37	21	8	63	43	242
Z.Holland glasdistrict	23	23	70	340	113	144	135	142	300
Overig Zuid-Holland	21	8	5	35	12	14	53	14	65
Zeeland	0	2	0	3	3	0	2	0	1
Noord-Brabant	1	3	2	41	2	16	4	4	13
Limburg	5	0	8	40	4	26	2	2	41

	snijbloemen		totaal snijbloemen	planten			totaal planten	overige bloemkwekerijgewassen	totaal
	overige snijbloemen	opkweekmateriaal 1)		perkplanten	potplanten v.d. bloei	potplanten bladplanten			
	ha								
1975	.	.	1 558	112	340		452	1 050	3 060
1980	441	88	2 983	147	282	272	701	292	3 976
1985	528	133	3 221	170	301	385	856	198	4 275
1990	672	140	3 733	218	425	558	1 201	205	5 140
1995	706	164	3 832	345	561	550	1 456	231	5 518
1996	757	173	3 855	373	581	554	1 508	193	5 556
1997	768	160	3 806	422	597	547	1 566	170	5 541
1998	730	174	3 815	455	638	543	1 635	235	5 684
1999	758	206	3 963	489	661	590	1 740	218	5 921
2000	764	196	3 923	497	680	581	1 758	246	5 927
2001	719	209	3 815	492	701	582	1 775	255	5 845
2002	721	191	3 770	489	691	581	1 762	295	5 823
2003*	779	167	3 666	507	737	575	1 819	283	5 769
Specificatie 2003*									
4 Nrd. provincies	14	5	156	55	38	13	106	10	272
Flevoland	17	0	121	19	8	4	32	1	155
Gelderland + Utrecht	85	4	386	79	73	27	179	20	586
Noord-Holland	142	72	659	14	106	99	219	31	909
Z.Holland glasdistrict	279	61	1 630	220	373	296	889	142	2 661
Overig Zuid-Holland	171	18	415	31	69	65	164	43	623
Zeeland	5	1	16	3	4	0	7	14	38
Noord-Brabant	44	6	135	37	47	55	139	17	291
Limburg	20	1	149	48	18	16	83	6	237

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: In 1975 zijn de oppervlakten snijbloemen, die niet afzonderlijk bekend waren, begrepen in de voorlaatste kolom (overige bloemkwekerijgewassen).
1) In 1975 nog opgenomen onder het desbetreffende gewas.

33-g. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewasssen onder glas naar areaalgrootte per gewas
Holdings with floricultural crops under glass by size of area per crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas									totaal	
	0,01 tot 0,10	0,10 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 0,75	0,75 tot 1	1 tot 1,50	1,50 tot 2	2 tot 3	3 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
Snijbloemen											
Alstroemeria											
2001	6	10	25	27	18	26	9	6	4	131	120
2002	10	4	22	24	14	24	7	6	4	115	107
2003*	6	6	23	18	10	22	8	5	4	102	98
Anjer											
2001	37	38	31	20	12	15	2	1	1	157	67
2002	33	30	25	17	7	16	2	2	-	132	57
2003*	24	26	20	14	6	14	2	1	-	107	47
Anthurium											
2001	3	1	7	12	15	19	10	8	2	77	90
2002	2	2	6	9	16	16	8	10	2	71	86
2003*	2		7	8	14	19	10	10	3	73	95
Chrysant											
2001	53	42	42	52	59	99	76	81	47	551	753
2002	50	48	40	43	45	93	70	74	59	522	755
2003*	43	43	38	42	37	80	62	66	60	471	702
Eustoma russellianum											
2001	13	22	31	22	10	16	6	2	1	123	72
2002	11	18	23	22	11	16	6	1	2	110	71
2003*	8	15	21	10	15	18	8	2	1	98	72
Fresia											
2001	13	21	49	56	38	39	13	7	11	247	215
2002	10	14	45	50	35	38	10	7	11	220	199
2003*	8	14	44	45	33	39	9	9	12	213	198
Gerbera											
2001	3	2	6	8	26	45	19	32	16	157	256
2002	5	1	3	10	25	41	17	34	16	152	253
2003*	4	2	5	6	22	37	16	35	17	144	246
Gypsophila											
2001	17	12	5	6	7	3	-	1	-	51	20
2002	10	10	8	8	5	3	-	1	-	45	21
2003*	10	6	7	6	4	4	-	-	-	37	16
Lelie											
2001	56	77	54	52	31	41	21	26	8	366	271
2002	56	62	43	63	32	35	20	26	10	347	271
2003*	56	62	47	42	37	41	26	22	9	342	266
Nerine											
2001	18	13	8	4	-	4	1	-	-	48	14
2002	21	9	11	6	2	2	1	-	-	52	15
2003*	18	13	8	7	1	-	1	-	1	49	15
Orchidee											
2001	14	6	25	32	36	43	22	13	4	195	194
2002	13	10	28	30	37	44	27	12	8	209	222
2003*	12	9	23	25	33	47	25	15	7	196	216
Roos											
2001	13	29	68	91	107	146	108	81	46	689	921
2002	8	36	49	76	92	125	106	86	50	628	907
2003*	15	26	47	63	76	113	102	85	48	575	853
Ov. snijbloemen											
2001	378	460	316	161	111	82	38	15	5	1566	613
2002	333	466	293	180	101	81	35	22	5	1516	614
2003*	344	455	299	194	100	95	28	26	13	1554	676

zie volgende pagina

33-g. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte per gewas (slot)
Holdings with floricultural crops under glass by size of area per crop

	bedrijven met ... ha van het desbetreffende gewas									totaal	
	0,01 tot 0,10	0,10 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 0,75	0,75 tot 1	1 tot 1,50	1,50 tot 2	2 tot 3	3 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
Opkweekmateriaal bloemkwekerijgewassen											
2001	131	56	34	26	21	16	10	11	15	320	209
2002	118	63	34	22	20	21	7	15	12	312	190
2003*	111	64	37	20	13	15	10	12	11	293	167
Amaryllisbollen											
2001	2	5	6	6	9	7	3	7	11	56	98
2002	3	8	7	6	7	8	5	6	14	64	115
2003*	1	4	7	7	6	6	6	6	14	57	116
Perkplanten											
2001	231	212	156	99	54	62	20	21	23	878	492
2002	206	199	152	93	49	54	23	17	27	820	490
2003*	200	201	141	102	49	56	32	19	25	825	507
Potplanten, bladplanten											
Ficus											
2001	24	14	11	12	9	14	10	9	3	106	86
2002	27	10	7	12	7	11	9	8	6	97	86
2003*	16	5	9	10	10	14	10	7	5	86	85
Dracaena											
2001	23	5	7	9	2	4	3	2	-	55	25
2002	21	3	9	7	6	3	3	4	-	56	30
2003*	13	1	11	9	3	7	2	4	-	50	32
Ov. bladplanten											
2001	149	103	106	86	63	77	28	28	25	665	471
2002	124	103	86	88	66	76	27	27	24	621	466
2003*	98	96	84	79	64	72	30	30	24	577	458
Potplanten voor de bloei											
Begonia											
2001	19	4	7	4	4	4	2	1	1	46	23
2002	17	6	7	4	4	3	2	1	2	46	27
2003*	14	8			6	5	1	1	3	38	28
Kalanchoë											
2001	21	4	-	9	2	5	7	6	3	57	49
2002	16	4	1	6	2	6	5	7	2	49	45
2003*	13	8		5	2	6	3	8	2	47	44
Ov. planten voor de bloei											
2001	165	138	138	109	77	100	38	51	28	844	629
2002	143	120	126	116	77	83	42	59	23	789	619
2003*	128	109	113	112	74	96	42	64	27	765	666
Ov. bloemkwekerij-gewassen (incl. aquariumplanten)											
2001	177	153	91	34	17	25	8	5	1	511	157
2002	152	122	72	39	14	22	5	6	6	438	179
2003*	137	110	66	39	14	20	2	11	3	402	154
Bloemzaden											
2003*	10	7	9	3	2	3	1	-	-	35	13

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

33-h. Aantal bedrijven met bloemkwekerijgewassen onder glas naar areaalgrootte en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings with floricultural crops under glass by size of area and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ha bloemkwekerijgewassen onder glas								totaal	
	0,01 tot 0,10	0,10 tot 0,25	0,25 tot 0,50	0,50 tot 0,75	0,75 tot 1	1 tot 1,50	1,50 tot 2	2 en meer	be-drij-ven	opper-vlakte in ha
1975	2 327	1 883	1 849	1 193	557	356	115	72	8 352	3 060
1980	1 769	1 497	1 548	1 287	788	612	231	191	7 923	3 976
1985	1 608	1 431	1 333	1 241	841	739	254	254	7 701	4 275
1990	1 433	1 349	1 350	1 269	934	951	352	366	8 004	5 140
1995	1 117	1 128	1 212	1 103	911	1 032	418	478	7 399	5 518
1996	1 013	1 066	1 185	1 065	877	1 028	433	510	7 177	5 556
1997	969	1 018	1 151	1 032	850	999	459	524	7 002	5 541
1998	853	1 028	1 100	1 022	822	998	452	599	6 874	5 684
1999	823	1 004	1 054	951	827	971	493	658	6 781	5 921
2000	806	970	996	897	762	957	475	712	6 575	5 927
2001	747	933	877	787	705	902	464	741	6 156	5 845
2002	678	876	777	737	650	848	459	771	5 796	5 823
2003*	653	849	731	710	588	812	444	810	5 597	5 769
Specificatie 2003*										
Akkerbouwbedrijven	4	1	1	-	-	-	-	-	6	1
Tuinbouwbedrijven	536	773	701	697	584	810	444	809	5 354	5 728
Blijvende teeltbedrijven	44	20	6	2	1	-	-	1	74	11
Graasdierbedrijven	3	-	-	-	-	-	-	-	3	0
Hokdierbedrijven	2	-	-	-	-	-	-	-	2	0
Gewassencombinaties	53	49	21	9	3	2	-	-	137	27
Veeteeltcombinaties	2	2	-	-	-	-	-	-	4	0
Gewassen-/veeteeltcomb.	9	4	2	2	-	-	-	-	17	3

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

33-i. Aantal bedrijven met paddestoelenteelt
Holdings with mushrooms

	aantal bedrijven met paddestoelenteelt		bedrijven met champignons, met ... cellen								
	totaal	w.o. met champignons	1	2	3	4	5	6	7 - 9	10 - 14	15 e.m.
1975	.	1 005	62	171	307	161	59	125	57	52	11
1980	.	823	67	122	181	154	50	111	68	53	17
1985	.	846	52	94	175	149	60	151	67	73	25
1990	.	852	32	50	124	168	87	182	89	90	30
1995	.	704	11	28	55	145	73	157	132	76	27
1996	670	662	15	24	61	138	69	143	119	69	24
1997	621	612	12	19	51	128	62	132	117	68	23
1998	609	591	14	19	49	125	50	129	117	64	24
1999	576	552	14	13	47	122	40	112	115	63	26
2000	546	517	14	14	45	103	32	109	114	59	27
2002	462	430	9	15	44	76	22	90	92	59	23
2003*	418	387	7	11	44	58	24	82	84	56	21
Specificatie 2003*											
Gelderland	143	133	3	6	24	29	6	27	20	14	4
Noord-Brabant	162	149	1	1	7	20	15	36	38	28	3
Limburg	90	88	3	4	11	8	2	16	21	11	12
Ov. provincies	23	17	0	0	2	1	1	3	5	3	2

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

33-j. Aantal bedrijven en teeltoppervlakten met champignons, naar regio
Holdings with mushrooms and area by size of area and region

	Gelderland	Noord-Brabant	Limburg	overige provincies	totaal
	aantal bedrijven				
1975	272	231	448	54	1 005
1980	242	191	346	44	823
1985	262	207	330	47	846
1990	275	245	284	48	852
1995	220	237	210	37	704
1996	206	222	198	36	662
1997	195	207	175	35	612
1998	193	205	158	35	591
1999	180	192	149	31	552
2000	168	183	139	27	517
2001	157	173	120	23	473
2002	148	162	98	22	430
2003*	133	149	88	17	387
specificatie 2003*					
bedrijven met teeltoppervlakte					
minder dan 250 m^2	9	2	3	1	15
250 - 449 m^2	11	1	13	1	26
450 - 649 m^2	31	9	4	2	46
650 - 849 m^2	12	18	2	2	34
850 - 1 049 m^2	9	11	6	-	26
1 050 - 1 999 m^2	40	59	26	2	127
2 000 m^2 en meer	21	49	34	9	113
	Teeltoppervlakte (m^2)				
1975	132 849	211 467	307 939	44 859	697 114
1980	134 270	204 435	279 510	45 477	663 692
1985	186 852	247 117	325 042	51 030	810 041
1990	267 147	334 054	392 513	55 846	1 049 560
1995	259 505	397 540	373 978	58 333	1 089 356
1996	247 753	351 241	343 359	54 674	997 027
1997	235 405	371 877	336 158	55 423	998 863
1998	236 262	365 673	317 713	56 116	975 764
1999	242 666	352 558	296 044	53 176	944 444
2000	216 016	368 358	321 601	44 275	950 250
2001	221 090	375 802	327 483	43 215	967 590
2002	208 635	361 900	308 429	47 398	926 362
2003*	211 921	348 092	306 614	35 550	902 177
w.o. met doorgroeide compost	203 231	345 254	305 348	32 946	886 779

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

4. Veestapel

41. Rundvee

41-a. Samenstelling van de rundveestapel
Composition of the cattle stock

	jongvee 1) jonger dan 1 jaar	vrouwelijk 1) jongvee 1 jaar en ouder	melk- en kalfkoeien	stieren 1 jaar en ouder	vlees-kal-veren	ander jongvee v.d. mesterij	vlees-, weide-, zoog-koeien	totaal rundvee	totaal bedrijven met rundvee
	1 000 stuks								
1975	859	1 030	2 218	48	471	290	41	4 956	108 160
1980	870	1 038	2 356	54	582	292	44	5 226	87 457
1985	796	1 014	2 367	45	638	342	46	5 248	76 571
1990	806	880	1 878	43	602	598	120	4 926	65 423
1991	820	908	1 852	48	622	674	139	5 062	64 467
1992	774	893	1 775	48	638	646	146	4 920	62 779
1993	737	836	1 747	41	656	624	156	4 797	60 233
1994	735	803	1 698	41	690	603	146	4 716	58 020
1995	740	808	1 708	42	669	541	146	4 654	56 216
1996	760	805	1 665	46	678	451	146	4 551	54 403
1997	698	822	1 591	40	704	412	145	4 411	52 085
1998	658	757	1 611	36	711	366	145	4 283	49 970
1999	634	714	1 588	36	753	328	153	4 206	47 883
2000	600	699	1 504	37	783	285	163	4 070	45 820
2001	644	669	1 546	38	712	277	162	4 047	43 481
2002	574	648	1 486	46	713	241	151	3 858	41 266
2003*	535	617	1 478	31	732	222	144	3 759	39 191

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Geen vlees- of weidevee.

41-b. Melk- en kalfkoeien per 100 ha grasland en voedergewassen 1) naar provincie en 14 groepen van landbouwgebieden
Cows-in-milk and cows-in-calf per 100 ha grassland and forage plants

	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003*
Groningen	180	171	136	123	115	123	120	122
Friesland	188	184	148	137	127	134	130	132
Drenthe	164	159	128	119	108	113	109	111
Overijssel	190	190	154	144	128	136	128	128
Flevoland	213	205	173	165	161	185	171	176
Gelderland	168	172	140	131	118	121	113	112
Utrecht	203	197	156	145	132	137	130	130
Noord-Holland	152	156	123	111	98	101	100	99
Zuid-Holland	190	185	152	140	125	127	122	122
Zeeland	98	94	70	63	71	74	72	73
Noord-Brabant	175	183	155	149	142	148	134	136
Limburg	138	139	120	113	106	114	108	107
Nederland	176	176	144	134	123	128	122	122
Bouwhoek en Hogeland	.	.	.	127	121	130	130	129
Veenkoloniën en Oldambt	.	.	.	116	108	113	112	113
Noordelijk Weidegebied	.	.	.	137	124	131	125	127
Oost. Veehouderijgebied	.	.	.	141	129	136	127	128
Centr. Veehouderijgebied	.	.	.	131	116	119	110	108
IJsselmeerpolders	.	.	.	156	153	175	162	167
Westelijk Holland	.	.	.	127	111	114	110	109
Waterland/Droogmakerijen	.	.	.	105	94	94	93	92
Holl./Utrechts weidegebied	.	.	.	145	132	137	130	131
Rivierengebied	.	.	.	116	104	101	97	94
Zuidw. akkerbouwgebied	.	.	.	74	74	76	75	75
Zuidwest Brabant	.	.	.	120	105	111	101	102
Zuid. veehouderijgebied	.	.	.	149	143	150	137	139
Zuid-Limburg	.	.	.	106	100	103	96	95

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Groenvoedergewassen (incl. snijmais) en voederbieten.

41-c. Aantal bedrijven naar aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of cows-in-milk and cows-in-calf, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... melk- en kalfkoeien						totaal	
	1 tot 10	10 tot 20	20 tot 30	30 tot 50	50 tot 100	100 en meer	bedrij-ven	melk- & kalfkoeien (x1000)
1975	21 092	22 992	19 246	19 376	8 218	636	91 560	2 218
1980	11 898	10 318	10 999	16 959	14 987	2 006	67 167	2 356
1985	7 923	6 896	8 823	14 890	17 119	2 344	57 995	2 367
1990	5 308	5 698	7 280	14 372	12 783	1 536	46 977	1 878
1995	3 380	3 354	4 621	11 269	13 172	1 669	37 465	1 708
1996	3 163	3 096	4 370	11 095	12 922	1 612	36 258	1 665
1997	2 944	2 942	4 162	10 755	12 283	1 510	34 596	1 591
1998	2 537	2 489	3 829	9 930	12 837	1 715	33 337	1 611
1999	2 294	2 220	3 383	9 096	12 873	1 853	31 719	1 588
2000	1 932	1 929	2 994	8 572	12 208	1 832	29 467	1 504
2001	1 885	1 446	2 428	7 097	12 775	2 295	27 926	1 546
2002	1 553	1 396	2 234	6 631	12 320	2 262	26 396	1 486
2003*	1 284	1 153	2 010	5 869	12 182	2 506	25 004	1 478
Specificatie 2003*								
Groningen	65	37	63	206	598	230	1 199	84
Friesland	110	65	120	544	1 986	715	3 540	268
Drenthe	52	37	93	275	762	184	1 403	91
Overijssel	221	297	454	1 253	2 090	243	4 558	239
Flevoland	3	3	8	45	168	88	315	27
Gelderland	378	329	532	1 176	1 906	285	4 606	232
Utrecht	78	69	170	477	754	86	1 634	86
Noord Holland	70	77	122	381	607	113	1 370	76
Zuid Holland	115	76	175	541	805	128	1 840	98
Zeeland	25	37	31	60	124	25	302	15
Noord Brabant	132	87	186	739	1 972	325	3 441	214
Limburg	35	39	56	172	410	84	796	49
Hoofdbedrijfstype								
Akkerbouwbedrijven	41	15	8	6	1		71	1
Tuinbouwbedrijven	12	2	5	4	9	2	34	1
Blijvende teeltbedrijven	4	1	2	1		1	9	0
Graasdierbedrijven	1 028	962	1 771	5 423	11 775	2 427	23 386	1 414
Hokdierbedrijven	25	17	4	8	4	2	60	1
Gewassencombinaties	13	8	2	11	4	2	40	1
Veeteeltcombinaties	59	88	143	253	205	33	781	33
Gewassen-/veeteeltcombinaties	102	60	75	163	184	39	623	27

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

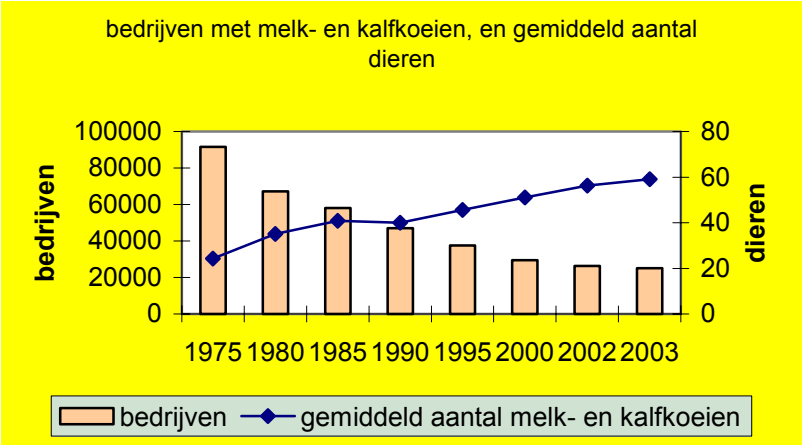

41-d. Bedrijven naar aantal grootvee-eenheden per ha en naar hoofdbedrijfstype (NEG), 2003*
Holdings by number of livestock-units and by main type of holding (DCT), 2003

	gve per ha < 1	1-<2	2-<2,5	2,5-<3	3-<4	4-<6	6-<10	10-<15	15 of meer	zonder cultuur grond	totaal bedrij-ven
Akkerbouwbedrijven	1 935	160	80	44	46	9	1	-	-	-	2 275
Tuinbouwbedrijven	410	106	21	21	13	20	17	5	17	3	633
Blijvende teeltbedrijven	149	44	14	9	5	12	18	12	8	-	271
Graasdierbedrijven	5 352	13 843	8 849	3 403	2 414	1 525	813	280	619	427	37 525
Hokdierbedrijven	-	-	3	5	7	57	250	528	4 417	650	5 917
Gewassencombinaties	242	96	62	41	60	44	29	14	7	-	595
Veeteeltcombinaties	44	88	51	79	159	345	590	315	287	16	1 974
Gewassen/veeteelt-combinaties	1 271	855	175	127	222	271	227	57	89	-	3 294
Alle bedrijfstypen	9 403	15 192	9 255	3 729	2 926	2 283	1 945	1 211	5 444	1 096	52 484

Bron: CBS Landbouwtelling ■.
N.B.: Grootvee-eenheden wordt afgekort als GVE. Een GVE is een maat voor de fosfaatbelasting van de veestapel van een bedrijf. Deze fosfaatnorm is vastgesteld volgens de MINAS-wetgeving uit 1998.
De fosfaatbelasting van 1 melkkoe is op 1 gesteld. Voorbeeld: Een leghen van 18 weken en ouder heeft een GVE-norm van 0,012. Dat betekent dat de mest van 83 (1:0,012) leghennen bij elkaar evenveel fosfaat bevat als de mest van 1 melkkoe.
Voor de bedrijven zonder oppervlakte cultuurgrond kan geen GVE per ha worden berekend.

41-e. Aantal bedrijven met melkcontrole naar provincie, 1 juli
Holdings with milkrecording

Provincie	Org. 1)	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999 1)
		aantal gecontroleerde bedrijven						
Groningen	GND	1 426	1 236	1 121	1 110	1 104	1 089	.
Friesland	FRS	4 521	3 901	3 577	3 577	3 549	3 472	.
Drenthe	RO-Drenthe	2 604	2 089	1 725	1 680	1 616	1 630	.
Overijssel/Flevoland	ORS	6 676	6 078	5 496	5 387	5 216	4 997	.
Gelderland	GRS	6 301	5 697	4 920	4 804	4 653	4 532	.
Noord-Holland	RON	1 979	1 508	1 275	1 253	1 218	1 187	.
Utrecht/Z.-Holland/Zeeland	Mid West	4 565	3 769	3 409	3 361	3 290	3 238	.
Noord-Brabant/Limburg	N.Br./L.burg	6 383	5 863	5 053	4 907	4 683	4 507	.
	FHRS			23	22	27	23	27
Nederland		34 455	30 141	26 599	26 101	25 356	24 675	23 640

Bron: Nederlands Rundvee Syndicaat. 1)
1) M.i.v. sep. '98 CR DELTA; een fusie van 12 regionale/provinciale organisaties en de landelijke organisaties HG en NRS. Zie tabel 41-g.

41-f. Melk- en kalfkoeien onder melkcontrole, 1 juli
Cows-in-milk and cows-in-calf with milkrecording

Provincie	Org. 1)	1985	1990	1995	1997	1998	1999 1)	2000 1)
		% van het totale aantal melk- en kalfkoeien						
Groningen	GND	76,5	76,0	83,1	84,8	85,0	.	.
Friesland	FRS	79,6	78,1	83,4	84,7	85,1	.	.
Drenthe	RO-Drenthe	83,3	82,4	86,6	86,9	90,9	.	.
Overijssel/Flevoland	ORS	77,9	77,5	83,3	83,1	83,0	.	.
Gelderland	GRS	74,5	72,5	78,0	78,3	79,5	.	.
Noord-Holland	RON	74,6	67,6	69,8	70,9	71,4	.	.
Utrecht/Z.-Holland/Zeeland	Mid West	72,7	66,0	71,8	73,2	73,5	.	.
Noord-Brabant/Limburg	N.Br./L.burg	75,8	75,6	79,7	78,2	79,5	.	.
	FHRS			-	-	-	-	-
Nederland		76,6	74,5	79,7	80,0	80,8	81,4	82,1
		x 1 000						
Totaal aantal melk- en kalfkoeien per 1 mei		2 367	1 878	1 708	1 591	1 611	1 588	1 504

Bron: Nederlands Rundvee Syndicaat. 1)
1) M.i.v. sep. '98 CR DELTA; een fusie van 12 regionale/provinciale organisaties en de landelijke organisaties HG en NRS. Zie voor cijfers 1999 tabel 41-g.

41-g. Aantal bedrijven en melk- en kalfkoeien met melkcontrole, 1 juli
Holdings and cows-in-milk/cows-in-calf with milkrecording

rundveeverbetering organisaties	aantal bedrijven					aantal melk- en kalfkoeien x 1 000				
	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003
CR Delta Noord	7 312	6 949	6 729	6 478	6 292	449,6	433,2	465,9	447,6	457,7
CR Delta Oost	7 131	6 693	6 434	6 050	5 840	353,0	336,6	357,7	335,6	341,3
CR Delta Zuid-West	7 297	6 817	6 568	6 303	6 108	400,8	377,8	396,9	374,6	381
Andere VVB's	1 900	1 833	1 792	1 707	1 666	90,0	88,0	95,6	90,4	92,4
Totaal	23 640	22 292	21 523	20 538	19 906	1 293,3	1 235,5	1 316,2	1 248,2	1 272,4

Bron: CR Delta, productdivisie NRS.

41-h. Aanvoer van runderen op de belangrijkste veemarkten
Cattle supplies at livestock markets

	1980	1985	1990	1995		1999		2000	
				totaal	w.o. kalveren	totaal	w.o. kalveren	totaal	w.o. kalveren
	1 000 stuks								
Den Bosch	308	289	198	184	85	127	58	108	47
Zwolle	242	258	196	174	82	128	60	114	55
Leiden	194	202	155	160	120	141	111	129	105
Doetinchem	141	189	132	111	68	80	54	78	56
Leeuwarden	190	160	135	157	92	150	92	140	90
Groningen	110	125	82	72	45	73	50	71	50
Utrecht	109	111	97	83	39	69	34	65	32
Purmerend	75	90	77	62	42	60	43	57	41
Sneek 1)	53	57	39	-	-	-	-	-	-
Barneveld	14	30	5	-	-	-	-	-	-
Hoogeveen	14	10	6	-	-	-	-	-	-

Bron: Ver. van Hoofdambtenaren bij het Marktwezen; vanaf 1994 Groep Nederlandse Veemarkten.
1) "Sneek" is per 1-7-'92 overgegaan naar "Leeuwarden".

41-i. Kunstmatige eerste inseminaties naar rasgroep van de stier
Artificial insemination by breed of the sire

	melkras			vleesras	onbekend	totaal
	zwartbont	roodbont	overig			
1996	1 190 181	452 984	3 740	92 399	143	1 739 447
1997	1 156 431	415 057	3 412	84 506	90	1 659 496
1998	1 165 640	397 951	7 328	88 651	40	1 659 610
1999	1 131 291	366 389	7 902	103 662	7	1 609 251
2000	1 120 487	330 473	8 295	130 487	175	1 589 911
2001	1 036 354	305 208	9 412	113 557	126	1 464 657
2002	1 004 703	297 027	10 743	121 203	83	1 433 759
2003	966 937	308 096	10 804	135 589	37	1 421 463

Bron: Ned. Rundvee Syndicaat; m.i.v. sept. '98 CR DELTA, productdivisie NRS.

41-j. Aantal bedrijven naar aantal vleeskalveren per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of fatting-calves per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... vleeskalveren							totaal	
	30 tot 30	50 tot 50	70 tot 70	100 tot 100	200 tot 200	300 tot 300	be- en meer	vlees-drij-ven	kalveren (x 1 000)
1975	670	445	433	554	920	422	339	3 783	471
1980	262	205	257	329	691	408	658	2 810	582
1985	237	184	189	270	632	393	771	2 676	638
1990	276	102	114	189	490	327	777	2 275	602
1995	172	128	135	216	534	319	830	2 334	669
1996	289	133	119	213	517	319	848	2 438	678
1997	301	118	120	192	503	306	902	2 442	704
1998	350	112	100	174	496	304	896	2 432	711
1999	462	128	92	188	496	310	930	2 606	753
2000	677	126	123	181	501	317	960	2 885	783
2001	1 159	123	109	194	464	259	853	3 161	712
2002	1 441	88	101	166	413	239	867	3 315	713
2003*	1 371	113	110	150	391	252	866	3 253	732
Specificatie 2003*									
Groningen	61	3	5	3	4	3	16	95	15
Friesland	127	7	9	6	25	11	32	217	38
Drenthe	35	2	4	8	15	7	26	97	21
Overijssel	197	35	27	30	81	34	110	514	93
Flevoland	15	1	1	1	3	1	4	26	6
Gelderland	235	35	31	61	156	126	417	1 061	324
Utrecht	99	1	6	5	16	12	38	177	42
Noord Holland	66				1	2	2	71	2
Zuid Holland	106	1	2	3	5	7	9	133	9
Zeeland	24		2	3	4	1	5	39	4
Noord Brabant	355	19	22	25	73	41	185	720	159
Limburg	51	9	1	5	8	7	22	103	18
Hoofdbedrijfstype									
Akkerbouwbedrijven	20	9	6	5	7	2	1	50	3
Tuinbouwbedrijven	4			1	4	1		10	1
Blijvende teeltbedrijven		1		1		2	1	5	1
Graasdierbedrijven	1 230	73	83	110	303	209	811	2 819	675
Hokdierbedrijven	15	4	3	10	17	5	2	56	6
Gewassencombinaties	4	1	1	2	3	4	2	17	3
Veeteeltcombinaties	44	14	8	12	31	20	34	163	29
Gewassen-/veeteeltcombinaties	54	11	9	9	26	9	15	133	14

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

41-k. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleeskalveren naar aantal aanwezige vleeskalveren
Holdings by housing capacity for fatting-calves by number of fatting-calves present

	bedrijven met ... vleeskalveren								totaal
	0	1 -<30	30 -<50	50 -<70	70 -<100	100 -<200	200 -<300	300 e.m.	
1976	233	473	409	417	494	914	432	365	3 737
1980	201	262	205	257	329	691	408	658	3 011
1985	298	237	184	189	270	632	393	771	2 974
1990	385	276	102	114	189	490	327	777	2 660
1995	518	172	128	135	216	534	319	830	2 852
1996	531	289	133	119	213	517	319	848	2 969
1997	1 188	301	118	120	192	503	306	902	3 630
1998	1 175	350	112	100	174	496	304	896	3 607
1999	1 289	462	128	92	188	496	310	930	3 895
2000	1 199	677	126	123	181	501	317	960	4 084
2001	1 299	1 159	123	109	194	464	259	853	4 460
2002	1 429	1 441	88	101	166	413	239	867	4 744
2003*	1 433	1 371	113	110	150	391	252	866	4 686
Hokcapaciteit specificatie 2003*									
0	-	1 026	16	8	8	26	4	15	1 103
1 – 9	170	151	2	1	-	1	-	1	326
10 – 19	225	49	1	-	1	1	-	-	277
20 – 29	202	32	-	-	-	-	-	-	234
30 – 49	222	45	29		1	-	-	-	297
50 – 69	151	28	23	42	-	-	-	-	244
70 – 99	109	13	19	25	64	-	-	-	230
100 – 199	207	15	18	20	62	268	-	2	592
200 – 299	62	6	3	9	7	70	160	2	319
300 – 499	39	2	1	3	5	16	72	243	381
500 en meer	46	4	1	2	2	9	16	603	683

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

41-I. Aantal bedrijven naar stuks jongvee voor vleesproductie (excl. vleeskalveren) per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of young stock for meat-production (excl. fatting-calves) per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... stuks jongvee voor vleesproductie							totaal	
	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 20	20 tot 30	30 tot 50	50 tot 75	75 en meer	be-drij-ven	vlees-jongvee (x 1 000)
1975 1)	13 217	5 883	4 698	1 674	1 115	401	385	27 273	290
1980	8 029	3 807	3 414	1 471	1 157	435	603	18 916	292
1985	6 078	3 626	3 439	1 430	1 227	594	853	17 247	342
1990	6 193	5 106	5 502	2 735	2 453	1 139	1 563	24 691	598
1995	5 146	4 082	4 651	2 515	2 307	1 177	1 443	21 321	541
1996	4 358	3 552	4 016	2 041	1 990	1 028	1 167	18 152	451
1997	4 021	3 032	3 295	1 828	1 817	850	1 133	15 976	412
1998	4 033	2 828	3 045	1 666	1 523	768	998	14 861	366
1999	3 836	2 708	2 850	1 551	1 429	717	852	13 943	328
2000	3 618	2 513	2 657	1 445	1 279	659	706	12 877	285
2001	3 673	2 621	2 689	1 405	1 301	667	681	13 037	277
2002	3 716	2 545	2 705	1 296	1 145	544	532	12 483	241
2003*	3 614	2 375	2 438	1 240	1 010	461	473	11 611	222
Specificatie 2003*									
Groningen	126	81	90	36	31	9	19	392	7
Friesland	262	135	120	70	48	21	14	670	10
Drenthe	178	101	119	60	51	31	27	567	13
Overijssel	657	419	469	208	168	53	57	2 031	35
Flevoland	16	10	5	3	6	6	5	51	1
Gelderland	752	570	551	295	212	94	94	2 568	48
Utrecht	201	106	114	42	49	14	10	536	7
Noord Holland	190	139	115	37	47	24	16	568	10
Zuid Holland	277	140	136	43	48	16	24	684	10
Zeeland	106	80	98	49	48	31	26	438	10
Noord Brabant	665	448	434	291	205	115	121	2 279	51
Limburg	184	146	187	106	97	47	60	827	21
Hoofdbedrijfstype									
Akkerbouwbedrijven	237	150	144	61	46	16	19	673	10
Tuinbouwbedrijven	40	18	23	13	4	6	3	107	2
Blijvende teeltbedrijven	21	18	14	4	5	2		64	1
Graasdierbedrijven	2 787	1 764	1 756	870	740	317	344	8 578	161
Hokdierbedrijven	137	97	75	33	26	9	5	382	5
Gewassencombinaties	41	27	43	23	15	12	12	173	4
Veeteeltcombinaties	129	96	122	76	49	26	22	520	11
Gewassen-/veeteeltcombinaties	222	205	261	160	125	73	68	1 114	28

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Door het LEI berekend; geen regionale specificaties beschikbaar.

42. Paarden

42-a. Samenstelling van de paardenstapel op landbouwbedrijven
Composition of the horse stock at agricultures

	paarden		pony's	totaal paarden en pony's	bedrijven met paarden en/of pony's
	tot 3 jaar	3 jaar en ouder			
1985	12 999	28 317	20 759	62 075	19 483
1990	17 340	32 591	19 661	69 592	17 944
1995	26 316	43 785	29 903	100 004	18 968
1996	26 358	47 039	33 308	106 705	19 915
1997	27 223	48 245	36 868	112 336	20 452
1998	26 729	49 910	36 969	113 608	20 164
1999	25 387	51 232	38 547	115 166	19 756
2000	26 317	52 575	39 352	118 244	19 919
2001	25 604	51 983	42 899	120 486	19 222
2002	25 774	53 310	42 383	121 467	17 774
2003*	27 324	55 678	43 290	126 292	17 820

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

42-b. Aantal bedrijven naar aantal paarden van 3 jaar en ouder (excl. pony's) per bedrijf
Holdings by number of horses per holding

	bedrijven met ... paarden (3 jaar en ouder)							totaal	
	1	2	3	4	5	6 tot 10	10 en meer	be-drij-ven	paarden (x 1 000)
1985	7 120	2 736	1 113	476	267	373	331	12 416	28,3
1990	5 845	2 752	1 304	629	308	558	468	11 864	32,6
1995	5 135	3 078	1 612	871	504	920	750	12 870	43,8
1996	5 229	3 051	1 603	911	561	955	847	13 157	47,0
1997	5 121	2 977	1 601	921	564	944	908	13 036	48,2
1998	4 948	2 961	1 570	896	588	1 026	993	12 982	49,9
1999	4 949	3 019	1 558	916	508	1 015	1 055	13 020	51,2
2000	4 718	2 985	1 556	894	547	1 037	1 118	12 855	52,6
2001	4 300	2 800	1 472	869	522	1 021	1 147	12 131	52,0
2002	3 899	2 623	1 465	884	542	1 038	1 181	11 632	53,3
2003*	3 723	2 663	1 485	948	533	1 055	1 277	11 684	55,7
	aantal paarden (x 1 000)								
2003*	3,7	5,3	4,5	3,8	2,7	7,5	28,2		

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

42-c. Aanvoer van paarden op de belangrijkste veemarkten
Supplies of horses at livestock markets

	1980	1985	1990	1995	1997	1998	1999	2000
	1 000 stuks							
Utrecht	16	10	7	8,8	9,8	9,0	8,6	8,1
Den Bosch	15	11	4	4,2	3,6	3,4	2,5	1,8
Groningen	0	0	0	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4
Zwolle	1	0	1	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2
Leiden	.	.	.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Leeuwarden	1	0	0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Bron: Ver. van Hoofdambtenaren bij het Marktwezen; vanaf 1994 Groep Nederlandse Veemarkten.

43. Schapen en geiten

43-a. Samenstelling van de schapen- en geitenstapel op landbouwbedrijven
Composition of the sheep and goat stock at agricultures

	lammeren	overige schapen		totaal schapen	totaal geiten	bedrijven	
		ooien	rammen			met schapen	met geiten
	1 000 stuks						
1975	423	338	.	760	.	21 678	.
1980	481	368	9	858	.	22 622	.
1985	447	358	9	814	12	19 676	2 213
1990	884	790	28	1 702	61	25 246	2 626
1995	873	771	31	1 674	76	21 685	2 683
1996	803	785	40	1 627	102	21 228	3 678
1997	717	719	29	1 465	119	19 737	3 983
1998	672	694	28	1 394	132	18 862	3 696
1999	657	716	27	1 401	153	18 325	3 649
2000	605	681	21	1 308	179	17 592	3 801
2001	592	651	53	1 296	221	16 782	4 705
2002	575	589	22	1 186	255	15 254	4 853
2003*	566	593	25	1 185	274	14 731	4 709

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

43-b. Aanvoer van schapen op de belangrijkste veemarkten
Supplies of sheep at livestock markets

	1980	1985	1990	1995	1997	1998	1999	2000
	1 000 stuks							
Utrecht	106	94	212	157	184	174	202	211
Zwolle	116	83	151	96	83	85	100	108
Den Bosch	106	82	94	70	55	51	56	51
Leeuwarden 1)	87	75	135	175	198	174	179	161
Sneek 1)	103	71	104	-	-	-	-	-
Leiden	73	56	62	50	48	43	47	44
Purmerend	93	47	73	51	46	44	44	43
Groningen	42	31	32	28	28	24	27	27
Schagen	49	26	27	19	15	-	-	-
Doetinchem	7	20	27	21	16	15	15	14

Bron: Ver. van Hoofdambtenaren bij het Marktwezen; vanaf 1994 Groep Nederlandse Veemarkten.
1) Sneek is per 1-7-1992 overgegaan naar Leeuwarden.

43-c. Aantal bedrijven naar aantal schapen per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of sheep per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... schapen						totaal	
	1 tot 5	5 tot 10	10 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100 en meer	be-drij-ven	schapen (x 1 000)
1975	2 948	3 592	4 573	6 230	2 889	1 446	21 678	760
1980	2 512	3 473	4 856	6 799	3 233	1 749	22 622	858
1985	2 139	2 910	3 724	5 997	3 184	1 722	19 676	814
1990	1 542	2 179	3 034	7 725	5 885	4 881	25 246	1 702
1995	1 271	1 781	2 396	6 147	5 208	4 882	21 685	1 674
1996	1 404	1 713	2 480	5 897	5 070	4 664	21 228	1 627
1997	1 661	1 692	2 351	5 305	4 488	4 240	19 737	1 465
1998	1 532	1 572	2 342	5 070	4 305	4 041	18 862	1 394
1999	1 345	1 439	2 246	4 928	4 294	4 073	18 325	1 401
2000	1 431	1 407	2 206	4 842	3 956	3 750	17 592	1 308
2001	1 404	1 404	2 091	4 548	3 687	3 648	16 782	1 296
2002	1 256	1 281	1 849	4 105	3 389	3 374	15 254	1 186
2003*	1 219	1 220	1 772	3 830	3 314	3 376	14 731	1 185
Specificatie 2003*								
Groningen	48	54	93	264	212	271	942	93
Friesland	83	87	203	492	532	709	2 106	223
Drenthe	52	52	63	141	114	126	548	44
Overijssel	160	153	178	337	229	212	1 269	80
Flevoland	29	18	20	18	12	26	123	12
Gelderland	284	281	344	619	452	398	2 378	143
Utrecht	50	82	145	385	320	185	1 167	73
Noord Holland	58	48	140	404	495	696	1 841	213
Zuid Holland	110	123	239	604	555	354	1 985	136
Zeeland	46	50	76	107	85	114	478	46
Noord Brabant	241	217	206	356	204	203	1 427	83
Limburg	58	55	65	103	104	82	467	36
Hoofdbedrijfstype								
Akkerbouwbedrijven	120	123	164	258	123	130	918	49
Tuinbouwbedrijven	72	43	60	67	44	24	310	11
Blijvende teeltbedrijven	27	13	17	32	19	4	112	3
Graasdierbedrijven	716	796	1 262	2 946	2 763	2 864	11 347	986
Hokdierbedrijven	153	121	133	232	126	86	851	34
Gewassencombinaties	19	19	17	46	27	23	151	10
Veeteeltcombinaties	47	46	49	77	60	87	366	32
Gewassen-/veeteeltcombinaties	65	59	70	172	152	158	676	60

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

44. Varkens

44-a. Samenstelling van de varkensstapel
Composition of the pig stock

	biggen tot 20 kg		vleesvarkens		fokvarkens	
	nog bij de zeug	niet meer bij de zeug	20-50 kg	50 kg en meer	opfokzeugjes en -beertjes 20 tot 50 kg	opfok-zeugen 50 kg en meer
	1 000 stuks					
1975	1 571	725	1 849	2 122	108	122
1980	2 026	1 467	2 360	2 881	148	181
1985	2 280	2 127	2 940	3 392	174	226
1990	2 397	2 794	3 142	3 883	160	225
1995	2 382	3 214	3 114	4 010	142	215
1996	2 387	3 239	3 106	3 988	159	217
1997	2 433	3 563	3 082	4 350	156	238
1998	2 341	2 754	2 795	3 796	142	279
1999	2 178	3 061	2 804	3 970	142	202
2000	2 088	3 015	2 685	3 820	133	207
2001	2 023	3 410	2 262	3 968	129	185
2002	1 921	2 823	2 215	3 376	111	171
2003*	1 831	2 711	2 139	3 229	113	176

	fokvarkens (vervolg)					totaal	
	gedekte zeugen	zeugen bij de biggen	overige fok-zeugen	opfok-beren	dek-rijpe beren	varkens	bedrijven met varkens
	1 000 stuks						aantal
1975	462	178	111	5	25	7 279	55 220
1980	717	229	86	10	32	10 138	44 127
1985	872	251	78	11	32	12 383	36 079
1990	958	252	62	14	28	13 915	29 211
1995	983	246	58	11	21	14 397	22 388
1996	985	248	60	9	22	14 419	21 245
1997	999	253	66	19	30	15 189	21 011
1998	988	244	62	19	26	13 446	19 345
1999	894	223	53	7	32	13 567	16 426
2000	859	217	53	7	35	13 118	14 524
2001	814	206	54	7	15	13 073	12 822
2002	762	198	47	7	16	11 648	11 851
2003*	723	185	42	5	15	11 169	10 730

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Incl. opfokzeugjes en -beertjes.
2) Incl. opfokzeugen 50 kg en meer.

44-b. Aantal bedrijven met vleesvarkens (20 kg en meer) èn fokzeugen (50 kg en meer) naar aantal dieren per bedrijf, 2003*
Holdings with fattening pigs and breeding sows by number of pigs per holding

	bedrijven met ... vleesvarkens								totaal bedrijven
	1 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100 tot 200	200 tot 300	300 tot 500	500 tot 1 000	1 000 en meer	
Bedrijven met ... fokzeugen									
1 - 4	29	7	5	2		2	3		48
5 - 9	17	15	13	1	2	2	1		51
10 - 19	13	11	32	10	2	2	3		73
20 - 29	14	5	22	25	8	2	3	1	80
30 - 49	20	11	9	43	37	17	3	1	141
50 - 74	56	4	6	16	25	51	9	1	168
75 - 99	73	15	5	10	10	53	54	5	225
100 - 199	278	102	30	29	32	94	391	130	1086
200 en meer	260	257	91	79	56	108	236	506	1593
Totaal	760	427	213	215	172	331	703	644	3465

Bron: CBS Landbouwtelling, LEI-bewerking ■.

44-c. Aantal bedrijven naar aantal fokzeugen (50 kg en meer) per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of breeding sows per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... fokzeugen (50 kg en meer)								totaal	
	1 tot 10	10 tot 30	30 tot 50	50 tot 100	100 tot 150	150 tot 200	200 tot 250	250 en meer	be-drij-ven	fok-zeugen (x 1 000)
1975	12 409	10 020	4 556	3 862		1 075		191	32 113	872,5
1980	6 277	6 521	3 625	4 764	2 165		1 344		24 696	1 213,0
1985	3 300	3 852	2 474	3 841	2 498	1 263	595	781	18 604	1 426,4
1990	1 758	1 838	1 259	2 599	2 417	1 592	789	1 139	13 391	1 497,6
1995	748	885	641	1 633	1 741	1 480	971	1 524	9 623	1 502,4
1996	641	763	575	1 532	1 641	1 454	957	1 595	9 158	1 509,0
1997	563	699	523	1 412	1 578	1 387	960	1 742	8 864	1 555,7
1998	460	633	464	1 247	1 401	1 253	960	1 885	8 303	1 572,5
1999	389	429	342	947	1 133	1 024	845	1 732	6 841	1 372,8
2000	293	313	274	821	935	927	791	1 746	6 100	1 336,1
2001	256	278	246	693	862	855	705	1 680	5 575	1 259,3
2002	216	196	214	629	753	770	667	1 628	5 073	1 178,6
2003*	199	186	167	508	647	657	605	1 584	4 553	1 126.6
Specificatie 2003*										
Groningen	5	3	3	10	11	8	10	18	68	13,1
Friesland	5	1	2	7	10	12	12	16	65	13,4
Drenthe	6	5	4	7	14	17	15	41	109	30,4
Overijssel	31	44	39	121	102	90	78	207	712	148,6
Flevoland	2	1	3	2	3	-	1	6	18	4,0
Gelderland	42	47	49	149	166	129	135	281	998	205,4
Utrecht	25	23	14	26	29	17	17	37	188	27,9
Noord Holland	17	3	3	6	1	3	1	5	39	3,2
Zuid Holland	32	20	6	15	8	12	8	14	115	13,8
Zeeland	5	1	2	8	3	3	6	5	33	6,3
Noord Brabant	22	34	33	119	237	291	250	703	1 689	488,3
Limburg	7	4	9	38	63	75	72	251	519	172,3
Hoofdbedrijfstype										
1	6	7	5	5	4	4	1	1	33	2,4
2	3	-	1	3	5	2	-	-	14	1,3
3	2	1	2	2	-	4	1	2	14	1,8
4	154	120	85	183	93	33	17	8	693	42,7
5	10	19	29	130	333	449	451	1384	2 805	903,5
6	9	4	3	11	8	10	1	8	54	6,6
7	5	22	33	122	145	111	83	119	640	110,2
8	10	13	9	52	59	44	51	62	300	58,1

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor betekenis der bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

44-d. Kunstmatige inseminatie bij varkens per K.I.-organisatie, gebruikte doses
Artificial insemination of pigs, used doses

Jaar 1)	V.A.C. 2)	Noord Oost Nederland	Twenthe	Centraal Nederland	N-Brabant 3)	Limburg 3)	Nederland
	aantal gebruikte doses sperma						
1985/'86		156 540	72 420	336 750	454 660	248 740	1 279 110
1990/'91		231 012	155 380	493 713	974 289	394 850	2 249 244
1995		329 344	227 600	619 151	1 195 434	538 009	2 909 538
1996		351 905	248 500	695 421	1 342 434	627 626	3 265 890
1997		385 475	272 700	789 336	1 165 592	614 076	3 227 179
1998		380 715	281 327	755 261	1 346 688	686 418	3 450 409
1999		350 000	269 060	686 613	1 216 191	651 215	3 173 079
2000	1 054 497		266 985		1 195 280	682 418	3 199 180
2001	1 011 170		264 435		1 189 852	673 954	3 139 411
2002	1 034 277		264 304		1 212 590	647 056	3 158 227
2003	1 010 849		262 563		1 162 209	602 554	3 038 175

Bron: Bond van Verenigingen voor Kunstmatige Inseminatie van varkens in Nederland.
1) t/m 1992/'93 cijfers per seizoen juli-juni.
2) Varkens Activiteiten Centrum; fusie van K.I.-organisatie N.O. Nederland en Centraal Nederland.
3) toetredingen van Dalland-KI en Fomeva-KI resp. m.i.v. 1-10-1996 en 1-7-1997.

44-e. Aantal bedrijven naar aantal vleesvarkens (20 kg en meer) per bedrijf, naar provincie en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of store pigs per holding, by province and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... vleesvarkens (20 kg en meer)							totaal	
	1 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100 tot 200	200 tot 500	500 tot 1 000	1 000 en meer	bedrij-ven	vlees-varkens (x 1 000)
1975	8 849	5 689	6 585	6 198	4 843	1 029	198	33 389	3 972
1980	6 152	3 602	4 849	5 673	5 807	2 042	516	28 641	5 241
1985	5 168	2 773	3 906	5 037	6 033	2 678	948	26 543	6 332
1990	4 023	2 336	3 138	4 615	5 888	3 026	1 255	24 281	7 025
1995	2 518	1 540	2 207	3 644	5 225	2 979	1 514	19 627	7 124
1996	2 300	1 520	2 007	3 277	4 995	2 957	1 597	18 653	7 095
1997	1 955	1 393	2 004	3 400	5 225	2 943	1 722	18 642	7 433
1998	1 654	1 228	1 838	3 144	4 973	2 643	1 457	16 937	6 591
1999	1 557	967	1 309	2 344	4 131	2 645	1 709	14 662	6 774
2000	1 278	726	961	1 888	3 816	2 479	1 747	12 895	6 505
2001	875	602	843	1 772	3 409	2 250	1 757	11 508	6 230
2002	1 117	644	727	1 461	2 945	2 137	1 545	10 576	5 591
2003*	983	546	580	1 232	2 698	2 002	1 518	9 559	5 367
Specificatie 2003*									
Groningen	23	6	5	12	23	21	30	120	81
Friesland	23	6	8	3	17	17	11	85	40
Drenthe	31	15	9	21	50	48	30	204	123
Overijssel	198	116	125	294	634	332	145	1 844	742
Flevoland	3	-	4	-	24	13	6	50	29
Gelderland	251	133	183	434	887	483	215	2 586	1 059
Utrecht	64	40	76	131	205	58	19	593	156
Noord Holland	15	5	5	12	14	5	1	57	11
Zuid Holland	39	21	39	93	63	32	30	317	112
Zeeland	15	1	1	5	20	15	13	70	54
Noord Brabant	227	160	99	183	604	791	757	2 821	2 261
Limburg	94	43	26	44	157	187	261	812	699
Hoofdbedrijfstype									
Akkerbouwbedrijven	25	14	27	32	78	59	37	272	141
Tuinbouwbedrijven	12	1	3	9	28	19	1	73	26
Blijvende teeltbedrijven	4	2	7	9	19	7	3	51	18
Graasdierbedrijven	363	137	292	663	1 081	349	38	2 923	738
Hokdierbedrijven	344	263	109	204	731	1 056	1 153	3 860	3 321
Gewassencombinaties	14	12	22	34	75	46	29	232	112
Veeteeltcombinaties	154	86	85	203	494	290	150	1 462	636
Gewassen-/veeteeltcomb.	67	31	35	78	192	176	107	686	375

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

44-f. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleesvarkens (20 kg e.m.) naar aantal aanwezige vleesvarkens (20 kg e.m.)
Holdings with housing capacity for store pigs by number of store pigs present

	bedrijven met ... vleesvarkens (20 kg en meer)								totaal bedrij-ven
	0	1 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100 tot 200	200 tot 500	500 tot 1 000	1 000 en meer	
1976	1 184	7 285	5 145	6 172	6 096	4 983	1 079	229	32 173
1980	985	6 152	3 602	4 849	5 673	5 807	2 042	516	29 626
1985	1 448	5 168	2 773	3 906	5 037	6 033	2 678	948	27 991
1990	2 807	4 023	2 336	3 138	4 615	5 888	3 026	1 255	27 088
1991	2 790	3 630	2 214	2 962	4 431	5 780	3 031	1 292	26 130
1992	2 346	3 450	1 956	2 767	4 225	5 761	3 030	1 360	24 895
1993	1 827	3 152	2 106	2 836	4 416	5 988	3 196	1 450	24 971
1994	2 320	2 789	1 824	2 522	3 888	5 515	3 032	1 497	23 387
1995	2 476	2 518	1 540	2 207	3 644	5 225	2 979	1 514	22 103
1996	2 446	2 300	1 520	2 007	3 277	4 995	2 957	1 597	21 099
1997	1 928	1 955	1 393	2 004	3 400	5 225	2 943	1 722	20 471
1998	2 801	1 654	1 228	1 838	3 144	4 973	2 643	1 457	19 738
1999	2 452	1 557	967	1 309	2 344	4 131	2 645	1 709	17 114
2000	2 179	1 278	726	961	1 888	3 816	2 479	1 747	15 074
2001	1 811	875	602	843	1 772	3 409	2 250	1 757	13 319
2002	1 794	1 117	644	727	1 461	2 945	2 137	1 545	12 370
2003*	1 699	983	546	580	1 232	2 698	2 002	1 518	11 258
Hokcapaciteit specificatie 2003*									
0		210	51	26	32	59	37	18	433
1 - 19	81	255	6	5	6	3	-	-	356
20 - 49	109	250	188	4	2	6	-	-	559
50 - 99	233	111	167	171	1	4	5	-	692
100 - 199	474	68	71	240	572	7	1	-	1 433
200 - 299	310	40	29	68	390	535	1	1	1 374
300 - 499	236	15	17	37	167	1 387	6	-	1 865
500 - 999	155	23	11	25	49	652	1 466	5	2 386
1 000 en meer	101	11	6	4	13	45	486	1 494	2 160

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

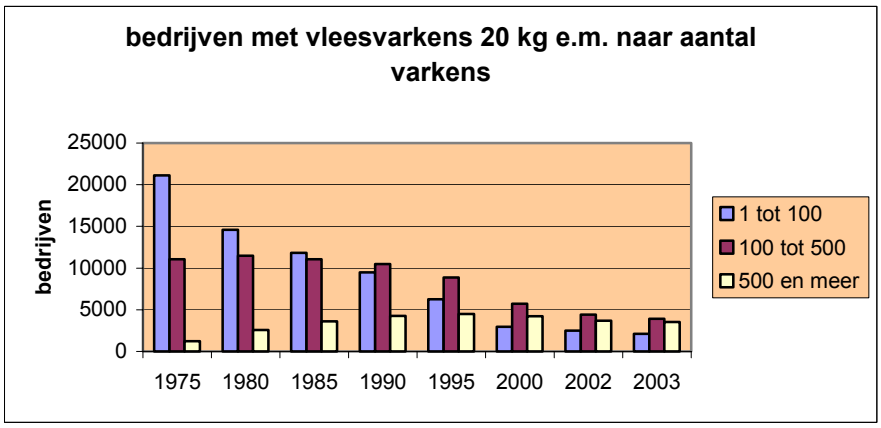

45. Pluimvee

45-a. Samenstelling van de kippenstapel
Composition of the chicken stock

	vlees-kuikens	ouderdieren van vleesrassen 1)		leghennen		totaal	
		tot 18 wkn 2)	18 wkn e.o. 2)	tot 18 wkn 3)	18 wkn e.o. 3)	kippen	bedrijven met kippen
	1 000 stuks						
1980	38 609	2 174	2 918	10 845	26 610	81 155	8 681
1985	38 383	2 722	4 347	11 327	33 109	89 887	7 151
1990	41 172	2 882	4 391	11 121	33 199	92 765	5 867
1995	43 827	3 065	4 507	8 890	29 272	89 561	4 605
1996	44 142	2 688	5 032	9 785	29 794	91 441	4 476
1997	44 987	3 090	4 952	10 389	29 688	93 106	4 361
1998	48 537	3 483	5 238	10 586	30 849	98 692	4 261
1999	53 247	3 255	5 804	11 043	31 418	104 767	4 147
2000	50 937	3 644	5 398	11 463	32 573	104 015	3 860
2001	50 127	2 933	4 548	10 888	31 838	100 334	3 560
2002	54 660	2 554	4 949	10 186	28 703	101 052	3 358
2003*	42 289	2 469	3 979	6 551	23 947	79 235	2 446

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Vanaf 1995 incl. hanen
2) T/m 1984 resp. tot 6 mnd. en 6 mnd e.o., van 1985 t/m 1991 tot 5 mnd en 5 mnd e.o.
3) T/m 1984 resp. tot 5 mnd. en 5 mnd. e.o.

45-b. Aantal bedrijven naar aantal leghennen 1) (18 wkn en ouder) 2) per bedrijf en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of laying hens per holding and main type of holding (DCT)

Bedr. type no.	bedrijven met ... leghennen (18 wkn en ouder) 2)								totaal	
	1 tot 400	400 tot 1 000	1 000 tot 3 000	3 000 tot 5 000	5 000 tot 10 000	10 000 tot 20 000	20 000 tot 50 000	50 000 en meer	be-drij-ven	leg-hennen (x 1 000)
1980	2 918	453	556	357	538	439	271	66	5 598	26 610
1985	2 066	325	437	313	470	428	389	106	4 534	33 109
1990	1 335	231	328	240	387	415	364	131	3 431	33 199
1995	815	151	270	177	333	289	327	126	2 488	29 272
1996	811	151	247	182	300	286	306	141	2 424	29 794
1997	771	148	218	178	311	270	298	148	2 342	29 688
1998	721	117	218	180	278	275	315	154	2 258	30 849
1999	685	103	207	165	275	286	314	156	2 191	31 418
2000	623	77	170	156	286	289	301	174	2 076	32 573
2001	566	61	150	149	279	296	290	166	1 957	31 838
2002	483	56	133	122	210	280	259	158	1 701	28 703
2003*	388	39	69	57	140	208	178	144	1 223	23 947
Specificatie 2003*										
1	27	3	7	1	9	7	2	-	56	224
2	19	2	-	-	3	-	1	-	25	48
3	7	3	1	-	1	1	1	-	14	51
4	272	15	23	14	29	8	1	-	362	467
5	8	2	12	20	49	114	149	138	492	20 453
6	15	3	5	6	9	8	1	-	47	238
7	15	7	14	9	30	37	13	2	127	1 302
8	25	4	7	7	10	33	10	4	100	1 163

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor betekenis der bedrijfstype no's zie tabel 21-a.
1) Het aantal leghennen en de bedrijven met leghennen, uitsluitend voor zelfvoorziening, zijn niet meegeteld.
2) T/m 1984 vijf maanden en ouder.

45-c. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor leghennen 1) naar aantal aanwezige leghennen 1)
Holdings with housing capacity for laying hens by number of laying hens present

	bedrijven met ... leghennen 1)									totaal bedrijven
	0	1 tot 400	400 tot 1 000	1 000 tot 3 000	3 000 tot 5 000	5 000 tot 10 000	10 000 tot 20 000	20 000 tot 50 000	50 000 en meer	
1980	542	2 918	453	556	357	538	439	271	66	6 140
1984	446	2 121	323	457	299	461	464	339	90	5 000
1990	627	1 335	231	328	240	387	415	364	131	4 058
1995	852	815	151	270	177	333	289	327	126	3 340
1996	763	811	151	247	182	300	286	306	141	3 187
1997	1 287	771	148	218	178	311	270	298	148	3 629
1998	1 256	721	117	218	180	278	275	315	154	3 514
1999	1 128	685	103	207	165	275	286	314	156	3 319
2000	1 156	623	77	170	156	286	289	301	174	3 232
2001	1 151	566	61	150	149	279	296	290	166	3 108
2002	912	483	56	133	122	210	280	259	158	2 613
2003*	996	388	39	69	57	140	208	178	144	2 219
Hokcapaciteit specificatie 2003*										
0		98	2	3	1	7	5	5	1	122
1 - 199	648	189	-	-	-	-	-	-	-	837
200 - 399	22	57	-	-	-	-	-	-	-	79
400 - 999	18	30	17	-	-	-	-	-	-	65
1 000 - 2 999	41	8	20	41	-	-	1	1	-	112
3 000 - 4 999	45	5	-	13	36	-	-	-	-	99
5 000 - 9 999	67	1	-	8	17	102	1	-	-	196
10 000 - 19 999	71	-	-	4	2	24	155	-	-	256
20 000 - 49 999	63	-	-	-	1	6	43	157	1	271
50 000 en meer	21	-	-	-	-	1	3	15	142	182

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) 18 weken en ouder, t/m 1984 vijf mnd. en ouder.

45-d. Aantal bedrijven naar aantal ouderdieren van vleesrassen 1) per bedrijf en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of broilers parent animals per holding and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... ouderdieren van vleesrassen 1)					totaal	
	1 tot 5 000	5 000 tot 10 000	10 000 tot 15 000	15 000 en meer	10 000 en meer	bedrijven	ouderdieren (x 1000)
1980	301	161	.	.	58	520	2 918
1985	264	242	.	.	118	624	4 347
1990	232	212	.	.	149	593	4 390
1995	128	165	.	.	188	481	4 507
1996	96	157	151	69	.	473	5 032
1997	79	141	138	80	.	438	4 952
1998	83	143	132	98	.	456	5 238
1999	70	111	127	118	.	426	5 804
2000	53	92	116	120	.	381	5 398
2001	25	68	109	109	.	311	4 548
2002	25	64	99	132	.	320	4 949
2003*	17	39	72	112	.	240	3 979
Specificatie 2003*							
Akkerbouwbedrijven	-	1	2	-	-	3	28
Tuinbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	-
Blijvende teeltbedrijven	-	1	2	-	-	3	34
Graasdierbedrijven	3	1	-	1	-	5	33
Hokdierbedrijven	11	26	60	104	-	201	3 563
Gewassencombinaties	-	2	-	-	-	2	14
Veeteeltcombinaties	2	6	3	5	-	16	187
Gewassen-/veeteeltcomb.	1	2	5	2	-	10	120

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Vanaf 1995 ouderdieren incl. hanen.
T/m 1984 6 mnd. en ouder, van 1985 t/m 1991 5 mnd. en ouder, vanaf 1992 18 weken en ouder.

45-e. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor ouderdieren van vleesrassen 1) naar aantal aanwezige ouderdieren van vleesrassen 1)
Holdings with housing capacity for broilers parent animals by number of broilers mother animals present

	bedrijven met ... ouderdieren van vleesrassen 1)									totaal bedrijven
	0	1 tot 3 000	3 000 tot 4 000	4 000 tot 5 000	5 000 tot 7 000	7 000 tot 10 000	10 000 tot 13 000	13 000 tot 17 000	17 000 en meer	
1980	155	159	70	72	94	67	27	15	16	675
1984	228	131	67	56	102	99	52	21	16	772
1990	241	119	56	57	91	121	86	35	28	834
1991	261	109	40	60	93	113	82	34	32	824
1992	231	88	38	55	82	119	108	45	39	805
1993	196	78	37	44	87	128	114	42	38	764
1994	143	59	39	42	78	110	102	52	43	668
1995	192	52	39	37	67	98	91	56	41	673
1996	171	46	23	37	52	105	112	60	48	644
1997	160	31	20	28	53	88	93	71	54	598
1998	144	36	24	23	54	89	91	71	68	600
1999	150	28	16	26	41	70	85	69	91	576
2000	170	24	14	15	32	60	75	67	94	551
2001	174	14	5	6	28	40	67	62	89	485
2002	106	11	7	7	25	39	63	66	102	426
2003*	153	7	4	6	9	30	46	47	91	393
Hokcapaciteit specificatie 2003*										
0		1	-	-	-	1	1	-	3	6
1 - 999	43	1	-	-	-	-	-	-	-	44
1 000 - 1 999	4	-	-	-	-	-	1	-	-	5
2 000 - 2 999	3	1	-	-	-	-	-	-	-	4
3 000 - 3 999	6	3	3	-	-	-	-	-	-	12
4 000 - 4 999	1	-	1	3	-	-	-	-	1	6
5 000 - 6 999	12	1	-	2	5	-	-	-	-	20
7 000 - 9 999	20	-	-	1	4	18	-	-	-	43
10 000 - 12 999	10	-	-	-	-	9	19	-	-	38
13 000 - 16 999	18	-	-	-	-	1	24	32	-	75
17 000 en meer	36	-	-	-	-	1	1	15	87	140

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
1) Vanaf 1995 ouderdieren incl. hanen
T/m 1984 zes mnd. en ouder, van 1985 t/m 1991 vijf mnd. en ouder, vanaf 1992 achttien weken en ouder.

45-f. Inleg van broedeieren van legrassen naar ras
Hatching eggs of laying stock according to kind of stock

Ras	1975	1980	1985	1990	1995	1998	1999	2000	2001
	%								
Witte leghorn	58	63	64	42	41	39	41	36	41
Andere rassen	42	37	36	58	59	61	59	64	59

Bron: Productschap voor Pluimvee en Eieren; m.i.v. 1994 Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
N.B.: Gebaseerd op de aflevering van broedeieren aan kuikenbroederijen.

45-g. Inleg van broedeieren van kippen, per maand
Hatching eggs of chickens, per month

	legrassen				vleesrassen			
	1995	2001	2002	2003	1995	2001	2002	2003*
	1 000 stuks							
januari	6 462	8 444	7 916	6 100	52 263	60 945	60 697	60 500
februari	5 698	8 192	8 475	3 400	48 246	61 451	56 114	51 100
maart	8 022	9 443	7 907	2 200	51 989	59 357	56 713	27 300
april	7 477	9 347	7 690	3 000	47 168	61 933	58 986	27 100
mei	7 155	9 159	9 341	1 800	49 568	62 605	61 460	17 300
juni	6 663	7 704	7 533	5 000	47 275	58 416	56 604	29 800
juli	7 885	8 965	8 371	7 800	48 161	63 957	62 331	45 800
augustus	9 232	8 952	8 035	8 100	54 754	65 719	57 885	49 500
september	7 358	8 400	7 656	7 200	48 012	64 052	57 913	50 700
oktober	5 247	8 100	7 473	5 300	51 284	62 509	58 411	49 900
november	5 618	8 343	7 140	6 100	52 369	64 154	60 126	47 800
december	6 123	8 639	6 994	6 800	48 366	59 968	61 354	53 200
Totaal	82 939	103 688	94 531	62 800	599 453	745 066	708 594	510 000

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
N.B.: Inleg fok- en eindmateriaal. Broedeieren legsector t.b.v. binnenland.
Als broeduitkomst wordt 78% van de inleg aangehouden.

45-h. Aantal bedrijven naar aantal vleeskuikens per bedrijf en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of broilers per holding and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... vleeskuikens					totaal	
	1 tot 10 000	10 000 tot 25 000	25 000 tot 50 000	50 000 tot 75 000	75 000 en meer	be-drij-ven	vlees kuikens (x 1000)
1975	822	1 064	350	70	23	2 329	39 250
1980	499	819	366	95	42	1 821	38 609
1985	303	600	403	121	50	1 477	38 383
1990	251	543	386	170	63	1 413	41 172
1995	179	450	403	178	91	1 301	43 827
1996	147	398	422	176	97	1 240	44 142
1997	163	370	422	193	97	1 245	44 987
1998	136	336	408	200	138	1 218	48 537
1999	113	304	430	222	156	1 225	53 247
2000	86	232	379	227	170	1 094	50 937
2001	62	220	359	206	180	1 027	50 127
2002	67	231	364	231	203	1 096	54 660
2003*	39	129	274	165	170	777	42 289
Specificatie 2003*							
Akkerbouwbedrijven	3	10	32	6	1	52	1 747
Tuinbouwbedrijven	1	2	1	2	-	6	210
Blijvende teeltbedrijven	-	-	-	1	-	1	56
Graasdierbedrijven	14	23	10	-	-	47	765
Hokdierbedrijven	12	56	98	109	151	426	29 638
Gewassencombinaties	-	4	17	3	-	24	840
Veeteeltcombinaties	7	21	45	9	8	90	3 377
Gewassen-/veeteeltcomb.	2	13	71	35	10	131	5 655

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

45-i. Aantal bedrijven met hokcapaciteit voor vleeskuikens naar aantal aanwezige vleeskuikens
Holdings with housing capacity for broilers by number of broilers present

	bedrijven met ... vleeskuikens						totaal
	0	1 tot 10 000	10 000 tot 25 000	25 000 tot 50 000	50 000 tot 75 000	75 000 en meer	
1980	309	499	819	366	95	42	2 130
1984	395	294	589	369	110	41	1 798
1990	385	251	543	386	170	63	1 798
1991	395	236	565	398	158	68	1 820
1992	316	263	546	435	188	82	1 830
1993	350	220	524	428	184	89	1 795
1994	376	187	478	420	175	79	1 715
1995	322	179	450	403	178	91	1 623
1996	352	147	398	422	176	97	1 592
1997	324	163	370	422	193	97	1 569
1998	275	136	336	408	200	138	1 493
1999	249	113	304	430	222	156	1 474
2000	267	86	232	379	227	170	1 361
2001	212	62	220	359	206	180	1 239
2002	113	67	231	364	231	203	1 209
2003*	264	39	129	274	165	170	1 041
Hokcapaciteit specificatie 2003*							
0		2	2	-	-	-	4
1 - 9 999	66	30	-	-	-	3	99
10 000 - 24 999	67	5	107	-	-	-	179
25 000 - 49 999	63	1	17	241	-	-	322
50 000 - 74 999	36	1	3	27	139	-	206
75 000 en meer	32	-	-	6	26	167	231

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

45-j. Aantal bedrijven naar aantal eenden voor de vleesproductie per bedrijf
Holdings by number of ducks for slaughter per holding

	bedrijven met ... eenden voor de vleesproductie				totaal	
	1 tot 1 000	1 000 tot 5 000	5 000 tot 10 000	10 000 en meer	bedrijven	eenden voor de vleesprod. (x 1 000)
1975	2	42	14	21	79	569
1980	4	32	22	21	79	630
1985	16	22	10	20	68	561
1990	10	17	26	33	86	1 086
1995	11	35	27	30	103	869
1996	17	43	33	25	118	861
1997	15	33	35	30	113	906
1998	14	36	38	32	120	970
1999	16	38	36	41	131	1 077
2000	14	29	34	37	114	958
2001	12	16	43	29	100	867
2002	9	15	36	37	97	852
2003*	9	15	30	26	80	706
	aantal eenden (x 1 000)					
2003*	1	56	218	432		

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

45-k. Aantal bedrijven naar aantal kalkoenen voor de vleesproductie per bedrijf en hoofdbedrijfstype (NEG)
Holdings by number of turkeys for slaughter per holding and main type of holding (DCT)

	bedrijven met ... kalkoenen voor de vleesproductie								totaal	
	1 tot 2 000	2 000 tot 4 000	4 000 tot 6 000	6 000 tot 8 000	8 000 tot 10 000	10 000 tot 15 000	15 000 tot 25 000	25 000 en meer	be-drij-ven	kalkoenen voor de vleesprod. (x 1 000)
1975	13	26	23	16	19	26	14	7	144	1 234
1980	20	24	24	19	9	17	8	1	122	793
1985	6	19	23	14	10	16	5	1	94	640
1990	20	21	24	14	11	25	13	2	130	1 003
1991	22	8	25	10	14	33	15	4	131	1 185
1992	38	15	22	11	20	28	20	6	160	1 310
1993	19	16	14	20	19	29	15	6	138	1 257
1994	17	15	20	15	12	32	21	4	136	1 253
1995	19	16	21	10	8	30	20	5	129	1 176
1996	17	17	15	9	9	31	23	5	126	1 206
1997	14	14	19	13	9	31	16	8	124	1 218
1998	8	14	14	14	7	30	27	10	124	1 462
1999	14	12	22	5	9	28	29	8	127	1 387
2001	9	8	16	8	8	26	34	11	120	1 523
2002	4	8	13	9	9	29	30	10	112	1 451
2003*	4	5	11	4	6	9	33	8	80	1 112
Specificatie 2003*										
Akkerbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuinbouwbedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blijvende teeltbedrijven	1	1	-	-	-	-	-	-	2	2
Graasdierbedrijven	-	2	-	-	-	-	-	-	2	6
Hokdierbedrijven	1	1	7	4	2	5	26	8	54	877
Gewassencombinaties	1	-	2	-	-	-	-	-	3	11
Veeteeltcombinaties	-	-	1	-	1	1	1	-	4	43
Gewassen-/veeteeltcomb.	1	1	1	-	3	3	6	-	15	173

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.

46. Struisvogelachtigen

46. Struisvogelachtigen, aantal bedrijven en dieren naar soort en hoofdbedrijfstype (NEG)
Ostriches, holdings and number of animals by sort and main type of holding (DCT)

hoofd-bedrijfs-type	struisvogels		emoe's		nandoe's	
	bedrijven	aantal dieren	bedrijven	aantal dieren	bedrijven	aantal dieren
1996	111	3 890	23	357	58	1 827
Specificatie						
Akkerbouwbedrijven	15	184	2	4	3	7
Tuinbouwbedrijven	1	12	-	-	2	3
Blijvende teeltbedrijven	-	-	1	2	3	6
Graasdierbedrijven	47	1 866	13	152	28	210
Hokdierbedrijven	28	878	5	68	13	335
Gewassencombinaties	-	-	-	-	2	9
Veeteeltcombinaties	12	852	1	126	4	51
Gewassen-/veeteeltcomb.	8	98	1	5	3	1 206

Bron: CBS Landbouwtelling ■.

47. Konijnen en edelpelsdieren

47. Konijnen en edelpelsdieren, aantal dieren en bedrijven, naar hoofdbedrijfstype (NEG)
Rabbits and high-bred animals, number of animals and holdings, by main type of holding (DCT)

hoofd-bedrijfs-type	konijnen			edelpelsdieren (moederdieren)				bedrijven met	
	voor de vleesprod.	voed-sters	totaal	nertsen	vossen	overige	totaal	konijnen	edelpels-dieren
	x 1000								
1991	681	105	786	544	10	27	581	521	245
1992	700	105	805	563	8	5	576	673	258
1993	610	89	700	466	7	9	482	578	235
1994	506	74	580	476	7	2	486	428	231
1995	424	64	488	456	7	1	464	337	216
1996	406	61	467	485	7	1	493	311	213
1997	421	64	485	525	7	3	535	308	213
1998	382	61	443	566	8	2	575	262	211
1999	355	55	410	576	5	3	585	231	202
2000	340	52	392	585	4	1	590	201	192
2001	334	49	383	611	5	3	619	184	187
2002	320	50	370	617	5	12	634	166	183
2003*	280	45	325	613	4	3	620	152	183
Specificatie 2003*									
1	1	-	1	-	-	-	-	4	-
2	2	0	2	-	-	-	-	2	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	20	3	22	1	-	-	1	32	1
5	202	35	237	605	4	3	612	78	176
6	11	2	13	-	-	-	-	6	-
7	28	4	32	3	-	0	3	19	3
8	16	1	17	5	0	-	5	11	3

Bron: CBS Landbouwtelling; LEI-bewerking ■.
N.B.: Voor betekenis der bedrijfstype no's zie tabel 21-a.

5. Productie

51. Akkerbouwproducten

51-a. Productie van akkerbouwgewassen (X 1 000 ton)
Production of arable products (x 1 000 ton)

	tarwe	rogge	gerst	haver	triticale	korrelmais 1)	peulvruchten
1975	527,8	62,8	335,9	158,1	.	.	35,8
1980	882,2	38,6	257,8	94,1	.	.	20,3
1985	851,0	19,3	197,4	58,1	.	.	90,8
1990	1 075,9	36,2	218,8	16,1	11,2	.	83,0
1995	1 166,7	42,5	202,5	15,5	14,0	63,4	12,3
1996	1 268,9	38,2	234,8	10,7	19,6	87,2	18,8
1997	1 062,6	27,9	268,3	10,9	16,4	158,5	16,8
1998	1 072,0	30,3	214,5	10,5	19,4	.	14,7
1999	851,4	14,0	364,5	13,9	10,9	112,3	16,7
2000	1 142,7	29,0	287,8	13,3	36,0	223,3	12,5
2001	990,7	17,0	386,8	13,8	21,3	242,0	15,8
2002	1 056,6	16,8	315,3	12,7	23,8	227,0	15,6
2003*	1 228,3	20,6	371,7	13,2	31,6	.	.

	koolzaad	karwijzaad	blauwmaanzaad	vezelvlas 2)	lijnzaad van vezelvlas	hennep	cichorei 3)
1975	36,6	5,2	2,8	32,8	.	.	.
1980	28,5	4,0	0,3	31,1	.	.	.
1985	30,6	3,1	0,9	35,7	.	.	.
1990	25,5	0,5	0,4	39,6	.	.	.
1995	4,5	1,4	2,0	34,4	.	.	.
1996	3,1	1,0	0,5	23,2	5,7	.	.
1997	2,0	0,3	0,9	23,3	4,6	.	173,5
1998	2,7	0,2	1,7	16,3	3,2	.	157,3
1999	4,5	0,2	2,1	23,1	4,6	.	200,8
2000	2,9	0,2	0,8	26,9	4,0	.	184,4
2001	2,4	.	0,9	20,5	4,2	.	177,7
2002	1,5	0,3	0,5	24,7	4,1	14,3	179,5
2003*	2,0	0,3	0,6	20,3	4,0	.	.

	consumptieaardappelen 4)	zetmeelaardappelen 5)	suikerbieten	voederbieten	zaaiuien incl. uitval	snijmais 1)	corn cob mix 1)
1975	2 574,3	2 428,8	5 926,8	249,6	366,0	3 661,0	.
1980	3 950,1	2 316,5	5 931,0	135,4	414,5	5 930,9	.
1985	4 688,4	2 461,2	6 334,8	189,1	530,2	1 992,7	.
1990	4 658,4	2 377,8	8 623,4	292,1	454,6	2 363,0	.
1995	4 811,3	2 529,1	6 449,4	132,1	479,1	2 527,4	43,8
1996	5 432,7	2 622,9	6 415,7	114,3	623,2	2 694,6	51,6
1997	5 151,4	2 821,2	6 606,0	100,1	574,5	3 479,8	78,0
1998	3 371,2	1 878,2	5 504,5	79,7	652,4	2 903,2	.
1999	5 942,7	2 278,4	7 317,4	79,0	754,8	3 415,0	49,6
2000	5 961,2	2 165,6	6 727,5	70,7	821,0	2 854,0	86,6
2001	4 968,4	2 046,9	5 947,4	49,0	765,3	2 915,0	64,0
2002	5 282,4	2 080,4	6 250,2	59,8	816,7	3 044,0	55,0
2003*	4 647,0	1 821,8	6 209,8	49,3	808,8	.	.

Bron: CBS Oogstraming ■.
N.B.: Granen: handelsgewicht bij 16% vocht.
1) In droge stof, snijmais m.i.v. 1985 in droge stof; m.i.v. 1997 cijfers op basis steekproef rundvee /graslandgebruik.
2) T/m 1995 ongerepeld vezelvlas; vanaf 1996 gedauwroot vezelvlas, ontzaad. Cijfer 1997 gecorrigeerd i.v.m. gewijzigde definitie.
3) Ramingen.
4) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen (niet aangegeven bij de NAK) en uitval.
5) Incl. pootaardappelen; onderwatergewicht in 2003*: 477 gram.

51-b. Gemiddelde opbrengst 1) van akkerbouwgewassen
Average yield of arable crops

	winter-tarwe	zomer-tarwe	rogge	winter-gerst	zomer-gerst	haver	triti-cale	korrel-mais 2)
	kg per ha							
1975	5 100	4 600	3 500	4 500	4 000	4 600	.	.
1980	6 400	4 800	4 000	5 500	4 600	5 200	.	.
1985	6 700	5 700	4 200	5 500	5 000	5 200	.	.
1990	7 700	6 100	4 200	5 500	5 400	4 700	4 800	.
1995	8 800	6 500	5 200	6 000	5 700	5 300	5 400	7 000
1996	9 100	6 900	5 500	6 600	6 600	5 600	6 000	8 000
1997	7 800	7 000	5 600	6 300	6 400	5 600	5 600	12 500
1998	7 800	6 700	4 800	5 400	5 500	5 100	4 400	.
1999	8 900	7 500	5 300	6 400	6 300	5 600	6 000	7 000
2000	8 600	6 800	5 000	5 800	6 200	5 600	5 400	11 000
2001	8 300	7 000	4 900	6 500	5 800	5 500	5 300	8 900
2002	8 100	6 300	4 800	6 100	5 500	5 200	5 400	9 600
2003*	9 500	7 600	5 400	6 400	6 600	5 300	6 000	.

	peul-vruch-ten	kool- en raap-zaad	karwij-zaad	blauw-maan-zaad	vezel-vlas 3)	lijnzaad van vezelvlas	hennep	cichorei 4)
	kg per ha							
1975	3 000	2 600	1 450	1 300	6 400	.	.	.
1980	2 700	3 600	1 350	1 100	7 650	.	.	.
1985	3 650	3 050	1 400	1 200	8 250	.	.	.
1990	4 500	3 050	1 500	1 550	7 150	.	.	.
1995	3 200	3 000	1 200	1 400	8 000	.	.	.
1996	3 700	3 600	1 700	1 500	6 000	1 500	.	.
1997	4 000	3 400	1 400	1 500	5 500	1 100	.	41 000
1998	3 800	3 100	1 200	1 500	4 700	900	.	38 000
1999	4 100	3 500	1 400	1 400	6 200	1 200	.	44 900
2000	4 300	3 400	1 300	1 400	6 100	900	.	44 700
2001	4 400	3 400	.	1 200	4 300	900	.	38 000
2002	4 100	3 000	1 700	1 400	6 100	1 000	6 900	41 700
2003*	.	3 200	1 700	1 500	5 400	1 100	.	.

	consumptie-aardappelen 5)	zetmeel-aardappelen 6)	suiker-bieten	voeder-bieten	zaai-uien incl. uitval	snij-mais 2)	corn cob mix 2)
	ton per ha						
1975	32,9	33,5	43,5	71,7	37,1	47,3	.
1980	38,0	33,0	49,0	81,0	38,0	43,0	.
1985	43,2	41,0	48,5	84,5	42,5	11,5	.
1990	41,4	38,0	69,0	96,5	49,5	11,5	.
1995	40,8	41,0	56,0	84,0	41,0	11,5	8,7
1996	44,4	42,0	55,0	84,0	53,0	12,1	9,2
1997	43,9	45,0	58,0	86,0	54,0	15,0	14,4
1998	41,6	44,0	50,0	71,0	63,0	13,2	.
1999	46,7	43,5	61,1	80,0	53,9	14,8	8,3
2000	47,5	43,9	61,3	85,0	62,0	13,9	12,0
2001	43,7	42,8	55,4	61,3	54,2	14,3	8,3
2002	45,7	42,8	58,2	81,8	55,1	14,2	8,2
2003*	42,4	37,3	60,7	78,3	49,4	.	.

Bron: CBS Oogstraming ■.
N.B.: Granen: handelsgewicht bij 16% vocht.
1) Gewogen gemiddelden van ramingen per gebied.
2) In droge stof; snijmais m.i.v. 1985 in droge stof; m.i.v. 1997 cijfers op basis steekproef rundvee/graslandgebruik.
3) T/m 1995 ongerepeld vezelvlas; vanaf 1996 gedauwroot vezelvlas, ontzaad. Cijfer 1997 gecorrigeerd i.v.m. gewijzigde definitie.
4) Ramingen.
5) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen (niet aangegeven bij de NAK) en uitval.
6) Incl. pootaardappelen; onderwatergewicht in 2000: 462* gram.

51-c. Productie van stro
Production of straw

	winter-tarwe-stro	zomer-tarwe-stro	rogge-stro	winter-gerst-stro	zomer-gerst-stro	haver-stro	triti-cale-stro
	1 000 ton						
1975	238,2	157,7	74,2	19,8	183,4	126,3	.
1980	514,8	46,7	37,0	40,1	107,1	60,9	.
1985	463,8	24,4	17,2	20,9	88,9	35,8	.
1990	337,0	10,5	19,2	11,4	55,6	6,6	8,2
1991	441,6	23,2	22,6	20,5	88,0	8,9	11,1
1992	471,8	32,7	21,0	17,1	74,4	8,6	9,2
1993	332,8	59,1	24,3	13,1	93,3	13,1	7,0
1994	397,8	77,7	19,1	8,0	107,4	16,4	6,5
1995	485,1	26,4	28,0	8,5	65,1	7,2	8,5
1996	489,6	22,5	28,2	8,3	84,9	5,4	12,8
1997	519,5	45,6	19,9	8,6	125,6	6,4	11,7

Bron: CBS Oogstraming ■.

51-d. Gemiddelde opbrengst 1) van stro
Average yield of straw

	winter-tarwe-stro	zomer-tarwe-stro	rogge-stro	winter-gerst-stro	zomer-gerst-stro	haver-stro	triti-cale-stro
	kg per ha						
1975	3 700	3 700	4 100	3 300	2 400	3 700	.
1980	4 500	3 800	4 200	3 400	2 700	4 100	.
1985	4 300	4 000	4 000	3 300	2 900	4 000	.
1990	5 200	4 200	4 100	3 600	3 200	3 700	4 100
1991	5 300	4 200	4 300	4 300	3 400	4 400	4 000
1992	5 200	4 300	4 200	4 300	3 300	4 000	4 500
1993	4 200	3 800	4 200	3 700	3 000	4 000	4 100
1994	4 200	3 700	4 000	3 300	2 900	3 900	4 200
1995	4 600	3 800	4 400	3 600	2 900	4 000	4 300
1996	4 200	3 700	4 500	3 200	3 100	3 900	4 100
1997	4 400	3 800	4 000	3 300	3 200	3 300	4 000

Bron: CBS Oogstraming ■.
1) Gewogen gemiddelden van ramingen per gebied.

51-e. Gemiddelde opbrengst van akkerbouwgewassen, naar groep van landbouwgebieden
Average yield of arable crops, by group of agricultural districts

	winter-tarwe	zomer-tarwe	rogge	winter-gerst	zomer-gerst	haver	triti-cale	cichorei
	kg per ha							
Bouwhoek en Hogeland								
2000	9 000	7 100	5 100	6 400	6 800	5 700	7 100	43 000
2001	9 500	8 200	5 200	7 100	6 800	5 400	6 300	37 100
2002	8 100	6 800	5 000	6 000	5 700	5 800	4 400	-
Veenkoloniën en Oldambt								
2000	7 700	6 600	5 500	5 700	6 100	5 900	5 300	-
2001	8 400	6 800	5 800	6 300	6 100	5 700	5 300	-
2002	7 700	6 000	5 500	5 800	5 600	5 200	5 600	38 000
Noordelijk weidegebied								
2000	8 500	6 700	4 900	5 600	6 000	5 300	5 300	43 000
2001	8 300	6 800	3 500	6 000	5 700	5 500	6 500	37 100
2002	7 500	5 900	4 700	5 800	5 400	5 100	5 600	-
Oostelijk veehouderijgebied								
2000	8 000	7 100	4 200	5 300	5 700	5 200	5 300	44 000
2001	7 300	6 500	5 000	5 400	5 500	4 500	5 500	37 300
2002	6 000	5 900	4 500	5 200	5 300	4 100	5 300	41 100
Centraal veehouderijgebied								
2000	7 600	6 600	4 900	5 200	5 900	5 300	5 000	-
2001	7 100	6 400	4 100	5 400	5 100	5 300	4 400	-
2002	7 000	5 900	4 700	5 500	5 400	4 800	4 800	37 800
IJsselmeerpolders								
2000	9 300	5 600	5 100	6 200	7 500	5 700	7 100	43 000
2001	9 000	7 600	5 200	7 100	6 800	5 400	6 300	37 100
2002	7 300	4 800	5 000	6 000	5 500	6 000	4 400	42 100
Westelijk Holland								
2000	7 800	7 100	5 100	6 200	6 300	5 700	7 100	43 000
2001	7 700	7 500	5 200	7 100	5 600	5 400	6 300	37 100
2002	8 700	7 400	5 000	6 000	6 100	5 800	4 400	42 100
Waterland & Droogmakerijen								
2000	8 700	7 100	-	-	6 600	5 700	-	-
2001	8 900	6 900	-	7 100	6 100	5 400	6 300	-
2002	8 200	6 000	-	-	5 600	5 800	4 400	-
Hollands/Utr. weidegebied								
2000	7 600	6 600	4 900	5 200	5 900	5 300	5 300	44 000
2001	7 100	6 400	4 700	5 400	5 700	5 300	5 200	39 200
2002	7 000	5 900	4 700	5 500	5 400	4 800	5 600	37 800
Rivierengebied								
2000	8 800	7 100	5 100	6 200	6 900	5 700	7 100	43 000
2001	7 100	7 200	4 200	7 100	4 200	5 400	5 000	37 100
2002	8 500	6 000	5 000	6 000	6 100	5 800	4 600	42 100
Zuidwest. akkerbouwgebied								
2000	9 200	7 700	5 100	6 200	6 500	5 700	7 100	44 000
2001	8 400	7 100	5 200	5 900	5 600	5 400	6 300	37 100
2002	8 600	7 300	5 000	6 000	5 800	5 800	4 400	42 900
Zuidwest Brabant								
2000	8 900	6 600	4 900	5 200	6 400	5 300	5 300	44 000
2001	8 800	6 400	4 700	5 400	6 200	5 300	5 200	39 200
2002	8 000	5 900	4 700	-	5 400	4 800	5 600	37 800
Zuidelijk veehouderijgebied								
2000	7 600	6 500	4 900	5 600	5 300	5 300	5 200	48 000
2001	6 200	5 400	3 800	5 800	4 700	5 300	5 000	40 600
2002	8 000	6 300	3 600	5 900	4 900	4 100	5 700	40 000
Zuid-Limburg								
2000	8 000	7 100	5 100	5 700	6 600	5 700	7 100	43 000
2001	9 100	7 200	5 200	8 200	6 100	5 400	7 000	37 100
2002	8 700	5 900	5 000	7 200	5 600	5 800	6 000	42 100

N.B.: Handelsgewicht bij 16% vocht.

zie volgende pagina

51-e. Gemiddelde opbrengst van akkerbouwgewassen, naar groep van landbouwgebieden (slot)
Average yield of arable crops, by group of agricultural districts (end)

	consumptie-aardappelen 1) op zand/veen	consumptie-aardappelen op klei 1)	zetmeel-aardappelen	suiker-bieten	voeder-bieten	zaaiuien incl. uitval
	kg per ha					
Bouwhoek en Hogeland						
2001	51 800	40 200	42 900	57 600	60 800	58 500
2002	50 400	47 700	-	56 900	74 400	56 100
2003	34 300	36 900	37 400	63 700	81 300	48 300
Veenkoloniën en Oldambt						
2001	34 700	46 500	43 000	52 700	61 200	53 000
2002	38 400	51 800	42 700	54 100	82 400	54 300
2003	35 600	39 100	38 200	56 200	79 400	48 300
Noordelijk weidegebied						
2001	41 300	45 700	40 400	57 400	61 600	52 900
2002	48 200	46 800	42 500	56 700	86 900	54 300
2003	40 300	38 500	36 400	58 400	76 800	48 300
Oostelijk veehouderijgebied						
2001	42 600	45 900	42 400	51 000	61 600	53 000
2002	48 700	48 200	43 200	55 200	84 400	54 300
2003	34 700	41 700	34 000	53 600	84 700	48 300
Centraal veehouderijgebied						
2001	46 400	44 500	42 700	52 800	61 700	52 800
2002	48 200	41 100	42 500	54 800	87 000	54 200
2003	43 600	45 000	36 400	32 800	76 800	48 200
IJsselmeerpolders						
2001	51 800	53 700	42 900	63 600	60 800	62 500
2002	50 400	53 200	46 200	64 200	74 400	57 400
2003	39 400	43 900	37 400	67 000	83 700	57 200
Westelijk Holland						
2001	51 800	45 200	42 900	51 800	60 800	46 500
2002	50 400	46 400	-	60 500	74 400	41 100
2003	38 400	37 100	37 400	59 200	83 700	39 700
Waterland en Droogmakerijen						
2001	51 800	46 900	-	49 800	60 800	53 100
2002	50 400	51 900	46 200	59 500	74 400	54 300
2003	38 000	42 300	-	63 200	83 700	48 400
Hollands/Utrechts weidegebied						
2001	46 400	44 500	-	52 800	61 700	52 800
2002	48 200	41 100	-	54 800	87 000	-
2003	38 300	45 100	36 400	55 500	76 800	48 200
Rivierengebied						
2001	51 800	46 900	42 900	57 700	60 800	53 100
2002	50 400	51 900	46 200	56 300	74 400	54 300
2003	42 900	48 700	37 400	58 900	83 700	48 400
Zuidwestelijk akkerbouwgebied						
2001	51 900	44 200	42 900	54 300	60 800	44 600
2002	50 400	52 000	46 200	59 400	74 400	53 800
2003	42 100	43 100	37 400	62 800	73 600	40 900
Zuidwest Brabant						
2001	46 800	45 100	42 700	52 200	61 700	52 800
2002	48 200	41 100	42 500	62 500	87 000	54 200
2003	42 500	42 100	36 400	54 500	76 800	48 200
Zuidelijk veehouderijgebied						
2001	54 000	45 400	42 700	54 100	61 600	52 900
2002	52 900	54 300	42 500	57 300	86 500	54 300
2003	49 500	48 600	36 400	59 600	72 900	48 300
Zuid-Limburg						
2001	51 800	46 900	42 900	54 200	60 800	53 100
2002	50 400	54 500	-	55 400	74 400	54 300
2003	43 000	48 000	37 400	64 200	86 700	48 400

Bron: CBS Oogstraming. 1) Incl. vroege aardappelen, pootaardappelen en uitval.

51-f. Geplombeerde hoeveelheid pootaardappelen naar ras en naar klasse 1)
Leaded quantities of seed potatoes by variety and by class

	1980	1985	1990	1995	1999	2000	2001	2002
	1000 ton							
Totaal	679	901	936	1 048	1012	948	1 000	922
w.v.								
klasse S	9	14	11	21	31	33	33	29
klasse PB								[87]
klasse SE	12	16	18	6	16	23	22	36
klasse E	194	143	163	259	268	190	201	189
klasse A	383	510	694	707	659	665	709	634
klasse B	17	13	28	26	15	15	8	7
klasse C	14	10	10	16	12	13	13	12
klasse BS	0	4	7	2	5	1	1	1
klasse CS	10	18	4	11	6	7	10	13
diverse, w.o. C2, EC1	0	1	1	1	-	1	2	1
STOPA	39	171	(11)	(56)				
w.o.	%							
Agata	.	.	.	0,5	1,8	2,8	3,5	3,4
Agria	.	.	1,9	4,4	5,3	4,5	5,2	4,4
Arinda	.	.	.	.	.	1,3	1,7	1,7
Asterix	.	.	.	.	.	2,4	2,8	2,9
Bintje	30	24,6	17,6	14,2	11,0	10,4	8,0	7,7
Desiree	7,4	7,2	8,8	6,6	8,9	8,1	7,2	8,0
Diamant	0,1	2,6	5,5	4,1	3,7	3,1	1,9	2,4
Felsina	.	.	.	0,7	1,8	2,0	2,1	1,8
+ Jaerla	4,8	4,6	3,4	2,6	2,0	1,9	1,6	1,4
Kondor	.	.	1,2	2,4	2,6	2,7	2,6	2,5
Lady Rosetta	.	.	.	.	.	2,1	2,2	2,1
Liseta	.	.	1,8	1,3	1,4	1,4	1,6	1,5
Marfona	0,1	1,6	2,1	2,4	2,0	1,9	1,9	1,4
Monalisa	0,1	1,7	1,6	3,1	3,2	3,3	3,3	2,9
Mondial	.	.	1	1,5	2,2	1,9	1,9	2,1
Nicola	0,9	1,7	3,5	3,3	1,5	1,7	1,6	1,2
+ Premiere	.	.	1,3	1,5	1,8	2,0	1,9	1,9
Santana	.	.	.	.	.	1,1	1,3	1,2
Spunta	9,0	10,0	8,8	8,1	9,7	10,3	11,6	12,4
Victoria	.	.	.	.	.	1,3	1,5	1,6
Overige rassen	29,6	29,5	31,4	31,6	32,4	34,4	37,6	35,5
	1 000 kg per goedgekeurde ha							
Agata	.	.	.	35,3	38,7	39,5	39,5	27,7
Agria	.	.	25,5	27,2	22,2	17,1	24,6	21,5
Arinda	.	.	.	.	.	29,3	35,7	34,3
Asterix	.	.	.	.	.	30,2	30,0	27,6
Bintje	18,9	26,4	26,2	25,0	24,6	22,7	24,2	24,3
Desiree	21,3	28,6	29,8	32,7	32,0	28,6	29,6	29,6
Diamant	22,1	35,9	28,9	34,6	27,5	25,7	22,1	31,0
Felsina	.	.	.	31,4	29,4	26,5	26,1	22,2
+ Jaerla	20,8	24,3	27,2	26,0	24,7	23,0	25,5	24,2
Kondor	.	.	28,8	31,9	24,2	23,5	24,5	23,9
Lady Rosetta	.	.	.	.	.	31,9	32,3	29,6
Liseta	.	.	30,0	35,3	31,7	28,2	35,9	30,4
Marfona	20,9	25,7	25,9	30,1	22,2	19,9	24,3	20,4
Monalisa	27,0	24,9	31,3	27,7	29,2	27,4	28,4	22,0
Mondial	.	.	28,1	39,6	33,7	26,1	34,4	33,6
Nicola	17,4	32,1	40,0	37,0	19,2	26,9	27,6	21,3
+ Premiere	.	.	28,5	26,7	25,8	23,7	26,9	25,6
Santana	.	.	.	.	.	26,5	31,3	29,7
Spunta	26,6	30,7	33,2	35,5	32,7	29,6	32,3	30,1
Victoria	.	.	.	.	.	25,8	24,6	20,7
Alle rassen	19,6	26,8	27,5	28,7	26,6	24,5	27,5	25,6

Bron: Nederlandse Algemene Keuringsdienst. + = Vroege rassen.
1) M.i.v. 1989 incl. de door de STOPA overgenomen hoeveelheden.

52. Tuinbouwproducten

52-a. Productie van verse groenten en fruit naar product
Production fresh vegetables and fruit by product

	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003*
	1 000 ton						
Aardbeien	17	32	34	34	34	35	36
Andijvie	45	40	41	31	28	30	26
Asperges	10	14	14	15	12	14	15
Aubergines	15	27	35	33	31	33	39
Augurken	39	26	14	.	.	.	.
Bloemkool	48	53	59	43	40	42	42
Boerenkool[1)]	14	12	15	15	11	9	14
Broccoli	1	4	6	10	10	11	11
Champignons	105	147	230	265	275	270	263
Courgettes	3	5	14	11	11	11	12
Knolselderij[1)]	46	52	37	62	53	56	54
Komkommers	350	423	494	410	425	433	430
Kool, witte[1)]	99	120	109	120	114	124	129
Kool, rode[1)]	49	48	56	35	30	35	35
Kool, groene[1)]	10	14	12	7	6	6	6
Kool, spits-	9	10	11	9	9	9	9
Koolrapen[1)]	14	13	9	.	.	.	.
Kroten[1)]	25	23	17	21	22	23	24
Paprika's	51	158	244	285	295	310	315
Peen, was-/bos-[1)]	157	204	201	132	118	135	127
Peen, winter-[1)]	67	186	168	253	260	287	305
Prei[1)]	66	89	117	95	100	95	104
Radijs	29	49	44	35	35	32	30
Schorseneren[1)]	19	37	27	21	22	22	25
Sla, ijsberg	9	28	72	50	45	48	50
Sla, overig	109	77	54	22	20	18	18
Spinazie	59	60	51	54	49	43	41
Spruitkool[1)]	83	90	88	80	70	63	82
Stamsperziebonen	57	52	64	52	55	62	61
Tomaten	525	650	601	520	550	555	595
Tuinbonen	13	10	13	4	5	6	6
Witlof[1)]	57	91	86	70	63	70	64
Totaal groenten	2 198	2 843	3 035	2 793	2 798	2 887	2 967
w.o. groenten onder glas	1 121	1 419	1 515	1 298	1 351	1 379	1 426
Appels	347,4	382,0	560,0	461,0	408,0	354,0	359,0
Bessen	2,8	2,0	1,9	2,5	2,5	3,0	.
Druiven	0,6	0,5	0,3	0,1	0,1	0,1	.
Frambozen	0,3	0,3	0,5	0,4	0,4	0,5	.
Kersen en morellen	1,8	0,9	0,9	0,2	0,2	0,2	.
Meloenen	3,4	4,5	1,6	2,0	2,0	2,0	.
Peren	95,8	85,0	140,0	203,0	46,0	171,0	159,0
Pruimen	8,5	2,3	6,6	4,8	5,0	6,0	.
Ander fruit	0,2	0,5	1,2	1,5	.	.	.
Totaal fruit	460,7	478,0	713,0	675,5	.	.	.

Bron: t/m 1995 Productschap Tuinbouw; vanaf 1999 Oogstraming groenten CBS.
1) Vanaf 2000 seizoenproductie (bijv. 2000 = 2000/'01).

52-b. Oogstraming appelen en peren
Crop estimate of apples and pears

	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
	mln kg						
Appelen, totaal	300	431	535	461	408	354	359
w.v.							
Golden Delicious	92	95	50	30	29	28	27
Cox's Orange Pippin	35	54	41	27	30	17	17
Schone van Boskoop	38	23	42	32	30	20	25
James Grieve	19	19	11	.	.	.	.
Jonagold / Jonagored	22	75	168	162	137	136	133
Elstar	11	77	175	167	151	130	133
Gloster	.	21	8	.	.	.	.
Overige rassen	83	67	39	43	31	23	24
Peren, totaal	107	90	181	203	76	171	159
w.v.							
Conference	39	45	102	135	54	107	125
Doyenné du Comice	22	17	39	35	9	30	16
Overige rassen	37	16	21	19	9	20	9
Stoofperen	9	12	18	14	4	14	9

Bron: CBS.
N.B.: Het betreft hier de geoogste productie, niet de handelsproductie.

52-c. Totale veilingomzet naar groep van producten
Total auction turnover by group of products

	1985	1990	1995	1999	2000	2001	2002	2003
	mln euro							
Verse groenten	1 215	1 473	1 403	1 070	.	.	.	.
w.o. onder glas	867	1 061	989	743	.	.	.	.
Vers fruit	166	240	236	180	.	.	.	.
w.o. onder glas	12	12	22	25	.	.	.	.
Aardappelen en div.	16	24	20	.	.	.	.	.
Snijbloemen	1 135	1 496	1 698	2 083	2 310	2 299	2 394	2 331
Potplanten	349	543	628	752	817	865	939	1 003
Tuinplanten	39	73	131	205	220	226	249	269

Bron: Productschap voor Groenten en Fruit; Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.

52-d. Veilingomzet 1) van verse groenten en fruit naar provincie en de belangrijkste veilingen
Auction turnover of fresh vegetables and fruit by province and most important auctions

	1980	1985	1990	1993	1994	1995	1996
	1 000 euro						
Groningen	5 547	5 674	5702	6 870	4 458	4 981	4 028
Friesland 2)	5 704	4 112	2096	266	295	-	-
Overijssel	25 579	35 384	52 699	58 862	56 114	59 251	51 219
Gelderland	76 578	91 419	134 083	125 730	146 102	145 761	160 107
w.o. Bemmel "VV 70" 3)	18 881	21 935					
Geldermalsen	17 745	26 392	47 596	38 430	43 649	49 300	60 400
Tiel e.o. (RWM)	9 911	9 586	21 094	18 567	19 815	22 316	25 296
Zaltbommel	13 280	19 155	28 042	34 389	39 390	39 110	39 098
Zevenaar 2)	5 170	7 973					
Oost-Nederland	-	-	33 180	30 822	39 515	31 020	30 561
Utrecht	42 575	48 201	61 455	60 171	66 068	65 830	68 417
w.o. Utrecht	37 464	43 472	54 601	54 879	60 838	61 229	64 265
Noord-Holland	74 423	92 089	110 207	96 546	96 274	101 059	95 520
w.o. Kennemerland 4)	14 126	18 178	19 911	-	-	-	-
WFO en Langedijk 5)	56 094	69 974	90 295	96 546	96 274	101 059	95 520
Zuid-Holland	574 173	750 838	890 947	796 085	856 508	800 027	845 740
w.v. CHZ (Barendrecht/ZHZ) 6)	68 840	88 607	119 155	139 191	146 833	144 371	139 121
Bleiswijk (de Kring)	97 385	157 150	198 238	208 143	225 735	214 597	217 906
Delft/Westerlee 7)	110 834	146 134	165 209	-	-	-	-
Gouda 8)	17 575	25 391	41 296	-	-	-	-
Katwijk/Rijnsburg	10 507	15 344	11 246	10 296	8 407	6 152	6 804
Leiden 9)	12 296	11 243	-	-	-	-	-
Westland-West 10)	226 416	306 969	355 802	-	-	-	-
Westland				438 454	475 534	434 907	481 909
Zeeland	24 969	25 650	33 477	3 215	4 853	4 202	3 235
Noord-Brabant	103 022	151 246	207 739	216 516	239 768	221 869	211 035
w.o. Bergen op Zoom 11)	7 250	7 771	-	-	-	-	-
Breda	59 260	88 497	134 790	148 841	163 919	153 675	154 698
Drunen 12)	9 408	11 108	14 749	-	-	-	-
Veldhoven	24 024	40 095	52 574	62 317	70 581	63 747	50 323
Limburg	126 955	196 578	255 441	246 129	264 013	262 249	286 801
w.o. Grubbenvorst (CVV) 13)	98 573	159 905	213 790	-	-	-	-
Venlo (VGV) 13)	27 204	35 264	37 337	-	-	-	-
ZON				241 804	258 629	255 678	279 677
Nederland	1 059 524	1 401 190	1 752 107	1 610 391	1 734 453	1 665 274	1 726 103

Bron: Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen in Nederland.
1) Incl. geveilde waarde bij andere veilingen en excl. geveilde waarde van andere veilingen; inbegrepen zijn omzetten aan overige producten, zoals vroege aardappelen.
2) Veiling Minnertsga per 29-12-'95 opgeheven.
3) M.i.v. 25-9-'87 onder Oost-Nederland.
4) t/m 1988 Alkmaar en Beverwijk, vanaf okt. 1992 in WFO en Langedijk.
5) t/m 31-7-'88 Noord-Scharwoude en WFO.
6) Per 1-6-'91 CHZ.
7) Per 25-4-'91 gefuseerd (Westland).
8) Per 1-1-'91 fusie met De Kring.
9) M.i.v. 21-12-'89 opgeheven.
10) t/m 1988 Poeldijk en 's-Gravenzande, gefuseerd per 25-4-'91 (Westland).
11) Per 1-1-'90 fusie met Breda.
12) Per 1-1-'91 fusie met Breda.
13) Gefuseerd per 1-1-'91 (ZON).

52-e. Veilingomzet van verse groenten naar product
Auction turnover of fresh vegetables by product

		1980	1985	1990	1994	1995	1996	1997
		1 000 euro						
Totaal		893 599	1 213 286	1 473 483	1 475 600	1 403 196	1 431 019	1 429 797
w.o.:								
Andijvie,	onder glas	8 610	11 482	10 148	10 088	8 365	10 453	7 405
	open grond	5 385	4 852	5 495	7 952	4 384	3 903	4 406
Asperges, excl.	ondereinden	14 702	21 357	30 811	35 359	35 399	33 441	37 409
	ondereinden	128	204	258	165	135	55	.
Aubergines		10 403	17 860	29 281	27 711	28 356	28 348	30 597
Augurken,	onder glas	15 604	12 543	5 512	1 841	1 090	750	396
	open grond	7 739	14 922	9 259	2 982	2 423	2 302	2 374
Bloemkool,	onder glas	2 553	2 519	2 170	1 404	1 433	1 429	1 249
	winter-	1 334	-	3 696	2 553	4 443	447	135
	open grond	19 578	22 414	25 580	21 457	21 619	15 852	17 313
Boerenkool		925	1 389	1 093	1 394	1 362	1 409	1 300
Bonen, pronk-		563	430	287	137	104	93	52
snij-,	onder glas	7 458	6 259	6 772	6 233	6 465	5 513	4 580
	open grond	1 888	1 798	2 171	1 184	678	628	552
spek-		555	403	523	347	285	176	200
sperzie-,	onder glas	2 245	1 551	2 002	2 280	2 031	2 383	2 086
	open grond	5 709	6 087	8 364	4 501	3 966	3 281	1 865
tuin-		1 281	1 657	1 312	968	951	916	766
Broccoli		524	1 508	3 107	4 114	5 076	5 761	6 037
Champignons		36 324	54 377	76 833	118 257	110 205	104 290	100 783
Courgettes 1)		667	1 781	4 748	5 802	6 230	7 889	7 771
Doperwten		305	424	385	216	201	241	216
Komkommers		136 983	176 840	223 446	219 063	245 997	208 722	.
Kool,	chinese	1 453	2 996	2 908	3 733	3 815	3 266	4 257
	rode	3 244	5 660	4 441	4 217	6 013	5 724	2 077
	savooie	1 762	1 790	1 471	1 048	1 166	1 287	1 159
	spits-	1 674	2 272	2 990	2 355	2 317	1 752	2 561
	witte	6 235	10 662	10 873	10 877	12 597	15 588	8 999
Koolrabi		4 055	3 436	1 919	1 201	876	1 018	908
Koolrapen		350	509	411	373	317	425	346
Kroten		3 069	3 091	2 600	2 442	1 779	1 742	1 211
Oesterzwammen		.	.	587	934	947	897	909
Paksoi		.	.	470	660	651	501	386
Paprika		43 553	78 545	203 537	293 759	286 924	298 633	357 624
Peen,	bos-	4 943	7 588	10 323	8 019	7 317	5 324	4 190
	fijne	12 433	17 910	11 905	8 672	6 433	7 155	5 441
	grove	4 403	7 132	6 728	8 357	8 502	8 259	5 821
Pepers		982	1 130	2 104	2 327	2 769	3 332	3 704
Peterselie		1 376	2 304	2 711	2 481	2 334	2 408	1 911
Peulen		1114	1 581	1 635	989	943	794	730
Postelein		1 202	1 112	805	532	496	491	467
Prei		15 082	27 158	38 653	37 686	35 274	43 633	34 609
Raapstelen		657	1 008	602	577	479	526	490
Rabarber		1 979	1 968	2 231	2 453	2 385	2 215	1 917
Radijs		20 069	31 619	38 383	34 852	32 713	32 055	27 540
Rettich		1 437	997	847	394	248	250	135
Schorseneren		393	436	190	148	135	215	166
Selderij,	blad- en bos-	2 779	3 971	2 664	2 227	2 042	2 972	1 795
	bleek-	491	741	1 698	2 204	1 667	1 703	1 532
	knol-	1 543	2 091	1 512	1 625	1 528	1242	1 072
Sjalotten		182	172	193	255	267	239	223
Sla,	onder glas	74273	109 314	59 658	32 542	31 065	36 238	26 993
	open grond	11 057	9 757	9 719	8 643	4 358	2 646	4 036
Spinazie,	onder glas	3 131	3 954	1 156	1 385	1 214	1 477	891
	open grond	4 516	5802	3 932	3 410	2 672	2 365	2 521
Spruiten		35 062	32 584	36 191	27 024	31 949	27 860	28 994
Tomaten m.u.v.	cherry-	306 295	394 948	443 693	380 240	312 811	367 211	345 104
Tuinkers		599	1 067	710	585	597	666	652
Uien		10 349	5 280	5 851	5 339	5 114	2 311	2 537
Veldsla		570	1 247	1 083	699	839	923	752
Venkel, knol-		460	1 539	3 192	3 618	2 653	2 827	2 599
Witlof		27 837	62 092	69 587	59 164	59 187	67 011	57 023
IJsbergsla,	onder glas		1 797	1 007	680	820	290	279
	open grond 2)	1 516	3 328	10 341	11 806	9 212	6 710	12 321

Bron: Productschap voor Groenten en Fruit.
1) M.i.v. 1991 groene en gele courgettes.
2) T/m 1982 alle ijsbergsla.

52-f. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl.BTW) van verse groenten naar product
Auction supply, turnover and prices of fresh vegetables by product

	een-heid	1995			1996			1997		
		aanvoer	omzet in euro	prijs in ct	aanvoer	omzet in euro	prijs in ct	aanvoer	omzet in euro	prijs in ct
		x 1 000		per eenheid	x 1 000		per eenheid	x 1 000		per
			eenheid							
Andijvie, o. glas	kg	12 146	8 365	69	10 067	10 453	104	10 680	7 405	69
open grond	kg	18 493	4 384	24	18 700	3 903	21	15 060	4 406	29
Asperges, ondereinden	kg	993	135	14	488	55	11	.	.	.
excl. ondereinden	kg	10 201	35 399	347	10 577	33 441	316	11 478	37 409	326
Aubergines	kg	32 132	28 356	88	34 466	28 348	82	33 460	30 597	92
Augurken, o.glas	kg	3 225	1 090	34	1 970	750	38	776	396	51
open grond	kg	10 524	2 423	23	10 694	2 302	21	10 159	2 374	24
Bloemkool, o.glas	st	1 572	1 433	91	1 483	1 429	96	1 102	1 249	113
winter-	st	6 665	4 443	67	1 093	447	41	239	135	56
open grond	st	40 261	21 619	54	39 401	15 852	40	31 814	17 313	54
Boerenkool	kg	4 385	1 362	31	3 822	1 409	37	3 185	1 300	41
Bonen, pronk-	kg	178	104	59	164	93	57	90	52	58
snij-, onder glas	kg	3 630	6 465	178	3 107	5 513	177	2 734	4 580	167
open grond	kg	849	678	80	787	628	80	602	552	92
spek-	kg	403	285	71	224	176	79	247	200	81
sperzie-, o.glas	kg	759	2 031	268	929	2 383	256	740	2 086	282
open grond	kg	9 740	3 966	40	7 608	3 281	43	5 967	1 865	31
tuin-	kg	2 211	951	43	1 929	916	48	2 781	766	28
Broccoli	kg	5 345	5 076	95	6 772	5 761	85	6 178	6 037	98
Champignons	kg	104 014	110 205	106	99 448	104 290	105	92 058	100 783	109
Courgettes	kg	8 440	6 230	74	9 373	7 889	82	11 777	7 771	66
Doperwten	kg	126	201	160	121	241	199	125	216	173
Komkommers	kg	488 881	245 997	50	460 059	208 722	45	.	.	.
Kool, chinese	kg	10 406	3 815	37	9 917	3 266	33	10 038	4 257	42
rode	kg	27 043	6 013	22	28 381	5 724	20	30 274	2 077	7
savooie	kg	5 484	1 166	21	4 424	1 287	29	3 684	1 159	31
spits-	kg	9 632	2 317	24	8 869	1 752	20	7 202	2 561	35
witte	kg	76 344	12 597	16	85 885	15 588	18	94 278	8 999	10
Koolrabi	st	4 175	876	21	4 932	1 018	20	3 328	908	27
Koolrapen	kg	2 296	317	14	2 058	425	20	1 956	346	18
Kroten	kg	10 547	1 779	17	9 495	1 742	18	7 867	1 211	15
Oesterzwammen	kg	261	947	363	258	897	348	242	909	375
Paksoi	kg	1 964	651	33	1 429	501	35	1 309	386	29
Paprika	kg	240 784	286 924	119	238 576	298 633	125	220 909	357 624	162
Peen, bos-	bs	19 781	7 317	37	16 094	5 324	33	11 810	4 190	35
fijne	kg	35 974	6 433	18	30 917	7 155	23	32 696	5 441	17
grove	kg	50 057	8 502	17	43 244	8 259	19	45 046	5 821	13
Pepers	kg	1 007	2 769	275	1 159	3 332	288	1 580	3 704	235
Peterselie	kg	1 024	2 334	228	1 018	2 408	236	966	1 911	198
Peulen	kg	275	943	344	229	794	347	211	730	346
Postelein	kg	868	496	57	885	491	55	809	467	58
Prei	kg	93 186	35 274	38	76 025	43 633	57	70 289	34 609	49
Raapstelen	kg	821	479	59	790	526	67	677	490	72
Rabarber	kg	4 778	2 385	50	4 678	2 215	47	3 909	1 917	49
Radijs	kg	30 074	32 713	109	28 570	32 055	112	24 828	27 540	111
Rettich	kg	222	248	112	282	250	88	200	135	67
Schorseneren	kg	411	135	33	357	215	60	303	166	55
Selderij, blad/bos-	kg	2 386	2 042	86	2 159	2 972	137	1 849	1 795	95
bleek-	kg	4 986	1 667	34	4 170	1 703	41	4 525	1 532	34
knol-	kg	3 523	1 528	44	3 605	1 242	34	3 281	1 072	33
Sjalotten	kg	495	267	54	560	239	43	597	223	37
Sla, onder glas	st	168 761	31 065	19	136 595	36 238	26	122 675	26 993	22
open grond	st	40 043	4358	11	35 349	2 646	7	28 154	4 036	15
Spinazie, o. glas	kg	1 549	1 214	79	1 584	1 477	93	1 453	891	61
open grond	kg	9 401	2 672	29	8 971	2 365	26	7 916	2 521	32
Spruiten	kg	67 655	31 949	47	72 082	27 860	39	47 611	28 994	61
Tomaten m.u.v. cherry-	kg	526 967	312 811	59	415 294	367 211	88	345 774	345 104	100
Tuinkers	ds	5 407	597	11	5 950	666	11	5 894	652	11
Uien	kg	19 400	5 114	26	17 591	2 311	13	14 941	2 537	17
Veldsla	kg	325	839	258	324	923	285	304	752	247
Venkel, knol-	kg	4 497	2 653	59	4 320	2 827	65	4 153	2 599	63
Witlof	kg	73 961	59 187	80	70 611	67 011	95	73 876	57 023	77
IJsbergsla, o.glas	st	2 804	820	29	1 296	290	22	717	2 789	39
open grond	st	41 758	9 212	22	36 883	6 710	18	40 751	12 321	30

Bron: Productschap voor Groenten en Fruit.

52-g. Verwerkte verse groenten
Processed fresh vegetables by product

	1975	1980	1985	1990	1995 1)	1998 2)	1999	2000	2001	2002
	1 000 ton									
Andijvie	4,1	2,0	1,8	1,8	.	.	.	.	.	.
Asperges	1,8	1,7	2,1	3,4	.	5	1,7	0,6	0,8	0,8
Augurken	35,2	17,2	21,8	16,6	17,6	14	13,3	16,4	17,1	16,8
Bloemkool	2,6	0,4	1,1	3,0	4,3	7,4	5,6	5,2	4	4,3
Boerenkool	5,7	9,8	8,3	6,1	7,2	3,9	4,3	4	3,6	5,4
Bonen:										
sperzie-	43,0	25,8	43,4	39,7	48,4	48,6	46,8	43	45,3	61,4
snij- en spek-	4,0	2,2	3,3	3,3	0,9	2,4	2,8	2,5	1,6	1,4
Champignons	19,9	40,5	72,6	87,7	151,2	169,4	169,2	172,2	179,8	173,2
Doperwten 3)	44,6	18,4	31,7	43,0	37,1	33,7	40,5	37,6	40,2	44,6
Kapucijners 3)	.	.	.	.	1,2	0,6	0,9	1,3	1,3	1,5
Komkommers	2.0	2,5	4,2	2,6	2,7	2,6	2,1	2,2	1,6	1,6
Kool:										
rode	14,6	10,9	19,9	13,5	16,0	15,9	18,3	16,2	17,8	22,7
savooie	2,5	1,5	2,7	4,5	0,9	.	.	.		
witte	37,6	32,6	36,5	35,2	30,5	29,3	26,1	27,4	30	27,2
Kroten	6,2	8,1	6,2	6,2	5,8	5,6	7,8	4,5	7,3	10,5
Mais	.	.	.	1,7	.	3,8	5,2	5,2	4	4,4
Paprika	.	.	.	.	2,3	1,4	1,5	3,5	5,7	1,2
Peen	39,5	38,4	62,7	67,2	71,3	58	61	65,2	76,5	77
Prei	6,8	6,8	5,5	8,9	10,0	7,3	10,6	8,2	6,6	6,9
Rabarber	.	.	.	.	1,0	0,9	0,7	0,9	0,9	0,8
Selderij	8,0	11,1	11,4	11,4	13,3	10,4	10	17,7	19,4	16,6
Spinazie	28,6	35,7	43,5	48,9	41,0	38,6	47	49,2	43,4	55,4
Spruiten	2,2	5,2	3,1	4,5	2,4	3,1	3,2	4,2	4,1	3,1
Taugé	.	.	.	0,8	2,2	.	.	.		
Tuinbonen 3)	15,6	7,3	8,0	5,5	4,3	3,4	2,7	3,2	2,8	3,9
Zilver- en pareluien	21,9	9,3	16,3	15,1	13,1	18,2	23,8	26	23,2	21,2
Overige uien	9,2	8,8	18,8	24,0	22,3	20,8	26	24,3	17,9	15,4
Overige producten	13,2	8,5	13,8	14,7	8,8	15,5	16,4	20,3	23,2	18,4
Totaal	369,4	304,6	438,5	469,1	514,7	519,8	547,5	561	578,1	595,7

Bron: CBS; m.i.v.1996 Productschap Tuinbouw.
1) Excl. gedroogde groenten.
2) Trendbreuk i.v.m gewijzigde informatiebron.
3) Vanaf 1976 korrelgewicht, voordien peulgewicht.

52-h. Wijze van verwerking van verse groenten
Fresh vegetables by method of processing

	gesterili-seerd 1)	w.v. groenten conserven	champignon conserven	tafelzuren	gezouten	w.o. zuurkool	gedroogd	diep-gevroren	op andere wijze verwerkt	totaal
	mln kg									
1975	207,6	.	.	.	53,9	.	28,5	74,6	17,3	381,8
1980	160,8	.	.	.	32,6	27,9	22,6	82,5	14,1	312,6
1985	236,0	.	.	.	39,7	.	36,7	93,9	19,6	425,9
1990	246,7	.	.	.	39,5	29,9	39,8	123,6	19,5	469,1
1995	285,2	140,5	144,7	42,0	39,2	26,6	.	122,9	26,5	514,7
1996 2)	293,6	144,1	149,5	46,3	.	26,9	38,2	98,6	60,8	564,4
1997	285,6	138,7	146,9	50,5	.	22,7	48,7	113,8	39,1	560,4
1998	251,0	11,00	141,0	45,8	.	24,1	40,8	141,8 3)	16,3	519,8
1999	269,3	128,7	140,6	49,3	.	21,7	40,9	134,8	31,5	547,5
2000	268,8	124,9	143,9	55,5	.	19,9	44,5	129,0	43,3	561,0
2001	283,2	134,4	148,8	58,1	.	20,2	39,5	134,7	42,4	578,1
2002	293,0	145,0	148,0	57,5	.	19,4	36,2	155,3	34,3	595,7

Bron: CBS; m.i.v. 1996 Productschap Tuinbouw.
1) t/m 1990 incl. tafelzuren
2) Trendbreuk i.v.m. gewijzigde informatiebron.
3) Trendbreuk i.v.m. verbeterd overzicht.

52-i. Veilingomzet van vers fruit naar product
Auction supply of fresh fruit by product

		1980	1985	1990	1994	1995	1996	1997
		1 000 euro						
Totaal		149 929	164 847	240 092	220 494	236 582	256 079	207 401
w.o.:								
Aardbeien,	onder glas	7 933	8 002	7 524	20 803	20 583	22 994	20 847
	open grond	17 033	23 517	39 266	32 156	28 236	32 036	32 321
Appelen		76 870	86 677	127 063	112 086	128 704	139 873	91 139
Bessen,	blauwe	.	550	1 642	1 689	2 099	2 085	3 292
	kruis-	162	180	107	74	75	76	50
	rode	2 052	2 344	3 690	3 855	4 315	4 124	4 767
	zwarte	78	98	124	43	37	35	24
Bramen		1 220	305	1 020	1 194	1 330	1 321	1 317
Druiven		2 409	1 288	1 158	623	650	466	469
Frambozen		824	633	1 394	1 923	2 373	2 086	2 229
Kersen en morellen		3 079	1 225	852	278	631	1 001	158
Meloenen		2 732	2 846	3 206	1 288	972	729	175
Peren		30 300	32 419	49 482	40 356	41 604	45 413	47 125
Perziken		87	18	10	4	3	3	2
Pruimen,	onder glas	414	275	166	96	58	40	58
	open grond	4 736	4 472	3 389	3 968	4 911	3 794	3 417

Bron: Productschap voor Groenten en Fruit.

52-j. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl.BTW) van vers fruit naar product
Auction supply, turnover and prices of fresh fruit by product

		1995			1996			1997		
		aanvoer in kg	omzet in euro	prijs in ct	aanvoer in kg	omzet in euro	prijs in ct	aanvoer in kg	omzet in euro	prijs in ct
		x 1 000		per kg	x 1 000		per kg	x 1 000		per kg
Aardbeien,	onder glas	8 168	20 583	252	8 255	22 994	279	5 871	20 847	355
	open grond	19 036	28 236	148	19 051	32 036	168	12 938	32 321	250
	totaal	27 204	48 819	179	27 306	55 029	201	18 809	53 168	283
Appelen		405 695	128 704	32	321 257	139 873	44	296 854	91 139	31
Bessen,	blauwe	810	2 099	259	998	2 085	209	1 049	3 292	314
	kruis-	29	75	257	35	76	220	18	50	278
	rode	1 534	4 315	281	1 443	4 124	286	1 179	4 767	404
	zwarte	14	37	261	16	35	222	5	24	444
Bramen		334	1 330	398	253	1 321	523	209	1 317	629
Druiven		206	650	315	152	466	308	149	469	315
Frambozen		316	2 373	620	333	2 086	627	345	2 229	646
Kersen,	zoet	173	272	157	304	426	140	46	123	269
Meloenen		1 554	972	63	1 289	729	57	257	175	68
Morellen		563	359	64	853	576	68	25	34	138
Peren		110 270	41 604	38	102 859	45 413	44	99 541	47 125	47
Perziken		2	3	200	2	3	153	1	2	243
Pruimen,	onder glas	32	58	178	23	40	173	40	58	142
	open grond	5 731	4 911	86	6 614	3 794	57	2 945	3 417	116
	totaal	5 763	4 968	86	6 637	3 834	58	2 985	3 474	116

Bron: Productschap voor Groenten en Fruit.

52-k. Veilingaanvoer en gemiddelde prijs (excl. BTW) van appelen naar ras
Auction supply and average prices of apples by variety

	periode	1992/'93			1993/'94			1994/'95		
		aanvoer	omzet	prijs in ct	aanvoer	omzet	prijs in ct	aanvoer	omzet	prijs in ct
		1 000 kg	1 000 euro	per kg	1 000 kg	1 000 euro	per kg	1 000 kg	1 000 euro	per kg
Mantet	1/07-31/08 1)	264	43	16	135	20	15	101	25	25
Discovery	1/07-30/11 1)	2 335	885	38	3 921	1 064	27	3 228	1 696	53
Benoni	1/07-31/10 1)	2 150	464	22	1 283	247	19	941	350	37
Summered	1/07-31/10 1)	5 441	986	18	5 347	890	17	3 524	1 075	30
Tydeman's Early W.	1/08-31/10 1)	372	57	15	199	29	15	74	19	25
James Grieve	1/07-30/11 1)	10 020	1 707	17	9 104	1 375	15	7 111	1 641	23
Alkmene	1/07-31/12 1)	9 518	1 502	16	11 589	1 722	15	8 536	1 840	21
Odin	1/08-31/12 1)	193	20	10	172	15	9	23	2	10
Elan	1/08-31/12 1)	2 523	345	14	2 278	435	19	1 992	536	27
Ingrid Marie	1/08-29/02	91	10	11	82	9	11	20	3	13
Elstar	1/08-31/08	101 270	25 296	25	128 159	33 538	26	103 896	37 654	36
Cox's Orange Pippin	1/08-31/05	47 522	12 180	25	48 584	10 402	21	32 049	9 640	30
Jonathan	1/09-31/03	141	14	10	99	9	9	38	4	11
Karmijn de Sonnav.	1/08-31/05	4 396	739	17	3 459	525	15	1 395	345	25
Jonagold	1/08-31/08	105 510	23 696	22	101 925	29 837	29	81 936	26 931	33
Laxton's Superb	1/08-30/04	181	22	12	89	10	11	40	5	12
Lombarts Calville	1/08-31/07	2 119	304	15	986	112	11	478	79	16
Golden Delicious	1/09-31/08	37 655	8 077	21	43 018	10 378	24	29 273	9 007	31
Jonagored	1/08-31/08	15 104	4 166	28	16 127	6 150	38	15 893	5 040	32
Schone van Boskoop	1/08-31/07	34 146	6 869	20	29 288	7 382	25	21 467	6 513	30
Gloster	1/10-31/08	15 982	2 931	18	15 736	3 516	22	10 105	3 054	30
Winston	1/10-30/06	501	87	17	400	62	15	127	35	28
Industrie	1/07-31/08	53 119	4 451	8	47 922	3 818	8	54 892	5 648	10
Overige appelen	1/07-31/08	11 139	2 690	24	14 046	4 263	30	15 144	5 144	34
Totaal appelen		461 695	97 542	21	483 950	115 808	24	392 281	116 286	29

Bron: Productschap voor Groenten en Fruit.
1) Eerste maanden van het seizoen.

52-l. Veilingaanvoer en gemiddelde prijs (excl. BTW) van peren naar ras
Auction supply and average prices of pears by variety

	periode	1992/'93			1993/'94			1994/'95		
		aanvoer	omzet	prijs in ct	aanvoer	omzet	prijs in ct	aanvoer	omzet	prijs in ct
		1 000 kg	1 000 euro	per kg	1 000 kg	1 000 euro	per kg	1 000 kg	1 000 euro	per kg
Précoce de Trévoux	1/07-30/09 1)	380	60	16	213	39	18	261	57	22
Clapp's Favourite	1/08-31/10 1)	1 395	329	24	1 436	319	22	1 030	354	34
Triomphe de Vienne	1/07-30/11 1)	2 582	1 114	43	4 692	1 183	25	3 095	1 337	43
Beurré Hardy	1/08-31/03	4 233	1 230	29	7 696	1 600	21	4 901	1 467	30
Bonne Louise d'Avr.	1/08-29/02	1 819	526	29	3 174	740	23	2 392	605	25
Légipont	1/08-31/03	2 430	688	28	2 181	454	21	1 527	493	32
Beurré Alex. Lucas	1/08-31/03	2 015	777	39	2 214	807	36	2 264	1 004	44
Doyenné du Comice	1/08-31/05	11 731	6 892	59	28 697	9 708	34	16 682	7 828	47
Conference	1/08-31/08	39 395	20 101	51	59 184	23 160	39	48 476	21 972	45
Stoofperen	1/07-30/06	11 332	3 320	29	9 584	2 969	31	11 918	3 579	30
Industrie	1/07-31/07	2 278	126	5	1 405	57	4	1 092	38	4
Overige rassen 2)	1/07-30/06	2 734	491	18	2 209	524	24	1 135	306	27
			0	0		0	0		0	0
Totaal		82 322	35 662	43	122 686	41 561	34	94 774	39 039	41

Bron: Productschap voor Groenten en Fruit.
1) Eerste maanden van het seizoen.
2) Tot 1991/'92 incl. industrie-peren.

52-m. Verwerkt vers fruit
Processed fresh fruit by product

	1975	1980	1985	1990	1995	1999 1)	2000	2001	2002
	1 000 ton								
Aardbeien	5,9	7,3	6,7	6,0	.	6,5	7,0	4,5	2
Appelen	78,1	87,8	94,1	80,1	81,8	84,9	96,2	90,9	76,8
Bessen:									
rode 2) 3)	1,4	1,2	1,0	0,8	.	.	.	.	.
zwarte 2)	1,8	1,2	1,9	1,3	.	.	.	.	.
overige bessen 2) 4)	0,7	0,7	0,9	0,5	.	.	.	.	.
Bramen 2)	1,0	0,2	0,2	0,7	.	.	.	.	.
Frambozen 2)	1,9	1,1	2,1	0,3	.				
Kersen (zoete en zure) 2)	6,7	9,0	7,4	6,2	.	6,2	8,0	4,9	6,4
Peren	1,3	2,7	5,0	3,7	3,3	4,4	5,5	6,2	3,5
Pruimen 2)	0,4	1,1	1,0	1,6	.				
Overige producten 2)	0,7	0,5	0,6	1,1	24,7	12,3	10,8	11,9	11,2
Totaal	100,0	112,8	120,8	102,4	109,8	114,3	127,5	118,3	99,9

Bron: CBS; m.i.v. 1996 Productschap Tuinbouw.
1) Trendbreuk i.v.m. gewijzigde informatiebron.
2) M.i.v. 1990 aan industrie geleverde hoeveelheid (schattingen).
3) T/m 1985 rode en witte bessen.
4) T/m 1980 bos- en kruisbessen.

52-n. Wijze van verwerking van vers fruit
Fresh fruit by method of processing

	pulp en jam	moes en puree	vruchten-sap	vruchten op water, siroop, alcohol	diepgevroren vruchten, vruchtenpulp, -moes en -puree	op andere wijze verwerkt	totaal
	1 000 ton						
1975	3,2	.	3,9	9,2	5,7	78,0	100,0
1980	1,1	79,6	3,9	12,7	8,2	6,5	111,9
1985	3,3	89,0	1,0	8,9	10,1	7,1	119,4
1990	2,9	72,3	0,8	4,2	13,0	9,3	102,4
1991	.	81,3	.	3,6	.	35,5	120,3
1992	.	71,4	.	6,3	.	32,2	109,9
1993	.	75,8	.	6,1	.	28,2	110,1
1994	.	60,6	.	2,1	.	31,5	94,3
1995	.	73,7	.	1,6	.	34,2	109,5
1996 1)	.	70,0	.	2,1	.	34,8	106,9
1997	.	89,2	.	.	.	35,3	124,5
1998	.	77,0	.	.	.	42,5	119,5

Bron: CBS; m.i.v. 1996 Productschap Tuinbouw.
1) Trendbreuk; zie bronvermelding.

52-o. Veilingomzet van snijbloemen naar veiling (binnenlandse productie en import)
Auction turnover of cut flowers by auction

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	1 000 euro						
Aalsmeer "V.B.A."	289 547	447 790	589 016	706 465	981 081	1 020 919	994 693
Naaldwijk "Westland"	270 048	410 427	545 992				
FloraHolland 1)	90 436	143 673	202 166	251 988	399 867	1 334 254	1 296 895
Bleiswijk "Berkel e.o."	40 867	56 865	65 074				
BVH (Berkel & Westland) 1)				639 965	841 864		
Bemmel "V.V. 70" (VON)	6 900	10 363	17 111	16 210	20 352	21 909	22 646
Eelde "t Noorden" 1)	9 459	12 441	16 570	20 732			
Roelofarendsveen "E.M.M."	14 869	13 602	16 893	14 771			
Grubbenvorst "CVV" (ZON) 1)	9 061	20 402	29 929	34 249	48 276		
Vleuten "Utrecht e.o."	7 140	10 258	13 098	14 021	18 261	16 858	16 372
Leeuwarden "C.F.T."	1 248	1 981					
Beverwijk "Beverwijk"	4 625	4 217					
Tilburg "N.C.B."	3 863	2 698					
Totaal	748 062	1 134 718	1 495 850	1 698 402	2 309 701	2 393 941	2 330 607

Bron: Productschap voor Siergewassen; Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
1) “Eelde” m.i.v. 2000, “B.V.H.” m.i.v. 2001 en “ZON” medio 2002 gefuseerd met “FloraHolland”.

52-p. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten snijbloemen
Auction supply, turnover and prices of some important kinds of cut flowers

	2001			2002			2003		
	aanvoer	omzet	prijs in €	aanvoer	omzet	prijs in €	aanvoer	omzet	prijs in €
	1 000 st	1 000 euro	per 100 st	1 000 st	1 000 euro	per 100 st	1 000 st	1 000 euro	per 100 st
Alstroemeria	283 359	42 596	15	260 216	42 351	16	256 188	38 342	15
Amaryllis	98 060	25 107	26	74 086	26 347	36	40 918	27 711	68
Anjer	164 861	25 549	15	135 643	21 104	16	111 795	18 066	16
Anthurium	59 990	37 299	62	64 226	41 547	65	64 289	42 623	67
Aster	31 909	6 928	22	29 094	5 947	21	25 791	5 344	21
Calla	29 261	15 572	53	34 148	18 904	56	32 379	18 730	58
Chrysant, tros	1 509 488	289 022	19	1 479 993	307 003	21	1 416 971	298 960	21
Chrysant, geplozen	70 245	29 098	41	84 293	34 857	42	92 798	37 225	40
Cymbidium	33 861	66 606	197	33 295	66 166	199	32 340	65 665	203
EustomaRussellianum	107 674	32 133	30	115 647	33 617	29	108 671	32 026	30
Freesia	414 255	61 749	15	427 535	62 073	15	424 657	60 205	14
Gerbera	715 715	99 041	14	738 915	102 860	15	752 181	101 243	14
Gladiool	63 497	7 345	12	61 394	7 816	13	63 761	7 373	12
Gypsophila	41 575	11 080	27	38 810	8 850	23	33 145	6 779	21
Helianthus	39 757	10 734	27	40 942	11 782	29	47 374	11 615	25
Iris	171 305	16 922	10	152 554	14 902	10	151 985	13 105	9
Lelie	383 448	152 188	40	392 010	163 788	42	387 507	156 853	41
Narcis	123 030	9 803	8	112 667	8 685	8	94 670	7 987	9
Roos	1 890 433	478 270	25	1 786 713	505 239	28	1 772 009	483 944	28
Tulp	1 127 605	176 373	16	1 280 484	169 939	13	1 303 534	184 612	14

Bron: Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
N.B.: Binnenlandse productie. Gem. prijs van de verkochte hoeveelheden.

52-q. Veilingomzet van potplanten naar veiling (binnenlandse productie en import)
Auction turnover of potted plants by auction

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	1 000 euro						
Aalsmeer "V.B.A."	103 517	188 222	277 943	324 558	401 767	454 173	488 928
Naaldwijk "Westland"	39 679	96 299	171 783				
FloraHolland 1)	3 298	7 634	8 602	9 932	17 354	462 117	490 660
Bleiswijk "Berkel e.o."	14 897	26 515	47 858				
BVH (Berkel & Westland) 1)				250 027	359 538		
Bemmel "V.V. 70" (VON)	7 197	9 455	12 174	14 067	15 794	18 776	19 627
Eelde "'t Noorden" 1)	5 230	6 443	7 423	7 753			
Roelofarendsveen "E.M.M."	387	1 394	1 870	3 052			
Grubbenvorst "CVV" (ZON) 1)	1 706	4 462	10 058	12 279	18 155		
Vleuten "Utrecht e.o."	5 277	5 712	5 394	5 728	4 807	3 484	4 069
Leeuwarden "C.F.T."	994	905					
Tilburg "N.C.B."	2 980	2 274					
Beverwijk "Beverwijk"	609	300					
Totaal	185 771	349 616	543 104	627 396	817 416	938 550	1 003 283

Bron: Productschap voor Siergewassen; Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
1) “Eelde” m.i.v. 2000, “B.V.H.” m.i.v. 2001 en “ZON” medio 2002 gefuseerd met “FloraHolland”.

52-r. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten potplanten
Auction supply, turnover and prices of potted plants

	2001			2002			2003		
	aanvoer	omzet	prijs in €	aanvoer	omzet	prijs in €	aanvoer	omzet	prijs in €
	1 000 st	1 000 euro	per 100st	1 000 st	1 000 euro	per 100st	1 000 st	1 000 euro	per 100st
Azalea	6 999	8 628	124	6 793	8 188	122	7 712	8 009	105
Begonia	18 677	18 111	98	17 361	18 306	106	17 965	18 431	103
Calathea	6 438	13 706	213	6 094	14 558	239	6 764	13 899	206
Chrysant	30 501	23 356	77	33 594	24 842	75	34 380	26 135	77
Cyclamen	12 081	11 973	99	13 537	12 684	94	13 037	12 980	100
Dieffenbachia	8 833	7 368	85	8 497	7 217	87	8 139	7 129	89
Dracaena	16 742	34 567	207	17 956	38 779	217	21 848	41 310	190
Ficus	24 687	41 319	168	22 320	39 196	177	20 982	35 405	170
Flamingoplant	7 852	26 563	339	9 832	33 909	345	10 219	35 792	351
Hedera	58 565	21 561	37	98 173	22 204	23	133 250	23 620	18
Hortensia	7 480	21 386	286	7 693	23 074	300	8 150	22 316	274
Hyacint	27 712	16 677	60	33 171	16 965	53	31 522	18 835	60
Kaaps viooltje	27 698	16 153	59	28 385	16 039	57	27 348	15 143	57
Kalanchoë	56 988	34 766	62	59 531	36 538	63	59 649	39 450	67
Phalaenopsis	9 645	48 892	507	12 219	63 989	524	17 215	82 463	479
Poinsettia	14 460	13 816	98	12 482	13 361	108	13 904	13 330	98
Roos	16 823	17 246	103	18 387	18 676	102	19 680	20 657	106
Spathiphyllum	19 734	23 516	120	17 900	24 397	137	17 988	24 538	137
Yucca	3 620	11 762	325	2 995	12 206	408	3 068	12 020	392
Zwaardvaren	6 284	7 549	121	6 854	7 907	116	7 238	7 553	105

Bron: Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden, binnenlandse productie.

52-s. Veilingomzet van tuinplanten naar veiling (binnenlandse productie en import)
Auction turnover of garden plants by auction

	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	1 000 euro					
Aalsmeer "VBA"	18 015	34 235	58 897	85 730	108 403	114 031
Naaldwijk "Westland"	11 844	20 938				
FloraHolland 1)	1 375	1 900	2 462	14 635	121 542	131 920
Bleiswijk "Berkel e.o."	2 294	6 545				
BVH (Berkel & Westland) 1)			50 849	89 855		
Bemmel "VV70" (VON)	1 301	2 927	4 417	11 455	16 739	20 078
Eelde " 't Noorden" 1)	722	1 678	5 623			
Roelofarendsveen "EMM"	88	346	718			
Grubbenvorst "CVV" (ZON) 1)	983	3 169	6 237	15 550		
Vleuten "Utrecht e.o."	572	1 204	1 443	2 680	2 564	3 086
Leeuwarden "CFT"	147					
Tilburg "NCB"	519					
Beverwijk	243					
Totaal	38 106	72 942	130 647	219 905	249 247	269 115

Bron: Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
1) “Eelde” m.i.v. 2000, “B.V.H.” m.i.v. 2001 en “ZON” medio 2002 gefuseerd met “FloraHolland”.

52-t. Veilingaanvoer, -omzet en -prijs (excl. BTW) van enkele belangrijke soorten tuinplanten
Auction supply, turnover and prices of garden plants

	2001			2002			2003		
	aanvoer	omzet	prijs in €	aanvoer	omzet	prijs in €	aanvoer	omzet	prijs in €
	1 000 st	1 000 euro	per 100 st	1 000 st	1 000 euro	per 100 st	1 000 st	1 000 euro	per 100 st
Dwergcypres	7 005	4 258	61	7 068	4 989	71	6 716	4 479	67
Fuchsia	8 572	8 805	103	8 806	8 907	102	7 368	8 315	114
Geranium	39 523	20 781	53	39 730	21 162	53	37 756	20 617	55
Osteospermum	9 002	6 538	73	12 608	8 729	69	12 826	9 146	72
Palmboompje	7 544	10 601	141	7 851	12 603	161	7 696	13 072	170
Petunia	16 570	7 156	44	16 211	7 838	49	16 461	8 676	54
Viola	64 510	11 264	18	56 598	13 117	23	61 499	15 817	26

Bron: Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden, binnenlandse productie.

53. Melk en zuivelproducten

53-a. Melkproductie
Milkproduction

	1975	1980	1985	1990	1995	1999	2000	2001	2002*
	1 000 ton								
Berekende totale productie	10 286	11 851	12 525	11 273	11 280	11 173	11 155	10 970	10 677
Aangevoerd in fabrieken	9 847	11 510	12 208	10 766	10 811	10 777	10 734	10 623	10 357
Consumptie op de boerderij 1)	225	150	115	76	60	52	53	52	51
Melk voor boerenkaas 2)	69	76	72	75	97	92	111	83	76
Opfokmelk 1)	145	115	130	293	237	181	179	176	171
Overig	58	.	.	63	75	72	78	36	22
Berekende melkvetproductie	404,2	474,0	522,3	492,6	496,3	486,0	490,8	485,9	474,1
	kg								
Gemidd. productie per koe	4 625	5 036	5 330	6 010	6 613	7 034	7 296	7 096	7 187
	%								
Gemiddeld vetgehalte	3,93	4,00	4,17	4,37	4,40	4,35	4,4	4,43	4,44
Gemiddeld eiwitgehalte	3,37	3,34	3,39	3,46	3,48	3,46	3,46	3,46	3,48

Bron: CBS Zuivelstatistiek, Productschap voor Zuivel.
1) bron: LEI.
2) schatting.

53-b. Melkquotum en superheffing
Milkquota and superlery

	eenheid	1990/'91	1995/'96	1999/'00	2000/'01	2001/'02	2002/'03
Landelijk beschikbaar melkquotum 1)	1 000 ton	10 983	10 986	10 991	10 993	11 001	10 995
Totaal toegekende individuele heffingvrije hoeveelheden	1 000 ton	10 908	10 970	10 983	10 984	10 993	10 987
Melkafleveringen	1 000 ton	10 579	10 749	10 836	10 572	10 671	10 668
Idem, gecorrigeerd voor vetgehalte ontwikkeling		11 011	11 080	11 048	10 909	11 056	11 012
Aan EU te betalen superheffing	mln. euro	9,9	32,5	20,2	-	19,5	6,3

Bron: Productschap voor Zuivel.
1) Excl. quotum voor directe levering aan consumenten.

53-c. Relatieve verdeling van quotumhouders en van basisquotum, naar grootteklasse
Relative distribution of milkquotum-holders and basic quotum, by size category

Grootteklasse x 1 000 kg	1995/'96		2000/2001		2001/2002		2002/2003	
	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis-quotum	quotum-houders	basis quotum	quotum-houders	basis-quotum
	in %							
0 tot 100	20,9	4,3	17,8	2,9	16,9	2,6	16,7	2,5
100 tot 200	22,2	12,2	17,3	7,7	16,8	7,2	16,3	6,7
200 tot 300	18,9	17,4	15,3	11,4	14,6	10,5	14,0	9,7
300 tot 500	26,8	38,1	28,6	33,9	28,4	32,4	27,9	31,0
500 tot 750	8,7	19,1	15,6	27,9	17,2	29,6	18,3	30,7
750 en meer	2,5	8,9	5,4	16,2	6,1	17,7	7,0	19,4
Nederland	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: Centraal Organisatie Superheffing ■.

53-d. Gemiddelde melkproductie 1) van stamboekkoeien, naar ras
Average milkproduction of herdbook cows per breed

	1990	1995	1998	1999	2000	2002	2003
	kg melk						
Zwartbont	7 122	7 584	8 003	8 016	8 222	8 270	8 343
Roodbont 2)	6 359	6 661	6 975	7 059	7 277	7 242	7 358
Red Holstein		7 150	.	.	.	.	.
Blaarkop	6 534	6 843	.	.	.	.	.
Totaal	6 897	7 304	7 733	7 771	7 999	8 070	8 127
	% vet						
Zwartbont	4,42	4,44	4,37	4,34	4,30	4,34	4,34
Roodbont 2)	4,27	4,40	4,43	4,46	4,45	4,54	4,54
Red Holstein		4,39	.	.	.		.
Blaarkop	4,32	4,37	.	.	.		.
Totaal	4,38	4,44	4,39	4,37	4,33	4,39	4,4
	% eiwit						
Zwartbont	3,43	3,46	3,43	3,42	3,43	3,42	3,43
Roodbont 2)	3,50	3,55	3,53	3,53	3,53	3,52	3,53
Red Holstein		3,48	.	.	.		.
Blaarkop	3,48	3,53	.	.	.		.
Totaal	3,45	3,48	3,45	3,45	3,45	3,46	3,45

Bron: Nederlands Rundvee Syndicaat.
N.B.: Resultaten van aan melkcontrole deelnemende bedrijven.
1) Lactatie van maximaal 305 dagen.
2) T/m 1990 inclusief Red Holstein.

53-e. Melkaanvoer per maand
Milk supply by month

	2001			2002			2003*		
	1 000 ton	vet %	eiwit %	1 000 ton	vet %	eiwit %	1 000 ton	vet %	eiwit %
januari	902	4,61	3,51	897	4,64	3,53	923	4,58	3,52
februari	838	4,57	3,47	783	4,54	3,48	832	4,58	3,51
maart	865	4,57	3,48	853	4,57	3,48	914	4,51	3,48
april	905	4,54	3,43	897	4,52	3,46	902	4,47	3,45
mei	958	4,42	3,40	930	4,39	3,40	958	4,33	3,43
juni	939	4,27	3,42	887	4,24	3,39	887	4,17	3,37
juli	920	4,17	3,38	893	4,16	3,40	909	4,13	3,39
augustus	892	4,18	3,38	880	4,15	3,35	882	4,12	3,35
september	836	4,31	3,46	835	4,27	3,46	878	4,3	3,47
oktober	864	4,42	3,50	868	4,46	3,57	892	4,5	3,61
november	861	4,56	3,55	850	4,56	3,48	838	4,59	3,59
december	902	4,65	3,57	904	4,62	3,56	879	.	.
totaal / gemiddeld %	10 683	4,44	3,46	10 476	4,43	3,46	10694	.	.

Bron: Productschap voor Zuivel en CBS.

53-f. Zuivelproductie
Production of dairy products

	boter	fabrieks-kaas	boeren-kaas	geconden-seerde melk	melk poeder	weipoeder-producten 1)	zelfkazende bedrijven 2)
	1 000 ton						aantal bedrijven
1975	204	368	7,5	458	276	145	852
1980	179	435	8,4	532	328	165	729
1985	229	514	8,1	535	353	183	631
1990	178	584	8,8	404	240	266	620
1991	163	602	8,5	406	228	244	595
1992	149	625	8,7	388	179	277	594
1993	147	628	9,0	374	201	289	572
1994	129	648	9,2	340	173	251	549
1995	132	680	9,2	352	154	433	546
1996	128	688	8,6	327	152	307	528
1997	135	693	8,8	329	151	270	535
1998	149	638	8,5	290	176	261	510
1999	140	646	9,0	288	185	228	462
2000	126	671	10,6	274	166	407	437
2001	130	641	8,1	305	176	325	413
2002	119	638	7,4	276	163	333	379
2003*	117	654	.	277	182	.	.

Bron: Productschap voor Zuivel.
NB: Lang houdbare producten.
1) Sinds 1970 incl. ontzout- en melksuikerarm weipoeder.
2) M.i.v. 1994 zijn bedrijven met uitsluitend 20+ kaas en/of andere dan boerenkaassoorten niet meegeteld.

54. Vee en vlees, excl. vleespluimvee

54-a. Productie van vlees naar diersoort
Production of meat by species

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003*
	1 000 ton vlees met been						
Rundvlees	288	327	373	387	272	207	178
Kalfsvlees	144	183	165	194	199	177	186
Varkensvlees	1 125	1 412	1 682	1 623	1 623	1 377	1 250
Paardevlees	3	3	1	1	1	1	1
Schapen- en geitenvlees	21	10	17	16	19	16	16
Totaal	1 581	1 935	2 238	2 221	2 114	1 779	1 631

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
N.B.: Productie van vlees uit slachtingen in Nederland; vlees met been, incl. afsnijvet.

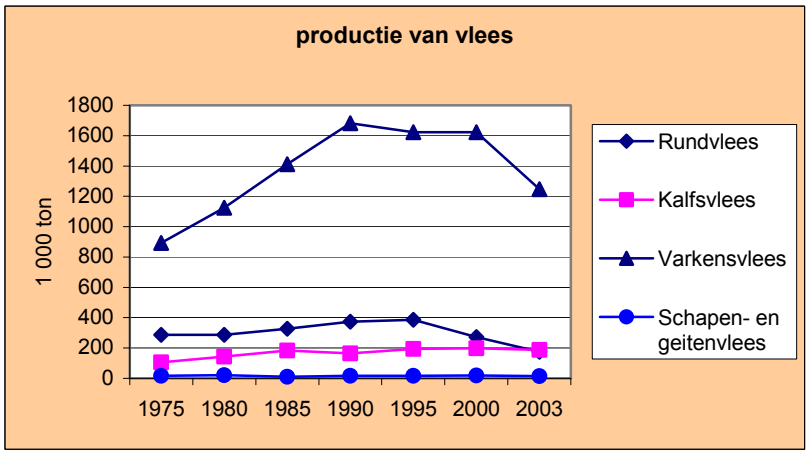

54-b. Gemiddeld geslacht gewicht naar diersoort
Average carcass weight by species

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	kg						
Koeien	287	274	290	303	305	303	297
Vaarzen	247	235	269	268	242	231	215
Stieren	313	327	328	381	392	378	396
Ossen	287	.	.	.		.	.
Graskalveren	114						
Vette kalveren	120	144	154	162	143	146	147
Nuchtere kalveren	22						
Eenhoevige dieren	284	213	215	224	222	225	225
Veulens	132						
Varkens	85	84	84	87	87	89	90
Biggen	21	.	25	.	.	.	.
Schapen en lammeren	25	24	26	25	25	24	24
Geiten en geitelammeren	13	13	13	13	13	13	13

Bron: CBS.
N.B.: Alleen voorwaardelijk en onvoorwaardelijk goedgekeurde dieren. I.v.m. andere berichtgeving zijn de cijfers vanaf 1985 niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren.

54-c. Totaal slachtingen en bruto eigen productie
Total number of slaughter animals and gross home production

	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	1000 stuks						
K o e i e n	696	757	693	743	647	549	494
V a a r z e n	133	128	87	48	61	15	13
S t i e r e n / O s s e n	178	276	399	390	154	99	73
Totaal geslacht	1 007	1 161	1 179	1 181	862	662	580
- levend ingevoerd	20	55	177	187	97	27	.
- levend uitgevoerd	27	34	40	52	56	47	.
Bruto eigen productie	1 013	1 140	1 043	1 046	820	682	.
K a l v e r e n							
Totaal geslacht	1 101	1 274	1 071	1 198	1 386	1 214	1 272
- levend ingevoerd	77	196	425	348	580	430	.
- levend uitgevoerd	258	347	103	40	33	55	.
Bruto eigen productie	1 283	1 425	749	891	839	839	.
V a r k e n s / b i g g e n							
Totaal geslacht	13 239	16 718	19 942	18 616	18 564	15 401	13 859
- levend ingevoerd	13	20	67	323	515	437	.
- levend uitgevoerd	2 747	3 014	4 438	6 174	4 644	4 543	.
Bruto eigen productie	15 973	19 712	24 312	24 466	22 693	19 507	.
P a a r d e n / v e u l e n s							
Totaal geslacht	17	12	4	4	4	3	2
- levend ingevoerd	2	6	4	3	2	1	.
- levend uitgevoerd	21	16	11	8	10	12	.
Bruto eigen productie	36	22	11	9	12	13	.
S c h a p e n	791	419	633	626	736	678	630
G e i t e n	27	45	69	18	24	17	31
Totaal geslacht	818	464	703	644	760	695	661
- levend ingevoerd	11	24	23	231	332	37	.
- levend uitgevoerd	179	320	643	555	532	280	.
Bruto eigen productie	986	759	1 323	968	960	938	.

Bron: CBS en Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
N.B.: Alleen voorwaardelijk en onvoorwaardelijk goedgekeurde dieren. I.v.m. gewijzigde berichtgeving zijn de cijfers vanaf 1985 niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren.
Voor de cijfers vanaf 1993 is die vergelijking evenmin geheel mogelijk i.v.m. het wegvallen van douane-documenten als basismateriaal. Zie ook toelichting hoofdstuk 10.

54-d. Vleesvarkens naar handelsklasse (Movac-classificatie)
Pigs for slaughter according to trade class (Movac-classification)

	1990	1995 1)	1998	1999	2000	2001	2002
	1 000 stuks						
Aantal geclassificeerde varkens	18 784	17 499	18 156	18 567	17 473	14 774	14 402
	%						
w.v. handelsklasse							
S	0,46	7,44	8,65	9,25	10,37	10,80	11,28
E	36,28	60,66	60,11	62,26	63,28	61,94	63,95
U	51,97	29,47	28,63	26,63	24,68	24,97	23,16
R	10,41	2,34	2,48	1,87	1,62	2,17	1,55
O	0,83	0,08	0,12	0,06	0,04	0,11	0,05
P	0,05	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	0

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
N.B. De handelsklasse wordt bepaald door de kwaliteitsklasse. Deze kwaliteitsklasse wordt op zijn beurt weer bepaald door type en spekdikte. M.i.v. het 2e halfjaar 1987 is de zgn. Movac-varkensclassificatie ingevoerd.
1) M.i.v. begin 1992 is een verbeterde formule voor de berekening van het vleespercentage toegepast, wat een verhoogd percentage vlees en een gewijzigd beeld van de klasse-indeling te zien gaf.

55. Eieren en vleespluimvee

55-a. Productie van kippeneieren
Production of hen-eggs

	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002
	mln stuks						
Consumptieëieren	8 264	10 121	9 922	9 188	10 025	9 870	9 550
w.o. scharreleieren	.	.	.	914	1 255	1 187	1 333
volière-eieren	.	.	.	68	39	78	.
vrije uitloop-eieren 1)	.	.	.	230	995	1 167	1 222
Broedeieren, legsector	102	129	120	83	116	110	103
vleessector	641	803	752	700	922	894	892
Totaal	9 007	11 053	10 794	9 971	11 063	10 874	10 545
	1 000 ton						
Totale productie	540	663	652	602	668	657	.

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
N.B.: Berekend op basis van de inlegcijfers van broedeieren.
1) Vóór 1994 opgenomen onder scharrel- en volière-eieren.

55-b. Productie van vleespluimvee
Production of table poultry

	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002
	1 000 kg	levendgewicht					
Vleeskippen	52 229	70 177	73 739	37 800	29 500	32 400	27 600
Vleeskuikens	429 167	469 824	584 745	727 800	833 800	856 700	838 200
Kalkoenen	19 972	21 801	37 936	39 600	54 700	56 500	60 600
Ander gevogelte 1)	7 166	10 375	12 373	17 200	19 200	19 700	22 700
Totaal	508 534	572 177	708 793	822 400	937 100	965 200	949 000

Bron: Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
1) Voornamelijk Peking-eenden, daarnaast ganzen en parelhoenders.

56. Wol-inname door de Nederlandse Wolfederatie naar provincie en kwaliteit
Wool supply by province and quality

	totaal	specificatie naar provincie						specificatie naar kwaliteit		
		Gro-ningen	Fries-land	Gelder-land	Noord-Holland	Zuid-Holland	overige provincies	I	II	overige
	ton	%								
1975	1 069	8	18	8	29	6	30	82	13	4
1980	932	8	15	11	22	6	38	72	18	10
1985	696	8	13	12	19	7	42	80	4	16
1990	1 103	10	14	14	18	7	37	65	16	19
1991	1 200	10	14	15	19	7	35	68	15	17
1992	1 200	11	15	15	19	8	32	71	12	17
1993	1 150	12	15	14	19	7	33	80	8	12
1994	1 100	10	14	13	21	6	36	79	9	12
1995	1 100	12	16	13	20	5	34	80	9	11
1996	1 050	12	14	13	21	6	34	77	10	13
1997	950	16	14	10	20	5	35	80	8	12
1998	1 200	15	18	9	20	4	34	80	8	12
1999	1 897	8	28	21	11	10	22	80	6	14
2000	1 926	9	22	21	15	12	21	82	3	15
2001	1 854	8	27	10	12	9	34	83	3	14
2002	1 550	9	28	10	13	9	31	83	3	14
2003	1 341	10	24	6	16	8	36	83	2	15

Bron: Nederlandse Wolfederatie. N.B.: De kwaliteitsspecificaties I en II betroffen t/m 1984 fijne resp. goede wol.

6. Prijzen van productiefactoren en -middelen

61. Koop- en pachtprijzen

61-a. Koopprijzen van boerderijen, los bouwland en los grasland per groep van landbouwgebieden
Prices of farms, detached arable land and detached grassland

	Boerderijen (1 ha en meer)			Los bouwland			Los grasland		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
	euro/ha								
Onverpacht									
Bouwhoek en Hogeland	31 538	50 279	48 800	28 452	35 486	33 500	25 049	33 262	29 900
Veenkoloniën en Oldambt	26 773	34 170	38 100	21 963	25 865	27 600	20 193	25 956	26 200
Noordelijk weidegebied	37 482	38 526	39 300	25 820	29 223	29 700	25 139	29 949	29 900
Oostelijk veehouderijgebied	51 459	60 444	62 900	30 176	38 163	39 600	30 176	37 165	38 900
Centraal veehouderijgebied	84 721	78 050	102 600	32 400	42 202	42 600	32 581	40 795	45 600
IJsselmeerpolders	43 427	53 818	62 100	41 839	46 376	48 800	x	41 249	48 300
Westelijk Holland	59 037	59 400	94 600	43 427	41 839	45 100	33 444	42 655	39 100
Waterland & Droogmakerijen	x	x	47 500	.	35 667	31 300	21 055	30 222	33 300
Hollands/Utr. weidegebied	36 393	51 277	38 000	x	x	.	32 128	36 620	41 300
Rivierengebied	63 620	58 946	52 000	39 297	53 228	47 900	39 797	43 608	48 200
Zuidwest. akkerbouwgebied	33 761	50 415	55 900	32 627	35 849	36 500	31 855	37 119	41 600
Zuidwest Brabant	x	x	x	35 213	40 840	41 500	36 439	42 292	39 200
Zuidelijk veehouderijgebied	41 476	46 603	68 500	34 351	38 254	39 100	37 165	44 652	44 000
Zuid-Limburg	.	40 659	x	35 713	42 655	48 900	34 260	38 344	39 400
Nederland 1)	41 430	46 558	53 100	30 766	35 576	37 000	29 042	35 849	37 300
Verpacht									
Bouwhoek en Hogeland	x	x	x	12 388	14 113	14 200	15 383	14 975	14 200
Veenkoloniën en Oldambt	.	14 158	16 400	11 390	12 434	15 000	10 528	x	13 900
Noordelijk weidegebied	16 699	17 561	x	11 390	14 249	16 800	13 750	14 113	17 000
Oostelijk veehouderijgebied	x	x	.	12 252	20 148	18 000	17 834	19 195	22 800
Centraal veehouderijgebied	.	.	.	x	13 296	x	16 336	18 197	20 800
IJsselmeerpolders	25 593	24 550	x	18 923	21 827	22 500	17 834	20 012	.
Westelijk Holland	22 008	.	x	10 392	16 654	x	15 066	15 020	21 000
Waterland & Droogmakerijen	.	x	x	.	.	.	x	17 607	15 900
Hollands/Utr. weidegebied	x	.	.	.	.	.	x	19 830	19 100
Rivierengebied	.	x	.	17 017	20 919	19 800	17 017	18 605	18 700
Zuidwest. akkerbouwgebied	x	x	x	14 566	15 338	22 600	14 158	17 788	21 700
Zuidwest Brabant	.	x	.	10 981	18 060	19 000	17 970	21 328	22 800
Zuidelijk veehouderijgebied	.	x	x	17 017	20 012	22 000	14 793	23 687	22 100
Zuid-Limburg	x	.	.	17 561	20 057	28 100	11 798	22 190	18 700
Nederland 2)	23 733	21 373	16 100	17 289	19 694	19 400	14 884	16 971	18 400

Bron: CBS Statistiek overdrachten en verpachtingen van landbouwgronden ■.
N.B.: Gewogen koopprijzen volgens koopovereenkomsten. Exclusief overdrachten door (schoon)ouders aan kinderen.
x = te weinig waarnemingsuitkomsten.
1) Voor Nederland is gewogen met de oppervlakte onverpacht bouwland en/of onverpacht grasland per groep van landbouwgebieden.
2) Voor Nederland is gewogen met de oppervlakte verpacht bouwland en/of verpacht grasland per groep van landbouwgebieden.

61-b. Pachtprijzen van boerderijen, los bouwland en los grasland per groep van landbouwgebieden
Rents of farms, detached arable land and detached grassland

	Boerderijen			Los bouwland			Los grasland		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
	euro/ha								
Bouwhoek en Hogeland	520	.	.	572	898	574	281	318	347
Veenkoloniën en Oldambt	311	.	.	322	393	263	138	154	231
Noordelijk weidegebied	558	.	.	447	488	331	250	327	358
Oostelijk veehouderijgebied	508	.	.	406	463	442	331	349	422
Centraal veehouderijgebied	592	.	.	545	495	610	340	395	402
IJsselmeerpolders	402	.	.	594	649	905	206	138	234
Westelijk Holland	526	.	.	574	565	608	288	324	397
Waterland & Droogmakerijen	x	.	.	377	349	497	191	204	275
Hollands/Utr. weidegebied	608	.	.	393	488	483	331	347	390
Rivierengebied	601	.	.	483	633	547	306	374	427
Zuidwest. akkerbouwgebied	522	.	.	404	445	492	152	179	206
Zuidwest Brabant	x	.	.	427	365	436	306	340	406
Zuidelijk veehouderijgebied	617	.	.	549	592	547	272	361	372
Zuid-Limburg	499	.	.	442	467	563	222	372	427
Nederland	515	.	.	454	508	533	263	302	352

Bron: CBS Statistiek overdrachten en verpachtingen van landbouwgronden ■.
N.B.: Gewogen pachtprijzen volgens nieuw afgesloten contracten en wijzigingscontracten; de gemiddelden voor Nederland zijn gewogen met de oppervlakte verpacht bouwland en/of grasland.
x = te weinig waarnemingsuitkomsten.

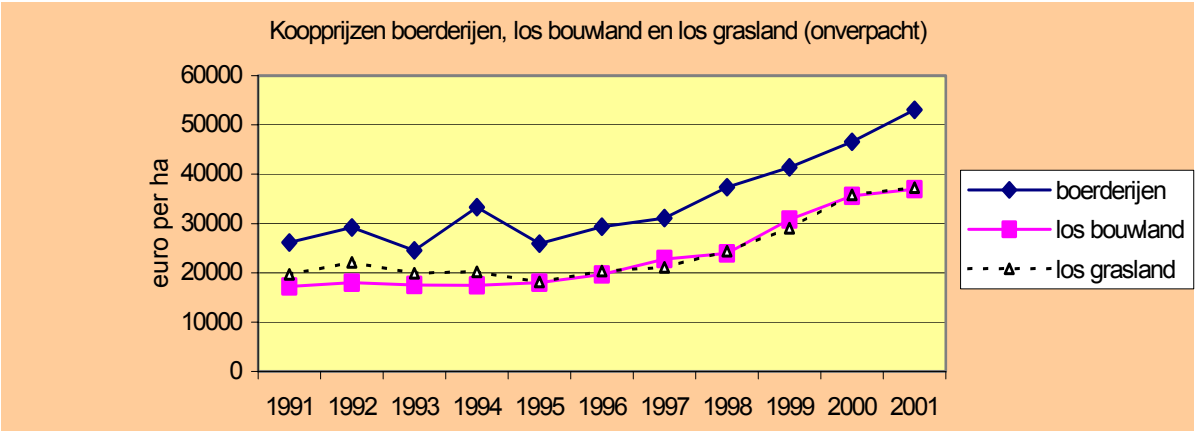

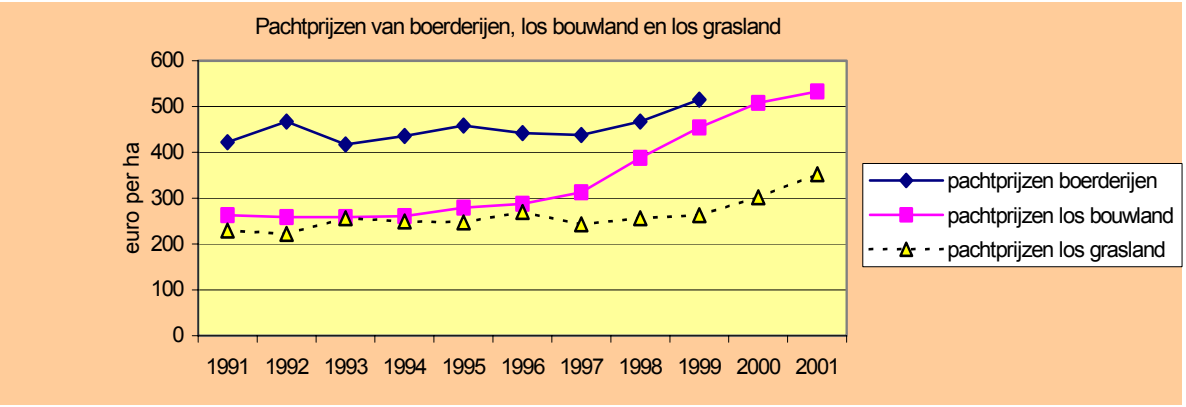

61-c. Koopprijzen van tuinbouwbedrijven, los tuinland en losse boomgaarden
Prices of horticultural holdings, detached horticultural land and detached orchards

	1985	1990	1995	1997	1998	1999	2000
	euro per ha						
Tuinbouwbedrijven							
verpacht	x	x	x	x	x	x	x
onverpacht	95 158	118 437	95 657	128 102	165 176	202 477	237 962
Los tuinland							
verpacht	27 726	x	x	x	x	x	x
onverpacht	45 832	44 380	52 094	60 126	91 618	82 134	88 260
Losse boomgaarden							
verpacht	10 392	x	x	x	x	18 968	x
onverpacht	20 012	26 773	24 186	35 803	39 025	45 923	43 835

Bron: CBS Statistiek overdrachten en verpachtingen van landbouwgronden ■.
N.B.: Een tuinbouwbedrijf is een complex, bestaande uit een of meer gebouwen (ook staand glas) en het daarbij behorende land.

x = te weinig waarnemingsuitkomsten.

61-d. Pachtprijzen van tuinbouwbedrijven, los tuinland en losse boomgaarden
Rents of horticultural holdings, detached horticultural land and detached orchards

	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999
	euro per ha						
Tuinbouwbedrijven	1 164	x	x	x	x	x	x
Los tuinland	576	610	719	606	524	905	x
Losse boomgaarden	293	368	454	440	472	563	746

Bron: CBS Statistiek overdrachten en verpachtingen van landbouwgronden ■.
N.B.: Gewogen gemiddelden van pachtprijzen volgens door de Grondkamers goedgekeurde contracten. Een tuinbouwbedrijf is een complex, bestaande uit een of meer gebouwen (ook staand glas) en het daarbij behorende land.

x = te weinig waarnemingsuitkomsten.

62. Prijzen van meststoffen en voedermiddelen

62-a. Verbruikersprijzen 1) van kunstmeststoffen, incl. BTW
Consumers prices of chemical fertilizers

	kalk-ammon-salpeter 27% N 2) 3)	stikstof-magnesia 22% N + 7% MgO 2)	triple-super-fosfaat 43-46% P2O5 2) 4)	kalium-chloride 60% K2O 2)	koolzure magnesia kalk 54% CaO + 5% MgO (Dolokal) 6)	thomas-meel 16% P2O5	patent-kali 30% K2O en 9,5/10% MgO 5)6)	koper-slakken bloem 2)
	euro per 100 kg, franco-boerderij							
1975/'76	14,48	14,11	29,31	14,57	4,58	8,08	12,03	.
1980/'81	19,10	18,02	27,45	17,70	6,17	10,07	15,84	.
1985/'86	20,42	19,33	27,41	22,10	7,31	15,47	20,74	.
1990/'91	14,70	14,34	18,29	14,70	6,44	10,35	20,74	.
1991/'92	13,30	12,57	17,20	14,48	6,49	11,39	20,74	.
1992/'93	12,30	11,62	16,47	14,52	6,72	12,93	20,69	.
1993/'94	11,57	11,07	16,65	13,93	6,90	13,66	21,01	.
1994/'95	13,79	13,39	18,42	16,15	7,17	13,89	21,33	.
1995/'96	15,66	15,11	18,38	15,79	7,40	14,52	20,83	.
1996/'97	14,29	13,79	19,19	15,16	7,53	14,70	21,15	.
1997/'98	12,43	11,93	20,19	15,56	7,53	14,79	21,24	.
1998/'99	11,62	11,12	20,37	16,06	7,53	15,16	21,33	.
1999/2000	14,02	13,48	22,28	17,56	9,71	16,84	23,37	.
2000	15,11	14,57	22,46	18,06	10,89	17,11	23,64	.
2001	19,10	18,56	24,82	19,10	12,80	17,97	24,41	.
2002	17,50	17,05	24,25	19,85	14,40	.	26,30	20,30
2003	18,50	18,05	24,05	21,30	14,90	.	26,45	20,10

Bron: LEI.
1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.
2) Tot seizoen 1990/'91 zakgoedprijzen: vanaf 1990/'91 bij levering van 8000 kg in bulk.
3) T/m 1982/'83 26% N; in 1983/'84 27,5% N en in 1984/'85 26% N.
4) T/m 1976/'77 43% P2O5, vervolgens t/m 1981/'82 46% P2O5; daarna 43-46%; m.i.v. 2002 43-45%
5) Tot 1-1-1979 28% K2O, vervolgens t/m 1985/'86 10% MgO.
6) Incl. zakgoedtoeslag (in 2003: 3,50 euro)

62-b. Verbruikersprijzen 1) van mengmeststoffen, incl. BTW
Consumers prices of mixed fertilizers

juli/juni	samenstelling NPK							
	0+25+25	23+23+0 2)	26+14+0	12+10+18	15+12+24	17+17+17	20+10+10	18+7+7 (+7MgO)
	euro per 100 kg, franco-boerderij							
1975/'76	.	21,87	23,60	21,74	23,37	25,50	.	20,15
1980/'81	.	25,59	27,59	25,09	26,95	28,68	25,09	24,37
1985/'86	.	28,41	28,41	29,86	30,54	31,86	28,54	27,14
1990/'91	18,29	22,37	20,37	22,83	21,74	22,87	20,28	20,51
1991/'92	17,24	20,60	18,33	21,78	19,56	20,33	18,11	19,51
1992/'93	16,65	19,33	17,43	21,06	19,38	20,24	17,74	19,51
1993/'94	16,65	18,92	16,74	20,83	19,19	20,01	18,06	19,24
1994/'95	17,56	21,37	19,19	22,01	21,01	21,78	19,19	20,47
1995/'96	17,97	22,55	20,60	22,37	21,24	22,19	19,74	21,10
1996/'97	18,24	20,74	19,06	21,60	21,33	22,10	19,74	21,10
1997/'98	18,74	20,24	18,24	21,69	21,42	22,33	19,78	20,47
1998/'99	19,29	19,74	17,56	22,19	21,51	22,19	19,33	20,15
1999/'00	21,87	22,33	20,24	24,82	24,37	24,78	21,69	23,51
2000	22,24	22,92	20,83	25,09	24,64	25,05	21,78	23,46
2001	24,37	29,04	26,46	27,91	26,59	28,27	24,23	25,32
2002	24,70	27,90	24,80	27,90	26,60	28,05	24,30	25,65
2003	25,10	27,20	24,35	29,20	26,95	28,45	24,65	26,15

Bron: LEI.
1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.
Tot seizoen 1990/'91 zakgoedprijzen; vanaf 1990/'91 bij levering van 8 000 kg in bulk.
2) Tot seizoen 1990/'91 prijzen van 20+20+0.

62-c. Verbruikersprijzen 1) van mengvoeders, incl. BTW
Consumers prices of compound feeds

juli/juni	standaard brok A	eiwitrijke brok B	zeugebrok standaard 2)	vlees-varken-brok 3)	legbat-terij-meel 4)	vleeskui-kenkorrel m.a.c.
	euro per 100 kg franco-boerderij					
Bij afname van 8 000 kg in bulk						
1975/'76	23,75	20,25	21,30	22,35	23,10	26,40
1980/'81	23,15	24,85	25,15	26,65	28,45	33,15
1985/'86	20,40	21,60	23,70	24,80	28,50	33,65
1990/'91	15,45	16,35	19,00	19,65	22,20	26,75
1991/'92	16,50	17,60	19,85	20,50	22,95	27,55
1992/'93	15,45	17,00	19,55	20,30	21,90	26,95
1993/'94	14,85	16,75	18,50	19,05	20,65	26,10
1994/'95	14,90	16,55	18,35	18,85	20,10	25,50
1995/'96	15,05	16,75	18,55	18,90	20,05	25,45
1996/'97	15,60	17,80	18,70	20,25	21,00	27,35
1997/'98	14,00	16,55	17,55	19,50	20,35	27,70
1998/'99	13,00	15,00	15,60	17,30	18,10	24,95
1999/2000	13,00	15,05	15,25	16,70	18,00	23,70
2000	13,25	15,70	15,85	17,45	18,80	24,70
2001	13,75	16,65	16,95	18,95	20,30	26,50
2002	14,40	16,95	16,85	18,95	19,85	26,15
2003	14,10	16,70	16,55	18,40	19,80	25,80

Bron: LEI.
1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.
2) m.i.v. 1-7-1996 zeugenbrok dracht e.w. ± 0,97.
3) m.i.v. 1-7-1996 vleesvarkensbrok e.w. ± 1,08.
4) m.i.v. 1-7-1996 legmaal d.d. fase 2.

62-d. Verbruikersprijzen 1) van hooi, stro en andere ruwvoeders, incl. BTW
Consumers prices of hay, straw and other roughage

juli/juni	weidehooi	tarwestro	gerstestro	haverstro	bier-bostel	snijmais	voeraard-appelen
	euro per 1 000 kg franco-boerderij						
1975/'76	155,00	83,00	84,00	74,00	44,00	.	.
1980/'81	177,00	82,00	95,00	84,00	55,00	49,00	47,00
1985/'86	206,00	120,00	129,00	123,00	55,00	56,00	40,00
1990/'91	163,00	79,00	86,00	73,00	30,00	44,00	37,00
1991/'92	175,00	86,00	95,00	88,00	37,00	56,00	37,00
1992/'93	168,00	100,00	104,00	104,00	31,00	46,00	24,00
1993/'94	163,00	118,00	120,00	104,00	30,00	41,00	26,00
1994/'95	159,00	95,00	100,00	95,00	33,00	43,00	25,00
1995/'96	145,00	75,00	84,00	79,00	35,00	49,00	26,00
1996/'97	204,00	102,00	113,00	.	37,00	52,00	28,00
1997/'98	152,00	86,00	93,00	.	29,00	40,00	20,00
1998/'99	147,00	93,00	93,00	.	29,00	40,00	25,00
1999/2000	143,00	118,00	107,00	.	28,00	33,00	16,00
2000	140,00	111,00	104,00	.	27,00	32,00	15,00
2001	141,00	102,00	98,00	.	32,00	37,00	22,00
2002	147,00	102,50	100,00	.	31,25	38,00	24,50
2003	153,00	98,50	96,00	.	31,00	39,50	26,50

Bron: LEI.
1) t/m 1999/2000 seizoengegevens juli/juni; daarna kalenderjaarcijfers.

63. Prijzen van energie

63-a. Verbruikersprijzen van brandstoffen en gas, incl. BTW,
Consumers prices of fuel and gas

	handels-eenheid	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
		euro						
Motorbrandstoffen								
Benzine, normaal	100 l	84,96	78,21	86,91	115,77	114,54	114,06	115,70
Benzine, super	100 l	87,72	81,77	94,63	123,65	122,78	122,06	123,70
Gasolie – blank (diesel)	100 l	57,05	49,80	60,35	85,51	83,26	79,29	79,99
Gasolie – rood	100 l	45,88	32,46	25,47	50,85	52,72	51,05	49,80
LPG 1)	100 l	34,77	24,76	26,56	46,10	43,20	43,07	43,19
Stookoliën								
Petroleum	100 l	39,85	31,31	28,31	53,32	55,68	53,91	55,60
Huisbrandolie I	100 l	37,60	26,34	25,55	50,33	52,72	50,94	52,64
Stookolie 60 cSt (400 sec.)	1 000 l	293,13	182,66	183,95	284,64	258,95	262,88	267,12
Stookolie 100 cSt (800 sec.)	1 000 kg	300,34	177,85	179,14	279,83	254,14	257,58	261,82
Stookolie 420 cSt (3500 sec.)	1 000 kg	279,58	156,20	157,49	258,18	232,50	236,38	240,62
Gassen								
Aardgas, glastuinbouw	1 000 m3	204,45	108,83	109,51	159,19	197,79	179,17	207,59
Propaangas 1)	100 l	37,01	28,35	28,68	53,79	56,42	55,94	58,97

Bron: CBS en LEI.
1) M.i.v. 1996 inclusief Regulerende energiebelasting (REB).
De condities m.b.t. vermelde prijzen zijn de volgende:
Benzine : af-pomp. M.i.v. 1-4-'86 benzine-normaal loodvrij. Super m.i.v. sept. 1996 met loodvervanger.
Gasolie - rood: m.i.v. 2001 bij afname van 4000 l. ; franco per tankauto; bij gebruik in de landbouw (= verlaagde accijns).
Petroleum : Ecl. REB; bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; prijzen gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is. M.i.v. 1-10-2003 is zone II komen te vervallen.
Huisbrandolie: Ecl. REB; bij afname van 4000 l.; franco per tankauto; prijzen gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is. M.i.v. 1-10-2003 is zone II komen te vervallen.
Stookoliën : levering per tankauto in Zone I voor gebruik in de glastuinbouw. Voor de zones IIa en IIb gelden toeslagen. Tot en met 1990 verminderd met de vaste bijdragen ingevolge de Beschikking bijdrageregeling ter zake van accijns op minerale oliën.
Aardgas : gewogen gemiddelden; bij levering van 500 000 m3 incl. vastrecht en verbruiksbelasting op milieugrondslag; MJA-heffing vanaf 1995; m.i.v. 2000 tevens incl. REB.
Propaangas : bij afname van 2 500/3 000 l. ineens; franco per tankauto.

ZONE I = Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland.
II a = Het deel van Nederland buiten de zones I en IIb.
II b = Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en het gebied oostelijk van de lijn Deventer, Zutphen, Arnhem, Nijmegen, Geldrop, Valkenswaard - Belgische grens; bovendien de Waddeneilanden en Zeeuws-Vlaanderen.

63-b. Verbruikersprijzen van oliën en gassen naar stookwaarde, incl. BTW
Consumers prices of oils and gasses by valuation of combustion

	stookwaarde in megajoule (MJ)	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
		euro per 1 000 megajoule						
Stookoliën 1)								
Petroleum 2)	34,4 per l	11,58	9,10	8,23	15,50	16,19	15,67	16,16
Huisbrandolie I 2)	36,4 per l	10,33	7,24	7,02	13,83	14,48	13,99	14,46
Stookolie 400 sec.	38,8 per l	7,55	4,71	4,74	7,34	6,67	6,78	6,88
Stookolie 800 sec.	40,7 per kg	7,38	4,37	4,40	6,88	6,24	6,33	6,43
Stookolie 3 500 sec.	40,5 per kg	6,90	3,86	3,89	6,37	5,74	5,84	5,94
Gassen:								
Aardgas 3)	31,65 per m3	6,46	3,44	3,46	5,03	6,26	5,66	6,56
Propaangas 4)	23,5 per l	15,75	12,06	12,20	22,89	24,01	23,80	25,09

Bron: LEI.
1) Voor de stookoliën zijn de prijzen gebaseerd op zone I, levering franco per tankauto.
2) De prijzen vanaf 1996 zijn exclusief REB en gelden alleen als geen aansluiting voor aardgas aanwezig is.
3) Incl. vastrecht en bij een verbruik van 500 000 m^3 per jaar in de glastuinbouw.
4) Bij levering van 2500/3000 l; inclusief REB.

63-c. Verbruikersprijzen van aardgas en van energie van warmte-/kracht installaties, voor tuinders, excl. BTW
Consumers prices of natural gas and of energy from total energy installations, in behalf of horticulturists

	kwartaal	GAS prijs vanaf 30 000 m³ 1)	GAS prijs 170 000 m³ tot 835 000 m³	WKK prijs 0-10 mln m³	brandstoftoeslag 2)	(R) EB-heffing 3) 5 000 - 170 000 m³	(R) EB-heffing 3) 170 000 - 1 mln m³	MJA PT 4)	vastrecht	Btw
		eurocent per m³							euro per jaar	%
1999	1	9,435		7,702	0,998			0,182	926	6
	2	10,115		7,449	0,998			0,182	926	6
	3	9,809		8,058	0,998			0,182	926	6
	4	10,553		9,799	0,998			0,182	926	6
2000	1	11,769		11,621	1,016	0,018	0,003	0,182	926	6
	2	13,404		13,153	1,016	0,018	0,003	0,182	926	6
	3	14,804		14,128	1,016	0,018	0,003	0,182	926	6
	4	16,088		15,167	1,016	0,018	0,003	0,182	926	6
2001	1	17,408		16,830	1,030	0,023	0,005	0,140	926	6
	2	17,519		16,014	1,030	0,023	0,005	0,140	926	6
	3	17,553		14,418	1,030	0,023	0,005	0,140	926	6
	4	16,935		13,999	1,030	0,023	0,005	0,140	926	6
2002	1	15,530	15,040	12,626	1,06	0,077	0,014	0,0	926	6
	2	14,842	14,347	11,976	1,06	0,077	0,014	0,0	926	6
	3	16,644	15,260	12,902	1,06	0,077	0,014	0,0	926	6
	4	17,759	16,375	14,011	1,06	0,077	0,014	0,0	926	6
2003	1	19,546	17,944	15,122	1,10	0,077	0,014	0,0	926	6
	2	20,435	18,825	16,001	1,10	0,077	0,014	0,0	926	6
	3	19,702	17,519	14,698	1,10	0,077	0,014	0,0	926	6
	4	18,713	16,530	13,709	1,10	0,077	0,014	0,0	926	6
2004	1	19,971	15,895	13,453	-	1,207	1,44	0	926	6
	2*	18,785	14,709	12,267	-	1,207	1,44	0	926	6

Bron: Nederlandse Gasunie.

N.B.: Bij vermelde gasprijzen gaat het om verbruik in de tuinbouw (beschermde afnemers).
Gasunie en de energiedistributiebedrijven hebben voor de periode 1 januari 2004 tot 1 juli 2004 een gascontract afgesloten voor de nog beschermde tuinders. Het contract werkt er in uit dat per 1 januari 2004 de tuinbouwgasprijs voor de zone tot 100 000 m³ met 1 eurocent/m³ extra wordt verhoogd en de zone van 100 000 m³ tot 835 000 m³ met 0,4 eurocent per m³ goedkoper wordt.
In de drie noordelijke provincies werd tot jan. 1999 voor grootverbruikers (> 170 000 m³) op de m³-prijs een korting van 0,34 eurocent verleend.
Per energiedistributiebedrijf kunnen zich kleine verschillen in prijs voordoen.

1) Voor tuinders met een verbruik tussen de 12 000 en 30 000 m³ heeft het Productschap Tuinbouw een regeling die het verschil uitkeert tussen het kleinverbruikerstarief en het tuinbouwtarief.
Vanaf 2001 gelden prijsafspraken voor 'beschermde' tuinders met gasverbruik van max. 835 000 m³ .

2) De brandstoftoeslag (BSB) is per 1-1-2004 opgenomen in de EB-heffing. Zie voetnoot 3)

Toeslag bij > 10 mln m³	1999	0,653 eurocent per m³	
	2000	0,663 eurocent ‘’	
	2001	0,680 eurocent ‘’	; voor WKK afgeschaft.
	2002	0,700 eurocent ‘’	
	2003	0,730 eurocent ‘’	

3) M.i.v. 1-1-2004 is REB gewijzigd in EB (Energiebelasting);
(R)EB-heffing in eurocent per m³ (niet van toepassing voor WKK)

	tot 5 000 m³	5000 - 170 000 m³	170000 - 1 mln m³	1 - 10 mln m³	> 10 mln m³
2000	0,0360	0,018	0,003		
2001	0,0454	0,023	0,005	-	-
2002	0,1650	0,077	0,014	-	-
2003	0,1650	0,077	0,014	-	-
2004	1,2950	1,207	1,44	1,13	0,75

4) per m³ aardgas of equivalent.

64. Prijsindexcijfers

64-a. Prijsindexcijfers brandstoffen en elektriciteit, incl. BTW, 2000 = 100
Price-indices fuels and electricity

	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Motorbrandstoffen								
Benzine (normaal)	68	75	84	88	100	99	99	100
Autogasolie (rood)	64	50	57	67	100	104	100	98
Stookoliën								
Petroleum	59	53	63	72	100	104	101	104
Huisbrandolie I	52	51	60	71	100	105	101	105
Stookolie 400 sec.	63	65	65	71	100	91	92	94
Stookolie 800 sec.	63	64	64	71	100	91	92	94
Stookolie 3 500 sec.	61	61	61	68	100	90	92	93
Gassen								
Aardgas (tuinbouw) 1)	68	69	79	76	100	124	113	130
Propaangas	53	53	66	78	100	105	104	110
Elektriciteit	67	69	81	85	100	113	115	118

Bron: CBS en LEI.
N.B.: Voor de condities verbonden aan de gehanteerde prijzen zie tabel 64-a.
1) Cijfers op basis van gewogen gemiddelden.

64-b. Prijsindexcijfers van verbruik goederen en van diensten in de landbouw, excl. BTW, 1995 = 100
Goods and services in agriculture, price-indices

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Goederen en diensten	102,7	102,5	108,3	116,4	117,9	120,1
Zaaizaad en pootgoed	104,5	113,3	112,2	121,2	125,1	129,4
Landbouw	97,1	100,4	85,3	97,4	102,0	100,0
Tuinbouw	107,5	118,4	122,9	130,7	134,2	141,1
Energie en smeermiddelen	113,7	115,5	150,7	174,4	165,9	182,7
Verwarming	113,2	109,0	145,8	177,5	162,7	187,4
Aandrijving	112,2	129,7	183,7	184,7	181,0	186,1
Kunstmest	89,2	84,0	96,6	115,7	108,6	113,3
Stikstofmeststoffen	83,6	76,2	93,4	115,4	105,7	111,6
Fosfaatmeststoffen	109,4	109,6	109,9	119,2	116,3	115,6
Kalimeststoffen	96,5	97,6	99,1	104,1	105,4	110,4
Kalkmeststoffen	103,0	104,7	109,2	114,8	122,0	140,0
Mengmeststoffen	94,8	91,7	98,4	118,5	112,7	112,7
Gewasbeschermingsmiddelen	103,6	105,3	106,6	108,2	110,1	111,3
Veevoeders	96,6	89,9	93,4	100,5	101,3	99,2
Enkelvoudige voeders	87,2	86,2	84,0	95,8	106,5	104,3
Vochtrijke diervoeders	81,5	83,9	77,6	89,2	87,2	93,2
Mengvoeders	98,4	90,6	95,1	101,3	100,4	98,3
Kalvervoeders	104,7	98,4	105,3	107,3	99,4	95,5
Rundveevoeders	92,9	89,3	92,4	96,4	100,0	98,5
Varkensvoeders	97,3	88,2	92,5	100,1	99,7	97,2
Pluimveevoeders	101,5	92,0	97,0	104,3	102,5	101,7
Gereedschap/hulpmaterialen	102,8	105,7	106,9	107,1	107,2	107,0
Onderhoud werktuigen/mach's	97,0	100,7	104,3	112,0	118,6	123,2
Onderhoud gebouwen	106,4	108,2	111,1	117,8	122,5	126,2
Algemene kosten	107,6	111,8	115,2	121,1	125,5	125,4
Investeringsgoederen	107,1	109,6	111,9	116,4	120,5	124,2
Inventaris	106,8	108,1	110,9	112,2	116,0	118,4
Gebouwen	107,5	111,8	113,3	122,6	127,1	132,8

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

7. Prijzen van producten

71. Akkerbouwproducten

71-a. Interventieprijzen voor granen en handelsgewassen, excl. BTW.
Interventionprices for cereals and industrial crops

	oogst						
	1990	1995	1999	2000	2001	2002	2003
	euro per 100 kg						
Interventieprijzen							
zachte voertarwe	19,34	11,58	11,92	11,03	10,13	10,13	10,13
gerst	19,34	11,58	11,92	11,03	10,13	10,13	10,13
rogge	19,34	11,58	11,92	11,03	10,13	10,13	10,13
kool- en raapzaad	48,70	.	.	.	.	.	.
mais	.	11,58	11,92	11,03	10,13	10,13	10,13

Bron: EU en Productschap voor Granen, Zaden en Peulvruchten.
N.B.: Bovengenoemde prijzen gelden voor de maand augustus. De prijzen zijn gebaseerd op Europese standaardkwaliteit bij een vochtgehalte van 16% in het stadium van de groothandel.
T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.

71-b. Richt-, interventie- en minimumprijzen voor suiker en suikerbieten, excl. BTW
Target-, intervention- and minimum prices for sugar and sugarbeets

	oogst						
	1990	1995	1999	2000	2001	2002	2003
	euro per 100 kg						
Richtprijzen							
witte suiker 1)	66,79	64,58	66,50	66,50			
Interventieprijzen							
witte suiker	63,45	61,37	63,19	63,19	63,19	63,19	63,19
	euro per 1000 kg						
Minimumprijzen							
suikerbieten							
"A-bieten"	46,92	45,37	46,72	46,72	46,72	46,72	46,72
"B-bieten"	32,56	31,49	32,42	32,42	32,42	32,42	32,42

Bron: EU.
N.B.: T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.
1) Sinds 1 juli 2001 is de richtprijs voor suiker geschrapt.

71-c. Steunbedragen overige marktordeningsproducten in de akkerbouwsector, excl. BTW
Subsidies for other regulated products in the farming sector

	eenheid	oogst						
		1990	1995	1999	2000	2001	2002	2003
		euro						
Vezelvlas	ha	448,11	908,69	815,86	795,46	.	.	.
Hennep	ha	406,98	752,42	662,88	646,31	.	.	.
Voedergewassen								
groenvoeder kunstmatig gedroogd								
steunbedrag	1 000 kg			68,83	68,83	68,83	68,83	68,83
Zaaizaden 1)								
zaailijnzaad vezelvlas	100 kg	28,44	27,56	28,38	28,38	28,38	28,38	28,38
zaailijnzaad olievlas	100 kg	22,47	21,81	22,46	22,46	22,46	22,46	22,46
graszaden 2)								
steunbedrag min.	100 kg	19,38	18,65	19,20	21,13	21,13	21,13	21,13
steunbedrag max.	100 kg	84,38	73,76	83,56	83,56	83,56	83,56	83,56
vlinderbloemigen 2)								
steunbedrag min.	100 kg	20,22	19,46	20,04	20,04	20,04	20,04	20,04
steunbedrag max.	100 kg	71,50	72,95	75,11	75,11	75,11	75,11	75,11

Bron: EU.
N.B.: Het oogstjaar voor vezelvlas en lijnzaad begint 1 augustus, groenvoedergewassen 1 april.
T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.
1) Het recht op steun ontstaat aan het begin van het verkoopseizoen.
2) De hoogte van de steunbedragen voor graszaden en vlinderbloemigen varieert al naar gelang de soort.

71-d. Telersprijzen van granen, incl. BTW
Growers prices of cereals

oogst	tarwe	rogge	winter-/zomer-gerst	brouw-gerst	haver
	euro per 100 kg, af- boerderij				
1975	19,85	19,00	18,85	19,40	17,50
1980	21,85	21,35	20,75	21,35	20,35
1985	21,75	20,95	21,65	22,65	18,70
1990	17,35	16,70	16,90	20,35	16,95
1991	17,45	16,25	16,45	18,65	17,05
1992	17,70	16,90	17,15	21,05	19,50
1993	13,90	13,80	13,75	16,25	14,30
1994	14,45	14,20	13,75	16,60	12,90
1995	13,80	13,05	12,80	17,25	12,90
1996	13,40	13,30	13,40	15,45	13,25
1997	11,95	12,20	12,20	13,05	13,30
1998	11,05	10,55	11,20	12,60	11,50
1999	11,90	11,40	11,55	12,40	12,10
2000	11,20	10,45	11,05	12,80	12,60
2001	11,65	10,70	10,75	12,80	11,35
2002	10,15	9,00	9,65	12,55	10,45

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
N.B.: Boerenschoon product van doorsneekwaliteit met een vochtgehalte van 16%.
M.i.v. oogst 1990 gelden de prijzen franko pand.
Aankopen tegen dagprijs.
De prijzen zijn exclusief mede-verantwoordelijkheidsheffing.

71-e. Telersprijzen van peulvruchten en handelsgewassen, incl. BTW
Growers prices of pulses and crops mainly for industrial purposes

oogst	groene erwten	veldbonen	kapucijners	bruine bonen	karwij-zaad	koolzaad
	euro per 100 kg, af-boerderij					
1975	27,50	.	29,25	54,40	64,65	40,55
1980	33,65	.	34,30	83,70	90,60	43,85
1985	37,65	.	37,65	74,85	160,65	51,75
1990	25,85	23,15	28,60	76,25	56,25	42,65
1991	26,75	24,50	52,20	48,55	65,80	34,50
1992	29,95	27,25	32,20	44,90	60,80	16,80
1993	15,80	13,95	21,85	44,45	156,55	17,80
1994	14,80	14,00	20,20	83,95	152,00	18,50
1995	15,60	13,10	47,65	99,85	110,05	18,55
1996	16,65	12,45	19,55	59,00	71,70	22,90
1997	.	.	22,70	61,25	54,45	23,55
1998	.	.	21,35	54,45	65,80	20,80
1999	.	.	19,30	38,55	74,85	17,00
2000	16,60	.	29,50	74,85	102,10	.
2001	18,25	.	27,50	86,00	115,50	24,75
2002	14,80	.	30,30	86,00	108,00	.

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
N.B.: Boerenschoon product van doorsneekwaliteit, gewogen gemiddelde prijzen voor Nederland.
M.i.v. oogst 1990 gelden de prijzen franko pand.

71-f. Telersprijzen van suikerbieten op basis 16% suikergehalte, excl. BTW
Growers prices of sugerbeets

oogst	basis-prijs	contr.prijzen 1) incl. nabetaling		suiker- 2) gehalte	prijscorrectie i.v.m. afwijkend suikergehalte		door telers ontvangen prijs 2)	
		eenjarige contr.	meerj. contr.		per %	per ton	bij 16% suiker	bij werkelijk suikergehalte
	euro per 1 000 kg			%	euro per 1 000 kg			
1975	.	42,43	47,08	15,9	3,18	-0,32	48,89	48,57
1980	41,97	47,65	51,73	16,0	3,86	-	53,31	53,31
1985	49,87	48,10	56,50	16,2	4,40	0,88	56,88	57,76
1990	47,88	45,83	54,68	15,4	4,63	-2,78	45,92	43,14
1991	48,15	44,47	53,09	15,7	4,45	-1,33	48,33	47,00
1992	48,15	46,97	54,45	15,5	4,58	-2,29	45,06	42,77
1993	47,52	44,47	53,32	16,5	4,56	2,28	44,97	47,25
1994	47,52	43,11	53,32	16,5	4,57	2,29	51,50	53,79
1995	46,29	42,54	52,75	16,0	4,50	-	49,14	49,14
1996	46,49	43,79	55,47	16,7	4,73	3,31	50,28	53,59
1997	.	44,24	56,84	16,0	4,91	-	53,32	53,32
1998	47,67	45,38	58,42	15,8	5,10	-1,02	56,27	55,25
1999	47,67	41,97	51,50	16,0	4,48	-	43,30	43,30
2000	47,67	40,27	52,07	16,3	4,57	1,37	44,70	46,05
2001	47,67	44,72	56,43	16,1	4,97	0,50	54,70	55,20
2002*	47,67	40,06	50,51	16,1	4,44	0,44	46,05	46,50
2003*	47,67	44,84	54,20	17,0	4,74	4,74	44,60	49,35

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
1) De contractprijzen zijn gebaseerd op de EG-suikerregeling, zij gelden voor het basisquotum inclusief afkoop pulp. Vanaf 1987 prijzen voor zgn. mengprijsbieten, geleverd binnen de toewijzing.
2) Resultaten op grotere akkerbouwbedrijven.

71-g. Telersprijzen van consumptie-aardappelen 1), excl. BTW
Growers prices of feeding potatoes

oogst	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.	mei	juni	gemiddeld
	euro per 100 kg										
1980	6,30	8,25	11,05	10,55	10,45	9,65	9,50	8,90	13,15	.	9,20
1985	6,65	5,60	5,70	6,05	5,80	4,90	5,15	6,65	6,70	.	6,05
1990	8,30	9,75	11,75	11,85	12,65	14,15	12,65	9,80	12,15	.	10,80
1995	12,45	13,35	12,75	12,35	11,40	10,55	10,75	8,10	6,90	.	11,35
1996	4,70	5,25	5,00	4,45	5,15	4,65	4,40	4,60	4,55	.	4,75
1997	7,05	7,60	10,00	10,80	11,95	11,60	10,50	11,05	10,20	.	9,45
1998	10,40	13,95	24,95	32,45	30,95	28,50	28,40	26,00	22,55	.	21,45
1999	6,90	7,50	8,10	6,65	5,90	4,75	4,10	3,80	3,00	.	6,00
2000[1)]	3,99	3,32	4,18	4,80	4,90	4,85	5,20	5,65	8,15	5,40	5,00
2001	.	10,60	11,20	11,60	13,50	13,55	11,00	10,90	9,35	10,15	11,05
2002	.	.	6,55	6,55	6,00	5,10	4,60	5,45	5,75	4,75	5,80
2003	13,85	14,65	15,45	13,20	13,44	12,06	12,77	17,40	.	.	.

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
N.B.: Tot en met oogst 1977 Productschap voor Aardappelen; daarna LEI-cijfers, berekend met behulp van de telersbeurzen te Goes, Middenmeer, Emmeloord en Dronten.
1) T/m 1999: 35 mm opwaarts; vanaf 2000: 0 mm opwaarts.

71-h. Telersprijzen van fabrieksaardappelen, incl. BTW
Growers prices of industrial potatoes

	oogst								
	1980	1985	1990	1995	1999	2000	2001*	2002*	2003*
Onderwatergewicht 1), in gram	422	443	449	472	477	460	465	470	477
Zetmeelgehalte, in %	16,6	17,6	17,9	19,1	19,4	18,5	18,7	19,0	19,4
Benodigde hoeveelheid aardappelen voor 1000 kg zetmeel, in kg	5 136	4 832	4 748	4 449	4 390	4 598	4 542	4 467	4 390
	euro								
Prijs per 100 kg, af-boerderij 2)	5.54	6.47	5.67	5.45	5.40	5.50	5,30	5,30	5,30

Bron: LEI Bedrijfsuitkomsten en Financiële positie; Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens.
N.B.: Resultaten op akkerbouwbedrijven.
1) Droge stof-gehalte van 5050 gram aardappelen.
2) Berekeningen op basis van 400 gram onderwatergewicht.

71-i. Telersprijzen van hooi, stro en andere ruwvoeders, incl. BTW
Growers prices of hay, straw and other roughage

oogst	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002
	euro per 1 000 kg, af-boerderij							
Hooi (geperst)								
Weidehooi	118	139	170	111	102	86	72	98
Luzernehooi	125	158	191	132	.	.	.	
Graszaadhooi								
veldbeemd	66	87	116	52	64	45	35	50
zwenkrassen	57	67	98	41	52	34	31	45
Engels raai	60	73	100	41	52	36	33	46
Stro (geperst)								
Tarwestro	60	49	88	43	39	57	49	61
Roggestro	58	49	86	45	41	.	40	65
Gerstestro	61	62	100	48	45	54	40	53
Haverstro	50	50	88	41	36	.	.	.
Groene erwtenstro	67	73	98	45	57	.	.	.
Ander erwtenstro	59	58	86	.	.	.	.	.
Bruine bonenstro	60	59	91	.	.	.	.	.
Overige ruwvoeders								
Voederbieten groep I 1)	22	27	29	20	.	.	.	.
Bietenblad	9	10	.	.	.	.	.	.
Voederaardappelen	41	37	29	23	20	13	11	13
Snijmais	.	.	.	32	36	25	21	24

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
1) Voederbieten met een drogestofgehalte van 11-14%.

71-j. Prijzen van suiker
Prices of sugar

Seizoen	Datum van ingang	EG-richtprijs	EG-interventie prijs	Producenten 1) prijs af fabriek	Vracht 2)	Accijns	BTW-tarief
		euro per 100 kg					
1989/'90	1-07-1989	66,90	67,15	77,53	2,50	3,94	6%
	1-10-1989	66,90	67,15	76,30	2,50	3,94	6%
1990/'91	1-07-1990	66,78	66,45	76,30	2,50	3,94	6%
	11-10-1990	67,15	66,81	76,30	2,50	3,94	6%
	15-10-1990	67,15	66,81	76,67	2,50	3,94	6%
1991/'92	1-07-1991	67,15	66,81	76,67	2,50	3,94	6%
	1-08-1991	67,15	66,81	77,82	2,50	3,94	6%
	1-01-1992	67,15	66,81	77,82	2,61	3,94	6%
1992/'93	1-07-1992	67,15	66,81	77,82	2,61	3,94	6%
	1-10-1992	67,15	66,81	78,96 3)	2,61	3,94	6%
	1-01-1993	67,15	66,81	78,96	2,61	-	6%
1993/'94	1-07-1993	66,29	67,20	78,96	2,61	-	6%
	1-10-1993	66,29	67,20	79,46	2,61	-	6%
1994/'95	1-07-1994	66,29	66,60	79,46	3,06	-	6%
	1-12-1994	66,29	66,60	79,47	2,61	-	6%
1995/'96	1-07-1995	64,58	64,89	79,47	2,61	-	6%
	17-07-1995	64,58	64,89	78,54 4)	2,61	-	6%
	1-01-1996	64,58	64,89	79,11	2,61	-	6%
1996/'97	1-07-1996	64,70	63,92	79,11	2,61	-	6%
	2-07-1996	64,70	63,92	78,67	2,61	-	6%
	1-01-1997	65,83	65,03	79,46 5)	2,61	-	6%
1997/'98	1-02-1997	66,24	65,44	79,45 6)	2,61	-	6%
	1-07-1997	66,51	65,20	80,02 5)	2,61	-	6%
	1-08-1997	67,38	66,05	80,02 6)	2,61	-	6%
1998/'99	1-07-1998	67,38	66,05	80,02 6)	2,61	-	6%
	1-01-1999 7)	66,50	65,19	80,02 6)	2,61	-	6%
1999/2000	1-07-1999	66,50	65,19	80,02 6)	2,61	-	6%
2000/'01	1-07-2000	66,50	65,19	80,02	2,61	-	6%
2001/'02	1-07-2001	8)	63,19	80,02	2,61	-	6%
2002/'03	1-07-2002	8)	63,19	82,52 9)	2,38	-	6%
2003/'04	1-07-2003	8)	63,19	82,52 9)	2,38	-	6%

Bron: Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
NB. Vanaf 1-7-1996 zijn de landbouwkoersen (groene koersen) regelmatig gewijzigd. Met deze wijzigingen is bij de nieuwe af-fabrieksprijzen van de ondernemingen bij de omrekening van de EG-richtprijs en interventieprijs rekening gehouden.
1) Prijs af-fabriek, basis 1 kg verpakking en papieren wikkel van 10 x 1 kg.
2) Franco thuis, tot 1-1-'92 levering tussen 5 en 15 ton; vanaf 1-1-'92 levering tussen 10 en 15 ton.
3) Suikerunie 1-10-'92; CSM 15-10-'92.
4) Suikerunie 17-7-'95; CSM 1-9-'95.
5) Van 1-1-'97 tot 1-1-2000 SUCREA i.p.v. Suiker Unie.
6) CSM.
7) Invoering Euro.
8) Sinds 1 juli 2001 is de richtprijs voor suiker geschrapt
9) Voor het afhalen aan de fabriek wordt een premie berekend van 2,16 Euro/100 kg.
.

72. Tuinbouwproducten

72-a. Gemiddelde veilingprijzen van enkele belangrijke groenten- en fruitsoorten, excl. BTW
Average auction prices of some important types of vegetables and fruit

	1975	1980	1985	1990	1994	1995	1996	1997
	euro per 100 kg							
Groenten								
Andijvie	28	39	44	49	63	42	50	46
Asperges, excl.ondereinden	215	301	315	325	373	347	316	326
Aubergines	74	128	123	121	89	88	82	92
Augurken	27	45	70	60	37	25	24	25
Bloemkool	39	55	59	69	61	65	48	64
Bonen:								
snij-	85	136	167	162	155	159	158	154
sperzie-	64	114	77	93	55	57	66	59
tuin-	18	21	36	30	37	43	48	28
Champignons	108	122	110	123	117	106	105	109
Courgettes	.	,	69	99	80	74	82	66
Komkommers	31	46	53	58	44	50	45	.
rechte	.	.	.	.	46	54	48	69*
Kool, rode	11	10	19	14	16	22	20	7
savooie	14	21	32	27	23	21	29	31
witte	8	7	11	14	14	16	18	10
Koolrabi	.	.	152	114	138	105	103	137
Kroten	11	16	15	15	21	17	18	15
Paprika	92	143	161	142	129	119	125	162
Peen:								
bos-	54	67	58	56	48	45	39	44
fijn	18	19	22	20	22	18	23	17
grof	12	15	19	18	20	17	19	13
Prei	22	36	58	47	47	38	57	49
Rabarber	25	27	45	39	44	50	47	49
Radijs	118	123	127	116	120	109	112	111
Rettich	.	98	112	95	105	111	88	67
Selderij:								
bleek-	17	29	33	33	40	34	41	34
blad- en bos-	62	72	123	93	89	86	137	95
Sla:								
krop-	59	69	118	103	80	78	104	95
open grond	.	.	.	.	92	44	31	59
onder glas	.	.	.	.	77	87	125	105
ijsberg-	.	52	64	47	59	39	32	52
Spinazie	31	34	45	33	50	35	36	36
Spruiten	38	46	53	44	38	47	39	61
Tomaten, excl. cherry-	63	80	78	74	76	59	88	100
Uien	12	20	10	20	24	26	13	17
Venkel, knol-	.	.	66	70	83	59	65	63
Witlof	85	83	128	100	79	80	95	77
Fruit								
Aardbeien	122	129	226	182	218	179	201	283
Appelen 1)	27	22	33	44	28	32	44	31
Bessen, rode	73	133	110	285	264	281	286	404
Bramen	75	151	522	223	381	398	523	629
Druiven	182	281	277	337	304	315	308	315
Frambozen	74	161	270	645	627	620	627	646
Kersen + morellen	98	97	83	112	105	86	87	222
Meloenen	63	77	88	75	59	63	57	68
Peren	30	34	41	74	39	38	44	47
Pruimen	95	91	61	168	77	86	58	116

Bron: Productschap Tuinbouw.
N.B.: Deze cijfers zijn berekend door de totale waarde (zonder aftrek van de heffingen en excl. vergoedingswaarde) te delen door de totale aanvoer (incl. de doordraai).
1) 1997 seizoen 1997/'98.

72-b. Gemiddelde veilingprijzen van enkele belangrijke snijbloemen en potplanten, excl. BTW
Average auction prices of some important types of cut-flowers and potted plants

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
	euro per 100 stuks								
Snijbloemen									
Alstroemeria	14	15	16	16	16	14	15	16	15
Amaryllis	.	14	16	20	20	27	26	36	68
Anjer	.	.	.	13	12	16	16	16	16
Anthurium	60	52	70	80	62	64	63	65	67
Aster	.	.	.	22	20	21	22	21	21
Calla	.	.	.	.	.	53	53	56	58
Chrysant, tros	17	22	24	23	19	22	19	21	21
Chrysant, geplozen	22	25	28	33	29	36	42	42	40
Cymbidium	.	.	.	70	102	184	197	199	203
Eustoma russellianum	.	.	.	25	25	31	30	29	30
(per stuk)									
Freesia	8	10	11	12	12	14	15	15	14
Gerbera	19	21	21	19	15	15	14	15	14
Gladiool	.	.	.	10	9	10	12	13	12
Gypsophila	.	16	20	22	18	24	27	23	21
Helianthus						29	27	29	25
Iris	8	11	11	10	10	10	10	10	9
Lelie	.	.	.	32	33	40	40	42	41
Narcis	4	5	8	6	8	8	8	8	9
Roos	10	.	.	15	16	24	25	28	28
Tulp, gesneden	8	10	11	12	14	16	16	13	14
Potplanten									
Azalea	101	164	180	126	121	120	124	122	105
Begonia	62	79	93	93	95	101	98	106	103
Calathea	.	.		228	213	203	213	239	206
Chrysant	26	39	63	66	73	74	77	75	77
Cyclamen	91	117	131	107	95	97	99	94	100
Dieffenbachia	.	114	115	98	79	86	85	87	89
Dracaena	.	134	181	175	164	183	207	217	190
Ficus	.	116	207	194	180	167	168	177	170
Flamingoplant	.	.	.	.	.	340	339	345	351
Hedera (klimop)	.	.	.	56	37	56	37	23	18
Hortensia	.	.	.	.	288	280	286	300	274
Hyacinth	.	.	.	.	.	58	60	53	60
Kaaps viooltje	40	49	48	46	47	57	59	57	57
Kalanchoë	.	.	.	49	49	59	62	63	67
Phalaenopsis	.	.	.	.	.	464	507	524	479
Poinsettia	89	90	119	134	107	103	98	108	98
Roos	.	.	.	.	.	97	103	102	106
Spathiphyllum	.	.	.	167	138	137	120	137	137
Yucca	.	208	294	289	296	385	325	408	392
Zwaardvaren	.	145	149	140	118	120	121	116	105

Bron: Productschap voor Siergewassen. M.i.v. 1986 Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland.
N.B.: Gemiddelde prijs van de verkochte hoeveelheden. Vanaf 1980 excl. Vleuten.
M.i.v. 1980 berekend op basis van binnenlandse productie.

73. Melk en zuivelproducten

73-a. Richtprijzen voor en heffingen op melk bij een vetgehalte van 3,7% vet, excl. BTW
Target prices of milk and milk levies on the basis of 3,7% fat content

datum van ingang richtprijzen	richtprijs		inhoudingen/heffingen				
	franco-fabriek	af-boerderij	Fonds melkvee-houderij	Fonds gezondheids-zorg runderen	adm. heffing PZ	bijz.heffing MKZ	medeverant-woordelijkheids-heffing
	euro per 100 kg						
01-05-1989	33,33	32,51	0,06	0,05	0,07		0,50
14-05-1990	32,09	31,27	0,05	0,05	0,07		0,48
11-10-1990	32,27	31,46	0,05	0,05	0,07		0,49
17-06-1991	32,27	31,46	0,05	0,05	0,07		0,49
01-06-1992	32,27	31,46	0,05	0,05	0,07		0,49
17-08-1992	32,27	31,46	0,05	0,05	0,07		
20-12-1992	32,27	31,46	0,05	0,05	0,07		
01-07-1993	31,37	30,45	0,05	0,05	0,06		
01-08-1994	30,88	29,94	0,02	0,05	0,06		
01-01-1995	30,88	29,94	0,02	0,05	0,06		
01-07-1995	30,09	29,18	0,02	0,05	0,06		
01-07-1996	30,22	29,33	0,02	0,05	0,06		
11-07-1997	31,24	30,42	0,02	0,05	0,06		
01-01-1998	31,24	30,42	0,03	0,04	0,04		
01-01-1999	30,98	30,16	0,03	0,04	0,04		
01-01-2000	30,98	30,16	0,03	0,07	0,04		
01-01-2001	30,98	30,16	0,03	0,10	0,02		
01-07-2001						0,61	
01-01-2002	30,98	30,16	0,03	0,11	0,02	0,61	
01-01-2003	30,98	30,16	0,03	0,11	0,02	.	

Bron: EU en Productschap voor Zuivel.

Toelichting

De richtprijs heeft het karakter van een na te streven producentenprijs, welke men o.a. tracht te verwezenlijken door een stelsel van marktordenende maatregelen (invoerheffingen, exportrestituties en interventiemogelijkheden voor boter en mager melkpoeder).
De administratieve heffing van het Productschap voor Zuivel (PZ) bestaat uit twee delen. Vermeld is het deel dat de melkveehouder bij levering aan de fabriek betaalt. De looptijd van de heffingen is niet gelijk aan die van de richtprijzen.
De medeverantwoordelijkheidsheffing, ingesteld door de Europese Commissie, had ten doel een bijdrage te leveren aan de oplossing van het probleem van de zuiveloverschotten. De heffing is per 1-4-'93 gestopt.

73-b. Interventieprijzen voor zuivelproducten, excl.BTW
Threshold- and intervention prices and subsidies of dairy products

	17-6-1991	1995/'96	1999/'00	2000/'01	2001/'02	2002/'03	2003/'04
	euro per 100 kg						
Interventieprijzen franco koelhuis/opslagplaats incl. verpakking							
Boter 1e kwaliteit	352,41	328,20	328,20	328,20	328,20	328,20	328,20
Mager melkpoeder, extra kwaliteit	207,55	205,52	205,52	205,52	205,52	205,52	205,52

Bron: EU en Productschap voor Zuivel.
N.B.: T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.

73-c. Opbrengstprijzen van melk, excl. BTW
Producers prices of milk

	datum	richtprijs bij 3,7% vet 1)	gem. netto-opbrengstprijs		ontvangen door veehouders 2)	
			bij 3,7% vet	bij gem. vet	bij 3,7% vet	bij gem. vet
		euro per 100 kg, af-boerderij				
1975	29/12/'74-27/12/'75	22,48	21,56	22,24	22,17	22,85
1980	23/12/'79-20/12/'80	27,07	26,21	27,29	26,58	27,65
1985	30/12/'84-28/12/'85	33,32	31,30	33,28	31,51	33,54
1990	24/12/'89-22/12/'90	31,79	30,26	32,66	30,88	33,28
1991	23/12/'90-21/12/'91	31,42	30,83	33,38	31,23	33,77
1992	22/12/'91-19/12/'92	31,39	31,61	34,07	32,06	34,52
1993	20/12/'92-18/12/'93	30,97	31,57	33,92	31,55	34,11
1994	19/12/'93-31/12/'94	30,25	30,19	32,61	30,69	33,11
1995	01/01/'95-30/12/'95	29,57	29,33	31,78	29,98	32,41
1996	31/12/'95-28/12/'96	29,25	28,52	31,01	29,36	31,83
1997	29/12/'96-27/12/'97	30,42	29,22	31,79	30,17	32,71
1998	28/12/'97-26/12/'98	30,16	30,82	33,42	31,38	33,94
1999	.	30,16	.	.	29,20	31,60
2000	.	30,16	.	.	29,98	32,68
2001	.	30,16	.	.	32,58	35,04
2002	.	30,16	.	.	31,04	33,68

Bron: Productschap voor Zuivel.
1) Vanaf 1997 richtprijs per seizoen juli-juni; t/m 1996 voor kalenderjaar berekende richtprijzen.
2) Vanaf 1998 indicatief.

Toelichting

De gemiddelde netto-opbrengst wordt voor elk jaar door het Productschap voor Zuivel berekend. Hierbij wordt uitgegaan van de bruto-opbrengst d.w.z. de verkoopprijzen voor consumptiemelk en de marktprijzen voor industrieproducten.
De bruto-opbrengst wordt verminderd met de kostenfactoren, zoals aanvoer, verwerkings- en verpakkingskosten enz., zodat uiteindelijk de gemiddelde netto-opbrengst resulteert.
In de kolom ontvangen door veehouders zijn de prijzen vermeld, die de veehouders uiteindelijk (gemiddeld over het gehele land) ontvangen hebben, inclusief nabetalingen en bijschrijvingen op het ledenkapitaal.

73-d. Gemiddelde netto-opbrengstprijzen van melk per 4-weekse periode, excl. BTW
Average nett-producers prices of milk per 4-week period

periode	1995 1/1/'95-30/12/'95		1996 31/12/'95-28/12/'96		1997 29/12/'96-27/12/'97		1998 28/12/'97-02/01/'99	
	bij 3,7% vet	bij gem. vetgeh.	bij 3,7% vet	bij gem. vetgeh.	bij 3,7% vet	bij gem. vetgeh.	bij 3,7% vet	bij gem. vetgeh.
	gld per 100 kg							
1	30,34	33,33	30,33	33,66	28,49	31,75	31,50	34,80
2	29,79	32,64	30,00	33,32	28,37	31,36	31,43	34,62
3	29,80	32,60	29,63	32,69	28,74	31,41	30,99	33,90
4	29,33	32,17	29,00	31,87	28,78	31,48	30,62	33,49
5	29,06	31,50	28,32	30,91	28,81	31,40	30,52	33,17
6	28,72	30,73	27,91	30,06	27,98	30,12	30,42	32,55
7	28,43	30,25	27,76	29,45	27,99	29,77	30,41	32,28
8	28,17	29,71	27,53	29,11	27,88	29,55	30,71	32,43
9	28,03	29,68	27,45	29,15	28,55	30,17	31,09	32,95
10	29,07	31,38	28,06	30,10	30,01	32,15	30,98	33,35
11	29,71	32,22	28,26	30,68	31,27	34,13	30,83	33,66
12	30,39	33,30	28,24	31,07	31,62	35,15	30,76	33,83
13	30,55	33,85	28,35	31,42	31,62	35,24	30,42*	33,51*
14								
gem.	29,34	31,80	28,53	31,04	29,24	31,82	30,82*	33,43*

Bron: Productschap voor Zuivel.
N.B.: De gemiddelde netto-opbrengstprijs kan licht afwijken van de prijs vermeld in tabel 73-c.

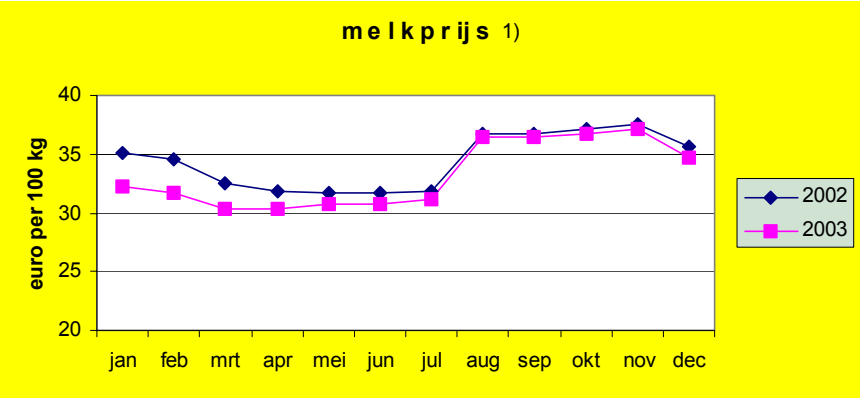

1) bij 4,35% vet en 3,46% eiwit. Prijs incl. Btw, nabetaling, heffingen en toeslagen;

73-e. Officiële Nederlandse zuivelnoteringen, excl. BTW
Official Dutch dairy quotation

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
	euro per kg, af-fabriek (incl. verpakking)								
Verse boter	3,10	3,67	3,78	3,23	3,22	3,17	3,16	3,02	3,05
Goudse fabriekskaas	2,27	2,73	3,17	3,13	2,86	.	.	.	.
Edammer kaas, 4 wk.		2,75	3,21	3,24	2,95	.	.	.	.
Cheddar kaas,									
3 maanden	2,49	2,95	3,43	3,35	.	.	.	.	.
3 weken	2,40	2,82	3,36	3,21	.	.	.	.	.
Vol spray melkpoeder	1,99	2,36	2,75	2,50	2,73	2,85	2,76	2,46	2,50
Mager spray melkpoeder,									
voor mens. consumptie	1,35	1,55	2,07	2,05	2,22	2,53	2,30	1,99	2,03
voor veevoeder	1,31	1,51	2,04	1,91	2,09	2,42	2,23	1,92	1,98
Spray weipoeder	0,25	0,35	0,47	0,32	0,49	0,52	0,54	0,45	0,35
Koffiemelk	0,87	1,03	1,36	1,54	1,67	1,77	1,77	1,77	.
Gesuikerde volle condens	1,21	1,39	1,89	2,06	2,21	2,24	2,24	2,24	.
Melksuiker	0,64	0,70	0,74	0,71	0,72	0,65	0,68	0,68	.

N.B.: De "Commissie officiële Nederlandse zuivelnoteringen" stelt wekelijks voor een aantal zuivelproducten noteringen vast. Bovenstaand overzicht is samengesteld uit de wekelijkse noteringen.
1) Gemiddelde prijs over de periode 1/1 - 28/10.

73-f. Beurs- en marktnoteringen voor kaas, excl. BTW
Exchange- and market quotations of cheese

	kaasbeurs Leeuwarden		kaasmarkt Alkmaar 40 +	boerenkaasmarkt 1) Bodegraven en Woerden
	volvet	40 +		
	euro per kg			
1980	2,61	2,55	2,48	3,20
1985	2,97	2,93	2,99	3,63
1990	2,95	2,95	3,18	3,65
1991	2,95	2,95	3,17	3,44
1992	2,90	2,90	3,13	3,90
1993	2,90	2,90	3,12	3,82
1994	2,74	2,75	2,98	3,81
1995	2,64	2,64	2,86	3,63
1996	2,59	2,59	2,82	3,63
1997	2,66	2,75	2,98	3,72
1998	.	.	.	3,95
1999	.	.	.	4,09
2000	.	.	.	3,97
2001	.	.	.	4,12
2002	.	.	.	4,18
2003	.	.	.	4,05

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
1) T/m 1991 gewogen gemiddelde noteringen van 1e en extra kwaliteit kaas. Vanaf 1992 gemiddelde noteringen 16 kg 1e soort. T/m 1992 zijn ook de noteringen van de markt Gouda in de berekeningen betrokken.

74. Vee en vlees (excl. vleespluimvee)

74-a. Gemeenschappelijke prijzen in de sector vee en vlees
Common market prices for cattle and meat

periode	datum van ingang	runderen v.d. slacht				varkens 1)	schapen	
		oriën-tatie-prijs	inter-ventie-prijs	publ. inter-ventie	basis prijs	basis-prijs	inter-ventie-prijs	basis-prijs
		euro per 100 kg levend gewicht				euro per 100 kg geslacht gewicht		
1984/'85	02-04-'84	252,11	226,89		.	250,03	447,39	526,34
	01-01-'85	250,03	225,03		.	247,97	443,70	522,01
1985/'86	27-05-'85	250,03	225,03		.	247,97	443,70	522,01
	06-01-'86						448,14	527,23
1986/'87	12-05-'86	250,03	225,03		.	247,97	448,14	527,23
1987/'88	01-07-'87	248,76	223,89		.	246,71		527,23
1988/'89	06-01-'88							519,29
	06-04-'88	246,27	223,13		.	244,23		
1989/'90	01-05-'89	245,41	222,35		.	243,39		517,49
1990/'91	14-05-'90	238,99	221,98		.	227,05		516,61
1991/'92	17-06-'91	240,73	223,21		.	228,34		509,10
1992/'93	01-06-'92	240,73	223,21		.	228,34		509,10
1993/'94	05-07-'93	237,63	209,06		.	225,33		503,78
1994/'95	01-07-'94	237,63	198,06		.	156,48		502,47
1995/'96	01-07-'95		182,24		.	146,59		489,55
1996/'97	01-07-'96		182,59		.	146,87		490,47
1997/'98	06-05-'97		187,67		.	150,96		504,13
1998/'99	03-04-'98		187,65		.	150,94		504,07
1999/'00	.		187,65		.	150,94		504,07
2000/'01	.		175,07		.	150,94		504,07
2001/'02	.		162,70		.	150,49		504,07
2002/'03	.		.	84,24	120,10	150,49		.
2003/'04	.		.	84,24	120,10	150,49		.

Bron: EU.
N.B.: T/m 1997 prijzen omgerekend met landbouwkoers.
1) De datum van ingang van de basisprijs voor varkensvlees is steeds 1 november.

74-b. Marktprijzen van gebruiksvee, incl. BTW
Market prices of store cattle

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
Vee bestemd voor fokkerij en melkproductie	euro per stuk							
Graskalveren:								
ca. 8 maanden	324	388	365	449	345	260	.	350
Guste pinken en vaarzen								
12 t/m 18 maanden	492	567	549	599	480	370	.	520
Melk- en kalfkoeien:								
vaarzen tot 2 jaar								
hoogdrachtig 7 mnd	753	951	919	908	895	730	.	885
vers	669	853	792	790	769	660	.	.
koeien drachtig van 2e kalf								
hoogdrachtig 7 mnd	892	1 069	1 085	1 035	865	710	.	890
Vee bestemd voor vetweiderij of mesterij	euro per kg levend gewicht							
Nuchtere kalveren:								
zwartbont	3,57	4,08	4,97	4,15				
stierkalveren					3,79	4,04	2,68	3,45
vaarskalveren					2,47	2,34	1,42	1,95
roodbont	4,21	4,92	6,28	5,60				
stierkalveren					4,70	4,83	3,05	3,9
vaarskalveren					3,47	3,40	1,71	2,35
Gust vee 3 jaar en ouder:								
zwartbont	1,23	1,37	1,47	1,45	1,02	0,82	.	.
roodbont	1,35	1,51	1,70	1,72	1,29	1,02	.	.

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

Toelichting

Het begrip "marktprijzen" moet in ruime zin worden opgevat. Onder "markt" wordt niet alleen de veemarkt verstaan, maar ook bijv. een boerderij, dus over het algemeen de plaats waar vraag en aanbod elkaar ontmoeten.

74-c. Marktprijzen van vleesvee, incl. BTW
Market prices of slaughter cattle

	aanhou-dings- %	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
		euro per kg geslacht gewicht							
Vette kalveren									
1e kwaliteit		.	.	.	4,70	4,65	4,80	4,20	4,65
2e kwaliteit		.	.	.	4,20	4,25	4,45	3,85	4,30
Vleesstieren ca. 2-4 jaar									
extra kwaliteit	60 e.m.	2,89	3,15	3,61	3,43	3,15	2,90	.	.
1e kwaliteit	55 tot 60	2,77	2,95	3,40	3,11	2,88	2,68	2,21	2,45
2e kwaliteit	50 tot 55	2,61	2,76	3,18	2,93	2,72	2,50	1,91	2,05
Vleeskoeien									
extra kwaliteit	60 e.m.	2,98	3,37	3,68	3,47	3,09	3,04	.	.
1e kwaliteit	57 tot 60	2,77	3,10	3,47	3,22	2,63	2,45	1,75	2,00
2e kwaliteit	54 tot 57	2,55	2,80	3,13	2,75	2,34	2,09	1,46	1,50
3e kwaliteit	50 tot 54	2,37	2,54	2,81	2,47	2,11	1,54	1,11	1,15

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

74-d. Marktprijzen van schapen, incl. BTW
Market prices of sheep

	eenheid	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
		euro							
Lammeren:									
weide-	stuk	70	64	88	57	57	57	.	.
slachtrammen	kg gesl.	.	.	.	3,54	3,47	3,80	4,20	3,95
slachtooien	kg gesl.	.	.	.	3,15	3,24	3,30	3,70	3,25
zuig-	kg gesl.	4,88	4,54	6,01	4,20	4,13	4,40	.	.
Schapen:									
hoogdrachtig	stuk	117	116	147	111	98	.	.	.
met lammeren	stel	173	170	213	157	161	.	.	.
9 mnd. en ouder:									
voor de fokkerij	stuk	105	93	132	64	75	.	.	.
voor de vetweiderij	stuk	78	68	88	52	57	57	.	.
Vette schapen:									
18 mnd. en ouder	kg gesl.	2,25	2,29	3,15	1,86	1,95	1,95	2,10	2,05

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

74-e. Marktprijzen 1) van varkens, incl. BTW
Market prices of pigs

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	euro per stuk							
Biggen: af-fokker 2)								
23 kg	50,91	45,70	55,32	46,81	39,55	41,52	35,50	31,00
	euro per kg							
Vleesvarkens 3)								
Geslacht gewicht: 4)								
71 tot 91 kg	1,65	1,59	1,86	1,56	1,33	1,29	1,18	1,08
91 tot 101 kg	1,62	1,55	1,79	1,54	1,31	.	.	.
Levend gewicht: 5)								
± 100 - 125 kg	1,37	1,37	1,59	1,33	1,11	1,06	.	.
Zeugen voor de slacht								
Levend gewicht: boven 160 kg:								
1e kwaliteit	1,14	1,16	1,35	1,12	0,93	0,70	0,57	0,58

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.
1) Vanaf 1991 inclusief toeslagen.
2) T.m. 1985 bij 22 kg franco mester.
3) M.i.v. 1989 gewichtsklassen gewijzigd.
4) Geclassificeerde varkens.
5) In de loop der jaren wisseling van gewichtsklassen; vermelde klasse is die van het laatste jaar. Vanaf 1998 Beurs Vleuten.

74-f. Marktprijzen van paarden voor de slacht, incl. BTW
Market prices of horses

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	euro per kg geslacht gewicht							
Jonge paarden	2,18	2,81	2,84	2,63	1,93	1,88	1,74	1,63
Oude paarden	1,88	2,63	2,79	2,36	1,77	2,02	1,86	1,75

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
N.B.: Zie toelichting tabel 74-b.

75. Eieren en vleespluimvee

75-a. Producentenprijzen van vleespluimvee en kippeneieren per jaar, incl. BTW
Producers prices of table poultry and hen eggs per year

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003
	euro per kg levend gewicht							
V l e e s p l u i m v e e								
Vleeskuikens:								
integratieprijzen 1601 gram 1)	0,80	0,94	1,06	0,88	0,69	0,64	0,68	0,67
vrije kuikens	0,87	0,98	1,07	0,88	0,68	0,69	0,61	0,42
, Totaal gewogen gemiddelde prijs	0,80	0,95	1,06	0,88	0,69	0,64	0,68	0,67
Vleeskippen:								
oude legkippen								
zware	0,58	0,61	0,61	0,39				
lichte bruine 2)	0,46	0,54	0,58	0,36	0,16	0,17	0,17	0,15
lichte witte	0,38	0,47	0,53	0,34	0,18	0,14	0,13	0,11
vleeskuikenmoederdieren	0,71	0,85	0,97	0,70	0,44	0,39	0,24	0,27
Totaal gewogen gemidd. prijs	0,51	0,57	0,63	0,41	0,22	0,20	0,17	0,17
	euro per kg							
K i p p e n e i e r e n, excl. contracten		1,03	0,97	0,84	0,62	0,78	0,74	0,98

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
1) T/m 1983 inkoopprijzen van slachterijen van gecontracteerde kuikens tot 1400 gram.
2) T/m 1990 "middelzware" vleeskippen.

75-b. Producentenprijzen van vleespluimvee en kippeneieren per maand, incl. BTW
Producers prices of table poultry and hen eggs per month

	jan.	febr.	mrt.	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
Vleeskuikens												
	euro per kg levend gewicht 1)											
1985	1,06	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,07	1,05	1,03	1,00
1990	0,87	0,88	0,88	0,88	0,89	0,89	0,89	0,88	0,88	0,88	0,87	0,86
1995	0,74	0,73	0,72	0,70	0,69	0,68	0,67	0,67	0,68	0,69	0,69	0,69
1996	0,69	0,69	0,69	0,70	0,71	0,73	0,74	0,75	0,76	0,77	0,77	0,77
1997	0,76	0,76	0,77	0,77	0,78	0,78	0,79	0,79	0,79	0,79	0,77	0,76
1998	0,75	0,74	0,73	0,72	0,72	0,72	0,71	0,71	0,71	0,70	0,68	0,65
1999	0,64	0,64	0,64	0,63	0,62	0,61	0,61	0,61	0,60	0,61	0,60	0,59
2000	0,59	0,59	0,60	0,61	0,62	0,64	0,64	0,66	0,66	0,67	0,68	0,69
2001	0,72	0,74	0,76	0,78	0,78	0,79	0,79	0,79	0,79	0,77	0,76	0,73
2002	0,71	0,69	0,68	0,67	0,66	0,67	0,67	0,68	0,68	0,67	0,66	0,66
2003	0,66	0,65	0,65	0,65	0,66	0,67	0,69	0,70	0,70	0,69	0,68	0,67
Vleeskippen												
	euro per kg levend gewicht 1)											
1985	0,65	0,70	0,66	0,60	0,52	0,61	0,70	0,69	0,64	0,52	0,64	0,60
1990	0,61	0,59	0,50	0,41	0,38	0,31	0,25	0,31	0,39	0,42	0,48	0,32
1995	0,30	0,29	0,23	0,13	0,10	0,13	0,09	0,20	0,34	0,33	0,31	0,26
1996	0,25	0,32	0,27	0,23	0,27	0,26	0,21	0,24	0,30	0,34	0,34	0,28
1997	0,34	0,37	0,31	0,34	0,33	0,34	0,27	0,27	0,35	0,39	0,44	0,38
1998	0,33	0,34	0,34	0,25	0,07	0,06	0,11	0,15	0,16	0,20	0,10	0,06
1999	0,09	0,10	0,07	0,03	0,01	0,01	-0,13	-0,10	-0,01	0,02	0,06	0,08
2000	0,14	0,26	0,25	0,18	0,13	0,12	0,11	0,15	0,23	0,29	0,32	0,29
2001	0,38	0,48	0,49	0,36	0,28	0,16	0,15	0,25	0,32	0,34	0,26	0,24
2002	0,31	0,32	0,30	0,21	0,16	0,19	0,09	0,10	0,11	0,11	0,08	0,09
2003	0,14	0,15	0,10	0,06	0,14	0,14	0,07	0,13	0,28	0,30	0,28	0,20
Kippeneieren, excl. contracten												
	euro per kg											
1985	0,96	1,11	1,24	1,00	0,91	0,91	0,91	0,90	0,84	0,75	1,03	1,01
1990	0,87	0,92	0,98	0,79	0,72	0,73	0,69	0,72	0,84	0,84	1,03	1,02
1995	0,55	0,65	0,59	0,51	0,50	0,51	0,44	0,68	0,74	0,70	0,70	0,88
1996	0,82	0,99	1,06	0,82	0,76	0,73	0,76	0,76	0,83	0,89	0,95	1,00
1997	0,97	1,04	0,88	0,67	0,63	0,63	0,74	0,72	0,82	0,79	0,83	0,87
1998	0,79	0,76	0,70	0,57	0,51	0,59	0,60	0,60	0,66	0,64	0,67	0,73
1999	0,58	0,64	0,61	0,48	0,46	0,41	0,43	0,52	0,59	0,59	0,67	0,72
2000	0,71	0,83	0,99	0,79	0,70	0,68	0,71	0,77	0,78	0,80	0,85	0,85
2001	0,82	0,81	0,84	0,73	0,59	0,62	0,62	0,64	0,67	0,76	0,84	0,93
2002	0,87	0,83	0,78	0,60	0,64	0,59	0,61	0,65	0,73	0,83	0,89	0,90
2003	0,76	0,79	0,95	0,95	0,78	0,72	0,69	0,80	1,32	1,36	1,30	1,34

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.
1) Gewogen gemiddelden.

76. Wol

76-a. Wolprijzen incl. BTW (exclusief nabetaling)
Woolprices

kwaliteit	1975	1980	1985	1990	1995	1999	2000	2002	2003
	euro per kg								
Klasse I	1,23	2,00	2,56	0,82	0,95	0,54	0,73	0,70	0,61
Klasse II	1,13	1,91	2,20	0,45	0,54	0,27	0,45	0,49	0,40
Overige (B-wol)	0,84	1,36	1,47	0,34	0,54	0,27	0,45	0,49	0,40

Bron: Nederlandse Wolfederatie.
N.B.: Wolprijzen, betaald door de Ned. Wolfederatie; t.m. 1984 bij 60% rendement, daarna vaste prijzen.
De classificaties I en II betroffen t.m. 1984 fijne resp. goede wol.

77. Prijsindexcijfers

77. Prijsindexcijfers van de afzet van de land- en tuinbouw, excl. BTW, 1995 = 100
Agri- and horticultural sales, indices

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Totale productiewaarde	101,7	98,3	105,2	111,5	109,2	111,6
Plantaardige produkten	108,3	106,9	110,3	118,7	121,7	127,5
Granen	81,4	84,3	83,5	85,2	75,6	86,4
Zachte tarwe	82,9	86,6	84,9	87,0	76,6	89,2
Brouwgerst	73,0	71,0	75,2	75,1	69,9	70,4
Hakvruchten (excl. pootaardappelen)	93,4	84,7	59,0	80,5	75,5	80,4
Consumptie-aardappelen	76,5	79,9	25,7	53,1	56,0	68,6
Suikerbieten	114,5	86,7	91,4	111,7	94,6	90,7
Zetmeelaardappelen	97,8	98,5	97,1	97,8	97,2	97,2
Fruit	111,3	93,3	94,6	128,1	129,4	154,2
Appelen	91,5	72,1	84,1	101,4	109,7	141,2
Peren	143,0	146,0	124,7	195,4	173,2	161,5
Groenten	114,7	102,8	115,1	114,4	116,0	132,7
Kropsla	121,8	118,6	122,0	151,2	137,8	134,6
Tomaten	132,9	109,1	147,1	98,2	129,3	153,3
Komkommers	98,5	79,0	108,2	97,1	84,3	132,3
Paprika's	133,5	107,3	125,2	122,2	108,8	138,4
Spruiten	95,4	94,2	73,9	91,3	95,7	102,7
Witlof	95,4	146,8	83,3	110,4	110,3	85,2
Zaaizaad en pootgoed	103,9	111,4	112,5	123,9	113,5	118,6
Pootaardappelen	93,7	85,3	68,9	89,6	82,6	82,1
Bloemen, boomkwekerijproducten	116,0	119,5	127,2	133,7	142,7	144,1
Bloembollen	99,2	95,9	98,7	97,0	91,9	87,1
Snijbloemen	119,8	112,1	127,0	131,1	134,9	130,3
Chrysanten, tros	113,8	102,2	119,3	105,4	114,7	112,2
Gerbera	108,6	92,5	95,4	96,4	94,6	90,7
Lelie	118,4	119,0	118,9	129,3	127,5	120,9
Roos	130,1	126,2	144,6	159,8	172,1	159,9
Tulp	100,3	89,3	114,6	116,3	101,0	105,8
Potplanten	114,4	108,9	110,1	115,0	112,2	105,6
Dracaena	107,3	103,6	110,8	127,1	132,9	114,9
Ficus	98,9	91,6	92,7	97,0	101,4	95,2
Kalanchoe	119,4	119,0	120,0	130,0	128,0	136,2
Phalaenopsis	116,0	116,9	121,6	134,6	138,0	126,0
Plant-/boomkwekerijprodukten	118,9	136,3	140,9	152,6	173,2	183,6
Overige plantaardige producten	84,1	86,3	85,6	98,5	105,2	99,2
Dieren en dierlijke produkten	95,1	89,8	100,2	104,4	96,8	95,8
Slachtvee	88,5	82,4	97,3	100,4	87,4	86,2
Slachtrunderen	92,6	86,3	91,8	63,5	69,9	74,8
Vleeskalveren	108,2	107,4	105,7	92,5	92,2	102,4
Slachtvarkens	77,8	73,4	97,0	110,1	88,3	81,8
Wolvee	106,6	94,1	107,4	119,2	116,9	109,0
Slachtpluimvee	102,1	82,8	92,8	111,2	94,4	94,8
Melk	102,1	98,3	100,3	107,4	102,0	97,8
Eieren	104,8	90,4	128,3	120,3	120,8	159,1

Bron: LEI Prijzen-informatie-desk.

8. Inkomen en financiering

Toelichting

Productiewaarde en agrarisch inkomen (rubriek 81).

Met de invoering in 1999 van de nieuwste internationale richtlijnen, zoals vastgelegd in het Europees Systeem van Nationale en Regionale rekeningen 1995 (ESR 1995) hebben de Nederlandse Nationale rekeningen een ingrijpende wijziging ondergaan.
De revisie was o.a. nodig i.v.m. nieuwe economische ontwikkelingen en ter bevordering van internationale vergelijkbaarheid. De bepaling van de productiewaarde van landbouw is ook aangepast en de afbakening van deze bedrijfstak gewijzigd. Zo zullen landbouwactiviteiten van andere bedrijfstakken niet meer onder landbouw worden geregistreerd.
Een uitgebreide beschrijving is te vinden in de CBS-publicatie Nationale rekeningen Revisiepublicatie ESR 1995.

Bedrijfsresultaten (rubrieken 83).

Het Bedrijven-Informatienet van het LEI - de bron van de tabellen onder genoemde rubrieken - heeft een grondige herziening ondergaan. Het gevolg daarvan is dat de cijfers van de jaren vóór 2001 niet geschikt zijn voor vergelijking met de cijfers die thans worden gepresenteerd. Reden waarom de eerdere resultaten niet meer zijn opgenomen.
Een uitzondering hierop zijn de bedrijfsresultaten van de tuinbouw-opengrondsbedrijven, waarbij de oude systematiek nog is gehanteerd.
Bij de herziening is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij (internationale) accountancy-regels voor financiële verslaggeving.
De afbakening van de steekproefbedrijven is verlegd van een bedrijfsomvang tussen 16 en 800 nge's naar 13,8 en 1036 nge's. (zie toelichting hoofdstuk 2, en tabel 124-a).
De bedrijfsresultaten worden - anders dan voorheen - van zowel land- als tuinbouwbedrijven per kalenderjaar weergegeven. Verder wordt thans uitgegaan van de werkelijke BTW-situatie op de bedrijven en ook van de werkelijke pacht- en eigenaarslasten.
Zie voor nadere informatie de websites: http://www.lei.dlo.nl/binternet2/oldnew.htm
http://www.lei.dlo.nl/binternet2/showtable.exe

Voor vergelijking met resultaten van bedrijven in de Eu-landen zie:
http://europa.eu.int/comm/agriculture/rica/index_en.cfm

81. Productiewaarde

81-a. Toegevoegde waarde in de landbouw en het agrarisch inkomen
Value added and income in agriculture

	1995	1998	1999	2000	2001*	2002*	2003*
	mln euro						
A. Totale productie (in basisprijzen)	19 732	19 016	18 881	19 889	20 747	20 115	20 048
w.v.							
akkerbouw- en tuinbouwgewassen	9 037	9 304	9 419	9 658	10 009	10 274	10 619
- granen	239	186	181	234	240	256	272
- aardappelen	828	690	853	645	886	878	946
- suikerbieten	331	282	303	303	328	292	318
- industriële gewassen n.e.g.	3	22	28	27	30	30	31
- veevoedergewassen	641	539	538	522	596	620	669
- groenten (vers)	1 886	2 040	1 875	1 952	1 927	2 024	2 044
- fruit (vers)	312	296	286	322	375	359	398
- bloemen en planten	4 010	4 410	4 488	4 836	4 859	5 120	5 220
- andere akkerbouw- en tuinbouwgewassen	757	840	866	818	768	695	721
veehouderij en -producten	9 346	8 295	7 922	8 584	8 881	8 052	7 559
- rundvee	1 638	1 445	1 355	1 250	994	1 164	1 258
- varkens	2 806	1 991	1 993	2 444	2588	1 897	1 694
- paarden	15	17	26	36	34	32	30
- schapen en geiten	101	78	98	120	115	221	189
- pluimvee	644	743	649	685	775	634	397
- andere dieren	11	12	12	14	13	12	12
- melk	3 710	3 601	3 446	3 548	3 914	3 626	3 546
- eieren	360	351	286	402	369	357	325
- andere dierproducten	61	57	56	85	80	109	109
agrarische dienstverlening	1 273	1 338	1 458	1 559	1 763	1 696	1 772
overige goederen en diensten	76	79	83	88	94	93	98
B. Verbruik van grondstoffen en diensten (incl. interne leveringen) 1)	10 065	9 944	10 179	10 586	11 129	11 033	10 934
C. Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen (A – B)	9 667	9 072	8 702	9 303	9 618	9 082	9 114
Afschrijvingen	2 287	2 261	2 300	2 443	2 583	2 646	2 725
D. Netto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	7 380	6 811	6 402	6 860	7 035	6 436	6 389
Niet-productgebonden subsidies, EU en overige	182	294	331	137	269	153	282
-minus belastingen	367	363	372	397	438	428	414
E. Agrarisch inkomen							
Netto toegevoegde waarde tegen factorkosten	7 195	6 742	6 361	6 600	6 866	6 161	6 257
w.v. lonen, salarissen en soc. lasten	1 531	1 662	1 768	1 842	1 979	2 076	2 165
overig inkomen	5 663	5 080	4 593	4 758	4 887	4 085	4 092
F. Productgebonden subsidies en belastingen	365	248	249	250	336	408	350
w.v. subsidies EU-regelingen en overige subsidies	384	263	271	271	337	428	357
-minus belastingen EU-regelingen	19	15	22	21	1	20	7
G. Netto toegevoegde waarde tegen marktprijzen (D – F)	7 015	6 563	6 153	6 610	6 699	6 028	6 039

Bron: CBS Landbouwrekeningen, LEI Landbouw Economisch Bericht.
1) Interne leveringen: het gedeelte van de productie dat opnieuw in de bedrijfstak wordt aangewend; bijv. zaaizaad, pootgoed, veevoer, levend vee e.a.

81-b. Landbouwproductie en toegevoegde waarde; mutaties t.o.v. het voorgaande jaar
Agricultural production and value added, indices

	hoeveelheidsmutaties				prijsmutaties			
	1999	2000	2001*	2002*	1999	2000	2001*	2002*
	%							
Totale productie (basisprijzen)	4,3	0,8	-2,7	-1,5	-5,5	4,5	7,2	-1,6
akkerbouwgewassen (incl. uien)	12,3	16,8	-5,5	0,4	-3,3	-21,9	26,1	0,5
veehouderijproducten	2,1	-3,1	-3,4	-1,3	-7,1	11,9	7,1	-8,1
tuinbouwgewassen	4,4	-0,3	-3,7	-0,9	-5,9	6,4	3,3	4,1
agrarische dienstverlening	5,3	3,1	9,4	-7,7	2,7	3,7	3,3	4,2
overige goederen en diensten	3,3	4,8	2,3	-1,1	1,2	1,1	4,7	0,0
Verbruik van grondstoffen en diensten (incl. interne leveringen)	2,3	0,1	-1,2	-1,8	-0,6	3,8	6,4	1,0
Bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen	6,5	1,6	-4,5	-1,2	-10,6	5,3	8,2	-4,5

Bron: CBS Landbouwrekeningen.

81-c. Toegevoegde waarde van de land- en tuinbouw per arbeidsjaareenheid
Value added in agri- and horticulture per annual work unit

		1995	1998	1999	2000	2001*	2002*	2003*
Totale productiewaarde	mln euro	19 732	19 016	18 881	19 889	20 747	20 115	20 048
Toegevoegde waarde (bruto-basisprijzen)	mln euro	9 667	9 072	8 702	9 303	9 618	9 082	9 114
Toegevoegde waarde (constante prijzen)	mln euro	9 175	9 669	9 729	8 838	8 887	9 504	9 213
indexcijfer	1995=100	100	105,4	106,0	96,3	96,9	103,6	100,4
Arbeidsjaareenheden	x 1000	220,5	221,2	220,2	219,8	212,3	208,1	202,9
indexcijfer	1995=100	100,0	100,3	99,9	99,7	96,3	94,4	92,0
Toegevoegde waarde (constante prijzen) /aje	1000 euro / aje	41,61	43,71	44,18	40,21	41,86	45,67	45,41
indexcijfer	1995=100	100,0	105,1	106,2	96,6	100,6	109,8	109,1

Bron: CBS Landbouwrekeningen en ALI-statistics (LEI-berekening)
1) Index toegevoegde waarde tegen constante prijzen per aje.

82. Productiekosten en resultaten per product

82-a. Kostprijs van melk op zuivere melkveebedrijven, 2002*
*Cost price of milk at dairy farms, 2002**

	Alle bedrijven	< 350.000 kg quotum	350.000 - 650.000 kg quotum	> 650.000 kg quotum
BEDRIJFSOPZET				
Aantal steekproefbedrijven	203	50	94	59
Aantal bedrijven	19 240	6 360	9 480	3 400
Oppervlakte cultuurgrond	36,94	21,28	37,38	65,06
Aantal melkkoeien	61,7	32,5	63,4	111,6
Gebruiksmelkquotum	485 800	238 700	494 000	925 900
Melkproductie	464 200	223 700	466 100	909 900
Melkproductie per koe	7 530	6 880	7 350	8 150
Vetgehalte melk (%)	4,43	4,45	4,47	4,37
Eiwitgehalte melk (%)	3,49	3,48	3,49	3,48
	euro			
KOSTEN PER 100 KG MELK				
Veevoer	6,61	6,56	6,64	6,6
Diergezondheid en veeverbetering	1,8	1,84	1,88	1,68
Overige kosten vee en gewas	2,89	3,08	2,87	2,81
Arbeid	16,48	24,73	16,64	12,44
Loonwerk	2,34	2,42	2,49	2,09
Rente	7,99	8,41	8,09	7,66
Afschrijvingen	5,07	4,81	5,14	5,09
Onderhoud	3,03	3,52	3	2,83
Brandstoffen en energie	1,52	1,95	1,56	1,26
Kosten immateriele activa	1,13	1,99	0,97	0,97
Overige kosten	3,85	4,98	4,08	3,01
TOTAAL KOSTEN	52,71	64,29	53,37	46,44
OPBRENGSTEN PER 100 KG MELK				
Melk	34,44	33,92	34,7	34,32
Overige opbrengsten	7,12	7,54	7,44	6,46
Totaal opbrengsten	41,56	41,46	42,14	40,78
RESULTATEN PER 100 KG MELK				
Netto-bedrijfsresultaat	-11,15	-22,83	-11,23	-5,66
Rentabiliteit	79	64	79	88
Arbeidsopbrengst	5,32	1,9	5,41	6,78
Kostprijs van melk	43,76	52,87	44,04	39,15

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: De kostprijs van melk wordt alleen berekend en gepresenteerd van 'zuivere melkveebedrijven'. Dat is om te voorkomen dat de invloed van kosten van nevenactiviteiten te groot wordt. Van de totale groep melkveebedrijven zijn alleen die bedrijven geselecteerd waar: minimaal 70% van de bedrijfsomvang (nge) uit melkkoeien bestaat, minimaal 70% van de opbrengsten uit melkopbrengsten bestaat en waar geen opbrengsten zijn uit zelfzuivelen. Door deze selecties wijken de kengetallen af van die van de totale groep melkveebedrijven.
Zie ook de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk onder Bedrijfsresultaten.

82-b. Resultaten van de zeugenhouderij
Results of farms with breeding sows

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01*
Aantal zeugen per bedrijf	166	170	180	175	210	230
Grootgebrachte biggen per zeug	20,84	21,25	20,66	21,52	21,93	22,00
Worpen per zeug per jaar	2,26	2,26	2,22	2,28	2,27	2,27
Voeder per omger. zeug per dag (kg)	4,67	4,78	4,78	4,80	4,91	4,97
	euro					
Voederprijs per 100 kg	21,25	22,20	21,80	19,90	19,40	20,80
Opbrengstprijs per big	44,00	52,50	52,10	26,45	36,75	46,30
	resultaat per zeug per jaar in €					
Opbrengst biggen	892	1 080	879	559	788	986
Overige opbrengsten	98	107	364	53	69	81
Totaal opbrengsten	989	1 186	1 242	612	857	1067
Aankoop dieren	93	103	111	77	75	76
Voederkosten	388	411	417	374	368	399
Gebouwen- en inventariskosten	167	168	183	178	191	193
Overige kosten	185	190	196	193	201	234
Totaal kosten (excl. arbeid)	834	872	907	821	836	902
Arbeidsopbrengst	156	314	336	-210	21	165

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

82-c. Productiekosten van biggen
Production costs of piglets (estimate)

		prijspeil september t/m december 2002	prijspeil januari t/m april 2003	prijspeil maart t/m juni 2003	prijspeil mei t/m augustus 2003
Aantal zeugen per bedrijf		200	200	200	200
	euro				
Arbeid		115,85	115,85	115,85	115,85
Voer 1)		171,45	170,65	169,95	169,55
Gebouwen en inventaris		81,85	81,85	81,85	81,85
Overig		95,70	95,70	95,70	95,70
Totaal bruto-kosten		464,85	464,05	463,35	462,95
Omzet en aanwas zeugen		-11,45	-11,45	-11,45	-11,45
Totaal netto-kosten		476,30	475,50	474,80	474,40
Aantal grootgebrachte biggen	stuks	9,6	9,6	9,6	9,6
Kostprijs per big van 25 kg	euro	49,60	49,55	49,45	49,40

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
1) Bij een gemiddelde voerprijs in betreffende periode.

82-d. Resultaten van de vleesvarkenshouderij
Results of farms with fattening pigs

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01*
Aantal vleesvarkens per bedrijf	602	591	583	671	687	700
Afleveringen per varken per jaar	3,00	2,97	2,44	3,10	3,03	2,98
Voeder per varken per dag (kg)	2,00	2,06	2,04	2,08	1,98	2,01
Voeder per kg groei	2,82	2,86	2,87	2,82	2,74	2,75
	euro					
Voederprijs per 100 kg	18,90	19,90	19,65	17,15	16,55	17,95
Aankoopprijs per big	45,20	53,50	53,15	27,90	37,05	46,75
Opbrengstprijs per kg gesl. gewicht	1,35	1,55	1,50	0,90	1,10	1,43
	resultaten per vleesvarken per jaar					
Totaal opbrengsten	353	407	408	250	289	384
Kosten biggen (incl. uitval)	140	164	160	90	116	144
Voederkosten	138	149	147	130	120	132
Gebouwen- en inventariskosten	31	28	35	31	31	32
Overige kosten	27	25	28	27	30	36
Totaal kosten (excl. arbeid)	336	367	369	278	298	344
Arbeidsopbrengst	16	41	39	-28	-9	40

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

82-e. Productiekosten van vleesvarkens
Production costs of fattening pigs (estimate)

		prijspeil september t/m december 2002	prijspeil januari t/m april 2003	prijspeil maart t/m juni 2003	prijspeil mei t/m augustus 2003
Aantal vleesvarkens per bedrijf		700	700	700	700
	euro				
Biggen 1)		52,40	52,35	52,25	52,20
Arbeid		10,85	10,85	10,85	10,85
Voer 2)		43,30	43,10	43,00	42,90
Gebouwen en inventaris		10,30	10,30	10,30	10,30
Overig		15,25	15,25	15,25	15,25
Totaal bruto-kosten		132,10	131,85	131,65	131,50
Overige opbrengsten		0,25	0,25	0,25	0,25
Totaal netto-kosten		131,85	131,60	131,40	131,25
Geslacht gewicht in kg	kg	88	88	88	88
Kostprijs per kg geslacht gewicht	euro	1,50	1,50	1,49	1,49
idem op basis van marktprijs biggen 3)		1,29	1,30	1,24	1,23

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
1) De kosten van de biggen voor de mesterij zijn in rekening gebracht op basis van de kostprijs bij de vermeerdering plus de kosten van transport, commissie en uitval.
2) Bij een gemiddelde voerprijs in betreffende periode.
3) Prijspeil in laatste maand van de periode.

82-f. Resultaten van leghennen op batterijbedrijven
Results of farms with laying hens in battery cages

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01*
Aantal leghennen per bedrijf	37 300	34 400	39 300	44 100	44 400	45 000
Eierproductie per leghen per jaar (st)	303	307	310	305	307	308
Voederverbruik per leghen per jaar (kg)	40,9	40,6	40,3	40,7	40,9	40,7
Voederverbruik per kg eieren (kg)	2,16	2,14	2,10	2,14	2,13	2,11
Voederprijs per 100 kg	18,70	19,90	19,85	17,40	16,50	18,15
Opbrengstprijs per 100 eieren	4,75	5,35	4,70	3,95	4,15	5,00
	resultaten per leghen per jaar					
Opbrengst eieren	14,38	16,40	14,58	12,03	12,68	15,37
Overige opbrengsten	0,68	0,89	1,04	0,16	0,43	0,44
Totaal opbrengsten	15,07	17,30	15,62	12,20	13,11	15,81
Aankoop opfokhennen	2,26	2,58	2,60	2,09	2,13	2,18
Voederkosten	8,16	8,65	8,53	7,50	7,17	7,81
Gebouwen- en inventariskosten	1,93	1,72	1,64	1,57	1,85	1,87
Overige kosten (incl. vangloon)	1,03	1,06	1,15	1,33	1,42	1,79
Totaal kosten (excl. arbeid)	13,38	14,01	13,91	12,49	12,57	13,65
Arbeidsopbrengst	1,69	3,29	1,71	-0,29	0,54	2,16

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

82-g. Resultaten van de vleeskuikenhouderij
Results of farms with broilers

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01*
Aantal opgehokte kuikens	50 400	50 100	52 600	55 000	59 800	64 000
Uitval (%)	4,1	4,5	5,1	4,7	4,2	4,0
Afleveringen per jaar	6,6	6,6	6,7	6,7	6,7	6,6
Levend gewicht per kuiken (gr)	1 910	1 980	1 960	1 950	2000	2 040
Groei per kuiken per dag (gr)	44	47	47	48	48	49
Voederverbruik per kg groei (kg)	1,82	1,83	1,82	1,80	1,78	1,78
	euro					
Voederprijs per 100 kg	23,25	24,55	25,40	23,30	22,85	22,85
Opbrengstprijs per kg gewicht	0,70	0,80	0,80	0,75	0,65	0,73
	resultaten per 1 000 kg afgeleverd gewicht					
Totaal opbrengsten	722	791	802	728	645	727
Aankoop kuikens	131	128	140	142	127	127
Voederkosten	422	449	462	419	373	407
Gebouwen- en inventariskosten	52	57	58	57	54	57
Overige kosten (incl. vangloon)	78	83	92	94	93	98
Totaal kosten (excl. arbeid)	683	717	752	712	648	689
Arbeidsopbrengst	39	74	50	15	-2	38

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

83. Bedrijfsresultaten

83-a. Bedrijfsresultaten van akkerbouwbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of arable farms

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	9 060	8 960	8 700
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	75	75	73
Oppervlakte cultuurgrond	48,4	48,6	50,3
Aantal dieren			
Vleesvarkens	10	12	16
Vleeskuikens	200	200	200
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	137	139	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	82	83	87
Oppervlakte cultuurgrond	53,6	52,4	53,9
Aantal ondernemers	1,5	1,52	1,52
AANTAL DIEREN	100	200	200
Vleeskuikens	400	200	200
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	198 200	167 900	196 500
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	150 600	153 200	156 300
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	47 600	14 600	40 200
Buitengewone baten en lasten	6 100	100	700
Gezinsinkomen uit bedrijf	53 700	14 700	40 900
Besparingen per bedrijf	26 500	-13 400	12 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	198 200	167 900	196 500
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	201 000	210 700	216 800
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*136 400*	*139 000*	*143 100*
berekende kosten arbeid en vermogen	*64 700*	*71 700*	*73 700*
Nettobedrijfsresultaat	-2 800	-42 800	-20 300
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	99	80	91

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-b. Bedrijfsresultaten van opengrondsgroentenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with vegetables in the open, on average by holding

	1991	1995	1997	1998	1999
Aantal bedrijven	1 010	1 385	1 166	1 190	1 184
Oppervlakte cultuurgrond (ha)	9,13	9,74	8,82	7,84	9,88
Aantal ondernemers	1,30	1,38	1,30	1,25	1,21
Ned. grootte-eenheden (nge)	52	64	62	66	78
	euro				
TOTAAL OPBRENGSTEN	146 526	179 742	211 462	202 477	199 573
KOSTEN					
Zaad-, plant- en pootgoed	23 597	33 897	35 168	35 803	26 592
Meststoffen	4 175	4 629	4 084	3 585	3 630
Gewasbeschermingsmiddelen	3 948	6 171	4 810	4 356	5 808
Overige materialen	2 087	2 632	3 358	3 086	3 630
Energie	3 358	3 766	4 220	5 309	3 630
Afschrijving dode, duurz. prod.mid.	16 926	19 649	21 237	21 101	20 511
Afschrijving levende inventaris	2 496	1 588	908	862	1 951
Berekende rente	15 746	13 160	11 571	10 482	11 163
Arbeid	70 472	100 104	102 191	104 914	107 092
Werk door derden	3 539	3 449	3 721	3 267	5 037
Afleveringskosten	12 978	13 613	16 427	14 203	12 751
Overige kosten	18 423	25 185	26 319	28 997	29 133
Totaal kosten	177 564	227 843	234 105	235 920	230 793
NETTO-BEDRIJFSRESULTAAT	-31 039	-48 101	-22 644	-33 398	-31 220
Per ondernemer					
Berekend loon	34 805	41 339	42 973	43 790	45 242
ARBEIDSOPBRENGST	10 891	6 353	25 548	16 971	19 376
Incidentele bedrijfsopbrengsten	681	363	182	182	136
Niet uitbet. vergoeding vermogen	4 175	1 951	3 630	3 494	5 400
ONDERNEMERSINKOMEN	15 746	8 713	29 360	20 647	24 913
Berekend loon gezinsleden	8 803	8 440	8 894	10 618	11 844
GEZINSINKOMEN UIT HET BEDRIJF	24 550	17 108	38 254	31 265	36 711
Verhouding opbrengsten / kosten	83	79	90	86	86

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

83-c. Bedrijfsresultaten van opengrondsgroentenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with vegetables in the open, on average by holding

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	1 010	950	950
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	84	88	95
Oppervlakte cultuurgrond	13,9	14,3	16
	euro		
Gezinsinkomen uit bedrijf per ondernemer	37 000	32 000 - 42 000	23 000 - 33 000
Besparingen per bedrijf	8 000	0 - 10 000	-10 000 - 0
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	87	84 - 88	76 - 80

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-d. Bedrijfsresultaten van glasgroentenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with vegetables under glass

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	2 330	2 210	2 070
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	216	228	222
Oppervlakte cultuurgrond	2,5	2,5	2,5
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	51	54	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	221	195	245
Oppervlakte cultuurgrond	2,5	2,7	2,7
Aantal ondernemers	1,69	1,69	1,69
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	489 500	472 700	514 700
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	430 600	409 600	433 500
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	58 900	63 100	81 300
Buitengewone baten en lasten	-1 500	6 300	6 300
Gezinsinkomen uit bedrijf	57 400	69 400	87 500
Besparingen per bedrijf	-14 200	13 000	28 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	489 500	472 700	514 700
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	505 100	493 300	519 900
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*411 200*	*391 700*	*417 200*
berekende kosten arbeid en vermogen	*93 900*	*101 600*	*102 700*
Nettobedrijfsresultaat	-15 600	-20 600	-5 100
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	97	96	99

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-e. Bedrijfsresultaten van glassnijbloemenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with cut flowers under glass

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	3 270	3 140	3 020
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	198	204	212
Oppervlakte cultuurgrond	1,8	1,7	1,8
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	48	48	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	212	219	220
Oppervlakte cultuurgrond	2,3	2,4	2,4
Aantal ondernemers	1,71	1,69	1,69
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	553 800	596 000	597 000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	501 100	530 500	545 900
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	52 700	65 500	51 200
Buitengewone baten en lasten	1 400	-1 000	-1 400
Gezinsinkomen uit bedrijf	54 100	64 500	49 800
Besparingen per bedrijf	-13 800	1 400	-12 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	553 800	596 000	597 000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	587 300	623 300	643 000
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*478 000*	*507 500*	*524 900*
berekende kosten arbeid en vermogen	*109 200*	*115 800*	*118 100*
Nettobedrijfsresultaat	-33 400	-27 300	-46 000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	94	96	93

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-f. Bedrijfsresultaten van pot- en perkplantenbedrijven onder glas, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with potted and flowerbed plants under glass

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	1 470	1 380	1 340
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	225	229	238
Oppervlakte cultuurgrond	1,5	1,4	1,4
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	24	21	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	241	262	256
Oppervlakte cultuurgrond	2,1	2,5	2,6
Aantal ondernemers	1,52	1,59	1,59
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	629 900	739 600	770 100
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	543 300	640 100	655 500
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	86 600	99 400	114 600
Buitengewone baten en lasten	1 100	3 300	3 800
Gezinsinkomen uit bedrijf	87 800	102 800	118 400
Besparingen per bedrijf	33 100	43 000	53 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	629 900	739 600	770 100
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	616 400	720 100	739 300
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*516 500*	*613 100*	*630 900*
berekende kosten arbeid en vermogen	*99 900*	*107 000*	*108 300*
Nettobedrijfsresultaat	13 500	19 500	30 900
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	102	103	104

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-g. Bedrijfsresultaten van bloembollenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with flower bulbs, on average by holding

	1991	1995	1997	1998	1999
Aantal bedrijven	1 335	1 207	1 083	1 140	1 201
Oppervlakte cultuurgrond (ha)	13,22	16,69	15,59	15,96	16,74
Aantal ondernemers	1,58	1,54	1,54	1,55	1,56
Ned. grootte-eenheden (nge)	113	170	163	172	209
	euro				
TOTAAL OPBRENGSTEN	371 419	482 595	408 039	450 785	459 089
KOSTEN					
Zaad-, plant- en pootgoed	75 237	27 681	26 592	26 682	23 733
Meststoffen	3 721	6 398	5 082	5 627	5 445
Gewasbeschermingsmiddelen	14 113	22 371	22 780	25 003	27 454
Overige materialen	6 035	8 350	9 166	11 208	11 254
Energie	7 442	10 981	11 934	11 889	12 161
Afschrijving dode, duurz. prod.mid.	30 676	43 563	46 013	43 608	44 924
Afschrijving levende inventaris	1 634	12 751	6 308	5 400	4 629
Berekende rente	46 512	54 000	44 970	44 107	47 057
Arbeid	102 146	122 248	116 803	118 346	126 922
Werk door derden	28 044	58 356	47 465	49 598	66 433
Afleveringskosten	22 281	27 953	24 232	27 363	28 044
Overige kosten	43 744	64 028	59 899	63 121	64 528
Totaal kosten	381 629	458 681	421 153	431 999	462 629
NETTO-BEDRIJFSRESULTAAT	-10 165	23 914	-13 114	18 787	-3 494
Per ondernemer					
Berekend loon	33 307	39 751	42 565	44 153	42 746
ARBEIDSOPBRENGST	26 818	55 316	34 034	56 314	40 477
Incidentele bedrijfsopbrengsten	272	363	0	136	45
Niet uitbet. vergoeding vermogen	13 296	19 240	14 203	13 886	13 568
ONDERNEMERSINKOMEN	40 386	74 919	48 237	70 563	54 045
Berekend loon gezinsleden	2 224	5 400	3 630	3 857	3 766
GEZINSINKOMEN UIT HET BEDRIJF	42 610	80 319	51 867	74 193	57 812
Verhouding opbrengsten / kosten	97	105	97	104	99

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

83-h. Bedrijfsresultaten van bloembollenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with flower bulbs , on average by holding

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	1 070	1 060	1 060
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	220	234	246
Oppervlakte cultuurgrond	19,3	21,1	22,0
	euro		
Gezinsinkomen uit bedrijf per ondernemer	60 000	35 000 - 45 000	30 000 - 40 000
Besparingen per bedrijf	45 000	20 000 - 30 000	10 000 - 20 000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	100	93 - 97	90 - 95

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-i. Bedrijfsresultaten van champignonbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with mushrooms

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	450	410	380
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	185	183	192
Oppervlakte cultuurgrond	1,1	1	1
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	17	17	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)			
Oppervlakte cultuurgrond			
Aantal ondernemers	1,92	1,94	1,94
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	524 000	518 000	542 000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	439 000	485 000	520 000
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	84 000	33 000	22 000
Buitengewone baten en lasten	-2 000		
Gezinsinkomen uit bedrijf	82 100	33 100	22 600
Besparingen per bedrijf	18 700	-22 100	-35 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	524 000	518 000	542 000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	527 000	565 000	610 000
Nettobedrijfsresultaat	-3 000	-47 000	-68 000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	100	92	89

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-j. Bedrijfsresultaten van fruitteeltbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with fruit growing, on average by holding

	1991	1995	1997	1998	1999
Aantal bedrijven	1 252	2 029	2 018	1 973	1 775
Oppervlakte cultuurgrond (ha)	12,78	11,80	11,05	11,83	12,08
Aantal ondernemers	1,32	1,39	1,21	1,22	1,22
Ned. grootte-eenheden (nge)	64	87	80	78	72
	euro				
TOTAAL OPBRENGSTEN	165 857	184 099	153 378	135 408	170 757
KOSTEN					
Zaad-, plant- en pootgoed	5 173	3 313	7 805	4 129	8 123
Meststoffen	1 225	1 770	1 679	1 724	2 405
Gewasbeschermingsmiddelen	7 624	8 486	8 803	9 756	9 620
Overige materialen	2 314	2 042	3 267	2 496	3 313
Energie	1 815	1 906	2 224	2 541	2 950
Afschrijving dode, duurz. prod.mid.	12 751	16 427	15 792	17 334	21 055
Afschrijving levende inventaris	14 385	20 511	20 284	19 376	21 464
Berekende rente	26 002	22 553	17 743	16 881	17 970
Arbeid	63 257	78 322	70 018	75 509	83 087
Werk door derden	1 225	1 225	1 724	2 904	1 679
Afleveringskosten	17 017	29 677	19 195	17 198	23 642
Overige kosten	22 553	24 005	18 514	19 830	23 597
Totaal kosten	175 295	210 236	187 094	189 635	218 949
NETTO-BEDRIJFSRESULTAAT	-9 393	-26 138	-33 716	-54 272	-48 191
Per ondernemer					
Berekend loon	32 264	35 667	35 259	37 391	38 798
ARBEIDSOPBRENGST	25 139	16 926	7 397	-7 170	-817
Incidentele bedrijfsopbrengsten	499	227	136	136	-136
Niet uitbet. vergoeding vermogen	10 301	8 123	7 306	7 397	6 852
ONDERNEMERSINKOMEN	35 939	25 276	14 839	363	5 899
Berekend loon gezinsleden	6 897	5 627	6 353	7 306	5 309
GEZINSINKOMEN UIT HET BEDRIJF	42 837	30 857	21 192	7 624	11 254
Verhouding opbrengsten / kosten	95	88	82	71	78

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

83-k. Bedrijfsresultaten van fruitteeltbedrijven , gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with fruit growing , on average by holding

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	1 590	1 550	1 490
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	63	65	69
Oppervlakte cultuurgrond	11,9	11,8	12,0
	euro		
Gezinsinkomen uit bedrijf per ondernemer	38 000	30 000 - 40 000	35 000 - 45 000
Besparingen per bedrijf	12 000	4 000 - 14 000	8 000 - 18 000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	90	88 - 92	89 - 93

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-l. Bedrijfsresultaten van boomkwekerijbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with tree cultivation, on average by holding

	1991/'92	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99
Aantal bedrijven	1 047	2 106	2 046	2 039	2 097
Oppervlakte cultuurgrond (ha)	4,27	5,93	6,23	6,28	6,70
Aantal ondernemers	1,21	1,18	1,19	1,22	1,23
Ned. grootte-eenheden (nge)	51	76	81	80	86
	euro				
TOTAAL OPBRENGSTEN	157 779	144 620	154 376	166 628	162 907
KOSTEN					
Zaad-, plant- en pootgoed	13 477	19 558	15 292	22 507	19 013
Meststoffen	2 314	1 180	1 497	1 407	1 225
Gewasbeschermingsmiddelen	2 950	2 224	2 859	2 677	2 496
Overige materialen	13 613	9 756	8 032	9 666	9 529
Energie	1 361	908	908	998	998
Afschrijving dode, duurz. prod.mid.	13 296	11 390	11 118	11 163	11 708
Afschrijving levende inventaris	91	227	45	0	0
Berekende rente	19 830	16 200	14 430	14 839	14 249
Arbeid	75 600	75 645	78 912	83 995	88 986
Werk door derden	1 452	1 906	2 450	3 176	3 812
Afleveringskosten	6 308	5 581	5 899	6 716	6 625
Overige kosten	15 066	18 378	21 282	19 785	21 736
Totaal kosten	165 358	162 952	162 726	176 929	180 423
NETTO-BEDRIJFSRESULTAAT	-7 624	-18 333	-8 350	-10 301	-17 471
Per ondernemer					
Berekend loon	37 346	41 975	42 065	42 565	43 427
ARBEIDSOPBRENGST	31 084	26 501	35 032	34 124	29 223
Incidentele bedrijfsopbrengsten	227	227	182	272	272
Niet uitbet. vergoeding vermogen	11 299	10 482	8 077	7 714	6 943
ONDERNEMERSINKOMEN	42 655	37 210	43 291	42 156	36 439
Berekend loon gezinsleden	5 945	5 718	4 447	5 763	5 990
GEZINSINKOMEN UIT HET BEDRIJF	48 600	42 928	47 738	47 919	42 428
Verhouding opbrengsten / kosten	95	89	95	94	90

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.

83-m. Bedrijfsresultaten van boomkwekerijbedrijven , gemiddeld per bedrijf
Financial results of holdings with tree cultivation, on average by holding

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	2 320	2 280	2 270
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	90	96	105
Oppervlakte cultuurgrond	5,7	5,9	6,0
	euro		
Gezinsinkomen uit bedrijf per ondernemer	46 000	39 000 - 47 000	42 000 - 47 000
Besparingen per bedrijf	18 000	11 000 - 19 000	13 000 - 23 000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	92	88 - 92	90 - 95

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-n. Bedrijfsresultaten van melkveebedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of dairy farms.

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-landbouwtelling			
Aantal bedrijven	24 400	23 140	22 260
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	96	97	97
Oppervlakte cultuurgrond	35,3	37,5	38,6
Aantal dieren			
Melkkoeien	59	60	63
Vleesvarkens	26	24	29
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	274	279	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	95	92	95
Oppervlakte cultuurgrond	36,1	37,3	38,8
Aantal ondernemers	1,69	1,74	1,74
AANTAL DIEREN			
Melkkoeien	57	57,4	60
Vleesvarkens	35	29	26
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	189 800	189 000	188 300
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	143 400	151 200	154 000
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	46 400	37 800	34 300
Buitengewone baten en lasten	2 800	2 500	2 600
Gezinsinkomen uit bedrijf	49 200	40 400	36 900
Besparingen per bedrijf	22 300	14 100	12 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	189 800	189 000	188 300
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	222 000	244 600	252 500
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*125 700*	*132 900*	*137 500*
berekende kosten arbeid en vermogen	*96 300*	*111 700*	*115 000*
Nettobedrijfsresultaat	-32 300	-55 600	-64 300
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	85	77	75

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-o. Bedrijfsresultaten van fokvarkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with breeding pigs

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-Landbouwtelling			
Aantal bedrijven	1 820	1 820	1 640
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	109	106	98
Oppervlakte cultuurgrond	7	7,8	7,6
Aantal dieren			
Vleesvarkens	161	103	141
Fokzeugen	290	290	312
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	24	25	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	127	117	97
Oppervlakte cultuurgrond	6,1	7,2	7
Aantal ondernemers	1,93	1,84	1,84
AANTAL DIEREN			
Vleesvarkens	172	155	160
Fokzeugen	315	309	315
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	368 200	329 100	316 400
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	363 100	339 600	338 600
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	5 100	-10 600	-22 200
Buitengewone baten en lasten	2 400	2 200	2 200
Gezinsinkomen uit bedrijf	7 500	-8 300	-20 000
Besparingen per bedrijf	-13 600	-42 000	-52 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	368 200	329 100	316 400
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	433 300	414 400	421 500
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*337 800*	*315 100*	*315 800*
berekende kosten arbeid en vermogen	*95 500*	*99 300*	*105 600*
Nettobedrijfsresultaat	-65 100	-85 400	-105 100
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	85	79	75

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-p. Bedrijfsresultaten van vleesvarkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with porkers

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens CBS-Landbouwtelling			
Aantal bedrijven	1 750	1 700	1 260
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	61	61	48
Oppervlakte cultuurgrond	5,1	5,2	4,8
Aantal dieren	1 088	1 098	1 281
Vleesvarkens			
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	19	17	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	62	63	44
Oppervlakte cultuurgrond	6,1	5,2	5,2
Aantal ondernemers	1,47	1,53	1,53
AANTAL DIEREN			
Vleesvarkens	1 164	1 095	1 070
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	238 200	210 800	212 000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	256 100	232 200	227 100
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	-17 800	-21 300	-15 000
Buitengewone baten en lasten	23 400	-1 500	-1 000
Gezinsinkomen uit bedrijf	5 600	-22 800	-16 000
Besparingen per bedrijf	-13 800	-39 300	-32 100
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	238 200	210 800	212 000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	291 500	268 200	269 900
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*236 300*	*213 000*	*209 500*
berekende kosten arbeid en vermogen	*55 200*	*55 300*	*60 400*
Nettobedrijfsresultaat	-53 200	-57 400	-57 900
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	82	79	79

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-q. Bedrijfsresultaten van gesloten varkensbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of integrated pig farms

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens uit CBS-Landbouwtelling			
Aantal bedrijven	1 590	1 290	1 090
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	130	129	108
Oppervlakte cultuurgrond	10,4	10,7	10,4
Aantal dieren	1 094	1 082	1 197
Vleesvarkens	205	204	213
Fokzeugen	200	200	100
Vleeskuikens			
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	27	25	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	121	120	110
Oppervlakte cultuurgrond	8,8	11,1	10,8
Aantal ondernemers	1,64	1,87	1,87
AANTAL DIEREN			
Vleesvarkens	1 079	1 131	1 160
Fokzeugen	213	225	230
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	426 400	420 500	414 100
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	413 600	449 600	442 500
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	12 800	-29 100	-28 500
Buitengewone baten en lasten	-1 500	200	500
Gezinsinkomen uit bedrijf	11 300	-28 900	-28 000
Besparingen per bedrijf	-13 700	-68 100	-70 100
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	426 400	420 500	414 100
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	479 200	531 900	536 500
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*383 000*	*416 000*	*411 900*
berekende kosten arbeid en vermogen	*96 100*	*115 800*	*124 700*
Nettobedrijfsresultaat	-52 800	-111 300	-122 500
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	89	79	77

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming

83-r. Bedrijfsresultaten van leghennenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with laying hens

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens uit CBS-Landbouwtelling			
Aantal bedrijven	630	560	430
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	126	137	146
Oppervlakte cultuurgrond	4,6	5	4,8
Aantal dieren			
Vleesvarkens	17	24	25
Leghennen	35 600	38 700	44 800
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	18	9	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	132	126	107
Oppervlakte cultuurgrond	3,1	3,1	3,1
Aantal ondernemers	1,89	1,89	1,89
AANTAL DIEREN			
Vleesvarkens	13	43	44
Leghennen	35 800	37 800	34 000
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	460 200	467 800	566 900
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	429 600	439 600	400 900
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	30 500	28 000	166 000
Buitengewone baten en lasten	17 900	10 800	10 000
Gezinsinkomen uit bedrijf	48 500	40 000	176 000
Besparingen per bedrijf	25 000	5 000	135 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	460 200	467 800	566 900
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	480 000	501 400	468 900
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*406 300*	*417 400*	*380 800*
berekende kosten arbeid en vermogen	*73 700*	*84 000*	*88 100*
Nettobedrijfsresultaat	-19 800	-33 600	98 000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	96	93	121

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming
De resultaten van 2003 hebben alleen betrekking op bedrijven die niet geruimd zijn in verband met de vogelpest.
De aantallen dieren in 2003, zowel uit de steekproefpopulatie als uit de steekproef, staat onder invloed van de vogelpest.
De aantallen mogen daarom niet met elkaar worden vergeleken.

83-s. Bedrijfsresultaten van vleeskuikenbedrijven, gemiddeld per bedrijf
Financial results of farms with broilers

	2001*	2002*	2003 1)
Gegevens uit CBS-Landbouwtelling			
Aantal bedrijven	480	520	380
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	111	114	110
Oppervlakte cultuurgrond	5,6	5,7	5,1
Aantal dieren			
Vleesvarkens	22	18	21
Vleeskuikens	66 500	68 900	74 500
BEDRIJFSOPZET			
Aantal steekproefbedrijven	10	9	
Bedrijfsomvang (Nederlandse grootte-eenheden)	125	132	121
Oppervlakte cultuurgrond	2,5	2,5	2,7
Aantal ondernemers	1,49	1,49	1,49
AANTAL DIEREN			
Vleeskuikens	63 700	64 200	64 200
	euro		
RESULTATENREKENING			
Totaal opbrengsten	689 700	617 900	614 000
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	629 400	625 900	613 000
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	60 500	-8 000	1 000
Buitengewone baten en lasten	-1 500	-5 500	-3 000
Gezinsinkomen uit bedrijf	59 000	-13 500	-2 000
Besparingen per bedrijf	35 000	-40 000	-30 000
BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT			
Totaal opbrengsten	689 700	617 900	614 000
Totaal kosten (inclusief berekende kosten)	667 100	673 900	666 000
w.v. betaalde kosten en afschrijvingen (excl. rente)	*607 500*	*608 800*	*597 500*
berekende kosten arbeid en vermogen	*59 600*	*65 200*	*68 500*
Nettobedrijfsresultaat	22 600	-56 000	-52 000
Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten)	103	92	92

Bron: Lei Bedrijven-Informatienet
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming
De resultaten van 2003 hebben alleen betrekking op bedrijven die niet geruimd zijn in verband met de vogelpest
De aantallen dieren in 2003, zowel uit de steekproefpopulatie als uit de steekproef, staat onder invloed van de vogelpest.
De aantallen mogen daarom niet met elkaar worden vergeleken.

83-t. Gezinsinkomen uit bedrijf, rentabiliteit en besparingen van alle bedrijfstypen (gemiddeld per bedrijf)
Family farm income, rate of return and current savings of all farmtypes (on average by farm)

	2001*	2002*	2003 1)
G e z i n s i n k o m e n uit bedrijf (euro)			
Totaal land- en tuinbouw	45 000	35 000	40 000
Melkveebedrijven	49 000	41 000	37 000
Fokvarkensbedrijven	8 000	-8 000	-20 000
Vleesvarkensbedrijven	5 000	-23 000	-16 000
Gesloten varkensbedrijven	11 000	-29 000	-28 000
Leghennenbedrijven	48 000	40 000	176 000
Vleeskuikenbedrijven	59 000	-14 000	-2 000
Akkerbouwbedrijven	54 000	15 000	41 000
Glastuinbouw: groentenbedrijven	57 000	70 000	88 000
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	53 000	65 000	50 000
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	88 000	106 000	118 000
Champignonbedrijven	82 000	33 000	23 000
R e n t a b i l i t e i t (opbrengst per 100 euro kosten)			
Totaal land- en tuinbouw	90	83	85
Melkveebedrijven	85	77	75
Fokvarkensbedrijven	85	79	75
Vleesvarkensbedrijven	82	78	79
Gesloten varkensbedrijven	89	79	77
Leghennenbedrijven	96	93	121
Vleeskuikenbedrijven	103	92	92
Akkerbouwbedrijven	99	80	92
Glastuinbouw: groentenbedrijven	97	96	99
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	94	96	93
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	102	103	104
Champignonbedrijven	100	92	89
B e s p a r i n g e n per bedrijf (euro)			
Totaal land- en tuinbouw	16 000	3 000	7 000
Melkveebedrijven	22 000	15 000	12 000
Fokvarkensbedrijven	-14 000	-42 000	-50 000
Vleesvarkensbedrijven	-14 000	-40 000	-33 000
Gesloten varkensbedrijven	-14 000	-68 000	-65 000
Leghennenbedrijven	25 000	5 000	135 000
Vleeskuikenbedrijven	35 000	-40 000	-30 000
Akkerbouwbedrijven	26 000	-12 000	12 000
Glastuinbouw: groentenbedrijven	-14 000	12 000	28 000
Glastuinbouw: snijbloemenbedrijven	-15 000	3 000	-12 000
Glastuinbouw: pot- en perkplantenbedrijven	33 000	45 000	53 000
Champignonbedrijven	19 000	-22 000	-35 000

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
N.B.: Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
1) raming
De resultaten van 2003 voor pluimveebedrijven hebben alleen betrekking op bedrijven die niet geruimd zijn in verband met de vogelpest

84. Financiering

84. Balansen van de tuinbouwbedrijven open grond, gemiddeld per bedrijf, 31 december 1999
Balance sheet of horticultural holdings in the open, on average by holding

	open-gronds-groenten-bedrijven	bloem-bollen-bedrijven	fruit-teelt-bedrijven	boom-kwekerij bedrijven 1)
	1 000 euro			
ACTIVA				
MATERIËLE VASTE ACTIVA				
Grond	227	934	274	180
Bedrijfsgebouwen/glasopst.	47	140	52	34
Installaties/ov. inventaris	32	87	44	34
Machines en werktuigen	43	95	33	22
Levende inventaris	7	257	166	154
Woning	133	155	111	134
Ov. materiële activa privé	8	17	5	7
Totaal	496	1 684	685	565
FINANCIËLE ACTIVA	4	2	2	1
VLOTTENDE ACTIVA				
Veldinventaris	11	38	1	11
Voorraad product	6	24	51	0
Overige voorraden	15	23	5	3
Vorderingen afgeleverd prod.	4	155	7	18
Kortlopende vorderingen	3	32	1	1
Effecten	50	9	61	6
Liquide middelen	74	74	66	61
Totaal	163	353	193	100
BALANSTOTAAL	663	2 040	880	666
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN	545	1 413	644	517
VREEMD VERMOGEN				
Leningen van fin.instellingen	90	483	157	122
Leningen van de overheid	6	1	4	3
Leningen van familieleden	10	65	56	7
Leningen overige part.	2	2	0	1
Totaal langlopende schulden	108	550	217	133
Kortlopende schulden	10	77	19	15
Totaal vreemd vermogen	118	627	236	148
BALANSTOTAAL	663	2 040	880	666

Bron: LEI Bedrijven-Informatienet.
1) 30 juni 1999.

85. Exploitatiegegevens andere agrarische bedrijven

85-a. Hoveniersbedrijven, jaarstatistiek exploitatie en personeel
Market-gardener holdings, running costs and employees

	1993	1996	2000	grootteklasse (aantal werknemers per bedrijf)			
				0 tot 10		10 of meer	
				gezinsbedr	NV of BV	gezinsbedr	NV of BV
Aantal bedrijven	2 861	3 388	4 556	3998	297	51	172
	x 1000						
Werknemers	6,4	8,4	11	3,8	1,4	0,9	4,6
	AJE						
Gezinsarbeid	2 301	3 597	4 497	4354	16	84	8
	mln euro						
Netto omzet	399	584	994	472	104	55	352
w.o. Aanleg en onderhoud tuinen/terreinen	352	501	774	417	68	43	239
Onderhoud bermen en wegen	15	29	48	6	16	5	22
Bestratings- en rioleringswerkzaamheden	9	11	25	11	3	2	10
Omzet tuincentrum	11	24	19	16	0	2	1
Overige omzet	12	19	128	23	17	4	80
Inkoopwaarde omzet	120	186	311	162	32	16	99
w.o. Beplanting	40	62	87	51	7	4	24
Dood materiaal	40	74	115	72	9	7	28
Overige grond- en hulpstoffen	16	15	27	14	7	1	5
Kunstmest en bestrijdingsmiddelen	3	4	6	3	1	0	2
Werk door derden	20	30	75	22	9	4	40
Bruto marge	279	398	683	310	72	39	253
Personeelslasten	142	186	307	92	37	23	149
Overige bedrijfslasten	84	124	225	94	25	10	94
w.o. Brandstoffen trekkracht	3	7	11	6	2	0	4
Algemene kosten	55	76	134	58	17	7	50
w.o. Huisvestingskosten	4	7	11	5	2	0	4
Huur gebouwen en terreinen	2	3	8	2	1	0	4
Huur machines en transportmiddelen	2	4	9	2	0	1	5
Autokosten	16	21	33	18	4	2	9
Kosten van verzekeringen	2	4	6	4	1	0	1
Reclamekosten	5	7	9	6	1	1	2
Overige algemene kosten	23	30	58	22	8	3	24
Overige betaald arbeid	4	12	34	6	1	0	25
Afschrijvingen	21	29	47	24	5	2	15
Totaal overige opbrengsten en lasten	-7	-3	-14	-8	1	-2	-5
w.o. Saldo interest	-7	-6	-8	-6	1	-1	-2
Saldo buitengewone baten en lasten	-1	3	-7	-2	0	-2	-3
Resultaat voor belastingen	46	84	137	116	11	4	5
Investeringen	32	57	82	53	7	5	18
w.o. Grond en terreinen	3	6	10	8	0	1	1
Bedrijfsgebouwen	5	12	14	10	1	1	2
Machines en installaties	14	20	33	17	4	2	10
(Vracht)auto's en aanhangwagens	10	20	25	18	2	1	5

Bron: CBS

85-b. Agrarisch dienstverlenende bedrijven, financiële gegevens 2001
Services in agriculture, financial results 2001

Onderwerpen	Totaal grootteklassen	0 tot 10 werknemers	10 of meer werknemers
Bedrijven	6117	5662	455
	x 100		
Werkzame personen			
Werkzame personen eind september	341,3	173,8	167,5
Tot.werkzame personen FTE eind september	282,3	142,9	139,4
Werknemers op de eigen loonlijst	255,4	91,1	164,3
FTE werknemers op eigen loonlijst	208,8	75	133,7
	mln euro		
Bedrijfsopbrengsten			
Totale bedrijfsopbrengsten	2639	1301	1338
Netto omzet			
Totaal netto omzet	2596	1288	1308
Omzet hoofdactiviteit	2428	1219	1209
Omzet uit nevenactiviteiten	168	69	100
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	44	14	30
Bedrijfslasten			
Totale bedrijfslasten	2352	1068	1284
Inkoopwaarde omzet			
Totaal inkoopwaarde omzet	741	322	419
Inkoopwaarde handelsgoederen	570	266	304
Totaal overige inkoopwaarde	171	56	115
Arbeidskosten			
Totaal arbeidskosten	673	209	464
Bruto lonen en salarissen	516	159	357
Werkgeversdeel soc. verzekeringspremies	108	34	74
Premies pensioen, VUT/ inkoopsommen enz.	36	11	25
Overige sociale lasten	13	5	8
Overige bedrijfslasten			
Totaal overige bedrijfslasten	655	352	305
Overige kosten m.b.t. personeel	69	20	49
Kosten vervoermiddelen	110	39	71
Kosten energieverbruik	65	44	21
Kosten van huisvesting	45	21	24
Kosten machines/installaties e.d.	175	120	55
Verkoopkosten	25	10	15
Communicatiekosten	16	11	6
Kosten van dienstverlening door derden	51	28	23
Overige bedrijfslasten n.e.g.	99	59	41
Afschrijvingen op vaste activa	281	185	96
Bedrijfsresultaat	287	233	54
Financieel resultaat			
Financieel resultaat	-39	-30	-8
Financiële baten	22	13	9
Financiële lasten	61	44	17
Saldo voorzieningen			
Saldo voorzieningen	-2	1	-3
Onttrekkingen, vrijval van voorzieningen	7	3	4
Toevoegingen aan voorzieningen	8	1	7
Saldo buitengewone baten minus lasten			
Saldo buitengewone baten minus lasten	13	14	-1
Buitengewone baten	23	16	7
Buitengewone lasten	10	2	8
Resultaat voor belastingen	260	219	41

Bron: CBS

9. Voorzieningsbalansen

Toelichting voorzieningsbalansen

1.
In deze balansen zijn de hoeveelheidsgegevens van de volgende producten verwerkt:

Akkerbouwproducten (per oogstjaar)

Graanteelt: granen, graanstro, snijmaïs;
Aardappelteelt: consumptie-, voer-, poot- en fabrieksaardappelen;
Bietenteelt: suikerbieten, voederbieten, bietenkoppen en -blad; m.i.v. 1980 ook perspulp;
Peulvruchtenteelt: peulvruchten en peulvruchtenstro.

Veehouderijproducten (per kalenderjaar)

Rundveehouderij: rundvee (gebruiks- en slachtvee), rund- en kalfsvlees/vleeswaren en melk;
Varkenshouderij: varkens (gebruiks- en vleesvarkens), varkensvlees/vleeswaren;
Pluimveehouderij: eendagskuikens, kippen (voor de fok en voor de slacht), kippeneieren;
Overige veehouderij: paarden, schapen.

2.
Vanwege het ontbreken van gegevens zijn geen voorzieningsbalansen Tuinbouwproducten opgenomen.

3.
Door de problemen met de registratie van de buitenlandse handel tussen de lidstaten van de Europese Unie sedert 1993 zijn de balansen sindsdien niet altijd onderling vergelijkbaar. De balansen moeten dan ook met voorzichtigheid worden gebruikt.

91. Akkerbouwproducten

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden
Supply balance sheets of cereals, quantities

	juli/juni 1)						
	1980/'81	1985/'86	1990/'91	1995/'96 2)	1999/2000	2000/'01	2001/'02
	1 000 ton						
T a r w e							
Productie, totaal	882	851	1 076	1 167	851	1 143	991
w.v. zaaizaad	20	17	24	24	24	23	24
veevoeder	373	428	429	704	660	792	861
overige	489	406	623	439	167	328	106
Invoer							
als zodanig	1 469	1 416	1 381	2 845	2 689	4 069	3 578
in producten	159	287	475	547	484	509	637
Uitvoer							
als zodanig	513	325	198	342	176	241	135
in producten	466	429	776	928	985	893	839
Voorraad							
begin-	197	235	202	152	170	192	243
eind-	243	228	197	182	192	243	164
Verbruik							
zaaizaad	20	17	24	24	35	37	37
veevoeder	474	730	563	1 441	958	2 331	2 461
consumptie	943	981	830	1 071	885	1 050	876
verliezen	12	12	11	16	15	23	21
industrie 3)	36	67	535	708	898	1 094	838
R o g g e							
Productie, totaal	39	19	36	42	14	29	17
w.v. zaaizaad	1	1	1	1	2	1	1
veevoeder	18	2	7	26	9	24	12
overige	20	16	28	15	3	4	4
Invoer							
als zodanig	62	45	29	337	10	57	188
in producten	8	9	14	14	60	49	48
Uitvoer							
als zodanig	9	5	4	59	0	10	10
in producten	3	4	2	10	20	5	5
Voorraad							
begin-	8	10	10	5	6	6	6
eind-	8	10	10	5	6	6	6
Verbruik							
zaaizaad	1	1	1	1	2	1	1
veevoeder	22	3	8	269	23	47	165
consumptie	73	60	63	50	68	69	71
verliezen	1	0	-	3	0	1	1
industrie 3)	0	0	1	1	1	1	1
G e r s t							
Productie, totaal	258	197	219	203	365	288	387
w.v. zaaizaad	2	4	5	4	7	8	11
veevoeder	179	105	81	68	249	201	279
overige	77	88	133	131	109	79	97
Invoer							
als zodanig	441	603	783	1 146	803	801	871
in producten	141	182	248	297	176	341	124
Uitvoer							
als zodanig	92	53	64	116	196	312	144
in producten	34	95	188	162	199	186	161
Voorraad							
begin-	98	96	125	124	124	123	125
eind-	82	106	131	138	123	125	117
Verbruik							
zaaizaad	6	5	5	4	7	9	11
veevoeder	452	524	642	873	754	439	557
consumptie	5	4	23	15	10	5	5
verliezen	5	7	8	10	10	7	10
industrie 3)	262	284	314	451	169	470	503

zie volgende pagina

91-a. Voorzieningsbalansen granen, hoeveelheden (vervolg)
Supply balance sheets of cereals, quantities (continue)

	juli/juni 1)						
	1980/'81	1985/'86	1990/'91	1995/'96 2)	1999/2000	2000/'01	2001/'02
	1 000 ton						
H a v e r							
Productie, totaal	94	58	16	15	14	13	14
w.v. zaaizaad	2	1	1	0	0	0	0
veevoeder	53	29	9	15	14	13	13
overige	39	28	6	0	0	0	1
Invoer							
als zodanig	31	72	57	25	28	38	20
in producten	7	14	20	16	27	29	35
Uitvoer							
als zodanig	31	26	6	14	5	4	4
in producten	18	23	19	12	3	4	4
Voorraad							
begin-	6	7	14	8	0	0	0
eind-	6	17	13	0	0	0	0
Verbruik							
zaaizaad	2	1	1	0	0	0	0
veevoeder	75	76	38	18	33	43	32
consumptie	5	7	30	20	19	29	29
verliezen	1	1	0	0	0	0	0
industrie 3)	-	-	-	0	0	0	0
M a ï s							
Productie, totaal	2	5	1	63	112	223	242
w.v. zaaizaad	0	0	-	.	0	1	4
veevoeder	0	0	-	63	111	221	238
overige	2	5	1	.	1	1	0
Invoer							
als zodanig	2 645	2 171	1 884	1 632	1 674	2 005	2 375
in producten	100	264	445	475	453	599	492
Uitvoer							
als zodanig	343	54	22	25	54	41	42
in producten	218	691	1 027	1 075	888	1 108	1 181
Voorraad							
begin-	128	125	136	186	150	117	132
eind-	120	178	161	173	117	132	101
Verbruik							
zaaizaad	5	8	9	7	60	18	21
veevoeder	1 537	1 115	846	721	752	1 199	1 510
consumptie	40	45	43	42	55	50	40
verliezen	16	14	10	8	9	13	15
industrie 3)	596	460	348	305	454	383	331
O v e r i g e g r a n e n (o.a. sorghum en millet)							
Productie, totaal	1	-	11	14	11	36	22
w.v. zaaizaad	-	-	-	.	0	0	1
veevoeder	-	-	11	14	11	36	21
overige	1	-	-	.	0	0	0
Invoer							
als zodanig	109	67	99	125	162	126	297
in producten	-	-	41	17	66	91	86
Uitvoer							
als zodanig	25	17	28	39	41	43	38
in producten	1	2	41	74	59	71	74
Voorraad							
begin-	10	5	15	5	0	3	2
eind-	5	5	16	0	3	2	2
Verbruik							
zaaizaad	-	-	-	.	1	1	1
veevoeder	83	47	77	45	127	121	268
consumptie	3	1	3	2	7	17	22
verliezen	1	0	1	1	1	1	2
industrie 3)	2	0	-	0	0	0	0

zie volgende pagina

91-a. Voorzieningsbalansen granen totaal en voedergranen, hoeveelheden (slot)
Supply balance sheets of cereals total and forage cereals, quantities (end)

	juli/juni 1)						
	1980/'81	1985/'86	1990/'91	1995/'96 2)	1999/2000	2000/'01	2001/'02
	1 000 ton						
T o t a a l g r a n e n (m.u.v. rijst)							
Productie, totaal	1 276	1 130	1 359	1 504	1 367	1 732	1 673
w.v. zaaizaad	25	23	40	36	59	36	41
veevoeder	623	561	537	890	1 055	1 288	1 430
overige	628	543	782	578	253	408	202
Invoer							
als zodanig	4 757	4 374	4 233	6 110	5 395	7 096	7 329
in producten	415	756	1 243	1 366	1 254	1 616	1 422
Uitvoer							
als zodanig	1 013	480	322	595	474	655	373
in producten	740	1 244	2 053	2 262	2 139	2 263	2 280
Voorraad							
begin-	447	478	502	481	450	441	508
eind-	464	544	528	498	441	508	389
Verbruik							
zaaizaad	34	32	40	36	105	66	71
veevoeder	2 643	2 495	2 174	3 367	2 647	4 180	4 993
consumptie	1 069	1 098	992	1 200	1 103	1 220	1 121
verliezen	36	34	30	38	35	45	49
industrie 3)	896	811	1 198	1 465	1 522	1 948	1 673
V o e d e r g r a n e n							
Productie, totaal	394	279	283	337	516	589	682
w.v. zaaizaad	5	6	16	12	25	13	34
veevoeder	250	136	108	186	395	496	569
overige	139	137	159	139	96	80	79
Invoer							
als zodanig	3 288	2 958	2 852	3 265	2 706	3 027	3 751
in producten	256	469	768	819	770	1 108	785
Uitvoer							
als zodanig	500	155	124	253	298	414	238
in producten	274	815	1 277	1 334	1 154	1 370	1 441
Voorraad							
begin-	250	243	300	328	280	249	265
eind-	221	316	331	316	249	265	225
Verbruik							
zaaizaad	14	15	16	12	70	29	34
veevoeder	2 169	1 765	1 611	1 926	1 689	1 849	2 532
consumptie	126	117	162	129	168	170	167
verliezen	24	22	19	22	20	22	28
industrie 3)	860	744	663	757	624	854	835

Bron: Hoofdproductschap Akkerbouwproducten en LEI.
1) M.i.v. 1986/'87 loopt het seizoen van 1/7 t/m 30/6. Hierdoor kunnen verschillen ontstaan bij de voorraden.
2) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
3) Geen voedingsmiddelenindustrie; bij "gerst" en "totaal granen" incl. bierbrouwerijen.

91-b. Voorzieningsbalansen peulvruchten en aardappelen, hoeveelheden
Supply balance sheets of pulses and potatoes, quantities

	juli/juni						
	1980/'81	1985/'86	1990/'91	1995/'96 1)	1999/'00	2000/'01	2001/'02
	1 000 ton						
P e u l v r u c h t e n							
Productie, totaal	20	91	83	12	17	8	16
w.v. zaaizaad	1	6	2	1	1	1	1
veevoeder	1	30	33	-	-	-	-
overige	18	55	48	11	16	7	15
Invoer, als zodanig	239	702	1 066	876	739	437	238
Uitvoer, als zodanig	73	83	82	131	190	78	69
Voorraadmutatie	0	1	0	-1	0	0	0
Verbruik							
zaaizaad	1	6	2	1	1	1	1
veevoeder	158	665	1 035	727	536	337	155
consumptie	27	35	29	29	30	30	30
verliezen	0	3	1	-	-	-	-
A a r d a p p e l e n							
Productie	6 357	7 220	7 136	7 440	8 331	8 227	7 115
Invoer	244	895	994	1 662	1 651	1 981	1 900
Uitvoer	2 215	2 666	3 566	3 796	4 217	3 759	3 700
Verbruik							
pootgoed	370	365	400	410	400	410	400
zetmeelbereiding	2 255	2 485	2 568	2 504	2 284	2 449	2 167
consumptie	1 146	1 255	1 300	1 355	1 363	1 590	1 400
A a r d a p p e l m e e l							
In aardappelmeel-fabrieken vermalen aardappelen	2 255	2 485	2 568	2 504	2 284	2 449	2 167
Aardappelmeel							
Productie	470	519	535	599	428	485	427
Invoer	6	38	50	16	20	9	10
Uitvoer	520	418	497	163	103	99	100
Beginvoorraad	173	84	134	63	143	103	155
Eindvoorraad	107	197	157	79	103	155	100
Verbruik	22	26	64	436	385	343	390
w.o. in industrie 2)	20	24	62	434	383	341	388

Bron: Hoofdproductschap Akkerbouwproducten en LEI.
1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
2) Geen voedingsmiddelenindustrie.

91-c. Voorzieningsbalansen suikerbieten, hoeveelheden
Supply balance sheets of sugarbeets, quantities

	juli/juni						
	1980/'81	1985/'86	1990/'91	1995/'96	1999/2000	2000/'01	2001/'02
	1 000 ton						
S u i k e r b i e t e n							
Productie	6 199	6 259	8 623	6 582	7 396	6 798	5 996
Invoer	29	92	76	11	15	36	39
Uitvoer	31	21	12	4	1	2	2
Verbruik, totaal	6 187	6 330	8 687	6 589	7 411	6 832	6 033
w.o.							
verwerkt tot suiker	6 177	6 330	8 687	6 470	7 184	6 725	5 945
S u i k e r (witsuiker)							
Productie 2)	875	896	1 234	988	952	840	.
Invoer	109	140	251	300	309	310	.
Uitvoer	441	353	832	746	621	808	.
Beginvoorraad	291	421	304	245	339	452	.
Eindvoorraad	291	489	329	259	452	335	.
Verbruik	543	615	628	528	527	459	.
w.o.							
als veevoeder	0	0	0	0	0	0	.
in industrie 3)	19	22	25	22	15	10	.
M e l a s s e							
Productie	269	300	397	279	272	229	247
Invoer	672	866	796	782	717	764	676
Uitvoer	200	269	200	126	110	120	255
Beginvoorraad	158	80	109	222	189	169	159
Eindvoorraad	124	84	196	227	169	159	148
Verbruik	775	893	906	930	899	883	679
w.o.							
als veevoeder	516	608	622	606	491	517	341
in industrie 3)	259	285	284	324	353	365	338
G e d r o o g d e p u l p							
Productie	368	196	303	110	147	.	.
Invoer	272	257	123	167	81	.	.
Uitvoer	23	78	134	71	104	.	.
Verbruik	617	375	292	206	124	.	.
P e r s en n a t t e p u l p							
Productie	347	904	580	776	884	.	.
Invoer	128	102	3	14	2	.	.
Uitvoer	120	55	38	64	85	.	.
Verbruik	355	951	545	726	801	.	.

Bron: Hoofdproductschap Akkerbouwproducten en LEI.
1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
2) Uit verwerkte bieten.
3) Geen voedingsmiddelenindustrie.

92. Veehouderijproducten

92-a. Voorzieningsbalansen kippeneieren, hoeveelheden
Supply balance sheets of hen eggs, quantities

	1980	1985	1990	1995 1)	2000	2001	2002
	1 000 ton						
Productie 2)	540	663	652	602	668	657	635
Invoer							
als eieren	9	13	27	66	59	50	66
als eiproducten	16	19	24	21	25	17	23
Uitvoer							
als eieren	311	395	422	346	343	333	315
als eiproducten	7	96	88	93	123	113	127
Verbruik							
consumptie-eieren	142	170	156	205	229	221	225
broedeieren	33	34	37	41	55	55	55
verliezen	0	0	0	3	2	2	2

Bron: LEI, op grond van gegevens van de Productschappen Vee, Vlees en Eieren en het CBS.
1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.
2) Inclusief productie bij niet-agrariërs.

92-b. Voorzieningsbalansen melk en zuivelproducten, hoeveelheden
Supply balance sheets of milk and dairy products, quantities

	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002
	1 000 ton						
P r o d u c t i e , totaal	11 851	12 525	11 273	11 280	10 966	11 291	10 677
M e l k voor consumptie							
Productie	1 449	1 432	1 391	1 334	1 278	1 243	1 245
Invoer	131	188	183	223	163	166	172
Uitvoer	32	50	23	31	41	33	41
Verbruik	1 548	1 570	1 548	1 526	1 400	1 376	1 376
w.v. mens.-consumptie	1 548	1 570	1 548	1 526	1 400	1 376	1 376
K a a s							
Productie	438	513	581	673	663	652	639
Invoer	25	31	64	82	106	139	129
Uitvoer	261	341	410	516	487	477	472
Voorraad-mutatie	7	1	4	7	13	6	-8
Verbruik	195	202	231	232	269	308	304
w.v. mens.-consumptie	181	186	209	217	265	304	287
C o n d e n s							
Productie	531	535	404	352	273	305	276
Invoer	74	85	76	57	50	39	48
Uitvoer	468	491	349	306	209	220	209
Voorraad-mutatie	-3	0	-3	-6	-8	1	0
Verbruik	140	129	134	109	122	123	115
w.v. mens.-consumptie	140	129	134	109	122	123	115
B o t e r							
Productie	209	263	215	184	.	.	.
Invoer	107	79	86	84	.	.	.
Uitvoer	258	272	186	202	.	.	.
Voorraad-mutatie	-24	12	54	4	.	.	.
Verbruik	82	58	61	62	.	.	.
w.v. mens.-consumptie	51	58	61	62	.	.	.
M e l k p o e d e r vol							
Productie	233	245	204	143	96	108	99
Invoer	55	48	73	159	43	28	32
Uitvoer	259	250	249	297	109	105	100
Voorraad-mutatie	0	3	2	-34	-34	-1	0
Verbruik	29	40	26	39	64	32	31
w.v. mens.-consumptie	29	37	23	37	56	23	21
M e l k p o e d e r mager							
Productie	175	163	80	51	74	74	75
Invoer	202	400	220	295	219	161	217
Uitvoer	117	134	116	117	104	71	62
Voorraad-mutatie	0	-11	-3	1	1	-4	-1
Verbruik	260	440	187	228	188	168	231
w.v. mens.-consumptie	10	10	12	53	29	80	87
R o o m							
Productie	51	54	57	56	58	52	42
Invoer	2	4	6	7	7	9	7
Uitvoer	2	6	11	15	19	17	15
Verbruik	51	52	52	48	46	44	34
w.v. mens.-consumptie	51	52	52	48	46	44	34

Bron: Eurostat.

92-c. Voorzieningsbalansen vlees, hoeveelheden
Supply balance sheets of meat, quantities

	1980	1985	1990	1995 1)	2000	2002	2003*
	1 000 ton geslacht gewicht						
R u n d - e n k a l f s v l e e s							
Productie	430	509	468	532	438	378	350
Invoer							
als levende slachtdieren	9	23	67	66	50	22	28
als vlees, vleeswaren, -conserven	125	69	79	138	196	265	309
Uitvoer							
als levende slachtdieren	20	22	15	17	17	15	17
als vlees, vleeswaren, -conserven	226	301	307	412	362	354	361
Voorraadmutatie	+12	+3	+1	0	0	-14	0
Verbruik	306	275	292	307	308	309	309
V a r k e n s v l e e s e n s p e k							
Productie	1 351	1 678	1 906	1 878	1 767	1 607	1 565
Invoer							
als levende slachtdieren	1	1	5	21	41	13	16
als vlees, vleeswaren, -conserven	41	36	48	84	134	158	209
Uitvoer							
als levende slachtdieren	226	268	249	277	185	243	334
als vlees, vleeswaren, -conserven	598	802	1 027	992	1 070	850	767
Voorraadmutatie	+6	0	0	0	0	0	0
Verbruik	563	636	683	714	687	684	689
S c h a p e n v l e e s							
Productie	25	18	30	22	24	22	23
Invoer							
als levende slachtdieren	1	1	1	5	7	3	2
als vlees, vleeswaren, -conserven	2	2	6	8	9	13	13
Uitvoer							
als levende slachtdieren	5	8	15	11	12	8	10
als vlees, vleeswaren, -conserven	15	6	6	4	4	7	6
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	8	7	16	20	23	23	23
P a a r d e n v l e e s							
Productie	7	5	3	2	2	3	2
Invoer							
als levende slachtdieren	0	1	1	1	1	0	0
als vlees, vleeswaren, -conserven	33	24	24	16	12	14	14
Uitvoer							
als levende slachtdieren	4	3	3	2	2	2	2
als vlees, vleeswaren, -conserven	9	6	5	4	3	5	5
Voorraadmutatie	0	0	0	0	0	0	0
Verbruik	27	21	21	13	10	10	9
V l e e s k i p p e n, basis panklaar							
Productie	38,1	51,2	53,8	27,6	23,0	20,2	.
Invoer	12,4	9,3	37,1	73,5	96,0	.	.
Uitvoer							
vlees en -bereidingen	27,9	18,6	24,9	33,2	49,0	.	.
levend	10,8	23,4	28,0	33,8	35,0	.	.
Voorraadmutatie	+0,4	+0,2	-0,1	-0,6	-0,5	.	.
Verbruik	11,4	18,3	38,0	34,7	36,0	.	.
V l e e s k u i k e n s, basis panklaar							
Productie	318	348	433	539	619	634	.
Invoer	8	16	50	137	211	260	.
Uitvoer							
vlees en -bereidingen	195	199	271	426	565	606	.
levend	21	16	15	19	9	12	.
Voorraadmutatie	+2	-1	+3	-5	-8	-2	.
Verbruik	107	150	194	236	265	278	.

Bron: LEI, op grond van gegevens van het CBS en de Productschappen Vee, Vlees en Eieren.
1) Zie de toelichting aan het begin van dit hoofdstuk.

10. In- en uitvoer

Toelichting

1.
In tegenstelling tot hoofdstuk 9 waar de in- en uitvoer wordt gewaardeerd tegen telersprijzen hebben de cijfers in dit hoofdstuk betrekking op de c.i.f.-waarde bij invoer en de f.o.b.-waarde bij uitvoer.

2.
Met het tot stand komen van de interne markt op 1 januari 1993 zijn de grensformaliteiten tussen de EU-lidstaten afgeschaft. Daarmee zijn ook voor het handelsverkeer op de interne markt de douanedocumenten vervallen die ten grondslag lagen aan de registratie van de Nederlandse buitenlandse handel door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De handelsgegevens worden nu gebaseerd op rechtstreekse verstrekking van de handelsgegevens door ondernemers aan het CBS. Alleen ondernemingen met een handelsomzet van meer dan 225 000 euro per jaar moeten een statistische opgave aan het CBS doen. Bedrijven met een lagere handelsomzet zijn vrijgesteld.
De geregistreerde intra-EU-handel omvat dus niet de totale intra-handel. Ook is het CBS afhankelijk geworden van het inzend-gedrag van de ondernemingen; men kreeg te maken met non-respons. De geregistreerde goederenstromen bleken vaak aanzienlijk kleiner te zijn dan de werkelijke stromen. Het CBS is daarom met ingang van januari 1997 begonnen met het maken van bijschattingen voor de intra-handel.
Voor de handel met niet-EU-landen zijn de douane-documenten nog wel in gebruik en is de registratie volledig. Maar ook voor de extra-handel worden vanaf juni 1996 bijschattingen van de uitkomsten gemaakt doordat er overloop in de handelsstatistiek zat. Producten die bijvoorbeeld in maart werkelijk waren verhandeld, kwamen bijvoorbeeld pas in de maand mei in de statistiek.
Het CBS heeft de statistiek van de internationale handel met macro-cijfers, die het LEI hanteert, gewijzigd. Bij een groot aantal statistieknummers wordt het handelsvolume niet meer geregistreerd in kilogram, maar in een andere eenheid, zoals bijvoorbeeld stuks of liter. De goederengroepen zijn opnieuw ingedeeld, zodanig dat de statistieknummers binnen een goederengroep dezelfde eenheid hebben.
De productgroepenindeling van deze publicatie is m.i.v. juni 1998 dan ook veranderd. Er zijn producten komen te vervallen, doordat ze in de CBS-statistiek in een goederengroep terecht kwamen met niet-agrarische producten, bijvoorbeeld etherische oliën van de groep ‘Plantenextracten’. Maar anderzijds kan het LEI nieuwe productgroepen vermelden, zoals ‘Natuurkurk’ en ‘Textielvezels’. De definitie van ‘Totaal Agrarisch’ is hierdoor gewijzigd, en de handelscijfers van deze rapportage kunnen dan ook niet vergeleken worden met die uit de voorgaande rapportages.

101. Totale Nederlandse buitenlandse handel

101. Nederlandse in- en uitvoer, totalen
Imports and exports of The Netherlands, totals

	Invoer			Uitvoer		
	totaal	EU-landen	derde landen	totaal	EU-landen	derde landen
	miljard euro					
1993	105,1	64,4	40,7	117,2	86,6	30,6
1994	116,3	71,1	45,2	130,5	97,9	32,5
1995	129,4	85,5	43,9	143,5	113,8	29,7
1996	139,9	89,6	50,3	153,8	121,8	32,0
1997	157,4	97,9	59,5	171,4	133,6	37,8
1998	168,4	101,5	67,0	180,7	141,2	39,5
1999	178,7	104,9	73,8	188,6	147,5	41,1
2000	216,1	118,7	97,3	231,9	179,0	52,9
2001	218,3	119,3	99,1	241,3	187,3	54,0
2002	205,6	116,9	88,6	232,7	176,1	56,6
2003*	204,5	115,8	88,7	232,4	175,3	57,2

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel.

102. Nederlandse agrarische handel

102-a. Nederlandse agrarische handel, i n v o e r naar herkomst
Imports of The Netherlands by origin, agrarian trade

	2000	2001	2002	2003*	2000	2001	2002	2003*
	mln euro				%	%	%	%
T O T A A L	25 082	27 088	26 652	26 515	100,0	100,0	100,0	100,0
w.v. Europese Unie	14 857	16 013	16 619	16 605	59,2	59,1	62,4	62,6
w.v. Derde landen	10 226	11 076	10 033	9 911	40,8	40,9	37,6	37,4
Frankrijk	2 310	2 529	2 512	2 388	9,2	9,3	9,4	9,0
België/Luxemburg	3 723	3 747	4 163	4 175	14,8	13,8	15,6	15,7
Duitsland	4 612	5 274	5 491	5 501	18,4	19,5	20,6	20,7
Italië	481	562	551	603	1,9	2,1	2,1	2,3
Verenigd Koninkrijk	1 127	1 150	1 123	1 101	4,5	4,2	4,2	4,2
Ierland	385	361	355	394	1,5	1,3	1,3	1,5
Denemarken	382	462	483	483	1,5	1,7	1,8	1,8
Griekenland	108	124	120	112	0,4	0,5	0,5	0,4
Portugal	96	150	135	123	0,4	0,6	0,5	0,5
Spanje	1 047	1 071	1 106	1 180	4,2	4,0	4,1	4,4
Zweden	289	282	236	253	1,2	1,0	0,9	1,0
Finland	195	183	175	137	0,8	0,7	0,7	0,5
Oostenrijk	103	119	170	156	0,4	0,4	0,6	0,6
Overig West-Europa	438	514	289	283	1,7	1,9	1,1	1,1
Oost-Europa	639	732	619	585	2,5	2,7	2,3	2,2
Noord-Afrika	133	118	143	146	0,5	0,4	0,5	0,6
Overig Afrika	1 508	1 786	1 789	2 014	6,0	6,6	6,7	7,6
Verenigde Staten	1 769	1 555	1 280	1 055	7,1	5,7	4,8	4,0
Overig Amerika	3 126	3 699	3 443	3 411	12,5	13,7	12,9	12,9
Midden-Oosten	241	233	210	182	1,0	0,9	0,8	0,7
Overig Azië	2 109	2 052	1 859	1 848	8,4	7,6	7,0	7,0
Oceanië e.a.	263	387	400	387	1,0	1,4	1,5	1,5

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

102-b. Nederlandse agrarische handel, u i t v o e r naar bestemming
Exports of The Netherlands by destination, agrarian trade

	2000	2001	2002	2003*	2000	2001	2002	2003*
	mln euro				%	%	%	%
T O T A A L	43 454	45 310	46 659	46 411	100,0	100,0	100,0	100,0
w.v. Europese Unie	33 651	35 967	36 717	37 008	77,4	79,4	78,7	79,7
w.v. Derde landen	9 804	9 343	9 942	9 403	22,6	20,6	21,3	20,3
Frankrijk	5 174	5 245	5 430	5 255	11,9	11,6	11,6	11,3
België/Luxemburg	3 972	4 644	4 945	5 050	9,1	10,2	10,6	10,9
Duitsland	11 748	12 202	11 786	11 993	27,0	26,9	25,3	25,8
Italië	3 312	3 529	3 514	3 353	7,6	7,8	7,5	7,2
Verenigd Koninkrijk	4 732	5 153	5 367	5 516	10,9	11,4	11,5	11,9
Ierland	382	479	541	533	0,9	1,1	1,2	1,1
Denemarken	673	693	764	791	1,5	1,5	1,6	1,7
Griekenland	719	826	802	729	1,7	1,8	1,7	1,6
Portugal	286	307	309	335	0,7	0,7	0,7	0,7
Spanje	1 121	1 263	1 527	1 581	2,6	2,8	3,3	3,4
Zweden	768	789	843	930	1,8	1,7	1,8	2,0
Finland	245	275	301	330	0,6	0,6	0,6	0,7
Oostenrijk	521	562	586	614	1,2	1,2	1,3	1,3
Overig West-Europa	955	949	1 148	1 246	2,2	2,1	2,5	2,7
Oost-Europa	1 427	1 674	1 936	1 839	3,3	3,7	4,1	4,0
Noord-Afrika	358	389	383	308	0,8	0,9	0,8	0,7
Overig Afrika	604	657	687	680	1,4	1,4	1,5	1,5
Verenigde Staten	1 679	1 812	2 173	2 050	3,9	4,0	4,7	4,4
Overig Amerika	746	750	766	647	1,7	1,7	1,6	1,4
Midden-Oosten	783	849	844	824	1,8	1,9	1,8	1,8
Overig Azië	1 607	1 557	1 570	1 504	3,7	3,4	3,4	3,2
Oceanië e.a.	1 645	708	435	306	3,8	1,6	0,9	0,7

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

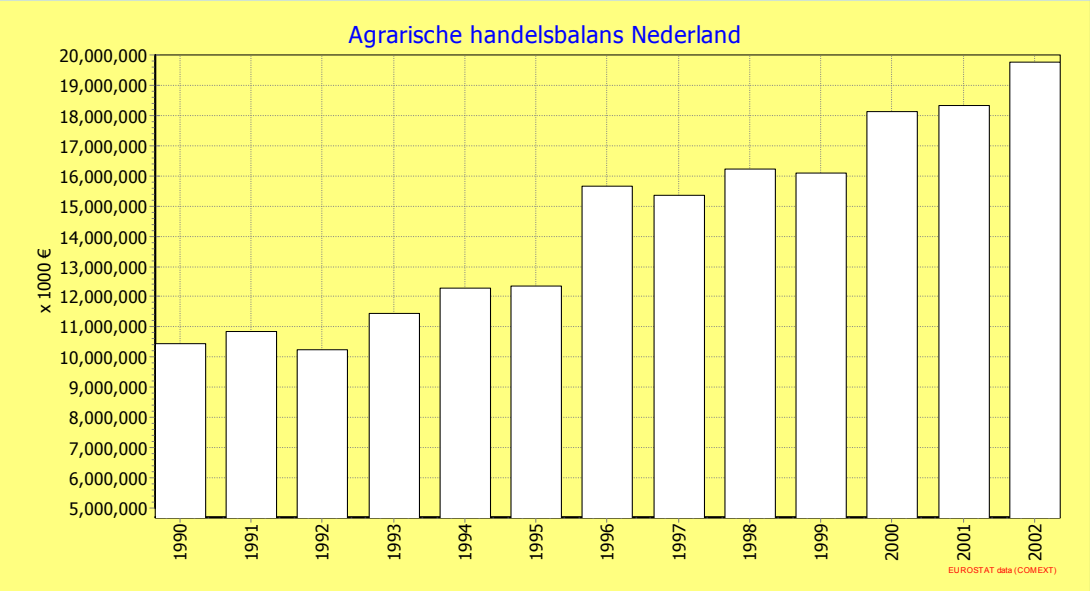

102-c. Nederlandse in- en uitvoer van agrarische producten, naar product(-groep)en
Imports and exports of The Netherlands of agricultural products, by (groups of) products

	2000	2001	2002	2003*	Indexcijfers 2002 = 100 volume	prijs	waarde
	mln euro				%	%	%
INVOER							
Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	1 365,7	1 587,9	1 559,8	1 312,7	82,5	102,0	84,2
Oliehoudende zaden	1 409,5	1 639,9	1 368,3	1 360,2	98,6	100,8	99,4
Veevoeders, excl. granen	1 488,2	1 772,5	1 598,0	1 501,6	103,6	90,7	94,0
Graanbereidingen, zetmeel	984,5	1 074,7	1 155,5	1 199,5	95,9	108,2	103,8
Suiker	354,8	361,4	404,4	408,2	97,5	103,6	100,9
Tuinbouwzaden	211,1	198,6	201,8	180,2	85,0	105,1	89,3
Sierteeltproducten, planten	1 054,9	1 079,3	1 119,3	1 097,5	106,7	91,9	98,1
Groenten	808,8	858,2	895,9	897,5	105,2	95,3	100,2
Fruit, noten, specerijen	2 092,9	2 331,8	2 155,9	2 323,2	108,3	99,5	107,8
Bereidingen v.aardappelen, groenten, fruit	1 731,0	1 595,8	1 547,7	1 466,9	101,7	93,2	94,8
Vee	521,8	413,1	405,8	403,1	93,4	106,3	99,3
Vlees	1 718,4	2 214,3	2 134,8	2 213,7	106,7	97,2	103,7
Eieren	115,5	132,5	165,0	216,3	114,4	114,7	131,1
Zuivel	2 381,2	2 527,4	2 298,9	2 228,5	99,6	97,3	96,9
Vis	1 314,7	1 396,4	1 218,5	1 203,4	106,3	92,9	98,8
Hout, kurk	1 346,8	1185,0	1 376,3	1 291,4	100,3	93,6	93,8
Margarine, vetten, oliën	984,5	1 085,8	1 377,5	1 424,3	100,9	102,5	103,4
Dranken	1 345,5	1444,0	1 561,6	1 584,7	108,0	94,0	101,5
Koffie, thee, cacao	1 608,7	1 781,9	1 825,9	2 140,4	108,5	108,0	117,2
Tabak	1 070,3	1161,0	1 007,6	804,9	85,9	93,0	79,9
Diversen	1 173,4	1 246,5	1 273,4	1 257,2	104,3	94,7	98,7
Totaal invoer	25 082,2	27 087,9	26 651,6	26 515,3	101,5	98,0	99,5
UITVOER							
Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	722,1	823,4	880,6	758,3	95,6	90,1	86,1
Oliehoudende zaden	288,1	396,3	364,6	371,3	98,5	103,4	101,8
Veevoeders, excl. granen	2 227,4	2 335,1	2 406,8	2 145,6	94,2	94,7	89,1
Graanbereidingen, zetmeel	2 178,5	2 283,7	2397	2 356,2	96,8	101,6	98,3
Suiker	687,9	755,8	778,8	746,8	90,5	106,0	95,9
Tuinbouwzaden	427,9	451,8	529,5	565,3	111,2	96,0	106,8
Sierteeltproducten, planten	6 342,1	6445,0	6 712,6	6 947,5	104,9	98,7	103,5
Groenten	2 713,2	2 875,8	3 068,3	3 282,7	108,0	99,1	107,0
Fruit, noten, specerijen	1 608,4	1 699,4	1 668,3	1 824,6	112,5	97,2	109,4
Bereidingen v.aardappelen, groenten, fruit	2 472,1	2 653,7	2 626,2	2 498,1	99,0	96,1	95,1
Vee	828,2	965,5	1 015,4	887,8	77,7	112,5	87,4
Vlees	5 327,1	5 175,3	5 029,9	4 754,9	92,8	101,9	94,5
Eieren	616,2	601,2	590,9	522,0	76,3	115,7	88,3
Zuivel	4 214,6	4 372,8	3 939,7	4 167,6	110,9	95,4	105,8
Vis	1 893,8	1 964,6	1 853,6	1 950,1	111,7	94,1	105,2
Hout, kurk	355,1	341,4	381,9	376,6	120,4	81,9	98,6
Margarine, vetten, oliën	1 408,3	1 431,3	1 650,1	1 719,5	93,3	111,6	104,2
Dranken	1 956,6	2 201,4	2 460,1	2 369,7	96,3	100,0	96,3
Koffie, thee, cacao	1 901,5	2 000,1	2 192,2	2 506,4	106,1	107,8	114,3
Tabak	3 226,8	3 274,5	3 706,4	3 308,6	88,9	100,5	89,3
Diversen	2 058,2	2 262,2	2 406,3	2 351,5	103,1	94,8	97,7
Totaal uitvoer	43 453,9	45 310,0	46 659,1	46 411,1	100,0	99,5	99,5

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

103. Akkerbouwproducten

103-a. Invoer van akkerbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst
Imports of arable products by group of products and origin

Land van herkomst		Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	Oliehoudende zaden	Veevoeders excl. granen	Graanbereidingen, zetmeel	Suiker
Frankrijk	2002	659,2	44,5	156,5	120,4	104,5
	2003*	535,7	23,9	140,9	130,7	99,4
België/ Luxemburg	2002	125,6	20,6	149,9	417,0	125,0
	2003*	128,2	20,6	138,7	429,9	126,6
Duitsland	2002	490,2	37,6	397,6	310,9	81,0
	2003*	411,7	14,3	357,9	328,2	80,4
Italië	2002	32,7	1,1	13,1	38,5	4,9
	2003*	20,3	3,3	16,9	52,9	4,4
Verenigd Koninkrijk	2002	45,3	3,7	26,5	98,9	25,8
	2003*	39,2	36,9	42,6	87,5	21,7
Ierland	2002	0,0	0,0	1,0	28,1	2,6
	2003*	0,0	0,0	0,5	36,7	3,2
Denemarken	2002	13,5	0,0	20,8	6,7	8,6
	2003*	14,4	0,0	26,2	6,6	9,5
Griekenland	2002	0,3	0,1	0,2	1,2	0,0
	2003*	0,3	0,2	0,0	0,8	0,0
Portugal	2002	1,1	0,0	0,1	0,4	0,0
	2003*	2,4	1,8	0,4	0,8	0,0
Spanje	2002	12,7	6,2	3,0	12,5	10,3
	2003*	23,0	2,8	6,4	16,5	17,2
Zweden	2002	2,2	0,0	0,2	13,1	1,0
	2003*	3,6	0,0	0,2	11,9	1,5
Finland	2002	0,2	0,0	1,1	2,2	3,4
	2003*	0,2	0,0	0,7	2,0	2,8
Oostenrijk	2002	15,7	2,1	2,9	10,2	1,2
	2003*	6,7	2,2	3,3	9,7	1,8
T o t a a l E.U.	2002	1 398,7	116,0	772,7	1 060,2	368,3
	2003*	1 185,6	106,0	734,7	1 114,4	368,4
Overig West-Europa	2002	7,2	2,8	2,3	1,9	1,7
	2003*	2,9	2,9	1,6	2,6	2,0
Oost-Europa	2002	31,1	79,3	11,3	3,9	10,6
	2003*	18,8	107,9	18,5	4,3	9,1
Afrika	2002	10,4	22,6	11,8	0,2	1,4
	2003*	7,4	14,7	6,4	0,1	1,6
Verenigde Staten	2002	23,3	329,1	175,6	23,5	3,5
	2003*	16,0	346,4	107,7	16,0	3,7
Overig Amerika	2002	32,9	797,5	468,1	4,5	12,7
	2003*	37,7	752,8	507,4	2,9	15,6
Midden-Oosten	2002	0,4	0,2	5,3	0,5	0,5
	2003*	0,7	0,2	1,3	0,7	3,5
Overig Azië	2002	32,4	19,3	149,3	60,7	5,6
	2003*	35,9	28,9	121,2	57,4	4,3
Oceanië e.a.	2002	23,4	1,4	1,6	0,2	0,2
	2003*	7,6	0,5	2,7	1,0	0,0
T o t a a l Wereld	2002	1 559,8	1 368,3	1 598,0	1 155,5	404,4
	2003*	1 312,7	1 360,2	1 501,6	1 199,5	408,2

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

103-b. Uitvoer van akkerbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of arable products by group of products and destination

Land van bestemming		Granen, zaden, peulvruchten, aardappelen	Oliehoudende zaden	Veevoeders excl. granen	Graanbereidingen, zetmeel	Suiker
Frankrijk	2002	79,3	10,8	169,3	244,1	107,1
	2003*	62,4	11,2	134,1	238,2	107,9
België/ Luxemburg	2002	154,8	45,1	481,8	287,6	138,3
	2003*	136,2	47,7	427,1	269,5	126,6
Duitsland	2002	174,2	256,3	750,9	448,6	151,3
	2003*	159,2	253,2	713,1	451,4	161,5
Italië	2002	49,5	2,2	113,6	90,3	21,4
	2003*	41,2	2,2	135,3	85,1	18,9
Verenigd Koninkrijk	2002	75,9	7,6	182,5	241,9	50,3
	2003*	49,7	7,4	143,5	280,9	68,7
Ierland	2002	3,2	1,2	24,3	16,1	6,5
	2003*	3,2	1,3	20,2	15,0	10,4
Denemarken	2002	8,4	3,7	65,2	36,6	20,5
	2003*	6,4	3,8	55,1	40,9	20,9
Griekenland	2002	13,5	1,8	27,7	66,4	3,5
	2003*	11,7	4,5	22,1	46,8	4,9
Portugal	2002	20,2	0,5	10,2	17,9	2,7
	2003*	19,2	3,3	8,2	16,3	3,4
Spanje	2002	34,0	4,0	48,0	77,6	8,8
	2003*	36,6	3,9	42,1	85,6	14,5
Zweden	2002	8,0	2,8	18,5	67,4	13,2
	2003*	6,2	2,4	26,4	80,0	18,7
Finland	2002	1,7	0,3	21,5	30,5	5,0
	2003*	1,8	0,2	23,0	28,3	9,6
Oostenrijk	2002	6,9	3,1	31,4	25,9	11,1
	2003*	6,8	4,1	32,8	28,9	10,6
T o t a a l E.U.	2002	629,8	339,5	1 945,1	1 650,9	539,7
	2003*	540,7	345,2	1 782,9	1667,0	576,6
Overig West-Europa	2002	26,5	8,7	81,0	84,4	15,5
	2003*	30,0	5,0	84,5	91,5	19,8
Oost-Europa	2002	46,2	9,0	187,7	72,2	33,7
	2003*	65,2	6,4	145,2	79,8	28,6
Afrika	2002	105,6	0,6	20,1	102,3	19,7
	2003*	64,9	6,7	15,5	78,9	21,7
Verenigde Staten	2002	1,9	5,0	15,8	63,4	19,0
	2003*	1,5	4,0	10,9	58,5	22,4
Overig Amerika	2002	24,7	0,9	49,6	79,6	15,5
	2003*	19,5	0,6	31,5	65,1	16,3
Midden-Oosten	2002	33,4	0,3	27,1	72,6	25,2
	2003*	30,3	1,8	25,0	78,4	18,6
Overig Azië	2002	12,1	0,6	70,3	262,0	17,2
	2003*	5,9	1,5	46,7	227,6	40,6
Oceanië e.a.	2002	0,3	0,0	10,1	9,6	93,3
	2003*	0,2	0,1	3,5	9,5	2,2
T o t a a l Wereld	2002	880,6	364,6	2 406,8	2 397,0	778,8
	2003*	758,3	371,3	2 145,6	2 356,2	746,8

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

104. Tuinbouwproducten

104-a. Invoer van tuinbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst
Imports of horticultural products by group of products and origin

Land van herkomst		Tuinbouwzaden	Sierteeltproducten en planten	Groenten	Fruit, noten, specerijen	Bereidingen v.aardappelen, groenten, fruit
Frankrijk	2002	42,6	36,6	46,2	140,8	43,8
	2003*	29,3	28,4	45,1	136,0	52,5
België/ Luxemburg	2002	1,7	90,5	119,2	247,2	214,4
	2003*	2,4	107,9	113,2	252,1	209,3
Duitsland	2002	18,2	91,5	78,6	111,7	344,2
	2003*	17,0	99,8	81,8	147,6	394,2
Italië	2002	19,2	56,7	17,4	54,7	49,1
	2003*	12,2	63,6	19,5	47,7	44,0
Verenigd Koninkrijk	2002	3,2	17,4	14,1	38,3	24,7
	2003*	4,2	18,3	22,7	32,8	25,0
Ierland	2002	0,1	0,0	2,3	2,6	0,8
	2003*	0,1	0,0	0,2	5,4	1,1
Denemarken	2002	8,6	20,0	0,9	0,9	8,0
	2003*	12,8	24,5	0,5	1,2	7,4
Griekenland	2002	0,0	0,2	5,7	43,4	22,1
	2003*	0,0	0,3	4,1	38,0	20,2
Portugal	2002	0,0	6,4	2,2	4,2	14,3
	2003*	0,0	6,1	2,8	3,1	14,4
Spanje	2002	1,9	55,7	455,9	275,1	66,6
	2003*	2,6	56,2	465,6	282,4	61,3
Zweden	2002	0,1	1,0	1,0	3,1	1,0
	2003*	0,0	0,4	1,7	6,0	0,9
Finland	2002	0,0	0,7	1,2	0,5	0,8
	2003*	0,0	0,4	1,6	0,6	0,2
Oostenrijk	2002	0,2	0,6	1,1	0,6	14,9
	2003*	0,1	0,8	0,8	1,4	7,2
T o t a a l E.U.	2002	95,7	377,2	745,7	923,0	804,6
	2003*	80,7	406,8	759,7	954,4	837,6
Overig West-Europa	2002	4,0	9,5	6,2	58,7	37,1
	2003*	3,9	12,0	7,5	54,6	38,6
Oost-Europa	2002	2,2	19,9	16,5	19,3	47,9
	2003*	2,7	21,7	14,5	11,4	37,6
Afrika	2002	3,6	277,8	46,5	263,2	39,5
	2003*	3,5	273,3	40,5	324,5	34,1
Verenigde Staten	2002	28,1	57,7	1,0	130,7	66,3
	2003*	28,4	47,6	1,4	103,3	49,2
Overig Amerika	2002	14,3	207,6	25,7	492,3	407,9
	2003*	14,8	182,7	25,2	592,0	342,9
Midden-Oosten	2002	10,0	109,6	28,1	24,5	2,3
	2003*	7,4	86,4	28,5	24,7	1,8
Overig Azië	2002	37,3	51,1	10,1	206,0	139,1
	2003*	30,5	57,3	7,9	231,6	122,4
Oceanië e.a.	2002	6,6	9,0	16,1	38,1	2,9
	2003*	8,2	9,7	12,4	26,7	2,6
T o t a a l Wereld	2002	201,8	1 119,3	895,9	2 155,9	1 547,7
	2003*	180,2	1 097,5	897,5	2 323,2	1 466,9

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

104-b. Uitvoer van tuinbouwproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of horticultural products by group of products and destination

Land van bestemming		Tuinbouwzaden	Sierteeltproducten en planten	Groenten	Fruit, noten, specerijen	Bereidingen van aardappelen, groenten, fruit
Frankrijk	2002	47,4	833,0	154,2	121,0	404,1
	2003*	48,3	879,3	155,1	157,1	356,8
België/ Luxemburg	2002	17,5	339,4	159,2	162,6	221,6
	2003*	25,6	362,6	209,3	172,4	212,0
Duitsland	2002	61,0	2128,3	1210,2	583,3	715,1
	2003*	56,7	2229,5	1242,5	630,9	686,2
Italië	2002	54,5	363,8	72,1	40,9	82,4
	2003*	55,9	417,3	118,5	62,0	94,8
Verenigd Koninkrijk	2002	35,0	1060,7	581,7	207,6	510,5
	2003*	39,6	1064,3	629,8	188,0	459,4
Ierland	2002	0,8	59,2	70,1	25,2	58,2
	2003*	0,8	72,8	61,1	31,9	46,2
Denemarken	2002	5,5	137,3	56,3	61,6	54,4
	2003*	4,6	150,8	59,4	59,1	50,3
Griekenland	2002	5,5	44,3	13,7	15,0	25,1
	2003*	6,6	49,3	10,1	13,5	23,1
Portugal	2002	4,8	58,8	2,2	5,6	23,3
	2003*	2,7	65,3	1,2	5,1	20,4
Spanje	2002	89,6	119,7	15,2	47,3	94,7
	2003*	91,6	131,9	22,1	52,3	105,6
Zweden	2002	4,3	101,9	142,0	96,3	84,4
	2003*	4,9	123,1	142,2	104,1	87,1
Finland	2002	2,6	33,9	32,9	37,5	28,2
	2003*	2,8	35,7	34,8	53,1	26,3
Oostenrijk	2002	4,7	185,7	23,0	26,9	49,0
	2003*	4,8	183,2	26,7	34,2	49,7
T o t a a l E.U.	2002	333,1	5 465,9	2 532,6	1 430,9	2 351,0
	2003*	344,9	5 765,1	2 712,7	1 563,9	2 217,9
Overig West-Europa	2002	24,8	258,2	90,6	53,1	39,4
	2003*	30,9	265,0	110,8	68,6	44,4
Oost-Europa	2002	43,6	315,3	167,2	168,5	52,6
	2003*	50,4	329,5	186,3	173,2	59,8
Afrika	2002	18,0	10,3	24,8	3,6	8,8
	2003*	20,3	7,9	26,2	4,2	8,0
Verenigde Staten	2002	39,5	327,5	151,0	2,8	28,7
	2003*	43,7	293,4	142,9	2,8	26,7
Overig Amerika	2002	15,0	76,6	34,5	4,2	42,3
	2003*	21,9	75,7	31,0	4,8	33,5
Midden-Oosten	2002	30,7	32,6	19,6	2,5	72,5
	2003*	30,5	28,5	22,9	3,9	71,2
Overig Azië	2002	16,2	207,3	47,0	1,1	25,7
	2003*	14,9	164,4	49,2	1,7	29,4
Oceanië e.a.	2002	8,6	18,9	0,8	1,7	5,3
	2003*	7,8	18,1	0,6	1,6	7,1
T o t a a l Wereld	2002	529,5	6 712,6	3 068,3	1 668,3	2 626,2
	2003*	565,3	6 947,5	3 282,7	1 824,6	2 498,1

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

105. Vee en dierproducten

105-a. Invoer van vee en dierproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst
Imports of cattle and animal products by group of products and origin

Land van herkomst		Vee	Vlees	Eieren	Zuivel	Vis
Frankrijk	2002	14,1	147,0	9,2	201,1	58,6
	2003*	16,6	136,2	8,7	205,1	42,7
België/ Luxemburg	2002	84,4	613,4	71,6	444,9	137,1
	2003*	83,7	590,1	76,3	409,2	191,5
Duitsland	2002	257,2	583,6	59,8	877,5	227,4
	2003*	244,4	652,5	78,4	847,9	240,2
Italië	2002	1,4	37,0	1,1	39,6	18,9
	2003*	1,4	46,5	11,6	39,1	19,7
Verenigd Koninkrijk	2002	14,5	128,6	3,6	150,5	120,3
	2003*	9,9	108,5	4,7	142,4	135,5
Ierland	2002	0,0	109,7	0,5	140,3	24,0
	2003*	4,3	145,1	0,0	137,7	19,5
Denemarken	2002	10,5	35,6	9,5	85,3	156,9
	2003*	12,3	37,8	6,4	80,4	131,9
Griekenland	2002	0,0	3,5	0,0	4,1	4,1
	2003*	0,2	3,8	0,3	3,5	6,5
Portugal	2002	0,2	1,4	0,0	8,6	0,9
	2003*	0,0	0,7	0,2	6,3	0,9
Spanje	2002	5,2	29,6	4,3	22,5	11,2
	2003*	5,4	51,5	15,8	19,5	12,4
Zweden	2002	0,2	0,6	0,5	5,0	10,8
	2003*	1,9	0,9	0,0	2,6	20,5
Finland	2002	0,0	6,8	0,0	10,6	0,0
	2003*	0,0	2,1	0,0	6,5	0,0
Oostenrijk	2002	0,3	27,6	0,2	20,8	0,1
	2003*	0,8	28,9	2,1	12,9	0,0
T o t a a l E.U.	2002	387,8	1 724,6	160,4	2 010,9	770,4
	2003*	380,9	1 804,7	204,4	1 913,2	821,3
Overig West-Europa	2002	0,4	0,3	0,1	5,2	45,8
	2003*	0,2	0,0	0,7	6,8	38,8
Oost-Europa	2002	6,6	12,2	2,1	110,9	29,3
	2003*	12,8	21,4	9,0	81,4	21,6
Afrika	2002	0,6	6,9	0,0	0,0	152,4
	2003*	0,5	6,0	0,0	0,0	132,8
Verenigde Staten	2002	5,3	0,1	1,1	0,6	22,5
	2003*	5,0	0,3	1,0	0,7	23,7
Overig Amerika	2002	1,5	292,3	0,9	0,0	36,5
	2003*	0,8	305,4	0,3	2,1	30,8
Midden-Oosten	2002	1,7	0,3	0,0	1,1	2,2
	2003*	1,6	0,0	0,1	1,1	1,1
Overig Azië	2002	1,2	66,4	0,3	1,1	154,6
	2003*	1,1	46,3	0,5	0,7	129,0
Oceanië e.a.	2002	0,7	31,8	0,0	169,0	4,8
	2003*	0,3	29,6	0,2	222,4	4,3
T o t a a l Wereld	2002	405,8	2 134,8	165,0	2 298,9	1 218,5
	2003*	403,1	2 213,7	216,3	2 228,5	1 203,4

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

105-b. Uitvoer van vee en dierproducten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of cattle and animal products by group of products and destination

Land van bestemming		Vee	Vlees	Eieren	Zuivel	Vis
Frankrijk	2002	40,3	531,8	25,5	348,2	231,4
	2003*	39,2	468,8	15,7	387,7	240,8
België/ Luxemburg	2002	151,7	317,6	53,6	574,9	343,6
	2003*	128,8	320,3	36,5	636,2	374,8
Duitsland	2002	396,2	1 142,4	341,7	1 166,7	306,4
	2003*	366,7	973,2	358,3	1 257,5	335,1
Italië	2002	116,7	663,4	9,9	175,0	244,8
	2003*	126,2	649,6	4,6	162,5	254,4
Verenigd Koninkrijk	2002	12,5	1 183,0	41,4	107,8	74,9
	2003*	18,3	1 250,0	31,0	205,1	66,2
Ierland	2002	0,3	131,2	0,8	12,2	5,6
	2003*	0,0	135,7	0,5	14,4	5,4
Denemarken	2002	4,7	110,3	5,8	32,0	24,1
	2003*	3,3	114,8	11,4	46,0	25,4
Griekenland	2002	7,9	213,4	3,7	201,4	11,0
	2003*	8,3	195,9	1,2	178,3	9,9
Portugal	2002	6,6	68,1	0,3	10,3	19,8
	2003*	6,9	75,2	0,3	18,5	24,4
Spanje	2002	141,0	146,3	1,9	151,3	163,2
	2003*	89,8	148,2	2,8	144,4	178,4
Zweden	2002	0,4	36,6	3,4	43,7	28,9
	2003*	1,1	40,9	3,0	45,4	31,5
Finland	2002	1,3	6,0	1,2	9,3	1,8
	2003*	1,7	5,8	0,1	11,8	2,1
Oostenrijk	2002	4,0	26,6	7,9	37,7	13,3
	2003*	3,0	25,2	9,8	36,8	15,3
T o t a a l E.U.	2002	883,6	4 576,7	497	2 870,5	1 468,9
	2003*	793,2	4 403,6	475,2	3 144,5	1 563,9
Overig West-Europa	2002	8,5	40,0	23,7	32,7	54,4
	2003*	3,9	29,5	15,7	32,5	63,5
Oost-Europa	2002	22,6	196,1	10,3	33,5	41,6
	2003*	14,2	92,7	2,5	48,3	39,6
Afrika	2002	5,0	76,1	22,7	302,7	172,5
	2003*	5,3	64,0	6,0	301,8	180,4
Verenigde Staten	2002	56,2	14,6	0,5	44,9	18,1
	2003*	50,0	11,3	0,5	39,9	10,7
Overig Amerika	2002	12,3	14,7	0,2	148,0	8,5
	2003*	8,9	9,3	0,1	107,6	6,8
Midden-Oosten	2002	5,8	19,2	21,0	314,8	11,6
	2003*	5,0	23,7	6,5	296,5	11,1
Overig Azië	2002	18,0	87,0	15,5	183,3	75,8
	2003*	6,1	114,9	15,5	187,4	71,0
Oceanië e.a.	2002	3,3	5,6	0,1	9,3	2,3
	2003*	1,2	5,9	0,1	9,1	3,1
T o t a a l Wereld	2002	1 015,4	5 029,9	590,9	3 939,7	1 853,6
	2003*	887,8	4 754,9	522,0	4 167,6	1 950,1

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

106. Overige agrarische producten

106-a. Invoer van overige agrarische producten (in miljoen euro) naar productgroep en land van herkomst
Imports of other agrarian products by group and origin

Land van herkomst		Margarine, vetten, oliën	Dranken	Koffie, thee, cacao	Tabak	Hout, kurk	Diversen
Frankrijk	2002	28,4	385,9	93,1	24,8	64,5	90,1
	2003*	55,3	420,8	90,5	22,2	57,8	110,4
België/ Luxemburg	2002	133,5	285,7	227,6	210,5	261,9	181,5
	2003*	136,4	306,1	245,9	200,1	229,6	176,8
Duitsland	2002	287,6	295,1	220,3	170,8	219,7	330,2
	2003*	308,2	304,1	246,1	113,8	195,9	336,3
Italië	2002	16,3	75,4	19,9	16,3	10,4	27,0
	2003*	22,5	78,5	34,7	18,6	10,3	34,8
Verenigd Koninkrijk	2002	40,2	98,3	50,8	99,5	10,7	107,7
	2003*	52,8	78,0	71,1	50,6	11,6	105,3
Ierland	2002	4,0	6,2	13,6	4,6	6,0	8,7
	2003*	5,5	10,8	9,3	3,2	4,4	6,9
Denemarken	2002	10,4	3,8	11,6	5,0	3,1	63,0
	2003*	11,2	4,5	11,9	6,4	3,6	73,3
Griekenland	2002	1,6	8,6	0,4	22,0	0,2	2,5
	2003*	2,4	6,9	0,3	22,8	0,1	1,4
Portugal	2002	0,0	46,5	0,0	35,7	2,5	10,0
	2003*	0,0	53,8	0,3	20,3	2,4	6,3
Spanje	2002	10,5	89,1	6,6	8,7	2,7	15,7
	2003*	14,8	87,1	12,8	4,7	2,1	19,4
Zweden	2002	4,5	1,2	0,3	0,0	182,1	8,6
	2003*	3,0	1,6	4,9	1,0	179,3	10,7
Finland	2002	9,0	0,0	0,1	0,0	101,4	36,9
	2003*	6,1	0,0	0,0	0,0	92,8	21,1
Oostenrijk	2002	0,8	33,2	4,8	10,9	16,6	5,1
	2003*	0,8	34,1	4,0	3,0	29,9	5,3
T o t a a l E.U.	2002	546,9	1 329,2	649,2	608,8	881,8	887,0
	2003*	619,2	1 386,4	731,9	466,7	819,9	907,9
Overig West-Europa	2002	14,2	6,2	18,0	11,4	14,4	41,7
	2003*	11,7	4,4	14,9	17,3	14,3	45,1
Oost-Europa	2002	22,0	9,1	4,0	8,5	147,4	25,3
	2003*	3,5	8,5	6,0	3,9	148,3	22,5
Afrika	2002	8,8	64,4	896,9	58,1	52,5	14,0
	2003*	11,6	68,7	1122,1	55,8	39,5	16,8
Verenigde Staten	2002	32,3	63,8	10,4	161,5	25,7	118,2
	2003*	12,6	35,6	9,1	124,1	21,3	102,0
Overig Amerika	2002	198,7	51,8	163,7	127,4	75,9	31,1
	2003*	164,6	47,9	174,4	106,9	77,4	26,5
Midden-Oosten	2002	0,5	1,8	0,2	0,0	0,2	21,0
	2003*	0,2	1,4	0,3	0,1	0,1	20,6
Overig Azië	2002	536,0	5,3	80,2	32,0	170,6	100,9
	2003*	582,0	4,8	77,3	30,1	169,9	108,7
Oceanië e.a.	2002	18,2	30,1	3,2	0,0	7,8	34,2
	2003*	19,0	27,0	4,4	0,0	0,8	7,2
T o t a a l Wereld	2002	1 377,5	1 561,6	1 825,9	1 007,6	1 376,3	1 273,4
	2003*	1 424,3	1 584,7	2 140,4	804,9	1 291,4	1 257,2

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

106-b. Uitvoer van overige agrarische producten (in miljoen euro) naar productgroep en land van bestemming
Exports of other agrarian products by group and destination

Land van bestemming		Margarine, vetten, oliën	Dranken	Koffie, thee, cacao	Tabak	Hout, kurk	Diversen
Frankrijk	2002	146,9	98,4	211,5	1458,8	28,3	138,8
	2003*	148,7	98,3	266,3	1284,9	31,4	122,2
België/ Luxemburg	2002	440,4	195,8	194,7	272,4	150,8	241,8
	2003*	482,8	175,9	231,3	301,4	146,0	226,6
Duitsland	2002	376,3	200,0	576,1	254,7	70,8	475,3
	2003*	431,2	174,5	695,5	283,4	79,2	454,2
Italië	2002	40,8	52,3	59,7	1084,9	3,4	172,3
	2003*	47,9	62,8	83,4	774,6	2,2	153,5
Verenigd Koninkrijk	2002	119,1	256,3	241,6	64,4	54,4	258,0
	2003*	149,5	241,9	229,9	68,1	46,2	278,7
Ierland	2002	16,9	30,5	8,7	44,3	7,3	18,5
	2003*	18,4	30,1	10,1	32,6	5,2	17,9
Denemarken	2002	11,3	13,6	36,4	23,3	5,9	47,6
	2003*	9,4	11,8	42,3	16,0	5,2	54,0
Griekenland	2002	4,5	13,7	22,2	88,9	1,7	17,3
	2003*	3,5	13,9	28,4	74,8	2,8	19,4
Portugal	2002	1,8	4,6	9,7	21,9	4,1	16,1
	2003*	3,3	5,5	8,1	23,1	6,8	17,5
Spanje	2002	28,0	55,9	28,7	169,3	5,2	97,5
	2003*	29,4	70,6	37,1	207,0	5,7	81,1
Zweden	2002	27,5	8,7	46,0	55,6	3,9	49,7
	2003*	28,0	12,5	64,9	55,3	3,7	48,9
Finland	2002	3,3	4,0	20,8	26,5	0,8	32,2
	2003*	6,8	4,3	25,5	23,1	1,3	31,5
Oostenrijk	2002	30,3	9,3	37,1	4,6	3,3	44,3
	2003*	32,3	10,5	41,8	6,5	4,0	47,0
T o t a a l E.U.	2002	1 247,1	943,1	1 493,1	3 569,6	340,0	1 609,2
	2003*	1 391,0	912,6	1 764,6	3 150,7	339,7	1 552,5
Overig West-Europa	2002	28,7	22,6	122,8	44,1	4,5	83,8
	2003*	30,2	23,5	141,2	60,3	6,1	89,2
Oost-Europa	2002	158,6	24,3	146,0	37,3	6,1	163,7
	2003*	119,3	22,9	153,2	45,2	6,7	170,3
Afrika	2002	89,3	23,5	15,4	4,4	0,9	43,8
	2003*	86,1	28,3	12,5	4,0	1,1	43,2
Verenigde Staten	2002	20,0	1 098,3	176,7	4,2	14,2	70,8
	2003*	17,0	1 051,2	195,8	4,2	10,6	52,0
Overig Amerika	2002	25,7	58,3	38,8	5,2	2,4	109,2
	2003*	19,9	56,5	35,5	5,9	1,5	95,6
Midden-Oosten	2002	17,1	39,1	48,8	3,5	3,1	43,6
	2003*	29,1	37,3	56,0	3,2	2,6	41,5
Overig Azië	2002	57,8	67,3	113,0	12,0	9,1	271,5
	2003*	22,8	69,9	114,8	12,9	7,8	298,7
Oceanië e.a.	2002	5,7	183,6	37,6	26,0	1,6	10,8
	2003*	4,2	167,5	32,8	22,2	0,5	8,6
T o t a a l Wereld	2002	1 650,1	2 460,1	2 192,2	3 706,4	381,9	2 406,3
	2003*	1 719,5	2 369,7	2 506,4	3 308,6	376,6	2 351,5

Bron: CBS Statistiek van de Internationale handel; LEI-bewerking.

11. Europese Unie

111. Algemeen

111-a. Bevolking
Population

	Bevolking 1-1-2002			werkzame burgerlijke beroeps bevolking x 1 000 in 2002	arbeidskrachten (x 1000) in de landbouw regelmatig werkzaam, 2000		
	totaal x 1 000	in % van EU	per km^2		totaal aantal personen	w.v. vrouwen	totaal arbeidsjaar-eenheden
België	10 310	2,7%	338	4 052	107	37	72
Denemarken	5 368	1,4%	125	2 740	103	35*	64
Duitsland	82 440	21,8%	231	36 275	1 137	416	600
Griekenland	10 988	2,9%	83	3 949	1 431	593	513
Spanje	40 409	10,7%	80	16 241	2 439	784	853
Frankrijk	59 344	15,7%	108	23 885	1 320	434	856
Ierland	3 883	1,0%	55	1 750	258	70	164
Italië	56 994	15,1%	189	21 758	3 964	1 540	1 208
Luxemburg	444	0,1%	171	188	7	2	4
Nederland	16 105	4,3%	453	8 176	276	92	194
Oostenrijk	8 139	2,2%	97	3 735	527	229	179
Portugal	10 336	2,7%	112	5 133	1 064	499	476
Finland	5 195	1,4%	15	2 406	184	66	98
Zweden	8 909	2,4%	20	4 348	157	51	72
Ver. Koninkrijk	58 922	15,6%	241	28 338	576	171	336
EU-15	377 786	100,0%	117	162 974	13 550	5 019*	5 689

Bron: Eurostat.

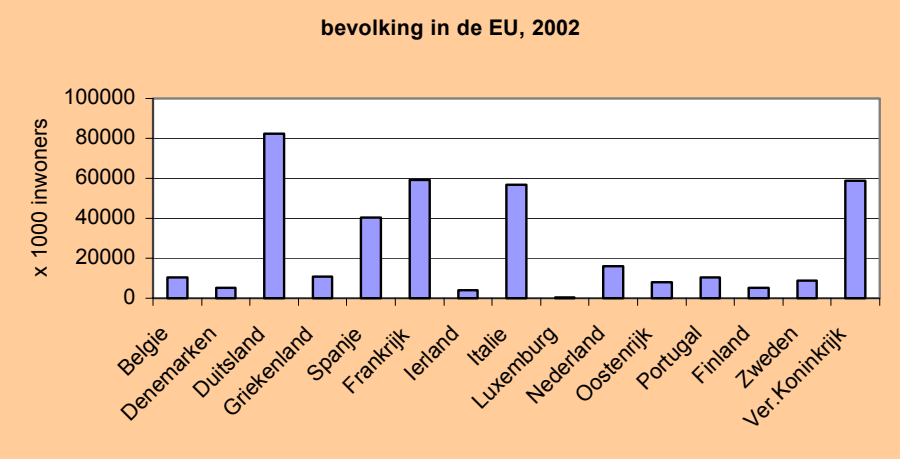

111-b. Oppervlakte
Areas

	Oppervlakte 2002 x 1 000 ha					Spec. opp. cultuurgrond 2001*		
	totaal incl. water	cultuurgrond			bos 1)	akker- en tuin-bouw %	blijvend gras-land %	blijvende gewas-sen %
			in % van totale oppvl.	in % cult.-grond EU				
België	3 052	1 393	45,6%	1,1%	646	61,0	37,5	1,5
Denemarken	4 310	2 690	62,4%	2,1%	445	92,7	6,8	0,4
Duitsland	35 703	16 971	47,5%	13,0%	10 740	69,4	29,4	1,2
Griekenland	13 196	3 917	29,7%	3,0%	3 359	71,5	.	28,5
Spanje	50 489	25 554	50,6%	19,6%	13 509	51,7	28,9	19,4
Frankrijk	54 909	29 622	53,9%	22,8%	15 156	62,3	33,7	4,0
Ierland	7 030	4 372	62,2%	3,4%	591	22,3	77,6	0,1
Italië	30 132	15 341	50,9%	11,8%	9 857	52,6	29,2	18,2
Luxemburg	259	127	49,0%	0,1%	86	48,0	50,9	1,1
Nederland	3 552	1 933	54,4%	1,5%	339	52,5	45,8	1,7
Oostenrijk	8 386	3 387	40,4%	2,6%	3 840	41,1	56,8	2,1
Portugal	9 191	3 813	41,5%	2,9%	3 383	43,1	36,7	20,2
Finland	33 815	2 216	6,6%	1,7%	21 883	98,7	1,1	0,2
Zweden	44 997	3 039	6,8%	2,3%	27 264	87,4	12,5	0,1
Ver. Koninkrijk	24 410	15 722	64,4%	12,1%	2 469	51,5	48,1	0,4
EU-15	323 430	130 097	40,2%	100,0%	113 567	58,4	32,7	8,9

Bron: Eurostat.
1) cijfers 2000

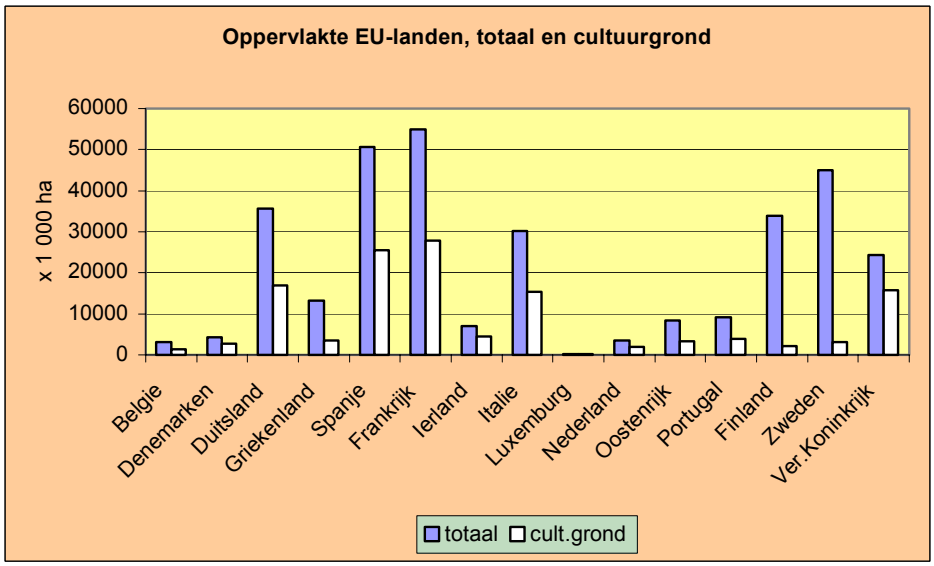

111-c. Waarde landbouwproductie en agrarisch inkomen
Value agricultural production and income

	Waarde landbouwproductie 2003* 1)						agrarisch inkomen 2003* 2)		aandeel land-bouw in BNP 2002
	Totaal	t.o.v. 2002	plantaardige producten	t.o.v. 2002	dierlijke producten	t.o.v. 2002		t.o.v. 2002	
	mln euro	%	mln euro	%	mln euro	%	mln euro	%	%
België	7 336	+3,4	3 579	+6,2	3 757	+0,9	2 515	+9,3	1,0
Denemarken	7 763	-2,7	3 234	+3,2	4 529	-6,5	2 007	-11,3	1,8
Duitsland	38 590	-3,8	19 604	-5,2	18 986	-2,3	8 386	-14,8	0,8
Griekenland	11 456	+2,9	8 638	+3,7	2 818	+0,6	8 369	+2,7	6,5
Spanje	37 449	+3,8	23 959	+3,5	13 490	+4,2	23 814	+3,8	3,4
Frankrijk	59 880	-1,1	35 856	-1,7	24 024	-0,3	23 864	+0,5	2,1
Ierland	5 620	+3,0	1 296	+5,9	4 324	+2,1	2 874	+4,7	2,0
Italië	41 906	+0,3	27 151	-1,9	14 755	+4,5	22 221	+0,5	2,3
Luxemburg	241	-0,6	87	-1,0	153	-0,3	101	-1,0	0,6
Nederland	18 178	-0,8	10 619	+3,4	7 559	-6,1	6 257	+1,6	2,0
Oostenrijk	5 064	-2,0	2 587	+0,1	2 477	-4,0	2 224	-5,7	1,2
Portugal	6 347	+1,5	3 854	+4,0	2 493	-2,1	3 014	+5,3	2,5
Finland	3 871	-2,7	1 697	-2,9	2 174	-2,5	1 986	-5,8	1,2
Zweden	4 393	-0,2	2 087	+1,4	2 306	-1,6	1 215	-4,7	0,6
Ver. Koninkrijk	24 085	+6,7	9 757	+7,9	14 328	+5,8	10 340	+16,7	0,7
EU-15	272 178	+0,4	154 005	+0,3	118 174	+0,5	119 185	+1,1	1,6

Bron: Eurostat.
1) tegen basisprijzen.
2) netto toegevoegde waarde tegen factorkosten.

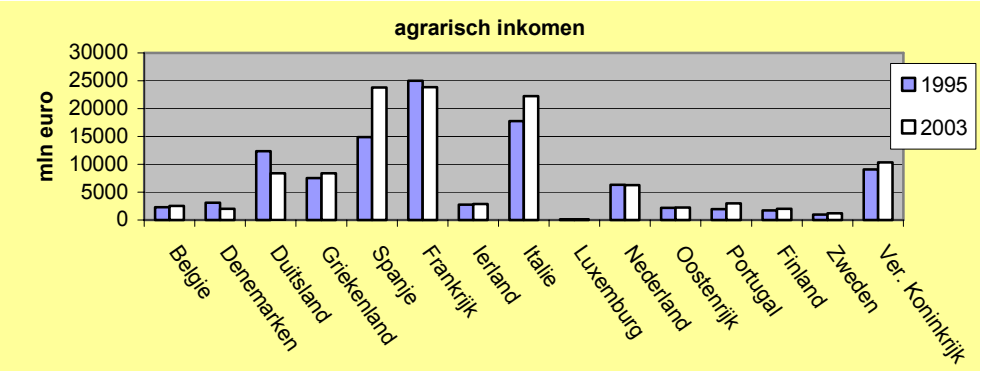

111-d. Prijsindexcijfers
Indices of prices

	Gezins-con-sumptie 2002	Opbrengstprijzen landbouwproducten 2002			Kostenfactoren in de landbouw Goederen en diensten 2002		
		plant-aardige producten	dierlijke producten	totaal	lopende productie	investerings-goederen	totaal
	1996=100	1995=100 1)					
België	112,0	84,6	83,1	83,7	99,2	100,1	99,3
Denemarken	113,0	83,6	81,1	81,9	97,0	98,6	97,3
Duitsland	106,1	82,2	89,7	87,0	101,9	97,7	100,9
Griekenland	126,8	96,5	88,7	94,1	92,6	98,1	93,6
Spanje	114,8	78,1	85,8	81,3	93,0	106,3	94,6
Frankrijk	114,7	87,3	88,6	87,9	98,5	101,3	99,1
Ierland	123,7	78,5	72,2	73,0	91,9	101,0	93,9
Italië	111,4	91,8	84,4	89,1	88,1	100,8	92,7
Luxemburg	116,6	98,1	81,3	84,4	99,2	100,0	99,5
Nederland	117,8	101,5	80,7	91,1	97,9	100,9	98,4
Oostenrijk	108,8	93,3	86,7	88,6	94,4	100,4	96,6
Portugal	117,2	82,3	83,7	88,6	89,7	100,0	91,0
Finland	111,7	84,5	90,0	88,2	95,2	101,0	96,5
Zweden	111,2	82,9	83,4	83,3	106,6	103,8	106,0
Ver. Koninkrijk	105,3	68,0	68,7	68,4	84,1	103,3	86,8
EU-15	111,2	86,4	83,7	85,2	94,4	100,8	95,8

Bron: Eurostat.
1) Gedefleerde prijsindexcijfers.

111-e. Aantal agrarische bedrijven, naar grondgebruik, 2000
Number of agrarian holdings, by land utilization

	Gemiddelde bedrijfs-grootte	Totaal aantal bedrijven	bedrijven met:					
			akker- en tuin-bouw	w.o. met verse groenten	w.o. met bloem-kwekerij-gewassen	blijvend grasland	blijvende gewassen	bosbouw
	ha	bedrijven (x 1 000)						
België	23,1	60,4	48,4	9,0	2,0	43,9	3,6	1,4
Denemarken	45,9	57,6	55,4	1,7	0,8	21,5	1,3	14,0
Duitsland	36,5	469,9	356,5	21,3	9,9	371,2	67,9	246,5
Griekenland	4,4	808,3	430,2	64,3	1,7	79,4	593,9	11,3
Spanje	20,8	1 260,0	663,5	218,1	6,8	322,1	862,7	241,6
Frankrijk	42,7	653,1	452,0	44,4	9,3	410,3	184,2	214,7
Ierland	31,4	141,5	72,9	1,0	0,5	129,5	0,5	15,1
Italië	6,1	2 148,7	1 221,4	265,3	19,0	527,9	1 507,8	544,5
Luxemburg	45,5	2,8	2,1	0,0	0,0	2,3	0,5	1,6
Nederland	20,3	100,1	69,9	13,8	10,7	66,1	8,1	6,6
Oostenrijk	17,2	197,1	125,2	8,8	1,0	162,1	37,8	153,0
Portugal	9,4	412,6	310,4	49,1	2,0	101,8	342,9	201,1
Finland	27,5	80,7	80,4	8,9	0,0	7,0	3,1	75,6
Zweden	38,5	79,8	79,3	3,2	0,5	36,5	0,9	59,6
Ver. Koninkrijk	71,1	222,2	116,7	9,8	4,7	193,7	8,4	52,2
EU-15	18,9	6 694,7	4 084,2	718,8	68,9	2 475,2	3 623,6	1 838,7

Bron: Eurostat.

111-f. Bedrijven en oppervlakten met tuinbouwgewassen onder glas, 2000
Holdings and areas with horticultural crops under glass, 2000

	groenten, w.o. meloenen en aardbeien		bloemkwekerij-gewassen		blijvende gewassen	
	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha	bedrijven	opp.vl. in ha
België	2190	1240	1580	670	280	30
Denemarken	300	130	780	390	130	20
Duitsland	2920	850	8150	2560	0	0
Griekenland	8650	3040	1190	390	180	60
Spanje	28160	36670	4910	3400	1600	3640
Frankrijk	10750	6970	7120	2440	410	130
Ierland	280	120	0	0	0	0
Italië	22300	17360	11180	4450	670	450
Luxemburg	10	0	30	10	0	0
Nederland	3770	4280	6780	5920	1570	360
Oostenrijk	1030	350	800	230	0	0
Portugal	3770	1550	1220	540	0	0
Finland	1400	290	960	170	0	0
Zweden	640	200	490	140	0	0
Ver. Koninkrijk	2320	910	3580	940	0	0

Bron: Eurostat

111-g. Aantal EGE's, totaal en gemiddeld per bedrijf
Number of ESU's, total and on average by holding

	totaal EGE's		bedrijven		EGE gemiddeld per bedrijf	
	1997	2000	1997	2000	1997	2000
België	3 155 270	3 264 810	67 180	61 710	46,97	52,91
Denemarken	3 614 520	3 572 260	63 150	57 830	57,24	61,77
Duitsland	17 244 020	19 194 300	534 410	471 960	32,27	40,67
Griekenland	4 739 210	5 105 360	821 390	814 000	5,77	6,27
Spanje	12 836 940	15 320 820	1 208 260	1 287 420	10,62	11,90
Frankrijk	23 991 830	28 814 930	679 840	663 810	35,29	43,41
Ierland	2 761 260	2 927 600	147 830	141 530	18,68	20,69
Italië	18 542 160	19 109 430	2 315 230	2 152 210	8,01	8,88
Luxemburg	104 990	100 820	2 980	2 810	35,23	35,88
Nederland	9 076 960	9 098 150	107 920	101 550	84,11	89,59
Oostenrijk	2 431 590	2 268 330	210 110	199 470	11,57	11,37
Portugal	2 707 200	2 648 850	416 690	415 970	6,50	6,37
Finland	2 152 430	1 887 080	91 440	81 190	23,54	23,24
Zweden	2 041 330	2 130 740	89 580	81 410	22,79	26,17
Ver. Koninkrijk	11 129 320	11 047 190	233 150	233 250	47,73	47,36
EU-15	116 529 080	126 490 670	6 989 130	6 766 120	16,67	18,69

Bron: Eurostat.
1 EGE (ESU) = 1200 ECU.

112. Agrarische productie

112-a. Oppervlakte akkerbouwgewassen (1 000 ha) naar gewas, 2003
Area under arable crops, by crop

	Tarwe	Rogge	Gerst	Haver	Korrelmaïs	Aardappelen	Suikerbieten	Snijmaïs
België	199	1	41	5[1)]	53	59	91	171
Denemarken	667	35	714	49	.	36	50	118
Duitsland	2 967	531	2 087	260	473	284	445	1 169
Griekenland	851	15	100	42	250	36	39	6
Spanje	2 219	110	3 089	476	473	102	100	84
Frankrijk	4 905	28	1 750	136	1 667	160	402	1 608
Ierland	95	0	183	23	0	15	31	0
Italië	2 274	3	313	149	1 122	75	246	280
Luxemburg	11	1	10	2	0	1	0	11
Nederland	135	4	56	3	25	161	105	219
Oostenrijk	272	40	212	34	173	21	43	72
Portugal	175	32	10	57	140	48	7	108
Finland	191	31	530	430	.	29	29	.
Zweden	411	24	363	275	.	30	50	.
Ver. Koninkrijk	1 838	4	1 072	123	0	148	167	117
EU-15	17 211	859	10 530	.	4 375	1 205	1 805	3 963

Bron: Eurostat.
N.B.: geoogste oppervlakte.
1) Cijfer voorgaand jaar.

112-b. Productie akkerbouwgewassen (1 000 ton), 2003
Production of arable crops

	Tarwe	Rogge	Gerst	Haver	Korrelmaïs	Aardappelen	Suikerbieten	Snijmaïs
België	1 693	3	271	29[1)]	555	2 522	6 450	8 029
Denemarken	4 709	230[1)]	3 713	258	.	1 486[1)]	3 385[1)]	3 620[1)]
Duitsland	19 296	2 276	10 666	1 188	3 415	9 792	26 794[1)]	52 073
Griekenland	1 632	26	186	59	2 206	850	2 200	.
Spanje	6 290	184	8 698	873	4 301	2 790	6 414	3 845
Frankrijk	30 582	113	9 818	555	11 898	6 877[1)]	29 238	56 313
Ierland	750	0	1 153	127	0	519[1)]	1 313[1)]	.
Italië	6 743	9	1 094	300	9 806	1 831	12 726	13 377
Luxemburg	68	5	54	11	1	18	0	129
Nederland	1 228	21	372	13	196	7 363[1)]	6 741	10 176[1)]
Oostenrijk	1 191	133	882	129	1 452	560	2 485	3 026
Portugal	187	27	12	43	758	740	486	.
Finland	638	76	1 697	1 424	.	672	890	.
Zweden	2 285	119	1 542	1 098	.	851	2 664[1)]	.
Ver. Koninkrijk	14 327	27	6 471	747	0	6 966[1)]	9 557[1)]	452[1)]
EU-15	91 721	.	46 658	.	34 587	.	.	.

Bron: Eurostat.
1) Cijfer voorgaand jaar.

112-c. Oppervlakte tuinbouwgewassen (1 000 ha) van enkele gewasgroepen, 2002
Area under horticultural crops, by some groups of crops

	Groenten geoogste opper-vlakte	Fruit	Citrus-fruit	Bloembollen en bloem-kwekerij-gewassen	Boom-kwekerij-gewassen	Gewassen onder glas
België	53,8	17,8	.	1,1	4,5	2,2
Denemarken	9,2	8,2	.	0,2	2,9[1)]	0,5
Duitsland	157,6[1)]	55,0[1)]	.	6,5	24,5	3,2
Griekenland	129,5	1096,1[1)]	59,6	0,8	.	5,1[1)]
Spanje	395,0[1)]	982,0[1)]	185,1	2,2	0	55
Frankrijk	289,5	1096,7	2,2	8,2	19,1	.
Ierland	6,0	.	.	1,1	.	0
Italië	479,8	2698,7	179,5	1,2	22,5	36,9
Luxemburg	0,2	2,2	.	0	0,1	0
Nederland	75,5	22,0[1)]	.	28,2	12,9	10,5
Oostenrijk	13,2	.	.	0,3	2	0,5
Portugal	65,5	164,6	27,8	0,6	.	2,1
Finland	9,2	7,8	.	0,1	.	0,5[1)]
Zweden	5,5	4,8	.	0,5	.	0,2
Ver. Koninkrijk	121,7	29,7	.	11,0[1)]	3,3[1)]	1,8
EU-15	.	.	454,1	.	.	.

Bron: Eurostat.
1) Cijfer voorgaand jaar.

112-d. Productie groenten en fruit (1 000 ton), 2002
Production of vegetables and fruit

	Kool totaal	w.o. bloemkool en broccoli	Prei	Sla	Tomaten	Komkommers	Peen
België	207	86	170	85	234	26	231
Denemarken	33	7	7	10	20	15	62
Duitsland	851	160	63	201	46	57	415
Griekenland	265	79	37	80	1 883	165	34
Spanje	770[1)]	294	60[1)]	915	3 878	421[1)]	330[1)]
Frankrijk	652	438	190	380	816	130	704
Ierland 1)	66	8	1	8	8	5	23
Italië	874	607	16	474	5 748	67	561
Luxemburg	0	0	0	0	0	.	0
Nederland	308	53	95	66	555	433	422
Oostenrijk	118	10	6	56	30	28	71
Portugal	192	53	.	57	955	0	54
Finland	32	4	0	6	36	31	59
Zweden	24	5	3	24	23	23	85
Ver. Koninkrijk	516	182	40	150	100	74	614
EU-15	.	1 985	.	2 513	14 332	.	.

	Uien	Appelen	Peren	Kersen	Aardbeien	Sinaas-appels	Druiven (totaal)
België	32	349	171	7	40	.	0
Denemarken	29	19	3	3	4	.	.
Duitsland	293	763	76	50	105	.	1 368
Griekenland	202	229	25	47	9	1 176	507
Spanje	1 101	653	603	115	331	2 867	5 875
Frankrijk	450	2 452	247	68	51	0	6 853
Ierland 1)	9	16	0	.	2	.	.
Italië	412	2 199	923	135	151	1 724	7 394
Luxemburg	0	11	2	0	0	.	21
Nederland	897	354	171	0	35	.	.
Oostenrijk	111	478	104	25	15	.	351
Portugal	37	300	125	20	11	277	914
Finland	20	3	.	.	12	.	.
Zweden	23	18	2	0	10	.	.
Ver. Koninkrijk	408	381	36	1	35	.	1
EU-15	4 025	8 225	2 486	472	810	6 045	23 284

Bron: Eurostat.
1) Cijfer(s) voorgaand jaar.

112-e. Veestapel (1 000 stuks) 2003
Livestock

	Rundvee	w.o. melk- en kalfkoeien	Schapen	Geiten	Varkens	w.o. vlees-varkens >=50 kg	Leg-hennen 1)
België	2 684	572	146[1)]	25[1)]	6 366	2 807	12 943
Denemarken	1 681	589	105	0	12 961	3 655	3 653
Duitsland	13 386	4 338	2 145[1)]	160[1)]	26 495	10 427	49 873
Griekenland	624	168	9 042	5 362	948	321	14 722
Spanje	6 510	1 116	23 045	2 952	23 987	9 788	47 480
Frankrijk	19 181	4 012	8 962	1 228	15 265	5 804	63 700
Ierland	6 223	1 136	4 850	9	1 732	572	3 425
Italië	6 727	1 913	7 952	961	9 157	4 875	62 195
Luxemburg	185	41	7	2	76	28	54
Nederland	3 735	1 551	1 276	274	10 766	3 934	42 726
Oostenrijk	2 052	558	304[1)]	56[1)]	3 304[1)]	1 188[1)]	5 220
Portugal	1 389	331	3 411	509	2 303	726	8 065
Finland	977	328	67[1)]	5[1)]	1 394	518	3 290
Zweden	1 553	404	451	6	2 006	720	4 732
Ver. Koninkrijk	10 504	2 206	24 575	88	4 812	1 699	46 256
EU-15	77 412	19 262	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.
N.B.: telling maand december
Finland: incl. varkens van 3-9 maanden, excl. gedekte zeugen;
Zweden: aantal in de maand juni
1) cijfers voorgaand jaar.

112-f. Aantal bedrijven (x 1 000) met vee, 2000
Number of farms with animals

	Rundvee	Schapen	Geiten	Varkens	Pluimvee	Totaal aantal bedrijven met vee
België	38,4	4,6	1,0	10,2	7,0	47,2
Denemarken	24,2	3,6	0	15,5	6,8	40,4
Duitsland	238,0	34,0	.	141,5	120,3	352,1
Griekenland	28,3	128,2	137,4	36,2	325,4	388,5
Spanje	188,2	107,0	53,6	180,6	239,5	411,4
Frankrijk	282,0	95,7	27,3	59,6	260,0	455,4
Ierland	124,1	43,7	2,2	1,3	10,7	135,6
Italië	173,5	96,1	48,0	187,3	477,5	621,1
Luxemburg	1,9	0,2	0,1	0,4	0,8	2,3
Nederland	47,9	18,3	3,7	16,4	4,5	69,2
Oostenrijk	100,7	17,3	11,8	82,2	82,9	139,4
Portugal	102,5	71,2	55,0	132,6	265,7	318,6
Finland	30,0	2,2	0,7	4,4	2,6	39,9
Zweden	34,0	8,3	0,0	6,0	6,7	49,6
Ver. Koninkrijk	114,9	82,2	7,1	11,2	33,3	167,9
EU-15	1 528,4	712,5	347,8	885,2	1 843,5	3 238,5

Bron: Eurostat.

112-g. Veehouderijproducten (1 000 ton) 2002
Animal products

	Rund-/ kalfs-vlees	Varkens-vlees	Schapen- en geiten-vlees	Pluimvee-vlees	Eieren (con-sumptie)	Melk-aanvoer	Boter	Kaas	Con-dens	Melk-poeder mager
België	326	1 056	3	321	214[1)]	2 898	102	63[1)]	85	70[1)]
Denemarken	155	1 815	2	219	70	4 455	102	305	.	46
Duitsland	1 383	4 004	44	1 038	819	26 583	435	1 764	525	323
Griekenland	52	135	123	164	116	574[1)]	12[1)]	230[1)]	30	0
Spanje	634	3 178	261	1 331	773	6 640	56	308	60	24
Frankrijk	1 907	2 361	136	2 156	922	24 257	456	1 829	50	262
Ierland	565	245	62	121	31[1)]	5 186	138[1)]	123[1)]	0	86[1)]
Italië	913	1 466	42	1 169	749	10 557	125	1 112	0	0
Luxemburg	16	11	0	0	.	261	.	.	.	.
Nederland	377	1 602	22	705	592[1)]	10 475	119	639	276	75
Oostenrijk	220	472	8	110	85	2 653	33	141	.	9
Portugal	104	294	25	310	107	1 961	27	83	0	12
Finland	91	184	1	83	54	2 447	.	.	0	.
Zweden	148	286	4	112	93	3 226	48	128	.	35
Ver. Koninkrijk	683	775	308	1 544	670	14 359	136	350	146	82
EU-15	7 573	17 884	1 040	9 382	.	.	.	.	.	.

Bron: Eurostat.

113. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd

113-a. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd plantaardige producten 2001/'02
Self sufficiency and consumption per capita crop products

	Zelfvoorzieningsgraad (in %)					
	granen	aard-appelen	suiker (op basis wit)	groenten	fruit (vers)	citrus-fruit
België	49	171	175	126	79	-
Denemarken	119	95	261	55[1)]	20[1)]	-
Duitsland	124	106	149	42	21	-
Griekenland	75	85	98	105	126	106
Spanje	87	75	81	139	119	252
Frankrijk	200	107	208	89[1)]	86[1)]	.
Ierland	84	66	174	66	8	-
Italië	81	74	110	129	133	112
Luxemburg	116	56	.	.	.	-
Nederland	23	128	194[1)]	256[1)]	63[1)]	-
Oostenrijk	95	93	120	65	69	-
Portugal	33	64	18	145	59	80
Finland	126	98	72	73	9	-
Zweden	122	85	111	46	8	-
Ver. Koninkrijk	113	85	62	55[1)]	16[1)]	-
EU-15	114	100	.	.	.	.

	Verbruik per hoofd (in kg per jaar)					
	granen	aard-appelen	suiker (op basis wit)	groenten 1)	fruit (vers) 1)	citrus-fruit 1)
België	77,4	94,6	50,7	110,9	90,6	30,9
Denemarken	87,6	56,9	34,6	.	.	.
Duitsland	76,1	70,0	35,3	88,1	68,6	28,8
Griekenland	161,6	87,8	35,5	308,3	80,1	43,3
Spanje	75,7	90,5	32,2	168,2	61,0	29,9
Frankrijk	87,7	50,5	33,7	.	.	.
Ierland	97,3	145,0	33,0	90,4	33,8	14,0
Italië	122,6	43,2	24,2	174,5	68,2	39,7
Luxemburg	64,5	93,2	47,7	.	.	.
Nederland	59,5	99,6	33,6[1)]	93,8	64,1	45,4
Oostenrijk	80,2	53,8	40,0	90,3	70,2	14,5
Portugal	91,0	98,6	30,5	125,3	79,4	25,5
Finland	75,1	74,2	33,8	61,4	44,7	13,9
Zweden	72,5	83,6	41,9	63,1	40,1	21,6
Ver. Koninkrijk	88,4	111,4	35,5	96,4	40,2	19,6
EU-15	89,4	75,3	.	.	.	.

Bron: Eurostat.
1) Cijfer(s) voorgaand jaar.

113-b. Zelfvoorzieningsgraad en verbruik per hoofd dierlijke producten 2001
Self sufficiency and consumption per capita animal products

	Zelfvoorzieningsgraad (in %)									
	rund-/ kalfs-vlees	varkens-vlees	schapen- en geiten-vlees	pluimvee-vlees	eieren (con-sump-tie)	melk-producten vers (m.u.v. room)	boter	kaas	con-dens	melk-poeder mager
België	154[1)]	225[1)]	15[1)]	149[1)]	129[1)]	132	106	35	131	149
Denemarken	128	523	29	196	90	101	125	273	100[1)]	110
Duitsland	171	88	50	66	76	113	79	102	137	205
Griekenland	25	40	80	79	97	93	73	83	31	0
Spanje	122	115	109	96	106	95	69	79	125	63
Frankrijk	117	104	54	143	101	107	88	117	104	102
Ierland	912	160	435	103	88	93	863	586	0	506
Italië	71	65	51	107	104	88	75	88	17	0
Luxemburg	95	47	16	2	.	.	.	.	.	.
Nederland	112	248	100	198	236	86	153[1)]	212	249	44
Oostenrijk	152	102	84	73	77	110	92	91	.	195
Portugal	59	63	64	99	98	95	147	81	.	69
Finland	97	105	41	101	114	101[1)]	121[1)]	104[1)]	0	100[1)]
Zweden	79	90	80	87	93	98	121	85	100[1)]	102
Ver. Koninkrijk	57	52	80	91	91	96	81	67	96	108
EU-15	109	107	79	106	102	.	.	.	.	.

	Verbruik per hoofd (in kg per jaar)							
	rund-/ kalfs-vlees	varkens-vlees	schapen- en geiten-vlees	pluimvee-vlees	eieren (consump-tie)	melkpro-ducten vers m.u.v. room	boter	kaas
België	18,8[1)]	45,6[1)]	2,2[1)]	18,5[1)]	13,6[1)]	90,3	4,8	15,8
Denemarken	22,5	63,1	1,3	20,8	14,6	133,2	1,7	20,8
Duitsland	10,0	54,1	1,1	18,2	13,7	91,0	6,5	20,1
Griekenland	18,7	32,3	13,5	19,6	11,7	70,1	1,6	26,1
Spanje	13,1	65,4	5,9	33,9	18,0	133,1	1,2	8,8
Frankrijk	25,2	36,6	4,3	26,1	15,4	97,5	8,4	25,2
Ierland	17,3	40,1	4,5	30,7	9,4	179,9	2,9	5,5
Italië	22,8	37,9	1,6	18,3	13,0	71,5	2,8	21,6
Luxemburg	28,2	43,4	2,1	15,6	.	.	.	.
Nederland	19,4	42,6	1,4	22,2	13,8	122,3	6,8[1)]	19,1
Oostenrijk	18,3	56,4	1,2	18,3	13,2	94,8	4,8	17,4
Portugal	15,4	43,6	3,5	31,2	9,0	117,3	1,7	10,3
Finland	17,9	32,0	0,4[1)]	14,5	9,5	190,3[1)]	8,4[1)]	16,5[1)]
Zweden	20,5	34,7	1,0	13,6	11,9	144,7	4,7	16,8
Ver. Koninkrijk	18,6	25,1	5,7	28,9	11,3	128,4	2,6	9,1
EU-15	17,9	43,1	3,4	23,4	13,6	.	.	.

Bron: Eurostat.
1) = cijfer(s) voorgaand jaar

114. Uitvoer EU-landen

Foreign trade of EU-countries

VAN ➤	Frankrijk		Nederland		Duitsland		Italië	
NAAR ▼	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*
	Fr.fr	Fr.fr	Ned.gld	Ned.gld	D.mark	D.mark	It.lire	It.lire
Koers: 1 Euro =	6,560	6,560	2,204	2,204	1,956	1,956	1936,27	1936,27
	mln Euro							
Totale goederenhandel								
Frankrijk			27 500	26 305	69 601	69 775	33 007	32 275
Nederland	14 226	13 513			40 011	39 539	7 143	6 794
Duitsland	53 708	52 622	68 899	64 642			39 220	36 305
Italië	30 476	31 453	15 970	15 506	47 119	47 442		
Verenigd Koninkrijk	35 039	34 529	28 299	27 421	52 764	54 227	18 085	18 312
Ierland	3 163	3 040	2 542	2 515	3 946	3 985	1 563	1 435
Denemarken	2 694	2 821	3 626	3 617	10 485	10 887	2 108	2 030
Griekenland	2 717	2 661	2 107	2 202	5 144	4 976	5 240	5 519
Portugal	7 478	5 941	2 304	2 190	6 369	6 795	3 558	3 268
Spanje	31 912	31 526	9 040	9 173	27 841	29 654	16 549	16 824
België	24 431	24 068	29 653	32 540	32 270	31 216	8 163	8 121
Luxemburg	2 638	2 083	806	809	2 918	2 910	525	406
Zweden	4 938	4 741	5 251	4 885	12 978	13 470	2 484	2 534
Finland	1 895	1 645	2 640	2 674	6 682	6 642	1 267	1 395
Oostenrijk	3 481	3 469	4 163	3 753	33 486	33 268	5 795	5 811
Totaal EU	219 565	215 186	202 878	198 281	351 612	354 792	144 731	141 106
Totaal buiten EU	141 510	135 427	54 888	58 947	286 669	293 454	124 504	124 259
Gehele wereld	361 075	350 612	257 766	257 228	638 282	648 246	269 234	265 365
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen								
Frankrijk			5 553	5 708	3 890	3 562	2 255	2 346
Nederland	2 473	2 457			4 988	4 624	587	632
Duitsland	5 712	5 742	12 838	12 626			4 320	4 347
Italië	4 598	4 814	3 537	3 605	4 345	3 675		
Verenigd Koninkrijk	4 275	4 428	5 253	5 357	2 201	2 087	1 635	1 746
Ierland	313	343	461	526	137	162	67	90
Denemarken	470	483	717	790	1 205	1 111	244	260
Griekenland	559	575	832	847	545	484	507	557
Portugal	742	691	319	335	294	280	129	143
Spanje	3 293	3 440	1 350	1 669	1 712	1 644	724	793
België	4 416	4 668	4 583	5 023	1 955	1 775	511	564
Luxemburg	278	300	83	93	176	176	33	39
Zweden	253	277	794	795	606	606	236	263
Finland	156	179	273	299	228	237	59	66
Oostenrijk	320	318	584	601	2 305	2 239	686	718
Totaal EU	27 859	28 715	37 493	38 516	24 699	22 778	11 993	12 565
Totaal buiten EU	11 358	11 918	9 398	10 182	9 144	9 347	6 705	7 030
Gehele wereld	39 217	40 633	46 891	48 698	33 843	32 125	18 698	19 595

zie volgende pagina

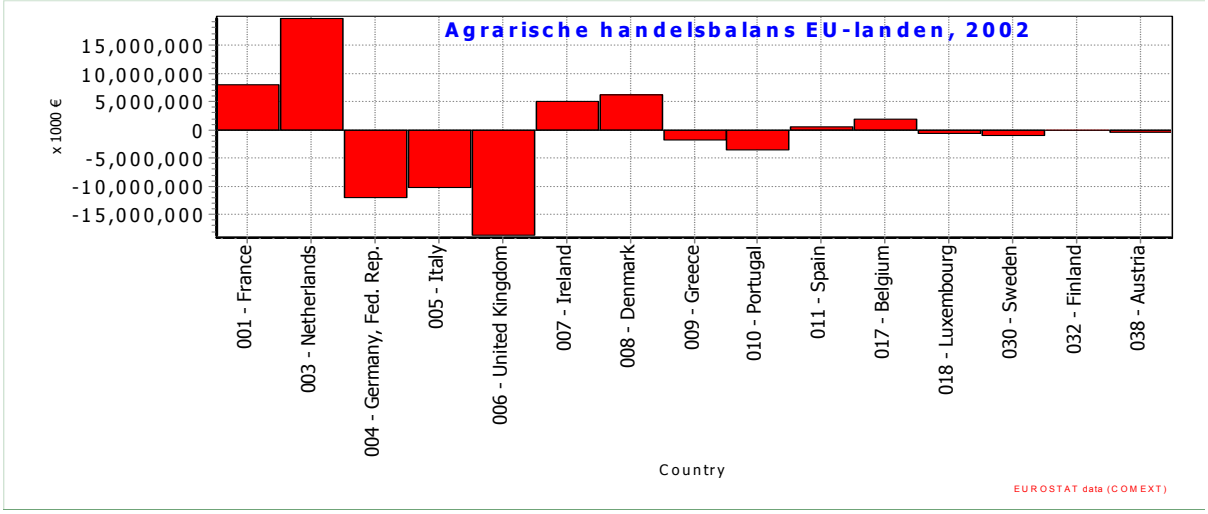

114. Uitvoer EU-landen (vervolg)
Foreign trade of EU-countries (continuation)

VAN ➤	Verenigd Koninkrijk		Ierland		Denemarken		Griekenland	
NAAR ▼	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*
	Eng.pnd	Eng.pnd	Iers pnd	Iers pnd	D.kr	D.kr	Gr.dra	Gr.dra
Koers: 1 Euro =	0,622	0,629	0,788	0,788	7,45	7,43	340,75	340,75
	mln Euro							
Totale goederenhandel								
Frankrijk	29 953	29 213	5 532	4 668	3 135	3 077	416	391
Nederland	22 830	21 757	4 237	3 410	2 662	2 713	269	259
Duitsland	36 873	34 250	11 671	6 744	11 531	11 910	1 246	1 142
Italië	13 172	13 299	3 309	3 593	2 057	2 014	934	929
Verenigd Koninkrijk			21 397	21 894	5 529	5 837	900	681
Ierland	22 589	24 907			799	892	40	27
Denemarken	3 620	4 316	596	531			91	72
Griekenland	1 767	1 899	326	328	463	470		
Portugal	2 494	2 366	302	364	324	392	76	67
Spanje	13 024	13 249	2 283	2 231	1 399	1 864	360	275
België	14 888	15 807	4 431	13 519	967	998	109	116
Luxemburg	443	562	91	76	150	175	5	2
Zweden	6 236	6 059	1 354	1 185	6 671	7 180	106	99
Finland	2 493	2 258	406	303	1 715	1 902	55	37
Oostenrijk	1 907	1 979	407	334	512	551	73	79
Totaal EU	175 045	173 296	58 350	60 534	37 915	39 979	4 680	4 791
Totaal buiten EU	129 461	121 966	34 142	32 659	19 817	20 399	6 747	6 155
Gehele wereld	304 506	295 262	92 491	93 192	57 732	60 378	11 427	10 946
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen								
Frankrijk	1 819	1 928	789	749	821	793	93	80
Nederland	907	1 021	392	376	462	532	98	92
Duitsland	1 159	1 347	819	850	2 711	2 554	411	373
Italië	709	720	346	413	922	881	500	409
Verenigd Koninkrijk			3 130	3 495	1 640	1 559	219	193
Ierland	2 473	2 607			69	62	3	2
Denemarken	203	234	71	78			18	15
Griekenland	284	317	92	99	248	249		
Portugal	234	274	67	73	108	157	26	23
Spanje	1 346	1 260	496	515	460	474	93	96
België	661	750	236	217	180	192	34	44
Luxemburg	19	46	5	3	6	6	4	1
Zweden	227	238	89	101	1 044	1 154	17	15
Finland	86	94	30	31	200	264	6	5
Oostenrijk	56	61	50	54	84	87	27	31
Totaal EU	10 184	10 898	6 959	7 213	9 458	9 498	1 548	1 455
Totaal buiten EU	6 858	6 784	2 772	2 394	4 784	4 630	1 505	1 460
Gehele wereld	17 042	17 682	9 731	9 607	14 242	14 128	3 054	2 915

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU-landen (vervolg)
Foreign trade of EU-countries (continuation)

VAN ➤	Portugal		Spanje		België		Luxemburg	
NAAR ▼	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*
	Port.esc	Port.esc	Sp.pes	Sp.pes	B.fr	B.fr	Lux.fr	Lux.fr
Koers: 1 Euro =	200,482	200,482	166,386	166,386	40,34	40,34	40,34	40,34
	mln Euro							
Totale goederenhandel								
Frankrijk	3 450	3 419	25 330	23 803	36 956	36 033	2 126	2 176
Nederland	1 141	1 023	4 592	4 029	25 893	25 992	464	472
Duitsland	5 232	4 978	15 387	14 312	38 526	41 971	2 682	2 581
Italië	1 253	1 306	11 697	11 649	12 266	12 045	709	663
Verenigd Koninkrijk	2 812	2 850	11 719	11 989	21 376	21 634	1 070	946
Ierland	144	155	799	776	1 661	1 698	120	52
Denemarken	292	271	861	921	1 730	1 657	72	80
Griekenland	103	101	1 421	1 446	1 412	1 387	43	47
Portugal			13 226	11 934	1 617	1 487	99	84
Spanje	5 202	5 482			8 204	8 073	387	482
België	1 463	1 231	3 719	3 275			1 171	1 138
Luxemburg	30	26	168	136	4 176	3 941		
Zweden	411	400	1 308	1 152	2 959	3 041	135	159
Finland	131	110	476	477	1 179	1 137	124	114
Oostenrijk	224	216	1 165	1 137	2 307	2 350	123	138
Totaal EU	21 893	21 576	92 976	87 949	160 262	162 448	9 369	9 263
Totaal buiten EU	5 429	5 513	37 283	38 013	52 276	59 097	1 528	1 551
Gehele wereld	27 323	27 090	130 258	125 962	212 538	221 545	10 896	10 814
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen								
Frankrijk	247	250	3 794	3 646	4 900	4 890	123	133
Nederland	152	127	1 023	987	4 561	4 611	41	36
Duitsland	77	72	2 799	2 740	4 016	3 930	261	310
Italië	125	139	2 314	2 431	1 029	989	6	9
Verenigd Koninkrijk	180	184	1 871	1 742	1 773	1 881	56	44
Ierland	9	9	85	90	156	136	4	5
Denemarken	22	25	220	211	226	220	2	1
Griekenland	10	8	205	207	182	230	2	1
Portugal			2 606	2 271	117	116	4	3
Spanje	684	743			533	552	8	9
België	68	72	518	495			145	133
Luxemburg	12	13	11	10	623	594		
Zweden	15	15	225	227	216	252	0	2
Finland	5	4	97	102	96	91	0	0
Oostenrijk	8	9	158	162	219	220	3	2
Totaal EU	1 613	1 672	15 998	15 390	18 646	18 713	662	694
Totaal buiten EU	543	578	4 509	4 653	3 031	2 824	19	16
Gehele wereld	2 156	2 250	20 507	20 044	21 676	21 536	680	711

zie volgende pagina

114. Uitvoer EU-landen (slot)
Foreign trade of EU-countries (end)

VAN ➤	Zweden		Finland		Oostenrijk		EU-15	
NAAR ➧	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*	2001	2002*
	Zw.kr.	Zw.kr.	F.mrk	F.mrk	O.sch.	O.sch.	Eur	Eur
Koers: 1 Euro =	9,26	9,16	5,946	5,946	13,76	13,76	1,000	1,000
	mln Euro							
Totale goederenhandel								
Frankrijk	4 230	4 315	2 220	2 156	3 906	3 873	247 360	241 477
Nederland	4 131	4 438	1 880	2 158	1 934	2 046	131 412	128 144
Duitsland	8 761	8 490	5 958	5 599	25 528	26 157	325 221	311 705
Italië	2 935	2 977	1 751	1 584	6 866	7 712	150 513	152 171
Verenigd Koninkrijk	7 325	6 861	4 637	4 527	3 782	4 101	214 734	215 809
Ierland	458	420	378	360	245	254	38 444	40 518
Denemarken	4 817	4 973	1 173	1 142	568	596	32 732	33 913
Griekenland	418	382	364	386	429	476	21 953	22 280
Portugal	419	434	267	285	411	388	38 944	35 995
Spanje	2 050	2 052	1 197	1 211	2 038	2 555	121 487	124 649
België	3 789	3 966	1 181	1 276	1 366	1 301	127 603	138 571
Luxemburg	20	35	38	38	170	145	12 178	11 345
Zweden			4 091	4 051	903	961	49 825	49 917
Finland	4 404	4 640			443	498	23 911	23 833
Oostenrijk	812	840	509	467			54 964	54 393
Totaal EU	46 132	46 374	25 925	25 510	48 609	51 094	1 599 940	1 592 178
Totaal buiten EU	38 330	39 394	22 352	21 895	30 390	31 955	985 326	990 684
Gehele wereld	84 463	85 768	48 277	47 405	78 999	83 049	2 585 266	2 582 862
Totaal agrarische producten en voedingsmiddelen								
Frankrijk	211	244	172	176	121	124	24 789	24 629
Nederland	242	247	158	155	142	150	16 224	16 047
Duitsland	451	465	240	232	1 705	1 837	37 518	37 425
Italië	204	219	84	91	1 559	1 634	20 280	20 029
Verenigd Koninkrijk	632	679	325	338	159	101	23 350	23 834
Ierland	55	61	42	42	10	9	3 884	4 144
Denemarken	603	609	126	133	22	23	4 150	4 192
Griekenland	54	53	46	48	46	39	3 610	3 716
Portugal	44	38	1	3	9	5	4 700	4 412
Spanje	185	177	54	57	86	105	11 025	11 534
België	76	79	67	63	73	81	13 520	14 156
Luxemburg	1	2	0	0	5	5	1 256	1 288
Zweden			182	196	57	64	3 961	4 205
Finland	315	395			14	17	1 564	1 785
Oostenrijk	34	46	20	18			4 555	4 565
Totaal EU	3 111	3 319	1 521	1 556	4 017	4 211	175 762	177 194
Totaal buiten EU	1 925	2 156	1 388	1 428	1 695	1 784	65 633	67 185
Gehele wereld	5 037	5 475	2 910	2 985	5 712	5 994	241 395	244 379

Bron: Eurostat.

115. Uitgaven Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw

Payments of the European Agricultural Garantee and Guidance Fund (EAGGF)

	1980	1985	1990	1995	2000	2002 1)	2003 2)	2004 3)
	mln ECU							
Totale bruto-uitgaven 4)	11 918	20 464	28 300	38 218	41 903	46 240	47 945	48 361
w.v. afd. Oriëntatie 5)	603	719	1 847	3 609	1 387	2 970	3 123	3 565
afd. Garantie 4)	11 315	19 744	26 327	34 503	40 467	43 214	44 781	44 760
w.v. plantaardige producten	.	.	.	.	25 812	27 686	26 166	26 789
dierlijke producten	.	.	.	.	9 276	10 119	13 085	12 265
ondergeschikte uitgaven	.	.	.	280	1 173	1 060	832	904
plattelandsontwikkeling	.	.	.	832	4 176	4 350	4 698	4 803
andere landbouwuitgaven	.	.	127	106	49	55	42	35
Marktordeningen (afd. garantie)	11 017	19 517	24 936	33 862	35 088	37 805	39 265	39 069
w.v. akkerbouwgewassen 6)	-	-	-	15 018	16 663	18 590	16 790	17 568
granen 7)	1 669	2 310	3 856					
zuivel 8)	4 752	5 933	4 972	4 029	2 544	2 360	2 672	2 546
oliën en vetten 9)	369	1 111	3 477					
olijfolie	318	692	1 170	813	2 210	2 329	2 341	2 364
suiker 10)	575	1 805	1 391	1 831	1 910	1 396	1 482	1 538
rundvlees	1 363	2 746	2 833	4 021	4 540	7 072	8 404	8 032
schapen- en geitenvlees	54	502	1 452	1 781	1 736	552	1 805	1 530
varkensvlees	116	165	247	143				
varkensvlees, eieren en slachtpluimvee					447	107	204	157
groenten en fruit 11)	687	1 231	1 253	1 833	1 551	1 551	1 609	1 598
wijn	300	921	745	858	766	1 349	1 381	1 214
tabak	309	863	1 232	993	989	963	963	941
overige sectoren	505	1 238	2 308	2 543	1 732	1 535	1 615	1 581

Bron: Financiële Verslagen EOGFL/EG Commissie: De toestand van de landbouw in de Europese Unie.
N.B.: M.i.v. 1986 EG: 12 landen.
M.i.v. 1995 EU: 15 landen.
1) Begroting
2) Begroting (voorlopige cijfers).
3) Voorontwerp-begroting.
4) In het kader van goedkeuring rekening(en) van voorafgaande jaren is het totaal van:
1985 verminderd met 99,2 miljoen ECU;
1990 verminderd met 377,9 miljoen ECU;
5) T/m 1990 inclusief 50% van het begrotingsbedrag voor braaklegging van landbouwgrond. Exclusief betalingen ingevolge Verordening EEG nr. 1852/78 (visserij).
6) Deze post omvat de kredieten voor granen, oliehoudende zaden, erwten, tuin-/veldbonen en de braaklegging van landbouwgronden.
7) Excl. rijst; granen m.i.v. 1994 onder "akkerbouwgewassen".
8) Na aftrek opbrengst melkheffing.
9) M.i.v. 1994 onder "akkerbouwgewassen".
10) Zonder aftrek medeverantwoordelijkheidsheffing.
11) Steun voor peulvruchten m.i.v. 1994 onder "overige sectoren.

12. Diverse gegevens

121. Landbouwcoöperatie

Marktaandeel van land- en tuinbouwcoöperaties in aanvoer, afzet e.d.
Market share of agricultural cooperations

sectoren	maatstaf	1998	1999	2000	2001	2002
		%				
T o e l e v e r e n d						
Aan- en verkoop	mengvoederproductie 1)	54	52	53	54	54
Rundveeverbetering	K.I.-markt	.	93	90	83	80
V e r w e r k i n g						
Zuivelproducten	melkaanvoer a/d fabrieken	82	84	83	84	85
Vee en vleeswaren	geslachte varkens	35	33	34	.	.
Suiker	verwerkte suikerbieten	63	63	63	63	63
Compost voor champignons	compostvoorziening	50	50	50	45	45
Aardappelconsumptie-producten	productie aardappelconsumptie-producten	42	40	40	.	.
Fabrieksaardappelen	vermalen aardappelen	100	100	100	100	100
Pluimvee	geslacht pluimvee	8	8	8	.	.
Eieren	aanvoer eieren	24	.	.	.	.
A f z e t						
Groenten en fruit	afzet groenten en fruit 1)	69	58	57	60	60
Bloembollen	afzet bloembollen 1)	50	50	48	51	51
Bloemen en planten	afzet bloemen 1)	95	95	95	95	95
	afzet planten	.	.	.	.	.
	afzet tuinplanten	.	.	.	.	.
Pluimvee	afzet pluimvee	8	.	.	.	.
Wol	wol-afzet	68	74	75	73	75
D i e n s t v e r l e n e n d e c o ö p e r a t i e s						
Accountantsbureaus	hoofdberoepsbedrijven	61	62	63	.	.
Bedrijfsverzorging	hoofdberoepsbedrijven	45	44	43	.	.
Werktuigen	verricht loonwerk	.	.	.	.	.
K r e d i e t	aan land- en tuinbouw verstrekt bankkrediet	86	87	.	.	.

Bron: Nationale Coöperatieve Raad voor land- en tuinbouw.
1) schattingen

122. Mengvoederindustrie

122-a. Mengvoederbedrijven en -productie naar productieomvang
Compound feed factories and production, by size of production

Jaar 1)	productie (x 1 000 ton)						
	<=25	26-100	>100	101-150	151-250	>250	totaal
	aantal bedrijven 2)						
1986/'87	247	62	39				348
1990	274	66	51				391
1991	264	62	51				377
1992	242	61	49				352
1993	248	44		11	8	12	323
1994	239	40		13	8	12	312
1995	186	35		15	8	12	256
1996	180	35		12	9	13	249
1997	173	41		11	9	12	246
1998	166	36		13	8	12	235
2000	104	33		8	10	9	164
w.v. particulier	103	28		5	5	3	144
coöperatief	1	5		3	5	6	20
	productie (x 1 000 ton)						
1986/'87	1 701	3 248	10 864				15 813
1990	1 512	3 333	10 727				15 571
1991	1 415	3 238	10 815				15 467
1992	1 376	3 224	11 178				15 778
1993	1 246	2 133		1 392	1 463	9 876	16 110
1994	1 116	1 904		1 622	1 521	9 861	16 023
1995 *	1 038	1 653		1 819	1 515	9 567	15 592
1996 *	1 007	1 739		1 466	1 742	9 674	15 628
1997 *	919	1 874		1 322	1 645	9 481	15 241
1998	882	1 663		1 563	1 524	9 410	15 041
2000	599	1 673		872	2 045	8 693	13 882
w.v. particulier	587	1 426		529	1 004	2 973	6 518
coöperatief	12	247		343	1 041	5 720	7 363

Bron: Productschap Diervoeder (voorheen Productschap voor Veevoeder), mengvoederenquête.
1) Vóór 1988 gegevens per seizoen (juli-juni).
2) m.i.v. 1989 zijn de zgn. "zelfmengers" inbegrepen.
Vanaf 1993 aantal ondernemingen; daarvoor aantal vestigingen.

122-b. Mengvoederproductie naar voedersoort
Production of the compound feed industry by kind of feed

	1999					2000				
	rund-vee-voeder	var-kens-voeder	pluim-vee-voeder	div. voe-ders	totaal	rund-vee-voeder	var-kens-voeder	pluim-vee-voeder	div. voe-ders	totaal
	x 1 000 ton									
Bedrijfsvorm										
. particulier	1 817	3 004	1 523	695	7 039	1 808	2 508	1 519	683	6 518
. coöperatief	1 829	3 726	2 057	59	7 670	1 733	3 493	2 079	58	7 363
Totaal	3 646	6 729	3 579	755	14 709	3 541	6 001	3 598	741	13 882

Bron: Productschap Diervoeder (voorheen Productschap voor Veevoeder), mengvoederenquête.
N.B.: Rundveevoeder: exclusief kunstmelkpoeder.
Varkensvoeder: exclusief kunstmatige zeugenmelk.
Pluimveevoeder: hardvoer en andere voeders.
Diverse voeders: w.o. voor paarden, schapen en geiten, honden en katten, konijnen, duiven enz.

122-c. Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU
Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	1999	2000	2001	2002	2003*
	1 000 ton									
Rundveevoeder										
Duitsland 1)	3 062	6 456	6 837	6 343	7 869	6 985	7 029	6.656	6.465	6.437
Frankrijk	1 516	2 410	2 725	3 957	4 037	4 209	4 379	4.470	4.235	4.200
Italië	871	2 882	3 580	4 330	3 800	3 665	3 700	3.650	3.740	3.860
Nederland 2)	3 320	4 842	5 113	4 053	4 026	3 646	3 541	3.600	3.450	3.350
België	867	1 211	1 391	1 345	1 217	1 168	1 165	1.163	1.046	1.020
Ver. Koninkrijk	4 432	4 952	4 476	4 135	4 678	4 434	4 214	4.493	4.375	4.619
Ierland	338	916	1 151	1 319	1 954	2 155	1 926	1.963	2.144	1.900
Denemarken	1 124	2 060	1 705	1 542	1 522	1 335	1 506	1.394	1.302	1.300
Spanje	.	.	2 345	1 970	3 650	3 500	3 500	4.748	5.021	5.000
Portugal	.	.	635	1 115	1 119	1 130	1 130	1.080	994	1.040
Oostenrijk	.	.	.	.	134	254	260	287	304	305
Zweden	.	.	.	.	1 200	1 235	1 223	1.238	1.224	1.150
Finland	.	.	.	.	507	627	651	652	664	670
EU 3)	15 538	25 758	29 899	30 109	35 713	34 343	34 224	35.394	34.964	34.851
Kunstmelkvoeder										
Duitsland 1)	410	385	273	155	117	182	190	174	159	159
Frankrijk	708	877	794	707	555	523	519	499	512	490
Italië	256	325	270	270	160	196	180	131	160	160
Nederland 2)	421	512	607	639	779	761	742	750	750	720
België	53	60	59	53	61	53	53	53	53	53
Ver. Koninkrijk	34	33	41	24	22	13	15	14	14	16
Ierland	25	42	35	13	8	7	7	8	10	10
Denemarken	23	28	15	13	5	6	5	0	0	0
Spanje	.	.	78	76	60	60	65	0	0	0
Portugal	.	.	-	-	-	0	0	0	1	0
Oostenrijk	.	.	.	.	13	5	4	2	0	0
Zweden	.	.	.	.	10	7	6	6	6	6
Finland	.	.	.	.	.	.	.	:	:	:
EU 3)	1 922	2 233	2 172	1 950	1 790	1 813	1 786	1.637	1.665	1.614
Varkensvoeder										
Duitsland 1)	4 134	6 249	5 829	5 465	5 958	6 968	7 075	7.120	7.232	7.330
Frankrijk	4 197	4 839	4 326	5 214	6 381	6 871	6 872	7.016	6.964	6.790
Italië	2 042	2 314	2 350	2 470	2 450	2 578	2 600	2.636	2.700	2.530
Nederland 2)	4 545	6 112	6 886	7 690	7 405	6 729	6 001	5.820	5.250	4.700
België	2 645	2 617	2 550	3 022	3 278	3 570	3 616	3.456	3.509	3.470
Ver. Koninkrijk	2 183	2 269	2 142	2 285	2 420	2 499	2 142	1.988	1.836	1.550
Ierland	400	508	443	483	618	706	710	736	748	750
Denemarken	1 105	2 106	1 955	2 493	3 306	3 504	3 804	3.874	3.702	3.500
Spanje	.	.	4 188	4 400	6 040	7 700	8 270	7.733	8.050	8.050
Portugal	.	.	933	1 457	1 311	1 230	1 150	1.180	1.260	1.230
Oostenrijk	.	.	.	.	85	206	204	196	218	220
Zweden	.	.	.	.	700	578	492	510	500	530
Finland	.	.	.	.	324	303	293	293	318	330
EU 3)	21 251	27 009	31 602	34 979	40 276	43 442	43 229	42.558	42.287	40.980
Pluimveevoeder										
Duitsland 1)	3 481	3 217	3 228	3 454	4 002	4 361	4 791	4.995	5.043	5.062
Frankrijk	3 812	5 191	5 534	6 990	8 774	9 592	9 759	9.709	9.443	9.100
Italië	2 529	4 252	4 050	4 380	4 450	4 458	4 000	4.665	4.800	4.580
Nederland 2)	2 184	2 793	3 353	3 308	3 409	3 579	3 598	3.470	3.250	2.600
België	1 018	936	937	744	1 089	1 571	1 310	1.468	1.436	1.380
Ver. Koninkrijk	3 345	3 472	3 229	3 851	3 990	6 080	6 037	6.220	6.230	6.074
Ierland	240	269	294	398	468	491	493	479	493	500
Denemarken	549	546	522	528	656	670	696	670	650	600
Spanje	.	.	3 992	3 850	4 050	4 100	4 050	4.388	4.080	4.100
Portugal	.	.	910	1 230	1 323	1 350	1 340	1.390	1.400	1.260
Oostenrijk	.	.	.	.	418	387	370	382	386	390
Zweden	.	.	.	.	500	500	500	514	491	520
Finland	.	.	.	.	213	251	248	278	295	310
EU 3)	17 158	20 676	26 049	28 763	33 342	37 390	37 192	38.628	37.997	36.476

zie volgende pagina

122-c. Productie van mengvoeder naar voedersoort en van kunstmelk voor kalveren in de EU (slot)
Compound feed production according to kind of feed and milkreplacer production for calves, EC

	1975	1980	1985	1990	1995	1999	2000	2001	2002	2003*
	1 000 ton									
Diverse voeders										
Duitsland 1)	386	489	502	511	929	545	551	529	715	747
Frankrijk	874	1 378	1 342	1 453	1 530	1 638	1 628	1.621	1.635	1.570
Italië	297	705	350	1 000	1 140	1 291	1 220	1.326	1.400	1.340
Nederland 2)	202	197	258	520	753	754	731	760	750	750
België	136	81	143	303	132	165	159	225	253	240
Ver. Koninkrijk	225	361	532	855	1 111	1 369	1 239	1.196	1.128	1.100
Ierland	16	31	77	195	330	393	381	389	426	400
Denemarken	75	102	129	137	164	115	117	107	128	130
Spanje	.	.	1 086	1 300	1 457	1 120	1 240	1.617	1.580	1.550
Portugal	.	.	100	145	244	220	215	200	210	215
Oostenrijk	.	.	.	.	131	180	173	162	177	180
Zweden	.	.	.	.	150	150	150	150	140	150
Finland	.	.	.	.	141	118	107	98	92	100
EU 3)	2 211	3 344	4 519	6 419	8 212	8 058	7 911	8.380	8.634	8.472
Totaal										
Duitsland 1)	11 473	16 796	16 669	15 928	18 874	19 041	19 636	19.474	19.614	19.735
Frankrijk	11 107	14 695	14 721	18 321	20 722	22 833	23 157	23.315	22.789	22.150
Italië	5 995	10 478	10 600	12 450	11 840	12 188	11 700	12.408	12.800	12.470
Nederland 2)	10 672	14 456	16 217	16 210	15 694	15 469	14 613	14.400	13.450	12.120
België	4 719	4 905	5 021	5 497	5 856	6 527	6 303	6.365	6.297	6.163
Ver. Koninkrijk	10 219	11 087	10 420	11 150	12 235	14 395	13 647	13.911	13.583	13.359
Ierland	1 019	1 766	2 000	2 408	3 370	3 752	3 517	3.575	3.821	3.560
Denemarken	2 876	4 842	4 326	4 713	5 648	5 630	6 128	6.045	5.782	5.530
Spanje	.	.	11 689	11 596	15 196	16 480	17 125	18.486	18.731	18.700
Portugal	.	.	2 578	3 947	3 996	3 930	3 835	3.850	3.865	3.745
Oostenrijk	.	.	.	.	768	1 032	1 011	1.029	1.085	1.095
Zweden	.	.	.	.	2 551	2 470	2 371	2.418	2.361	2.356
Finland	.	.	.	.	1 185	1 299	1 299	1.321	1.369	1.410
EU 3)	58 080	79 020	94 241	102 220	120 757	125 046	124 342	126.597	125.547	122.393

Bron: FEFAC, Agra-Europe, STIGEVO (totalen vanaf 1995)
1) M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.
2) T/m 1987 boekjaren (juli t/m juni). Vanaf 1988 kalenderjaarcijfers.
3) Luxemburg en Griekenland niet inbegrepen.
M.i.v. 1985 incl. Spanje en Portugal.
M.i.v. 1991 incl. voormalig DDR.
M.i.v. 1994 incl. Finland, Oostenrijk en Zweden.

123. Landbouwonderwijs

123. Leerlingen landbouwonderwijs (ingeschrevenen)
Pupils of agricultural schools

	1995/'96	1996/'97	1997/'98	1998/'99	1999/'00	2000/'01	2001/'02	2002/'03	2003/'04
V O L T IJ D-onderwijs									
WO									
landbouw	4 810	4 180	3 930	3 820	3 770	3 720	3 790	4 050	4 330
landbouw overig	240	420	460	600	510	500	500	620	770
landbouw, 1e jaars	820	880	880	810	750	650	690	1 000	1 110
landbouw, ov., 1e jaars	40	150	110	120	90	80	90	240	290
HBO 1)									
Landbouw, t o t a a l	9 390	8 920	8 900	8 830	8 620	8 010	7 820	7 540	7 220
Agrarische bedrijfskunde	1 250	1 160	1 150	1 120	1 110	560	410	190	60
Bedrijfskunde en agribusiness	0	0	0	0	0	440	630	940	1 200
Bos- en natuurbeheer	460	430	470	500	490	450	450	440	420
Dier- en veehouderij	0	0	0	0	0	590	860	1 140	1 460
Diermanagement	370	460	490	560	580	640	650	680	660
Docenten agrarisch onderwijs	390	360	350	360	370	400	370	380	410
Land- water en milieubeheer	590	550	530	480	440	380	330	330	320
Levensmiddelentechnologie	800	740	710	660	590	330	290	130	40
Milieukunde	830	700	640	550	560	440	430	380	130
Tropische landbouw	280	250	300	300	320	140	230	150	110
Tuin- en landschapsinrichting	610	650	670	700	690	680	540	480	450
Tuinbouw	500	420	410	390	330	160	140	60	10
Veehouderij	990	1 090	1 220	1 270	1 290	820	610	340	100
Agrarisch onderwijs, overig	2 340	2 110	1 980	1 950	1 870	1 970	1 900	1 940	1 840
MBO									
beroepsbegeleidende leerweg	8 180	7 630	7 860	8 130	8 100	8 130	8 450	8 730	.
beroepsopleidende leerweg	16 830	16 650	16 720	16 450	16 370	16 030	15 510	15 010	.
D E E L T IJ D-onderwijs									
WO - landbouw	30	20	10	10	10	10	0	.	.
HBO 1)									
Bedrijfskunde en agribusiness	0	0	0	0	0	0	180	210	190
Bos- en natuurbeheer	0	0	0	0	0	0	20	50	80
Docenten agrarisch onderwijs	40	60	70	100	150	270	330	340	360
Land- water en milieubeheer	0	0	0	0	0	0	50	50	60
Levensmiddelentechnologie	130	100	100	80	70	20	20	10	10
Milieukunde	160	170	140	110	100	110	110	120	0
Tuin- en landschapsinrichting	0	0	0	0	0	0	90	130	160
Tuinbouw	60	60	50	30	10	0	0	0	0
Veehouderij	0	20	20	20	10	10	0	0	0
Agrarisch onderwijs, overig	10	10	10	10	20	30	40	30	30
MBO									
beroepsopleidende leerweg	100	80	70	40	10	0	40	250	.

Bron: CBS
1) Duale opleidingen niet meegerekend

124. (Omrekenings)normen

124-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu)

	ECU / Euro per ha			Nge per ha		
	bss 1996	bss 1998	bss 2000	1996	1998	2000
m.i.v. Landbouwtelling	1999	2001	2003	1999	2001	2003
Akkerbouw						
Aardappelen, consumptie, op zand-/veengrond	2 020	2 140	2 140	1,45	1,54	1,56
Aardappelen, consumptie, op kleigrond	3 350	3 260	2 880	2,41	2,35	2,09
Aardappelen, poot (NAK), op zand-/veengrond	3 160	2 660	2 240	2,27	1,91	1,63
Aardappelen, poot (NAK), op kleigrond	5 030	4 830	4 290	3,62	3,47	3,12
Aardappelen, zetmeel (incl. pootgoed)	1 590	1 570	1 690	1,14	1,13	1,23
Bieten, suiker	2 920	2 650	2 370	2,10	1,91	1,72
Bieten, voeder	2 160	2 170	1 890	1,55	1,56	1,37
Blauwmaanzaad	1 380	1 460	1 480	0,99	1,05	1,08
Boekweit	.	2 170	940	.	1,56	0,68
Bruine bonen	1 480	1 450	1 310	1,06	1,04	0,95
Bonen, tuin >= 150 are (droog te oogsten)	.	1 690	2 860	.	1,22	2,08
Bonen, tuin < 150 are (droog te oogsten)	.	4 700	2 720	.	3,38	1,98
Bonen, tuin >= 150 are (groen te oogsten)	.	1 690	1 820	.	1,22	1,32
Bonen, tuin < 150 are (groen te oogsten)	.	4 700	1 920	.	3,38	1,40
Bonen, veld	1 040	1 160	835	0,75	0,83	0,61
Cichorei	2 110	2 340	2 140	1,52	1,68	1,56
Erwten (groen)	1 380	1 410	1 530	0,99	1,01	1,11
Erwten (droog te oogsten)	.	1 160	1 130	.	0,83	0,82
Gerst, winter	1 240	1 040	1 000	0,89	0,75	0,73
Gerst, zomer	1 120	995	1 010	0,81	0,72	0,74
Gierst	.	2 170	940	.	1,56	0,68
Graansorgho	.	2 170	940	.	1,56	0,68
Graszaad	1 480	1 340	1 270	1,06	0,96	0,92
Groenbemestingsgewassen (anders dan in kader van akkerbouwregeling)	.	370	0	.	0,27	0
Haver	1 120	995	895	0,81	0,72	0,65
Hennep	1 390	1 290	1 070	1,00	0,93	0,78
Kanariezaad	.	2 170	940	.	1,56	0,68
Kapucijners+gr. erwten	1 290	1 160	1 340	0,93	0,83	0,98
Karwijzaad	1 380	1 120	1 110	0,99	0,81	0,81
Klaverzaad	.	2 170	940	.	1,56	0,68
Koolzaad (ook boterzaad)	.	1 120	945	.	0,81	0,69
Luzerne	895	875	625	0,64	0,63	0,46
Lijnzaad	.	1 250	1 540	.	0,90	1,12
Maïs, corncob mix	1 280	1 260	1 190	0,92	0,91	0,87
Maïs, korrel-	1 120	995	1 190	0,81	0,72	0,87
Maïs, snij-	1 280	1 260	1 190	0,92	0,91	0,87
Maïs, suiker	.	3 620	1 190	.	2,60	0,87
Miscanthus	.	2 170	955	.	1,56	0,70
Niet bitter lupinen	.	2 170	1 360	.	1,56	0,99
Pronkbonen	.	3 620	13 400	.	2,60	9,75
Raapzaad	.	1 120	945	.	0,81	0,69
Rogge-geen snijrogge	1 120	995	845	0,81	0,72	0,62
Schokkers (droog te oogsten)	.	1 160	1 130	.	0,83	0,82
Sojabonen	.	2 170	1 430	.	1,56	1,04
Stamsperziebonen (>= 150 are)	1 590	1 260	1 340	1,14	0,91	0,98
Stamsperziebonen (< 150 are)	4 760	4 810	4 620	3,42	3,46	3,36
Stoksnijbonen en stokslabonen	.	3 620	8 420	.	2,60	6,12
Tarwe, winter	1 400	1 270	1 160	1,01	0,91	0,84
Tarwe, zomer	1 120	995	940	0,81	0,72	0,68
Triticale	1 120	995	940	0,81	0,72	0,68
Uien, poot- en plant-	2 680	2 800	2 960	1,93	2,01	2,15
Uien, zaai-	3 450	3 480	3 240	2,48	2,50	2,36
Uien, zilver-	2 680	2 800	2 960	1,93	2,01	2,15
Vlas, vezel	.	1 250	1 540	.	0,90	1,12
Zonnebloemen	.	2 170	1 180	.	1,56	0,86
Overige granen	.	2 170	940	.	1,56	0,68
Overige (niet genoemde akkergewassen)	.	2 170	3 060	.	1,56	2,23
Overige non food/non feed gewassen	.	2 170	940	.	1,56	0,68
Overige toegestane voedergewassen	.	2 170	1 190	.	1,56	0,87
Overige voedergewassen	.	2 170	1 190	.	1,56	0,87

zie volgende pagina

124-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (vervolg)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu) (continuation)

	ECU / Euro per ha			Nge per ha		
	bss 1996	bss 1998	bss 2000	1996	1998	2000
m.i.v. Landbouwtelling	1999	2001	2003	1999	2001	2003
Tuinbouw open grond						
Groenten						
Aardbeien	23 700	21 200	20 800	17,05	15,25	15,13
Andijvie	13 200	14 300	13 400	9,50	10,29	9,75
Asperges, nog geen productie	.	.	14 600	.	.	10,62
Asperges	13 500	14 900	14 600	9,71	10,72	10,62
Bewaarkool	9 740	8 870	8 550	7,01	6,38	6,22
Bloemkool	7 550	6 990	7 200	5,43	5,03	5,24
Broccoli	7 270	5 800	5 960	5,23	4,17	4,33
Herfst- en vroege sluitkool	3 530	3 680	3 560	2,54	2,65	2,59
Knolselderij (>= 100 are)	4 590	4 620	3 380	3,30	3,32	2,46
Knolselderij (< 100 are)	7 710	7 560	7 390	5,55	5,44	5,37
Kroten	5 020	3 590	3 330	3,61	2,58	2,42
Sla	14 400	13 100	12 800	10,36	9,42	9,31
Prei	10 400	9 520	8 880	7,48	6,85	6,46
Schorseneren	5 520	6 650	6 740	3,97	4,78	4,90
Spinazie (>= 200 are)	1 590	1 530	2 180	1,14	1,10	1,59
Spinazie (< 200 are)	4 290	4 330	4 200	3,09	3,12	3,05
Spruitkool	4 490	4 660	4 890	3,23	3,35	3,56
Was- en bospeen (>= 50 are)	2 760	2 580	1 930	1,99	1,86	1,40
Was- en bospeen (< 50 are)	11 200	10 600	10 400	8,06	7,63	7,56
Winterpeen (>= 150 are)	4 500	4 240	3 400	3,24	3,05	2,47
Winterpeen (< 150 are)	5 880	5 380	5 240	4,23	3,87	3,81
Witlofwortel	3 410	3 390	2 900	2,45	2,44	2,11
Overige niet genoemde groenten (>= 200 are)	.	3 620	2 860	.	2,60	2,08
Overige niet genoemde groenten (< 200 are)	.	6 920	6 800	.	4,98	4,95
Fruit						
Appelen	8 570	6 990	6 820	6,17	5,03	4,96
Peren	10 200	10 300	11 300	7,34	7,41	8,22
Overige pit- en steenvruchten	12 000	12 000	12 600	8,63	8,63	9,16
Druiven voor wijn, open grond	.	.	13 800	.	.	10,04
Klein fruit	23 000	25 800	27 600	16,55	18,56	20,07
Machinaal geoogst fruit	3 450	3 480	3 670	2,48	2,50	2,67
Tuinbouwzaden						
Tuinbouwzaden: groentezaden	3 060	3 220	3 630	2,20	2,32	2,64
Tuinbouwzaden: bloemzaden	3 720	3 920	4 410	2,68	2,82	3,21
Bloemkwekerijgewassen						
Droogbloemen	7 630	7 780	8 180	5,49	5,60	5,95
Overige bloemkwekerijgewassen	33 500	34 200	35 900	24,10	24,60	26,10
Bloembollen en -knollen						
Hyacinten	26 200	23 200	23 400	18,85	16,69	17,02
Tulpen	19 300	17 400	17 700	13,88	12,52	12,87
Narcissen	17 900	17 500	17 800	12,88	12,59	12,95
Gladiolen	14 900	13 600	13 800	10,72	9,78	10,04
Krokussen	18 400	16 000	16 700	13,24	11,51	12,15
Lelies	33 600	30 100	31 600	24,17	21,65	22,98
Irissen	14 100	15 800	16 100	10,14	11,37	11,71
Overige bol- en knolgewassen	18 100	17 600	21 000	13,02	12,66	15,27
Boomkwekerijgewassen						
Bos- en haagplantsoen	11 400	11 500	13 300	8,20	8,27	9,67
Laan- en parkbomen	13 400	13 900	15 800	9,64	10,00	11,49
Vruchtbomen	11 300	10 400	11 300	8,13	7,48	8,22
Rozenstruiken	12 800	12 800	14 700	9,21	9,21	10,69
Sierconiferen	35 900	33 300	36 700	25,83	23,96	26,70
Sierheesters en klimplanten	73 100	78 000	86 200	52,59	56,12	62,70
Vaste planten						
Vaste planten	57 800	48 500	48 600	41,58	34,89	35,30

zie volgende pagina

124-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (vervolg)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu) (continuation)

	ECU / Euro per ha			Nge per ha		
	bss 1996	bss 1998	bss 2000	1996	1998	2000
m.i.v. Landbouwtelling	1999	2001	2003	1999	2001	2003
Tuinbouw onder glas						
Groenten						
Tomaten	223 500	.	202 000	160,79	.	146,90
Ronde tomaten	176 000	179 000	.	126,62	128,78	.
Vleestomaten	219 000	208 000	.	157,55	149,64	.
Trostomaten	246 500	261 000	.	177,34	187,77	.
Cherrytomaten	367 500	307 500	.	264,39	221,22	.
Komkommers	181 000	178 500	151 500	130,22	128,42	110,20
Aardbeien onder glas	.	215 000	215 000	.	154,68	156,40
Aardbei in betreedbare plastic tunnel	105 500	71 000	74 600	75,90	51,08	54,30
Paprika	200 500	226 000	203 000	144,24	162,59	147,60
Radijs	124 000	114 500	114 000	89,21	82,37	82,90
Aubergines	202 500	220 500	226 500	145,68	158,63	164,70
Overige groenten	112 500	122 000	117 500	80,94	87,77	85,50
Groentezaden onder glas	102 000	105 500	105 000	73,38	75,90	76,40
Opkweekmateriaal	328 500	341 000	356 500	236,33	245,32	259,30
Fruit						
Druiven voor wijnproductie	.	.	89 300	.	.	64,90
Overig fruit	.	.	89 300	.	.	64,90
Fruit onder glas	79 700	80 500	.	57,34	57,91	.
Bloemkwekerijgewassen						
Rozen	280 000	330 000	350 500	201,44	237,41	254,90
Anjers	183 000	203 000	197 000	131,65	146,04	143,30
Anthurium	202 000	199 500	185 000	145,32	143,53	134,50
Chrysanten	167 500	186 500	172 500	120,50	134,17	125,50
Freesia's	140 000	182 000	190 500	100,72	130,94	138,50
Orchideeen	241 000	189 000	234 000	173,38	135,97	170,20
Gerbera's	280 500	294 500	262 500	201,8	211,87	190,90
Alstroemeria	190 000	204 000	184 000	136,69	146,76	133,80
Gypsophila	169 000	156 500	155 500	121,58	112,59	113,10
Eustoma Russellianum	204 500	175 000	188 000	147,12	125,90	136,70
Lelies	179 000	196 500	198 000	128,78	141,37	144,00
Nerine	142 000	149 000	153 000	102,16	107,19	111,30
Overige snijbloemen	179 000	202 000	204 500	128,78	145,32	148,70
Potplanten voor de bloei: kalanchoë	360 000	370 500	360 000	258,99	266,55	261,80
Potplanten voor de bloei: begonia	352 000	358 500	352 500	253,24	257,91	256,40
Overige potplanten voor de bloei	326 000	327 000	330 500	234,53	235,25	240,40
Potplanten, blad, ficus	271 000	253 000	235 500	194,96	182,01	171,30
Potplanten, blad, dracaena	341 500	379 500	429 500	245,68	273,02	312,40
Potplanten: overige bladplanten	341 500	368 500	379 000	245,68	265,11	275,60
Amaryllis (voor de bol)	75 800	75 200	75 800	54,53	54,10	55,10
Perkplanten	290 500	268 000	224 500	208,99	192,81	163,30
Bloemzaden	.	.	190 500	.	.	138,50
Overige bloemkwekerijgewassen	179 000	189 000	190 500	128,78	135,97	138,50
Opkweekmateriaal snijbloemen	328 500	341 000	332 500	236,33	245,32	241,80
Boomkwekerijgewassen en vaste planten						
Vermeerdering en/of aantrekking	105 500	104 000	106 000	75,90	74,82	77,10
Volledige teelt onder glas	254 500	250 000	255 500	183,09	179,86	185,80
Paddenstoelenteelt 1)						
Champignons						
Beteelbare opp., zonder doorgroeide compost	969 000	872 500	876 500	697,12	627,70	637,50
Beteelbare opp., met doorgroeide compost	1 524 000	1 305 000	1 322 000	1096,4	938,85	961,50
Overige eetbare paddestoelen	210	215	230	0,151	0,155	0,167
Bollenbroei en witloftrek						
Tulpenbroei (per 1.000 stuks)	50	56	62	0,036	0,040	0,045
Hyacinthenbroei (per 1.000 stuks)	.	84	84	.	0,060	0,061
Narcisbroei (per kg)	1	1	1	0,0006	0,00063	0,00073
Witloftrek (per ha getrokken pennen)	6 630	6 000	6 220	4,77	4,317	4,52

zie volgende pagina

124-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (vervolg)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu) (continuation)

	ECU / Euro per dier			Nge per dier		
	bss 1996	bss 1998	bss 2000	1996	1998	2000
m.i.v. Landbouwtelling	1999	2001	2003	1999	2001	2003
Veestapel						
Rundvee (geen vlees- of weidevee)						
Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	315	295	260	0,227	0,212	0,189
Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	315	295	260	0,227	0,212	0,189
Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	460	455	400	0,331	0,327	0,291
Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	920	895	870	0,662	0,644	0,633
Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	460	455	400	0,331	0,327	0,291
Melk- en kalfkoeien	1 840	1 790	1 740	1,324	1,288	1,270
Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	920	895	870	0,662	0,644	0,633
Rundvee (vlees- of weidevee)						
Vleeskalveren voor witvleesproductie	165	190	190	0,119	0,137	0,138
Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	170	195	220	0,122	0,140	0,160
Jongvee vleesprod., < 1 jaar, vrouwelijk	290	310	275	0,209	0,223	0,200
Jongvee vleesprod., < 1 jaar, mannelijk	290	310	275	0,209	0,223	0,200
Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, vrouwelijk	290	310	275	0,209	0,223	0,200
Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, mannelijk	290	310	275	0,209	0,223	0,200
Jongvee vleesprod., > 2 jaar, vrouwelijk	290	310	275	0,209	0,223	0,200
Stieren vleesprod., > 2 jaar	290	310	275	0,209	0,223	0,200
Zoogkoeien	520	445	475	0,374	0,320	0,345
Vlees- en weidekoeien	290	310	275	0,209	0,223	0,200
Varkens						
Biggen tot 20 kg, bij de zeug	0	0	0	0	0	0
Biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug 2)	69	68	45	0,050	0,049	0,033
Vleesvarkens 20-50 kg	69	68	45	0,050	0,049	0,033
Vleesvarkens 50 kg of meer	69	68	45	0,050	0,049	0,033
Opfokzeugen en beertjes, 20-50 kg	100	93	75	0,072	0,067	0,055
Opfokzeugen, 50 kg of meer, niet gedekt	100	93	75	0,072	0,067	0,055
Zeugen, 50 kg of meer, gedekt	400	400	340	0,288	0,288	0,247
Zeugen, 50 kg of meer, bij biggen	400	400	340	0,288	0,288	0,247
Overige zeugen, 50 kg of meer, gust	400	400	340	0,288	0,288	0,247
Beren, 50 kg of meer, nog niet dekrijp	100	93	75	0,072	0,067	0,055
Beren, 50 kg of meer, dekrijp	400	400	340	0,288	0,288	0,247
Kippen (per 100 dieren)						
Vleeskuikens	230	210	190	0,165	0,151	0,138
Ouderdieren vleesrassen, jonger dan 18 weken	620	615	600	0,446	0,442	0,436
Ouderdieren vleesrassen, 18 weken of ouder	1 000	955	910	0,719	0,687	0,662
Leghennen, jonger dan 18 weken	255	240	185	0,183	0,173	0,135
Leghennen, 18 weken tot 20 maanden	405	435	405	0,291	0,313	0,295
Leghennen, 20 maanden of ouder	405	435	405	0,291	0,313	0,295
Eenden en kalkoenen (per 100 dieren)						
Jonge eenden voor de vleesproductie	550	520	460	0,396	0,374	0,335
Kalkoenen	905	900	760	0,651	0,647	0,553
Overig pluimvee	550	520	460	0,396	0,374	0,335
Paarden en pony's						
Paarden jonger dan 3 jaar	390	385	335	0,281	0,277	0,244
Paarden 3 jaar of ouder	2 990	2 940	2 570	2,151	2,115	1,870
Pony's jonger dan 3 jaar	.	270	305	.	0,194	0,222
Pony's 3 jaar of ouder	.	2 030	2 160	.	1,460	1,570
Schapen en geiten						
Lammeren 3)	105	105	89	0,076	0,076	0,065
Overige schapen, vrouwelijk	105	105	89	0,076	0,076	0,065
Overige schapen, mannelijk 3)	105	105	89	0,076	0,076	0,065
Melkgeiten	230	190	185	0,165	0,137	0,135
Overige geiten 4)	65	28	16			
Konijnen						
Gespeende vleeskonijnen 5)	5	5	4	0,004	0,004	0,003
Voedsters	98	100	83	0,071	0,072	0,060
Edelpelsdieren						
Nertsen (moederdieren)	69	68	69	0,050	0,049	0,050
Vossen (moederdieren)	155	175	175	0,112	0,126	0,127
Overige pelsdieren (moederdieren)	155	175	175	0,112	0,126	0,127

zie volgende pagina

124-a. Bruto standaard saldi voor bedrijfstypering (bss) en Nederlandse grootte-eenheden (slot)
Standard gross margin for farm typology (sgm) and Dutch size units (dsu) (end)

	ECU / Euro per ha			Nge per ha		
	bss 1996	bss 1998	bss 2000	1996	1998	2000
m.i.v. Landbouwtelling	1999	2001	2003	1999	2001	2003
Grasland, bos, braak en natuurterrein						
Grasland, blijvend	1 270	.	1 350	0,91	0,96	0,98
Grasland, tijdelijk	1 270	1 330	1 350	0,91	0,96	0,98
Grasland, natuurlijk, >75% gras	635	665	675	0,46	0,48	0,49
Grasland, natuurlijk (50-75% bedekt met gras)	.	0	540	.	0	0,39
Grasland, natuurlijk (minder dan 50% bedekt met gras)	.	0	405	.	0	0,30
Bos (incl. Kerstdennen), met beheersregime, met herplantplicht	.	150	155	.	0,11	0,11
Bos (incl. Kerstdennen), zonder beheersregime, met herplantplicht	.	150	160	.	0,11	0,12
Bos, zonder herplantplicht	.	385	425	.	0,28	0,31
Bos (set aside regeling)	.	385	325	.	0,28	0,24
Braak, met bos (SBL-regeling)	.	385	345	.	0,28	0,25
Braak, groene- (ten minste 6 maanden)	.	370	350	.	0,27	0,26
Braak, groene- (10 meter, ten minste 6 maanden)	.	370	490	.	0,27	0,36
Braak, LNV natuur-eenjarig	.	370	355	.	0,27	0,26
Braak, LNV natuur-eenjarig en andere overheidsinstantie	.	370	355	.	0,27	0,26
Braak, LNV natuur-meerjarig	.	370	370	.	0,27	0,27
Braak, LNV natuur-meerjarig en andere overheidsinstantie	.	370	370	.	0,27	0,27
Braak, zwarte- (minder dan 6 maanden)	.	370	290	.	0,27	0,21
Braak, zwarte- (ten minste dan 6 maanden)	.	370	290	.	0,27	0,21
Braak, voederleguminosen	.	370	350	.	0,27	0,26
Faunaranden	.	.	675	.	.	0,49
Overige natuurterreinen	.	0	270	.	0	0,20
Bedrijfsindeling						
Cultuurgrond, niet in gebruik	0	0	0	0	0	0
	bss 1996	bss 1998	bss 2000	nge 1996	nge 1998	nge 2000
Overige informatie						
. = niet berekend						
Wisselkoers: 1 ecu (resp. 1 euro) = … gulden	2,17149	2,21134	2,20371			
Coëfficient Rs =	1,7	1,7	1,7			
1 nge = … ecu (euro)	1 390	1 390	1 375			
1 ege = … ecu (euro)	1 200	1 200	1 200			
Toegepast vanaf de landbouwtelling van:	1999	2001	2003	1999	2001	2003

Bron: LEI
N.B.: Voor nadere toelichting zie o.a. LEI Periodieke Rapportage 63-94 "Berekening en toepassing van Nederlandse grootte-eenheden en standaardbedrijfseenheden.
1) aantal rondes bij champignons op geënte compost 4,95 p.jr, op doorgroeide compost 6,93 p.jr; ov. paddestoelen 4,06 p.jr.
2) alleen wanneer niet aanwezig Gedekte zeugen, Zeugen bij biggen en Overige zeugen (gust), anders 0,0.
3) alleen wanneer niet aanwezig Ooien, anders 0,0.
4) alleen wanneer niet aanwezig Melkgeiten, anders 0,0.
5) alleen wanneer niet aanwezig Voedsters, anders 0,0 .

124-b. Arbeidsnormen in de tuinbouw, 1994

	een man 1) per			een man 1) per
Groententeelt			Boomkwekerij 2)	
			Heesters containerteelt	0,25-0,35 ha
In de open grond:			Heesters, veredeld (Boskoop)	0,55-0,75 ha
intensief (22 sbe e.m. per ha)	1,50-2,50 ha		Heesters, wortelecht (Boskoop)	0,65-0,95 ha
extensief (tot 22 sbe per ha)	4,00-6,00 ha		Heesters, gestekt (N.-Brabant)	1,00-1,25 ha
Onder glas:			Bos- en haagplantsoen (Zundert)	2,00-3,00 ha
koud staand glas	0,30-0,35 ha		Rozen, veredeld (Nrd. Limburg)	1,25-2,00 ha
verwarmd staand glas	0,20-0,25 ha		Coniferen, gestekt (N.-Brabant)	1,10-1,30 ha
			Vruchtbomen	2,00-2,50 ha
Fruitteelt			Laan- en parkbomen, geoculeerd, spillen	1,60-2,50 ha
Appelen en peren	3,00-5,00 ha		zwaardere bomen	3,50-4,50 ha
Klein fruit	0,75-1,50 ha	2)		
Kersen en pruimen	3,00-5,00 ha	2)		
			Bloementeelt	
Bloembollenteelt	2,00-3,00 ha		Verwarmd staand glas	
			Anjers, Amerikaanse	1 300-1 750 m^2
Gladiolen			Anjers, tros-	1 900-2 400 m^2
kralen	2,50-3,50 ha		Anthuriums	2 500-3 000 m^2
pitten	5,00-7,50 ha		Chrysanten	2 000-2 900 m^2
Hyacinten	2,00-3,00 ha		Gerbera's	1 500-2 500 m^2
Irissen	2,00-3,00 ha		Rozen (onbelicht) grondteelt	1 200-2 200 m^2
Crocussen	2,00-3,50 ha		Rozen (belicht) grondteelt	1 000-1 500 m^2
Lelies	1,75-3,50 ha		Rozen (belicht) steenwol	800-1 500 m^2
Narcissen	2,75-4,00 ha		Snijgroen	2 250-2 500 m^2
Tulpen	3,00-4,50 ha		Fresia's	1 900-2 400 m^2

Bron: LEI.
1) Eén man stelt ca. 1 740 werkuren voor.
2) Opgave voorgaand jaar.

124-c. Standaard-omrekeningsfactoren voor enkele tuinbouwproducten, 1995
Standard conversion factors for horticultural products

	eenheid	maandcode	omrekeningsfactor (kg)
Andijvie, krul-	st.	1 t/m 12	0,25
Aubergines	st.	1 t/m 12	0,333
mini-	st.	1 t/m 12	0,075
Bloemkool	st.	1 en 2	1,0
	st.	3 t/m 5	0,75
	st.	6 t/m 12	0,9
Bloemkool, groene	st.	1 t/m 12	0,75
Courgettes	st.	1 t/m 12	0,36
Komkommers, staand glas	st.	1 en 2	0,35
	st.	3	0,4
	st.	4	0,45
	st.	5	0,49
	st.	6	0,52
	st.	7 en 8	0,54
	st.	9	0,51
	st.	10	0,48
	st.	11 en 12	0,44
Koolrabi	st.	1 t/m 12	0,2
Kroten	bos	1 t/m 12	0,4
Meloenen	st.	1 t/m 12	1,25
Paprika	st.	1 t/m 12	0,125
Peen, bos-	bos	1 t/m 5	0,6
	bos	6	0,75
	bos	7 t/m 12	0,9
Perziken	st.	1 t/m 12	0,083
Peterselie	bos	1 t/m 12	0,1
Prei	bos	1 t/m 12	0,5
Raapstelen	st.	1 t/m 12	0,25
Rabarber	bos	1 t/m 12	1,0
Radijs	bos	1 t/m 12	0,2
Radijs	zak	1 t/m 12	0,125
Radijs	1/2 bos	1 t/m 12	0,11
Rettich	st.	1 t/m 12	0,25
Selderij, blad-	bos	1 t/m 12	0,2
Selderij, bleek-			
glas	st.	1 t/m 12	0,5
natuur	st.	1 t/m 12	0,8
Selderij, knol-, met blad	st.	1 t/m 12	0,75
Sjalotten	bos	1 t/m 12	0,4
Sla, krop	st.	1 t/m 3	0,2
	st.	4	0,21
	st.	5	0,22
volle grond	st.	6 t/m 9	0,25
onder glas	st	6 t/m 9	0,23
	st.	10	0,22
	st.	11	0,21
	st.	12	0,2
Tuinkers	doos	1 t/m 12	0,012
Uien	bos	1 t/m 12	0,5
IJsbergsla	st.	1 t/m 5	0,4
IJsbergsla	st.	6 t/m 10	0,6
IJsbergsla	st.	11 en 12	0,4

Bron: Productschap Tuinbouw.

124-d. Rendement akkerbouwproducten
Converting factors of arable products

verwerking van ...	levert ...
100 kg tarwe	70 tot 80 kg bloem of ca. 100 kg volkorenmeel 100 kg bloem geeft ca. 142 kg brood (met 60% droge stof)
100 kg brouwgerst	80 kg mout, resp. 400 tot 500 liter bier (gewoon soort)
100 kg pelgerst	65 tot 70 kg Alkmaarse gort
100 kg haver	65 tot 68 kg havermout
100 kg stro	40 tot 50 kg strocellulose of 80 kg strokarton
100 kg aardappelen	100 kg (kriel)aardappelen: bevroren; idem in blik/glas 20 kg gedroogde aardappelen, aardappelstukjes of -schijven 20 kg meel, gries of vlokken 52 kg frites, schijfjes, bolletjes, etc.: bevroren; idem vers 20 kg meel, gries, of vlokken (verduurzaamd): bevroren; idem niet bevroren 100 kg andere producten zoals aardappelkroketten, -koekjes, rösti 25 kg chips, sticks
100 ton suikerbieten	13 ton witsuiker, 60 ton natte pulp (= 6 ton droge pulp), 4 ton melasse, 7 ton schuimaarde
1 000 kg ongerepeld strovlas	130 kg vlaslint en 120 kg lijnzaad
100 kg boekweit	62 kg grutten/meel
100 kg ruwe koffie	84 tot 85 kg gebrande koffie

Bron: Hoofdproductschap Akkerbouw.

124-e. Rendement melkverwerking 1997
Converting factors in milk processsing

voor de productie van ...	is nodig ...		opbrengst 100 kg melk		met 4,405 kg vet
1 kg boter	22,6	kg melk met 3,7% vet			
1 kg kaas:			Bij boterbereiding:		
volvet	8,81	kg melk met 3,46% vet	5,25	kg boter met 82,4% vet	= 4,323 kg vet
40 +	9,50	kg melk met 2,57% vet	5,63	kg karnemelk met 0,5% vet	= 0,028 kg vet
20 +	11,60	kg melk met 1,11% vet	89,12	kg ondermelk met 0,06% vet	= 0,053 kg vet
1 kg melkpoeder:			100 kg melk		4,405 kg vet
vol	8,04	kg melk met 3,26% vet			
mager	10,90	kg ondermelk	Bij bereiding van volle consumptiemelk:		
			1,20	kg boter met 82,4% vet	= 0,985 kg vet
1 kg gecondens.melk			1,28	kg karnemelk met 0,5% vet	= 0,006 kg vet
z. suiker, >8% vet	2,13	kg melk met 3,89% vet	97,52	kg gest. melk met 3,5% vet	= 3,413 kg vet
1 kg caseïne	31,31	kg ondermelk	100 kg melk		4,405 kg vet

Bron: Productschap Zuivel.

124-f. Aanhoudingspercentages voor slachtdieren
Killing out percentages animals for slaughter

	%		%
Nuchtere kalveren	50	Koeien	
		1e kwaliteit	56
Vleeskalveren (vette)		2e kwaliteit	53
1e kwaliteit	62	3e kwaliteit	50
2e kwaliteit	57	worstkoeien	47
3e kwaliteit	54		
		Paarden	50
Graskalveren			
1e kwaliteit	57	Vette lammeren	52
2e kwaliteit	54	Vette schapen	55
3e kwaliteit	50		
		Varkens	
Stieren		ca. 90 kg levend gewicht	79
1e kwaliteit	59	ca. 110 kg levend gewicht	81
2e kwaliteit	56	ca. 130 kg levend gewicht	83
		ca. 150 kg levend gewicht	84
Vaarzen			
1e kwaliteit	58	Zeugen	81
2e kwaliteit	55		

Bron: EU e.a.

124-g. Omrekeningskoersen
Exchange rates foreign currency

		1999	2000	2001	2002	2003
	per 1 Euro					
Contante koersen 1)						
Amerikaanse dollar		1,07	0,92	0,90	0,95	1,13
Australische dollar		1,65	1,59	1,73	1,74	1,74
Britse pond		0,66	0,61	0,62	0,63	0,69
Canadese dollar		1,58	1,37	1,39	1,48	1,58
Cypriotische pond		0,58	0,57	0,58	0,58	0,58
Deense kroon		7,44	7,45	7,45	7,43	7,43
Estlandse kroon		15,65	15,65	15,65	15,65	15,65
Hongaarse forint		252,77	260,04	256,59	242,96	253,62
Hongkongse dollar		8,27	7,20	6,99	7,38	8,81
Japanse yen		121,32	99,47	108,68	118,06	130,97
Letlandse lat		0,63	0,56	0,56	0,58	0,64
Litouwse litas		4,26	3,70	3,58	3,46	3,45
Maltezer lira		0,43	0,40	0,40	0,41	0,43
Nieuw-Zeelandse dollar		2,01	2,03	2,13	2,04	1,94
Noorse kroon		8,31	8,11	8,05	7,51	8,00
Poolse zloty		4,23	4,01	3,67	3,86	4,40
Sloveense tolar		194,47	206,61	217,98	225,98	233,85
Slowaakse koruna		44,12	42,60	43,30	42,69	41,49
Tsjechische koruna		36,88	35,60	34,07	30,80	31,85
Zuid-Afrikaanse rand		6,52	6,39	7,69	9,91	8,53
Zweedse kroon		8,81	8,45	9,26	9,16	9,12
Zwitserse frank		1,60	1,56	1,51	1,47	1,52
Goudprijs te Londen	Euro					
1 kilogram fijn		8411	9735	9741	10553	10344

1) Bron: ECB
Jaargemiddelden.

125. Maten en gewichten

125-a. Lengtematen
Linear measures

Nederlandse maten				Angelsaksische maten						
1 Putse roede (Hoeksche Waard)	=	4,08	m	1 stat. mile	=	1760	imp. yards	=	1609,34	m
1 Rijnlandse roede	=	3,767	m	1 imp. yard	=	3	feet	=	0,9144	m
1 vadem	=	1,885	m	1 foot	=	12	inches	=	0,3048	m
1 voet	=	31,417	cm	1 inch				=	2,54	cm
1 Rijnlandse duim	=	2,618	cm	1 line				=	0,635	mm
1 Franse duim	=	2,707	cm	1 point				=	0,353	mm
1 oude el	=	0,69	m							

125-b. Oppervlaktematen
Surface measures

Nederlandse maten				Angelsaksische maten						
1 bunder	=	1	ha	1 sq. mile	=	640	acres	=	258,995	ha
1 deimt (Groninger Oldambt en Veenkoloniën)	=	0,5	ha	1 acre	=	4840	sq. yards	=	40,468	are
1 pondemaat (Friesland)	=	0,3675	ha	1 rood (VK)	=	1210	sq. yards	=	10,117	are
1 hont = 100 roe (Bet. en Brab.)	=	0,1421	ha	1 sq. yard	=	9	sq. feet	=	0,836	m^2
1 Noordhollandse morgen	=	0,85	ha	1 sq. foot	=	144	sq. inches	=	929,03	cm^2
1 snees (West-Friesland)	=	0,0238	ha	1 sq. inch				=	6,452	cm^2
1 Rijnlandse roede	=	0,0014	ha							
1 Limburgse morgen	=	0,318	ha							
1 Bloois gemet (Zeeland)	=	0,3924	ha							

125-c. Inhoudsmaten
Measures of capacity

Nederland

1 last = 30 hl	=	3 000	liter
1 wise	=	1 000	liter
1 mud = 1 hl	=	100	liter
1 Nederlandse schepel	=	10	liter
1 Nederlands maatje	=	0,1	liter

Verenigd Koninkrijk

1 register ton				=	2,832	m^3
1 cubic yard	=	27	cubic feet	=	764,6	liter
1 cubic foot	=	1728	cubic inches	=	28,32	liter
1 cubic inch				=	16,39	cm^3
1 hogshed				=	286,4	liter
1 quarter	=	8	bushels	=	290,944	liter
1 bushel	=	8	gallons	=	36,368	liter
1 gallon	=	4	quarts	=	4,546	liter
1 quart	=	2	pints	=	1,1365	liter
1 pint	=	4	gills	=	0,5682	liter
1 gill				=	0,1421	liter

Verenigde Staten

Vloeistoffen

1 gallon	=	4	quarts	=	3,785	liter
1 quart	=	2	pints	=	0,9464	liter
1 pint	=	4	gills	=	0,4732	liter
1 gill				=	0,1183	liter

Droge stoffen

1 Winchester bushel				=	35,239	liter
1 dry quart	=	2	pints	=	1,1012	liter
1 dry pint				=	0,5506	liter

125-d. Gewichten
Weight measures

Nederlandse gewichten

1 centenaar (in Duitsland: Doppelzentner = dz)	=	100	kg
1 kwintaal	=	100	kg
1 Nederlandse lood	=	10	g
1 Nederlands wichtje	=	1	g
1 Nederlandse korrel	=	0,1	g

Angelsaksische gewichten

1 long ton	= 20	long cwt	=	2 240	lbs av.	=	1 016	kg
1 metr.ton			=	2 204	lbs av.	=	1 000	kg
1 short ton	= 20	short cwt (centals)						
			=	2 000	lbs av.	=	907,2	kg
1 long cwt	= 4	quarters	=	112	lbs av.	=	50,8	kg
1 short cwt (cental)			=	100	lbs av.	=	45,36	kg
1 quarter			=	28	lbs av.	=	12,7	kg
1 score			=	20	lbs av.	=	9,072	kg
1 lb av.			=	16	ounces av.	=	453,59	g
1 troy lb			=	12	tr.ounces	=	373,2	g
1 ounce av						=	28,35	g
1 troy ounce						=	31,10	g
1 pennyweight						=	1,555	g
1 grain						=	0,0648	g
1 quintal						=	100	kg

125-e. Kilogramgewichten per hl en per bushel
Weights in kilograms per hectoliter and per bushel

Kilogramgewichten per hl

tarwe	75	bruin mosterdzaad	70	veldbonen	78
rogge	70	geel mosterdzaad	68	stambonen	82
gerst	65	koolzaad	65	erwten	80
haver	50	kanariezaad	72	consumptieaardappelen	70
boekweit	63	lijnzaad	70	fabrieksaardappelen	61
mais	70	wikken	80		

Kilogramgewichten per bushel

tarwe	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland	60 lbs =	27,2
rogge	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Nieuw-Zeeland	56 lbs =	25,4
	Australië	60 lbs =	27,2
gerst	Verenigd Koninkrijk, Australië, Nieuw-Zeeland	50 lbs =	22,68
	Verenigde Staten, Canada	48 lbs =	21,77
haver	Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland	39 lbs =	17,69
	Verenigde Staten	32 lbs =	14,5
	Canada	34 lbs =	15,42
	Australië	40 lbs =	18,144
mais	Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland	56 lbs =	25,4
sojabonen		60 lbs =	27,2
boekweit	Verenigde Staten, Canada	48 lbs =	21,77
sorghum	Verenigde Staten, Canada	56 lbs =	25,4
lijnzaad	Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland	52 lbs =	23,59
	Verenigde Staten, Canada, Australië	56 lbs =	25,4
aardappelen	Verenigde Staten, Canada	60 lbs =	27,2

125-f. t/m i. Het internationale stelsel van meeteenheden (SI)
International system of measurements

De in volgende tabellen opgenomen meeteenheden en afleidingen daarvan zijn gebaseerd op het Internationale stelsel van Eenheden, volgens internationale afspraken aangeduid als SI. In de EG is in 1971 een Richtlijn inzake deze meeteenheden aangenomen. De bepalingen van deze Richtlijn (op een aantal punten gewijzigd in 1976) dienden in de wetgeving van de aangesloten landen te worden opgenomen. In Nederland is hieraan voldaan door aanpassing van de IJkwet.
Het gebruik van SI-eenheden is m.i.v. 1 januari 1978 in de uitoefening van een beroep of bedrijf bij het vragen, het aanbieden of het leveren van goederen of diensten wettelijk verplicht gesteld.

Bron: Dienst van het IJkwezen.

zie volgende pagina's

125-f. Erkende meeteenheden (SI-eenheden)
Legal measurements (SI-units)

grootheid	naam	symbool
Grondeenheden		
lengte	meter	m
massa	kilogram	kg
tijd	seconde	s
elektrische stroom	ampère	A
thermodynamische temperatuur	kelvin	K
hoeveelheid stof	mol	mol
lichtsterkte	candela	cd
Aanvullende eenheden		
vlakke hoek	radiaal	rad
ruimtehoek	sterradiaal	sr
Afgeleide eenheden		
oppervlakte	vierkante meter	m^2
inhoud	kubieke meter	m^3
snelheid	meter per seconde	m/s of $m.s^{-1}$
versnelling	meter per secondekwadraat	m/s^2 of $m.s^{-2}$
hoeksnelheid	radiaal per seconde	rad/s of $rad.s^{-1}$
golfgetal	(een) per meter	m^{-1}
volumieke massa, dichtheid, massaconcentratie	kilogram per kubieke meter	kg/m^3 of $kg.m^{-3}$
molaire concentratie	mol per kubieke meter	mol/m^3 of $mol.m^{-3}$
stroomdichtheid	ampère per vierkante meter	A/m^2 of $A.m^{-2}$
luminantie	candela per vierkante meter	cd/m^2 of $cd.m^{-2}$
Afgeleide eenheden met eigen naam en symbool		
frequentie	hertz	Hz (1 Hz = 1/s)
kracht	newton	N (1 N = 1 $kg.m/s^2$)
druk	pascal	Pa (1 Pa = 1 N/m^2)
energie, arbeid, hoev. warmte	joule	J (1 J = 1 N.m)
vermogen	watt	W (1 W = 1 J/s)
elektrische lading	coulomb	C (1 C = 1 A.s)
elektrische spanning	volt	V (1 V = 1 WA)
elektrische capaciteit	farad	F (1 F = 1 C/V)
elektrische weerstand	ohm	Ω (1 Ω = 1 V/A)
elektrische geleiding	siemens	S (1 S = 1/Ω)
magnetisch flux	weber	Wb (1 Wb = 1V.s)
magnetische inductie	tesla	T (1 T = 1 Wb/m^2)
inductantie	henry	H (1 H = 1 Wb/A)
lichtstroom	lumen	lm (1 lm = 1 cd/sr)
verlichtingssterkte	lux	lx (1 lx = 1 lm/m^2)
Combinatie van afgeleide eenheden met eigen naam met grondeenheden en aanvullende eenheden		
moment van kracht	newtonmeter	N.m
oppervlaktespanning	newton per meter	$N.m^{-1}$
soortgelijke warmte	joule per kilogram kelvin	$J.kg^{-1}.K^{-1}$
thermische geleiding	watt per meter kelvin	$W.m^{-1}.K^{-1}$
elektrische veldsterkte	volt per meter	$V.m^{-1}$
molaire energie	joule per mol	$J.mol^{-1}$
dynamische viscositeit	pascal seconde	Pa.s

125-g. Voorvoegsels voor het vormen van decimale veelvouden en delen van SI-eenheden
Prefixes for the formation of decimal multiples and parts (SI)

voorvoegsel	symbool	factor	voorvoegsel	symbool	factor
exa	E	10^{18}	deci	d	10^{-1}
peta	P	10^{15}	centi	c	10^{-2}
tera	T	10^{12}	milli	m	10^{-3}
giga	G	10^{9}	micro	μ	10^{-6}
mega	M	10^{6}	nano	n	10^{-9}
kilo	k	10^{3}	pico	p	10^{-12}
hecto	h	10^{2}	femto	f	10^{-15}
deca	da	10	atto	a	10^{-18}

125-h. Eenheden die niet tot het SI behoren, doch blijvend zijn erkend
Units, not belonging to SI, but permanently recognized

grootheid	eenheid		
	naam	symbool	waarde
lengte	zeemijl 1)	-	1 zeemijl = 1 852 m
oppervlakte voor landerijen	are	a	1 a = 100 m^2
	hectare	ha	1 ha = 10 000 m^2
volume, inhoud	liter	l	1 l = 1 dm^3 = 10^{-3} m^3
	registerton 1)	-	1 reg.ton = 2,83 m^3
massa	ton 2)	t	1 t = 10^3 kg
vlakke hoek	graad	°	1 ° = π/180 rad
	(boog)minuut	'	1 ' = π/10800 rad
	(boog)seconde	"	1 " = π/648000 rad
	decimale graad	gon	1 gon = π/200 rad
tijd	minuut	min	1 min = 60 s
	uur	h	1 h = 3600 s
	dag	d	1 d = 86400 s
snelheid	knoop 1)	-	1 knoop = 1 zeemijl.h^{-1H}
druk en spanning	bar	bar	1 bar = 10^5 Pa
energie	electronvolt	eV	1 eV = ca. 160,219.10^{-21} J
vermogen (schijnbaar)	voltampère	VA	1 VA = 1W
vermogen (reactief)	var	var	1 var = 1W

1) Uitsluitend ter aanduiding van grootheden bij de zee- en luchtvaart.
2) Bij de ton kunnen de decimale veelvouden kiloton (kt), megaton (mt) enz. worden gebruikt.

125-i. Herleiding van vervallen eenheden tot SI-eenheden
Conversion of abrogated units into SI-units

grootheid	niet SI-eenheden		vervangende SI-eenheden		herleiding
	naam	symbool	naam	symbool	
lengte	micron	μ	micrometer	μm	1μ = 1 μm
	millimicron	mμ	nanometer	nm	1 mμ = 1 nm
volume, inhoud	kubieke centimeter	cc	kubieke centimeter	cm^3	1 cc = 1 cm^3
frequentie (toerental)	toeren per minuut	tpm/rpm	hertz	Hz	1 000 tpm = 16,67 Hz
massa	pond		kilogram	kg	1 pond = 0,5 kg
	ons		gram	g	1 ons = 100 g
kracht	kilogramkracht	kgf	newton	N	1 kgf = 9,80665 N
druk	kilogramkracht per vierkante centimeter	kgf/cm^2	kilopascal	kPa	1 kgf/cm^2 = 98,0665 kPa
	atmosfeer	at	kilopascal	kPa	1 at = 98,0665 kPa
energie	calorie	cal	joule	J	1 cal = 4,1868 J
	kilocalorie	kcal	kilojoule	kJ	1 kcal = 4,1868 kJ
vermogen	calorie p.seconde	cal/s	watt	W	1 cal/s = 4,1868 W
	kilocalorie per uur	kcal/h	kilowatt	kW	1 000 kcal/h = 1,163 kW
	paardekracht	pk	kilowatt	kW	1 pk = 0,73549875 kW
temperatuur	graad Fahrenheit	°F	graad Celsius	°C	1 °F = 5/9 °C 32 °F = 0 °C
verlichtingssterkte	foot candle	ft candle	lux	lx	1 ft candle = 10,76 lx

126. Overige gegevens

126-a. Aangifteplichtige besmettelijke dierziekten, aantal uitbraken
Notifiable diseases, number of outbreaks

	1985	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Amerikaans vuilbroed	-	7	4	21	11	18	2	2	4
Aviare Influenza	-	-	-	-	-	-	-	-	241
Bovine spongiforme encefalopathie (bse)	-	-	-	2	2	2	20	24	19
Endemische runderleukose	-	-	-	9	3	-	-	-	2
Hondsdolheid	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Miltvuur bij alle vee	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Mond- en klauwzeer	-	-	-	-	-	-	26	-	-
Pseudo-vogelpest (Newcastle disease)	-	-	5	-	1	-	-	-	-
Psittacose				15	30	-*	-*	-	8
Rabiës bij vleermuizen	.	24	4	7	6	3	9	-	9
Rotkreupel bij schapen 1)	240	82	35						
Runderbrucellose	.	.	.	-	-	-	-	-	-
Rundertuberculose	.	.	.	3	5	6	-	-	-
Salmonella Enteriditus	.	.	39	13	-	8	12	8	-
Salmonella typhimurium	.	.	.	4	-	4	6	-	-
Schurft bij schapen 1)	29	21	4						
Scrapie	.	.	.	16	13	12*	10*	5	50
Varkenspest (klassieke)	36	2	-	5	-	-	-	-	-
Vesiculaire varkensziekte	.	.	-	-	-	-	-	-	-
Vogelcholera 1)	11	-	-						

Bron: Veterinaire Dienst.
1) Sinds 13-4-'96 niet meer aangifteplichtig.

126-b. Omzetbelasting bij levering van fabrikant (producent) aan ondernemer
Value added tax at delivery from producers to consumers

Belasting over de toegevoegde waarde (BTW) (Wet omzetbelasting 1968, ingaande 1 januari 1969)
BTW-tarieven

	algemeen		landbouwregeling	
	normaal tarief	verlaagd tarief	inkoop productiemiddelen	verkoop producten
01-01-'73	16%	4%	4 of 16%	4,44%
17-09-'73	16%	4%	4 of 16%	6,67%
01-05-'74	16%	4%	4 of 16%	4,44%
01-10-'76	18%	4%	4 of 18%	4,71%
01-01-'84	19%	5%	5 of 19%	5,04%
01-10-'86	20%	6%	6 of 20%	5,71%
01-01-'89	18,5%	6%	6 of 18,5%	5,15%
01-01-'92	18,5%	6%	6 of 18,5%	5,26%
01-10-'92	17,5%	6%	6 of 17,5%	5,26%
01-01-'93	17,5%	6%	6 of 17,5%	5,93%
01-01-2000	17,5%	6%	6 of 17,5%	5,04%
01-01-2001	19,0%	6%	6 of 19,0%	5,37%
01-01-2002	19,0%	6%	6 of 19,0%	5,37%
01-01-2003	19,0%	6%	6 of 19,0%	5,37%
01-01-2004	19,0%	6%	6 of 19,0%	5,37%

Toelichting op de tarieven voor goederen en diensten, welke voor de land- en tuinbouw van belang zijn, naar de toestand op 1 januari 2004.

N o r m a a l tarief
Voor de meeste goederen (w.o. landbouwwerktuigen, -gereedschap, bestrijdingsmiddelen, meststoffen) en diensten (w.o. die van dierenartsen, het laten verzorgen van belastingaangiften door Boekhoudbureaus), geldt het normale tarief van 19,0%.

V e r l a a g d tarief
Onder het verlaagd tarief van 6% vallen o.m.:

1. Goederen

a. Alle land- en tuinbouwproducten (w.o. ook sierteeltproducten), voor zover deze tot de zgn. eerste levensbehoefte gerekend kunnen worden;
b. Enkele landbouwproducten t.w. land- en tuinbouwzaden, planten voor uitpoot voor groente en fruit. Verder diergeneesmiddelen, stro en veevoeders (w.o. grit);
c. Water, en voor verwarmingsdoeleinden in de glastuinbouw gas en stookoliën.

2. Diensten
Voor zover zij worden bewezen aan en uitgevoerd in opdracht van landbouwers, veehouders (w.o. pluimveehouders), tuinders en bosbouwers: het bewaren, drogen, koelen, ontsmetten, schonen, sorteren, verpakken en het vervoer naar veilingen van goederen welke de landbouwers enz. als zodanig hebben voortgebracht of geteeld alsmede de diensten bewezen door boekhoud- en belastingadviesbureaus, agrarische loonbedrijven, fokinstellingen en instellingen voor keuring en onderzoek en kunstmatige inseminatie.

Vrijstellingen

Bepaalde diensten van agrarische bedrijfsverzorgingsdiensten komen voor vrijstelling in aanmerking.
Verder zal in het algemeen vrijgesteld zijn:
a. levering van onroerend goed (uitgezonderd levering door vervaardiger van dat goed en de levering binnen 2 jaar na de eerste ingebruikneming daarvan).
b. verhuur en verpachting van onroerend goed.

Landbouwregeling

De landbouwregeling houdt in dat landbouwers, veehouders, tuinbouwers en bosbouwers geen omzetbelasting behoeven af te dragen over de navolgende door hen verrichte prestaties:
a. leveringen van goederen, vermeld onder het verlaagde BTW-tarief, welke zij in hun vermelde hoedanigheid hebben voortgebracht of geteeld en
b. diensten welke naar hun aard bijdragen tot de agrarische productie en welke zij met gebruikmaking van hun normale uitrusting en personeel verrichten.
c. leveringen van gebruikte bedrijfsmiddelen en andere in het bedrijf gebruikte goederen.

Ondernemers, aan wie deze prestaties worden verricht, kunnen 5,1% over de prijs inclusief BTW (= 5,37% over de prijs exclusief BTW) met de fiscus verrekenen.

Landbouwers enz. die deze landbouwregeling toepassen - en dus geen omzetbelasting afdragen - kunnen de in hun aankopen berekende omzetbelasting niet verrekenen met de fiscus; compensatie is immers gevonden in de niet af te dragen omzetbelasting over de verrichte prestaties. Voorts zijn zij geen omzetbelasting verschuldigd over leveringen van gebruikte bedrijfsmiddelen en andere in het bedrijf gebruikte goederen.
Iedere landbouwer kan op verzoek afzien van de landbouwregeling en opteren voor de normale ondernemersregeling in de omzetbelasting.
Teruggaan naar de landbouwregeling is eerst mogelijk na het verstrijken van tenminste 5 jaren. Aangezien bij toepassing van de landbouwregeling alle goederen op het bedrijf inclusief omzetbelasting aanwezig zijn en bij toepassing van de ondernemersregeling exclusief omzetbelasting, dient de omzetbelasting bij overgang van het ene naar het andere systeem verrekend te worden.
Van de landbouwregeling zijn uitgesloten veehouders voor zover hun bedrijfsuitoefening niet samenhangt met de exploitatie van de bodem, hetgeen in het algemeen het geval is indien de veehouder over minder dan 1 ha cultuurgrond beschikt.

126-c. Willekeurige afschrijving en investeringsaftrek (Uittreksel Fiscaal Memo-1, 2004)
Free write-off and Investments deduction (IA)

Willekeurige afschrijving

- van de navolgende aangewezen bedrijfsmiddelen kunnen aanschaffings- of voortbrengingskosten willekeurig worden afgeschreven
  - milieu-bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van bescherming Nederlandse milieu
  - arbo-bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van arbeidsomstandigheden
  - andere aangewezen bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van
    . bevordering economische ontwikkeling of structuur, waaronder ook bevordering ondernemerschap, in aanmerking komen investeringen door startende ondernemers,
    . (t/m 2002) immateriële activa
- willekeurige afschrijving
  - is mogelijk zodra ter zake van verwerving/verbetering bedrijfsmiddel
    . verplichtingen zijn aangegaan
    . voortbrengingskosten zijn gemaakt
  - kan vóór ingebruikneming bedrijfsmiddel maximaal betaalde bedrag bedragen
- vermindering van investering ingevolge herinvesteringsreserve geldt als eerste willekeurige afschrijving.

Milieu-investeringen (VAMIL)

- milieu-bedrijfsmiddelen kunnen alleen willekeurig worden afgeschreven indien bedrijfsmiddelen
  - opgenomen zijn in Milieulijst willekeurige afschrijving milieu-investeringen, en
  - niet eerder gebruikt zijn, en
  - gericht zijn op verbetering van natuurlijk milieu, en
  - voor landbouwbedrijven: niet leiden tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden, en (vanaf 2002) maximaal € 25 mln kosten (behoudens goedkeuring Eur. Cie)
- (vanaf 2002) willekeurige afschrijving mag niet leiden tot overschrijding maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven

- Milieulijst VAMIL 2004

hoofdstuk	*milieu-verdienste*
1	duurzame productiemiddelen
2	klimaatverandering
3	luchtverontreiniging
4	overlast en gezondheid
5	mobiele werktuigen en transportmiddelen
6	externe veiligheid en preventieve voorzieningen
7	biodiversiteit en natuurlijke omgeving
8	grondstoffenbesparing en hergebruik
9	afvalstromen

- op bedrijfsmiddelen op Milieulijst VAMIL bestemd voor gebruik in buitenland kan alleen op verzoek willekeurig worden afgeschreven
- vereist zijn
  - aanmelding binnen 3 maanden
    . na aangaan verplichtingen/na begin kalenderkwartaal volgende op maken van voortbrengingskosten / na ingebruikneming bedrijfsmiddel
    . bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda
  - accountantsverklaring omtrent juistheid / volledigheid inzake gegevens bedrijfsmiddel
    . dient in afschrift bij administratie aanwezig te zijn
    . dient te worden ingediend bij aanmelding
- aanmelding milieu-bedrijfsmiddel voor willekeurige afschrijving (t/m 2002 met accountantsverklaring) mag worden opgenomen in eventuele aanmelding voor milieu-investeringsaftrek of (t/m 2002) energie-investeringsaftrek
- toepassing willekeurige afschrijving milieu-bedrijsmiddel is niet mogelijk voor investeringen aangegaan vanaf 26-9-2002 t/m 31-12-2002.

Arbo-investeringen

- arbo-bedrijfsmiddelen kunnen alleen willekeurig worden afgeschreven indien bedrijfsmiddelen
  - opgenomen zijn in Arbolijst, en
  - bijdragen aan voorkomen van uitgesteld nadelig gezondheidseffect, en
  - innovatief of niet-gangbaar zijn
- Arbolijst 2004

categorie	*arbo-verdienste*
S	voorkoming / vermindering blootstelling aan toxische en andere stoffen
L	voorkoming / vermindering blootstelling aan lawaai
F	voorkoming / vermindering blootstelling aan fysieke belasting en bevordering reïntegratie arbeidsgehandicapten

- met op Arbolijst aangewezen bedrijfsmiddelen worden gelijkgesteld bedrijfsmiddelen die
  - in andere EU-lidstaat rechtmatig zijn geproduceerd of in de handel zijn gebracht
  - in andere EER-lidstaat rechtmatig zijn geproduceerd

  mits bedrijfsmiddelen ten minste aan gelijkwaardige technische en veiligheidseisen voldoen
- aanmelding arbo-investering moet binnen 3 maanden
  - na aangaan verplichtingen/na begin kalenderkwartaal volgende op maken van voortbrengingskosten / na ingebruikneming bedrijfsmiddel
  - bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda
- accountantsverklaring is niet vereist
- toepassing willekeurige afschrijving arbo-bedrijfsmiddelen is niet mogelijk voor investeringen aangegaan vanaf 15-11-2002 t/m 31-12-2002.

Investeringen door startende ondernemers

- voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking bedrijfsmiddelen
  - aangeschaft / voortgebracht door belastingplichtige
    . in jaren waarin startersaftrek geldt, en
    . in kalenderjaar dat daaraan onmiddellijk voorafgaat en waarin zelfstandigenaftrek niet geldt
  - aangeschaft / voortgebracht binnen onderneming waaruit belastingplichtige als ondernemer winst geniet
  - die niet vallen onder van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek uitgesloten categorieën bedrijfsmiddelen
  - tot investeringsmaximum in kalenderjaar van € 286 000 (in 2003: 279 000) (geldt niet voor bedrijfsmiddelen waarop uit andere hoofde reeds willekeurig wordt afgeschreven)
- bij investeringsaftrek gegeven uitsluiting van verplichtingen tussen bepaalde partijen en ontheffingsmogelijkheid daarvan zijn ook van toepassing (geen ontheffingsmogelijkheid voor verplichtingen tussen degene die ten minste 1/3-belang heeft in lichaam en dat lichaam)
- indien geen sprake is van aangaan van verplichtingen (bij voorbeeld inbreng vanuit privé, toetreding tot firma) kan toch willekeurig worden afgeschreven
  - op verzoek
  - vanaf moment van ingebruikneming
- boekwaarde investering wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan
- accountantsverklaring en aanmelding investering zijn niet vereist.

Immateriële activa (t/m 2002)

- voor willekeurige afschrijving komen t/m 2002 in aanmerking immateriële activa
  - waaronder wordt verstaan
    . concessies
    . vergunningen van privaatrechtelijke aard
    . rechten van intellectuele eigendom
    . goodwill
  - door belastingplichtige verkregen bij verwerving van (zelfstandig onderdeel van) buitenlandse onderneming
  - tot € 4 537 000 per verworven buitenlandse onderneming
    tenzij bedrijfsmiddelen
  - bestemd zijn om (indirect) hoofdzakelijk
    . vrijgesteld bosbedrijf uit te oefenen
    . (gedeelte van) onderneming te drijven waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming dubbele belasting
    . ter beschikking te stellen aan derden
  - reeds vóór verwerving buitenlandse onderneming tot ondernemingsvermogen van belastingplichtige / met belastingplichtige verbonden lichaam behoorden
- bij investeringsaftrek gegeven uitsluiting van verplichtingen tussen bepaalde partijen is ook van toepassing
- vereist zijn
  - accountantsverklaring omtrent juistheid / volledigheid inzake gegevens bedrijfsmiddel
    . dient in afschrift bij administratie aanwezig te zijn
    . dient te worden ingediend bij aanmelding
  - aanmelding binnen 1 maand
    . na aangaan verplichtingen
    . bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda
- inspecteur dient binnen 3 maanden na aanmelding bij beschikking vast te stellen
  - of sprake is van verwerving van buitenlandse onderneming
  - of immateriële activa onmiddellijk voorafgaand aan verkrijging tot vermogen van buitenlandse onderneming behoorden
  - aanschaffingskosten bedrijfsmiddelen
- boekwaarde immateriële activa wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Investeringsaftrek

- ter zake van investeringen in bepaalde bedrijfsmiddelen kan een belastingplichtige een aanvullend bedrag (investeringsaftrek) op de winst in mindering brengen
- onder investeren wordt verstaan
  - aangaan van verplichtingen voor aanschaffing of verbetering bedrijfsmiddel
  - maken van voortbrengingskosten voor bedrijfsmiddel

  voorzover verplichtingen en kosten drukken op belastingplichtige
- investeringsaftrek bestaat uit
  - kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (geldt zowel voor ondernemer als medegerechtigde)
  - energie-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers)
  - milieu-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers)
- investeringsaftrek en desinvesteringsbijtelling vinden plaats naar geldende regels ten tijde van investering

kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

- kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door belastingplichtige (zowel ondernemer als medegerechtigde) worden toegepast, indien in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in bedrijfsmiddelen
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin wordt geïnvesteerd, mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt kleinschaligheidsinvesteringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
- investeringen door belastingplichtige binnen samenwerkingsverband (IB en Vpb) moeten worden samengeteld vóór toepassing tabel kleinschaligheidsinvesteringsaftrek.

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 2004				
investering		aftrek	aftrek	
meer dan	niet meer dan	%	minimaal	maximaal
-	2 000	0	-	-
2 000	33 000	25	500	8 250
33 000	65 000	22	7 260	14 300
65 000	96 000	19	12 350	18 240
96 000	127 000	16	15 360	20 320
127 000	159 000	13	16 510	20 670
159 000	191 000	11	17 490	21 010
191 000	223 000	8	15 280	17 840
223 000	254 000	5	11 150	12 700
254 000	286 000	3	7 620	8 580
286 000	-	0	-	-

energie-investeringsaftrek

- energie-investeringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (niet door medegerechtigde) worden toegepast, indien
    . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als energie-investeringen zijn aangewezen (Energielijst) en (vanaf 2003) waarvoor bij aanmelding evt. bouwvergunning of (vanaf 2004) vergunning rijkswaterstaatwerken onherroepelijk is afgegeven.
    . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
    . verklaring energie-investering van Senter te Zwolle (namens minister van Economische Zaken) is verkregen
    . (t/m 2002) afschrift van accountantsverklaring omtrent juistheid / volledigheid inzake gegevens bedrijfsmiddel bij administratie is gevoegd
    . energie-investering binnen 3 maanden is aangemeld bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda, onder overlegging desgewenst berekening energiebesparing en (t/m 2002) accountantsverklaring
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt energie-investeringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
- Energielijst 2004 bevat generiek en specifiek omschreven bedrijfsmiddelen ingedeeld in categorieën A-E en alsmede categorie F

categorie	*investeringen ten behoeve van*
A	energiebesparing in bouwwerken
B	energiebesparing bij apparatuur of processen
C	gelijktijdig opwekken van warmte en kracht
D	energiebesparing in of bij transportmiddelen
E	aanwenden of toepassen van duurzame energie
F	energie-advies

- onder energie-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van energie-advies over energie-investering, mits energie-investering binnen 24 maanden (t/m 9-2-2002: 12 maanden) na opdracht tot advies plaatsvindt en in advies is aanbevolen. Bij gecombineerd energie- en milieu-advies wordt 50% van advieskosten aan energie-advies toegerekend.
-

tabel energie-investeringsaftrek					
jaar	energie-investering		aftrek-	aftrek	
	meer dan	niet meer dan	percentage	minimaal	maximaal
2004					
	-	€ 2000	0 %	-	-
	€ 2000	-	55 %	€ 1100	€ 58 300 000 1)
2003					
	-	€ 2000	0 %	-	-
	€ 2000	-	55 %	€ 1100	€ 56 650 000 1)

1) van energie-investering komt maximaal € 106 mln (in 2003: € 103 mln) in aanmerking voor energie-investeringsaftrek; maximumbedrag energie-investeringen wordt aan ondernemers binnen samenwerkingsverband (IB en Vpb) toegedeeld naar rato van individuele energie-investering

milieu-investeringsaftrek

- milieu-investeringsaftrek
  - kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (niet door medegerechtigde) worden toegepast, indien
    . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als milieu-investeringen zijn aangewezen (Milieulijst milieu-investeringsaftrek)
    + onderverdeeld in categorie I, II en III
    + gericht op verbetering natuurlijk milieu / dierenwelzijn
    + voor landbouwbedrijven: niet leidend tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden
    + (vanaf 2002) tot maximaal € 25 mln (behoudens goedkeuring Europese Commissie)
    . in kalenderjaar wordt geïnvesteerd binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
    . t/m 2002 afschrift van accountantsverklaring omtrent juistheid / volledigheid inzake gegevens bedrijfsmiddel bij administratie is gevoegd
    . milieu-investering binnen 3 maanden is aangemeld bij Bureau IRWA van belastingdienst te Breda, t/m 2002 onder overlegging van accountantsverklaring
  - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt, mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt milieu-investeringaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
  - kan voor dezelfde milieu-investering
    . niet samengaan met energie-investeringsaftrek
    . wel samengaan met regime van willekeurige afschrijving
  - kan niet leiden tot overschrijding van maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven
- Milieulijst milieu-investeringsaftrek 2004 (Milieulijst MIA 2004)

hoofdstuk	*milieu-verdienste*
1	duurzame productiemiddelen
2	klimaatverandering
3	luchtverontreiniging
4	overlast en gezondheid
5	mobiele werktuigen en transportmiddelen
6	externe veiligheid en preventieve voorzieningen
7	biodiversiteit en natuurlijke omgeving
8	grondstoffenbesparing en hergebruik
9	afvalstromen

- (vanaf 25-9-2002) onder milieu-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van milieu-advies over verrichte milieu-investering, mits milieu-advies betrekking heeft op kleine of middelgrote onderneming, of milieu-investering binnen 24 maanden na opdracht tot advies plaats vindt en in advies is aanbevolen.
- Bij gecombineerd milieu- en energie-advies wordt 50% van advieskosten aan milieu-advies toegerekend.
- tabel milieu-investeringsaftrek

	milieu-investering		aftrekpercentage		
	meer dan	niet meer dan	categorie I	categorie II	categorie III
2004					
	-	€ 2 000	0 %	0 %	0 %
	€ 2 000	-	40 %	30 %	15 %
2003					
	-	€ 2 000	0 %	0 %	0 %
	€ 2 000	-	40 %	30 %	15 %

Uitgesloten bedrijfsmiddelen en verplichtingen

- uitgesloten bedrijfsmiddelen investeringsaftrek

  voor investeringsaftrek komen niet in aanmerking
  bedrijfsmiddelen met investeringsbedrag van minder dan € 450
  - bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk
    . vrijgesteld bosbedrijf uit te oefenen
    . (gedeelte van) onderneming te drijven waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming dubbele belasting
  - gronden, inclusief ondergrond gebouwen
    . uitgezonderd verbeteringskosten grond indien hierop wordt afgeschreven
  - woonhuizen en woonschepen alsmede gedeelten van andere zaken die dienen voor bewoning
  - personenauto's niet bestemd voor beroepsvervoer over de weg
  - vaartuigen voor representatie
  - effecten, vorderingen, goodwill, vergunningen, ontheffingen, concessies en andere dispensaties van publiekrechtelijke aard
  - dieren

  voor kleinschaligheidsinvesteringsaftrek komen mede niet in aanmerking
  - bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan derden

  voor energie-investeringsaftrek en milieu-investeringsaftrek komen mede niet in aanmerking (behoudens uitzonderingen)
  - bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan
    . in buitenland wonende personen / lichamen
    . personen / lichamen voor drijven (gedeelte van) onderneming waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming van dubbele belasting
- voor investeringsaftrek worden niet in aanmerking genomen verplichtingen aangegaan tussen
  - belastingplichtige en personen die behoren tot huishoudens van belastingplichtige
  - bloed- of aanverwanten in rechte lijn of personen behorend tot hun huishouden
  - gerechtigden tot nalatenschap waartoe bedrijfsmiddel behoort
  - degene die ten minste 1/3-belang heeft in lichaam en dat lichaam

  met dien verstande dat op verzoek ontheffing kan worden verleend door inspecteur

desinvesteringsbijtelling

- desinvesteringsbijtelling vindt plaats
  - ter zake van goederen (zaken) waarvoor investeringsaftrek is genoten
  - bij vervreemding - of daarmee gelijkgestelde gebeurtenis - binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar
  - bij desinvesteringstotaal in kalenderjaar van meer dan € 2000 (in 2003: € 2000)
  - tegen percentage genoten investeringsaftrek (te nemen van overdrachtsprijs), tot maximaal bedrag van genoten investeringsaftrek

  met dien verstande dat met vervreemding wordt gelijkgesteld
  - onttrekken zaak aan onderneming
  - wijzigen van bestemming van zaak (onder voorwaarden)
  - wegens investering genieten van vermindering, teruggaaf of vergoeding
  - ongedaan maken van investering, waarvan ook sprake is indien
    . niet binnen 12 maanden na aangaan verplichting ten minste 25 % van investeringsbedrag is betaald en tevens ingebruikneming niet heeft plaatsgevonden (ontheffing is echter mogelijk)
    . ingebruikneming niet binnen 3 jaar na aanvang investeringsjaar heeft plaatsgevonden (ontheffing is echter mogelijk)

126-d. Vrijstelling overdrachtsbelasting; Verklaring verbetering van de landbouwstructuur (VVL)

Exemption from transfer tax; Certificate improvement of agricultural structure

Het doel van de regeling is het bevorderen van een duurzame agrarische productie. Dit gebeurt door het verbeteren van de landbouwstructuur met als streven een zo optimaal mogelijke inzet van de schaarse productiefactor grond. De Verklaring verbetering van de landbouwstructuur, kortweg VVL, is daarvan het schriftelijke bewijs.

Overeenkomstig de Wet op belastingen van rechtsverkeer, in de wandeling WBR, is overdrachtsbelasting verschuldigd bij het verkrijgen van in Nederland gelegen onroerende zaken of zakelijke rechten daarop. De WBR kent onder meer een vrijstelling van deze belasting voor landerijen. Hieronder worden gronden verstaan die zijn bestemd voor agrarische doeleinden, zoals akkerbouw, tuinbouw, veeteelt en bosbouw.

Aan de vrijstelling van overdrachtsbelasting zijn bepaalde voorwaarden verbonden. Eén ervan is dat het verkrijgen in het belang moet zijn van een verbetering van de landbouwstructuur. Deze voorwaarde is de enige die wordt beoordeeld door LASER. Wordt daaraan voldaan dan geeft LASER een verklaring verbetering van de landbouwstructuur, ofwel VVL, af. Met deze VVL kan een verzoek om vrijstelling van de overdrachtsbelasting worden ingediend bij de inspecteur Registratie en Successie. Deze beoordeelt tevens de overige voorwaarden voor het verkrijgen van deze vrijstelling, zoals de naburigheidseis en de 'vijfjarigbezit' eis. Ook beslist de inspecteur over de gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de overdrachtsbelasting, dan wel de afwijzing ervan.
Voor meer informatie wordt verwezen naar het regiokantoor van LASER, de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

126-e. Regulerende energiebelasting (REB))
Regulating energy tax

Per 1 januari 1996 is in Nederland een regulerende energiebelasting ingevoerd. De belasting wordt geheven over elektriciteit, aardgas, petroleum, huisbrandolie, LPG, propaan en butaan. De belasting geldt niet voor brandstoffen die worden gebruikt voor het wegverkeer en de pleziervaart.
Er gelden vrijstellingen voor:
- het gebruik van de eerste 800 m^3 aardgas en de eerste 800 kWh elektriciteit;
- het gebruik van aardgas boven 170.000 m^3;
- het gebruik van elektriciteit boven 50.000 kWh en het totale gebruik indien de aansluiting een doorlaatwaarde heeft van meer dan 3x80 Ampère;
- het gebruik van aardgas en minerale oliën 1) ten behoeve van de bevordering van het groeiproces van tuinbouwproducten.

De belasting wordt gecompenseerd door belastingverlagingen die zijn ingegaan per 1 januari 1996.

Informatie over de energiebelasting is verkrijgbaar bij Postbus 51 infolijn, tel. 06-8051.

1) Indien geen aansluiting voor aardgas aanwezig is.

126-f. Leveringsvoorwaarden
Terms of delivery

voorwaarde	kosten van:	voor rekening van:
F.o.b. (free on board)	inladen	verkoper
F.o.r. (free on rail)	inladen	verkoper
C.f. (cost and freight)	inladen en vracht naar haven van bestemming	verkoper
C.i.f. (cost, insurance, freight)	zeevracht en verzekering gedurende zeereis	verkoper
Franco lichter (f.o.s., free overside ship)	overladen uit zeeschip in lichter	verkoper
Boord/auto/spoorvrij leverende fabriek of importhaven	laadkosten	verkoper
Franco wal	lossen	verkoper
Af-fabriek	vervoer naar haven/station	koper
F.a.s. (free alongside ship)	inladen	koper
Vrachtvrij voor wal of station van bestemming	lossen	koper

126-g. Rentestanden en rendementen
Rates of interest and profits of shares and debentures

	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003
	%						
Onderhandse kapitaalmarkt							
Hypotheekrente van							
alle nieuwe inschrijvingen gewone hypotheken op onroerende goederen	7,77	8,74	7,12	5,88	5,88	5,33	4,48
eerste hypotheken (ultimo) 1)							
laagste	7,10	9,40	6,00	5,80	5,10	4,80	4,50
hoogste	8,00	10,00	6,60	6,95	5,90	5,80	5,15
Onderhandse leningen en nutsbedrijven 2)	7,79	9,15	7,07	.	.	.	.
Totaal rendement op							
aandelen	33,1	-13,1	19,8	-2,1	-19,2	-32,8	9,1
obligaties	9,9	4,3	17,2	6,5	6,0	8,7	4,2
Gemiddelde rendementen van obligaties 4)							
Eeuwigdurende staatsleningen	5,77	4,81	5,47	5,90	5,64	5,46	4,88
Aflosbare staatsleningen	7,25	9,01	6,61	5,34	4,80	4,65	3,77
w.o. met gemiddelde resterende looptijd van 5 tot 8 jaar	7,32	8,99	6,49	5,30	4,70	4,60	3,64
Pand- en bankbrieven	7,50	9,15	6,61	5,76	5,09	4,91	3,91
Bankleningen	.	9,11	6,73	5,74	5,08	4,88	3,92

Bron: CBS Financiële maandstatistiek.
1) Laagste en hoogste rentepercentages van gewone hypothecaire leningen zonder overheidsgarantie tot 75% van de executiewaarde, bij eerste afsluiting, op een nieuwbouw eengezinshuis in eigen gebruik, verstrekt door een aantal hypothecaire leningenverstrekkende instellingen, w.o. hypotheekbanken, handelsbanken, landbouwkredietinstellingen, spaarbanken en verzekeringsmaatschappijen.
2) Tarieven bij afsluiting; gepubliceerd door de firma Diest en Geerling en Raven; vanaf 1999 niet meer berekend.
3) Berekend als mutatie van de CBS-herbeleggingsindices.
4) Het effectief rendement wordt bepaald door de mediaan per looptijdsklasse; het groepsrendement en de rendementen van de samenvattende looptijdsklassen worden berekend als ongewogen gemiddelde van de medianen van de betrokken looptijdsklassen.

126-h. Klimaatgegevens Nederland
Data on Dutch climate

	jan.	febr.	mrt	apr.	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jaar
T e m p e r a t u u r	etmaalgemiddelden in graden Celcius												
Den Helder (De Kooy) nrml	3,2	3,0	5,2	7,6	11,6	14,2	16,6	16,9	14,5	11,0	7,1	4,6	9,6
Eelde normaal	2,0	2,1	4,9	7,5	11,9	14,4	16,5	16,5	13,5	9,6	5,5	3,2	9,0
Vlissingen normaal	3,8	3,7	6,0	8,4	12,4	15,0	17,5	17,8	15,4	11,8	7,7	5,1	10,4
Maastricht normaal	2,6	2,9	5,9	8,4	13,0	15,6	17,7	17,6	14,3	10,3	5,9	3,8	9,8
De Bilt normaal	2,8	3,0	5,8	8,3	12,7	15,2	17,4	17,2	14,2	10,3	6,2	4,0	9,8
1975	6,2	3,1	4,7	7,4	11,1	15,1	17,8	19,9	15,2	8,5	5,2	3,5	9,8
1980	0,2	4,8	4,7	8,0	12,3	15,0	15,8	17,0	15,3	9,4	4,9	3,6	9,3
1985	-3,1	-0,6	4,1	8,5	13,2	13,7	17,4	15,9	14,4	10,3	2,6	5,7	8,5
1990	5,7	7,6	8,5	8,9	13,9	15,0	16,9	18,5	13,1	12,0	6,2	4,2	10,9
1995	3,8	6,7	5,5	9,2	12,8	14,7	20,1	19,7	14,2	12,7	6,8	-0,9	10,4
1998	4,7	6,4	7,6	9,4	14,9	15,8	16,3	16,5	15,0	9,9	3,7	4,6	10,4
1999	5,2	3,1	7,3	9,8	14,2	15,0	19,1	17,5	17,4	10,6	6,7	4,8	10,9
2000	4,3	5,9	6,8	10,0	14,7	16,0	15,5	17,4	15,8	11,3	7,8	5,1	10,9
2001	2,6	4,5	4,9	8,3	14,1	15,2	18,5	18,5	13,4	14,2	7,1	2,9	10,4
2002	4,4	7,1	7,2	9,3	13,4	16,5	17,6	18,6	14,6	9,5	7,9	2,9	10,8
2003	2,5	1,8	7,3	9,9	13,2	17,8	18,8	19,3	13	7,5	8,0	4,0	10,3
Z o n n e s c h ij n	aantal uren												
Den Helder (De Kooy) nrml	53	83	125	174	229	213	216	210	141	104	59	43	1 649
Eelde normaal	47	72	108	156	204	182	190	189	129	99	56	39	1 471
Vlissingen normaal	56	80	118	168	212	205	213	209	145	110	63	45	1 624
Maastricht normaal	51	76	108	153	194	174	190	190	133	108	63	41	1 480
De Bilt normaal	52	79	114	158	204	187	196	192	133	106	60	44	1 524
1975	46	135	70	98	186	228	215	293	151	107	59	56	1 644
1980	50	59	61	161	279	167	131	145	162	94	66	54	1 427
1985	48	114	76	134	163	158	203	176	122	124	58	15	1 390
1990	29	85	147	221	284	113	252	210	98	110	46	28	1 622
1995	71	72	182	139	216	188	256	281	120	142	85	62	1 814
1998	70	110	92	91	206	150	148	188	118	50	77	54	1 354
1999	66	95	109	184	231	226	253	166	149	117	74	51	1 720
2000	56	107	80	154	210	232	123	212	115	98	61	69	1 515
2001	72	91	63	145	277	203	216	196	113	119	63	65	1 623
2002	76	116	176	197	195	194	184	157	159	122	71	43	1 688
2003	66	158	199	228	192	254	226	227	194	148	69	62	2 022
N e e r s l a g	in mm												
Den Helder (D1) normaal	70	42	58	37	46	56	63	61	89	93	98	81	792
Eelde (D3) normaal	71	45	63	44	56	74	77	63	73	75	81	78	800
Vlissingen (D11) normaal	64	45	60	44	53	69	67	60	75	83	83	75	778
Maastricht (D15) normaal	64	53	65	51	66	78	75	64	65	65	69	76	792
De Bilt (D8) normaal	75	50	73	48	64	76	71	64	73	75	82	84	834
1975	90	26	80	61	36	64	72	37	64	23	89	29	671
1980	51	63	66	53	15	74	155	57	35	77	82	80	808
1985	61	5	62	84	58	121	64	84	59	27	83	94	802
1990	60	101	65	52	33	86	62	60	102	54	114	71	859
1995	142	92	97	33	97	70	51	28	100	21	38	36	804
1998	85	20	126	94	55	133	73	69	158	192	118	81	1 203
1999	83	62	88	60	57	74	51	83	40	54	60	149	860
2000	47	107	100	49	89	55	113	66	82	94	108	87	996
2001	80	97	79	82	34	60	96	117	166	60	90	111	1 075
2002	82	135	46	58	45	84	88	102	25	96	83	98	941
2003	87	27	24	50	103	34	61	19	52	72	46	106	682

Bron: Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut.
N.B.: Normaal = gemiddelde van de periode 1971-2000.
De neerslagcijfers hebben betrekking op de districten waarin vermelde hoofdstations zijn gelegen.

Trefwoordenregister

Aanhoudingspercentages voor slachtdieren, 244
Aardappelen
  bedrijven, 65
  consumptie-aardappelen naar ras en resistentie, 67
  consumptie-aardappelen, telersprijzen, 152
  fabrieksaardappelen, telersprijzen, 153
  voorzieningsbalansen, 197
Aardgas, verbruikersprijzen, 147
Afzet land- en tuinbouw, prijsindexcijfers, 166
Agrarisch inkomen
  EU-landen, 217
  Nederland, 168
Agrarische handelsbalans EU-landen, 226
Agrotoerisme
  bedrijven met, 35, 36
Akkerbouwbedrijven
  bedrijfsresultaten, 174
Akkerbouwgewassen
  aantal bedrijven, 62
  bedrijven naar areaalgrootte, 63
  EU-productie, 220
  gemiddelde opbrengst per ha, 118
  gemiddelde opbrengsten per ha, 120, 121
  naar areaalgrootte, 64
  oppervlakte, 61
  oppervlakte EU-landen, 220
  productie, 117
Akkerbouwproducten
  steunbedragen div. marktordeningsproducten, 150
Appelen en peren, oogstraming, 124
Arbeidsjaareenheden, 38, 39, 169
  toelichting, 22
Arbeidskrachten, 37
  naar positie t.o.v. het gezin, 37, 40
  naar werkduur per week, 39
Arbeidsmarkt-gegevens, 13
Arbeidsnormen in de tuinbouw, 241
Arbeidsvolume, 13
  naar bedrijfstak en sector, 13
Balansen
  tuinbouwbedrijven open grond, 190
Bedrijfsgrootte
  bedrijven naar, 26, 28
Bedrijfsopvolging, 42
Bedrijfstypering en bedrijfsgrootte, 23
Bedrijfsverzorgingscijfers, 41
Bedrijven
  aantal nieuwe en aantal beëindigde bedrijven, 42
  aantal veebedrijven in de EU, 222
  met verbrede landbouw, 35, 36
  naar agrarisch dagonderwijs, 43
  naar bedrijfsgrootte en provincie, 27
  naar grondgebruik, 29
  naar grondgebruik in EU, 218
Beheerslandbouw in Relatienotagebieden
  bedrijven met, 35
Beroepsbevolking, 13
Besparingen
  alle bedrijfstypen, 189
Bestrijdingsmiddelen, 55, 56
  biologische bestrijders, 57
Bevolking, 11
  EU, 215
  geboorte en sterfte, 12
  inwoners naar gemeentetype, 11
  leeftijdsopbouw en geslacht, 12
  naar provincie, 11
Biggen
  productiekosten, 171
Biologische landbouw
  bedrijven en oppervlakten, 56
Bloembollenbedrijven
  aantal naar areaalgrootte, 78, 79
  bedrijfsresultaten, 179
  bedrijven met narcissenbroei, 80
  bedrijven met tulpenbloei, 79
  oppervlakte, 77
Bloemkwekerijgewassen onder glas
  bedrijven naar areaalgrootte, 92
  bedrijven naar gewas, 90, 91
  oppervlakte naar gewas, 89
Bloemkwekerijgewassen open grond
  bedrijven naar areaalgrootte, 80
Bodemgebruik, 14
  per provincie, 15
Boomkwekerijbedrijven
  bedrijfsresultaten, 182
Boomkwekerijgewassen open grond
  bedrijven naar areaalgrootte, 81, 82
  oppervlakte, 81
Borgstellingen van het Borgstellingsfonds, 44
Bouwvergunningen, verleend, 45
Braakland, 30
Brandstoffen, gas en elektriciteit, verbruikersprijzen, 146
Bss, 236, 237, 238, 239, 240
  toelichting, 21
BTW, 249
CAO-lonen
  per uur, indexcijfers, 19
CAO-lonen per uur, indexcijfers, 19
Champignonbedrijven
  bedrijfsresultaten, 180
Consumptieve bestedingen, mutaties, 18
Cultuurgrond
  gebruik, 28
  naar grondgebruik, 30
  naar hoofdbedrijfstype, 31
Dienstverlenende bedrijven
  financiele gegevens, 192
Dierziekten, aangifteplichtige besmettelijke ziekten, 249
Edelpelsdieren, aantal dieren en bedrijven, 115
Eenden, bedrijven naar aantal dieren, 113
EGE's, totaal en gemiddeld per bedrijf, 219
Eigendom van bedrijven, 32
Eigendom van grond, 33
Energie
  bedrijven met productie van duurzame, 60
Energie-investeringsaftrek, 250
Energieprijzen, 146
Energieverbruik
  gemiddeld per bedrijf, 58
  totaal, 59
ESU. *See* EGE
Faillissementen, 19
Fokvarkensbedrijven
  bedrijfsresultaten, 184
Fokzeugen
  bedrijven naar aantal dieren, 106
Fruit
  hoeveelheid verwerkt vers fruit, 131
  wijze van verwerking, 131
Fruit open grond
  bedrijven met pit- en steenvruchten naar areaalgrootte, 75
  bedrijven met pit- en steenvruchten naar gewas, 74
  oppervlakte, 74
  oppervlakten klein fruit, 77
Fruitteeltbedrijven
  bedrijfsresultaten, 181
Geiten
  aantal dieren en bedrijven, 103
Gewichten, 246
Gezinsconsumptie, prijsindexcijfers, 17
Gezinsinkomen uit bedrijf, 189
Glasgroentenbedrijven
  bedrijfsresultaten, 176
Glassnijbloemenbedrijven
  bedrijfsresultaten, 177
Goederen en diensten in de EU
  prijsindexcijfers, 217
Granen
  bedrijven, 65
  bedrijven, 62
  oppervlakte, 61
  telersprijzen, 151
  voorzieningsbalansen, 194, 195, 196
Granen en handelsgewassen
  interventieprijzen, 149

Grasland
gemaaide oppervlakte, 51
Graszaad
bedrijven, 62
oppervlakte, 61
Groenbemestingsgewassen
bedrijven, 62
oppervlakte, 61
Groenten
hoeveelheid verwerkte verse groenten, 128
wijze van verwerking, 128
Groenten en fruit
gemiddelde veilingprijzen, 155
handelsproductie, 123
productie EU-landen, 221
Groenten onder glas
bedrijven naar areaalgrootte, 88
bedrijven naar areaalgrootte en gewas, 87
oppervlakte naar areaalgrootte, 86
Groenten open grond
bedrijven naar areaalgrootte, 71, 73
oppervlakte contractteelt, 72
oppervlakte naar gewas, 71, 72
Groentenbedrijven
bedrijfsresultaten van opengrondsgroentenbedrijven, 175
Groentenbedrijven onder glas
bedrijfsresultaten, 176
Groentenzaden open grond
oppervlakte naar gewas, 83
Groenvoedergewassen
bedrijven, 62
oppervlakte, 61
Grondgebruik
bedrijven EU naar, 218
bedrijven naar, 29
Grootvee-eenheden per ha
bedrijven naar aantal, 97
Handelsgewassen
bedrijven, 62
oppervlakte, 61
productie, 117
Hoofdberoepsbedrijven, 28
Hoveniersbedrijven
exploitatie en personeel, 191
Huisverkoop
bedrijven met, 35, 36
Hypotheken op landelijke eigendommen, 20
In- en uitvoer
Nederland, 204
Inseminaties
kunstmatig, bij varkens, 107
kunstmatig, naar rasgroep van de stier, 98
Investeringen varkenshouderij, Besluit stimulering, 45
Investeringen voor landinrichtingswerken, 44
Investeringsaftrek, 250
Invoer
akkerbouwproducten naar productgroep en land van herkomst, 207
div. agrarische producten naar productgroep en land van herkomst, 213
naar agrarisch product, 206
naar herkomst,agrarische handel, 204
tuinbouwproducten naar productgroep en land van herkomst, 209
vee en dierproducten naar productgroep en land van herkomst, 211
Jongvee voor vleesproductie
bedrijven naar aantal dieren, 101
Kaas
beurs- en marktnoteringen, 160
productie, 137
Kalkoenen, bedrijven naar aantal dieren, 114
Kavels, gemiddeld aantal per bedrijf en grootte, 34
KI. *See* Inseminaties
Kippen
aantal bedrijven met hokcapaciteit voor moederdieren van vleesrassen, 111
bedrijven met moederdieren van vleesrassen naar aantal, 110
eierenproductie, 139
inleg van broedeieren, 112
inleg van broedeieren van legrassen, 111
Kippeneieren
producentenprijzen, 164, 165
voorzieningsbalansen, 199
Kippenstapel, 109
Klimaatgegevens, 257
Knol- en wortelgewassen
bedrijven, 62
oppervlakte, 61
Koersen, 244
Konijnen, aantal dieren en bedrijven, 115
Koopkracht van de gulden, indexcijfers, 17
Koopprijzen van boerderijen, los bouwland en los grasland, 141
Koopprijzen van tuinbouwbedrijven, los tuinland en losse boomgaarden, 143
Kostprijsberekening, 170
Kostprijsberekening melk, 170
Kostprijsberekening.biggen, 171
Kostprijsberekening.vleesvarkens, 172
Krachtvoeders, 49
Kunstmeststoffen
binnenlandse afzet, 52
binnenlandse afzet naar soort, 53
verbruikersprijzen, 144
voorzieningsbalans stikstofmeststoffen, 54
Landbouwcoöperaties, marktaandeel, 231
Landbouwgebiedsindeling 1991 (zie kaartbijlage)
toelichting, 22
Landbouwonderwijs, 235
Landbouwproductie en agrarisch inkomen
EU, 217
Landbouwproductie en toegevoegde waarde, mutaties, 169
Landinrichtingswerken, investeringen, 44
Leghennen
aantal bedrijven met hokcapaciteit, 110
bedrijven naar aantal dieren, 109
resultaten op batterijbedrijven, 173
Leghennenbedrijven
bedrijfsresultaten, 187
Leveringsvoorwaarden, 256
Maaidorsers, aantal bedrijven met, 46
Mac Sharry-regeling, bedrijven en oppervlakten, 68
Machines
invoer, in waarde, 47, 48
Marktprijzen, 162, 163, 164
Maten en gewichten, 245
Melk
gem. netto-opbrengstprijzen per 4-weekse periode, 159
kostprijs, 170
opbrengstprijzen, 158
richtprijzen en heffingen, 157
Melk- en kalfkoeien
aantal en bedrijven, 96
per 100 ha grasland en voedergewassen, 95
Melk en zuivelproducten
voorzieningsbalansen, 200
Melkaanvoer, 136
Melkcontrole
aantal bedrijven en melk- en kalfkoeien, 98
Melkproductie, 135
gemiddeld van stamboekkoeien, 136
Melkquotum
beschikbaar, 135
relatieve verdeling van houders en van basisquotum, 135
Melkveebedrijven
bedrijfsresultaten, 183
Mengmeststoffen
binnenlandse afzet, 53
verbruikersprijzen, 144
Mengvoederindustrie
bedrijven en productie, 232
Mengvoederproductie EU, 233, 234
Mengvoederproductie naar voedersoort, 232
Mengvoeders
verbruikersprijzen, 145
Mest- en mineralenproductie, 52
Nationaal inkomen, 16
per hoofd van de bevolking, 16

toegevoegde waarde in percentage van het BBP, 16
Natuurbeheer
bedrijven met, 35
NEG-typologie
toelichting, 21
Nge
toelichting, 21
Nge-klasse
bedrijven naar, 24, 25
Oliën en gassen, verbruikersprijzen, 146
Omrekeningsfactoren tuinbouwproducten, 242
Omrekeningskoersen, 244
Omzetbelasting, 249
Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de landbouw, 45
Opbrengstprijzen landbouwproducten EU
indexcijfers, 217
Oppervlakte
EU-landen, 216
Oriëntatie- en Garantiefonds EU
uitgaven voor de landbouw, 230
Overdrachtsbelasting, vrijstelling, 254
Overheidsuitgaven en -inkomsten, 19
Paarden
bedrijven naar aantal dieren, 102
marktprijzen, 164
Paardenstapel
samenstelling, 102
Pacht van cultuurgrond, 34
Pachtprijzen van boerderijen, los bouwland en los grasland, 142
Pachtprijzen van tuinbouwbedrijven, los tuinland en losse boomgaarden, 143
Paddestoelenteelt
aantal bedrijven, 92
bedrijven en teeltoppervlakten met champignons, 93
Persoonlijke ondernemingen, 27
Peulvruchten
bedrijven, 62
oppervlakte, 61
voorzieningsbalansen, 197
Peulvruchten en handelsgewassen
telersprijzen, 151
Pluimvee
producentenprijzen vleespluimvee, 164, 165
Pootaardappelen
gekeurde oppervlakte, 66
geplombeerde hoeveelheid, 122
Pot- en perkplantenbedrijven onder glas
bedrijfsresultaten, 178
Prijsindexcijfers
afzet land- en tuinbouw, 166
brandstoffen en smeermiddelen, 148
EU, 217
verbruik goederen en diensten, 148
Productie en toegevoegde waarde per arbeidsjaareenheid, 169
Productiewaarde land- en tuinbouw, 168
Regulerende energiebelasting (REB), 255
Rendement akkerbouwproducten, 243
Rendement melkverwerking, 243
Rentabiliteit
alle bedrijfstypen, 189
Rentestanden en rendementen, 256
Ruilverkavelingen, herinrichtingen en aanpassingsinrichtingen, 43
Rundveestapel, 95
Ruwvoeders
telersprijzen, 153
verbruikersprijzen, 145
Sbe, 236, 237, 238, 239, 240
Schapen
bedrijven naar aantal dieren, 104
marktprijzen, 163
Schapen- en geitenstapel, 103
Snijbloemen en potplanten
gemiddelde veilingprijzen, 156
Snijbloemenbedrijven onder glas
bedrijfsresultaten, 177
Snijmais, bedrijven, 68
Spaargelden, 19
Stalling van goederen, dieren e.a.
bedrijven met, 36
Standaardbedrijfseenheden, 21, 236, 237, 238, 239, 240
Stro
gemiddelde opbrengst, 119
productie, 119
Struisvogelachtigen, aantal bedrijven en dieren, 115
Suiker
prijzen, 154
Suiker en suikerbieten
richt- interventie- en minimumprijzen, 149
Suikerbieten
bedrijven, 67
telersprijzen, 152
voorzieningsbalansen, 198
Superheffing, 135
Telersprijzen, 151, 152, 153
Toegevoegde waarde in de landbouw, 168
Trekkers, aantal, 46
Tuinbouwbedrijven open grond
balansen, 190
Tuinbouwgewassen
oppervlakte EU-landen, 221
oppervlakte naar gewas, 69
Tuinbouwgewassen onder glas
EU-bedrijven en opp.vl., 218
Tuinbouwgewassen open grond
bedrijven naar areaalgrootte, 70
oppervlakte naar gewas, 69
Uien
bedrijven, 62
oppervlakte, 61
Uitvoer
akkerbouwproducten naar productgroep en land van bestemming, 208
div. agrarische producten naar productgroep en land van bestemming, 214
EU-landen, 226, 227, 228, 229
naar agrarisch product, 206
naar bestemming, agrarische handel, 205
tuinbouwproducten naar productgroep en land van bestemming, 210
vee en dierproducten naar productgroep en land van bestemming, 212
Varkens
marktprijzen, 163
Varkensbedrijven, gesloten ...
bedrijfsresultaten, 186
Varkensstapel, 105
Vaste planten open grond
bedrijven naar areaalgrootte, 82
oppervlakte, 81
Vee
marktprijzen gebruiksvee, 162
marktprijzen vleesvee, 162
Vee en vlees
gemeenschappelijke prijzen, 161
Veehouderijproducten
EU, 223
Veemarkten
aanvoer van paarden, 102
aanvoer van runderen, 98
aanvoer van schapen, 103
Veestapel
EU, 222
Nederland, 95
Veevoeder
beschikbare krachtvoedergrondstoffen, 49
mengvoeder-productie, 50
productie van ruwvoer, 51
verbruik krachtvoeder per melkkoe, 51
verbruik van krachtvoeders, 50
Veilingaanvoer, -omzet en -prijs
appelen naar ras, 130
peren naar ras, 130
potplanten, 133
snijbloemen, 132
tuinplanten, 134
vers fruit, 129
verse groenten, 127

Veilingomzet
verse groenten, 126
naar groep van producten, 124
potplanten, 133
snijbloemen, 132
tuinplanten, 134
vers fruit naar product, 129
verse groenten en fruit, 125
Verblijfsrecreatie
bedrijven met, 36
Verbrede landbouw
bedrijven met, 35, 36
Verbruik per hoofd van de bevolking, 18
dierlijke producten EU, 225
plantaardige producten EU, 224
Verkaveling bedrijven, 34
Verwerking van land- en tuinbouwproducten
bedrijven met, 36
Vlees
voorzieningsbalansen, 201
Vleeskalveren
bedrijven met hokcapaciteit, 100
bedrijven naar aantal dieren, 99
Vleeskuikenbedrijven
bedrijfsresultaten, 188
Vleeskuikenhouderij
aantal bedrijven met hokcapaciteit, 113
bedrijven naar aantal dieren, 112
resultaten, 173
Vleespluimvee, productie, 139
Vleesproductie, 137
aantal slachtingen en bruto eigen productie, 138
gemiddeld geslacht gewicht, 138
Vleesvarkens
aantal bedrijven met hokcapaciteit, 108
bedrijven naar aantal dieren, 107
naar handelsklasse, 139
productiekosten, 172
Vleesvarkens en fokzeugen
bedrijven naar aantal dieren, 106
Vleesvarkensbedrijven
bedrijfsresultaten, 185
Vleesvarkenshouderij
resultaten, 172
Voorzieningsbalansen, 194, 195, 196, 197, 198
Waterschappen, opbrengsten van de omslag, 20
Werkloosheid, 13
Willekeurige afschrijving, 250
Witloftrek, bedrijven naar areaalgrootte, 73
Wol-inname, 140
Wolprijzen, 165
Zelfvoorzieningsgraad
dierlijke producten EU, 225
plantaardige producten EU, 224
Zeugenhouderij
resultaten, 171
Zorgtaken
bedrijven met, 35, 36
Zuivelnoteringen, officiële Ned., 160
Zuivelproducten
interventieprijzen, 158
Zuivelproductie, 137

Topic index

Adjudicatons in bancruptcy 19
Agricultural census, explanation 21
Agriculture - extended, holdings with 35, 36
Agricultural structure, Certificate improvement 254
Alternativ method of agriculture 56
Arable products 117-122
Arable crops, holdings and area 61-68
Arboricultural crops in the open 81, 82
Area of cultivated land 30, 31
Associations for services in agriculture 41
Auction supply and turnover 125-134
Auction prices horticultural products 155, 156
Biological control in cultivation under glass 57
Cattle 95-101, 222
Cereals, holdings and area 64
Climate, data on The Netherlands 257
Compound feed 49, 232, 233
Consumer-prices fertilizers, feeding stuffs, energy 144-146
Consumption 18
Conversion standards 236-244
Contract culture of vegetables in the open 72
Cooperations, market share of agricultural … 231
Cows-in-milk 95-98
Diseases, notifiable; number of outbreaks 249
Ducks, holdings and number 114
EC Payments of the European Agricultural
  Garantee and Guidance Fund EAGGF 230
EC-foreign trade of EC-countries 226-229
EC-various data 215-219
EC-agricultural production 220-223
EC-self sufficiency and consumption per capita 224, 225
Economically active population 13
Education, agricultural 235
Education of managers, holdings by 42
Eggs and table poultry 139
Energy-consumption 58, 59
Energy production, holdings with 60
Exchange rates foreign currency 245
Exports and imports 204-214
Family income 189
Farm classification and size 23-28
Feeding stuffs 49-51
Fertilizers, sales and prices 52, 53, 144, 145
Financial results 174-189
Financing horticulture in the open 190
Floriculture crops under glass 88-91
Floriculture in the open 80
Flower bulbs in the open 78
Foreign trade horticultural products 209, 210
Foreign trade arable products 207, 208
Foreign trade agricultural products totally 204-206
Foreign trade animals and animal products 211, 212
Foreign trade other agricultural products 213, 214
Fruit in the open 74-77
Glass, area under glass 84
Goats, number and holdings 103
Government expenditures 19
Government activities in regard to agr. holdings 43-45
Grassland
  area EC 216
  area The Netherlands 30
Green maize, holdings and area 68
Grower prices of arable products 151-154
Hens, number and holdings 109, 110
High-bred furned animals, holdings and number 116
Holdings according to land utilization 29
Holdings and area by part of ownership 32, 33
Holdins by (main) tyoe of holding (DCT) 23
Holdings by dsu-class and (main)type of holding 24, 25
Holdings by size and main type of holding (DCT) 26, 28
Holdings ended 42
Horses 102
Horticultural products 123-134
Horticultural crops under glass 84-94, 218
Horticultural seeds in the open 83
Horticultural crops in the open 70-83
Imports and exports 204-214
Income, agricultural
  EC 217
  The Netherlands 168
Insemination, artificial 99, 107
Interest rates and profits of shares and debentures 255
Labour force 37
Labour market data 13
Labour year units 13, 38, 169
Land utilization 14, 15
Livestock, composition 95, 102, 103, 105, 109, 113-115
Mac Sharry regulation, holdings and areas 68
Machineries 46-48
Manure and minerals 52-54
Market prices of livestock 162-164
Measures and weights 245-248
Meat, production 137-139
Milk
  producers prices 158
  cost price 170
Milk and dairy products 135-137
Milkquota and superlery 135
Mineral balance sheet 54
Mushrooms 93
National income 16
Nett value added
  agri- en horticulture 168
  national 16
Ostriches, holdings and number 115
Ownership, number and area of holdings 32, 33
Perennial plants in the open 82
Pesticides for agricultural purposes 54, 55
Pigs 105-108
Population 11, 12, 215
Potatoes, holdings and (inspected) area 65, 66
Poultry 109-114
Price index numbers agri- and horticultural sales 166
Price index numbers, means of production 148
Prices, consumer price index 18
Prices of wool 165
Prices of livestock and meat 161-164
Prices of eggs and tabel poultry 164, 165
Prices of arable products 149-154
Prices of horticultural products 155, 156
Prices of energy 146, 147
Prices of fertilizers and feeding stuffs 144, 145
Prices of milk and dairy products 157-160
Production value and productivity 168,169
Production costs and results per product 170-173
Purchase prices and rents 141-143
Purchasing power of the guilder 17
Rabbits, number and holdings 115
Rates of contract work, price index numbers 148
Sales in agriculture, price indices 166
Savings 19
Sgm, Dutch standard gross margin 236-240
Sheep 103
Slaughter animals, number of … 138
Succession 42
Sugar beets, holdings and area 67
Supplies of livestock 98, 102, 105
Supply balance sheets 194-202
  livestock husbandry products 199-202
  arable products 194-198
  nigrogenous fertilizer 54
Turkeys, number and holdings 114
Typification of holdings (DCT) 21
Utilization of cultivated land 28-34
VAT Value added tax 249
Vegetables under glass 85-87
Vegetables in the open 71-73
Wages, per hour, indices 19
Wool 140
Workers and labour year units 37, 38
Yields of arable crops 117-121

Landbouwgebieden, 14-groepsindeling
Agricultural districts, 14 groups-classification

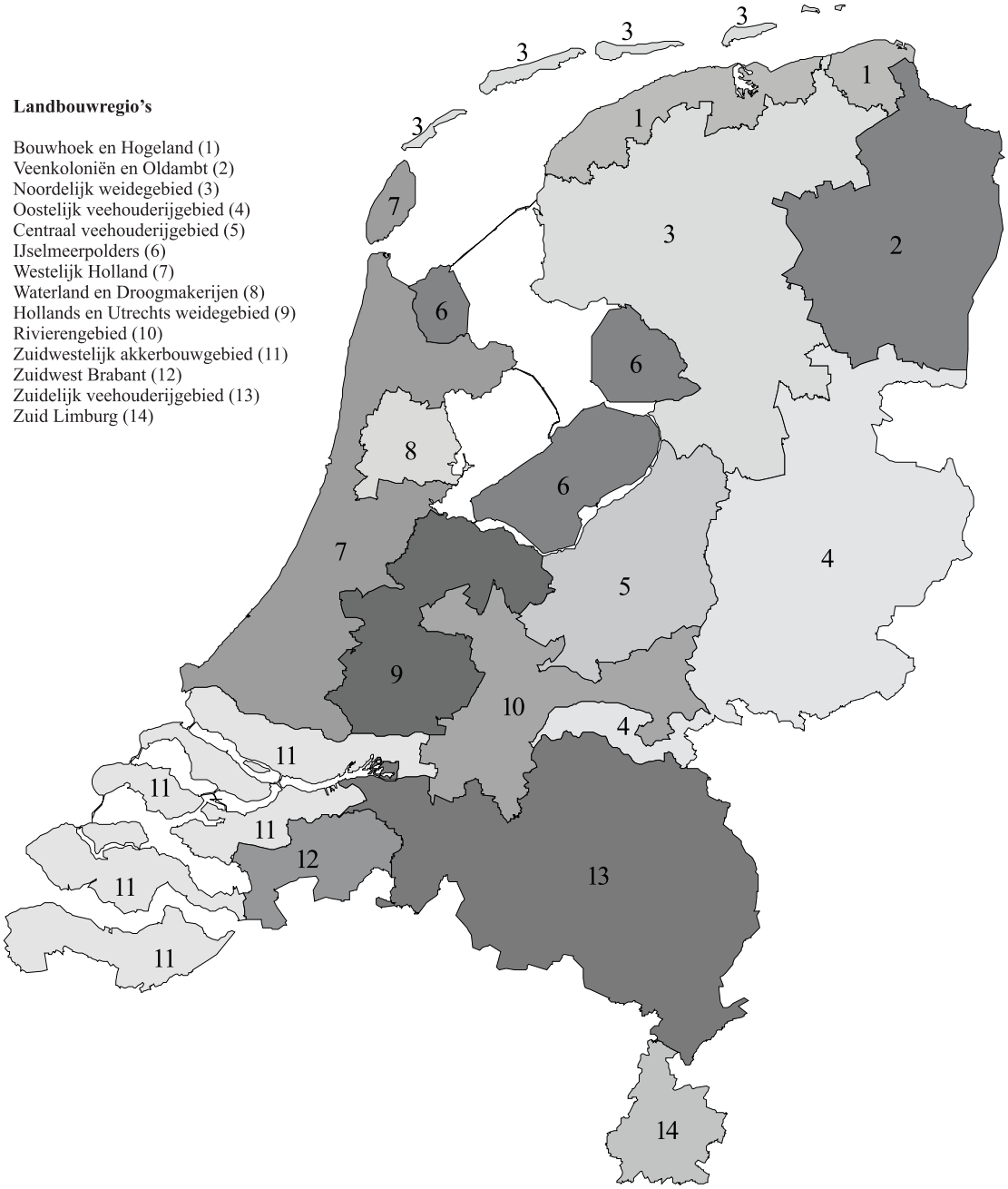

Centraal Bureau voor de statistiek

LEI- en CBS-publicaties m.b.t. de land- en tuinbouw

LEI-publicaties

Door het LEI worden talrijke publicaties op het gebied van land- en tuinbouw verzorgd. Hieronder volgen de titels van enkele periodiek verschijnende werken.
+ Landbouw-economisch bericht (LEB)
+ Landbouw, milieu, natuur en economie (LMNE)
+ Berekeningen en toepassing van de Nederlandse grootte-eenheden (nge)
+ Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomensontwikkeling
+ Agri-monitor (nieuwsbrief)
+ Het Nederlandse Agrocomplex
+ LEIdraad (gratis informatiebulletin)

Voor bestellingen en nadere informatie over prijzen en abonnementen luidt het adres: LEI, Postbus 29703, 2502 LS Den Haag, tel. 070 335 81 23 of 335 81 25.

For information about the publications of the Agricultural Economics Research Institute, see Internet Address:
http://www.lei.wur.nl

CBS-publicaties

Het CBS brengt een groot aantal publicaties op het gebied van land- en tuinbouw uit. De meeste van deze publicaties zijn in digitale vorm te vinden in de elektronische databank van het CBS, genaamd Statline (http://statline.cbs.nl). Hieronder een aantal voorbeelden:
+ Landbouwtellingen
+ Productie van mest en mineralen
+ Transport en gebruik van mest en mineralen
+ Bodemgebruik in Nederland
+ Prijsindexcijfers Landbouw

In samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO) worden jaarlijks het Milieucompendium (http://www.milieucompendium.nl) en het Natuurcompendium (http://www.natuurcompendium.nl) samengesteld. Beide publicaties verschijnen zo nu en dan ook in gedrukte vorm.

For information about the publications of Statistics Netherlands, see Internet Address:
http://www.cbs.nl